v Gal q 2 c

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Κωμῳδίαι Δύο

Πλοῦτος καὶ Νεφέλαι.

ΜΕΤΑ

ΣΧΟΛΙΩΝ Παλαιῶν πάνυ ὠφελίμων.

ARISTOPHANIS

Comœdiæ Duæ

PLUTUS & NUBES:

CUM

SCHOLIIS GRÆCIS Antiquis,

Quibus adjiciuntur

NOTÆ QUÆDAM,

Simul cum

GEMINO INDICE.

In uſum Studioſæ Juventutis.

LONDINI:

Impenſis Rob. Clavel, ad inſigne Pavonis in Cœmeterio Paulino 1695.

23

MVSEVM
BRITAN
NICVM

Lectori Candido S.

QUum bonarum literarum & præſertim Græcæ linguæ ſtudioſis, nihil magis utile eſſe conſtet, quam aſſidua veterum Poetarum lectio ; ad quorum intelligentiam ſummo uſui eſſe meritò creduntur antiqua Scholia : id nobis propoſitum fuit, ut Ariſtophanem (qui ſolus nobis de Græcis Comicis reſtat) ſimul cum ſuis Scholiis (quæ præcipuam inter Scholia merentur laudem) ingenuæ juventuti, quantum fieri poterat accommodatum daremus. Iniquum enim videbatur ut Tyrones aut omnino Scholia Græca nunquam viderent, aut pauci illi, quibus inſpiciendi copia datur, magnæ molis magnique pretii librum (unius forſan fabulæ diſcendæ gratiâ) gravatim circumportarent. Quo melius igi-

tur iis consuleretur, duas hasce priores fabulas minori formâ excudendas curavimus: quas si juventuti Academicæ utiles esse & doctioribus interim non displicere comperiemus ad cæteras forsan edendas paratiores erimus. Quid itaq; à nobis in his edendis præstitum sit, amice Lector, paucis accipe. Textum ipsum Aristophanis ad fidem optimarum editionum emendatum dedimus. Cui novam versionem latinam addidimus in qua id præcipue agitur ut mens Poetæ quàm fidelissime exprimatur: à qua Nic. Frischlini Interpretatio (dum senarios affectavit) paulo longius aliquando recesserat. Ad Scholia vetera quod attinet, editionem ut plurimum secuti sumus Caldorianam, ita tamen ut maxima, quibus ea scatebat, menda ex Aldina editione correxerimus. Gerardi notas (utpote quæ nihil fere aliud nisi Grammaticas quasdam observatiunculas è Scholiis plerumq; excerptas continent) penitus omittendas existimavemus. Bi-

seti

seti etiam Scholia cum nihil antiquioris ævi neque magni momenti quicquam saperent, ne moles libri nimium crescceret, resecanda duximus. Pauculas autem notas attexuimus, ne loca quædam difficiliora prorsus intacta viderentur. Geminum deniq; Indicem apposuimus, qui quanto legentibus adjumento sit futurus, candidus Lector facile judicabit.

'Ex

Ἐκ τῆς Ἐγχειριδίου Ἡφαιστίωνος, Ἐπιτομὴ τῶν Ἐννέα μέτρων.

Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς πρώτας χώρας, τετράσημον, τρίσημον, πέμπτιμον, ἴαμβον, τρίβραχυ, σπονδεῖον, δάκτυλον, ἀνάπαιστον. κατὰ δὲ τὰς ἄρτιας, τετράσημον, τετάρτιμον, ἕκτιμον, ἴαμβον, καὶ τρίβραχυ καὶ ἀνάπαιστον. τοῦτον δὲ φασὶ τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς, παρὰ δὲ τοῖς ἰαμβοποιοῖς καὶ τραγικοῖς ἀπαναίστερον. ὅτε μὲν οὖν ἀκαταλήκτον ᾖσαν, ἐπὶ τῆς τελευταίας τὸν ἴαμβον δέχεται μόνον, ἢ πυρρίχιον διὰ τὴν διαφοράν. ὅτε δὲ καταληκτικὸν, τὸν ἴαμβον παραλήγοντα, ἢ ἀπαναίστως τρίβραχυ. ὡς τε γίνεσθαι τὴν καταχλεῖσθαι ἤτοι ἀμφίβραχυ, ἢ βακχεῖον. Τὸ τραχαϊκὸν, κατὰ μὲν τὰς πρώτας χώρας δέχεται τραχαῖον, τρίβραχυ, ἴαμβον, καὶ δάκτυλον, κατὰ δὲ τὰς ἄρτιας, τέτρασημον τε καὶ σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον. καταληκτικὸν δὲ ὅτε ὀξύ, τὸν παραλήγοντα μὲν τραχαῖον δέχεται. ἔστι δ' ὅτε καὶ τρίβραχυ. ἐὰν δὲ ᾖ βραχυκατάληκτον, ὃ βούλεται τὸν παραλήγοντα τρίβραχυν ἔχειν. Τὸ δακτυλικὸν δέχεται δακτύλους καὶ σπονδείους κατὰ πᾶσαν χώραν, πλὴν τῆς τελευταίας. ὅπου ταύτης δὲ εἰ μὲν καταληκτικὸν εἴη, δάκτυλον ἕξει, ἢ διὰ τὴν διαφορὰν κρητικόν. εἰ δὲ καταληκτικὸν, τὰ ἀπ' αὐτῆς μεμειωμένα, ἤτοι συλλαβὴν, ἢ δύο συλλαβάς. καὶ τὸ μὲν, καλεῖται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. τὸ δὲ, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὰ δὲ Αἰολικὰ καλούμενα, τὸν μὲν πρῶτον ἔχει πάντως ἕνα τῶν δισυλλάβων διαφορὰν, ἤτοι σπονδεῖον ἢ ἴαμβον, ἢ τραχαῖον, ἢ πυρρίχιον, τοὺς δὲ ἐν μέσῳ δακτύλους πάντας. ἔστι δέ πινα καὶ λογαοιδικὰ καλούμενα δακτυλικὰ, ἅπερ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις χώραις, δακτύλους ἔχει, τελευταίαν δὲ τραχαϊκὴν συζυγίαν. ἰστέον ὅτι τὰ μὲν ἄνω εἰρημένα κατὰ συζυγίαν μείρεται, τοῦτο δὲ μόνον, κατὰ μονοποδίαν. Τὸ ἀναπαιστικὸν, κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον, ἀπαναίστως δὲ καὶ τρισκελισματικόν. φασὶ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς, ἴαμβον καὶ δάκτυλον. εἰσὶ δὲ αὐτῆς αἱ ἀποδόσεις ἓξ, κατὰ συζυγίαν διαιρούμεναι. ὑπερκατάληκτον εἰς δισύλλαβον, ὑπερκαταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, ἀκατάληκτον, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον, καταληκτὸν εἰς συλλαβήν, βραχυκατάληκτον. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ δακτυλικῷ ᾠδῷ πολογαοιδικὸν, οὕτω καὶ τοῖς ἀναπαιστικοῖς τὸ εἰς βακχεῖον περαιούμενον. ἔστι δὲ ὀξυνόμενον, τὸ μετὰ τέσσαρας πόδας, αὐτὸν ἔχον τὸν βακχεῖον. ὧν ὁ πρῶτος γίνεται καὶ σπονδεῖος καὶ ἴαμβος.

Τὸ

Τὸ χειαμβικὸν, ζωπόδη μὲν ϗ καθαρὸν, ζωπόδη δ ϗ σπάνιον πρὸς τὰς ἰαμβικάς. ὡς ὅταν ᾖ, ὅτε καταληκτικόν ὄζιν, εἰς τὸν ἰαμβικὸν καταχλεῖδα περαιῦ. τετέσιν εἰς ἀμφίβραχυ, ἢ βακχεῖον διὰ τὸν ἀδιάφορον. περαιῦ μὲν δ ϗ εἰς τὸν ἴδιαν, τὸν δάκτυλον ἢ χρητικόν. ἀλλὰ τῷ ταῦτα ζωπεχέστερα εἶναι ἀπρεπέστερά εἰσιν.

Τὸ ἀνπαστικὸν, τὸν μὲν πρώτην συζυγίαν ἔχει τρεποδίων κατὰ τὸν πρότερον πόδα, εἰς τὰ τέσσαρα τῶν διυλλάβων χήματα. τὰς δ ἐν μέσῳ καθαρὰς ἀνπαστικάς. τὸν δ τελευταίαν ὁπότε ὄζιν ἀκατάληκτον, ἰαμβικὸν. ἐὰν δ ἀναμίσγη τοῖς ἰαμβικοῖς, ἁ μόνον τὸν πρώτην συζυγίαν ἔχει, τρεποδίων κατὰ τὸν πρότερον πόδα, ἀλλὰ ϗ τὸν τοῖς ἰαμβικοῖς ἐπομένων. ἔστι δ ὅτε ϗ λύεται ὁ πρότερος πρὸς εἰς τείβραχυ.

Τὸ ὑπὸ μείζονος ἰωνικὸν, ζωπόδη μὲν ϗ καθαρόν. ζωπόδη δ ϗ πρὸς τὰς τροχαϊκὰς σπάνιον. ὅτε μὲν τοι ἀκατάληκτόν ὄζι καθόλου, ἀναγκαίως εἰς τὸν ἰωνικὸν περαιῦται, διὰ τὸ ἀτρεκῆ εἶναι τὸν ἰωνικὸν ὀκτὼ τέλως ἔσαν.

Τὸ ἀπ ἐλάσσονος ἰωνικὸν ζωπόδη μὲν ϗ καθαρόν. ζωπόδη δὲ ϗ σπάνιον, πρὸς τὰς τροχαϊκὰς διποδίας, ὅτως, ὡς τε τὸν πρὸ τῆς τροχαϊκῆς ἀεὶ γίνεσθαι πυντάσημον, τετέσι τείτιον παιωνικόν. ϗ τὸν τροχαϊκὸν, ὁπόταν τροχαΐσειε τῆς ἰωνικῆς, γίνεσθαι ἐπτάσημον τροχαϊκόν. τὸν καλούμενον δ δεύτερον ἐπίτριτον. ἔαν δ ὅτε δὲ, ἢ μὲν τείτη παιωνικὴ ζωαιρεῖται εἰς παλιμβάκχειον. τῆς δὲ ἐπιφερομένης τροχαϊκῆς ὁ πρότερος λύεται εἰς τείβραχυ. ἐμπίπτουσι δὲ ϗ οἱ μολοσσοὶ ὅπη τῶν ἀρτίων χωρῶν, ἐν τοῖς ἐπ ἐλάσσονος ἰωνικοῖς ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπὸ μείζονος ἐπὶ τῶν ἀρτίων. Τὸ δὲ παιωνικὸν, εἰ μὲν ἔχει τείαν, τότε κρητικὸν, τὸ βακχειακὸν, ϗ τὸ παλιμβακχειακὸν, ὃ ϗ ἀνεπιτήδειόν ὄζι πρὸς μελοποιΐαν. τὸ δὲ κρητικὸν, ἐπιτήδειον. δέχεται δὲ ϗ λύσεις, τὰς εἰς τροχαλμένας παίωνας, καλεῖται δὲ ϗ ἀπ αὐτῆς τῆς ποιητῆς, κρητικόν. Τοσαῦτα μὲν τῆς ἐννέα μέτρων τῆς μονοειδῶν ϗ ὁμοιοειδῶν. παντὸς δὲ μέτρου ἀδιάφορός ὄζιν ἡ τελευταία συλλαβή. ὥστε δυνάσθαι εἶναι αὐτὸν ϗ βραχεῖαν ϗ μακράν. ϗ πᾶν δὲ μέτρον εἰς τελείαν περαιῦται λέξιν. ὅθεν ἐπιλημπτά ὄζι τὰ μὴ ὅτως ἔχοντα.

Δημητρίου τοῦ Τριχλινίου.

Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ μέτρα πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, κατὰ διποδίαν μερεῖται ϗ ἀνέρχεται μέχρι τοῦ πυντεμέτρου. ἔστι δὲ μονόμετρον τὸ ἔχον πόδας ϛ. δίμετρον τὸ ἔχον πόδας δ. τρίμετρον τὸ ἔχον ς. τετράμετρον τὸ ἔχον η. πυντάμετρον τὸ ἔχον ι. ϗ τεταρτέρω ὑ

πέρασι.

πρόθεσιν. παγὸς δὲ μέτρου, πλὴν τῆς δακτυλικῆς, ἀποθέσεις ἤτοι καταλήξεις εἰσὶ τέσσαρες, βραχυκατάληκτον, καταληκτικὸν, ἀκατάληκτον, καὶ ὑπερκατάληκτον. καὶ βραχυκατάληκτον μέν ἐστιν ὡς ἐν παραδείγματι ἐπὶ τῆς μονομέτρου εἰπεῖν ὅπερ ποδὸς ὅλου δεῖ πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον, τὸ φεῦ φεῦ, ἢ τὸ ἰὼ, ἢ τὸ ἔα, ταῦτα γὰρ μονόμετρα ὄντι βραχυκατάληκτα διὰ τὸ ἔχειν μὲν τὸν ἕνα πόδα, τῆς ἑτέρας δὲ λείπεσθαι. καταληκτικὸν δέ, τὸ δίμετρον μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον. τὸ ἰώ μοι, ἢ τὸ ὠμοιμοι. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ὄντι καταληκτικὰ διὰ τὸ ἔχειν ὅλον πόδα καὶ μίαν συλλαβὴν, ἤτοι ἥμισυ ποδός, λείπεσθαι δὲ μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. ἀκατάληκτον δὲ ὅπερ ἀπηρτισμένης ἔχει τοὺς πόδας. οἷον, τὸ ἰὼ ἰὼ, ἢ τὸ ἰὼ ἰὼ, ἢ τὸ φεῦ φεῦ ἰώ. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ὄντιν ἀκατάληκτα, διὰ τὸ ἀπηρτισμένως ἔχειν τοὺς πόδας καὶ μὴ ἐλλιπεῖς εἰς τὰ εἰρημένα. ὑπερκατάληκτον δὲ τὸ ἔχον ἀπηρτισμένως τοὺς πόδας, ἔχον δὲ καὶ συλλαβὴν μίαν πλείονα, εἰρηται δὲ πλὴν τῆς δακτυλικῆς, ὅτι τοῦτο μόνον κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται, διὰ τὸ εἶναι τοὺς πόδας τρισυλλάβους. ὅτε μὲν οὖν ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας, λέγεται ἀκατάληκτον. ὅτε δὲ πλείονα συλλαβὴν ἔχει, λέγεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. ὅτε δὲ δύο, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. οὐκ ἔχει γὰρ ἐν τούτῳ χώραν τὸ βραχυκατάληκτον. ἢ τὸ ὑπερκατάληκτον, ὡς οἱ μετρικοί φασι. ταῦτα καὶ ὅτι δίμετρα καὶ τρίμετρα, καὶ τὰ λοιπῶν συμβαίνει τὰ πάθη

Τοῦ αὐτοῦ περὶ σημείων τῆς κοινῆς Συλλαβῆς καὶ ἐντὸς κειμένων τῆς βίβλου.

Ἐπειδήπερ οἱ πάλαι τὰ περὶ γραμματικῆς Συντεταγμένοι, σημειά τινα σοφῶς ἐπινοήσαντες προσεδώκασιν, ἐξ ὧν τινὰ δυώμεν καὶ τινὼς ἂν εἴποι τις ποιότητα τῆς συλλαβῶν καὶ τινὰ φοράν διαγινώσκειν ἔχομεν. συλλαβῶν δέ μοι καὶ τὰ στοιχεῖα εἴρηται, ἐπειδὴ τὰ μὲν στοιχεῖα καθ' αὑτὰ κείμενα, ἀδυνάτως πως ἔχει δυνάμεως. συλλαμβάνεται δὲ καὶ οἷον ἐνωθέντα πρὸς ἄλληλα καὶ τὰς συλλαβὰς ἀποτελέσαντα, δυνάμεις τέ τινας καὶ ποιότητας ἔχει. ἐπενόησαν δὲ ἄλλα τε σημεῖα, τόνους φημὶ καὶ πνεύματα καὶ τὰ λοιπὰ, ἃ δὴ καὶ προσῳδίας ὠνόμασαν. ὡς πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν τῆς συλλαβῶν Συντελέσας. πρὸς τούτοις δὲ καὶ μακρᾶς μὲν σημεῖον τοδί. — τῆς δὲ βραχείας τουτί. ∪ τῆς δὲ κοινῆς ἀδιαφόρως. ἐκείνων γὰρ καὶ ὅρους ἔθεντο. ταύτης δὲ ὁ. καὶ τὰς αἰτίας αὐτοὶ λέγουσιν, ἐπενοήθη ἐμοί γε τῆς κοινῆς σημεῖον διὰ τὴν τῆς πολλῶν πλάνην, καὶ οἶμαι καλὸν ἂν δόξαι τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἐπενοήθη δὲ διπλοῦν τὸ σημεῖον, διὰ τὸ διπλοῦν πως καὶ ταύτην ἔχειν τὴν δύναμιν, ὅτε μὲν ἐν ἀντὶ βραχείας ὀφείλει λαμβάνεσθαι

σημεῖον ἐπινοήθη τοῦ L. μακρὰ δηλονότι καταρχὰς ἄνω βλέπον τὸ τῆς ἰῶτα στοιχείου σημεῖον ἔχουσα. ὅτε δ' ἀντὶ μακρᾶς, τοῦτο ἀντεστραμμένον ὑπῆρχε. Τ. μακρὰ δηλονότι ἐν τῷ τέλει κάτω νεῦον τὸ τῆς ἰῶτα σημεῖον ἔχουσα. βέλπον γὰρ ταῦτα πιθέναι, καὶ διαγινώσκειν ποῖα ἔζιν ἢ κοινὴ, ἢ πλανωμένους πρὸς τὸ πτεῖν, γράφειν ποιεῖν ἀμαθῶς. καὶ φύσει βραχὺ φωνῆεν, ἔχον ὑπαγόμενα δύο σύμφωνα, ὧν τὸ δεύτερον ἀμετάβολον, ἀεὶ ἀντὶ μακρᾶς λαμβάνειν· ἢ καὶ τὸ φύσει βραχὺ φωνῆεν ὅταν εἰς μέρος λόγου καταλήγῃ, τιὼ μακρὰν ὑποτιθέντας, ἀντὶ μακρᾶς λαμβάνειν. ἄτοπον γὰρ οἶμαι τοῦτό γε. ταυτά μοι περὶ τοῦ ζωητοῦ εἰρήσθω, καὶ τῆς μέτρων ἔχοντας πείρας. εἰ δέ τινες ὑπ' ἀμαθίας μεμφόμενοι, βραχεῖς τούτων λόγους, ὧδε γὰρ οἱ πάλαι τὰ καλλιεπῆ ὀνομενοηκότες, ταῦτα τοῖς τοιούτοις ἐκδεδώκασιν. ἀλλὰ τοῖς συνετοῖς, βραχεῖ λόγῳ τῆς μὴ ζωητῆς ἔχουσιν. ὡς καί που καὶ ἔφη ἀείδω ξυνετοῖσι, δυσὶ δ' οὐδεμιᾶ βέβηλοι. ἐγὼ γὰρ καὶ δίκαιον ἂν φαίην τοῦ ζωητοῦ, ὃς ἂν ἐπινοήσας σοφόν τι, τοῦτο λήθης βυθοῖς καταχύσειε, δεδιὼς ἴσως τινὰ ἐκ τῆς ἀσυνέτων ἐμέμψιν ἵν' ἂν μὴ καὶ αὐτὸς ἀδικεῖν δόξω τοῦ ζωητοῦ, τὸ ἐπιλῦον μοι κατὰ νοῦν τούτοις ῥυθμικά. ὅτοι δ' ἂν εἰδεῖεν, εἰ καλῶς ἔχει ἢ μή. ἐπεὶ καὶ ἄ μοι δοκεῖ τῆς χρειωδῶν μελῶν καὶ τῆς ἄλλων τῆς ἐν τοῖς δράμασι φερομένων εἰδῶν ἐπινόησιν δεῖσθαι τινὶ καὶ ἀπορρήτῳ ἐμπνεύσει, πλεῖστα πονησαμένῳ περί τε τούτων καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς μέτρων, καὶ ταῦτ' ἐν τοῖς δράσιν ὄζεσθαι. ὡς ἂν οἱ ἐντυγχάνοντες ἔχοιεν διαγινώσκειν, τάς τε στροφὰς καὶ ἀντιστροφὰς τῆς μελῶν καὶ τὰς ἐποδοὺς καὶ πόθ' ὅζιν εἶδος καὶ μέτρου τῆς μελῶν ἕκαστον. καὶ μὴ μάτην τὰ τῆς χορῶν ὀρᾶν μέλη τοῖς ὀφθαλμοῖς, μηδὲν δὲ τούτων εἰδέναι, ὥσπερ τινες μὴ γραμμάτων ἔχοντες πεῖραν, καὶ βιβλίον, ἀνὰ χεῖρας ἀειράμενοι, βλέπουσι μὲν πύπους γραμμάτων, οὐδὲν δὲ τῆς ἐγκειμένων ἴσασιν.

VITA

VITA
ARISTOPHANIS,
A
NICODEMO FRISCHLINO
CONSCRIPTA.

ARISTOPHANES Poeta Comicus, patre natus fuit Philippo, civis Atticus, ex tribu Cydathenienſi, curia Pandionide. Hunc Suidas Rhodium ex oppido Lindo fuiſſe tradit, & jure civitatis donatum affirmat: alii (de quibus poſtea dicam) Æginetam fuiſſe dicunt. Primus autem hic veterem Comœdiam, rudem adhuc, & diſperſam collegit, eámque in meliorem atq; utiliorem formam traduxit. Nam Cratinus & Eupolis multò acerbius ac turpius alios inſectati fuerant, quàm decebat. Sed & ipſe Ariſtophanes initio eandem verborum amariciem in ſuis uſurpabat fabulis: quam tamen poſtremis Comœdiis juſta moderatione adhibita, plurimùm mitigavit. Meminit hujus priſcæ libertatis Horatius in ſermonibus, ubi ait:

Eupolis atque Cratinus, Ariſtophanéſque poetæ
Atque alii, quorum Comœdia priſca virorum eſt:

Si quis erat dignus deſcribi, quòd malus aut fur:
Quod mœchus foret, aut ſicarius, aut alioqui
Famoſus: multa cum libertate notabant.

Decreto demum promulgato, ne quis actor aut ludio nominatim aliquem in Comœdia perſtringeret, cùm jam hiſtriones ab omni actione deſiſterent, novæ Comœdiæ rationem inire cœpit: cujus primum ſpecimen oſtendit in *Cocalo*, ubi non veras, ut in *Equitibus*, *Nebulis*, *Ranis*, & alibi, ſed fictas perſonas introducit: *Interitum* ſeu *Corruptelam* & *Recognitionem*. Unde initium ſumentes Menander & Philemon, novam Comœdiam effinxerunt. Ipſe quidem Ariſtophanes in ſcenam non ſtatim venit, quòd natura eſſet timidus, licèt ingenioſus admodum & perquàm induſtrius. Quæ autem per initia ſuorum ſtudiorum facere non audebat, ea per hiſtriones & actores ſuos, Calliſtratum & Philonidem perfecit: quorum ille operâ ad populum utebatur. Caſtigatus ob hoc conviciis Ariſtonymi & Amipſiæ, ut ex fabulis ejus cognoſcitur, qui illum de veteris proverbii ſententia, quarta Luna natum dicebant, quaſi aliis juvandis operam daret, ſibi ipſi inutilis: tandem metu depoſito in Scenam prodiit. Et quia ſupra modum infenſus erat Cleoni, tribuno plebis, homini turbulento, & noxio civi, ſcripſit contra eum, *Equites*, Comœdiam, in qua reprehendit ipſius furta, peculatus & crudeliſſima quæque facinora. Sed nemo erat ex Hiſtrionibus, qui perſonam Cleonis, vel habitu & larva velare, vel geſtu & voce auderet exprimere, propter ſummum metum, in quem ille cives ſua crudelitate perduxerat. Igitur ipſe Ariſtophanes, facie minio illita in Scenam proſiluit & perſonam Cleonis egit. Quare damnatus ab equitibus Cleo, multam quinque talentûm

lentûm Poetæ ſolvere coactus eſt. Hinc illud in *Acharnenſibus:* Novi ego, novi meum quod oblectet animum, Quando quinque talenta video, quæ evomuit Cleo. Cauſa hujus odii adverſus Cleonem ab Ariſtophane concepti, non hæc tantùm fuit, quod turbulente, & raptim ille omnia ageret in Republica: (Nam hanc cauſam cum optimis quibúſque communem poeta habuit) ſed etiam privata: quòd Cleo ipſum jam olim poſtulaſſet, de jure civitatis, quaſi peregrinus eſſet Ariſtophanes, ac ſe nihilominus pro cive gereret: Tum, quod in *Babyloniis*, quadam Comœdia, magiſtratus ſortitò capi ſolitos coram Legatis laceraſſet. Hinc illud in *Acharnenſibus*: Neque enim Cleo me nunc calumniabitur, quòd in præſentia legatorum malè de civitate loquar. Quantum ad crimen prius attinet, non fuit illud de nihilo, quandoquidem patria poetæ incerta erat: ſicut initio docuimus. Erant enim Athenis, qui Ariſtophanem dicerent Rhodium aut Lindium: nonnulli, qui affirmarent Æginetam, ſive quod plurimum ille temporis eo in loco contriviſſet, ſive quòd ſuas ibi poſſeſſiones haberet, ſive quòd pater ejus Philippus Ægineta fuiſſe perhiberetur. Abſolutum in judicio tradunt, cùm jocosè & facetè admodum hos verſus Homericos recitaſſet.

Μήτηρ μὲν τ' ἐμέ φησι τῆς ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ' · ἢ γὰρ δή τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Mater me patris hujus ait natum eſſe, ſed ipſe
Ignoro: nam nemo ſuum pote noſſe parentem.

Calumniis iterum atque tertium oppreſſus, urbe exceſſit: prius tamen Cleone victo, cùm civis Atticus manifeſtò eſſet declaratus. Sic enim alibi inquit, αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἆθ' ἕπαθον, ὀδύσσομαι δὴ, &c. *Egomet quæ à Cleone ſim perpeſſus, probe novi.*

In eundem *Veſpas* compoſuit, de quibus paulò infra dicemus. Fuit etiam Socrati & Euripidi infenſus; propterea quòd nunquam in theatra veniebat Socrates, niſi cùm Euripides cum novis Tragœdiis certaret, aut etiam in Piræo contenderet. Nam Socrates amabat Euripidem, tum propter ſapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipſum Alcibiades & Critias, ut Comœdias etiam in theatro ſpectaret, invitârunt: ac modò non vi eôdem pertraxerunt. Verùm ille non magni Comicos pendebat, ſed vehementer contemnebat: ipſe vir modeſtus, juſtus probus & ſapiens, homines mordaces, injurioſos, & ſani nihil dicentes. Quæ res malè ipſos habuit, & odii adverſus Socratem prima ſemina in Ariſtophane excitavit. Quare ſibi facilius ab Anyto & Melito Socratis hoſtibus perſuaderi paſſus eſt Ariſtophanes, ut drama adverſus ipſum meditaretur. Cum enim Anytus & Melitus Socrati eſſent infenſiſſimi, nec tamen ipſum in crimen vocare auderent, partim metu Athenienſium, ne in ſe aliquod malum redundaret, ſi falsò detuliſſent hominem, non modò nullius calamitatis in Republica autorem, ſed etiam civitatis ornamentum, partim propter amicos & aſſeclas Socratis, qui ſuum præceptorem nunquam deſerturi videbantur: Ideò Ariſtophanem ſubornant, eíque perſuadent, ut in Comœdia Socratem ab iis malis taxet, quæ pleriq; de eo ficta norant: Eſſe loquacem, & loquendo efficere, ut malæ cauſæ bonæ videantur: introducere novos & inuſitatos Deos, cùm neque noſſet interim neque revereretur Deos: atque hæc ipſa in eos quoque transfundere, quos in Philoſophia inſtitueret. Hoc argumento arrepto, *Nebulas* conſcripſit Ariſtophanes, & per hiſtriones in feſto Bacchana-

Bacchanaliorum, maxima Græcorum multitudine eò confluente, exhibuit. Rei inſolentia & inuſitato in Scenis ſpectaculo Socratis, primùm omnes Athenienſes, cùm nihil minus expectaſſent, obſtupuerunt. Deinde, quoniam natura invidioſi eſſent, & ad detrectandum optimis quibuſque proclives jucundum eis viſæ ſunt ſpectaculum iſtæ *Nebulæ*. Nam actorem, teſte Ælian̄o, plauſu tanto proſequebantur, quanto nunquam antea, eóque clamore victoriam ei decreverunt, mandârúntque ut Ariſtophanis nomen, non alterius, ſupremum ſcriberetur. Refert idem Ælianus Socratem, cùm præſciviſſet, ſe in Comœdia taxatum iri, in theatrum ingreſſum eſſe, & opportuno loco conſediſſe. Cùm autem circumferretur in Scena, & crebrò nominaretur, peregrinis, quiſnam eſſet ille Socrates, interrogantibus, ipſum ad dubitationem ex animis peregrinorum tollendam ſurrexiſſe, & per totum drama, congredientibus hiſtrionibus, ſtantem ſpectaſſe, magnóque animo & iſtam Comœdiam & Athenienſes contempſiſſe. Simili odio adductus Ariſtophanes, Euripidem in aliis omnibus Comœdiis traduxit, præcipuè autem in *Ranis*, *Acharnenſibus*, *Theſmophoriazuſis*, ut conceptam de illo opinionem ex animis hominum evelleret: quando optimus ille & ſapientiſſimus habebatur Tragicus. Itaque *Ranas* confinxit, in quo drama-te Bacchum introducit, ſolicitè quærentem in terris poetam Tragicum, & quod nullum reperiret, ad inferos deſcendentem, ut Euripidem è campis Elyſiis reducat. Sed cùm Æſchylus & Sophocles, gravitate Tragica ſuperiores Euripide haberi vellent, oritur in ea fabula certamen in quo ab Æſchylo vincitur Euripides. Hâc ratione in magnum contemptum perductus fuit Euripides, & re-

liquis Tragicis longe poſthabitus. Ut autem majus in illum concitaret odium, etiam *Theſmophoriazuſas* conſcripſit: in qua fabula Euripides à fœminis, ſacra Cereris celebrantibus accuſatur, quòd injuſto odio mulieres perſequatur, eáſque in ſuis Tragœdiis paſſim traducat. Quibus de cauſis graves ei minantur pœnas mulieres. Reliquæ Comœdiæ reliquo belli Peloponneſiaci tempore, quo floruit Ariſtophanes, compoſitæ fuerunt. Nam *Pacem* anno decimo tertio belli ſcripſit, cùm poſt mortem Cleonis & Braſidæ, qui apud Amphipolin in acie perierant, pax & fœdus quinquaginta annorum inter Athenienſes & Lacedæmonios eſſet factum, quod tamen ſeptem annos non duravit, quemadmodum refert Thucydides *lib.* 5. ξυγγρ. *Acharnenſes* poſt mortem Periclis, & cladem Siculam ſcripſit, cujus in eo dramate ſtultam pertinaciam, & inſecuta mala proponit, ut hoc exemplo malos & plebem terreat, ne ſtultis ducibus, qualis fuerat Lamachus, belli ſummam & Reipublicæ ſalutem committant. Quantam verò noxam Reipublicæ dederit Lamachus, amiſſo exercitu in Sicilia, docuit exitus, ſtultorum omnium magiſter. Poſt cladem Siculam *Aves* prodierunt, in qua fabula hortatur Athenienſes, ut Decelæam, quam ille ficto nomine νεφελοκοκκυγίαν vocat, contra Lacedæmonios muniant, priuſquam ab illis occupetur. Cui ſalutari conſilio ſi paruiſſent Athenienſes, in maximum malum non incidiſſent. *Veſpæ* poſt alteram cladem Siculam ſcriptæ videntur, quam Athenienſibus Chares (quem ille tecto nomine canis, Labetem vocat) ductu ſuo inauſpicato attulit. Periculoſiſſimis autem temporibus, cùm tota Græcia in armis eſſet, *Lyſiſtratam* compoſuit, in qua mulieres de Republica & pace deliberant:

facta

facta conjuratione, quòd ſuis maritis concubitum denegare, & in arcem munitiſſimam ſe tantiſper recipere velint, dum illi pacis negotium ſuſcipiant. *Plutum* & ſimiles Comœdias iis demum temporibus commentus eſt, quibus ex interdicto magiſtratus Attici, neminem in Comœdia nominatim carpere licuit. Ac *Plutum* quidem per filium ſuum Ararotem, quem multitudini ipſemet præfecerat. Referunt magnam eſſe laudem conſecutum, quòd calumniatores ſubvertiſſet: alibi eos nominans ἰπιδλυς, (febres pituitoſas in *Veſpis*) οἱ τοὺ πατέρας αὐτῶν ἤγχον νύκτως, καὶ τοὺ πάππους ἀπέπνιγον· quæ febres noctu parentum interſtrinxerunt gulas, & avos jugularunt. Inprimis verò ob hoc laudatus atque amatus eſt à civibus, quòd fabulis ſuis Rempublicam Athenienſium liberam, neque ullius domini tyrannidi ſubjectam eſſe, ſed ne ipſum quidem populum in ſtatu Reipublicæ populari, & per ſe libero, ſibimetipſi imperitare voluit. Quâ de cauſa oleæ ſacræ ramo coronatus eſt, qui non minoris præmii loco habebatur, quàm corona aurea. Ac proinde in *Ranis* de ingloriis quibuſdam hoc protulit: τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ τῇ πόλει συμπαρεχειν· Chorum ſacrum eſſe juſtum, ut qui multa rectè conſulat civitati. Scripſit præter has Comœdias, quæ extant, alias triginta ſex, quarum nomina leguntur apud Athenæum, in Dipnoſoph. Sunt autem hæ, Ἀγνοὶς, Senectæ expers, (Ælianus etiam *lib.* 12. de Animalibus citat,) *Anagyrus*, *Babylonii*, *Ruſtici*, *Senectus*, *Gerytades*, *Dædalus*, *Convivæ*, *Danaides*, *Danai dolia*, *Dionyſius*, *Niobe*, *Heroes*, *Centauri*, *Cocalus*, *Lemnia*, *Nebulæ* ſecundæ, *Theſmophoriazuſæ* alteræ, *Naves* onerariæ, *Ciconiæ*, *Pelaſgi*, *Pythagoræ*, *Scenæ apprehendentes*, *Sartagine coquentes*, *Telmiſſenſes*, *Coloſtrum*,

Coloſtrum, *Philonides*, *Phœniſſæ*, & *Horæ*, Peculiaris ab eo inventus eſt verſus, qui *Ariſtophanius* appellatur, etiam à Cicerone memoratus in Bruto. Suidas Tetrametrum & Octometrum ab eo inventum ſcribit. Eloquentia Attica in illo ſingularis fuit, ut ex iis, quæ ſuperſunt, Comœdiis colligitur. Itaque Platonem memorant Dionyſio Regi Syracuſano, ſtatum Reipublicæ Atheniensis & linguam ex optimo autore perdiſcere cupienti, hunc autorem miſiſſe, hortatúmque eſſe, ut fabulas hujus Poetæ diligenter tractaret, ſi quidem Reipublicæ Athenienſis ſtatum perfectè vellet cognoſcere. De Joanne Chryſoſtomo diſertiſſimo Theologo, ſunt, qui ſcribant, eum ſuæ facundiæ & vehementiæ in taxandis vitiis, præſertim mulierum, partem optimam ex quotidiana lectione Ariſtophanis hauſiſſe, & cùm dormitum iret, libros hujus autoris pulvillo ſubdere ſolitum, ut olim Homeri poema Alexander ille Magnus. Certè adhuc vivus Ariſtophanes tam illuſtre nomen ſuis Comœdiis eſt adeptus, ut fama illius etiam ad Perſas pervenerit: & Rex ipſe Perſarum, facta Poetæ hujus mentione, de eo percontatus ſit, quibuſnam cum hominibus iſte Comicus viveret: ſicut ipſe teſtatur in *Acharnenſibus*. Urbano & perfaceto eum fuiſſe ingenio, fabulæ oſtendunt, in quibus omnia, pro more veteris Comœdiæ ſalſa, feſtiva, mordacia, maledica: ut quocunque verbo pronunciato, illicò capiatur occaſio ad aliquid ſubſannandum. Eſt enim Ariſtophanes cum riſu mordax, nihil ſine facetiis impingens, cui ex Latinis Horatium ſimilem facit Scaliger *lib.* 3. de poet. *cap.* 97. Ego verò Plautum ei non ineptè æquiparandum judico, cujus ille locos quamplurimos imitatus eſt: ut ſuo oſtendetur loco. Etſi autem

Ælianus

Ælianus nugatorem & ridiculum vocat, quique omninò talis haberi ſtuduerit: & Plutarchus tumidum dicendi genus & Scenæ accommodatum & illiberale, ab eo uſurpatum fuiſſe ſcribit: tamen quia alter Socratis amore, alter Menandri admiratione victus judicat, ego neutrius judicio ita ſtandum cenſeo, ut ab eo recedere nefas ſit. Quanti Plato Ariſtophanem fecerit, vel ex ipſo liquet Plutarcho, qui Ariſtophanis ſermonem de amore, à Platone, veluti Comœdiam in Sympoſio inſertum eſſe ait. Et Cicero primo libro de Legibus Ariſtophanem facetiſſimum veteris Comœdiæ poetam nominat: & eundem plurimum laudat, quòd novi Dii apud eum è civitate ejiciantur, & publicus Sacerdos imprudentiam conſilio expiatam, metu liberet, audaciam in admittendis religionibus fœdis damnet, atque impiam judicet. Idem Cicero *lib.* 12. ad Attic. *Epiſt.* 4. Ariſtophanem vult, per librarios, ſibi reponi pro Eupolide. Extat in eundem Ariſtophanem Epigramma hoc Græcum.

Βίβλοι Ἀριστοφάνους θεῖον πόνον, αἷσιν Ἀχαρνεὺς
Κισσὸς ὀπὶ χλοερὴν πυκλὺς ἔσπεμε κόμην.
Ἡνὶ δ' ὅσον Διόνυσον ἔχει σελὶς, οἷα τ' μῦθοι
Ἠχεῦσιν, φοβερῶν πλησθόμενοι χαρίτων·
Ὦ κὴ θυμὸν ἄριστε, κὴ Ἑλλάδος ἤθεσιν ἶσα
Κώμικε, κὴ σίξας ἄξια, κὴ γελάσας.

Id eſt:

Fabulæ Ariſtophanis, divinum opus, Attica quarum
In virides venio multa comas hedera.
Quantus ineſt libro Bacchus quæ perſonat illic
Fabula, acerba licet, plena tamen Charitum.
O & mente ſagax. & moribus optime Graium,
Seu digna irrides Comice, ſive notas.

Athenæus

Athenæus, *lib.* 10. Dipnoſoph. *cap.* 9. Dramata ab Ariſtophane ebrio fuiſſe conſcripta affirmat. Καὶ Ἀλκαῖος ἤδη, inquit, ὁ μελοποιὸς, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, μεθύοντες ἔγραφον τὰ ποιήματα. Hoc quàm verum ſit, autor hujus famæ videat. Mihi non fit veriſimile ab ebrio potuiſſe hæc præſtari, quæ pauci ſobrii, etiam ad Cleanthis lucernam lucubrantes, præſtare potuiſſent. Conſtat eum fuiſſe calvum, quando ſuam ipſemet calvitiem in *Pace* non diſſimulavit. Quo tempore mortuus ſit, nondum reperi. Certum eſt adhuc ſuperſtitem fuiſſe, poſt ejectos triginta tyrannos à Thraſybulo, cujus viri ipſe in Pluto & alibi etiam meminit. Sed duos ab eo relictos eſſe filios, referunt, Philippum & Ararotem, quibus Suidas tertium addit, Philaretum, alii etiam Nicoſtratum. Et hæc habui, quæ de vita Ariſtophanis commentari volui.

Θωμᾷ τῷ Μαγίστρῳ Συώψις, τῶν Βίων Ἀριστοφάνους, καὶ τῆς τῶν δραμάτων ὑποθέσεως.

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, ἦν μὲν ἐν Ἀθήναις. παῖς δὲ Φιλίππου. τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς. Παιδιονίδης φυλῆς. πάνυ δὲ ὢν εὐφυὴς καὶ ἀγχίνους, ὅτι τοσοῦτον ἐν νέᾳ κωμῳδῇ τῇ ἡλικίᾳ ἐπιδοκίμησεν ἐν κωμῳδίαις, ὡς ἐ μόνον τοῦ κατ' αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὑπερᾶραι· μᾶλλον δὲ ἐδὲ τοῖς ὑπογυμνάσμασι παρῆκεν ὑπολοιπόν. ἀλλὰ καὶ τέτταρα μετὰ πολλῆ τῆ περιόδῳ παρῆλθεν. ἔκκυκλον ἀνεφάνη τις ὕστερον Ἀριστοφάνει ἐπιδημήσας. διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῖς βασκάνοις αὐτοῖς ἀξιοῦται θαύματος. δράματα δὲ τέσσαρα πρὸς τοῖς πεντήκοντα γέγραφεν, ἅπαντα εὐμυθίας καὶ χάριτος Ἀττικῆς μεστὰ καὶ πείθοντα τοὺς ἀκούοντας θαυμάζειν τε καὶ κρατεῖν. ὅτω δὲ τῆ τῆς πολιτείας συμφέροντος ἐποιεῖτο λόγον, ὡς μηδένα ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης ἐδέποτε ἐπαχθέσθαι τοῦ σκώπτειν, εἰ ἀδικοῦντος ἤκουεν. ὅθεν τὴν παῤῥησίαν αὐτῆ δεδίοτες οἱ τοιοῦτοι, μετεῖχον ἀεὶ, καὶ τῷ δήμῳ λυσιτελοῦντας. ἔχει δὲ τρεῖς υἱούς. Φίλιππον, Νικόστρατον,

Νικόστρατον, καὶ Ἀγοράτα ἀποθανόντα δέ, ὅτω Πλάτων ἐπίστη σιν, ἐν ὑπομνήμασι προσελεγείω.

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅσον ἂν καὶ πιθῆται
Ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Ἰσέον ὅτι κωμῳδία ἐκλήθη, ἀπὸ τῶ ἐν κώμαις ἄδεσθαι τὰς κωμῳδίας. κώμας δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς στενωπούς. ἢ ἀπὸ τῶ ἐν ταῖς κωμάσεσι τῶ Διονύσου μόνον ἐπινοεῖσθαι ταυτασί. ἢ ἀπὸ τὸ κῶμα ὁ ὕπνος. φασὶ γὰρ ὡς μετὰ τὸ εὑρεθῆναι τοὺς κωμικοὺς ποιητὰς ἀδικήμασί τινες ἀπὸ πολλῶν ἀφανῶς ἤρχοντο ἐν νυκτὶ ὅθι τοὺς ἡδὺ ἀδικέοντων στενωποὺς βοῶντες ὁ δεῖνα ἀδικεῖ, καὶ τὰ, παρὰ θεῶν ὄντων καὶ νόμων. καὶ τότων λεγομένων οἱ συνειδότες ἑαυτοῖς ταῦτα σώφρονες ἐγίνοντο τὸ λοιπόν. ἐπεὶ ἦν ἄδεια τοῦτο ἔχον ἐδόκει, καὶ τῇ πολιτείᾳ συμφέρον, ἅτε τῆς μὲν ἀδικίας ἐντεῦθεν παντὰ πασιν ἀναιρουμένης. δικαιοσύνης δ' ἀντεισαγομένης καὶ ὕμνων χρηστῶν, ἐτάχθησαν ὅθι τοῦτο οἱ κωμικοὶ ποιηταί, ἐν μέρει πολλῶν σκώμματά τε ἡδὺ ἀδικούντων, καὶ διδαχὴν ὧν φρονῆσαι ἐργαζόμενοι. ἤδοντο δὲ αἱ κωμῳδίαι ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς, ἔαρος ὥρᾳ.

Ἡ Ὑπόθεσις τῦ παρόντος Δράματος ἔστιν αὕτη.

Βουλόμενος Ἀριστοφάνης σκῶψαι Ἀθηναίους ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ καὶ τοῖς τοιούτοις ζωόντας, καὶ διὰ τοῦτο πλουτοῦντας, πλάττει προσβύτην τινὰ γεωργὸν Χρεμύλον τέκνομα, δίκαιον μὲν ὄντα καὶ τοὺς θεοὺς σέβοντα χρηστόν, πένητα δ' ἄλλως. ὃς ἰσταμένου μαντῶ θεράποντος ἐλθὼν εἰς Ἀπόλλω, ἐρωτᾷ περὶ τῦ ἰδίου παιδός, εἰ χρὴ τοῦτον ὕπνον χρηστῶν ἀμελήσαντα, ἀδικίας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ταὐτὰ τοῖς ἄλλοις ὀπηδεῖν. ἐπειδὴ γὰρ οἱ μὲν τοιοῦτοι, εὐπλούτων. οἱ δὲ τὰ ἀγαθὰ πράττοντες, πένητες ἦσαν, κακῶς αὐτοὺς ἔτος ὁ Χρεμύλος. ἔχρησεν οὖν αὐτῷ ὁ θεὸς σώζειν μὲν ὅδ' ὃν. ὅτῳ δ' ὀξέως ἐντύχοι, τότῳ ἕπεσθαι. καὶ ὃς γέγονε ἐντυγχάνει τυφλῷ (ἦν δ' ἔτος ὁ Πλοῦτος) καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς μαντείας, μὴ εἰδὼς ὅπ ὁ Πλοῦτός ἐστι. συμφεραίνων δ' ὅπ τοῦτο κατ' ἑαυτὸν ὁ θεράπων, μόλις αὐτὸν ἐρωτᾷ τίνος ἕνεκα τότῳ ἀκολουθῶσι. καὶ ὁ Χρεμύλος λέγει αὐτῷ τὴν μαντείαν. ἔπειτα μανθάνει παρ' αὐτῦ Πλούτου ὅς τις ἐστὶ, καὶ ὅτι χρὴν τυφλὸς ἐγεγόνει ὑπὸ τῦ Διός. οἱ δ' ἀκούσαντες. ἡδέσθη τε καὶ βουλῇ ἔχον ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιῦ, καὶ τὴν ἡδὺ ὀφθαλμὼν θεραπεῦσαι πρῶσιν. καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ, τάς τε τῦ Βλεψιδήμου ἀντιλογίας καὶ τῆς Πενίας αὐτῆς ἀπάγοντα αὐτὸν ὅπ τάχιστα,

καὶ

καὶ ὑγιᾶ ἐπαγήγαγον οἶκαδε. ἐπλούτησάν τε ἱκανῶς, ὐκ αὐτοὶ μόνοι, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βίᾳ χρηστῷ προσῆλθον ἀντεχόμενοι, πέντες ἦσαν. Ἐπιγέγραπται δὲ τὸ δρᾶμα, Πλοῦτος Ἀριστοφάνους.

Ἑτέρα Ὑπόθεσις.

ΠΡεσβύτης τις Χρεμύλος πένης ὢν καὶ ἔχων υἱόν, καταγνόησας ὡς οἱ φαῦλοι τοπιωικαῦτα εὖ πράττουσιν, οἱ δὲ χρηστοὶ ἀπυχοῦσιν ἀφικνεῖται εἰς Δῆλον χρησόμενος, πότερον ἡ παῖδα σωφρόνως ἀναθρέψειε, καὶ ὅμοιον ἑαυτῷ τοῦ βίου διδάξειεν, ἢ δὲ ἔστι χρηστὸς, ἢ φαῦλον, ὡς ἦν φαύλων τότε εὐπραγέντων. ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ μαντεῖον, πρὶν μὲν ὢν ἤρετο, ἰδὼν ἤκουσεν. προσέπεσε δὲ αὐτῷ, ὃ τινι πρῶτον ὀξιῶν ζωπύχῃ, ἀκολουθεῖν. καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως.

Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένῳ αὐτῷ, Νικοχάρης μὲν Λάκωσιν, Ἀριστόμενος δὲ Ἀθηνῇτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδωνιδί, Ἀλκαίῳ δὲ Παιονεῖ. τελευταίαν δὲ διδάξας τὴν κωμῳδίαν ταύτην ὅτε τῷ ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ σώσας Ἀραρώτα δι' αὐτῆς τοῖς θεαταῖς βελόμενος, τὰ ἀπόλοιπα δύο δι' ἐκεῖνα καθῆκε, Κώκαλον καὶ Αἰολοσίκωνα.

Ἰσέον δὲ ὅτι τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα πεπλασμένα εἰσὶ παρὰ τὸν ποιητὴν, Χρεμύλος μὲν ὑπὸ τοῦ χρεὼν καὶ τοῦ αἰμύλλω τὸ ἀπατῶ εἴρηται, ὁ ἀπαφὴς δηλαδὴ τοῦ χρεοφειλέτας διὰ πενίαν. καὶ τὸ Καείων ἐξελλωτίζόμενον τὸν δῆλον δηλοῖ. Κᾶρες γὰρ οἱ δῆλοι. ὅθεν καὶ παροιμία ἐν Καρὸς ἄστυ, ἤτοι ἐν δήλῳ τάξει, καὶ τὸ Βλεψίδημος δὲ ἤτοι πανοῦργος ὁ βλέπων ἀεί ποτε εἰς τὸν δῆμον.

Εἶδος τοῦ δράματος ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μόνων τέλος· τί γὰρ ἄν τις πρός σε τἀληθῆ λέγῃ.

Ἀριστοφάνους Γραμματικοῦ Ὑπόθεσις δι' Ἰάμβων.

Μανθάνεται δίκαιος ὢν τις καὶ πένης,
Εἰ μεταβαλὼν, πλοῦτος τυχεῖν συνήσεται.
Ἔχρησεν ὁ θεὸς, ζωπυρακολουθεῖν ᾧ πρῶτ' ἂν
Ἀνδρὶ προσπύχῃ. Πλοῦτος δ' ὀπαδεῖται τυφλός.
Γνοὺς δ' αὐτὸν, ἠγάγῳ οἶκαδ' ἄλλους δημότας
Καλέσας μεταρρεῖν. εἶθ' ὑγιάσω τὰς κόρας
Ἔπεμψεν εἰς Ἀσκληπιοῦ δ' ἀπῆγον. ἡ δ'
Ἀφῶ πενία διεκώλυσεν.
Ὅμως ἀναβλέψαντος αὐτοῦ, πᾶς κακῶν
Οὐδεὶς ἐπλούτει. πᾶς δ' ἀγαθῶν ἦν τἀγαθά.

OMIS

OMISSA.

Schol. ad v. 166. Pluti. Κναφάϊκ. | Ἀττικὸν μὲν τὸ διὰ τοῦ κ, κοινὸν δὲ τὸ διὰ τοῦ γ, Οἱ παλαιοὶ δὲ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ, κνάφω. ἔστι δὲ ἀκμὴν ὅπου λέγουσι τὰ ἱμάτια· οἱ δὲ νεώτεροι διὰ τοῦ γ, ὅθεν τὸ γναφεῖον. κναφεὺς δὲ παρὰ τὸ κνῶ, ὃ σημαίνει τὸ ξύω, Ὄμηρος, ὅτε δὴ ῥ' αὔγειον κνῇ τυρόν. κνῇ, κνήσῃ χαλκείῃ. ὅθεν τὸ τοῦ φάρους γναφεῖον ἤτοι ὅτι ὅθεν τὸ γάνος τὸ λαμπρόν.

V. 266. Κυφόν. | Κυρτόν. ῥυσὸν δὲ, ῥυπόδες ἔχοντα.

ERRATA.

IN Textu Pluti. Ver. 8. leg. ὦ Λοξ--- v. 142. l. πι. v. 246. l. πως. v. 286. l. ἥμιν. v. 313. μυθώσομαι. v. 331. l. τῳ pro τιν. v. 724. l. ἱπομνύμενον, & ſic quoque in Schol. v. 1040. l. φαίνεται. In latina Interp. v. 55. l. *Tum forte.* 642. l. *Huncce.* In Schol. p. 4 lin. 5. l. ἀπειθῶσι. p. 192. lin. ult. l. ἰσσενδον. In Textu Nubium. v. 290. Ἡ, θϵ. v. 789. l. ΣΤ. v. 920. dele σίγμα. In latina Interp. v. 774. l. *Quomodo rem depel---* In Schol. ad v. 15. l. ἱππεύϵιαι. v. 132. lin. 4. κόπλειν. v. 140. διασυρμῶ. v. 290 l. 4. τοῦ τίλειν v. 549. lin. 3. ἐφ' ἅ. v. 738. Σχάσας. v. 815. l. τῷ ὦ Δία τὸ α.

Τὰ τῦ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Καρίων οἰκέτης.
Χρεμύλ Θ. δεσπότης.
Πλῦτ Θ.
Χορὸς ἀγροίκων.
Βλεψίδημ Θ.
Πενία.
Γυνὴ Χρεμύλυ.
ΔίκαιΘ. ἀνήρ.
ἝτερΘ., ἀνὴρ ἄδικος.
Συκοφάντης.
Γραῦς, ἢ φίλη ♀ μειρακίυ.
Νεανίας.
Ἑρμῆς.
Ἱερεὺς Διός.

Perſonæ Dramatis.

Carion ſervus.
Chremylus dominus.
Plutus.
Chorus ruſticorum.
Blepſidemus.
Paupertas.
Uxor Chremyli.
Juſtus Vir.
Alter, Vir injuſtus.
Sycophanta.
Anus, ſive amica Juv.
Juvenis.
Mercurius.
Sacerdos Jovis.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ.

Δράμα τῦ πρώτυ, Σκευὴ ἡ πρώτη.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ω Σ ἀργαλέον πρᾶγμ' ἔοικεν, ὦ Ζεῦ, καὶ Θεοί,
Δῆλον γλυκέως ἀφανοῦντα δεσπότυ.
Ἦν γὰρ βέλκωθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
Δόξῃ ἂν μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ,
Μετέχειν ἀνάγκη τ' θεράποντα τῶν κακῶν.

Τῦ

ΣΧΟΛΙΑ Παλαιά.

1 Ὡς ἀργαλέον] Ὁ θεράπων λυσφορεῖ τῦ δεσπότυ ἐπομένυ πυθομένῳ ἀνδρί. τῦ δὲ ὡς, πέπλεκται ἡ διάνοια ἐκ τῦ θαύματος καὶ ἐκπλήξεως. τὸ γὰρ ὡς ἐπίρρημα, ἐπαμφοτερίζει. ἢ ἐνταῦθα εἴληπται, ὁπότε ὡς ὅλως ἐστὶ πρόσωπον. ἀπαυδᾷ δὲ ὁ μάχιμος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τῶν δεσποτῶν. τὸ δὲ ἀργαλέον, χαλεπόν, δύσκολον. δυσχερές. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἄλγος, ἀλγαλέον. καὶ κατὰ τροπὴν τ λεῖς ρ. ὡς ποδαλγία ποδάργια. ἢ ἔργον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ δυσχερές. ἐκ τύτυ ἀφῄρηται ἀργαλέον. ὡς ἀπὸ τ ἔπω ἀπύω.

Ὦ Ζεῦ.] Τὸν Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, ὡς τὸ, Ζεὺς δ' ἐπεὶ δὴ Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε. κἀκεῖ γὰρ τ Ἕκτορα ὀνομάζων, κατ' ἐξοχὴν παρέλιπε.

2. Δῆλον

ARISTOPHANIS

PLUTUS.

Actus Primus, Scena Prima.

CARIO, CHREMYLUS.

QUAM grave eſt, (O Jupiter atque Dii!)
Servire deſipienti Domino?
Nam ſi fortè famulus optima dixerit,
Eadem autem agere, hero non viſum fuerit,
Mala cum illo participare famulum neceſſe eſt.

Corporis

ΣΧΟΛΙΑ.

2. Δῦλον γλυκὺ | Χαλεπὸν ὄν] φύσει τὸ δουλεύειν, χαλεπώτερον γίνεται, ἐὰν τὴ ἀνοήτῳ τις δεσπότῃ ὑπηρετῇ.

Παραφερόντων] Ἦγουν μαινομένῳ, ὃς εἰδότι τί δεῖ ποιεῖν, ἤτοι ἀνοητοῦντι] καὶ μωρῷ, ὡς τὸ εἰκὸς φερόντων]. εἰ γὰρ ὡς, ἐνταῦθα τιὺ ἔξω χέσιν δηλοῖ.

3. Λέξας τύχῃ | Περιφερεστικῶς, ἀντὶ τῦ λέξῃ.

4. Μὴ δρᾶν ταῦτα. | Οἱ γεφυρίζειν ταυτὰ, ὃ καλῶς γεφύρισιν. εὕρηται γὰρ ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν ἀντὶ γεφύρων τὸ ταῦτα. καὶ ἔστι κρεῖττον ἐκείνου.

5. Μετέχειν ἀνάγκη. | Πρὸς τὸ ποιητικόν. Ἡμισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνέρος, εὖ τὰν μιν καὶ δέ-

λιον ἤμᾶς ἔλιπε. τί γὰρ κακώτερον τῦ τὰ ἐναντία ἑαυτῷ διατεθῆναί τινα, ἐν τῷ μὴ ποιεῖν ἃ βέλει, καὶ τῆς τῶν ἄλλων αἱρεσιώτης ἀνέχεσθαι.

Τῶν κακῶν. | Τῶν αἱρεσιωτῶν ὧν ὁ δεσπότης ἔχει. ἤγουν τῆς πλησίον αὖ τοῖς ἀπειθῆσι τοῖς δεσπόταις ὀφείλουσι. εἰώθασι δὲ οἱ Ἀττικοὶ

Τῦ σώματος γὰρ ἐκ ἐᾷ τὸ κύριον 6
Κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸ ἐωνημένον.
Καὶ ζῶντα μὲ δὴ ζῶντα. τῷ δὴ λοξίᾳ
Ὃς δεσπόζει πείθος ἐκ χρυσηλάτῳ,
Μέμφιν

ΣΧΟΛΙΑ.

6. Τῦ σώματος γάρ. | Οἷον αὐτὸν ἑαυτῦ τὸ δοῦλον ἐκ ἐᾷ κρατεῖν. μάλιστα γὰρ κύριος τῦ σώματος ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτῦ.

7. Τὸν ἐωνημένον. | Ἀντὶ τῦ τὸ ὠνησάμενον ἀπὸ τῦ ὠνεῖσθαι. λέγουσι γὰρ διὰ τὸ αὐτῆς φωνῆς τὰς τῦ ῥήματος κλίσεις. τῦ δὲ ὀνόματος τὸ πληθυντικὸν ἐκ ἔστιν ὠνησάμενοι. διὸ μεταβαλόντες αὐτὸ ὅτι ἑτέραν φωνὴν προσώμοιοι λέγουσιν Ἀττικοί. ἄλλως. διχῶς εὕρηται τὸ ἐώνημαι καὶ ὅτι τὸ ἠγορακότος, καὶ ἐπὶ τὸ ἠγορασμένου, καὶ ὅτι τὸ μὲ ἠγορακότος ὡς ἐνταῦθα, ὅτι δὲ τὸ ἠγορασμένου, ὡς παρὰ Σωσίῳ. ἡ γὰρ Λαΐς ἀνδράποδον μοι Καικίαν ἐκ Σικελίας ἐωνημένον.

8. Καὶ ταῦτα μὲ δὴ ταῦτα. | Καὶ ταῦτα μὲ δὴ τῦτον ἔχει τὸν τρόπον. ἔστι δὲ τὸ ῥῆμα ἀποδεικτὸν τῆς περίττης διανοίας.

Τῷ δὲ Λοξίᾳ. | Τῷ Ἀπόλλωνι. ἤτοι τῷ λοξῷ ἴσαν πέμπουσι. λοξὰ γὰρ μαντεύεται ὁ θεός. ἢ τῷ λοξῷ πορείαν ποιουμένῳ. ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ.

9. Ὃς δεσπόζει | Ἐτραγικίσατο τῇ φράσει. ἡ δὲ Πυθία ὅτι τείποδος καθημένη χρησμῳδεῖ. καλεῖται δὲ τὸ μέρος ἐν ᾧ κάθηται, ἄλμος. ἄλλως, τείποδι χρῆται ὁ Ἀπόλλων μαντούμενος διὰ τὰς τρεῖς χαμὰς τῆς τραγμάτων, ὡς τὸ, Ὃς ἦδη, τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα. τινὲς δέ ὅπω φασὶ κλήσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα τὸν τείποδα. ἁλιεῖς ἐν Μιλήτῳ πρὸς μαθῶ βάλον ἐρρίπτον, ἵνα τὸ ἀναφερόμενον εἴη τῶν ἀγρεσάντων τὸ βάλον. συμβεβηκὸς γὰρ ἀντὶ ἰχθύων τείποδα χρυσᾶν ἀνελκύσαι αὐτοὺς τῷ δικτύῳ. ἐφιλονείκησαν δὲ περὶ αὐτῦ, οἱ μὲ ἁλιεῖς ὡς ἰχθῦς πεπρακόσιν, ὁ τείποδα. οἱ δ' ἀγρεσάντες ἔλεγον, ὡς πᾶν τὸ ἁλιόν, καὶ πᾶν ὅτι πύλοι ὠνήσαντο. ὅπως δὲ αὐτῆς φιλονεικήσαντας, ἔδοξεν ἐρωτῆσαι τὸν Ἀπόλλωνα. ὁ δὲ ἀνεῖλεν αὐτοῖς ταῦτα, Ἔχουσι Μιλήτου,

Ἀπλοῖ τὰ ἄρθρα πλεονάζειν. ὥσπερ ἓν ἐν τῷ, τὰ βέλτιστα ἄμεινον ἢ ἁπλῶς τὸ ἄριστον, οὕτω καὶ ταῦθα τὸ τοῦ. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τό, ὡς ἐν τῷ τὸ ποῖον. τὸ δὲ ταῦτα τὸ δεύτερον, ἐκ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ταύτῃ ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ταῦτα πάλιν ἁπλῶς.

Corporis enim proprii non permittit domino
Imperium habere ſors, ſed ei qui eum mercatus eſt.
Atque hæc ſe ita habent. de Apolline autem,
Qui ex aureo Tripode vaticinatur,

Juſtam

ΣΧΟΛΙΑ.

λήτυ, τείποδ' περὶ Φοῖβον ἐρωτᾷς, Ὃς σοφίᾳ πάντων θεσπέσιος, τούτῳ τείποδα δῶρ'. θεσπίζειν ἓν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις σοφοῖς. ἔκλ' ἦν τούτων παρῃτεῖτο σοφὸς εἶ). διόπερ ἐγνώκασιν ὡς σοφοτέρῳ πάντων, ἀναθεῖναι αὐτὸν τῷ Ἀπόλλωνι. ὅθεν φασὶν ἐγκεκέναι αὐτὸν τὰ τείποδα. ἡ δὲ λέξις ἠπιμολόγηται ἢ παρὰ τὸ δεσπόζειν, ἢ παρὰ τὸ δεόμαντιν ἐκεῖ τὰς μαντείας ἄγειν. χρυσᾶς δέ ὄζειν ὁ τείπους, ὅτι πιμία ἡ ὕλη. καὶ οἱ ἀρδόμενοι χρησμοὶ πίμιοι, καὶ τὰ μὲ ἀντὶ τοῦ πυθὶς τείποδ' διαφόρως ἱστορούμενα, ἐν τοῖς Πινδάρου ὕμνοις ἐυκαίρως ἡμῖν δεῖλιπται. ὃν δὲ ὕπον τὸ ἐν Δελφοῖς εὑρέθη μαντεῖον, Διόδωρος ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τῆς ἱστορίων βιβλιοθήκης ὕτω πως φησιν. ὀνίλος γὸ χάσμα ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ καθ' ὃν ὧν τὸ ἄδυτον, καὶ ἀεὶ τοῦτον γινομένων αἰγῶν, διὰ τὸ μήπω κατοικεῖσθαι τοὺς Δελφούς, αἱεὶ τῷ χάσματι προσιούσαν καὶ θεσπίζουσαν καὶ θεσπελέγουσαν αὐτῷ σκιρτᾷν θαυμαστῶς, καὶ θεσπίσας φωνὴν διάφορον. ὁ δὲ ποιμὴν θαυμάσας καὶ θεσπελθόντα τῷ χάσματι ταὐτὸ παθεῖν καὶ αἰξὶ καὶ θεσπέγειν τὰ μέλλοντα. ὁ δὲ φήμης διαδοθείσης, πλείους ἀπαντᾶν ὅπὶ τοῦτον τὸν τόπον· καὶ τοὺ πλησιάζοντας ἐνθουσιάζειν. δι' ἃς αἰτίας, νομισθῆναι τὸ χρηστήριον. καὶ πολλῶν ἀφανιζομένων διὰ τὸ ἐνθουσιασμόν, θεσπίπην μίαν κατασκευάσαι. ταύτην δὲ κατασκευασθῆναι μηχανὴν, ἐφ' ἣν ἀναβαίνουσαν ἀσφαλῶς μαντεύεσθαι, ἔχουσαν τρεῖς βάσεις, ἀφ' ὧν αὐτὴν τείποδα κληθῆναι. θεσπιῳδεῖν δὲ τὸ ἀρχαῖον παρθένον λέγεται διὰ τὸ ἀγνόν. ὕστερον δέ, Ἐχεκράτη τὸ χρησμολογήσης ἐργασθῆναι διὰ τὸ κάλλος, καὶ ζωσπασθῆναι βιάσασθαι. διὸ νομοθετῆσαι τοὺς Δελφοὺς γυναῖκα πεντήκοντα ἐτῶν παρθενικῇ σκευῇ χρησμῳδίζειν καθάπερ ὑπομνημά τι τῆς παλαιᾶς θεσπῳδοῦ.

Μέμψιν δικαίαν μέμφομαι τοῦτῳ, ὅτι
Ἰατρὸς ὢν τὴν μάντιν, ὡς φασι, σοφὸς,
Μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ με τὸν δεσπότην.
Ὃς τις ἀκολουθεῖ καλῶς μὴ θεραπεύων τυφλῶ,
(Τἀναντίον δρῶν, ἢ θεραπεύειν αὐτὸν ποιεῖν.
Οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα.
Οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, καὶ μὲ θεραπεύειν λέγει.)
Καὶ τοῦτ' ἀποκρινόμενος ὁ πλοῦτός μου, οὐδὲ γρύ.
Ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδ' ὅπως σιγήσομαι.
Ἢν μὴ φράσῃς, οὐκ οἶδ' ἀκολουθήσω ποτε,
Ὦ δέσποτ'· ἀλλά σοι παρέξω πράγματα.
Οὐ γάρ με τυπτήσεις, τέρανον ἐγγελᾶ γε.

Χρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

10, 11. Ὅπ ἰατρὸς ὢν τὴν μάντις | Τῶν δυοῖν ἀρετὴν τὴν θεῖ μέμνηται χρ τὸ παρόν. θεραπείας τε καὶ τ χρ τ ἰατρικὴν ὑπισχνεῖται. εὐκαίρως ὃ τούτων τ μνήμην ἐποιήσατο. ἰατρικῆς μὲν ὄπ ἀνίατον ἔπεμψε τ δεσπότην, καὶ τ μὴ θεραπεύσαν θεὶν ἔμελαγχολίαν. θεραπείας δ', διὰ τὸ θεραπεύειν τ ἐκεῖθεν ἐξόδου. τεκῶν δ' ὅσων τεχνῶν ὧν μεμέληκεν ὁ θεὸς, νυνὶ μέμνηται μαντείας καὶ ἰατρικῆς. παρῆκε δ' τ μυσικὴν ὡς ὀπ τ παρόντ μὴ χρείαν αὐτῆς ἔχων. ἢ διὰ τὸν ζοφὸν, τ μυσικὴν αἰνίττεται. θεὸς τὸ χαίρειν ὃν διαβάλλει τ θεὸν, ὅτι μὴ ἄλλων ἰατρὸς ὤν, ὐκ ἰάτρευσεν αὐτόν. ἐξέπεμψε δ' θεὸς τούτῳ, καὶ τ θεραπείας αὐτῷ ζωὴν τε καὶ σοφίας ἀπεκύησεν ἐκταράξας διὰ τ μανίας. τοῦτο δ' ἐοικὲ λέγειν, ὅτι διὰ μὴ ἑαυτὸν ἀρετὴν μᾶλλον ἔβλαψε τ δεσπότην, ἥπερ ὠφέλησεν. καὶ διὰ μὲ τ μανίας ἐτάραξεν. διὰ δ' τ ἰατρικῆς, μελαγχολᾶν ἐπέπεμψεν. διὰ δ' τ ζοφίας ὅ ὄζειν τ φρενήσεως καὶ τὸ φρενεῖν αὐτὸν ἀφείλετο.

12. Μελαγχολῶντα. | Χολᾶν φησὶ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ μαίνεσθαι. παρὰ δ τοῖς κοινοῖς τὸ θυμοῦσθαι.

15. Οἱ γὰρ βλέποντες. | Τὸ εὐήθες καὶ μανικὸν καταγορεῖ τοῦ δεσπότου, ὡς τοῦ παράπαν ἀναίσθητον. ἡγεῖται γὰρ θεραπεύειν, ὡς τυφλῷ.

Ἡγούμεθα. | Ἡγεῖται τὸ θεραπεύειν θεὸς δοκεῖν ἀποδιδόμενον δοκεῖ χρ τ ζωὴν ἐλλιπῶς ἔχειν. εἰ γὰρ χρ τὸ πλῆρες λεχθείη,

Juſtam hanc querelam profero, nempe quod,
Medicus cum ſit & vates (ut aiunt) peritus,
Delirantem tamen dimiſit à ſe Herum meum:
Quippe qui ſequatur à tergo hominem cæcum,
(Secus omnino faciens quam facere eum convenit.
Nam qui videmus cæcis ſolemus præire,
Ille autem ſequitur, nec non me etiam ſecum adigit)
Præſertim reſpondentem nihil omnino, ne gry quidem.
Ego igitur profectò ſilere non potero.
Niſi mihi dixeris, quamobrem hunc ſequimur,
Here: at tibi moleſtiam exhibebo.
Non enim me verberabis cùm ſertum geram.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

λεχθείη, γλυκὴ ἂν ἡ αὐτὸ ζωπαχθείη. οἶ, ἠγῶμαί ζοι τ ὁδ ὅ.

16. Καὶ μὲ ϖεϱσβιάζεϑ|᾽Ηγεν ζωὴ τῷ ἀκολυϑεῖν αὐτὸν τῷ τυφλῷ, καὶ μὲ τῦτο ποιεῖν ἀναγκάζει.

17. Οὐδὲ γϱύ.| Βεαχύ. ἔϛι ϑ᾽ ὄνυχ ϱῦπ. πνὲς ϑ᾽ ϖϱὸϛ τ γϱυλλισμὸν, τ|ἑϛι τ φωνὴ τῶν χοίϱων. ἢ εἶδ μικϱῦ νομίσμα|. γϱὺ γὸ τὸ μικϱὸν ἡ βεαχύτατον. ὅϑεν ἡ γϱύτη, τὰ λεπτὰ σκώϱ. ἡ γϱυτοπώλης, ὅπεϱ ἔκ εἴϱη ϑ᾽ ϖϱὸϛ τοῖς παλαιοῖς. ἀλλ᾽ ἀντὶ τύτ, ῥυποπώλης ἡ γϱυτάϱης. κέχϱη ϑ᾽ τῇ λέξει, ὑπ|είναν τὸ ϛεγανὸν τ ἀποκείσεως ὑπὸ τῦ ϖεὸϛ τὸν ὄνυχας ῥύπ, ὃϛ μικϱὸϛ ἡ ἐυτελής. ὅταν ϑ᾽ δέλωμὲν ἐκφαυλίσαι τινὰ, φαμὲν ὐδὲ γϱὺ φθέγ|εϑαι, ἀν|ὶ τῦ, ὐδὲ τὸ τυχόν. ὐδὲ γὸ ἔχει τινὰ ζύϛασιν ὁ τῦ ὄνυχ ϱῦπ πλὴν ὅϛον ἀπὸ τ δέας μόνον δοκεῖ π.

21. Οὐ γάϱ με τυπτήϑεις.|᾽Εθ τ εἰϛ ϑεὸϛ ἀπόν|α ϛεφανῶϑαι, ἡ ἀνάθωμα εἶ). ϖεὸϛ τὸ ἔθ ἦν ἀναχωμιζόμενοι ἐκ τ μαντείν ἐϛεφανηφόϱυν. ἄλλως. ἡ ϛεφανηφοϱία τοῖς εἰϛ ϑεὸν ἀπῶϑι δ᾽άλοις τε καὶ ἐλαθέϱοις ἰϛοπίμως ἐδ᾽ίδοτο, ὐδὲν πλεονεκ|ήμα. τεκμήϱιον ἐλαθέϱοις δωϱεμβήν. ὐδὲ μὴν δ᾽άλοις ὀνει δ᾽ίζϑαι τὸ τ τύχης ἰϑοδεές. ἔπαιξε ϑ᾽ ἅμα χαϱιέντως καὶ δυϑωπικῶς ὁ Καείων. καὶ ὡς ϛέφανον ἔχων παῤῥησιάζε ϑ᾽ καὶ τῦτό φησι. τὸ ϑ᾽ τυπτήϑεις, ἀπικόν ὄϛιν ὑπὸ τῦ τυπτέω ἀχϑῆναι θέμα.

Χρ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀφελὼν τὸ στέφανον ἰῶ λυπῆς τί με,
Ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. Καρ. Λῆρος· ἃ γὰρ παύσομαι
Πρὶν ἂν φράσῃς μοι, τίς ποτ' ἔστιν ἕτοσί.
Εὔνους γὰρ ὢν σοι πωλδάνομαι πάνυ σφόδρα.
Χρ. Ἀλλ' ἃ σε κρύψω· τὴν ἐμὴν γὰρ οἰκετῶν
Πιστόταστον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.
Ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος· ὢν ἀνὴρ,
Κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἰῶν. Καρ. Οἶδά τοι.
Χρ. Ἕτεροι δ' ἐπλέτων, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
Καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί. Καρ. Πείθομαι.
Χρ. Ἐπερησόμενος ἦν φυγόμην ὡς τὸν θεόν.

Τὸν

ΣΧΟΛΙΑ.

23. Λῆρος. ἃ γὰρ παύσομαι. | Εἰ μὲ ἐμφανῶς τὸ λῆρος φησὶν ἑαυτὸν εἶπεν ἀντὶ τῆς ἀδολεσχίας, νοήσεις. εἰ δὲ εἰς τὸ ἃ γὰρ παύσομαι πρὶν ἂν φράσῃς μοι, εἰς ἐπίκοον ἀπτέον εἶπεν. τὸ δὲ λῆρος καθ' ἑαυτὸ, ὅτως εἴποις. λῆρος καὶ φλυαρία εἶ, ταῦτα λέγων. τινὲς δέ φασιν ἐγκαπτομένως εἰρῆσθαι, ἀντὶ τοῦ λῆρος, ἦγουν μαντικός.

25. Πάνυ σφόδρα. | Ὅτι ζωίνδες ἀπλοῖς παραλλήλα πεφύκασι τὰ ἰσοδυναμοῦντα, δηλοῦσι δὲ ἓν τι ἐξ ἀμφοτέρων. ὅτως ἔχει καὶ τὸ, τυχὸν ἴσως. ἄλλως. εἶπε ἀμφότερα καὶ τὸ πάνυ καὶ τὸ σφόδρα δηλῶν ἢ ὑπερβολὴν τῆς ἐυνοίας. τὸ δὲ πωλδάνομαι, τὸ ἐρωτῶ καὶ τὸ ἀκούω. ὧν τὸ μὲ ἐρῶς ψυχικῶς ζωπάσεται, τὸ δὲ ἀκούω ἐρῶς ἀπαρέμφατον ἢ πρὸς ἀπατικήν.

27. Κλεπτίστατον. | Τὸ χῆμα παρ' ὑπόνοιαν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐυνούστατον, παίζων κωμικῶς ἅμα καὶ χαριεντιζόμενος διὰ τὸ τῆς κωμῳδίας μιμητικόν. ἅμα δὲ καὶ τὴν οἰκέτιν ποιεῖ ἀποδοχῆς τε τυγχάνοντα, καὶ χλιδῆς ἐκ τῆς δεσπότου. ἰῶ γὰρ ἐλπὶς, συμφώνως τῷ προτέρῳ λεχθήσεται τὸ δεύτερον, ἢ ἀντὶ τοῦ κερδαλέον καὶ ζωτικόν. Ὁμηρος. Κλέπτε νόῳ. ἀντὶ τοῦ δολοφρόνως. εἰ ὡδαμῶς δὲ καὶ ἐν τῇ κοινῇ ζωηδείᾳ κλέπτειν τὸ φρόνιμον λέγειν. ἢ μυστηριακώτατον. τὰ γὰρ μυστήρια κρυφίως γίνονται. ἄλλως. δέον ὅτως εἰπεῖν πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ ἐυνούστατον, ὁ δὲ παρ' ὑπόνοιαν κλεπτίστατον εἶπεν, ἀεὶ

Chr. Non per Jovem, ſed detracto ſerto, ſiquid mihi moleſtus ſis,
Quo magis doleas. *Car.* Nugæ! non enim deſinam
Priuſquam mihi dixeris quiſnam hic ſiet.
Bono enim omnino in te animo hoc rogo.
Chr. At non te celabo. è ſervis enim meis
Ut fideliſſimum te ita nebulonem quàm tectum credo.
Ego qui frequens Deorum cultor & juſtus fuerim,
Afflictam egi vitam & pauper fui. *Car.* Novi.
Chr. Alii autem diteſcebant, ſacrilegi, rabulæ,
Etiam ſycophantæ, & homines nequam. *Car.* Credo.
Chr. Sciſcitaturus itaque adivi Deum.

Meam

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀεὶ γὰρ οἱ δοῦλοι λάθρα τὸ ἧμισυ ἀποκλέπτουσι.

28. Καὶ δίκαιος ὢν ἀνήρ.] Ἔστιν τῷ θεοσεβεῖ τὸ δίκαιον εἶναι, γνώρισμα γὰρ αὐτῷ τοῦτο. ὁ γὰρ θεοσεβὴς ἃ τῷ θεῷ δοκεῖ φίλα ταῦτα πράττει.

30. Ἱερόσυλοι, ῥήτορες.] Τινὲς δὲ ζητοῦσιν εἰς τὸ ἱερόσυλοι. καὶ ῥήτορες γὰρ ὡς φαῦλοι διεβάλλοντο διὸ εἶπεν, ἱερόσυλοι ῥήτορες.

31. Καὶ συκοφάνται.] Λοιμὰ γὰρ ὠνόμαζον ἐν τῇ Ἀττικῇ ὅπλαθρα τὰς συκᾶς τὰς ἀφιερωμένας τοῖς θεοῖς ἁρπάζοντο, μετὰ δὲ ταῦτα εὐθηνίας γινομένης, κατηγόρουν τούτων τινές, καὶ ἐκεῖθεν συκοφάνται λέγονται. ἄλλως. ἀπείρητο Ἀθηναίοις μὴ ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἄλλοσέ τε σῦκα. βουλομένων οὖν τινῶν ἐξενεγκεῖν, ἐφύλαττον ἐν ταῖς τῆς πύλαις ἐξόδοις ἄνδρες παντέχναι τὸ τούτων ἐξήλεγχον πρᾶγμα. ὥστε ἀπὸ τούτου ἐξαγωγὴν ἐπάγειν. συκοφάντου ἦν συκοφάντας, ὡς τὰ σῦκα φαίνοντες. ἐπεκράτησεν ἐξ ἐκείνου τοὔνομα πρὸς πάντας τοὺς πανούργους.

32. Ἐπερησόμην ἄν.] Ἠρώτησον τὸν Ἀπόλλωνα. ὡς τὸν θεὸν ἦ, πρὸς τὸν θεόν. τὸ δὲ ἐξῆς, ᾠχόμην ἂν πρὸς τὸν θεὸν, ἐπερησόμην. καὶ ἐρωτήσων. νομίζων τὸν βίον μὴ εἶναι αὐτῷ τὸ παλαιπάροικον ἀνδρὸς ἀντικρὺς ἐκτετοξευκότος καὶ κεκενωκότος πεπυσόμην δὲ καὶ ἐρωτήσων εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους τὸν βίον, ὃς μόνος μοι τυγχάνει.

33. Τὸν

Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτῷ τῷ παλαιπώρῳ χρόνον
Ἤδη νομίζων ἐκπεπολεῦσθαι βίον.
Τὸν δὲ υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
Πολύμοχθος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδέν.
Ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.

ΚΑΡ. Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλαχεν ἐκ τῆς τεμμάτων;

ΧΡ. Πολύτροπ. Σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τορῶς.
Ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρώτον ἐξιὼν,
Ἐκέλευσε τοῦτο μὴ μηνιεταίμ' ἔχειν.
Πείθομαι δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.

ΚΑΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

33. Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτῷ. | Ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ αὐτοῦ, ἁπλῶς.

Τῷ παλαιπώρῳ. | Τῷ πολυπόνῳ ἢ τῷ τελικότερον. παλαίπωρον γὰρ τὸ παρὰ τὸ πολλῶν τὸν πόρον ὅ ἐστιν πόνος. ὅπου γὰρ πόρος πόνος ἐστὶ, καὶ Ἀντίμαχός φησι. Πᾶσός τοι ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος.

34. Ἐκπεπολεῦσθαι. | Τετελειῶσθαι, ἀνηλῶσθαι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοξευόντων, ὅταν τὸν σκοπὸν παρέλθωσιν.

37. Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, μηδὲν ὑγιές. | Ὁ γὰρ ἄδικος καὶ ἅρπαξ, οὐχ ὑγιαίνει τῇ ψυχῇ. ὡς νομίσας τοῦτο αὐτὸ συμφέρειν ἐν τῷ παρόντι βίῳ. εἶπε δὲ τὸ πολυτρόπως κατ' ἐπανάληψιν. ἐπειδὴ ἐπερωτώμενος πρόσθεν, ἔδωκε διὰ μέσου τὸν ἐμὸν μέν, μέχρι τοῦ, βίον.

39. Ἔλαχεν ἐκ τῆς τεμμάτων. | Τραγικώτερον ἀπεφήναντο προσδιασύρων ὡς φασιν Εὐριπίδην. ὁ δὲ νεὼς, ὅτε ἐφθέγξατο ἐκ τῆς σφάνων τῆς προτόπου. ἐσφαγιαφόρει γὰρ ἡ Πυθία. ἐπεὶ οἱ πρόπολοι δάφνη ἦσαν ἐστεμμένοι. τὸ δὲ ἐκ τῆς τεμμάτων, ἐπεὶ οἱ μαντεύομενοι, ἐγγράφῳ ἀνακοινώσει πρὸς τὸν θεὸν τὰς πύσεις ἐποιοῦντο, γράφοντες ἐν πυκτίῳ τὸ κατὰ προαίρεσιν αὐτοῖς κείμενον. στέφανῳ τε ἀμφισάντες ἀβρῷ τῇ μαντικῇ ἐχειροτόνουν. ὁ δὲ ἐντυχὼν σύμφωνον τινὰ ἀποκρίσιν τοῖς προτεινομένοις ἐποιεῖτο. οἱ δὲ ὅπ ἐν μέσῳ τῆς στεφάνων καθημένην ἔλεγον ἡ Πυθία. ἢ ὅπ στεφάνου ἔστηκε ὁ πείσας ἐφ' ᾧ καθῆστο ἡ Πυθία. καὶ ἀλλαχοῦ. Ἴαχεν ἀσπί-

Meam ipsius quidem miseri prope
Jam exhaustam putans vitam ;
De filio autem (qui mihi unicus est)
Percontaturus, an, mutatis moribus, oporteat
Vafrum ipsum fieri, injustum, nec quicquam integri,
Utpote qui putem hoc ad vitam apprime utile.

Car. Quid ergo Phœbus è laureis sertis sonuit ?

Chr. Audies ; disertè enim mihi hoc dixit Deus.
Cuicunque primùm occurrerem, foribus egressus,
Hunc jussit ut non dimitterem,
Sed persuaderem ut me comitaretur domum.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

σοῖσι διὰ πειρόδων ἐειπίων. ἄλλως. σέφανοι ἐπὶ τῶ πείρους ἔχεντο, ὃς ἡ Πυθία ἐν τῇ κεφαλῇ φορῶσα ἐμαντεύετο. ἰῶ ὦ ἡ Πυθία γυνὴ ἦπε, ὥς φασιν, ἐπικαθημένη τῷ τείποδι τῶ Ἀπόλλωνος καὶ διαῤῥῶσα τῷ σκέλη πονηρὸν κάτωθεν ἀναδιδόμενον πνεῦμα διὰ τῆς γυναικῶν ἐδέχετο μοιρίων, καὶ ὕπω μανίας πληρωθῆ καὶ τὰς τείχας λύσασα, καὶ ἀφρὸν ἐκ τῶ σώματος ἀποπέμψασα, καὶ τἆλλα πάντα ποιῆσα ὅσα οἱ μαινόμενοι ποιεῖν εἰώθασιν, τὰ τῆς μανίας, ἢ μᾶλλον μανίας, ἐρρήγετο ῥήματα. ἢ καὶ δαίμων τὶς ἰῶ ὕπω καλέσωσι Πύθων ἀφ' οὗ ἡ Πύθια παρωνομάζετο. ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων Πύθιος ὀνομαζόμενος, διὰ τὸ τοῖς πυθομένοις χρησμὸς διδόναι περὶ ὧν ἂν βάλοιντο.

40. Πάσει. | Οἱ Ἀττικοὶ τὰ ῆ παθητικῶν χρόνων διὰ δύο τρέπουσι, ἀεὶ διὰ διφθόγγου γράφουσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις. ἔστι γὰρ εἶπέρ τις, τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ χρῆται. ἡ δὲ κοινὴ διάλεκτος μόνον, τὸ βάλει, καὶ ὄλλει, καὶ οἴει τὰ ἐνεργητικὰ μὴ ἐν χρήσει εὑροῦσα, τῇ ἀττικῇ ἑπομένη συνηθείᾳ ἀεὶ διὰ διφθόγγου τὰ τοιαῦτα ἐνφέρει. ἀπαρεμφατικὰ δὲ ἡ αἰολογικὴ μοίρα τετένται, οἱ ἀττικοὶ οὐχ ὕπω τὰ δύο τρέπουσιν ἐνφέρουσιν ὡς εἴρηται, ἀλλ' ὑποστακτικῶς.

42. Μὴ μεδίεσθαί μ' ἔπ. | Τὸ μεδίημι ἐνεργητικῶς μὲν ἀττικὴν συντάσσεται ὡς Σωκράτης. μεδῆκε τὸ πηδάλιον ἐκ τῆς χειρῶν. παθητικῶς δὲ μέσην συντάσσεται ὡς ἐνταῦθα.

47. Τὸν

ΚΑΡ. Καὶ τῷ ξυμβιβάσῃ δῆτα τοιοῦτῳ; ΧΡ. Τυτωΐ.

ΚΑΡ. Εἶτ' ἐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιάν τε θεῦ, 45
Φοβάζυσαν ὦ σκαιότατέ σοι σαφέσατα,
Ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;

ΧΡ. Τῷ τῦτο κρίνεις; ΚΑΡ. Δηλονοτὶ ἁ τυφλῷ
Γνῶναι δοκεῖ τῦτ'. ὡς σφόδρ' ἔζι συμφέρον
Τὸ μηδὲν ἀσκεῖν υἱὲς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ. 50

ΧΡ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τυτὶ ῥέπει,
Ἀλλ' εἰς ἕτερόν κ μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ,
Ὅς τίς ποτ' ἔζιν ὑτοσὶ ἁ τῦ χάριν,
Καὶ τῦ δεόμενοι ἦλθε μετὰ νῶν ἐνθαδί,
Πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῖν, ὅ κ νοεῖ. 55

ΚΑΡ. Ἄγε δὴ σύ, πρόπεμπον ἑαυτὸν ὅς κ εἶ,
φράσον,
Ἢ τἀπὶ τύτοις ἐρῶ. ΧΡ. Λέγ' ἐγὼ χρὴ ταχὺ πάνυ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

47. Τὸν ἐπιχώριον τρόπον. | Κατὰ τὸν ἐπιχώριον πολιτείαν ἤγ' Ἀθηναίων. αἰνίτεται ὄ, τὸ τῆς πολιτείας ἰαμβόν τε κὴ δυσκίνητον διδάσκειν.

48. Καὶ τυφλῷ. | Ἤτοι πρὸς τὸν πλῦτον αἰνιτόμενος, ἢ τὸν περὶ τῷ νῷ. νῦς γὰρ ὁρᾷ. κὴ νῦς ἀκύει. κὴ καθάπερ ὁ τυφλὸς τὴν πορείαν εὐθεῖαν ἀ ποιεῖται. πρὸς τὸ ὁμοιωτικὸν δέ. Καὶ κ' ἀλαὸς τοι ξένε διακρίνειε τὸ σῆμα. τυφλῷ ὄ κὴ ὀφθαλμὸς ἀλλὰ τὴν καρδίαν, τυτέστιν ἀνοήτῳ. παροιμία δ' ὄζι, τυφλῷ δῆλα τὰ μαρτύρια. τὸ ὄ ἑξῆς, ὅτι σόφρα ὄζι τῦτο ξυμφέρον, τὸ μηδὲν υἱὲς ἀσκεῖν. ἄλλως. παροιμία ὄζι τὸ τυφλῷ δῆλον ὅτι τῶν πάνυ σαφεσάτων λεγομένη, τὰ γὰρ τοῖς τυφλοῖς τοῖς βλέπυσι σαφέσατα σόφρα. λέγει ὄ ὡς ὁ κελεύσας σε τυφλῷ ἀνδρὶ ἑπακολυθεῖν δῆλόν σοι ἐντεῦθεν κατάδηλον, ὡς κὴ τυφλὸς ἂν γνοίη τῦτο, ὡς ὁ πάντες μετέρχονται, τῦτο δεῖ κὴ τὸν σὸν υἱὸν μετελθεῖν. ἢ ὅτι ἐπειδὴ πάντες τὴν ἄδικον πολιτείαν μετέρχονται, εἰπέ σοι ὁ Ἀπόλλων, ὡς ᾧ ἂν ἐντύχοις πάντως τοιῦτῳ ἔσῃ. κὴ ἀκολύθει αὐτῷ, ἤγυν τὴν αὐτὴν αὐτῷ κὴ σὺ μετέρχῃ ὁδόν. 51, Ῥέ-

Car. Et huic ergo ſcilicet primum occurriſti? *Chr.* Ipſi huic.

Car. An non ergo intellêxti mentem Dei,
Quæ tibi (O tu perquam læve!) apertiſſimè dixit,
Ut filium indigenarum more inſtitueres?

Chr. Unde iſtud conjicis? *Car.* Hoc ſc. vel cœcus
Videre poteſt, quàm conducat maximè
Nihil integri colere, ut nunc ſunt hominum mores.

Chr. Fieri non poteſt ut in hoc propendeat oraculum,
Sed in aliud quiddam majus. Quod ſi nobis dixerit
Hic, quiſnam demum ſit, & qua de cauſa,
Cujuſve rei indigens huc nobiſcum venerit,
Tum foret, oraculum illud noſtrum quid ſibi vult, comperiemus.

Car. Age ergo, tu primum eloquere, qui ſis,
Aut quæ ſequuntur, dum faciam. expecta. *Chr.* Dicto opus eſt ſine mora.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

51. Ῥέπει. | Φέρεται, ὑποβλέπει, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ζυγῶν.

55. Τὸν χρησμὸν ἡμῶν ὅ,τι νοεῖ. | Καὶ Πλάτων ἡμῶν νόμων ἢ. τὸν ὃ νόμον ἡμῶν ὅ,τι νοεῖ φησὶ τὰ τοιαῦτα ἡδέως με ἐξετάζειν δεῖ.

57. Ἢ ταὐτὰ τούτοις. | Τὰ ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ. καὶ γὰρ ἡ πεῦσις ἄνω ἀπειλητική. λέγει ἂν βέλτιόν σοι ὄζειν ἐξειπεῖν λόγῳ πεπλεγμένα ἢ βιαζόμενα. ἢ ὡς μὴ λέγοντός σου, βίαιόν τι διαπραξόμεθα. ἄλλως

Ἢ ταὐτὰ τούτοις. | Ἦγουν τὰ ἀκόλουθα τῆς μὴ ἐθέλουσιν ἑαυτὸν ἐκφαίνειν, τὰ ὄζειν, πλήγαι καὶ τραύματα,

Λέγειν καί. | Τὸ λέγειν, ἐπὶ τοῦ φορτικοῦ λόγου λέγεται, καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τοῦ ὀνομάζειν καὶ ὅπου τοῦ φλύζειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἐγὼ μὴν οἰμώζειν λέγω σοι. ΚΑΡ. Μανθάνεις,
Ὅς φησιν εἶναι; ΧΡ. Σοὶ λέγ' τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
Σκαιῶς γὰρ αὐτῷ τἀληθῶς ἐκπωθάνει.
Ἀλλ' εἰς χαίρεις δῆτ' εὐόρκοις ξύποις,
Ἐμοὶ φράσον. ΠΛ. Κλαίειν ἔγωγέ σοι λέγω.
ΚΑΡ. Δέχου τὸν ἄνδρα, τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
ΧΡ. Οὕτοι μὰ τὼ Δήμητρα χαιρήσεις ἐλθὼν.
Εἰ μὴ φράσεις γὰρ, ἀπὸ σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
ΠΛ. Ὦ τῶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. ΧΡ. Γώμολα.

ΚΑΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

63. Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν. | Τιμὴ κληδόνα, τιμὴ μαντείαν καὶ τὸ σύμβολον. ὅτως ὁ Ῥοδίων Ἀπολλώνιος. μὴ δ' ὄρνις ἀεικελίη πέλε νηΐ. κοινῶς γὰρ πᾶν σύμβολον ἐκφυλικὸν ἢ φερεπτικὸν, ὄρνιν καλοῦσιν. ὄρνις, ὁπτασία, πτερωμὸς καὶ τὰ ὅμοια. ὡς αὐτὸς ἐν ὄρνισι δεδήλωκεν. ἄλλως. τιμὴ μαντείαν τοῦ Ἀπόλλωνος ὄρνιν λέγει. ἐπειδήπερ οἱ παλαιοὶ, ὃ μόνον διὰ τῆς ἄλλων, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρνίθων ἐμαντεύοντο. καὶ ὅτι οἱ παλαιοὶ πᾶν τὸ ὁπτὸ σημεῖῳ καὶ τεκμηρίῳ τινὶ παραλαμβανόμενον ὄρνιν ἐκάλουν ἀπὸ μεταφορᾶς καὶ τὸ μάντευμα καὶ τὸ σύμβολον.

64. Μὰ

ACTUS PRIMI
SCENA SECUNDA.

PLUTUS, CARIO, CHREMYLUS.

EGO quidem te jubeo male perire. *Car.* Intelligis,
Quem ſe dicit eſſe? *Chr.* Tibi hoc dicit, non mihi.
Invenuſtè enim & acerbè eum interrogas.
At ſi quid hominis probi moribus delectaris,
Mihi dicito. *Plut.* Abire te hinc in malam crucem dico.
Car. Habe tibi virum atque augurium dei.
Chr. Neutiquam per Cererem gaudebis
Niſi enim mihi dixeris, miſere te malum perdam,
Plut. Abſcedite à me obſecro, amici. *Chr.* Minime gentium.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

64. Μὰ τὸν Δήμη|τρα. | Εἰκότως τοιοῦτον εἰς ὅρκον λαμβάνει ὡς γεωργός. ἡ γὰρ Δημήτηρ τῆς γῆς ἔφορος.

66 Ὦ τᾶν. | Ὦ ἑταῖρε. ὅτι ὁ πρὸς ἕνα μόνον τὸ ὦ τᾶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δύο. καὶ Κρατῖνος ἐφ' ἑαυτῷ γε ὦ τᾶν ἐτελήσατε. ἄλλως. ὦ τᾶν. ὦ φίλοι, πληθυντικῶς νοητέον. ἢ ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε. ἵν' ᾖ τὸ μὴ ὦ φίλε, πρὸς μόνον τὸν Χρεμύλον. ἔτι γὰρ αὐτῷ ἠπείλει. τὸ δ' ἀπαλλάχθητον, πρὸς ἀμφοτέρους. ἐπειδὴ καὶ ἄμφω τέτταρα λυσώχλην. ὁ καὶ χρεῖττον. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ κοινῇ ζωῇ δεῖσθαι ἔστιν ὅτε τοῦ λόγου ὅταν ποιεῖσθαι.

Πώμαλα. | Οὐδαμῶς. ἔστι δὲ ἁπλοῦν. ἔστι γὰρ ὀπόρρημα ἀρνήσεως.

67. Καὶ

ΚΑΡ. Καὶ μὰ Δί' ὃ λέγω, βέλτιόν ἐστι δέσποτα.
Ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κἀκεῖσε τυτονί.
Ἀναθεὶς γὰρ ὅπου κρημνόν κεν αὐτόν, κἄπειτα λιπὼν
Ἄπειμ' ἵν' ἐκεῖθεν ἑκπεραχθείην πεσών.
ΧΡ. Ἀλλ' ἄγε ταχέως. ΠΛ. Μηδαμῶς.
ΚΑΡ. Οὐκοῦν ἐρεῖς;
ΠΛ. Ἀλλ' ἰὼ πύθεσθέ μ' ὅς τις εἰμ' εὖ οἶδ' ὅλε
Κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
ΧΡ. Νὴ τὼς θεὼς ἡμεῖς γ', ἐὰν βάλῃ γε σύ.
ΠΛ. Μέθεσθε νῦν μου τοῦτον. ΧΡ. Ἠνὶ μεθίεμεν.
ΠΛ. Ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ ὡς ἔοικ', ἐμὲ
Λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦν πρεσκευασμένον.
Ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. ΧΡ. Ὦ μαρώξατε
Ἀνδρῶν ἁπάντων· εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;
ΚΑΡ. Σὺ Πλοῦτος ὕπτως ἀθλίως ἐσκευάσο; Ὦ

ΣΧΟΛΙΑ.

67. Καὶ μὰ Δί' ὃ λέγω. | Τινὲς ἓν πρόσωπον αὐτὸ εἶναι λέγουσι τῷ δούλῳ. ἀπὸ τῆς πώμαλα, ἕως τῆς ἑκπεραχθείην.

69. Ἐπὶ κρημνόν τινα. | Οὕτω πρὸς αἰτιατικὴν. ἀντὶ γενικῆς, καὶ ἀντὶ δοτικῆς, ἁπλοῖ λέγουσιν, ὡς Θουκυδίδης. εἰ ἦν τί σε τούτων ἀρέσκει πέμπε ἄνδρα πρὸς ὅπι θαλάσσαν. καὶ Σοφοκλῆς, ἃ γὰρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σε τεθηγμένη. ἀντὶ τῆς ἃ γάρ με. τὸ δ' ἀναθεὶς ὡς ἐπὶ ἀψύχου. ἢ διὰ τὸ τυφλὸν αὐτὸν εἶναι.

70. Ἑκπεραχθείην. | Τὸν πρόχθον καταχλασθῆναι, ἐκπαυθῆναι.

74. Ἐὰν βάλῃ γε σύ. | Τοῦτο διπλῶς νοητέον. νὴ τοὺς θεοὺς ἀφήσομέν σε ἂν βάλῃ γε σὺ εἰπεῖν ὅς τις εἶ. ἢ ἐκ ἀφήσομεν ἐὰν βάλῃ σὺ μὴ εἰπεῖν ὅς τις εἶ.

77. Ἡ παρεσκευασμένον. | Τὸ ἦ ἄνευ τοῦ ν ἀντὶ τοῦ ἦσθα. οἱ γὰρ ἁπλοῖ τὸ ἰῶ καὶ ὑπῆρχον ἐγὼ ἦ φασιν ὕπτως. ἀπὸ τοῦ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω. γίνεται ὁ παρατατικὸς ἦν διὰ διφθόγγου καὶ διαλύσει ἰωνικῇ

Car. Profecto, quod ego dico factu optimum eſt, here,
Peſſimè hunc hominem deperdam.
In præcipitium enim quoddam ubi eum ſuſtulero, & deinde reliquero,
Abibo ut exinde collum frangat decidendo.
Chr. Aut ocyus rape. *Plu.* Nequaquam. *Car.* Num dices igitur?
Plu. Atqui ſi reſciveritis qui ſim, ſat novi,
Me aliquo malo afficietis, neque miſſum facietis.
Chr. Nos profecto per deos ------ ſi tu velis.
Plu. Omittite me jam igitur primum. *Chr.* En omittimus.
Plu. Audite ergo, neceſſe eſt enim mihi (ut videtur)
Dicere quæ celare ſtatueram.
Ego enim Plutus ſum. *Chr.* O impuriſſime
Omnium hominum, tune Plutus, & hoc taceres?
Car. Tune Plutus, cum iſto ornatu miſero?

O

ΣΧΟΛΙΑ.

νικῆ τῆς εἰ διφθόγγε εἰς ε καὶ αἰνεται ἕα, ὡς καὶ τὸ ἤδειν ἤδεα. καὶ τὸ πεθεῖπ πεθέασιν. ἡ χρῆσις δ' παρ' Ὁμήρῳ ὡς τὸ ἑ γὸ ἀμφιλυὸς ἕα εἶτα κρυῶντες τὸ ε καὶ α εἰς η, ἢ φασιν. ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις.

79. Ἀνδρῶν ἁπάντων | Περφυλαγμένως ποιεῖται πρὸς τοὺ θεὸς ὑποκρίσεσιν. ἵνα μὴ θεῶν ὑπερπθεὶς, κἀκείνους πάθει ὑποτάξῃ. ἢ ὅπ ἐν σώματι ἀνδρὸς ἐφάνη ὁ Πλοῦτος. δεῖ δ' ἐννοεῖσθαι τὸν Πλοῦτον, ῥυπῶντα καὶ ταπεινὸν ὄντα τὸ σῶμα.

Εἶτ' ἐσήλας. | Εἰ μὴ ὅτω πρὸ συντάξιν τρέψεις, τὸ εἶτα ἀργὸν ἐρεῖς. καθὼς ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τῆ μετοχῶν ποιεῖν εἰώθαμεν. ὦ μαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος, εἶτα ἐσήλας εἰ δ' τὸ εἶτα ἐν ἀρχῆ θήσεις οὐκ ἀργὸν νοήσεις. εἰώθαμεν γὸ ἐν τοῖς τῆς βαρύπτωτος σώμασιν ἐν ἀρχαῖς πολλάκις πθέναι τὸ εἶτα. ὅτως. εἶτα ὦ μαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος ἐσήλας;

Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, ⁊ θεοί, ⁊ δαίμονες,
Καὶ Ζεῦ. τί φής. ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ; ΠΛ. Ναί.
ΧΡ. Ἐκεῖνος αὐτὸς; ΠΛ. Αὐτότατος. ΧΡ. Πόθεν ἓν φεάσον,
Αὐχμῷ βαδίζεις; ΠΛ. Ἐκ Γατεσκλέους ἔρ-
χομαι, 85
Ὃς σὺν ἑλόσατ' ἐξότυφλ' ἐγλύετο.
ΧΡ. Τυπὴ γὰ τὸ κακὸν ὡς ἔπαθες, κἀτειπέ μοι.
ΠΛ. Ὁ Ζεὺς με ζαῦτ' ἔδρασεν αὐθεώποις φθο-
νῶν.
Ἐγὼ γὰ ὧν μειράκιον, ἠπείλησ' ὅτι
Ὡς τὲς δικαίως ⁊ σοφὲς ⁊ κοσμίως
Μόνες βαδιοίμην, ὁ δέ μ' ἐποίησε τυφλὸν, 90
Ἵνα μὴ δικαίων γνώσκοιμι τέτων μηδένα.
Οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.

+ ἀυχμῶν]αὐ ἀυχμόεσ arsv pro aestu, item squallor, ΧΡ. ὁ αὐχμος (al ἀυος sicc) siccitas ex vehementi aestu.

ΣΧΟΛΙΑ.

83. Αὐτότατος. | Ἡ αὐτότατος ἀντωνυμία πεπυκ]αι κωμικῶς. τὰ γὰ ἀόριστα τῶν πεζωμάτων, ἀνεπίτατα. εἰ ἄν ἡ ἀντωνυμία ὀπὶ ὑσίας θεωλαμβάνεται, κατὰ τέτο ὀπίτασιν ὐ δέχεται ὡς τὰ ἄλλα μέρη. ἄλλως. ἔπαιξεν αὐτότατος ὑποθετικῶς εἰ πῶν. ἵνα δείξῃ ὡς ἀληθῶς αὐτός ἐςιν, ὥσπερ ⁊ τὸ μονώτατος. ἰτέον ⁊ ὅτι τὸ μὴ μονώτατος εὕρηται ἐν τοῖς λογοποιοῖς. τὸ ⁊ αὐτότα]ος ἄ.

83. Ἐκ Πατεσκλέους ἔρχομαι. | Εἷς ἦν τῶν τὸν κακωνικὸν βίον ζηλάν]ων Ἀθηναίων. πλεσίος μὲν σφόδρα· ἄλλως ⁊, κακόβιός πις ⁊ φιλοχρήματος, ⁊ σκνιφὸς κωμῳδεῖται, ὡς ἐν Πελαργοῖς εἴρηται περὶ τέτε, ὅς πις ἕνεκεν τῆς φειδωλίας ὐδένα περσιέσθαι εἴα, φυλακῆς ἕνεκα τῶν χρημάτων ⁊ βίλίχρυ βίε.

87. Φθονῶν. | Φθόνος παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, ἢ ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς λύπη, ἤτοι ἡ ζηλοτυπία ὡς ἐνταῦθα, παρὰ ⁊ τοῖς ῥήτορσιν ἡ μέμψις ὡς Εὐριπίδης, Ἀποκλείνειν φθόνος γυναῖκας.

88. Ἐγὼ γὰ ὧν μειράκιον. | Τέτό φησιν ἵνα τὸ περπετὲς τῆς ῥήσεως ὀπὶ πρὸ ἡλικίαν ἀνενέγκῃ ⁊ ἐπὶ τὸ ἐξημμυῶον, ⁊ δόξῃ συγγνώμιον

O Phœbe Apollo! Dî ſuperi atque inferi!
Et Jupiter! quid ais num revera is es tu? *Plu.* Etiam.
Chr. Is ipſe? *Plu.* Ipſiſſimus. *Chr.* Unde ergo, obſecro,
Tam ſqualidus prodis? *Plu.* E Patroclis venio,
Qui nunquam lavit ex quo natus eſt.
Chr. Hoc vero malum unde tibi obtigit, recenſeas mihi.
Plu. Jupiter me his malis affecit mortalibus invidens,
Ego enim cùm adoleſcentulus eram minatus ſum
Me juſtos & ſapientes & honeſtos
Solos aditurum, ipſe autem occæcavit me,
Ut ne quenquam horum poſſem dignoſcere,
Ita ipſe bonis invidet.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

γνώμην ἔχειν ἡ ἀμάρτια, ὅτι μειράκιον ἠπείλησε. καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα τὸ τὸν μὴ φαύλως καταλείπειν ὁμολογῆσαι, καταλαβεῖν ἢ τὸν χρησόν. πῶς ἂν νοήμων ὁ Ζεὺς εἰς τὸ πρῶτον αἴτιον καὶ μᾶλλον βουλόμενος τὸν ἀγαθὸν εὖ ποιεῖν, ἐτύφλωσε τὸν Πλοῦτον εἰπόντα τοῦτο. λέγομεν οὖν ὅτι εἰ πάντας ἀγαθοὺς, καὶ τοῖς ἀρετὴν ἀσκοῦσι παρείπετο τὸ πλουτεῖν, πάντες ἂν διὰ τὸ πλουτεῖν μετήεσαν τὴν ἀρετήν. ὁ δὲ Ζεὺς βουλόμενος τὸν ἀνθρώπους ἁπλῶς διά τι χρήσιμον καὶ ἐπωφελὲς τὴν ἀρετὴν μετέναι, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν ἀρετὴν, τοῖς ταύτην ἀσκοῦσι καὶ ὑποτυχόν χρημάτων, ἔδωκε ὅτε δίδωσιν ἐν τῷ βίῳ. ἵνα ἕκαστος ἐφίηται τῆς ἀρετῆς δι' αὐτὴν τὴν ἀρετήν. ἁπλῶς διὰ τὸ ἐλπίζειν ὅτι πάντως διὰ τῆς ἀρετῆς εὐπορήσει χρημάτων.

90. Ὃ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν. | Παρῴδηται ἐκ τῆς Ἡσιόδου, Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισιν. ἢ ὅτι ἀνόσιος ὁ διὰ τῆς ἀρετῆς τὸ πλοῦτος φόρος τοῖς δικαίοις, εἰ χαυνωθεῖεν ἐκ περιουσίας.

Χρ. Καὶ μὴν ἀλλὰ τὰς χρηστούς γε κεκτημένος,
Καὶ τὰς δικαίας. Πλ. Ὁμολογῶ σοι. Χρ. Φέρε τί ἦν
Εἰ πάλιν ἀναβλέψας, ὥσπερ καὶ πρότερον, 95
Φόβητρα δοὺς ἤδη τὰς πονηράς; Πλ. Φήμ' ἐγώ.
Χρ. Ὡς τὰς δικαίας δ' οὐ βαδίζοις; Πλ. Πάνυ μὲν οὖν.
Πολλῶν γὰρ αὐτὰς οὐκ ἐώρακα χρόνον.
Χρ. Καὶ θαυμά γ' οὐδέν. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων.
Πλ. Ἄφετόν μοι νῦν· ἴσον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ. 100
Χρ. Μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐξόμεθά σου.
Πλ. Οὐκ ἠρόμην, ὅπου πράξειν πρόσφορα
Ἐμέλλετόν μοι; Χρ. Καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ.
Καὶ μή μ' ἀπολίπῃς, ὃ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ,
Ζητῶν ἔτ' ἀνδρα τὸν ζόφου βελτίονα. 105
Μὰ τὸν Δί'. ὃ γάρ ἔστιν ἄλλο, πλὴν ἐγώ.
Πλ. Ταῦτ' λέγουσι πάντες. ἰδοὺ δ' ἀνδρές μοι
Τύχωσ' ἀληθῶς, οἳ γλύφονται πλέστοι,

Ἀπεχθὴς

ΣΧΟΛΙΑ.

9'. Διὰ τὰς χρηστάς γε.] Ἰσέον ὅτι ἡ διὰ προθέσεως, ὃ μόνον γλυκεῖ ζωντάζεται ὅταν διὰ λοῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ αἰπαπκῆ, ὡς ἐνταῦθα. εὑρήσεις δὲ τοῦτο καὶ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν. καὶ μὴν ὅταν διὰ λοῖ αἰτίαν, αἰπαπκῆ μὲν ὡς ὅπι τὸ πολὺ ζωντάζεται. ἀλλὰ καὶ προὸς γλυκὺ εὕρηται ἀπανίως.

94. Ὁμολογῶ σοι.] Συμφορῶ σοι. ὅμοιά σοι λέγω ἐν τούτῳ. εὑρίσκεται δὲ καὶ προὸς αἰπαπκόν.

98. Πολλῶν γὰρ αὐτάς.] Διὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον. ταῦτα γὰρ εἰς πὺ τῶν Ἀθηναίων φησὶ πολιτείαν, ἀποσκώπτων αὐτοὺς ὡς πονηρούς.

99. Καὶ θαυμά γ' οὐδέν.] Οὐδὲν φησὶ παράδοξον εἰ τυφλὸς ὢν οὐκ ἑώρακας.

103. Καὶ

Chr. Et tamen à bonis ſolis colitur
Et juſtis. *Plu.* Fateor equidem. *Chr.* Age, quid ſi
Viſum igitur ut antea recuperes.
Jamne malos auſugeres? *Plu.* Aio quidem.
Chr. Juſtos autem adires? *Plu.* Prorſus quidem;
Nam à longo ipſos non conſpexi tempore.
Chr. Nihil ſane mirum, neque enim ego qui video.
Plu. Dimittite me igitur, nôſtis enim quæ ex me voluiſtis,
Chr. Minime per Jovem, ſed te multo magis retinebimus.
Plu. Nonne prædixi, quod mihi negotia faceſſuri eſſetis?
Chr. Tu verò obſecro, dicto ſis audiens.
Ac ne me deſeras, non enim facile invenies,
Si quæras, virum melioribus meipſo moribus præditum;
Non profecto: non eſt enim alius præter me.
Plu. Hoc ipſum omnes dicunt, quamprimum autem me
Adepti ſunt revera, ac divites evaſerint,

Plane

ΣΧΟΛΙΑ.

103. Καὶ σύ γ' ἀνπβολῶ. | Πεπίπτκι πρὸς τὸ ἄντιμαι ἢ βάλλω. ἔχει ἢ τὴν ὁρμὴν πρὸς τὸ, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐξομεθά σου. τὸ ἢ ἐκ ἠρόμην, ὥσπερ διὰ μέσε. τὸ ἢ πιθῆ πειστᾶτκι. ἔστι γὰρ δεύτερος ἀόριστος. τᾶτον ἢ οἱ Ἀπλικοὶ πειστῶσι ἢ χρῆσις ἠκολούθηστε τῇ διαλέκτῳ. ἡ γὰρ ἀναλογία βαρυνίει, ὡς φησιν Ἀπολλώνιος.

106. Μὰ τὸν Δία. | Τὸ μὰ τὸν Δία ἢ πρὸς τὸ ὅπισθεν ζωίαπε ἢ μόνον λέγε, ἵν' ᾖ βεβαιωτικὸν τὸ ἐκ εὑρήσεις, ἢ πρὸς τὸ ἐπαρώμενον ζωίαπε.

Ἀπεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.

Χρ. Ἐχθὲς μὲν ὅπως εἰσὶ σὺ πάντες κακοί.

Πλ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀπαξάπαντες. Καρ. Οἰμώξει μακρά.

Χρ. Σὺ δ' ὡς ἂν εἰδῇς, ὅσα πρὸς ἡμῶν, ἵνα μὴ μάθῃς,
Γενήσετ' ἀγαθά, πρόσεχε τὸν νοῦν, ἵνα πύθῃ.
Οἶμαι γὰρ οἶμαι (ξυνὼ θεῷ δ' εἰρήσεται)
Τοῦτις ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,
Βλέψαι ποιήσας. Πλ. Μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ.
Οὐ βέλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι. Καρ. Τί φής;
Ἀνθρωπος ἔτος ἔστιν ἄθλιος φύσει.

Πλ. Ὁ Ζεὺς μὲν ἴσθ' εἰδὼς τὰ τούτων μοῦ, ἔμ', εἰ
Πύθοιτ' ἂν, ὅπως ἐτύφλε. Χρ. Νῶν δ' ὑ τοῦτο δρᾷ,
Ὅς

ΣΧΟΛΙΑ.

109. Ἀτεχνῶς.] Ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς. καθάπαξ. ὃ ὄζιν ἐνὶ λόγῳ ἀληθῶς. τέχνη γὰρ ὁ ὅλος παρὰ τοῖς ἀπλικοῖς. τὸ δ' ἄνευ ὅλως ἀληθές. ὁ γὰρ τόνος διαστέλλει τὸ σημαινόμενον, τίνι τε τῆς τέχνης στέρησιν, καὶ τὸ ἀδιάφορον τῆς χρήσεως. ἀτεχνῶς οἱονεὶ ἀτενῶς μετὰ σπουδῆς χ. ἄλλως. ἁπλῶς ἄνευ τέχνης. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀθλητῆς τῆς μὴ τέχνῃ νικώντων, ἀλλὰ δυνάμει. ἢ καθάπαξ. ἢ ἀδόλως. ἐὰν δέ τις παρὰ τὴν τέχνην λέγῃ τι ἢ μὴ, οὐκ ἔστι σπουδομύλος, ἀλλὰ βαρυτόνως. ἀτέχνως ποιεῖς. ἀτέχνως λέγεις. ὁ δὲ νοῦς, κἂν φύσει τις ἢ χρηστὸς ὅπερ τὸ χρῆσθαι μαθήσεται ὑπὸ τῆς χρημάτων.

Ὑπερβάλλουσιν.] Ὑπερβάλλω καὶ ὑπερβάλλομαι τὸ αὐτὸ, ὡς ποιῶ καὶ ποιοῦμαι. καὶ ζωγραφοῦσι μὲν τὸ πρόσωπον αἰσθητικῇ, πρὸς δὲ τὸ πρᾶγμα δοτικῇ, οἷον ὑπερβάλλω τὸν δεῖνα λόγῳ. ὑποβάλλω δὲ λόγους ἀντὶ τοῦ ὑποτίθημι. ὅθεν καὶ τὸ ὑποβλήδην παρ' Ὁμήρῳ. καὶ ὑποβάλλω βρέφος ὅθεν καὶ τὸ ὑποβολιμαῖον, καὶ ὑποβάλλομαι παθητικῶς ἀντὶ τοῦ ὑπόκειμαι. καὶ ὑποβάλλεται ἡ δεμέλη τῷ τοίχῳ ἀντὶ τοῦ ὑποτίθεται, καὶ ὑποβάλλεται ὁ χέρης τῇ γραμμῇ. περιβάλλω τὸ εἰς τὸ μεσοδόμην πίπτω, ἀφ' οὗ περίβολοι. περιβάλλομαι δὲ μάρτυρα.

Τῇ

Planè in nequitia omnem modum exuperant.

Chr. Ita quidem ſe res habet, non ſunt autem omnes nequam.

Plu. Imo, per Jovem, omnes. *Car.* Pænas ingentes dabis.

Chr. Tu vero ut ſcias quanta à nobis tibi, ſi maneas,
Obvenient bona, intende animum ut audias.
Spero enim, ſpero inquam (Deus modo dictis annuat)
Me ab hoc te liberaturum oculorum morbo,
Viſum tibi reſtituendo. *Plu.* Iſtuc nequaquam te ſolicitet.
Nolo enim viſum rurſus recuperare. *Car.* Quid ais?
Hic homo profecto egregio ingenio ad miſeriam natus eſt.

Plu. Jupiter ergo qui horum ſtultitiam novit, me, ſi hoc
Reſciverit, penitus deperdet. *Chr.* Nonne vero hoc ipſum jam agit?

Qui

ΣΧΟΛΙΑ.

Τῇ μοχθηρίᾳ. | Τῇ κακίᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεθίσαν) ἀπὸ τῶν χρημάτων.

111. Ἀλλ' ἁπαξάπαντες.' Δύο μέρη τῆς λόγου τὸ ἁπαξάπαντες, ὃ φησὶ πάντες, ἀλλ' ὁμοῦ πάντες. τὸ γὰρ ἁπαξάπαντες ἐπὶ ὀλιγώσεως λαμβάνεται. ὑφ' ἓν ὃ ταῦτα τάττει. καὶ προφέρεσθαι ὡς ἁπλαδὴ, ἁπαξαπλῶς.

115. Τῆς ὀφθαλμίας. | Τῆς πηρώσεως. ἰδίως δὲ, ὀφθαλμίαν τὴν πήρωσιν φασι, διὰ τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ μεταποιῆσαι, τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσει, ἧς ἔχεις. ἄλλως. ὀφθαλμία κινήσεως ἢ κατὰ τοὺ ὀφθαλμοὺς ἀπὸ νοσήματός τινος γινομένη βλάβη ἥτις καὶ ἰάσιμός ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τῆς τυφλώσεως παρείληπται. τύφλωσις γάρ ἐστιν ἡ παντελὴς τῆς ὁράσεως στέρησις.

119. Ὁ Ζεὺς μὲν ἔν εἰδώς. | Τὰ τέκνων ἢ ἀνθρώπων πάντα εἰδώς. ἐπεὶ ὑδὲν αὐτὸν λανθάνει. μεταποιῆσαι δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρῳ. τὸ δὲ μῶρε μεταξύ. ἄλλως. εἰ μὲν χρέφεται μῶρ' ἐμὲ εἰ, ὅτω σωθαχθήσεται, ὁ Ζεὺς μὲν εἰδὼς τὰ τέκνων μῶρε ἔπη, εἰ πύθοιτο ἐμὲ ἀναβλέψαντα ἐπιτρίψαί με. εἰ δὲ μῶρ' ἔπη, τὸ πύθοιτ' ἂν διὰ μέσου ἔσαι. τετέσι γοῦν ἂν ταῦτα καὶ ὑδὲν ἐμοὶ τὸν λήσεσθαι.

Ὅς τις σε προσπαίοντα δεινος εἶν ἐᾷ;

ΠΛ. Οὐκ οἶδ'. ἐγὼ δ' ἐκεῖνον ὀρρωδῶ πάνυ.

ΧΡ. Ἀληθες; ὦ δηλότατε πάντων δαιμόνων.

Οἴει γὰρ εἶναι τὼ Διὸς τυραννίδα,

Καὶ τὸς κεραυνὸς ἀξίως τετιμόλυ, 125

Ἐάν γ' ἀναβλέψῃς σύ, κἂν μικρὸν χρόνον;

ΠΛ. Ἆ, μὴ λέγ' ὦ πόνηρε ταῦτ'. ΧΡ. Ἔχ' ἡσυχος.

Ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τῶ Διὸς πολὺ

Μεῖζον δυνάμενον. ΠΛ. Ἐμέ σύ; ΧΡ. Νὴ τὸν ὑραγόν.

Αὐτίκα γάρ. ἀρχὴ διὰ βίου ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν; 130

ΚΑΡ. Διὰ ταῦγυγιον. πλεῖσον γὰρ ἧς' αὐτῶ.

ΧΡ. Φέρε,

Τίς ἦν ὁ πρέσβυς οὗτος αὐτῶ τοῦτ'. ΚΑΡ. Ὁδί.

ΧΡ. Θύσει δ' αὐτῶ διὰ τίν'; ἢ διὰ τυτονί;

ΚΑΡ. Καὶ νὴ Δί', εὐγναθία γε πλεῖν ἀνίκητος.

ΧΡ. Οὐκ ἦν, ὅδ' ἐστὶν αἰκῶ. ῥᾳδίως 135

Παύσειν.

ΣΧΟΛΙΑ.

121. Περινοσεῖν ἐᾷ. | Κυρίως μὲν ἡ ἀπὸ ἀλλοδαπῆς οἴκαδε ἄφιξις. καταχρηστικῶς δὲ ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασις καὶ πορεία.

122. Ὀρρωδῶ πάνυ. | Φοβοῦμαι. ἀπὸ τῆς ὄρρυ. ὃ ὅτι μεσοπύγιον τῆς θηλείας. ἔστι γὰρ τὸ μεταξὺ τὸ αἰδοῖον καὶ τοῦ πρωκτοῦ ἀλόγων ζώων. πεποίηται δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ σείοντα τὴν οὐρὰν δηλοῦν τὸ φοβεῖσθαι. ἢ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐγκρύπτειν τοῦτο τῷ μέρει τὰ αἰδοῖα κατὰ τὴν τῶν ζώων διάθεσιν ἢ ὅτι τὴν φοβουμένων εἰώθασιν ὀ ὄρρος ἤτοι ὁ πρωκτὸς ἱδρύειν. Ὄρρος δέ ἐστι τὸ ἐπάνω τῆς πυγῆς ὀστοῦν, ἐξ οὗ ἡ οὐρὰ τῶν ζώων φύεται.

123. Ἀληθες. | Ἴσον τῶ ὄντως. ἀξιοῦσι δὲ ὀξυόειν τὴν φωνὴν ὅταν τοῦτο δηλοῖ. ἔστι δὲ ὀπιρρήμα θαυμαστικὸν καὶ σπουδαιοξύτονον ἁπλῶς.

125. Τὸς κεραυνός. | Τὰ μέγιστα ἀμυντήρια τοῦ Διός. ἐν οἷς τύπτων, τὴν δυνάμιν αὐτοῦ λέγει. 126. Καὶ

Qui te ceſpitantem circumvagari ſinit?

Plu. Neſcio id ſed certe ego illum prorſus reformido.

Chr. Siccine eſt ut dicis? O deorum omnium meticuloſiſſime!

Putaſne enim Jovis imperium

Et fulmina etiam vel teruncii facienda,

Si modo tu viſum recuperes, vel ad breve tempus.

Plu. Ah miſer! Cave iſtuc dixeris. *Chr.* Tace quæſo,

Ego enim demonſtrabo te Jove ipſo multo

Magis potentem. *Plu.* Méne Tu? *Chr.* Etiam per Cœlum.

Et ſtatim quidem. Quis eſt per quem Diis Jupiter imperat?

Car. Per argentum ſcilicet, abundè enim habet. *Chr.* Age,

Quis ergo eſt qui hoc illi ſuppeditat? *Car.* Nempe hic.

Chr. Per quem vero ipſi homines ſacrificant? nonne per hunc ipſum?

Car. Ita profectò. nam, ex adverſo, ipſum orant ut diteſcant.

Chr. Nempe hic ergo in cauſa eſt, & facile

His

ΣΧΟΛΙΑ.

126. Κἂν μικρὸν χρόνον· | Τὸ κἂν ἀντὶ τοῦ κἀὰν, γνῶ ἢ ὀπὶ τῆς Ζωπυρείας ὁ ἀσαφίως εὗρε.

127. Ἀ᾽ μὴ λέγ᾽. | Ἐπίρρημα ἐπιπληκτικόν.

Πόνηρε. | Ἦγνεν γεωργὲ ἢ ἄθλιε. εὕρηται γὰρ καὶ ὅπως αἰσχυνθείης τὸν τόνε ἀπλικῶς.

133. Θύσει δ᾽ ἀυτῷ. | Ἄρα ὅτι ἡμῖν δωσεδούντων ἀνθρώπων Συμβαίνει, ταῦτα ὅτι τῷ Διὸς μεπίγαγεν.

134 Ἀνοκρυς. | Δι᾽ ἐναντίας φανερῶς. ὁ δὲ ποιητὴς ἐκπεπαμβόως λέγει δίκα τὸ σ ἀνοκρὺ δηλονότι.

136. Ὅτι τί δή. | Ἦγνεν πῶς ἂν τὸ πιαῦτ τὸν Δία καὶ βασιλεύειν ἡμῖν θεῶν παύσαι, ἤγνεν πῶς ἄρχ ἢ διὰ τίνα τρόπον τοῦτ᾽ ἔλιξας.

137. Θύ-

Παύσειεν, εἰ βέλοιτο, ταῦτ' ἄν. ΠΛ. Ὅτι τί δή;
ΧΡ. Ὅτ' ἐσὶ' δὴ' εἰς δύσεν δὴ θεώπων ἔλκ,
Οὐ βᾶν δή, ἀχὶ ψαυσὸν, ἀκ ἄλλ' ὁδεῖν,
Μὴ βελομένε ζῶ. ΠΛ. Γῶς; ΧΡ. Ὅπως; ὁσὴ ἐᾶ' ὅπως
Ὠνήσεται δήπεθεν, ἰὼ σὺ μὴ παρὼν
Αὐτὸς διδῶς τ' ἀργύριον, ὥσε τῦ Διὸς
Τὶὼ δυνάμιν, ἰὼ λυπῇ τὶ, καζαλύσῃς μόνΘ.
ΠΛ. Τί λέγῃς; δι' ἐμὲ δύσιν αὖπᾳ; ΧΡ. Φήμ' ἐγώ,
Καὶ νὴ Δί', εἴ τί γ' ὄζὶ λαμπρὸν ζ καλόν,
Ἢ χάριεν ἀνθρώποισι, ὅπὶ σὲ γίγνεται.
Ἄπομαι τῷ πλυτεῖν γὰ ἔᾶ' ὑπήκοα.
ΚΑΡ. Ἐγωγέ τοι ἀζὼ σμικρὸν ἀργυρίδιον,
ΔῆλΘ γοῦν ἡμᾶ. ἀζὼ τὸ μὴ πλυτεῖν ἴσως.
ΧΡ.

μανθάνω μὲν ἀφ' πλύνω, verba enim infinit. sunt actionis unius gentis, ut subsantivi.

ΣΧΟΛΙΑ.

137. Θύσειεν. | Ὅπ ἐπὶ τῦ θυμιάσαι τὸ θύειν ὅπὶ μόνοι τῦ βοὸς σφάξειεν. ὅπὶ ὃ τῦ ψαυσῦ θυμιάσειεν. κυρίως ὃ ψαυσὸν, ἄλαβεν ἐλαίᾳ δεδυμένον. καταχρησικῶς ὃ κ τὸ πόπανον.

139. Ὅπως; ἀκ ἔᾶ' ὅπως. | Τὸ πρῶτον ὅπως εἰ μὴ καθ' ὑποζιγμὴν, νοεῖς, ἀντὶ τῦ πῶς νοήσεις. εἰ ὃ κατὰ ἀπόφασιν ἀντὶ τῦ ὅπ.

142. Καταλύσεις. | Καταλύω τὸ ἀφανίζω κ διαλύω. ὃ κ μεταβαίνει ζωιτακόμενον μετὰ αἰπαπκῆς ὡς καίνῃαῦθα. κ ὁ Φάλαρις, εἰ βέλεθε τὸν πρὸς ὑμᾶς καταλῦσαι πόλεμον, καταλύω κ τὸ ἀναπαύομαι ἀμεταβάτως, ἀφ' ἧ κ καταλυμα, ἡ ἀνάπαυσις.

143. Φήμ' ἐγώ. | Ὅτε ἀναβιβάζε ὀξεῖα, πάλιν ὀξεῖα ὀφείλει πίπθειν. ἃ μὲν πρεπαρωξύν. ἄτοπον γὰ, ὥσπερ ἐν ἀῦθα τὸ φήμ' ἐγώ. κ τὸ χρὴς' ἔδρασε, κ τὸ δεῖν' ἄπα. κ τὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ κ ὅτε πρεπαρωξύν ἔν τινι λέξει κεῖται μονοσυλλάβως, εἰ μὴ πρὸ δύο συλλαβῶν ὄζὶ τόνΘ, ἐγκλινέσθω. οἷον ὅτοι πάπαρδῶ ποιεῖς. ἀκ ἔσι πω τὰ πρόγματα ἐν τάτῳ. εἰ ὃ πρὸ τριῶν συλλαβῶν ὄζὶν ὁ τόνΘ. ἄτοπον τὶὼ πρεπαρωξύνων ἀναβιβάζω

His finem ſi vellet imponere poſſet. *Plu.* Quomodo hoc fieri poteſt?

Chr. Quia nemo unquam hominum ſacrificaret deinceps
Bovem neque placentam neque quicquam aliud
Te nolente. *Plu.* Quomodo? *Chr.* Quomodo, dicis?
Non eſt unde quis emat, niſi tu adſis, &
Ipſe præbeas argentum, adeo ut Jovis
Poteſtatem, ſiquid moleſtus ſit, ſolus evertas.

Plu. Quid ais? per me ſacrificatur ipſi? *Chr.* Aio equidem.
Atque mehercule, ſi quid ſit ſplendidum & pulchrum,
Aut gratum hominibus, per te fit.
Omnia enim divitiis ſubjacent.

Car. Ego quidem ipſe propter paululum pecuniæ
Servus factus ſum, quia non ſat dives eram.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

ζειν ϗ ὀξεῖαν ποιεῖν. ὡς ἐν τῷ ἕνεκα ζῇ μύθες λέγει. ϗ τοῖς τοιούτοις. χρὴ γὰ ἀκίνητον τηρεῖν τὴν φειδωμβίλιαν. ϗ μὴ ἁλὰ τὸν φεὶς τὴν ἀνάγωσιν κρότον, ἄτοπά πινα ϗ ἀναίρμοστα πάνυ κωμοτομεῖν. ἔνθα ἢ ἀνάγκη πίς ὄζι ϗ ἐκ ἂν ἄλλως ἔχη ῥᾳθῦμαι, ἢ κωμόν ὄζι κωμοτομῆσαί π. οἷον, ὅπ τῆ μέμνησαί μι. ϗ ἧς τοιέτων. ἄνω δ' ἀνάγκης τοιαῦτα κωμοτομεῖν, ἔμοι δοκεῖ λόγον ἔχειν.

147. Διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον. | Καλῶς τὸ σμικρόν. ἔτι γὰ πολυτίμητοι ἔτε ἀξιόπιστοι οἱ θῆλοι. ἐξηυτέλισε ἢ ἑαυτὸν φεὶς τὸ ὀπτυχεῖν τῆ σκοπῆ. διαφέρει ἢ ἢ ἔγωγε τῆς ἐγώ. τῷ τὴν μὴ ἔγωγε ὀπ' ἀρχῆς μόνον πάθεδς ϗ ἔστι ἀπλική. τὴν ἢ ἐγὼ, ϗ ἐν τῇ ἀρχῇ ϗ μεταξὺ ϗ ἔστι κοινή. τὸ ἢ ἴσως ἢ θεραπικὸν, ἢ ὀπίσης τοῖς ἀλλοῖς. τὸ ἢ γέ τοι ἢ αὖτε τῆ ἢ, ἢ αὖ τὴ γὰ, ὃ ϗ κρεῖττον. εὕρη ἢ ϗ ἐν πολλοῖς ἧς λογοποιῶν, ὡς ἐζετάζων εὑρήσεις. Λιβάνι γὰρ φησι. σὺ ἢ ὅτω πικρὸς ὥστε κωμῳδῆσαι σ' ἐπιμωρήσω. Ἰάλι γέτοι ἧς μὴ ἄλλων γράμματα ἐκόμιτο, ἀλλ' ἢ σιγῆς αἰτίαν.

149. Καὶ

Χρ. Καὶ τὰς γ' ἑταίρας φασὶ ζὰς Κορινθίας,
Ὅπῃ μὴ αὐτὰς τὶς πένης πρεῶν τύχῃ,
Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δ' πλέσιθ',
Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς σύρειν ὡς τάχιστα δεῖν.

Καρ. Καὶ τὰς γε παῖδας φασὶ ζῶντι τῷ τὸ δρᾶν,
Οὐ πρὶν ἐρασθῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.

Χρ. Οὐ τὰς γε χρηστὰς, ἀλλὰ τὰς πόρνας. ἐπεὶ
Αἰτοῦσιν ἐκ ἀργύριον οἱ ξένοι. Καρ. Τί δαί;

Χρ. Ὁ μὲν ἵππον ἀγαθὸν, ὁ δ' ὠνὰς ἁρβύλας.

Καρ. Αἰσχυνόμενοι δ' ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
Ὀνόματι προσιπέτιπτι τὼ μοχθηρίαν.

Χρ. Τέχναι δ' πᾶσαι λάθρα σε διαφθείρασι.

Ἐν

ΣΧΟΛΙΑ.

149. Καὶ τὰς γ' ἑταίρας. | Ἐπίσημοι ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι μνημονεύονται Λαΐς. Κυρλώνη. Λέαινα Σικυώνη. Πυρρίνη Σικυώνη Στράβων δ' ἐν ὀγδόῳ φησὶ γεωγραφουμένων εἶναί φησιν ἐν Κορίνθῳ ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν ᾧ πλεῖον ἢ χιλίας ἑταιρίδας ἀφωσιωμένας τῇ θεᾷ, προκειμένας τοῖς βουλομένοις ἕκαστον τῶν ἀφικνουμένων ὑπαγαγέσθαι μηδένα μέντοι τῶν μὴ βίῳ διαφερόντων προσιεμένας, ὅθεν τὸ λεγόμενον παροιμιάζεται, ὃ πάντος ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσ' ὁ πλοῦς. Φωκίων δ' ὁ ῥητορικὸς, ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῆς ἀμαλθείας Δημοσθένην ἱστορεῖ Λαΐδος αὐτὸν μνείας δραχμὰς αἰτησάσης εἰς μισθὸν παννυχίδος, ἀκούσαι φάναι μνείων δραχμῶν μετανοεῖν. ῥητὸν δὲ Λαΐδος ἐν τοῖς ἑξῆς ἀκριβέστερον εἰρήσεται.

151. Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν. | Οὐ μόνον ὅτι ἀ προσδιαλέγονται, ἀλλ' ἀδὲ ὁρῶσι χαρίεν.

152. Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς. | Πρὸς τὸ ἐρεθίζειν αὐτούς. ἄτοπον δ' τὸν γυναῖκα τὸ ἔμπροσθεν μόριον ὑπισχνεῖσθαι. σφόδρα δ' ἄσημον ἐγχρύειν τῷ πρωκτῷ.

156. Αἰτοῦσιν. | Αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι τὸ αὐτὸ, ὥσπερ ποιῶ καὶ ποιοῦμαι, πλὴν ὅτι τὸ μὲν αἰτῶ τὸ ἁπλῶς ζητῶ, τὸ δ' αἰτοῦμαι τὸ μετ' ἱκεσίας.

Τί

Chr. Et meretrices ait Corinthiacas
Siquis fortè pauper ipſas ambiat,
Ne minimùm ipſis quidem animum advertere, ſi vero locuples,
Statim verſus hunc ſe totas convertere.

Car. Et pueros etiam aiunt hoc ipſum facere ſolere,
Non amatorum ſed argenti gratiâ.

Chr. Non honeſtos nempe ſed meritorios, quoniam
Argentum non petunt honeſto loco nati. *Car.* Quid tum autem?

Chr. Alius ſcilicet equum generoſum, alius autem canes venaticos.

Car. Fortè enim dum pudet ipſos argentum poſcere,
Alio nomine nequitiam velant.

Chr. Artes autem omnes propter te, & inventa calida
Inter

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Τί δαί; | Σωφρόνιμος ἐρωτηματικός. διὰ τὸ τῷ ἔκπαγλον ἀφροδισιαζομένῳ.

159 Περιπέπτωκεν. | Διὰ τὸ τῷ φειδομένῳ κοσμεῖσθαι κόσμῳ. ὁ αὐτὸς Θεσμοφοριαζούσας. ὃς ἵνα φείσηται αὐτῶν τῆς φορημάτων, ὅταν ἔτι περιπέπτωκεν ἑαυταῖς φειδομένοις. ἢ περιπέπτωκεν ἀντὶ τοῦ περικαλύπτωσι τὴν ἀσέλγειαν. μοχθηρίαν δὲ, τὴν τοῦ ἀργυρίου ἐπιθυμίαν. ἢ τὴν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀργυρίου. τὸ δὲ περιπίπτειν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ παραπετάσματος εἴρηται, ἢ ἀπὸ τῆς ζύμης τὰ ἄλφιτα περιλαμβανούσης, καὶ τούτοις περικαλυπτόντων πνά, εἰώθασι γὰρ τὰ καταλιμπανόμενα ἀφ' ἑκάστου ἄρτου μαγειρεῖς ποιεῖν ἄρτον. δοκεῖ δὲ ἐν ὅτι εἰώθασι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι τοῦτῳ εἰς τὴν μοχθηρίαν.

160. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σέ. | Οἷον μηχαναί. πλοίων κατασκευαί. τέχνας λέγοντες τὰ τῆς ἀνθρώπων σοφίσματα, οἷον χαλκευτικὴν, τεκτονικὴν καὶ ὅσαι ἄλλαι τοιαῦται. τέχνη λέγεται καὶ ἡ μηχανὴ καὶ ὁ δόλος, ἀφ' ἧς καὶ τεχνάζομαι ἀντὶ τοῦ δολιεύομαι καὶ μηχανῶμαι. σοφίσματα δὲ τὰ διὰ λόγων μαθήματα.

16. Ἐὰν

Ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἓν' εὑρημένα.
Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.
Ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται·
Ὁ δὲ χρυσοχοεῖ, χρυσίον ὥσθ' ἕν λαβών·
Ὁ δὲ λωποδυτεῖ γοῦν τὰ Διί· ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ· 165
Ὁ δὲ κναφεύει τις· ὁ δὲ πλωτὰς κώδια·
Ὁ δὲ βυρσοδεψεῖ γ'. ὁ δέ γε πωλεῖ κἀρύμματα.
Ὁ δ' ἁλιεὺς γε μοιχός, ἅπαξ σέ που ὥσθ' ἁλίσκεται.

ΠΛ. Οἴμοι τάλας, ζωπυρεῖ μ' ἐλάνθανε πάλαι.

ΧΡ. Μέγας δὲ βασιλεὺς ἦλθ' ἅπαξ τῶν τον κώμης; 170

ΚΑΡ. Ἐκκλησία δ' ἦλθ' ἅπαξ τῶν τον γίγνεται;

ΧΡ. Τί δέ; πᾶς τειρεῖς ἢ σὺ πλησίος; εἰπέ μοι.

ΚΑΡ. Τόσ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν ἦν ὅσος τρέφει;

ΧΡ. ΣΧΟΛΙΑ.

161. Ἓν' εὑρημένα.] Τὴν ζωὴν τάξιν πρὸς τὸ ἑξῆς τερον τελευταῖον ἀπέδωκε. λέγει δὴ τὸ εὑρημένα πρὸς τὸ σοφίσματα.

168. Παραπίλλεται.] Ἔθος ἦν τὸν ἁλόντα μοιχείας παραπίλλειν ἵνα δὲς ἀργύριον ποινῆς λυθῇ. παραπίλλεται δ' ἦν, διασείειν τὰς τείχας τῆ πρωκτῆ πίλλειν. αὕτη γὰρ ἄκεσις δίκη τοῖς μοιχοῖς πένησιν, ἀπορραφανίδωσις καὶ παραπλαγή. οἱ γὰρ πλούσιοι χρήματα παρέχοντες ἀπελύοντο. παραπίλλειν δ' ἔν φησι διὰ τὸ μὴ δυνατὸν χρήμασι λυτρῶσθαι τὴν συγγνώμην. δημοσία γὰρ ταῦτα ἔπασχον.

170. Μέγας δὲ βασιλεύς.] Τὸν τῆς Περσῶν λέγει. ὅτως γὰρ ἔλεγον αὐτὸν διὰ τὸ πλείονι δυνάμει χρῆσθαι περσικῇ. κωμῆς δὲ εἶπεν, τετέχθαι σεμνύνεται τῇ πρεσβείᾳ τῆς ἀρχῆς. ἀπὸ τῆς μέγα φρονούντων τὴν κόμην.

171. Ἐκκλησία δέ.] Ἵνα πόρον εὕρῃ χρημάτων. ἐκκλησιάζομεν γὰρ ἢ τῆς ἰδίων τι σῶσαι βουλόμενοι, ἢ τῆς ἀλλοτρίων σφετερίσασθαι. διαβάλλει δὲ τὸ ὅλη φιλονεικία τῆς Ἀθηναίων πειθόλον.

172. Τὰς τειρεῖς.] Οἱ γὰρ εὔποροι τῆς τριηραρχῶν, πλείονας ναύτας ἔτρεφον. καὶ διὰ τοῦτο ἐπλήρουν τὰς ναῦς. οἱ δὲ πένητες ἐθαλάττων.

173. Τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ.] Ὡς τῆς Ἀθηναίων δι' ἑαυτὴν μὴ βουλομένων πολεμεῖν πρὸς Κορινθίους διὰ τὸν κίνδυνον. μισθωμένων δὲ ξένους εἰς τὸν πόλεμον καὶ τρεφόντων αὐτούς. τοῦτο δὲ ἐν

Inter homines excogitata ſunt.
Alius enim coriariam exercet ſedens,
Ferrariam alius tractat artem, fabricatur alter,
Ille aurariam facit, cum aurum à te acceperit.
Hic veſtimenta furatur, per Jovem, ille perfodit parietes,
Fullonem alter agit, alius pelles lavat,
Coria hic concinnat, ille cepas venditat,
Ille vero deprehenſus adulter propter te vulſuram patitur.

Plu. Ah me miſerum! hæc me antea latuerunt.

Chr. Rex autem iſte magnus nonne propter hunc ſeſe effert?

Car. Comitia verò nonne propter hunc fiunt?

Chr. Quid autem? Nonne tu triremes comples? Dic mihi.

Car. Mercenarium autem in Corintho militem nonne hic alit? *Chr.*

ΣΧΟΛΙΑ.

τοῖς πολλοῖς ἦν πολέμων διεπράττοντο. ἄλλως. ὡς ἀεὶ ξενικόν τι ἐχόντων Κορινθίων καὶ οὐχ ὡς ἰδίως κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἐν δευτέρῳ φέρεσθαι, ὃς ἔφαθ' ἑλιδάχθη ὑπ' αὐτῆς εἰκόσιν ἔτεσιν ὕστερον. εἰ μὴ ὅτι εἰκὸς ἐκ τοῦ δευτέρου τοῦτο μαθήσεσθαι. ἐκεῖ γὰρ ὀρθῶς ἔχει. ἦδη γὰρ ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος συνέστη τισὶν ἢ τέτρασιν ἔτεσι πρότερον τοῦ Ἀνταλκίδου ὑφ' οὗ ἐλιδάχθη. καὶ τὸ συμμαχικὸν ἐπανήφοισο ἐν Κορίνθῳ. τὸ δὲ Λακεδαιμονικὸν, ἐν Σικυῶνι. ἄλλως. μετὰ τὸν πόλεμον τὸ Πελοποννησιακὸν, αὐτοὶ οἱ σύμμαχοι ἦσαν Λακεδαιμονίων, ἐκράτησαν πόλεμον κατ' αὐτῶν. ζωπύρου δὲ αὐτῆς Ἀθηναῖοι καὶ ἔχον τιὰ Κορινθον ὁρμητήριον. εἰς ὃν ἔπεμψαν ξενικὸν στράτευμα καὶ αὐτοὶ ἕτερον αὐτό. τοῦ δὲ στρατεύματος ἦρχεν Ἰφικράτης ὁ στρατηγός. τινὲς δέ φασι Κορινθίοις ἀδικουμένοις ὑπὸ Λακεδαιμονίων συμμάχους πέμψαι Ἀθηναίους, καὶ ἕτερον Κορίνθιοι. φασὶ δὲ αὐτοὺς ὑφορωμένους Ἀθηναίους ξενικὸν τρέφειν συμμαχίας χάριν. ὧν δὲ κατασήσας τοὺς ξένους ἐν Κορίνθῳ, Κόνων ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς καθελὼν Λακεδαιμονίους, ὅπως φυλάττοι τιὰ ἔφοδον αὐτῆς. ἄλλως. ἁπλῶς ἄδε· ἡ ἱστορία. ἢ ὅτι Κορίνθιοι Λακεδαιμονίους ὑφορώμενοι ἐμισθοῦντο πυὰς ἦσαν Ἀθηναίων, εἰς τιὰ αὐτῆς φυλακήν. ἢ Ἀθηναίους ἐφοβοῦντο, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν ἀναλαγωγηθείεν, καὶ διὰ τοῦτο ξένους πυὰς ἐν Κορίνθῳ ἕτρεφον, ἀσφαλείας ἕνεκα. 174. Ὁ

Χρ. Ὁ Πάμφιλος δ' ἐλὴ δι' τοῦτον κλαύσεται;

Καρ. Ὁ Βελοροπώλης δ' ἐλὴ μετὰ τοῦ Παμφίλου;

Χρ. Ἀργύριος δ' ἐλὴ δι' τοῦτον πέρδεται;

Καρ. Φιλέψιος δ' ὐχ ἕνεκά σου μύθους λέγει;

Χρ. Ἡ ξυμμαχία δ' ἐλὴ δι' σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις;

Καρ. Ἐρᾷ ὁ Λαὶς ὐ δι' σὲ Φιλωνίδου;

Χρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

174. Ὁ Πάμφιλος ὁ. | Ὁ Πάμφιλος ὅτος ἢ ὁ Βελοροπώλης ἀμφότεροι δανεισαὶ Ἀθλώησιν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πλουτοῦσιν, εἶπεν ὐχὶ κλαύσονται. ὁ Πάμφιλος ὁ δημαγωγὸς ὢν οἰονεὶ πολιτικώτερος. καὶ ἔκλεπτε τὰ τοῦ δήμου ὡς καὶ Πλάτων φησὶν Ἀμφιαράῳ καὶ νὴ Δί' εἰ Πάμφιλόν γε φαίης κλέπτειν τὰ κοινὰ, ἅμα τε συκοφαντεῖν. ὅτος ἦν ἁλοὺς ἐπὶ κλοπῇ τοῦ δημοσίων χρημάτων, ἀθρόως ἐξέπεσε δημοθεὶς, ταύτῃ δίκῃ πεπνιγώς. πρὸς ὃ τὸν Βελοροπώλην φθάσιτόν φασι τοῦ Παμφίλου, δυσυχῶν ἐν τοῦ Παμφίλου ἀνάγκη καὶ αὐτὸν συνδυσυχεῖν αὐτῷ.

176. Ἀργύριος δέ. | Ἀθηναῖος ὅτος ἐπὶ μαλακίᾳ τοσοῦτον διαβάλλεται, ὡς καὶ πορδὰς ἀφιέναι, καὶ εἰς θρασύτητα ὃ τὸν Ἀργύριον κωμῳδοῦσι. πέρδεται ὃ, φησιᾷ πλουτῶν.

177. Φιλέψιος. Οὗτος πένης ὢν λέγων ἰατρείας ἐτρέφετο. τεραστώδης ὃ καὶ λάλος διαβάλλεται. ὡς ὁ Πλάτων ὁ κωμικός.

178. Ἡ ξυμμαχία | Ἐπὶ Ἀμάσιδος Αἰγυπτίων βασιλέως ἐν στοιδείᾳ ὄντες οἱ Ἀθηναῖοι. ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν αἰτοῦντες σῖτον. καὶ ἔπεμψεν αὐτοῖς ἱκανόν. ἐκ τούτου Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν τοῖς Αἰγυπτίοις συμμαχίαν, εἰς τὸν τοῦ Περσῶν πόλεμον. καὶ εἶχον φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους. ὕστερον μέντοι ἐλύθη καὶ ξυνεμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς βασιλέως στρατηγοῖς κατὰ τοῦ Αἰγυπτίων Ἱφικράτης ἡγεμών. ἦσαν γὰρ ἅμφω αὐτοῖς φίλοι. διὸ καὶ Ψαμμίτιχος λέγεται πέμψαι πυρῶν μυριάδας τρεῖς. ἄλλως. Ψαμμίτιχος χαλεπὸς Αἰγυπτίων τύραννος καὶ σκαιότατος,

Chr. Pamphilus verò nonne propter hunc pœnas daturus est?

Car. Et Belonopoles etiam simul cum Pamphilo. 175

Chr. Argyrius etiam nonne propter hunc immodestè pedit?

Car. Philepsius autem nonne tui gratia narrat fabulas?

Chr. Auxilium verò nonne per te Ægyptiis mittitur?

Car. Lais autem nonne propter te Philonidem amat?

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

τ῾Θ, Βύσειν ὑφηνιοχοπώς. ἢ καταψηφισάμενοι οἱ ἀρχόμενοι, πρεσβεύσι πρὸς Ἀθηναίους διὰ σίτου ἀποπομπῆς ἀμοιβαῖον αὐτῶντες, καὶ ἀμείλικτον ἀρχόντα τῆτον ἐκβαλόντες. ἄλλως. ὅτε Ξέρξης, ἐπ᾽ Αἰγυπτίους ἐστρατεύετο, οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν αὐτοῖς ἀπέστειλαν. ἄλλως. Ἵναρως ὁ τῆς Αἰγυπτίων βασιλὶς ἀπέστησε τῆ βασιλέως Ξέρξε μοῖραν τινὰ τῆς Αἰγύπτε, καὶ χρήματα πέμψας τοῖς Ἀθηναίοις ἔλαβε συμμάχους. οἱ τινες καὶ διαπεράσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔν τινι τῆ τῶ Νείλε στομάτων ἀναπλεύσαντες, πρωτέχον τοῖς Ἕλλησι. Μεγάβαζ῾Θ ὁ τῆ βασιλέως Περσῶν στρατηγὸς τὸν ποταμὸν διαχώσας, καὶ ἀλλαχόσε τρέψας, εἶλεν ἐκείνες ἐπὶ ξηρᾶς καὶ ἀπέκλεισεν.

179. Ἐρᾷ ἢ Λαΐς. | Ὅτι Ἀριστοφάνης ἐν λήγει σύμφωνα κατὰ τὸν χρόνες. ληφθῆναι γάρ φασιν αὐτὴν ἐν Σικελίᾳ πολιορκίᾳ τινὸς ἁλοσ῾Θ ὑπὸ Νικίε ἑπέτειν. ὠνηθῆναι ἢ ὑπὸ Κορινθίε τινὸς, καὶ πεμφθῆναι δῶρον τῇ γυναικὶ εἰς Κόρινθον. ἵνα δὴ ἐπὶ Χαρείε τῆς ταῦτα γλυκέως δῷ ὅτε εὖ ἔφραπον Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ. ἔστ ἢ ἕως Διοκλέες ἔτη ιδ. ὥστε ἄλογον διὰ ὀνόμα῾Θ αὐτὴν ἐπαίρειν. ἐμφαίνει ἢ καὶ Πλάτων ἐν τῷ φαίδρῳ ἐπαχθομένην ἔτει ὕστερον διδαχθῆναι ὅτι Διοκλέες ὡς μικρὸν αὐτῆς ἔσης. δικαίως μέντοι καὶ αὐτῆς ζώσης λέγεται. Φιλωνίδην ἢ τὸν ποιητὴν φησι τὸν ὸν τοῖς Ἀριστοφανείοις ἐγγεγραμμένον δράμασιν. ὡς οἱ περὶ Καλλίστρατον ἐν τῇ ὁμωνυμίᾳ πλανηθέντες, ἀλλὰ παιδιᾶς ἕνεκεν τὸν ἄρχοντα καὶ ἀπαίδευτον. κωμῳδεῖται ἢ ὡς ὑπερος καὶ ὡς μέγας τὸ σῶμα, καὶ πλίνθ῾Θ. Νικοχάρης Γαλατείᾳ. ἡδέτ᾽ ἀπαιδευτότερος εἶ Φιλωνίδε τῆ Μελιτέως. Περὶ ἢ τῆ μεγέθες, Φύλλις φησὶν. ἦπε χαμαὶ῾Θ ἔτεκε τὸν Φιλωνίδην. καὶ Πλάτων ἢ, Λαῖδ᾽ φησὶν οὐχ ὁρᾷς ὅτι Φιλωνίδου τε τέτοκεν ἡ μήτηρ, ἀνόητε Μελιτέα, καὶ οὐκ ἔπαθεν οὐδέν. καὶ Θεόπομπ῾Θ Ἀφεδαίοις. ὃν῾Θ ἰδὼν ὀργῇθ᾽ ὁ Μελίτε Φιλωνίδης. ὅτε μηχέτης μητρὸς ἔχλαζε τῇ

πόλει. δόξειε δ' ἂν ἐρᾶσθαι τῆς Λαΐδος, ἐκείνης ἐπαρθώσης αὐτὸν. ἃ γὰρ ἐκείνη ἠράσθη Λαΐς, ἢ Διογένης ὁ φιλόσοφος ἐπιχάφει τῆς ἑλλωτικῆς ἀκρασίας τὸ τέρπνον. Φιλωνίδης ἐν Κορίνθῳ. τότε δ' ἠρασθείη ἐρᾶν διὰ τὸ πλῆθος Λαΐς. αὕτη δ' ἦν γαλατηρὶ ὠνὴ Ἐπιμάνδρας. ἧς ἐξ Ὑκκαρῶν τῆς Σικελίας ὠνὴ. ταύτην δ' Φιλοξένῳ τῷ διθυραμβοποιῷ δέδωκε Διονύσιος ὁ ἐν Σικελίᾳ τύραννος. εἰς Κόρινθον δ' ὃν ἦλθεν ἅμα Φιλοξένῳ καὶ ἐπίσημος ἐκεῖ ἐγένετο καὶ ἐφιλήθη ὑπὸ πάντων καὶ ἠκολούθη ὠνὴ ἑταίρεις. λέγεται δ' ὅτι ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἀπεδήμησεν εἰς Πέρσας ἐκ Κορίνθου.

Χρ. Ὁ Τιμοθέου δ' πύργος; Καρ. Ἐμπέσοι γέ σοι. 180

Χρ. Τὰ δ' ἀγάλματ' ἐκ διὰ σὲ τήμερα ἀφάτεται;

Μονώδατος γὰρ εἶ σὺ πρώτων ἀπὸ.

Καὶ πρὸς κακῶν σε καὶ πρὸς ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅ,τι.

Καρ. Κρατοῦσι γὰρ καὶν τοῖς πολέμοις ἐκάστοτε,

Ἐφ' οἷς δὴ ἔτος ὅπλα θέσθαι μήνα. 185

Πλ. Ἐγὼ τοσαῦτα δυνατὸς εἰμὶ εἰς ὧν ποιεῖν;

Χρ. Καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα.

Ὥστ' ἐδὲ μικρὸς σὺ γέγονα· σὺδεὶς πώποτε.

Τῶν

ΣΧΟΛΙΑ.

180. Ὁ Τιμοθέου δ' πύργος. | Οὕτως εἰς τοσοῦτον ἦρθη τῆς τύχης, ὥστε καὶ ἐν ὀνείρῳ τοῦτο τιὼ δαίμονα φαίνεσθαι. κατασκευάσας δ' πύργον, ὃν ἀπὸ τύχης ἔφη κατεσκευακέναι, ἀλλ' ἀπ' ἀνδρείας. ὀργισθεῖσα δ' ἡ τύχη πέννητα ἐπέπεμψεν. ὃν εἴασε δ' εἰσελθεῖν διὰ τὸν πλοῦτον ἐγίνετο. ἀλλ' ἐπέμψατο παρ' ὑπόνοιαν. ἄλλως. ὁ Τιμόθεος πλούσιος ἅμα δ' καὶ ὅλως ἀνὴρ στρατηγὸς Ἀθηναίων, τεῖχος οἰκοδομήσας εἰς τοσοῦτον ἦρθη τῆς τύχης, ὡς τιὼ δαίμονα ἐν ὄψει φαίνεσθαι τούτῳ. καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν εἰκόσιν ἐποίησαν αὐτὸν κοιμώμενον οἱ ζωγράφοι, καὶ τὰς τύχας φερούσας αὐτῷ εἰς δίκλυα πόλεις καὶ παρθένους αὐτὰς, αἰνιττόμενοι τιὼ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ. ὃς ὑψηλὸν μὲν πύργον ἐποίησεν ὡς πλούσιος.

Ἐμπέσοι

Θε. ἡ δ' Λαῖς ἐπισκοτέρα γέγονε τῆς μιλτὸς ἐν Κορίνθῳ. ὕστερον δ' ἀν αὐτὴ ἀπεδήμησεν εἰς Θετταλίαν. ἔνθα Εὐρυλόχῳ πρὸς ἣ Ἀεισονίκη ἠρέσθη. παρ' ᾧ ἀν ἐβίωσε τὸν λοιπὸν χρόνον. αὐτῆς δὲ πολλοὶ τῆς Θετταλῶν ἠρέσθησαν, ἀν τῷ ἔρωτι τὰ φρόνιμα αὐτῆς οἴνῳ ἔρρανον. ἀν φασὶν ὅτι ζηλοτυπῆσαι αἱ Θετταλαὶ γυναῖκες, ἐφόνευσαν αὐτὴν ξυλίναις χηλώναις τύπτουσαι ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης, πανηγύρεως οὔσης, ἐν ᾗ ἄνδρες ἐπαρεγίνοντο. διὸ τότε ἕνεκα λοιμὸς κατέλαβε τὴν Θετταλίαν, ἕως ὕστερον ἱερὸν ἐποίησαν ἀνοσίας Ἀφροδίτης, ἐπειδὴ αἱ γυναῖκες ἐν τῷ ἱερῷ ἀνόσιον ἐτολμήκασι φόνον.

Chr. Timothei vero turris? *Car.* In te decidat ſcil. 180

Chr. Quæcunque autem fiunt nonne per te fiunt?
Solus enim omnino tu es omnium cauſa
Tam malorum quam bonorum, hoc certò ſcias.

Car. Vincunt etiam in bello plerumque ii
Quibus hic propendet ſolus. 185

Plu. Egone unus tot res efficere poſſum?

Chr. Imo per Jovem etiam his multo plura,
Ita ut ne tui ſatur quidem unquam quiſquam fuerit.

Aliarum

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἐμπέσοι γέ σοι. | Παρ' ὑπόνοιαν τοῦτό φησι. δοκεῖ εἰπεῖν θαυμαστὸς καὶ μέγας. ἀλαζονευόμενος δὲ ὅτι τῇ εὐτυχίᾳ ὁ Τιμόθεος ἔφη μᾶλλον αὐτῷ εἶναι ἢ τῆς τύχης τὰ κατορθώματα· διὸ καὶ ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης. πολλοὶ δὲ Τιμόθεοι κωμῳδοῦνται. νῦν δὲ τὸν στρατηγὸν μέμνηται.

182. Μονώταλος γὰρ εἶ σύ. | Λυκοῦργος κατὰ Λεωκράτους. τοιγαροῦν μονώταλοι ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσί.

184. Κρατοῦσι γοῦν. | Χρήμασι γὰρ ἐπικλῶνται συμμάχους καὶ ἀφελίνονται.

185. Ἐπικαθέζηται. | Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ζυγῶν. καθέζεται γὰρ τὸ βαρὺν λέγεται.

187. Ναὶ μὰ Δία. | Ὅτι καταψηφικὸν τὸ μὰ Δία, ὅταν αὐτῷ προτάσσηται τὸ ναί.

Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἔστι πτώτων πλησμονή·
Ἔρως. Καρ. Ἄρτων. Χρ. Μυστικῆς. Καρ.
Τραγημάτων. πρώτων 190
Χρ. Τιμῆς. Καρ. Πλακούντων. Χρ. Ἀν-
δραγαθίας. Καρ. Ἰαράδων.
Χρ. Φιλοκρμίας. Καρ. Μάζης. Χρ. Στρα-
τηγίας. Καρ. Φακῆς.
Χρ. Σὺ δ' ἐγλύετ' οὐδεὶς μεσὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ' ἰὼ παλάμη τάλας λάβῃ τελακάδεκα
Πολὺ μᾶλλον ὀπτυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα. 195
Κἰὼ ζαῦτ' ἀμύσῃ, τετλαρακόντζα ἐβλεπε,
Ἢ φησιν, οὐκ εἶναι βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον.
Πλ. Εὖ τοί λέγῃ ἔμοιγε, φαίνεσθον πάνυ·
Πλὶὼ ἓν μόνον δέδοικα. Χρ. Φεάζε τὸ πέρι.
Πλ. Ὅπως ἐγὼ πὶὼ δυνάμιν ἰὼ ὑμεῖς φα-
τὲ 200
Ἔχῃ με, ζαύτης δεσπότης γλυκύτατος.
Χρ. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ ⸗ λέγουσι πτώτες ὡς
Δειλό-

ΣΧΟΛΙΑ.

189. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων. | Παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, πάντων μὲν κύδος ὅτι κὴ ὕπνε κὴ φιλότητος.

190. Ἔρως. | Ὁ δὲ λόγος λέγει τὰ περὶς πὶὼ γαστέρα, περὶς τὸ δυμῆρες τῆς κωμῳδίας ταῦτα τοῖς ὑπὸ τῶ δικαστῶ λεγομένοις ἀσυδαίοις παρεμπλέξας.

190. Τραγημάτων. | Τὰ μετὰ πὶὼ ἐυωχίαν τὴ τραπέζῃ παιδνόμενα, καλῦσι τραγήματα, ὅθεν κὴ παροιμία, ἐκ τραγημάτων πὶὼ ἐυωχίαν. λέγεται δὲ ἡ παροιμία ὅτι πρὸ ἀπὸ πρὸ ἡδόνων τὸ μεῖζον θαυμαζόντων.

191. Φακῆς. | Φακός ὅτιν ὁ ἀνέψητος. φακῆ δὲ ἡ ἐψημένη πεπασᾶται ὡ ὥσπερ ζυκῆ ἀμυγδαλῆ κὴ τὰ τοιαῦτα. Θεόκριτος. κἠλλιον ὦ ᾽πιμελητὰ φιλάργυρε τὸν φακὸν ἐψεῖν.

194. Ἑκκαίδεκα. | Οἱ γεάφοντες ἑξκαίδεκα κὴ φάσκοντες ὕτω κάλλιον γεάφειν, ἐπεὶ ὐκ ἔστιν ἑξ δεήσεσις ἵνα ζυμφώνε ἐπαγο-

μένε

Aliarum enim rerum omnium eſt ſatietas.

Amoris. *Car.* Panum. *Chr.* Muſicæ. *Car.* Bellariorum.

Chr. Honoris. *Car.* Placentarum. *Chr.* Strenuitatis. *Car.* Caricarum.

Chr. Ambitionis. *Car.* Polentæ. *Chr.* Imperii militaris. *Car.* Lenticulæ.

Chr. Tui autem nemo vel unquam ſatur fuit,
Sed ſi quis talenta tredecim acceperit
Multo magis ſedecim accipere cupit,
Et ſi hæc impetraverit quadraginta poſtulat,
Aut aliter ſibi vitam non eſſe vitalem dicit.

Plu. Rectè quidem mihi videmini dicere omnino,
Veruntamen unum eſt ſolum quod metuo. *Chr.* Dic mihi qua de re.

Plu. Ut ego poteſtatis, quam vos dicitis
Habere me, hujus unquam compos fiam.

Chr. Imo per Jovem, ſed hoc eſt quod omnes dicunt.

Omnium

ΣΧΟΛΙΑ.

μὴν ἐκ γ᾽ ἡσύχαι, ἢ καλᾶς οἶμαι λέγειν. καὶ ἄλλον ἀπό τε τῆ ἔκλε καὶ τῆ ἐκτός. καὶ ἀπὸ τῆ ἐκπικῆ λεγομένη πυρετῆ. ἢ γὰ μόνον ἐν τῆ ωεριόσει τὸ ξ πρέπει, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις, ὡς ἄλλοι τὰ εἰρημένα. τὸ γὰ ἐκπικὸν, ἐκ τῆς ἕξεως γίγνε. καὶ τὸ ἐκτὸς, ἐκ τῆ ἔξω. καὶ τὸ ἔκτον ἀπὸ τῆ ἕξ.

199. Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα. | Τυφλὸς γὰ ὢν ἢ ἄλλαμαι ἐπιλαθεῖν, εἰκαίμοι τοσαύτη δυνάμις ὄζι. δέον ἓν ὄζιν ἀναβλέψαι με καὶ δέδοικα μὴ ἐγὼ ἀμεταβάτως, δεδίπω ἕ ἕτερον ωρὸς αἰπαπικλὴ ζωπαρόμενον.

202. Νὴ τὸν Δί᾽. ἀλλὰ καὶ λέγουσιν; | Οὐ σὺ μόνο λέγεις ζαυτὸν δειλὸν, ἀλλὰ καὶ πάντες. τῦτο ἕ εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ πλῦτος εἶπεν, ἓν μόνον δέδοικα. τὸ ἕ νὴ Δία, καταμαπικῶς ἀντὶ τῆ ἔσιν κύριο τῆς δυνάμεως.

Δειλόταtον ἐαυ ὁ Πλοῦτος. ΠΛ. Ἥκιc, ἀλλά με
Τοιχωρύχος τις διέβαλλ', εἰσιδὺς γάρ ποτε,
Οὐκ εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔσθεν λαβεῖν,
Εὑρὼν ἀπαξάπαντα κατακεκλεισμένα.
Εἶτ' ὠνόμασέ με τὴν φρόνοιαν, δειλίαν.
ΧΡ. Μὴ νῦν μελέτω σοι μηδέν. ὡς ἐγὼ ἥμην
Ἀνὴρ φρόνιμος αὐτὸς εἰς τὰ φρόνιμα,
Βλέπων' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
ΠΛ. Πῶς οὖν δυνήσῃ τοῦτο δρᾶσαι, δυητὸς ὤν;
ΧΡ. Ἔχω κἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
Ὁ φοῖβος αὐτὸς, πυθικὴν σείας δάφνην.
ΠΛ. Κἀκεῖνος οὖν ξυνῳδὰ σαῦτα; ΧΡ. φήμ' ἐγώ.
ΠΛ. Ὅρα τε. ΧΡ. Μὴ φρόντιζε μηδέν, ὦ ἀγαθέ.
Ἐγὼ γὰρ εὖ τοῦτ' οἶδα, κοὐ δεῖ μ' ἀποθανεῖν,
Αὐτὸς

ΣΧΟΛΙΑ.

203 Δειλόταtον ἔαυ ὁ πλοῦτος. | Λέγεται φασὶ τὴν πλουσίων ἕκαστον δειλοὺς, διὰ τὸ ἀγωνιᾶν φασὶ τὴν χρημάτων αὐτίπεσθαι ἢ εἰς Εὐελπίδων. ἐκεῖνος γάρ φησιν. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. ἀναφέρεται ἢ ὅτι δεῖ ἡ τὴν χρωμένων κατηγορία.

204. Τοιχωρύχος. | Περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν ἀσφάλειαν οἱ πλούσιοι, καί τις τὴν χωμικῶν φησι. τί ποτ' ἔστι χλωρὸν ἀνθρώπου τὸ χρυσίον. δέδοικ' ἐπιβουλεύμενον ὑπὸ πάντων ἀεί. οἱ γὰρ σύνοικοι τῷ φόβῳ τοῦ μὴ ληφθῶσι τὰ χρήματα, δειλότεροι γίνονται. τὸ ἐπ' ἐκείνων ἓν μετῳκείωκεν ἐπὶ τὸν πλοῦτον.

206. Ἀπαξάπαντα. | Ἀντὶ τοῦ τέλεον. τὸ γὰρ ἑξῆς, εἶτα εὑρὼν ἀπαξάπαντα κατακεκλεισμένα.

207. Ἀνὴρ φρόνιμος. | Ἐὰν φρονιμηθῇς καλῶς μετελθεῖν ταῦτα τὰ φρονήματα, ὡς τοῖς μὲν δικαίοις ζωπυρεῖναι, τοῖς δὲ πονηροῖς μηδαμῶς.

210. Ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως. | Λυγκεὺς ὡς αὐτὸς ἐν δαναΐσι φησὶν, υἱὸς Αἰγύπτου· ἐρωμένη δ' ἐκεῖ τὰ φρεῖ αὐτοῦ. ἐπεὶ δοκεῖ παρ'

Omnium rerum timidiſſimam eſſe Plutum, *Plu.* Minime ſed me

Fur nocturnus quidam calumniatus eſt, quum enim olim irrepſiſſet

In ædes, nihil inde auferre potuit

(Quum omnia reperiſſet obſerata.)

Tum providentiam meam formidinem appellavit.

Chr. Nihil jam prorſus tibi curæ ſit, ſi modo fueris

Ipſe tu vir paratus ad hæc negotia,

Videre ſe faciam vel Lynceo perſpicaciùs.

Plu. Quomodo hoc facere poteris, qui mortalis ſis?

Chr. Spem magnam habeo ex iis quæ mihi dixit

Phœbus ipſe Pythicam quatiens laurum.

Plu. Num iſte ergo horum conſcius eſt? *Chr.* Aio equidem.

Plu. Cavete. *Chr.* Nihil te ſolicitet, bone vir,

Ego enim (ne ſis neſcius) & ſi me mori oporteat

Ipſemet

ΣΧΟΛΙΑ.

παρ' ἰσοείαν λέγειν. τοσοῦτον ὀξυωπέσαι ὦ, ὡς κὴ δι' ἐλάττης ἰδεῖν κάσορα δολοφονήσαντα τὸν ἀδελφὸν, ὥς φησι Πίνδαρος. Ἀπολλώνιος δέ φησι περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς, εἰ ἐτεόν γε πέλει κλέος ἀνέρα κεῖνον Ῥηϊδίως κὴ νέρθεν ὑπὸ χθονὸς αὐχάζεσθαι. γεγόνασι δὲ Λυγκεῖς διάφοροι εἷς παῖς Λιγύπτου κὴ ἄλλος Ἀφαρέως παῖς ὁ Λάκων, λέγει δὲ Λυγκεύς. ἔ μέμνηται κὴ Θεόκριτος ἐν τῷ εἰς Διοσκούρους ὕμνῳ.

Τὼ μὲν ἀναρπάξαντε δύω φερέτιν Διὸς υἱώ
Δοιὰς Λευκίπποιο κόρας. δοιὼ δ' ἄρα τώγε
Ἐσυμμόνως ἐδίωκον ἀδελφεὼ ἦ Ἀφαρῆος
Γαμβρὼ μελλογάμω Λυγκεὺς κὴ ὀξὺ καρτερὸς Ἰδας.

ὃς ἐλέγετο εἶναι πάνυ ὀξυδερκέσατος ὥστε κὴ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾶν. ὅτῳ μὲν μυθολογοῦσι. φασὶ δὲ τὸ πιθανὸν τοῦ λόγου ὑπονοεῖν, ὅτι φασὶν ὅτος εὗρε μέταλλα χρυσοῦ κὴ σιδήρου κὴ ἄλλων. ἐν δὲ τῇ μέλλουσι λυχνὸς μεταφέρων ὑπὸ γῆν, τοὺς μὲν κατέλιπεν ἐκεῖσε. αὐτὸς δὲ ἀνέφερε τὸν χαλκὸν κὴ τὸν σίδηρον κὴ τὰ λοιπά. ἔλεγον ἔν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι Λυγκεὺς κὴ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾷ. κὴ παροιμία, ἀργύριον περιφέρει.

Αὐτὸς Ἀμαθείξω ζῶντα. ΚΑΡ. Κἂν βάλῃ γ' ἐγώ.

ΧΡ. Πολλοὶ δ' ἔσονται χ' ἅπερ οἱ νῦν ξύμμαχοι,
Ὅσοις δικαίοις ἔσιν, οὐκ ἰῷ ἄλφιτα.

ΠΛ. Παπαῖ. πονήρως γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.

ΧΡ. Οὐκ. ἰῷ γε πλουτίσουσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.
Ἀλλ' ἴθι σὺ μὴ ταχέως μηλῶν. ΚΑΡ. Τί δρῶ, λέγε.

ΧΡ. Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον (εὑρήσεις δ' ἴσως
Ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐλοὺς παλαιπορυμβώτους)
Ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστ' ἐνζώσωσι παιῶν,
Ἡμῖν μετάσχῃ, τῶνδε τοῦ Πλούτου μέρος.

ΚΑΡ. Καὶ δὴ βαδίζω. τοῦτο γὰρ τὸ χρεάδιον,
Τῶν ἔνδοθέν μοι εἰσενεγκάτω λαβών.

ΧΡ. Ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ', ἀλλ' αὐύσας πρόσχε.
Συδ'

ΣΧΟΛΙΑ.

213. Πυθικλῆ ζεύσας ἅρμα. | Φασὶν ὡς πλησίον τοῦ τείχους Δάφνη ἵστατο ἰῷ ἡ Πυθία νίκῃ ἐχρησμώδει ἔσεσθαι.

219. Οὐκ ἰῷ ἄλφιτα. | Ἀντὶ οὐκ ἰῷ χρήματα. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀλφίτων τὴν οὐσίαν ὅλην. ἢ ἀπὸ τοῦ συμβόλου τὸ ἐπόμενον.

220. Παπαῖ πονήρως εἶπας | Τὸ παπαὶ χιλιαστικὸν ἐνταῦθα. πονήρως δέ, ὀπίπονος, ἀπυχεῖς, ἀθλίους. ἢ τοὺς πένητας φροντίζοντας. ἴσον τοῦ ἀδενεῖς, ἀφράκτους. ὡς φαμὲν πονήρως ἔχει τὰ φράγματα ἡμῶν. σημαίνει γὰρ νῦν, τὸ ὀπίπονος.

221. Οὐκ. | Ἦγε πλουτίσουσιν, οὐκ ἴσονται φησὶ πόνοις καὶ ὀπίπονοι ἅπαξ πλουτίσαντες. Πλοῦτος ἀμεταβάτως, ἀντὶ τοῦ πλοῦτον ἔχω, καὶ πλουτῶ μεταβατικῶς πρὸς αἰτιατικὴν, οἷον πλοῦτῶ ἀργίλλην, καὶ πλοῦτῶ μεταβατικῶς πρὸς γενικὴν ὡς φιλῶ

Λιβανίῳ

Ipſemet hæc perficiam. *Car.* Et ſi tibi placet ego etiam.

Chr. Multi autem alii nobis auxilio erunt,
Quicunque nempe juſti victum non habent.

Plu. Papæ! miſeros mihi adjutores narras.

Chr. Minime quidem, ſi modo diteſcant rurſus denuò
Sed abi tu curriculo percurrens. *Car.* Quid faciam, cedo?

Chr. Accerſe mihi ſocios agricolas (invenies autem forte
Rure ipſos labori miſere intentos)
Ut æqualem unuſquiſque huc adveniens
Nobiſcum capiat hujuſce Pluti partem.

Car. Jam eo, hanc autem carunculam
Domeſticorum aliquis intro ferat.

Chr. Hoc mihi curæ erit, at cito curre.

Tu

ΣΧΟΛΙΑ.

Λιβανίῳ. πλυτῶ ῥημάτων, ἤγεν ἕνεκα τῆ ῥημάτων.

Πάλιν. | Ὡς κὴ σοφίαν.

222. Ἀλλ' ἴθι. | Τὸ ἴθι ῥῆμα μὲν ὂν μετὰ μέλλον Θ μετοχῆς (ωτάντ Θ), οἷον ἴθι ποιήσων τόδε. ὅπ ῥῆμα ἦ φρακελδυσμαπικὸν, ὥσπερ τὸ ἄγε, μετὰ σεσακλικῆ οἷον ἴθι ποίησον τόδε.

223. Τὰς ξυγγεώργας. | Ξυγγεώργ Θ βαρυτόνως. (ωίθετον γὰ, ὡς πάγκαλ Θ, πάνσοφ Θ. τὰ γὰ εἰς ος ὀξύτονα, (ωπιθέμενα βαρύνε Θ).

226. Ἡμῖν μετάσχῃ. | Ὥσπερ μεταλαμβάνω τότε κὴ τῦτο φαμὲν, ὅτω κὴ τὸ μετέχω διπλῶς (ωτάντ Θ). κὴ ὅτε μὲν ὅτι χρυσικὴ τὸ μετὰ ἔχει τινὸ χρυσίου. ὅτε δὲ αἰπαπικὴ τὸ ἔχω ἢ τὸ λαμβάνω.

227. Τῦτο τὸ χρεάδιον. | Ὁ ἔρχεται ἀπὸ τῆς θυσίας ἔλαιον τῆ Δελφῶν. οἱ γὰ ἐκ θυσίας ὀόντες, ἔφερον ἐξ αὐτῆς τῆς θυσίας τοῖς οἰκείοις κατὰ νόμον πνά. ἄλλως. ὅπερ ἦκον ἄγοντες ληφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας ἔνιοι δὲ, τὸ λεβήπιον.

229. Ἐμοὶ μελήσει. | Τῦ εἰσενέγκαι φησὶ τὸ χρεάδιον. τὸ ἢ ἀνύσας ἀντὶ τῦ ἄνυτον.

230. Συλ-

Σύδ', ὦ κράπεζα Πλοῦτε πλούτων δαιμόνων,
Εἶσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' ἔασιν'. ἡ γὰρ οἰκία
Αὐτὴ ἔξιν, ἵν' δεῖ χρημάτων σε τήμερον
Μεταλαμβάνειν, ἢ δικαίως κἀδίκως.

ΓΛ. Ἀλλ' ἀχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τὼς θεὼς,
Ἐς οἰκίδιά ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ.
Ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
Ἢν μὲν γὰρ εἰς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
Εὐθὺς κατώρυξέ με κατὰ τῆς γῆς κάτω.
Κἂν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἀνθρωπος φίλος,
Αἰτῆσ' λαβεῖν κ μικρὸν ἀργυρίδιον,
Ἔξαρνός ἔξι, μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
Ἢν δ' εἰς ἄσωτον ἀνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
Πόρναισι κ κύβοισι παραβεβλημένος,
Γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.

ΧΡ. Μετρίως γὰρ ἀνθρώπου σὺ ἐπέτυχες πώποτε.
Ἐγὼ γὰρ τούτου τοῦ τρόπου ὡς εἰμ' ἀεί·
Χαίρω τε γὰρ φειδόμενος. (ὡς σοὶ δοκεῖ ἀνήρ.)

Πάλιν

ΣΧΟΛΙΑ.

230. Σύδ' ὦ κράπεζα. | Τὸ κράπεζα ἤτοι ἐξωμοιάζων φησὶν, ἢ ὅπ προσεδίδαξεν ὡς ἡ θεῶν ὁ Ζεὺς δι' αὐτὸν βασιλεύει. ἄλλως. περιπεφραφὴ, ὅπ εἰς τὴν οἰκίαν ἔφθασαν. τοὺ γὰρ λόγους πάντας ἐκείνος ἐρχόμενοι ἐν τῇ ὁδῷ ἔλεγον.

233. Καὶ δικαίως κἀδίκως. | Τὸ ἀδίκως ἁπλῶς ἔρριπται. οἷον ἀπάσῃ τέχνῃ. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀπτῶ, ἄδικος ἔτος. οὐκ ἀπειληπτικῶς ὤ, ἀλλὰ μειλιχίως προσαγγέλλει. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ πάντη ὅπως Ἀθηναῖοι.

237. Φειδωλόν. | Φειδωλός τις ὁ φεύγων τὸ δοῦναι, ἀπὸ τοῦ φείδομαι κ τὸ δοῦναι. φειδωλός τις ὢν. κ τροπῇ τοῦ δ εἰς λ, φειδωλός.

239 Κἂν τις προσέλθῃ χρηστός. Ἵνα τοῦ ἀβολοῦ τῆς φιλαργυρίας σημάνῃ προσκεκειμένης κ τῶν χρηστῶν φίλων.

242. Παραπλῆγα. | Ἄφρονα. μωρὸν. ἀπὸ τῶν κρημάτων τῶν διαπεπτωκότων τοῦ ἐναρμονίου λυσιτελοῦς. ἀληθῶς γὰρ ἡ ἀσωτία παραπεπληγμένη ἔξι διάνοια. 244. Ἐγ

Tu autem, O præſtantiſſime Deorum omnium Plute,
Huc mecum ingrędere, domus enim
Hæc eſt quam opus eſt opibus hodie
Repleas per fas & nefas.

Plu. At, ita me dii ament, ægrè fero cum ingredior
Crebro domum prorſus alienam,
Boni enim nihil unquam illic adeptus ſum.
Si enim ad parcum forte ingreſſus fuero,
Continuo me defodit in terram deorſum,
Et ſi quis probus acceſſerit amicus,
Rogans ut paululum quiddam pecuniolæ accipiat,
Statim negat ſe vel unquam me vidiſſe.
At ſi forte ad vecordem ingreſſus fuero,
In ſcorta & aleas projectus,
Nudus protrudor foras momento temporis.

Chr. Nempe quia nunquam in hominem moderatum incidiſti.
At ego moribus hujuſmodi mire præditus ſum ſemper.
Lubens enim comparco (ut nemo magis)

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

244. Ἐν ἀκαρεῖ. | Πεποίηται φθορὰ τὸ ἄτμητον τῦ χρόνυ. ὡς ἢ τὸ κείρομαι τειχίς. ἀκαρὲς τὸ ἄτμητον. ἄλλως. τῷ ἐλαχίστῳ ὃ οὐχ οἷόν τε διακόψαι διὰ τὸ βραχύτατον τῦ χρόνυ. πεποίηται ἢ ἀπὸ τῆς μικρῶν τειχῶν τῆς διὰ βραχύτητα μὴ δυναμένων καθεῖναι. ἄλλως. ἐπίρρημα τὸ ἀκαρῶς. ἀφ' ἓ τὸ ἀκαρὲς ἐπιρρηματικὸν ὄνομα. ὅπερ ἢ πάσχουσιν ἐκεῖνοι δι' ἀσωτίαν γυμνούμενοι, τῦτο εἰς ἑαυτὸν ἐπήγαγε.

24. Μετεῖσι γὰρ ἀνδρός. | Τιτέσι ταῦτα πάσχεις, ἐπεὶ καί ποτε μετεῖσι ἀνδρὸς ἔτυχες.

246. Πῶς εἰμὶ ἀεί. | Τὸ πῶς, θαυμαστικόν ἐστι. θαυμάζει γὰρ αὐτὸν ὡς ἀεί ποτε ζυμμεθὸν ὄντα. μετεῖσι ἢ λέγει ἀνδρὸς, τῦ διαμεῖναι ἐν ἑαυτὸν τῷ ζῆν.

247. Φειδόμενος. | Ἁρπὶς γὰρ ὀπὶ τῷ δέοντι χαμαὶ ἁρμόζομένας καὶ φειδοῦς καὶ δαπανῆς.

248. Ἡνίκ'

Πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἀῦ τότε δέῃ.
Ἀλλ' εἰπάμην, ὡς ἰδεῖν σε βέλομαι
Καὶ τὴν γυναῖκα & ζῆν ἰόν τὸν μόνον,
Ὃν ἐγὼ φιλῶ μᾶλιστα μετὰ σέ. ΠΛ. Πείθομαι.
ΧΡ. Τί γὰρ ἄν τις ἐχὲ πρὸς σὲ ταλαιπωρῆ λέγοι;

ΣΧΟΛΙΑ.

248. Ἡνίκ' ἂν τότε δέῃ. | Τὸ ἡνίκ' ἂν τότε δέῃ κοινῶς λάμβανε, καὶ πρὸς τὸ ἀναλῶν καὶ τὸ φειδόμενον.

249. Ὡς ἰδεῖν σε βέλομαι. | Οὐχ ἵνα ὁ πλοῦτος ἴδῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν ἰόν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνοι τὸν Πλοῦτον ἴδωσιν. ἕτω γὰρ πρέπει. ἁπλοῦν δὲ τὸ πλεονάζειν τοῖς ἀρθροῖς. 251. Πό-

---

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.
ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ὦ πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ζωλὸν θύμον φαγόντες,
Ἄνδρες φίλοι, & δημόται, & τῦ πονεῖν ἐρασταί·
Ἴτ',

ΣΧΟΛΙΑ.

253. Ὦ πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ. | Εἴδεσις ἁπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ἐννέα πρὸς τοῖς τεσσαρακονθα, ἄρχει τῦ, ἐγὼ δὲ τῷ Κέρκωπι. ὧν οἱ μὲν μετρέμενοι εἰσι καταληκτικοί. οἱ δὲ, βαρυτόμενοί τε προπερισπῶν, καὶ αἰγῶντε κυναδρώντων μίλη, ἔτι δὲ ἡγεμόνων τοῖς προπερισπῶσι, καὶ εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα τε τέσσαρες ὄντες, ἅμα προὶ εἰσιν ἀκατάληκτοι. καὶ τὸ μὲν τελεύμενον ἱππωνάκτειον καλεῖ), διὰ τὸ κατακόρως αὐτὸν τέτῳ χρήσασθαι. οἷον ὅτι καὶ τὸ, εἴμοι γλύκιστο παρθένῳ καλήτε καὶ πέρεινα. τὸ δὲ ἀμεῖβον ἀναπρεόνειον, οἷον ὅτι τὸ, καὶ μαίνομαι κἀμαίνομαι. ἐφ' ἑκάστῳ συσήματα παράγραφος. ὅπου δὲ τῷ τέλει τῆς στίχων, ἁπλῆ ἔξω νενεύκασι. ἰστέον δὲ ὅτι, ὅτε πίπτεται ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις τῆς ὑποκειμένης προσώποις ἐν ἐκθέσει κῶλά τινα μετὰ τὴν προίοδον τῆς στίχων τῦ αὐτῦ μέτρου ὄντα. ἢ καὶ ἕτερα, εὕρηται δὲ καὶ ἕτως, ὁ τοιῦτος σημασιασμὸς καλεῖται ἁπλῆ, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τέτων τὸ σημεῖον ἐκτὸς πίπτειν τῆς ἁπλῆς. ὅπερ τεσσάρων πλαγίων σήματι ἔοικεν τῆς βάσεως μόνης λιπούσης. μεθ' ἃ, ὑπὲ χορῦ πάρεισιν

ἀεὶ

Et rurſus ſumptus facio quando his opus eſt.
Sed eamus intro; volo utique ut te videant
Et uxor mea & filius unicus,
Quem ego poſt te maxime deamo. *Plu.* Credo.
Chr. Cur enim tibi quis vera non dicat?

ΣΧΟΛΙΑ.

251. Πείθομαι. | Χαριέντως τοῦτο. οἶδα γάρ φησιν, ὅτι καὶ τέκνων σοφισμᾶς τὸν Πλοῦτον.

252. Τί γὰρ ἄντις. | Ἡ κατασκευὴ αὕτη ὀξεῖα. τί γὰρ ἄν τις σοὶ τὸ ὂν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. τὸ δὲ πείθομαι διὰ μέσου τοῦ Πλούτου εἴρηται.

ACTUS SECUNDI
SCENA PRIMA.
CARION, CHORUS.

Car. O Qui ſæpe eandem cum hero cepam manducâſtis,
Viri Amici,& populares,& laboris ſtudioſi, Ite

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀεὶ γίνεται, ἀλλὰ σπανίως. ὅτε δὲ ὁ πλοῦτος κῶλα τοιαῦτα, ἀλλ' ἐν οἷς ἥρξατο χοροῖς, ἐν τούτοις οἱ ὑποκριταὶ παύονται, τὸ τοιοῦτο καλεῖται χορωιδεῖν, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων, τὸ σημεῖον τῆς χορωιδοῦς πλοῦτος. ὅθεν χαμαί τις ὀξεῖα, καμπύλη τινὰ ὑποκάτω ἔχουσα. ἧς ἐξῆς ἀεὶ πλοῦτος χορωιδεῖ ἑτέρα χορῷ, ἐπισφραγίζουσα οἷον τὰ ῥηθέντα. ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς καὶ ἀντιστροφαῖς, καὶ τῇ μεταξὺ τούτων ἧς ὑποκειμένης ᾠδῆς, παράκαφον πλοῦτος, ὡς Ἡφαιστίων φησίν. ἧς τὸ σῆμα, χαμαί τις ὀξεῖα. ἄνω τινὰ σιγμὴν ἐν τῷ ἄκρῳ ἔχουσα. ἅλλα δὲ ὀξεῖα τὰ τοιαῦτα σήματα, καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ κείμενα. μεθ' ἧν ὀξεῖα καὶ ὁ ἀστεῖσμος. ἕστὸ σῆμα ἀσέει ἕοικεν. Ἡφαιστίων δέ φησιν ὅτι κατὰ τὴν Ἀισχυλείαν ἔκδοσιν ὁ ἀστεῖσμος ἐπὶ ἀστεισμετείας ἐπίθετο μόνης. χρώμεθα δὲ φησι τῇ χορωιδεῖ ἐν τοῖς δράμασιν κατὰ δύο τρεῖς. ἤτοι ὅταν ἧς ὑποκειμένης εἰπόντων τινὰ καὶ ἀπαλλαγέντων καταλείπῃ ὁ χορός. ἢ ἔμπαλιν. ἢ ὅταν μεταίσασις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γίνεται ἀδικῆ τῆς σκηνῆς. τῇ δὲ παραχάραξ, κατὰ σχέσιν ἀμοιβαῖα, ἔνθα τοῖς ἰαμβικοῖς καὶ τοῖς χορικοῖς, μεταξὺ τῆς τε στροφῆς καὶ τῆς ἀντιστρόφου. ἐὰν μέν τι ἡ στροφὴ ὀξὺ ἀμοιβαίων

ων τυγχάνη ζυσκευάζων, ἀκ ὀξυφκεῖ πρὸς τὸ δηλῶσαι ὅτι πεπλήρωται ἡ σροφὴ, ἢ φλέγεσθαι, ὅπερ ἐγκάθηται ἄλλης σροφῆς ἐπεὶ καὶ ἐπ' ἐκάστῃ κώλῃ ἐδὲν ἦττον ἦν πίθος. ἀλλὰ κεῖται καὶ ἡ ἔσω νευδικία διπλῆ. τοῦτο δ' ἐὰν ἀντίσροφος ὑπάρχῃ, ὡς ἐάν γε μεθαβολὴ μόνον ᾖ σροφῶν, ἢ ἔξω βλέπουσα πίθος.

Ταυτὸν δύμον. | Ἀντὶ τῆς αὐτῆς περίας μεταχόντες. δύμον

Ἴτ', ἐγκονεῖτε, πρόθυδε, ὡς ὁ καιρὸς οὐκ μέλλει. 255
Ἀλλ' ἐς' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ἣ δεῖ παρόντας ἀμύνειν.

Χο. Οὐκ οὖν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι σροθύμως,
Ὡς εἰκός; ἔξιν, ἀδενεῖς γέροντας ὄντας ἤδη.
Σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, σρὶν ταῦτα σε φράσαι μοι,
Ὅτου χάριν γ' ὁ δεσσότης σὸς κέκληκεν ἡμᾶς. 260

Καρ. Οὐκ οὖν πάλαι δήσου λέγω· σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.
Ὁ δεσσότης γάρ φησιν, ὑμᾶς ἡδέως ἄσμενος
Ψυχρῷ βίῳ καὶ δυσκόλῳ ζήσειν ἀπαλλαγμένους.

Χο. Ἔσιν ἢ δηλί; σε πόθεν τὸ σρᾶγμα τοῦθ' ὅ φησιν; 265

Καρ. Ἔχων ἀφῖκται δεῦρο σρεσβύτην τιν', ὦ πόνηροι,

Ῥυσῶνα,

ΣΧΟΛΙΑ.

255. Ἴτ', ἐγκονεῖτε. | Ἀντὶ τοῦ ἐνεργεῖτε. ταχύνατε. ἐπεὶ οἱ σρέχοντες κόπου σληροῦνται. ἢ ἀπὸ τῆς ἀθλητῆς. ἐν κόπῳ γὰρ ἐκείνων τὸ ἔργον. ἢ ὅτι σρὸς τὸ τῆς κόπου ἄψασθαι νικῶσιν.

Ὁ καιρὸς οὐκ μέλλει | Οὐ τὸ μέλλειν καὶ ἀναβάλλεσθαι καιρός ἔξιν, ἀλλὰ τὸ σροθύδειν καὶ κόπιν σέμσειν.

257. Πάλαι σροθύμως | Σωσρόμως δεικλικῶς. τὸ δὲ πάλαι, ἀ μόνον βραδυτῆτος ὑπῤῥῆμα, ἀλλὰ καὶ ταχυτῆτος.

259. Ἴσως μεθεῖν. | Ἐξ ἴσου με τρέχειν. τὸ δὲ λοισὸν, ἐν ὑσθάτῃ. καί τοι ἐξὸν εἰσεῖν καὶ ταῦτα σρὶν φράσαι μοι.

261. Οὐ-

μον γάρ ὄζιν εἶδ' βοτάνης ἐυτελῶς. πνὲς δέ φασιν ὅπ παρῴδη ἐκ τῆ Ἡσιόδ. ὅδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε κὴ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ. ἀντὶ τῦ, ὦ δίκαια κὴ ἐυτελῆ θέλοντες ἐάσειν διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν ἀδικεῖν. ἅμα δ' κὴ τὸ τραχὺ τῆς γῆς διαβάλλει. ὑδετέρως δ' τὸ Δύμον λέγε). κὴ βραχυπαραλήκτως. κὴ βαρυτόνως. ἐκλεινόμβων γὸ κὴ ὀξυώμβων κὴ ἀρσενικῶς κλινόμβων, δηλοῖ τὰ ψυχρά.

Ite, properate, feſtinate, quoniam cunctandi tempus non eſt:
Sed in ipſo articulo eſt, quo vos præſentes oportet ſuppetias ire.
Cho. Quin ergo vides nos dudum progredientes prompto animo,
Quantum *fieri* par eſt ab imbecillis ſenibus jam viris.
Tu autem me forte currere vis priuſquam mihi dixeris,
Quapropter herus tuus nos huc accerſiverit.
Car. Atqui dudum ſane dixi, tu autem ipſe non audis:
Herus enim dicit, vos omnes ſuaviter
Victuros, hâc frigida miſeraque vita liberatos.
Cho. Quid autem hoc ſibi vult? aut unde hoc quod dicit *in mentem illi venit?*
Car. Huc venit modò ſecum ferens ſenem quendam, O ruſtici,
Squalidum

ΣΧΟΛΙΑ.

261. Οὐκῦν πάλαι δῆπε. | Σωδέσπ. ἀποδεικτικός. τὸν γέροντας ἢ παίζει μηδὲν εἰπὼν κὴ ὑποκείνε) εἰρηκέναι διὰ τὸ αὐτῆ τὰ ὦτα γήρᾳ πεπηρῶδζ. ἐπεγγελᾷ δ' ἐν τῷ ἀμυδρῷ τῆ αἰσθήσεων διὰ τὸ γῆρας. ἄλλως. δέον ἔλεξα εἰπεῖν πρὸς τὸ πάλαι, ὁ δ' λέγω εἶπε, δεικνὺς ὡς ἐχ ἅπαξ ἀλλὰ πάλαι κὴ νῦν λέγει. παίζων δ' ὁ Θεράπων τῦτό φησιν. ὃ γὸ πρεῖπεν αὐτοῖς τὴν χάειν αὐτὸν κελεῖ.

263. Ψυχρᾶ βία. | Ἦγεν παλαιπώρᾳ, ἢ ὀπωμεμφόμβῳ τῇ γήρᾳ, παῦτά φησιν ἀντὶ τῦ ἐυτελῶς. τὸ δ' ἑξῆς, ὑμᾶς ἅπαντας ἀπαλλαγέντας ψυχρᾶ κὴ δυσκόλῳ βίᾳ ζήσειν.

266. Pu-

Ῥυπᾶν Ζα, κωφόν, ἄθλιον, ῥυπῶντα, μαδῶντα, νωδόν,

Οἶμαι δ' νὴ τὸν Ἡρακλέα, καὶ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι.

Χο. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φῄς; φέρε σὸν μοι.

Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.

Καρ. Πρεσβυκῶν μὴ οὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν.

Χο. Μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι Ἀζήμιος, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος;

Καρ. Πλούτωνα γὰρ δῶρον φύσει τοιοῦτον εἰς τὰ πράγματα Ἡγεῖσθέ μ' εἶναι κοὐδὲν δρᾶν νομίζεθ' ὑμεῖς εἰπεῖν;

Χο. Ὡς σεμνὸς ὁ πίστωλος· ἀγκυπήμων δέ σου βοᾷσιν

coma sethki falsa.

ΣΧΟΛΙΑ.

266. Ῥυπῶντα. | Αὐχμῷ μεστόν. ἔστι καὶ ῥυπόω, ῶ. καὶ ῥυπάω. ὡς ἐνταῦθα καὶ ῥυπάνω.

Μαδῶντα. | Γράφεται καὶ μυδῶντα, καὶ μαδῶντα. καὶ μυδῶντα μὲν, ἀντὶ τοῦ, δυσώδη ἀποπέμποντα. μαδῶντα δὲ, ἀντὶ τοῦ, κόμιλιν μὴ ἔχοντα, φαλακρὸν, καθόλου τρίχας μὴ ἔχοντα.

Νωδόν. | Ὀδόντας μὴ ἔχοντα, διὰ τὸ γῆρας. ἢ μήποτε ἄφωνον. αὐδᾷ γὰρ ὁ Πλάτων.

267. Ψωλόν. | Ἀσήμαντα, κατὰ παρέκλασιν τοῦ μορίου. Ψωλὸς κατὰ Σοφοκλέα, ὁ λειποδερμος, ὀξυτόνως. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ψωλοὶ λέγονται εἶναι, τετμημένοι τὰ αἰδοῖα μεμυθοποιημένοι.

268. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν. | Ἀπὸ κοινοῦ ἡ ζωταξις. ἀντὶ τοῦ ὦ πλοῦτον ἐκ τῆς ἐπῶν ἀγγείλας, ἢ ἀντὶ τοῦ ὦ πιωτατον εἰπὼν λόγον.

269. Ἁπλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα. | Ὡς πολύπειρος ζωπυρῶν τὸν πλοῦτον ἐν μύδοις ὄντας ἔχουσαν ἀπεχρῶντο. κυρίως δὲ σωρὸς, τὸ ἐκ μυρίων ἀσωμάτων ζωπυρούμενον πλῆθος. σωρὸς τὸ σῶ. ὃ ἔστι σώζω. ζωπύρω. σωρὸς δὲ σημαινόμενος διὰ τοῦ τάφου, καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ. ὅτι δὲ τῶν καρπῶν ἀρτεμικῶς

ὅτι

Squalidum, gibboſum, miſerum, rugoſum, calvum, edentulum,

Credo quoque, per Cœlum, etiam verpum illum eſſe

Cho. O aurea mihi verba nuncians! quid ais? dic mihi rurſum:

Nam præ te fers quaſi veniret pecuniarum cumulum ſecum ferens.

Car. Senilium quidem malorum cumulum habere, ego autumo.

Cho. Cenſen' te qui ſic nos ludificaris, evaſurum impunè præſertim cùm ego ſcipionem geſtem?

Car. Omninò igitur hominem me talem ad hæc omnia natura comparatum

Exiſtimatis, neque quicquam ſani poſſe dicere putatis?

Cho. Quantum gravitatis præ ſe fert hic verbero? crura autem tua clamant

Heu,

ΣΧΟΛΙΑ.

διὰ τὸ ω μεγάλω. καλῶς ἐν ἀπὸ τῆ καιρῶν φαίνον ἐιρηκότες. οἱ γὰρ ἐυδιωκῆσες, καὶ πλέσιοί ἐισιν. ἢ ὡς γεωργοὶ, ταύτη κέχρωνται τῆ φράσει.

270. Πρεσβυτικῶν ὑμῖν ἔν. | Διὰ τὸ τῆ γήρᾳ ἕπεσθαι ταῦτα τὰ ζυμπτώματα. ἀπὸ κοινῆ ὃ τὸ ὅλῳ.

271. Φενακίσας. | Φενάκη τὸ σφηκώμιον, οἷον τὸ φαινόμενον κέντρον τὸ ἄκρον καὶ σκέπη. ἄλλως δὲ, κεφαλῆς τειχῶν πνεύμονες ἄκρα. φενάκη δὲ κυρίως ἡ σφενδόνη καὶ ὁπτησάντη κόμη ἀπὸ τῆ κατερρυκιῶν γναθικῶν, καὶ ἔτως ἀπαλυσῶν διὰ τὸ ἐπείσακτον τῆς κόμης.

272. Ἀζήμιος. | Ἀβλαβής. κυρίως δὲ ζημία ἡ τῆς ζωῆς μείωσις. βακτηρία δὲ ἤτοι ἡ τῷ βάσιν ποιῆσα εὐρᾶσαι, ἢ βακτηρία τίς ὄζη οἱονεὶ βάσεως αἰτία, καὶ ἐν πλεονασμῷ τὸ κ. πάντες γὰρ οἱ γέροντες ἐν ταῖς Ἀθήναις βακτηρίας ἐβάσταζον. ὧν δὲ σφενδονήτης ἀδυνάτες γέροντες ἦσαν. εἶχον δὲ ἢ διὰ τὸ ἀσθενεῖς αὐτῆ. ἢ διὰ τὸ ἀμύνεσθαι ταύτη μὴ δυναμένες χερσί.

273. Πάντως γάρ. | Ἀληθῶς γὰρ νομίζετέ με τοιοῦτον ἄνθρωπον φύσει εἰς ἄπαντα καὶ ἕδεν ὑγιὲς εἰπεῖν.

Ἰὲ, ἰὲ τὰς χρίνικας ⁊ τὰς πέδας ποθῆσαι.

ΚΑΡ. Ἐν τῇ ζρῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γεάμμα σε δικάζειν,

Σὺ

ΣΧΟΛΙΑ.

276. Τὰς χρίνικας ⁊ τὰς πέδας. | Ἐν τῷ εἰδικῷ ⁊ τὸ χρινικὸν ἐπιγεγρ. αἱ γὰρ χρινικίδες, πέδαι τινές εἰσιν, χρῖνιξ ἡ πᾶν ἀπειφερές. διὸ ⁊ τὸ μέζον χρῖνιξ καλεῖται.

277. Ἐν τῇ ζρῷ νυνὶ λαχόν. | Παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις δέκα ἦσαν φυλαί. ἔδος ἦν ἀπὸ πασῶν ἦ φυλῶν, δικασὰς καθίζειν. εἶτα ἀπὸ μιᾶς ἐκάστης ἐλάμβανον ἄνδρας πέντε τοὺ ὀπισημοτέρους. ⁊ πάλιν ἐκ ἦ πέντε τὴν ἕνα τὸν κλῆρῳ λαχόντα ἐπίσιν δικάζειν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἦν ἐν τῷ δικασηίῳ κληρωθὲν τὸ γεάμμα ⁊ τὸ ψήφισμα, ὃ ὅτι ὁ κλῆρ⊙, δικασὴν δικάζειν σὲ ⁊ ἤδη καθέζεδε, ὡς ποὸς γέροντα παρ' ὑπόνοιαν παίζει. ἄλλως. ἐν ταῖς Ἀθήναις πολλὰ ἦν δικασήεια. ⁊ ἔν τισι μὲν, ἐδίκαζον περὶ φονικῶν πεγμάτων. ἔν τισι δὲ περὶ δημοσικῶν. ⁊ ἕκαστον δὲ τούτων, εἶχεν ἐν τῇ ἦ στοιχείων εἰδικὸν ὄνομα. οἷον. ἦν τῇ ἦ δικασηείων λεγόμενον ἄλφα. ὁμοίως ἄλλο λεγόμενον βῆτα, ἄλλο γάμμα. ⁊ ἑξῆς τὸ δ ⁊ τὸ ε, ⁊ ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ ἦν τὰ δικασήεια ἐν Ἀθήναις. ⁊ ποὸ δυοῖν ἢ ἑκάστε δικασηείε ἐγέγραπτο πυρρῷ βάμματι τὸ στοιχεῖον, ᾧ πινι τὸ δικασήειον ὠνομάζετο. ὅσοι ἢ δικασαὶ ἦσαν ἐν Ἀθήναις, ἕκας⊙ καθ' ἕκαστον δικασήειον εἶχε δέλτον, τετέτι πινακίδιον, ἐν ᾧ ἐγγεγραμμένον ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ⁊ τοῦ δικασηείε. εἶχε δὲ ⁊ ῥάβδον ἅμα τῷ πινακιδίῳ. ⁊ ἐν αὐτῇ ἢ τῇ ῥάβδῳ ἦν τὸ ὄνομα τοῦ δικασηείε ἐγγεγραμμένον. ὅτε δὲ ζωέβαινε καιρὸς τοῦ δικάζειν, ἤρχοντο πάντες οἱ δικασαὶ εἰς τὴν ἀγοράν. κἀκεῖ κλήρες ἔβαλλον. ⁊ ὅς πε ἂν κλῆρον ἐκλαχὼν ἔχοντα τὸ α, ἀπῄρχετο εἰς τὸ α δικασήειον. ὁμοίως εἰς τὸ β ⁊ τὰ ἑφεξῆς. ἀπῄρχετο δὲ ⁊ ποῦπερ μὴ ἐδείκνυε τῷ κήρυκι τοῦ δικασηείε τὸν κλῆρον τοῦ στοιχείε. ὁ δὲ κήρυξ λοιπὸν ἐδίδε αὐτῷ τὸ πινάκιον αὐτοῦ ⁊ τὴν ῥάβδον, εἶτα ἔτως ἐδίκαζεν. εἰδέ πες δικασὴς εἰσιὼν μὴ κληρωδεὶς εἰς τὸ δικασήειον, διαφόρως ἐζημιῶτο. ἄλλως. ἔρχεται ἕκας⊙ εἰς τὸ πινάκιον ἔχων ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ ⁊ παῖδ᾽ ὃν ⁊ τοῦ δήμε, ⁊ γεάμμα ἓν τῇ μέζῃ τοῦ κ. διὰ τὸ πάλαι δέκα φυλὰς εἶναι Ἀθήνησι. διῄρητο δὲ κατὰ φυλάς. εἶτα οἱ δεσμοθέται κατὰ φυλὰ ἕκασος, ⁊ ἓν δέκα⊙ ὁ γεαμματοδὺς ἐκλήρου τὰ γεάμματα μέζει τοῦ κ. ⁊ τὸν λαχόντα ἴσα τὸν ἀειθμὸν τοῖς μέλλεσι κληροῦδ᾽ δικασηείοις ὑπηρέτης φέρων ἐπίδει καθ' ἕκαστον δικασήειον ἓν. εἶτα πάλιν ἀπεκληροῦντο οἱ τὰ εἰληχότα γεάμματα ἔχοντες, τίνες δικάσουσι ⁊ τίνες ὄ. τοῦτο δὲν ὅτι

Heu, heu, dum vincula & compedes expeteſſunt.

Car. In Tumulo jam litera tua judicandi munus ſortita eſt:

Tu

ΣΧΟΛΙΑ.

ὅτι ὃ λέγει, ἀμείψας τὸ γελοῖα χάειν. ἀνθυπήλλαξε γὰρ εἰπὼν ἐν τῇ σορῷ, δέον ἐν τῇ ἡλιαίᾳ. ἐγεφύρουν ὅ, ὅτι ἐπεὶ ἅπαξ πάντε δικασήρια ἐκληρώθητο πάντε γραμματέϊς ὑπὸ τὸ α ἕως τὸ ε. εἶτα τὸ πρῶτον ἀνενεχθὲν, ὅτι τὸ α προεπέθετο δικασηρίῳ, ὡς ἂν ἔτυχεν, καὶ οἱ δικάζοντες ἐκληρώθητο εἰς οἷον ἔκας & λάχη δικάσαι. τοῦτο δ' ἐζήτετο ἵνα μὴ διαφθείρη τις τὸ δικασήριον ἀκρίτως ἐρχομένων τινῶν χρεὶς κλήρῳ εἰς τὸ δικασήριον δικάσαι. τὸ δ', ὁ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσι, τοιοῦτόν ὅτι. τοῖς λαχοῦσι δικάσαι εἰσελθοῦσιν ἑκάστῳ ξύμβολα δίδοται δημόσια ἕνεκα τῆς ὀπὶ τούτων ἐπιμελείας ἀρχῆς, ἵνα ἐξιόντες καὶ τοῦτο προφέροντες λαμβάνοιεν τὸν δικαστικὸν μισθόν. εἰπὼν δ' ἂν σοφὸν, ἐπῄνεσε Χάρων. δέον δ' εἰπεῖν ὁ ἄρχων τὸ ξύμβολον δίδωσιν, ὅς ὅτιν ὁ μισθὸς ὁ δικαστικὸς, εἶπεν ὁ Χάρων ὡς γεφύντων αὐτῷ καὶ μελλοθανάτων. ἄλλως. δέον ὅπως εἰπεῖν ὅπι χαιρὸς ἦλθεν ὑμᾶς πλουσίους γλυφεῖσθαι, ὑμεῖς δ' μέλλετε. ὁ δ' ἀκριβῶς εἶπεν, ἀλλ' ἠθέλησεν αὐτὸς σκῶψαι ὡς γέροντας ὄντας καὶ ἐγγὺς τοῦ θανάτου. σκώπτει δ' ὡς καθαρῶς ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθος ὁ Ἀθηναῖοι εἶχον περὶ τὰς δίκας. καὶ δ' τοιοῦτο. δέκα δικασήρια ἦσαν παρ' Ἀθηναίοις, τὸ μὲν φόνου, τὸ δ' μοιχείας, τὸ δ' ἑτέρου τινός. ὅσων δ' καὶ ἰσοφυλῶν, ἐξελέγοντο ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα ἄνδρα, καὶ ἔταττον αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα δικασήρια κειτὰς εἶναι. πλὴν ἔγραφον πρότερον τὰ τῶν ἀνδρῶν ὀνόματα, καὶ κλήρῳ γινομένῳ, ὁ μὲν εἰς τοῦτο, ὁ δ' εἰς ἐκεῖνο δικάζειν ἐλάμβανεν. ἐδίδου δ' ὁ κήρυξ αὐτοῖς ῥάβδον, ἵππος μὲν ξύμβολον τοῦ δικάζειν, ἵνα ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν ἀποδιδῷ τῷ Πρυτάνει τὴν ῥάβδον τεκμήριον λαμβάνῃ μισθὸν τῆς δικάσεως. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῷ δικασηρίῳ τὸ γράμμα σοῦ λαχὼν δικάζειν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ κήρυξ δίδωσι σοι τὸ σύμβολον, ὁ δ' σκώπτων αὐτοὺς ὡς γέροντας καὶ ἐγγὺς θανάτου ὄντας φησὶν ἐν τῇ σορῷ καὶ ὁ Χάρων. ἔστι δ' ἡ ξυνταξις σολοικοφανής. λαχόντα γὰρ τοῦ γράμματος ἐχ ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δ' εὐθείαν ἔθηκεν ἀντὶ γενικῆς, ἁπλικῶ ἔθει χρησάμενος. ἔθος δὲ τοῖς ἁπλικοῖς ἔστι ποιεῖν, ὅπι τὴν ὑστέρων μετοχῶν. ἔστι δ' ἡ ξυνταξις καὶ ἡ διάνοια τάδε αὖτε. λαχόντα τοῦ γράμματος ἐχ δικάζειν σὲ ἐν τῇ σορῷ, ἦγον ἐν τῷ δικασηρίῳ, σὺ δὲ βαδίζεις, ὁ δ' Χάρων, ἦγον ὁ κήρυξ δίδωσί σοι τὸ ξύμβολον τοῦ κειτοῦ εἶναι, τυτέστι τὴν ῥάβδον. πάνυ δ' ἀστείως καὶ τὸν κήρυκα Χάρωνα ὠνόμασεν. ὁ γὰρ Χάρων κατὰ ἀναγραμματισμὸν ἄρχων λέγεται.

Σὺ δ' ὦ βαδίζεις· ὁ δ' Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσιν.

Χο. Διαῤῥαγείης· ὡς μόθων εἶ, & φύσει κόβαλος,
Ὡς ἰκς φρενακίζεις. φράσαι δ' ὅπως πέπλησαι ἡμῖν,
Ὅτω χαίρειν μ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο.
Οἳ πολλὰ μηχανήσασθε, σὺν ἔσης σκολιῆς, πρευθύμως
Δεῦρ' ἠλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.

Καρ. Ἀλλ σὺν ἔτ' ἀν κρύψαιμι· τὸν Πλοῦτον γὰρ, ὦ ἄνδρες, ἥκει
Ἄγων ὁ δεσπότης ἐς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσ. 285

Χο. Οὕτως γὰρ ἔξι πλουσίοις ἅπασιν ἡμῖν εἶναι;

Καρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

278. Ὁ δ' Χάρων τὸ ξύμβολον. | Περὶ τῆ φραγελλουμένε τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ δικαστήριον ξυμβόλε, Ἀριστοτέλης ἐν τῆ Ἀθηναίων πολιτείᾳ ὕτω γράφει. τοῖς γὰρ δικασταῖς χρῶμα ὑπογέγραπται ἐφ' ἑκάτερα ὅπῃ πρὸς ξυνίσκῳ τῆς εἰσόδε. ὁ δὲ λαβὼν τὸν βακτηρίαν βαδίζει εἰς δικαστήριον τὸ ὁμόχρων μὲν τῆ βακτηρίᾳ, ἔχον δὲ τὸ αὐτὸ γράμμα ὅπερ ἐν τῆ βαλάντῳ. ἐπειδὰν δὲ εἰσέλθῃ φραγελλοῦται ξύμβολον δημόσια παρὰ τῆς εἰληχότος ταύτην τὴν ἀρχήν. ἀντὶ δὲ τῆς εἰπεῖν ὁ κήρυξ ἢ ὁ δήμος, ἀπωλύτησε πρὸς τὸν ξορόν.

279. Μόθων. | Εἶδος αἰσχρᾶς καὶ δυσπρεπῆς ὀρχήσεως. οἱ δὲ Λάκωνες τοὺς παρατρεφομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας μόθωνας καλοῦσιν. ἄλλως. μόθων, φλύαρος, φορτικὸς, ἄπιμος, αἰσχρός. λέγεται δὲ καὶ Ἀθηναίοις χειρωναμένοις καὶ μόθωνας δυσκόλῃ καὶ ἀγεράστῳ φράσῃσι τύχη. ὅθεν καὶ ἀπίθανοι μόθωνες. ἢ ἀπὸ Μόθωνός τινος αἰσχροποιοῦ καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς πότοις ἀρχομένου. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνάπλεως. ἄλλοι δέ λέγουσι, δυσπρεπεῖς, ἀσεμνολόγους.

279. Κό-

Tu vero non abis, Atqui Charon tibi Symbolum dat.

Cho. Diſrumparis: ut moleſtus es, & ad vafra maleficia natus,

Qui ſic nos ludos facis, dicere vero nobis nondum dignatus es,

Quamobrem herus tuus me huc accerſiverit.

Qui multis enecti laboribus, cum nullum erat otium, prompte

Huc advenimus, multarum ceparum radices prætergreſſi.

Car. Aut non celabo diutius; Plutum enim, ô viri, venit

Secum adducens herus, qui nos divites reddet.

Cho. Num reverà igitur licet nos omnes fieri divites?

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

279. Κόζαλοι. | Κόζαλοι δαίμονές εἰσί τινες σκληροὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἀναστρεφόμενοι.

283. Πολλῶν θυμῶν. | Τὸ πολλῶν θυμῶν ῥίζας ἐκπεφώντες τοιοῦτόν ἐστι τὸν νοῦν. οἱ γὰρ ἀπλῶς οἰκοῦντες πένητες ἐπεὶ μὴ εἶχον τὰς ἐκ τῆς σπερμάτων τροφὰς, ἀνεπαύοντο δὲ ὁ τόπος ἐις γεωργίαν κατάλληλος ὤν, ἥδιον θύμια, ἃ οἱ κοινοὶ βολβοὺς ἢ ἀγριοκρόμμυα φασίν. λέγει γοῦν ὁ χορὸς ὅτι πεινῶντων ὅτι ἡμεῖς πολλὰ κοπιάσαντες, καὶ ταῦτα ἐκ νέου ἀσθενεῖς ὄντες, ἤλθομεν μετὰ σπουδαίας ὧδε.

Διεκπεφωνηκότες. | Ἀντὶ τοῦ παροφῶντες καὶ παραπέμποντες ἐκ τῆς ἄγαν πενίας, καὶ αὐτὰς δὴ τὰς τῶν θυμῶν ῥίζας πολλῶν ὄντων, ἃς ἐξ ἔθους εἰώθαμεν συλλέγειν.

285. Ἄγων ὁ δεσπότης. | Ἄγω τὸ φέρω τὸ ὁδηγῶ. ἄγω νομίζω τὸ θυμῶ καὶ τὸ ζωπυρῶ, ἀφ' οὗ τὸ κατέαξαν ἀντὶ τοῦ ζωπύρησαν.

ΚΑΡ. Νὴ τὸς Θεὸς, Μίδας μὲν ἦν, ἀλλ' ὥστ' ὄνος λάβητε.

ΧΟ. Ὡς ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, & βέλομαι ῥηρεῦσαι
Ὑφ' ἡδονῆς· εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ' ἀληθῆ.

ΚΑΡ. Καὶμὰν ἐγὼ βελήσομαι, Θρεπτὸν μελῳδὸν, τὸν Κύκλωπα 290
Μιμήσομαι, & τοῖν ποδοῖν ὠδὶ παρεγκαλδύων,
Ὑμᾶς ἄγχω. ἀλλ' εἶα τέκνα θαμὰ ἐπαναβοῶντες

Βληχώ-

ΣΧΟΛΙΑ.

287. Μίδας μὲν ἦν.] Μίδας βασιλεὺς ὢν Φρυγίας πλουσιώτατος, ὥστε ὄνος ἔχειν. τοῦτο δὲ παροιμιωδῶς ἐλέγετο ὅτι τότε, ἤτοι ὅτι πολλὰς ὠτακουστὰς εἶχεν, ἢ ὅτι κώμην Φρυγίας κατέχων ἦτις ὥστε ὄνος ἐλέγετο. λέγεται δὲ τότε τὸν Πακτωλὸν χρυσὸν ῥεῦσαι, λέγεται δὲ αὐτὸν πάλιν εὐξαμένῳ ὥστε πάντα γλυκεῖαν χρυσὸν ὧν ἅψαιτο. ἢ ἐπεὶ ὄνος μᾶλλον ἀκούει τῶν ἄλλων ζώων πλὴν μυός. καὶ Μίδας δὲ πολλὰς ὠτακουστὰς εἶχεν. οἱ δέ φασιν, ὅτι φέξας ποτὲ τὸν Διόνυσον ὁ Μίδας, μετεβλήθη εἰς ὄνον. ἢ ὅτι ὄνος τῷ Διονύσῳ παρῆν, ἠδίκησε, διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ὥστε ὄνος αὐτῷ φανῆναι. οἱ δέ, ὅτι ὥστε μεγάλα φύσει εἶχεν. ἄλλως. ἔστι ὁ Μίδας, σφόδρα πλούσιος ἦν. ἤτησε γὰρ ὡς φασι τὸν θεὸν, ὅπως ἂν εἰς χεῖρας λάβῃ χρυσὸν γίνεσθαι. καὶ τυχὼν τῆς εὐχῆς, λιμαγχονηθεὶς ἀπέθανεν. ὅσα γὰρ ἐλάμβανεν εἰς τροφὴν εἰς χρυσὸν μετεβάλλετο. μυθεύονται δὲ αὐτὸν καὶ ὥστε ὄνος ἔχειν, ὅτι τὰ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήρια μέγιστα εἶχεν, οἷάπερ ὄνος. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὅτι πολλὰς εἶχεν ὠτακουστὰς, ὡς πάντ' ἔχειν γινώσκειν, τὰ ἐν τῇ ὑπ' αὐτῷ χώρᾳ λεγόμενά τε καὶ πραττόμενα. τὸ δὲ μὴ ὂν, ἀντὶ τοῦ δέ. ἐμφαίνει δὲ ἐνταῦθεν, ὡς οὐχ ἁπλῶς πλουσίους ποιήσει. Μίδας δὲ οἱονεὶ ὑπερβολικῶς πλουσίους, οἷος ὁ Μίδας.

290. Θρεπτὸν μελῳδὸν τὸν Κύκλωπα.] Ἡ τοῦ Κύκλωπος ἱστορία δῆλη. ὅτι ποιμὴν ὢν καὶ λύρᾳν κατέχων, ἠγάπητο παῖς ὑπό τινος ἐρέμνας, καὶ ὅτι αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ἐπυρλωσεν. ὥσπερ δὲ ἐκεῖνος, ὅτω καὶ ὅτος ὢν θεὸς τοὺς γέροντας, ᾄδων καὶ προδόμῳος μετ' αὐ-

ηῦ.

Car. Etiam, ita me dii ament, Midas profecto, ſi aures aſininas vobis habeatis.

Cho. Ut lætor, & delector, & ſaltare geſtio
Præ gaudio, ſiquidem hæc vera omnino prædicas!

Car. Et profecto ego percupio, threttanelò, Cyclopem
Imitatus, atque pedibus hunc in modum tripudians,
Vos ducere. *At agite filioli frequenter acclamantes,*

Balan-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἦλ. ἔστι δὲ τὸ Θρεπτανελὸ τῆς λύρας ἀπήχημα. καὶ ὁ Ζωπάτερος φησὶ τὸν Ζώπυξιν ἀλλὰ θόπ καὶ αὐτὸς ἦδε, τάττε χαίειν ἐνέθηκεν. οἱ δὲ λέγοντες τὸν Θρεπτανελὸν Κύκλωπα, ἤγουν τὸν ᾄδοντα τὸ Θρεπτανελὸ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ λῶ μεγεθύνοντες, ἁμαρτάνεις. τοῦτο δὲ ἐκ Κύκλωπος Φιλοξένε ὅτι. πεπίπκε γὰρ ἔτος τὸν Κύκλωπα καταιζόντα. ἄλλως τε καὶ τὸ μέτρον ζυγέλλειν θέλει τὸν λοιδορεῖν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ τῶν πεδῶν ὡδὶ παρενσταλάων, ἔδειξεν ὅπ ποῖς τὸν πυγμὴν αὐτοῦ τῷ πεδὶ ἔπνεν. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ μὰν ἐγὼ βακήσομαι ὑμᾶς ἄγειν. διασύρει ὁ Φιλόξενον τὸν τραγικόν. ὡς εἰσηγαγε κιθαρίζοντα τὸν Πολύφημον. τὸ δὲ Θρεττανελὸ, μέλος καὶ χρυσάπόν ὅτι τὸ δὲ ἀλλ' εἶα τέκνα θαμὰ ἐπαναβοῶντες, ἐκ τοῦ Κύκλωπος Φιλοξένε ὅτι.

Θρεπτανελό. | Τὸν κιθαρῳδὸν, ἢ γὰρ κιθάρα χρυσῆ τοιοῦτο μέλος ποιεῖ. Θρεπτανελό. Θρεπτανελό. ἄλλως. Φιλόξενον τὸ διθυραμβοποιὸν ἢ τραγῳδιδάσκαλον διασύρει. ὃς ἔγραψε τὸν ἔρωτα τοῦ Κύκλωπος τὸν ἐπὶ Γαλατείᾳ εἶτα κιθάρας ἦχον μιμούμενος ἐν τῷ συγγράμματι, τοῦτό φησι τὸ ῥῆμα Θρεπτανελό. ἐπεὶ γὰρ εἰσάγει τὸν κύκλωπα κιθαρίζοντα τὸν Γαλατείαν. ἐπεὶ δὲν ἔφη ὁ χορὸς, ᾄδομαι καὶ βάλομαι χορεῦσαι, ὁ οἰκέτης φησὶ, καὶ ἐγὼ βακήσομαι χορεύειν. καὶ ἅμα ἀναφωνεῖ τὸ μέλος ἐκεῖνο. Φιλόξενος ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν Σικελίᾳ ὢν παρὰ Δωριεῦσι. λέγεται δὲ ὅτι ποτὲ Γαλατεία τινὶ παλλακίδι Διονυσίᾳ ἐφθείρατο. καὶ μαθὼν Διονύσιος, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς λατομίαν. φεύγων δὲ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Κυθήρων. καὶ ἐκεῖ δράμα τὸν Γαλάτειαν ἐποίησεν ἐν ᾧ εἰσώκησε τὸν Κύκλωπα ἐρῶντα τῆς Γαλατείας, τοῦτο δὲ αἰνιττόμενος εἰς Διονύσιον. ἀπείκασε γὰρ αὐτὸν τῷ Κύκλωπι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Διονύσιος ἐκ ὠξυδέρκει.

Βληχώμενοί τε θρεβακίων,
Αἰγῶν τε κιναβρευντων μέλη,
Ἕπειτ' ἀπεψιλημένοι, τράγοι δ' ἀκραπεῖ-
ασι. 295
Χο. Ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, Θρεττανελὸν
Κύκλωπα
Βληχώμενοι, σε τετονὶ πεινῶντα καταλαβόν-
τες,
Πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δρεπτὰ, καὶ
κραιπαλῶντα,
Ἡγέμονον τοῖς θρεβακίοις,
Εἰκῇ ὃ καταδαρθέντα που, 300
Μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶ-
σαι.

ἡ σφήκη σκῶρ, ἐξ οὗ σφηκίσκος, ut σκῶρ, Καρ. ex fine acutum.

ΣΧΟΛΙΑ.

293. Βληχώμενοι.] Ποιᾷ φωνῇ χρώμενοι. βληχᾶσθαι γὰρ τὰ τὰ θρέβατα ποιᾷ φωνῇ χρῆσθαι. τὸ δὲ ἑξῆς βληχώμενοι μέλη κινάβρων ὄντων, ἢ δυσωδίαν τῆς μασχάλης ἢ τῆς αἰγῶν κινάβρων ὄντων ἐν κακλιᾷ δυσωδίαν ἐχόντων, ἢ τῆς δυσοσμίαν ποιούντων ἐκ τῆς μασχάλης. κινάβρων δὲ χυείσης ἢ τῆς κυῶν βρῶσις. κυνοβορά τις ἔστω. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐκ τοῦ ἐγερθείτω ἂν διὰ τὸ υ φιλεῖ.

295. Τράγοι δ' ἀκραπεῖσθε.] Τὸ ἑξῆς, τράγοι δ' ἀπεψιλημένοι ἀκραπεῖσθε. λείπει τὸ ὡς. ὡς τράγοι τὸ δὲ ἀκραπεῖσθε ἀντὶ τοῦ φάγοιτε. ἀκραπισμὸς γὰρ λέγεται τὸ σαρκοῦσθαι φαγεῖν. ἢ ἀκρατῆ σαρκώσητε. ἐπειδὴ μετὰ πολὺ ζωοσίαν οἱ τράγοι λείχουσι τὰ ἑαυτῆς αἰδοῖα. ἢ λείχετε τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου.

298. Πήραν ἔχοντα.] Καὶ γὰρ ὁδοῦ τοῦ Φιλοξένου πήραν ἔχων εἰσῆλθε. ταῦτα δέ φησι καὶ τὰ ἑξῆς ὡς καὶ τῆς τυφλώσεως ἀπὸ ἐμπώματος ἔσης.

Καὶ κραιπαλῶντα.] Ἀντὶ τοῦ ἐκ μέθης ἀτακτοῦντα, παίζοντα, διὰ τὸ τῆς κυσείας ζοφάλλεσθαι. ἄλλως. κραιπάλη. οἱονεὶ κρατοπάλη, ἐκ τοῦ κρᾶτος, καὶ τοῦ πάλλειν, τὸ σείειν, ὅτι ἡ οἴνωσις τοῦ κεφαλοῦ τῆς μεθυόντων πάλλει, κινεῖ, καὶ σείει.

300. Εἰκῇ.

Balantesque ovium
Caprorumque fœtentium modulo,
Sequimini recutiti, velut hirci autem lascivite. 295

Cho. Nos autem viciſſim quæremus, Threttanelo balantes, Cyclopem
Huncce te famelicum nacti,
Peram geſtantem atque olera agreſtia roſcida, ebrium
Ovibus præeuntem,
Forſan etiam ſomno alicubi oppreſſum, 300
Adhibito palo ingenti præuſto excæcare.

α ἀποφωλεσμὸν glandem denudatam ἀγροικότερον Car.
α γωλὸν aprica, obumbrans.

ΣΧΟΛΙΑ.

300. Εἰκῆ. | Μάτην. καὶ ὡς ἔτυχεν. ἢ ἀκαίρως, ὅθεν καὶ εἰκαῖος ὁ μάταιος.

Καλαθαρδένλα. | Ὡς ἔοικε καλαχοιμηδένλα τι ὡς τὸν Κύκλωπα ὂν μιμεῖται. τῶ δ' οἰκέτε μηπαδένλος τῶ Κύκλωπος, οἱ γέροντες ἐπάγουσιν ἃ ἔπαθε φησὶ τῶ Ὀδυσσέως ὁ Κύκλωψ.

301. Ἡμιμόν ζφηκίσκον. | Ἐπιτετάδλαι ἡ λέξις παρὰ τὸν σφῆκα. τὰ γὰρ μικρὰ τῶν ξύλων καὶ εἰς ὀξὺ ζωογμώδα, ζφηκίσκους καλοῦσιν. ἐπεὶ καὶ οἱ σφῆκες τὴν κοιλίαν ἐπισωεσαλμένην ἔχουσιν ἰσχνοὶ ὄντες ὅπαδεν καὶ τὸ λαγαρὸν ἢ τοῖς σώμασιν ἀνθρώπους καὶ μὴ φοσκοιλίας, σφηκώδεις φασίν. ἄλλως. ζφηκίσκον, ὠξυμμόρον ξύλον. ἐπεὶ καὶ ὁ σφὴξ, ὀξὺς ἐκ τῆς ὄπαδεν ἐκπυφλῶσαί σε φησιν ὡς τὸν Κύκλωπα ὂν μιμῇ. ἄλλως. ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παγγνιωδῶς ἐπιφέρει τὰ τῶ Φιλοξένε εἰπόνος πρὸ βαρέως βαρέως βαρέως

ΚΑΡ. Ἐγὼ ἢ τῷ Κίρκῳ γε, τῷ τὰ φάρμακ' ἀνακινῶσθμ,
Ἢ τὸς ἑταίρυς τῦ Φιλωνίδυ πυτ' ἐν Κοείνθῳ,
Ἔπεισεν, ὡς ὄνζας χάρυς,
Μεμαγμένον σκῶρ' ἐδιειν, αὐτὸ δ' ἔματζεν αὐτοῖς,
Μιμήσομαι πρῶτα τρόπον.
Ὑμεῖς ἢ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιλησίας,
Ἔπειδε μηδεὶ χρῆσθι.

ΧΟ. Οὐκ οὖν σε τῷ Κίρκῳ γε, τῷ τὰ φάρμακ' ἀνακινῶσθμ,
Καὶ μαγανεύσθμ μηλώσθμ τε τὸς ἑταίρυς, λαβόντες

ΣΧΟΛΙΑ.

302. Ἐγὼ ἢ τῷ Κίρκῳ | Ἔκθεσις τῆς διπλῆς συζυγιακῶς εἶχον καὶ κώλων εἴκοσι. εἰσὶ ἢ τῦ πρώτυ συζήματος εἶχον καὶ κώλων ἑπτά. τύτων ὁ πρῶτος τετράμετρος ἀκατάληκτος. οἷον τὸ τῦ Ἀλκμᾶν. δέξαι με κωμάζοντα δέξαι λίσσομαί σε λίσσομαι. ὁ δεύτερος τετράμετρος καταληκτικὸς ὡς τὰ πρὸ τύτων. ὁ ἢ τρίτος δίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ ἢ τέταρτος τρίμετρος καταληκτικὸς ὁμοίως τῷ δευτέρῳ. ὁ ἢ πέμπτος ὁμοίως τῷ τρίτῳ. ὁ ἕκτος τρίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ ἢ ἕβδομος τρίμετρος καταληκτικός. ὡς ἐκεῖνα τῦ Ἀνακρέοντος. ὁ μὴ θέλων μάχεσθαι. Πάρεσι γὰρ μαχέσθω. ἐφθημιμερῆ ἢ τὰ τοιαῦτα καλεῖται. ὡς τρεῖς ἔχοντα πόδας καὶ συλλαβήν. ἐπὶ τῷ τέλει ἀδιάφορος.

333. Ἑταίρυς τῦ Φιλωνίδυ. | Δέον εἰπεῖν Ὀδυσσέως, ὁ ἢ Φιλωνίδυ εἶπε. κωμῳδεῖ ἢ αὐτὸν ὡς πλέσιον, καὶ παρασίτυς ἔχοντα καὶ διὰ τὸν Λαΐδος ἔρωτα ἐν Κοείνθῳ διάγοντα. κωμῳδεῖ ἢ καὶ συκοφαντεῖ τοῖς ἑταίροις αὐτῦ, ὃς χάρυς εἶπε. τῷ ἢ Λαΐδα Κίρκῳ εἶπε, ἐπεὶ τὸν ἐρασὰς ἐφαρμάκευεν. ἄλλως. ὥστε καὶ Κίρκῳ φησὶ παίζων τῷ Λαΐδα φαρμάσασθαι τὸν ἐρῶντας. τροπικῶς ἢ παίζει εἰς τὸ τῷ ἐκεῖθεν ἀγὼν τῷ ἰσοτιμίαν. δῆλον ἢ ἐκ τῦ περὶ Φιλωνίδυ διηλυφέναι. χάρυς δέ φησι τὸν ἑταίρυς τῦ

Car. Ego vero Circen illam venena miſcentem
(Quæ Philonidæ ſocios olim in Corintho
Perſuaſit itidem ac ſi ſues eſſent,
Subactum ſtercus ut comederent quod ipſa illis ſubegerat)
Omni modo imitabor.
Vos autem grunnientes præ voluptate,
Matrem ſequimini Porci.

Cho. Atque proinde te, Circen illam venena miſcentem
Et faſcinantem conſpurcantemque ſocios

Depre-

ΣΧΟΛΙΑ.

τῆ Φιλωνίδη, τῷ ὅλῳ ἤθει· καὶ ταῦτα ἢ εἰς Φιλωνίδην τὸν Μελιτέα, ὡς ἢ μόνον μέγαν, ἀλλὰ καὶ ἁμαθῆ καὶ ὑώδη. καὶ Νικόχαρις ἐν Γαλατείᾳ, ἢδη ἔτ' ἀπαίδευτόν φησιν εἶ Φιλωνίδην τῆ Μελιτέως. ἄλλως. ἐν τῇ νήσῳ φησὶ Λαισρυγόνων ἢ Κίρκη ἰδοῦσα, πάσας γυναῖκας παρελθοῦσα μαγείας. ἐφοβήθη ἔν Ὀδυσσέως τῇ νήσῳ μετὰ τὸ φυγεῖν τὸν Κύκλωπα, καὶ πέμψας πινὰς τῶν αὐτῆ ἰδεῖν, τίς ἂν εἴη ἐνταῦθα, ἔρημον γὰρ ἰδοῦσα ὁ χῶρον. ἐπεὶ ἀπολθόντες ἔτοι καὶ τὴν Κίρκην εὗρον, ἐξ ἀυτῆς διάπνον ποτῆ γενόμενον, αὐτὸς εἰς τὴν τέχνην ἀφίκετο ζήτησιν. ἐντυχὼν ἔν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδῆ τῷ Ἑρμῆ, καὶ παρ' αὐτῆ μαθὼν τὰ περὶ τῶν ἑταίρων, καὶ λαβὼν παρ' αὐτῆ τὸ Μῶλυ ἦτις ἐστὶν ἀντιφάρμακον βοτάνη, τὸν τῆς Κίρκης οἶκον κατέλαβε· ἐπιχειρησάσης ἔν καὶ αὐτῷ τὰ ὅμοια δρᾶσαι, τὸ ξίφος κατ' αὐτῆς ἀνέτεινεν· ὅθεν αὐτὴ φοβηθεῖσα, τούς τε ἑταίρους αὐτῆ πρὸς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀποκατέστησε, καὶ πρὸς μίξιν αὐτῷ ζωηλθεῖν ἐπεθύμησεν. ὁ ἢ καὶ ἐμιγη, καὶ παῖδα ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τηλέγονον, ὑφ' ἒ καὶ ὕστερον κατ' ἄγνοιαν ἀνηρέθη κέντρῳ τρυγόνος. θέλων ἔν ὁ ποιητὴς σκῶψαι τὸν Φιλωνίδην ὅτι αὐτὸς ἦρα Λαΐς, ἀντὶ τῆ εἰπεῖν τοὺ ἑταίρους τῆ Ὀδυσσέως, Φιλωνίδη εἶπεν. ἀντὶ ἢ τῆ εἰπεῖν ἐν τῇ νήσῳ φησὶ Λαισρυγόνων, ἐν Κορίνθῳ εἰρηκεν, ὡς ἐκεῖ τῆς Λαΐδος οἰκούσης.

309. Οὐκοῦν σε τὴν Κίρκην. | Τῆ δευτέρα ζυγήματος σίχοι καὶ κῶλα ἑπτά. ἔχει δὲ ὁμοίως τῇ περῳδάσῃ τρισὶν ἀφ' ἑκάστην.

311. Λα-

Λαβόντες, ἀπὸ φιλησίας
Τὸν Λαέρτιν μιμούμενοι, τὴν ὄρχεων χρεμῶμεν,
Μινθωσομὲν δ', ὥσπερ τράγε,
Τὴν ῥῖνα σύλ' Ἀρίσυλλον ἀποχάσκων ἐρεῖς,
Ἔπεσθε μηδεὶ χρῖεσι.

ΚΑΡ. Ἀλλ' εἶα νῶν τὴν σκωμμάτων ἀπαλλαξώμεθα ἤδη
Ὑμεῖς, ἐπ' ἄλλ' εἶσθε τρέπεσθ'· ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη, λάβρα
Βυλήσομαι, τὸ δεσπότου
Λαβὼν κύν' ἄρτον, καὶ κρέας,
Μασώμενον τὸ λοιπὸν, ἕως τὴν ἡσπὼ ξυνεῖναι.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

311. Λαβόντες. | Οὕτω καὶν τοῖς παλαιοῖς τὴν ἀντιγράφων εὕρηται ἵν' ᾖ ὅμοιον τῷ ἄνω τείτῳ κώλῳ. τὸ δὲ ἰὼν λείπωμεν ἐ πάνυ δόκιμον.

312. Τῶν ὄρχεων χρεμῶμεν. | Δέον εἰπεῖν ὅπ ξίφει ἐπιφέρομέν σοι κατὰ τὴν Ὀλυσσέως τῆ Κίρκη, ὁ δὲ ὁ Ζωμίσκος τὴν Ὀλυσσέα κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἐποχὴν ἐν τῷ σωμάτι τῆς Χαρύβδεως, ἐπὶ τὸν Κίρκιον μετήγαγε. ἢ ὡς ἐκεῖνός Μελάνθιον ἐκρέμασεν.

Κρεμῶμεν. | Ἀντὶ τοῦ κρεμάζομεν.

313. Μινθώσομεν. | Μίνθον οἱ λοιδ, τὸ ἡδύοσμον. οἱ δὲ τὸν ἴυγγα. ὡς κεῖται ἐν τῇ κωμικῇ λέξει. οἱ δὲ εἶδος ἄνθους ἐν τῇ κόπρῳ φυομένῳ, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. ἢ καὶ ἄλλως. μίνθος λέγεται ἡ κόπρος τῆς αἰγῶν. ἐπειδὰν δὲ οἱ τράγοι ψυγμῷ σφιπόσωσιν, εἰώθασιν οἱ αἰπόλοι λαμβάνειν τὸν κόπρον αὐτῆς καὶ χρίειν αὐτῆς τοὺ μυκτῆρας καὶ ἔπω τῇ δυσωδίᾳ πλανῶν κινεῖν. τότῳ δὲ τῷ τρόπῳ λύειν τὸ πάθος. πλανᾶς γὰρ διεκπαίειν τὸ πάθος. ἐκ τούτου ἔν φησιν ὅπ ἀηδίσομέν σε, ἐπεὶ καὶ αἱ αἶγες ἐκ τῆς κόπρου ἀηδίζονται. ἄλλως. κοπρεσόσομεν μίνθος γὰρ ἄνθος ἐν τῇ κόπρῳ φυόμενον, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. οἱ δὲ μίνθον φασὶ τὸν ἀνθρωπίνων κόπρον, ᾗ χρῶνται πρὸς αἰτείζοντες οἱ ποιμένες τὴν δυσειζεῖ τῶν τράγων πλανᾶν.

Deprehendentes, præ voluptate
Laertis filium imitantes, teſticulis ſuſpendemus,
Linemuſque tuas, tanquam hirci
Nares. Tu vero *ut* Ariſtyllus, hiante rictu dices,
Matrem ſequimini Porci.

Car. At agite nunc, omiſſis jam cavillis,
Vos in aliam ſpeciem convertimini.
Ego autem jam abiens, clam hero
Pane carnibuſque ſurreptis, volo,
Cùm quod reliquum eſt comedero, ita huic operi intereſſe.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

314. Σὺ δ' Ἀεὶσυλλ. | Ὁ Ἀεί συλλ αἰσχρός. καὶ ἐν ἐπικλησιάζουσαις μέμηται αὐτῷ ὡς αἰσχροποιῷ. λείπει δὲ τὸ ὡς ὁ Ἀείσυλλ αἰσχροκερδίας κακεπώς. αἰσχροκερδὴν γὰρ αὐτὸν φησι ποιητὴν ὃς διὰ τὴν αἰσχροκερδίαν αὐτῷ ἀεὶ ἐπεσκώπτει. τοῦτο δὲν φησιν ὥσπερ ὁ Ἀείσυλλ κακῶς ἐρεῖς, ἕπεσθε μητεὶ κοῖεσι. ἀντὶ τοῦ ἐμοί. τοῦτο δὲ παροιμιώδες εἶναί φασιν. οἱ γὰρ παῖδες τοῦτο εἰώθασι λέγειν ἕπεσθε μὴ εἰ κοῖεσι. παροιμιακὸν δὲν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων φασὶ λέγειν.

317. Ἀλλ' ἴα. | Τῆς τέτης τοιόδε σίκοι καὶ κῶλα ἔξ. ὧν τὸ μὲν πρῶτον καὶ τελειότατον τετράμετρα καταληκτικά, τὰ δὲ μεταξὺ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἐπὶ τῷ τέλει δὲ πάλιν ἓξ ὠνόμασται, ἢ μᾶλλον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἢ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

318. Ἐγὼ δ' ἰών. | Δείκνυσιν ἐνθάδε ὡς τοιαῦτα οἱ δοῦλοι ποιεῖν εἰώθασιν.

321. Τῷ κόπῳ. | Τῇ πρὸ τὸν πλοῦτον ὀπτικῇ. ἀπὸ θέματος δὲ τοῦ μαστῶ δυτέρας ζυζυγίας, τὸ μαστώμενος. ὡς κλαύμενος.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Χρ. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἔξιν ὦ ἄνδρες δημόται,
Ἀρχαῖον ἤδη πρόσωπον, καὶ σκυθρωπόν.
Ἀσπάζομαι δ'· οὐκ ἠσθόμην ἥκετε,
Καὶ ζωπεταγμένως, κἀ καταβεβλακυῖαν. 325
Ὅπως δέ μοι καὶ ταῦλλα συμπράξαιτε
Ἕσεσθε, καὶ ζωτῆρες ὄντες τῦ θεῦ.

Χο. Θαῤῥεῖ. βλέπειν γὰρ μ'ὐκ ἔτι δύνασθ' μ'
Ἄρη.

Δει-

ΣΧΟΛΙΑ.

322. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς. | Κορωνὶς, ὅπ εἰσίασιν οἱ ὑποκριταί. οἱ δ' ἰαμβικοὶ τειμέλεσι ἀκαπάλκοις ἀγ. ὧν ὁ τελευταῖος. κὴ δὴ βαδίζω. πρὸς δὲ νῶν τῦτ' αὐτὸ δρῶ. ὁ δὲ Χρεμύλος ὡς καινισθεὶς τῇ τύχῃ, καινοτέραν προσηγορίαν ἐπινοεῖ. τὸ δὲ χαίρειν, παλαιόν ἐστι. πρὸ δὲ τῦ ἐν τῇ Ζωπυρίᾳ χαίρειν, τῦτο ἐν ταῖς ὑποτολαῖς γέγραπται Διονυσίῳ μονόστιχον πρὸ αὐτῦ. κὴ λέγει μὲν ὑπὸ Κλέωνος πρὸς τὸν αὐτὸ τετάχθαι, γελοίως πρὸς Ἀθηναίους πῶς ἔλοι τὸν ἐν Σφακτηρίᾳ. Κλέων Ἀθηναίων τῇ βυλῇ κὴ τῷ δήμῳ χαίρειν· λέγει δὲ αὐτὸ κεῖθεν παρὸν κὴ πρὸ τῶν Ζωτάξιν ἀσύστατον, ἐκ δὲ τῆς Ζωτάξεως τὸ λόγῳ φασὶν ἀσύστατον, εἰ μή τις αὐτὸ λάβοι ἀπαρέμφατον ἀντὶ προσκλητικῦ ὡς κὴ πρὸ τῷ ποιητῇ. Πειρᾶν δ' ὥσκον Τρῶες ὑφορώμενοι Ἀχαιύς. Ἐμφαίνεται ἐνθεῦθεν, ὡς οἱ ἐξαίφνης κὴ παρ' ἐλπίδα εὐτυχήσαντες, ἕτεροι τοῖς τρόποις γίνονται κὴ πρὸς ὑπερηφάνειαν χωρῦσι. κὴ γὰρ ἐκ ἔστι τὸ χαίρειν κακόν. ἀλλὰ δόξη

ACTUS SECUNDI SCENA SECUNDA.

CHREMYLUS, CHORUS.

Chr. SAlvere ſi vobis dixero, ô viri populares,
Vetus eſt ſalutandi formula ac putida.
Amplector autem, quod promptè adeſtis
Parateque nec remiſſo gradu.
Volo autem ut cum in cæteris aſtipulatores mihi
Sitis, tum *præſertim* conſervatores *hujuſce* Dei.

Cho. Bono animo es: videre enim me planè tanquam
Martem videberis.

Mir-

ΣΧΟΛΙΑ.

διὸπ πέρης ὢν περὶτω περὸς τὸν ζωπήθεις τῦτο ἐχρῆτο, διὰ τῦτο ἀπαιδεύει αὐτὸ, δῆλον μετὰ τῦ βία καὶ τὰ περσρήματα μεταλαλεῖν ζωάπτε ὃ τὸ ἔστι περὸς τὸ ἀρχαῖον.

324. Ἀσπάζομαι. | Ἀσπάζομαί φησιν, ἅτε χαμηλότερον παρὰ τὴν ὑπόνοιαν δέ. εἰπὼν γὸ μὴ ἐρεῖν χαίρειν ἀσπάζομαί φησιν.

325. Καὶ ζωτεταγμένως. | Καθωπλισμένως μετὰ τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ῥωμῆς. καὶ μετὰ συσκευήματος πνὸς. καταβεβλακωμένως δέ, ἀντὶ τῦ βεβαδέως καὶ τρυφερῶς. βλακὸς γάρ ἐστιν ὁ μαλθακόμοιρος ἐν ὑποκείσει τὸ σῶμα. καὶ βλακεία, ἡ μετ' ὑφροσύνης ὁμιλία.

328. Δόξεις μ' Ἄρη. | Ὡς αὐτὸν τὸν Ἄρεα τὸν θεὸν, ἔξεις ζύμμαχον. δόξεις μέ φησι τὸν Ἄρεα ὁρᾶν. ἀντὶ τῦ καταπληκτικὸν καὶ πολεμικὸν ἀκρως. καὶ ἀπειλητικῶς φησι βλέπω περὸς τὸν βιαζομένες. ἄλλως. παροιμία ἐπὶ τῶν ὑποχνυμένων παντὶ δένει ζυμφράττειν καὶ ζωαίρεσις εἰς βοήθειαν.

329. Εἰ

Δεινὸν γὰρ εἰ τριωβόλου μὴν ἕνεκα
Ὀργιζόμεθ' ἕκαστοτ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, 330
Αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρεῖμεν τῷ λαβεῖν.

Χρ. Καὶ μὴν ὁρῶ γε βλεψίδημον τουτονὶ
Περσίοντα. δῆλον· οὐ γὰρ ἔστιν, ὅπου τοῦ πράγματος
Ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει γε τῷ τάχει.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

329. Εἰ τριωβόλου.] Ὅτι οὐκ ἦσαν τοῦ δικαστικοῦ οἱ μισθοὶ ἀλλὰ κατὰ κεφὴν μετέβαλλον. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς πάντων ὄντων δικαστῶν ὄντων.

330. Ὀργιζόμεθ'.] Ὠθούμεθα. καὶ Ῥωμαῖοι οὕτω τὰς δύσεις φασὶ παρὰ τὸ ἐξωθεῖν τὸ ἐπιχρώμενον. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ ὑδρεῖς ἐδίκαζεν εἰ μὴ ἐπέβαινε τῆς ξ ἐτῶν. ὅσοι δὲ τελείας ἡλικίας ἦσαν, εἰσήρχοντο μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐκ ἐδίκαζον δέ, τούτους

Mirum enim ſi teruncii gratia quidem
Huc illuc protrudamur quotidie in conventibus,
Ipſum autem Plutum cuiquam capiendum cedam.

Chr. At enim video Blepſidemum etiam hunc *noſtrum*
Huc accedentem: palam autem eſt hoc de negotio
Ipſum aliquid reſciviſſe & inceſſu & propero gradu.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

τες ἓν τὲς ἐκκλησιαςὰς ἐποίησαν φανερόν τι λαμβάνειν ἀπὸ τῆ τῆς πόλεως τοσοῦτον οἱ δημαγωγοὶ πείσαν[τες τὸν δῆμον. ὕστερον δ]ὲ ὁ Κλέων ἐποίησεν αὐτὸ τριώβολον. ἀρξὰς δ' οὐκ τὴν ἐκκλησίαν ἔκ εἰσήρχετο.

332 Βλεψίδημον.] Βλεψίδημος, ὁ τοὺς τὸν δῆμον βλέπων, καὶ τέτο τὰ τοὺς ζωλὼ τοιζόμενος. ὑπηρέτης δὲ ἦν τὰ δημόσια ἐνεργέντων.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Τί δῆτ' οὖν τὸ πρᾶγμ' ἐστίν; πόθεν ἡ λίνι βύ-
πῳ
Χρεμύλ. πεπλάτηκ' ἐξαπίνης; ὑπείδομαι,
Καί τοι λόγῳ γ' ἴσως, νὴ τὸν Ἡρακλέα, πο-
λύς,
Ἐπὶ τοῖσι κυρείοισι τῆδε καθημένων,
Ὡς ἐξαπίνης δοὺς γεγλύπται πλάσιος.
Ἔστιν δέ μοι τοῦτ' αὐτὸ θαυμαστόν, χ' ὅπως,
Χρηστόν κ' πρατίων, τὰς φίλας μεταπέμπεται.
Οὔκουν ὀπτέον κ' πρᾶγμ' ἐργάζεται.
Χρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας, ἐρῶ μὰ τὸν θεάν.
Ὦ Βλεψίδημ', ἄμεινον ἦ χθὲς πράττομεν.
Ὥστε μετέχειν ἔξεστιν, εἴ γε τῆδε φίλων.
Βλ. Γέρονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλά-
σιος;
Χρ. Ἔσμεν μὲν οὖν αὐτίκα μάλ', ἐὰν θεὸς
θέλῃ.

Ἔνι

ΣΧΟΛΙΑ.

336. Ἐξαπίνης. | Καὶ ἐξάπινα. γίνεται δὲ τὸ ἀφανὲς ἄφινα καὶ ἄπινα.

338. Ἐπὶ τοῖσι κυρείοισι. | Διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀπιστεροῦντας ὅτι τῆδε κυρείων ἀργῶς, καὶ ὄκ ἐν τοῖς ἰατρείοις πειμένους τὰς ζωτυχίας. Κυρεῖα δ' ἦσαν ἐργασίεια ἐν οἷς οἱ βυλό-
μενοι

ACTUS SECUNDI SCENA TERTIA.

BLEPSIDEMUS, CHREMYLUS.

Bl. QUid hoc rei eſt, obſecro? unde & quo pacto
Chremylus inopinatò dives evaſit? vix credo,
Tametſi mehercule ſermo frequens erat,
In ore illorum qui in tonſtrinis deſident,
Quam repente dives ille factus ſit.
Eſt autem mihi hoc ipſum mirandum etiam, *unde fiat* ut,
Cum fortuna proſpera utatur, amicos accerſat,
Patriæ moribus conſentaneam rem profecto haud agit.

Chr. At nihil *hominem* celans dicam; ita me Dî ament,
O Blepſideme, melius quam heri nobiſcum agitur,
Ita ut tibi participare liceat; ex amicorum enim numero es.

Bl. Factuſne igitur es re vera, prout fama eſt, dives?

Chr. Futurus ſum ſtatim quidem, ſi Deus annuat.

Ineſt

ΣΧΟΛΙΑ.

μῦθοι κείρειν τὰς πείρας τῆς κεφαλῆς καὶ τῶ πώγωνος ἀπύλλες ἐκείροντο, ὁπότε ἐκβαίεν τὰς μίζεις.

342. Οὔκουν ἐπιχώριόν π. | Σκώπτει πάλιν τὰς Ἀθηναίας, ὡς ὀπφοδόνους. ἐκ ἀχολιδεῖ φησι τῆ Ἀθηναίων διαγωγῆ. καὶ ἀλλαχῦ, ἐπὶ τῆ ωεσσώπε γάρ ὄζιν ἀπλικὸν ϛλέπος.

349. Λέγ' ἀνύσας. | Οἱ λέγοντες τὸ ἀνύσας ἀντὶ τῆ ἄνυσον, καὶ τὸ λέξας ἀντὶ τῆ λέξον ὀ καλῶς λέγουσιν. ἔχει ἢ ὅπως. λέγε ὅ,τι φής ποτε ἀνύσας καὶ τελέσας τῦτο. τυτέσιν εἰς τέλος καὶ διασάφησιν ἀγαγὼν σὸν λόγον.

Ἐνι γάρ τις ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.

ΒΛ. Ποῖός ἐστ; ΧΡ. Οἶος. ΒΛ. Λέγ' ἀνύσας, ὅ,τι φής ποτε.

ΧΡ. Ἢν μὲν καταδῶσιν, εὖ πράττειν ἀεί· 350

Ἢν δ' ἀφανῶσιν, ὀπτεύφθαι τοὐψάφαν.

ΒΛ. Τετὶ πονηρὸν φαίνεταί τὸ φορτίον·
Καί μ' οὐκ ἀρέσκει· τό, τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
Οὕτως ἁπλοῦν, τό τ' αὖ δεδοικέναι·
Πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιὲς ἐξ εἰργασμένου. 355

ΧΡ. Πῶς δ' οὐδὲν ὑγιές; ΒΛ. Εἰ κεκλοφὼς, νὴ Δία,
Ἐκεῖνον ἦκες, ἀργύριον ἢ χρυσίον
Παρὰ τοῦ θεοῦ· κἄπειτ' ἴσως σοι μεταμέλει,

ΧΡ. Ἄπολλον ἀποδόπαγε· μὰ Δί' ἔγωγε μὴ ἔ.

ΒΛ. Παῦσαι φλυαρῶν ὦ γάθ'. οἶδα γὰρ σαφῶς. 360

ΧΡ. Σὺ μηδὲν εἰς ἐμ' ὑπονόει τοιοῦτο. ΒΛ. Φεῦ,
Ὡς οὐδὲν ἀπεχρῶς ὑγιές ἔστιν οὐδενός·
Ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες.

ΧΡ. Οὗτοι μὰ τὼ Δήμητρε ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.

ΒΛ.

ΣΧΟΛΙΑ.

351. Ἐπτπτεῖφθαι.] Τοῦτο εἶπε φοβούμενος μὴ ἀποτυχὼν ἐγείρῃ τὸν Δία πρὸς ὀργὴν καὶ ἐπιτείσῃ αὐτός.

Τὸ ψάφαν.] Ἀντὶ τοῦ παντελῶς κατὰ πάντα τρόπον. Ἐξ ὁλοκλήρου. Ἀπίθανον δὲ τὸ καὶ μὴ ἐκ ἀρκέσει ὡς πρεπόντως εἰρηται.

355. Πρὸς ἀνδρός.] Ἡ πρὸς ἐναντίωσιν ἔστι δὲ ὅτε πρὸς ὑπόθεσιν ὡς οἶμαί τινες, ὅτε ἀντὶ τῆς ὑπὸ, κεῖται. ἀλλὰ τὸ καθῆκον σημαίνει. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ὃ πρὸς ἁλὸς Ζεφῦ πρόσω ἐπωδάς.

359. Α-

Ineſt enim, ineſt huic rei periculum.

Bl. Qualenam? *Chr.* quale ſcilicet. *Bl.* Dic ſtatim.

Chr. Si rectè quidem procedamus, nobis ſemper res bene ſucceſſuras,

Siquid verò titubemus, *nos* perituros penitus.

Bl. Hoc grave videtur onus,

Nec mihi placet: nam & derepente nimis

Ita ſupra modum diteſcere, & tum deinde metu premi,

Hominis eſt, qui nihil recti perpetravit.

Chr. Quomodo, nihil recti, dicis? *Bl.* Siquid furatus, per Jovem,

Exinde prorepis, argentum *ſcilicet* vel aurum

A deo, dehinc forſan te *facti* pœnitet.

Chr. Apollo averrunce! ita me Dî ament, ego neutiquam.

Bl. Deſine nugari, bone vir; aperte enim novi.

Chr. Tu autem nihil de me tale ſuſpiceris. *Bl.* Eheu!

Ut nihil prorſus ſani eſt apud quempiam!

Sed omnes ad unum à lucro vincuntur.

Chr. Non tu mihi ſat ſanus videris, per Cererem.

Bl.

ΣΧΟΛΙΑ.

359. Ἀπόλοιτο. | Ὡς ἐν ἀρνήσει εἴληφε τὸ τῷ θεῷ ὀμόσαι.

361. Φεῦ. | Ἀποδυσπεῖ ὡς ἠρνημένος χρεμύλε τὸ κακούργημα.

362. Ὑγιὲς ὄζειν ἄδενός. | Ὅτι ἀθεὶς ὃς δοκεῖ ἔχειν πλεονέκτημα ἀρετῆς, ὑγιῶς ἔχει. εἰς τὸ αὐτὸ, Πλάτων φαίδωνι. τελευτῶν δὴ δεμὰ σκοπέων, μισεῖ τε καὶ πάντας ἡγεῖται ἄδενος ἄδην εἶναι τοὺς ἀνθρώπους.

364. Ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. | Ἐπεὶ τοιαῦτα κατ' ἐμοῦ λέγεις.

ΒΛ. Ὡς πολὺ μεθέσηχ', ὧν πρόπερον εἶχε, ζόπων.

ΧΡ. Μελαγχολᾷς ὦ 'νθρωπε, νὴ τὸν ἥρανόν.

ΒΛ. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ καπὰ χώραν ἔχει·
Ἀλλ' ἔσιν ὑπόδηλόν τι πεπομφργικότι.

ΧΡ. Σὺ μὰ οἶσθ' ὃ κρώζεις. ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος,
Ζητεῖς μεταλαβεῖν. ΒΛ. Μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;

ΧΡ. Τόσθ' ὑπάρχει τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

ΒΛ. Μῶν 'κεκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας; ΧΡ. Κακοδαιμονᾷς.

ΒΛ. Ἀλλ' οὐδεμιῶ ἀπεστέρηκας γ' οὐδένα;

ΧΡ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'. ΒΛ. Ὦ Ἡράκλεις· φέρε, ποῖ κε οὖν τὰ ποιοῦτο; ταλήθες γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι.

ΧΡ. Κατηγορεῖς γὰρ, πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.

ΒΛ. Ὦ 'πολλῶν. ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πόνου
Ἐθέλω διαπράξαι, πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν,
Τὸ σόν' ὑπεξύσας κέρμασι τοῖς ῥητόροιν.

ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

365. Μεθέσηχ' ὧν πρόπερον. | Πρώην καὶ χρησὸς ὢν, νυνὶ πανοῦργος γέγονεν.

368. Ἐπίδηλόν τι | Ἀλλ' ἔστι τὸ βλέμμα αὐτοῦ ὅμοιον πεπανουργικότι βλέμματι.

369. Οἶσθ' ὃ κρώζεις. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀρυλλέντων ὡς αἱ κορῶναι. ἀντὶ τοῦ σὺ ἄνω καὶ κάτω φῂς τὸ κεκλοφέναι μοι διαλέγῃ. Ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος. | Τὸ ὡς ἐκ ἔστιν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ὅτι

Bl. Quam longe receſſit à moribus priſtinis!

Chr. Atra bile moveris, mi homo, per cœlum.

Bl. At nec ipſe oculi aſpectus ſuo manet loco,
Sed manifeſtè arguit perperam aliquid ipſum feciſſe

Chr. Tu quid crocites, novi: quaſi ego aliquid ſuffuratus eſſem,
Tu particeps eſſe cupis. *Bl.* Particeps eſſe cupio? cujus *rei, cedo?*

Chr. Hoc autem nihil tale eſt, ſed longe aliter ſe habet.

Bl. Num tu ergo non furatus es ſed ſurripuiſti? *Chr* Larvatus es.

Bl. At neque quenquam fraudâſti ergo?

Chr. Non ego profectò. *Bl.* O Hercules! age, quónam igitur ſe quiſpiam
Vertat? verum enim non vis eloqui.

Chr. Accuſas enim priuſquam, ut mea res ſe habeat, didiceris.

Bl. O bone vir! ego tibi hoc modico prorſus *ſumptu*
Effectum dabo, priuſquam reſciſcat civitas,
Os rabularum obturando pecuniolâ.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

ὅπ, ὡς οἱονταί τινες· ἀγαθὸν ὄζει πρὸς τὸ ζυλεῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸ κακλοφότ. καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ καθαιρίζων ἂν πρὸς τὸ κρούεις, πολοιπὸν λέγε κομμαπικῶς.

373. Ἀπεστέρηκας. | Ἀποστερῶ ὄζειν ὅταν ὑποκαταθήκην τινὸς λαβὼν εἰς διαβολὴν χωρήσῃ, καὶ ἐκ ἐθέλῃ διδόναι αὐτῷ, καὶ ἔλαβον.

377. Ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ. | Ὡς πρὸς εὑρηκότα ἡ διάλεξις. χρῆται δὲ τῇ πλεικότητι, ἀντὶ ποσότητος.

379. Τὸ σὸμ' ἐπεύσας. | Τείνεται πρὸς τὰς ῥήτορας ἐπειδὴ διδόασι τοῖς ἔμπαιον κεκλεισμένοις ἐπφορτίζειν ὡς κοινωφελίμοι.

Χρ. Καὶ μὰ φίλ(ον) γ' ἀν μοι δοκῇς, νὴ τὼς θεὼς,
Τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας γε λαγίσκας δώδεκα.
Βλ. Οὐκ ἂν ὀπὶ τοῦ βήματ(ος) καθεδούμην,
Ἱκετηρίαν ἔχοντα, μετὰ τῶν παιδίων
Καὶ τῆς γυναικός· καὶ διοίσουτ' ἀνίκητοι
Τῶν Ἡρακλειδῶν ἁπάντων, τῶν Ἀμφίλυ.
Χρ. Οὐκ, ὦ κακόδαιμον, ἀλλὰ τὰς δεξιὰς
Ἔγωγε, καὶ τὰς δεξιὰς καὶ σώφρονας
Ἀκριβῶς πλυνῶσαι ποιήσω. Βλ. Τί σὺ λέγεις;
Οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας; Χρ. Οἴμοι τῶν κακῶν,

Ἀπο-

ΣΧΟΛΙΑ.

383. Ἱκετηρίαν ἔχοντα.] Ἱκετηρία ὅτι κλάδος ἐλαίας ἐείω περιελεγμένος· οἱ γὰρ ἱκετεύοντες ἐλαίας καλεῖχον κλάδον.

385. Τῶν Ἀμφίλυ.] Ἀμφίλοχος ζωγράφος ἦν, ὃς πρὸς τὰς Ἡρακλείδας ἔγραψεν, ἱκετεύοντας τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον. μετὰ γὰρ θάνατον Ἡρακλέους, Εὐρυσθεὺς διώκει τὰς Ἡρακλείδας, διὰ τὸ φεύγειν τὸν Ἡρακλέα τὸν ἐκείνων πατέρα ἐμπύλιον μίσος. ταύτην τὴν ἱκετείαν ἔγραψε Ἀμφίλοχος ζωγράφος. κατὰ δέ τινας ζωγράφος ἦν, ὃς τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν τύχην γραφικῇ ὑφηγήσατο Καλλίστρατος ἢ κὴ Εὐφρόνιος ζωγράφοις ποιῆσαι φασι καὶ διδάξαι Ἡρακλείδας. τὰ δὲ λίαν ὀπτετευμένα σωμάτια, διαίζει, πότερον ζωγράφος ποιητὴς ἢ ζωγράφος, ὃν καθηγήσασθαί φασιν Ἀπελλῆ. δείκνυτος δὲ ζωγράφος ὁ Ἀπελλῆς. ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις περὶ τούτων τῶν χρόνων Ἀμφίλοχος ἀδηλος φέρεται ζωγράφος. γέγραφε μέν τοι ὅτιν οἱ Ἡρακλεῖδαι καὶ Ἀλκμήνη καὶ Ἡρακλέης θυγάτηρ Ἀθηναίοις ἱκετεύοντες Εὐρυσθέα δεδιότες, ἥτις Παμφίλα ἐκ ἔστιν ὡς φασιν ἀλλ' Ἀπολλοδώρα. ὁ δὲ Ἀμφίλοχος ὡς ἔοικε καὶ νεώτερος τοῦ Ἀεισοφάνους. ἄλλως. ἔστι ζωγράφος πιός. ἔγραψε δὲ τὰς Ἡρακλείδας ἱκετείαν ἔχοντας, ὅταν Εὐρυσθεὺς μετὰ θάνατον Ἡρακλέους τὰς Ἡρακλείδας ἐδίωξε. καὶ ἔστι μετὰ τῆς Ἀλκμήνης παρεκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους βοηθῆσαι αὐτοῖς ὅτε καὶ ἐγένετο. τὰ δὲ ἓν συμβάντα αὐτοῖς ζωγράφος

Chr. Atqui mihi ejuſmodi amicus videris, per deos,
Qui ſi tres minas impenderis, rationi illaturus ſis duodecim.
Bl. Videre videor quendam pro tribunali aſſidentem,
Supplicem ramum geſtantem cum liberis ſimul
Et uxore, nec diflerentem fere
Vel tantillum Heraclidis illis Pamphili.
Chr. Abſit ô miſerrime! at bonos tantum
Ipſe & gnavos & modeſtos
Dehinc diteſcere faciam. *Bl.* Quid tu ais?
Itáne prorſus multa ſuffuratus es? *Chr.* Hei mihi miſero!
Enecas

ΣΧΟΛΙΑ.

ΦΘ πς Παμφιλ Θ Ἀθηναῖ Θ εἰς τὴν σοὰν φ Ἀθηναίων ἔγεφλε καὶ αὐτὲς ἐκβάλουσας. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι οἱ καταδικάζομενοι μετὰ τῶ παίδων καὶ τῆ γυναικῶν παρεκολεθησῶν λόγον ὑπεῖχον τῶ ἐγκλήματ. ἄλλως. ὁ Παμφιλ Θ ἔτ Θ εἰς ἰῶ τῆ Ἡρακλειδῶν, υἱὸς μὲν Αἰγιμιῦ, ἀδελφὸς δὲ Δυμάν καὶ Δώρυ ἀφ' ὧν φυλαὶ ἐν Λακεδαίμονι, Παμφιλεῖς, καὶ Δυμᾶνες καὶ Δωρεῖς ἀφ' ἧς οἱ Δωριεῖς, οἵ πνες οἰκοῦντες περίτερον τὴν Πίνδον μίαν δσαν τῆς τριπόλεως, τῆς ἐπ' Εὐβοίᾳ, ἀφικνῆνται εἰς τὴν μεταξὺ Οἴτης καὶ Παρναασσῦ Δωρίδα ἐξάπολιν δσαν. ἔστ δὲ Ἐρινεὸν, Κύτινον, Βοιὸν, Λίλαιον, Κάρφαια, Δρυόσκ ἐκ δὲ τύτων ἰὼ τοῖς Ἡρακλείδαις ἀναχωρῆσιν ὁμῶ ἐκ τῆς Ἀπίκης εἰς Λακεδαίμονα ὡς Πίνδαρός φησι. θέλοντ δὲ Παμφίλ.

386 Οὐκ. ὦ κακόδαιμον. | Εἰ γὰρ ὡς φῆς ἐκεκλόφειν, φαῦλ Θ ἰῶ ἂν τὸν τρόπον. φαῦλ Θ δ' ὤν, ὃν ἂν παρέχον ἄν, ἄλλῳ τινι. νῦν δὲ τοῖς χρησοῖς περιημμένος δοκῶ, δοῦλον ὄπ ἀγαθὸς εἰμι. εἰ δ' ἀγαθὸς, ἐ κέκλοφα.

388. Ἀπαρτί. | Ἀπαρτισμῶς. ὀπόρημα δέ ἐστιν ὡς ἀμογητί. παρὰ τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλήρες. κέχρηται αὐτῷ Ἡρόδοτ Θ λέγων. ἀπὸ τύτ εἰσὶ σταδία δύο ἀπαρτί. καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλοις. φράσον μοι ἀπαρτὶ δή πε περὶ αὐτῶν. ζωγρυμεῖ δὲ ἡ λέξις. ἔθ' ὅτε γὰρ καὶ χρημάτων ὀπόρημα δηλοῖ, ὡς καὶ Καλλίμαχ Θ.

395. Περὶς

Ἀπολεῖς. ΒΛ. Σὺ μὴν οὖν σεαυτὸν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

ΧΡ. Οὐ δῆτ'. ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σύ,
Ἔχω. ΒΛ. Σὺ Πλοῦτον; ὁποῖον; ΧΡ. Αὐτὸν τὸν θεόν.

ΒΛ. Καὶ ποῦ 'στιν; ΧΡ. Ἔνδον. ΒΛ. Πῦ; ΧΡ. Παρ' ἐμοί. ΒΛ. Παρὰ σοί; ΧΡ. Νὴ Δία.

ΒΛ. Οὐκ ἐς κόρακας, Πλοῦτος ὢν παρὰ σοί; ΧΡ. Νὴ τὼ θεώ.

ΒΛ. Λέγεις ἀληθῆ; ΧΡ. Φημί. ΒΛ. Πρὸς τῆς Ἑστίας;
ΧΡ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. ΒΛ. Τὸν θαλάττιον λέγεις;

ΧΡ. Εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.

ΒΛ. Εἶτ' ὁ Ἑρμῆς σὲ πρὸς ἡμᾶς τὸς φίλους;

ΧΡ. Οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. ΒΛ. Τί φής;
Οὐ τῷ μεταδοῦναι; ΧΡ. Μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα. ΒΛ. Ἱκ;

ΧΡ. Βλέψαι ποιῆσαι νεώ. ΒΛ. Τίνα βλέψαι; φράσον.

ΧΡ. Τὸν Πλοῦτον· ὥσπερ τοτρότερον ἐνί γε τῷ τρόπῳ.

ΒΛ.

ΣΧΟΛΙΑ.

395. Πρὸς τῆς Ἑστίας. | Ἡ Ἑστία θυγάτηρ ἦν Κρόνου, καταρχὰς τὴν οἰκίαν εὑροῦσα ἣν ἐλαδὸς τὴν οἶκον ἔχαφον ἵνα τότε ζωϊκὴ

Enecas me. *Bl.* Tu teipſum potius, ut mihi videris.
Chr. Minime profecto, quoniam Plutum, ô tu ærumnoſe,
Habeo. *Bl.* Tu Plutum? qualem? *Chr.* Ipſum deum.
Bl. At ubi eſt? *Chr.* Intus. *Bl.* Ubinam? *Chr.* Apud me. *Bl.* Apud te? *Chr.* Prorſus.
Bl. Abi in malam rem, num Plutus apud te? *Chr.* Ita per Deos.
Bl. Veráne dicis? *Chr.* Dico. *Bl.* Per Veſtam?
Chr. Imo per Neptunum. *Bl.* Num Marinum dicis?
Chr. Et ſi alter ſit Neptunus, per alterum etiam.
Bl. Nonne ergo tranſmittes etiam ad nos amicos tuos?
Chr. Nondum res eò rediit. *Bl.* Quid ais?
Non *eo rediit*, ut cuiquam impertias? *Chr.* Non profecto, oportet enim prius--- *Bl.* Quid?
Chr. Viſum nos ipſi reſtituere. *Bl.* Viſum cuinam, cedo?
Chr. Pluto: eodem etiam modo ut olim habuit.

Bl.

ΣΧΟΛΙΑ.

Ζωύχη χὴ τῆ οἰκέτων εἶη φύλαξ. ὅτω χὴ ἐφέστον Δία καλῶσιν εἰς ὃν φυλακλιὼ τῆ οἴκων χάφησιν.

398. Καὶ σεὸς ἡμᾶς τὺς φίλυς. | Ὅτι ὁ μετέστειλαν τὸν Βλεψίδημον. ἀκηκοὼς ᾖ ἦλθε.

401. Βλέψαι ποιῆσαι νῷ. | Ὅτι τὸ νῷ ἀντὶ τῦ αὐτόν. ἢ ἀντὶ τῦ δεῖ ἡμᾶς ποιῆσαι αὐτὸν βλέψαι.

404. Οὐκ

ΒΛ. Τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί; ΧΡ. Νὴ τὸν Ἡρακλέα.

ΒΛ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ', ὡς ἐμ' ἦλθεν οὐδὲ πώποτε.

ΧΡ. Ἀλλ', ὦ θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.

ΒΛ. Οὐκοῦν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν κενά;

ΧΡ. Τίς δῆτ' ἰατρὸς ἔστι νῦν ἐν τῇ πόλει;
Οὔτε γὰρ ὁ μαθὼν οὐδὲν ἐς, ἔθ' ἡ τέχνη.

ΒΛ. Σκῶπτόμαι. ΧΡ. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν. ΒΛ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.

ΧΡ. Μὰ Δί'. Ἀλλ' ὅταν πάλαι προσκυνῶμαι
Ἐγὼ, καταπλινεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ
Κράτιστόν ἐστι. ΒΛ. Πολὺ μὲν οὖν, νὴ τοὺς θεούς.
Μή νυν ἅψασθε· ἀλλ' ἄγετε πρὸς τὸν ἑλκ.

ΧΡ. Καὶ δὴ βαδίζω. ΒΛ. Σπεῦδέ νυν. ΧΡ. Τοῦτ' αὐτὸ δρῶ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

404. Οὐκ ἐτὸς.] Οὐκ ἀλόγως ἀλλὰ δικαίως. ἢ ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀληθῶς. ὀπῤῥηματικὸν γάρ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἐτῶς ἀπὸ τοῦ ἐτεῶς ζωηρημένον.

407. Τίς δῆτ' ἰατρὸς ἔστι.] Διασύρει καὶ διαβάλλει τοὺς ἰατροὺς ὡς ἀμαθεῖς καὶ τοὺς διδύμους ὡς μικρολόγους.

410. Μὰ

Bl. Serióne igitur cæcus eſt? *Chr.* Etiam per cœlum.

Bl. Non temere eſt igitur, quod ad me nunquam venerit.

Chr. At ſi Dî voluerint jam veniet.

Bl. Quin igitur Medicum quempiam adductum jam oportuit.

Chr. Quis quæſo Medicus nunc eſt in urbe?
Neque enim præmium eſt ullum, neque ars ulla.

Bl. Videamus *ſaltem.* *Chr.* At nullus eſt. *Bl.* Neque mihi *eſſe* videtur.

Chr. Non per Jovem, ſed, quod ego dudum in animum induxi,
Ad Æſculapii *fanum* ipſum collocare
Optimum eſt. *Bl.* Longe quidem *optimum*, ita me Dî ament.
Ne ergo trahas moram, ſed aliquid ſaltem ſedulò facias.

Chr. At jam eo. *Bl.* Propera igitur. *Chr.* Id ipſum ago.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

410. Μ᾽ Δῖ᾽ ἀλλ᾽ ὥσπερ πάλαι. | Τὸ ἐξῆς, ἀλλ᾽ ἐκ ἔστι μὰ Δία, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο κρεῖττόν ἐστιν ὥσπερ πάλαι παρεσκευάζόμιον καταπλεῖναι αὐτόν.

414. Σπεῦδέ νυν. | Τοῦτο τὸ νυν καθ᾽ ὁμαλισμὸν, ἀναγνωστέον, ἵν᾽ εἴη ἀντὶ τοῦ δή. ἐσκλίνε δὲ αἰεί καὶ βραχύ ἐστι, φωνήεν καὶ ὑπερεκτεινόμενον. ὡς τὸ σίγα νυν ἔστω καὶ μὴ᾽ ὡς κυρεῖς ἔχων, παρὰ Σοφοκλεῖ. τὸ δέ γε νυῦν τὸ περιττούμενον, σπάνιόν ἐστι χρηνικὸν καὶ μακρὸν αἰεὶ εὑρίσκε. διὸ καὶ περισπᾶ.

415. Ὦ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΠΕΝΙΑ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Ὦ Θερμὸν ἔργον, καὶνόσιον ἁ ϖξάνομεν, 415
Τολμῶντε δρᾶν δικθεωπρίω κακοδαίμονε
Ποῖ, ποῖ; ἰ φόβητον; ἐ μιμεῖτον; ΧΡ. Ἡρά-
κλεις.
ΠΕ. Ἐγὼ γὰ ὑμᾶς ἐξολῶ κακὸς κακῶς.
Τόλμημα γὰ τολμᾶτον, ὐκ ἀναχετόν·
Ἀλλ' οἷον ὐδεὶς ἄλλ ὐδεπώποτε, 420
Οὔτε θεὸς, ἔτ' ἀνθρώϖ· ὥς τ' ἄϖολώλατον.
ΧΡ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὰ γὰ εἶναί μοι δο-
κεῖς.
ΒΛ. Ἴσως Ἐρινύς ἐξιν ἐκ τραγῳδίας.
Βλέϖ ἦτοι μιμικὴν ἰ ἐ τραγῳδικήν.
ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

415. Ὦ θερμὸν ἔργον. | Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δ' σίχοι ὡς οἱ ϖερφδάντες ἰαμβικοί εἰσι τείμέλεροι ἀκατάληκτοι οη. ὧν τελδταῖ Θ, ἔχει τις ἂν δίκαιον ἀντειϖεῖν ἔϖ. ὅθ' τῷ τέλει χορωνίς.

Θερμὸν ἔργον | Παραβόλεον ἢ τολμηρόν. ἢ ἐυκίνητον. ἢ πειρα δ' ἐνλεῦθεν παρελθοῦσα μάχεται ϖρὸς Χρεμύλον κ' Βλεψίδημον.

423. Ἴσως Ἐρινύς ὅτι. | Ἐπισκώϖτει τινὰ διὰ τῆς Ἐρινύων Αἰσχύλε ὑϖόδεσιν. ϖαρεισάγονται δ' μετὰ λαμπάδων δεινοϖαθοῦσαι

ACTUS SECUNDI SCENA QUARTA.

PAUPERTAS, CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS.

Pau. O Facinus audax impiumque & nefarium
Vos ausi facere, homunciones maleferiati!
Quò, quò? quid fugitis? non manebitis? *Chr.* Proh Hercules!
Pau. Ego enim miserè vos malos deperdam.
Nam facinus ausi estis facere intolerabile:
Imo quale nemo unquam alius
Neque deorum neque hominum: propterea periistis.
Chr. Tu autem quænam es? vepallida enim mihi videris.
Bl. Forsan Erinnys est è Tragœdia;
Vultu certe præ se fert furiale quiddam atque tragicum.
Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

Θᾶσαι ὡς Εὐριπίδης. χορηγῶπες νεοτέρων ἱέρειαι δεινὰ θεαί. ἢ ἄλλως εἰώθασιν οἱ τραγῳδοὶ Ἐρινύας εἰσφέρειν μετὰ λαμπάδων. καὶ γὰρ τὰ ἀποθνήσκοντα ὑπὸ φαντασμάτων, τραγῳδοῖς μᾶλλον ἁρμόττει.

424. Βλέπει γέ τοι. | Τὸ γέ τοι, ἀντὶ τοῦ δὲ, ἢ ἀντὶ τοῦ γάρ. ὃ καὶ κρεῖττον. εὕρηται δὲ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν ὡς ὀξυτόνως εὑρήσεις.

Τραγῳδικόν. | Θρηνῶδες, καὶ οἷον ἐν ταῖς τραγῳδίαις οἱ ποιηταὶ εἰσάγουσι.

325, Ἀλλ'

Χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. Βλ. Οὐκοῦν κλαύσεται.

Πε. Οἴεσθε δ' εἶναι λίνα με; Χρ. Παυδοκούτειμι,
Ἢ λεκιθόπωλιν. ἐγὼ γὰρ οὔπω τοσαυτονὶ
Ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.

Πε. Ἀληθῆ; ἐγὼ δ' ἀγνόουν ἃ δεδρακότων,
Ζητοῦντες οὐ παύσῃ με χώρας ἐκβαλοῦσ';

Χρ. Οὐκοῦν ὑπόλοιπόν σοι τὸ βάραθρον γίνεται.

Ἀλλ' ἢ λὰς εἶ, λέγε ἐπιλοῦ σ' αὐτίκα μάλα.

Πε. Ἦ σοφὼ ποιήσω τήμερον δεῖναν δίκην,
Ἀνθ' ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ' ἀφανίσαι.

Βλ. Ἆρ' ἔστιν ἡ καπηλὶς ἡ κατ' ἐμοῦ γλιτόνων,
Ἡ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;

Πε. Πενία μοὖστ', ἢ σοφῶν ξυνοικῶ πόλλ' ἔτη

Βλ.

ΣΧΟΛΙΑ,

425. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. | Ἐπειδὴ φῶς τὸ ἧμμα ἦλθε. καὶ γὰρ ἐν ταῖς τραγῳδίαις μετὰ λαμπάδων εἰσήεσαν αἱ Ἐριννύες. τὸ δὲ γὰρ, ἀργὸν ὡς ὑποτασσόμενον τῷ ἀλλά.

Οὐκοῦν κλαύσεται. | Ἀντὶ τοῦ οἰμώξεται. ὡς μὴ ἔσα κατὰ φύσιν φοβερᾷ, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπατῶσα ἡμᾶς.

426. Παυδοκούτειαν. | Ἀντὶ τοῦ καπηλίν. ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι πάντας. εἴρηται δὲ καπηλὶς, φῶς τὸ κακωύειν τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ ὁ οἶνος, ὅθεν καὶ ἄμπελος, οἱονεὶ ἔμπηλος οὖσα, ἢ ἐν αὐτῇ ἔχουσα τὸν πηλόν.

427. Ἢ λεκιθόπωλιν. | Ἀπὸ τοῦ χρυσίζοντος ὠοῦ, ὠόπωλιν. λέκιθος δὲ κυρίως, τὸ ξανθὸν τοῦ ὠοῦ, διὰ τὸ τὴν λέπειν κρύπτεσθαι. ἔστι δὲ καὶ ὀστρεῖον, ὃ καλεῖται πίσον. ὅπου ἐν Πίσᾳ τῆς Ἠλιάδος κατακόρως φύεται, διὰ τὸ ἐοικέναι τοῦ χρυσοῦ λεκίθῳ ὠοῦ. ἀπὸ μέρους δὲ ἐν τῷ ὀστρεόπωλιν δηλοῖ. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ. νὴ τὸν Δί' ἔγωγ' ἂν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντα εἶδον ἐν ἵππῳ εἰς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῶλον, λεκιθον παχὺ γεγός.

430. Τὸ

Chr. Attamen faces non geſtat. *Bl.* Quin ergo pœnas dabit.

Paup. Quam autem me putatis eſſe? *Chr.* Caupona-riam

Aut leguminum venditricem: alioqui enim non adeo

Vociferata eſſes in nos, cùm nihil injuriæ ſis paſſa.

Paup. Itane verò? annon graviſſimam mihi intuliſtis injuriam,

Dum conemini me ex omni regione ejicere?

Chr. Imo reliquum eſt tibi Barathrum.

At quænam ſis, dicere te oportet ſtatim.

Paup. *Ea ſum* quæ faciam ut uterque veſtrum hodie pœnas detis,

Propterea quod me hinc de medio tollere quæratis.

Bl. Hæccine ſcilicet eſt Cauponaria iſta de vicinia,

Quæ cotylis *iniquis* me perpetuo labefactat?

Paup. Paupertas equidem ſum, quæ vobiſcum habito multos jam annos.

Bl.

ΣΧΟΛΙΑ.

430. Τὸ βάραθρον. | Χάσμά τι φρεατῶδες ἐν σκοτεινὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἐν ᾧ τοὺς κακούργους ἔβαλλον. ἐν ᾧ τῷ χάσματι τούτῳ ὑπῆρχον ὀγκίνοι, οἱ μὲν ἄνω, οἱ δὲ κάτω. ἐνταῦθα τὸν Φρύγα τὸν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἐνέβαλλον ὡς μεμιωότα, ἐπειδὴ φερέλεγχον ὅτι ἔχαιρε ἡ μήτηρ εἰς ὀπτησίπυρον τῆς κόρης. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἀκαρπίας ἔπεμψε τῇ χώρᾳ. καὶ γνόντες τοῦτο αἰτίαν διὰ χρησμοῦ, τὸ μὲν χάσμα, κατέχωσαν. τῷ δὲ θεῷ ἔλεων ταῖς θυσίαις ἐποίησαν.

434. Καπηλίς. | Καπηλις φερωνύμως ἡ τὸν οἶνον πωλοῦσα. δηλοῖ ἀπὸ τοῦ κακοῦν ὅ ἐστι τελεῖν τὸν πηλὸν ἤτοι τὸν οἶνον, καπηλὶς δὲ ὀξυτόνως ὑποκοριστικῶς, ἡ ταύτης ὑπηρέτης τῆς καπήλου.

435. Ἢ ταῖς κοτύλαις. | Ἀντὶ τοῦ παροξύνασά με ταῖς κοτύλαις. ἤτοι φησὶ μικρομετρήσασά με βλάπτει. οἷον ταῖς μεταφοραῖς δηλοῖ μέτροις ἀπατῶσά με ἢ μετὰ ὕδατος μιγνύουσα δηλονότι ὡς τοῦ βλεφαρίσματος πεπωκότος ἀργύριον. κοτύλη δέ ἐστιν εἶδος μέτρου ὃ λέγομεν ἡμεῖς, ἡμίξεστον.

ΒΛ. Ἄναξ Ἄπολλον, ὦ θεοί· ποῖ τις ἂν φύγοι;

ΧΡ. Οὗτος, τί δρᾷς, ὦ δηλότατον σὺ θηρίον,
Οὐ φθαμμένεις; ΒΛ. Ἥκιστα πρότερον. ΧΡ. Οὐ μμνεῖς;
Ἀλλ' ἀνδρε δύο γυναῖκα φαίνομμι μίαν;
ΒΛ. Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ'· ἧς ἐδαμῶς
Οὐδὲν πέφυκε ζῶον ἀξωλέστερον.
ΧΡ. Στῆθ', ἀνακόλω σε, στῆθι. ΒΛ. Μὰ Δί', ἐγὼ μὴ ἔ.
ΧΡ. Καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον φθᾷ πολύ
Ἔργων ἀπρήκτων ἐργασόμεθ', εἰ τὸν θεὸν
Ἔρημον ἀπολιπόντε σοι φοβηθέντα,
Τῶνδε δεδιότε, μὴ ὃ θράσαχέμεθα.
ΒΛ. Ποίοισιν ὅπλοις, ἢ δυνάμει πεποιθότε;
Ποῖον γὰρ ἐρρωμένα, ποίαν ἀσπίδα,
Οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἢ μαχιμωτάτη,
ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

437. Ἄναξ Ἄπολλον. | Ἰδίως τὸν Ἀπόλλωνα, ἤτοι ὡς ἀλεξίκακον καὶ χρησμῳδὸς παρέχοντα τοῖς ἀποδημοῦσι τοὺς δεινοῦς, ἢ ὡς πατρῷον θεόν.

439. Ἥκιστα πάντων. | Ὥσπερ θαμβῶ μάλιστα πάντων, καὶ ἔστι τὸ μάλιστα ὑπάτασις ὑφ' ἑαυτήν, ὅτω καὶ ἥκιστα πάντων καί ἐστιν ἀπαγόρευσις ὑφ' ἑαυτήν.

442. Ἐξωλέστερον. | Ἀπολέσαι ὀφεῖλον ἢ ἐξολοθρευτικώτερον. ἢ μᾶλλον ἐξολέσαι δυνάμενον.

444. Παρὰ πολύ. | Κατὰ πολύ, σφόδρα. ὡς παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν ἑπτῷ. καὶ ἐνίκησαν Κερκυραῖοι σφόδρα πολύ.

446. Ἔρημον. | Ἔρημον κυρίως ἡ μοναζεῖσα καὶ ἐποικέντων γῆ σφόδρα τῶν ἔργων ὁ σημαίνει τῶν γῆν.

Ἀπολι-

Bl. O Rex Apollo atque Dii : quò quis ergo profugiat?

Chr. Heus tu! quid agis, ô timidiſſimum animalculum?

Non manebis? *Bl.* Minimè omnium. *Chr.* Non reſtitabis?

Num viri duo mulierem fugimus unam?

Bl. Paupertas enim eſt, ô miſer, qua nuſquam

Aliud natum eſt animal perniciosius.

Chr. Mane, obſecro te, mane. *Bl.* Per Jovem, ego non *manebo*.

Chr. Attamen dico tibi, rem longè indigniſſimam

Rerum omnium efficiemus, ſi deo

Solo derelicto, quopiàm fugerimus

Propter metum hujuſce *Mulierculæ*, neque fortiter propugnaverimus.

Bl. Quibus armis, aut qua virtute freti?

Quam enim loricam, aut quem clypeum,

Non oppoſuit pignori hæc impuriſſima?

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἀπολιπόντε ποτ. | Τὸ ποτ ἐνταῦθα, οὐκ ἔστιν ἐρωτηματικόν ἀλλ' ἀόριστον. ὅτι μὴν χθὲς κινήσεως μόνον τὸ ποὶ διὰ τῆς ο χὴ ι διῤῥύγος χέφεται. διὰ δὲ τῦ η χαφόωλλον χὴ ὅτι στάσεως χὴ κινήσεως πίθεται. χὴ ἄλλον ἐν τῦ πᾶ βῶ. πᾶ τῷ παρ' Εὐριπίδη. εἰ δέ τις χὴ διὰ διῤῥύγος εὕρηται ὅτι στάσεως κατὰ συζυγίαν ὄζει.

450. Οὐκ ἐνέχυρον. | Δῆλον ὡς ὃ μόνον ἐνέχυρά φασιν, ἀλλὰ χὴ ἐνέχυρον. φαίνεται δὲ χὴ ἀπηρθρωμένον εἶναι μὴ δεῖναι τὰ ὅπλα ἐνέχυρα. λέγει δὲ ὅτι αὐτὴ τῇ ἑαυτῆς βίᾳ ἀναγκάζει χὴ τοὺς νομεῖς παραβαίνειν τοὺς διατιθεμένους, ὅπλα ἐνέχυρα μὴ πίθεναι. δῆλον δὲ εἰπεῖν ὅτι ὃ πεῤῥώσκει ὡς ἐπὶ σφῶν ὄντων ἐν πολέμοις, εἶπεν ἐνέχυρον πίθεσιν. εἰκότως δὲ πίθεσι χὴ ὃ τέθεικε. δείκνυς τὸ ἀεὶ ὅτε ταῦτα γίνεδζ ἐν τοῖς πίνησιν. ἀεὶ γὰρ ὑποῤῥύντες ἐνέχυρα πίθασιν.

Χρ. Θάῤῥει. μήν. γὰ ἔτι. (οἶδ') ὁ θεὸς, ὃς
Τεθπᾶον ἀνασήσαιτο τὴν ταύτης ὄψιν.
Πε. Γρύζειν ἢ ἀ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
Ἐπ' ἀυτοφώρῳ δεινὰ δεῶντ' εἰλημμένῳ;
Χρ. Σὺ δ', ὦ κάκις' ἀπολυμένη, κἀ λοιδορεῖ
Ἡμῖν προσελθοῦσ', ἀδ' οὐκ ἂν ἀδικουμένη;
Πε. Οὐδὲν γὰ, ὦ πρὸς τὴν θεῶν, νομίζετον
Ἀδικεῖν μ', τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
Βλέψαι πάλιν; Χρ. Τί οὖν ἀδικοῦμαι τοῦτό σε
Εἰ πᾶσιν ἀνθρώποις πορίζομαι ἀγαθόν.
Πε. Τί δ' ἀγ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύρισθ'; Χρ. Ὅ,τι;
Σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος.
Πε. Ἐμ' ἐκβαλόντες; ἀ τί δῆ νομίζετον
Κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον δυνηθέντες; Χρ. Ὅ,τι;
Εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, ὅπλα θοίμεθα.

Πε.

ΣΧΟΛΙΑ.

452. Τεθπᾶον | Οἱ παλαιοὶ ἀπλῶς πρεσβῦσιν. οἱ δὲ νεώτεροι πρεσβυζώσυσιν. ὡς φησὶ τυτωῒ τῷ ποιητῇ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, γυναῖκες ἐκ ἀρήξετ' ἂ πολλῷ βόλῳ τήνδε κὴ θεπᾶον; κὴ οἶμαι κατ' ἀναλογίαν τοῦτο μᾶλλον φησὶ φῆσι τοῦτο πρεσβύτερον, ὡς ἀπὸ τοῦ τείτη τὸ τειτᾶον κὴ ἀπὸ τοῦ κρὸ τὸ ἀραῖον. ἔστι δὲ θέπαιον ὁ ἐν ταῖς νίκαις οἱ παλαιοὶ ἐπῴων, τοῖχον ἢ λίθον μέγαν ἱστάντες, κὴ γεφύροντες ἐν τύτῳ ἃ κατὰ τὴν ἀγκπάλων ἔργα δεδράκασιν. ἐκαλεῖτο δὲ θέπαιον διὰ τὸ ἐπὶ τῇ θοπῇ τὴν ἐχθρῶν γενομένης.

453. Ὦ κα-

Chr. Bono animo ſis. ſolus enim hic (ſat ſcio) deus
De hujuſce moribus trophæum eriget.
Paup. Etiam mutire audetis, ô piacula,
In ipſo facinore indigno deprehenſi ?
Chr. Tu verò peſſimè perdita quid convitiaris
Nobis, huc accedens, cum ne tantillum quidem injuriæ paſſa ſis ?
Paup. Nihílne ergo, per deos immortales, cenſetis
Injuriæ mihi inferre vos, cum Pluto conemini
Viſum rurſus reſtituere ? *Chr.* Quid tibi igitur ideo facicimus injuriæ,
Si omnibus mortalibus bonum præſtemus ?
Paup, Quid autem vos boni excogitare poteſtis ? *Chr.* Quid ?
Te primùm, ejectâ è tota Græcia----
Paup. Ejectâ me ? & quodnam putatis
Malum majus inferre mortalibus vos poſſe ? *Chr.* Quodnam !
Hoc ſcil. ſi, quod facturi ſumus, ejus obliviſcamur.

Paup.

ΣΧΟΛΙΑ.

453. Ὦ καθάρματε.| Καθάρματα ἐλέγοντο οἱ ὅπῃ καθάρσει λιμῷ πνὸς, ἢ πνῶν ἑτέρας νόσε θυόμψοι τοῖς θεοῖς. τοῦτ' ὃ τὸ ἔθος κὴ παρὰ Ῥωμαίοις ἐπικεφάτησε. λέγεται ὃ κὴ καθαερισμός.

455. Τί λοιδορεῖ.| Τὸ λοιδορῶμαι παθητικῶς δοτικῇ ζωτάσσεται, ἐνεργητικῶς ὃ αἰτιατικῇ, εἰ καί τινες ἀγνοοῦντες λοιδορεῖς ἐνταῦθα γράφουσιν τὸ ἡμῖν ἀντὶ τὸ ἀφ' ἡμῶν ζωαάπτοντες.

465. Δρᾶν μέλλοντες.| Ἀντὶ τοῦ εἰ μέλλοντες ἐκβαλεῖν σε ὁπλαδοίμεθα. μέγα κακὸν προσάπτομεν τότε εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, τὸ ἐκβαλεῖν σε, ὁπλαδοίμεθα. ἄλλως. ἐκ προσδόξε εἴρηκεν. ὡς φησι δράσαμεν κακὸν ἀντὶ καλόν. ἢ εἰκῇ ἢ ὑπερεισις.

ΠΕ. Καὶ μὴν περὶ τούτου σοφῶν ἐνθένδε δοῦναι λόγον
Τὸ πρῶτον αὐτῷ· κἂν μὲν ἀποφήνω, μένειν
Ἀγαθῶν ἀπόντων ἔσθ' ἁλίσκομ ἐμέ
Ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς. εἰ δὲ μή,
Ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅτι γ' ἐμοὶ δοκεῖ. 470

ΧΡ. Τυὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μαρωνίτη, λέγειν;

ΠΕ. Καὶ σύ γε διδάσκου· πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳδίως
Ἀπόντ' ἁμαρτόντά σ' ἀποδείξειν ἐγώ,
Εἰ τοὺς δικάζοντας φήσεις ποιήσειν πλουσίους.

ΒΛ. Ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε; 475

ΠΕ. Οὐ δεῖ κεκραυγάζειν καὶ βοᾶν, πρὶν ἂν μάθῃς.

ΒΛ. Καὶ πῶς δυνατὸν ἂν μὴ βοᾶν, ἰὺ, ἰὺ,
Τοιαῦτ' ἀκούων; ΠΕ. Ὅστις ὀξὺν εὖ φρονῶν.

ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

467. Τὸ πρῶτον αὐτῷ.] Τὸ αὐτῷ ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα. ἢ ζωπαιτέ πρὸ τούτου, ἵν' ᾖ τὸ αὐτῷ τούτῳ, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό.

468. Οὓσαν αἰτίαν ἐμέ.] Ἰσέον ὅτι ἡ ἀπλοῦν ἔλλειψις ἤτοι ἐν ἀρχῇ κεῖται· ὡς τὸ ὅπως μὴ ποιήσῃς τόδε. νοουμένου ἔξωθεν τοῦ σκόπει. ἢ ἐν τῷ τέλει ὡς ἔχει τὸ ἐν περάτων. τὸ δὲ μὴ κωλύῃ οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμονα ἔχοντα. κἀκεῖ γὰρ νοεῖ· ἔξωθεν τοῦ σκαιόν; ἢ ἐν τῇ μέσῃ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ. Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, λείπει γὰρ τὸ παύσομαι ἢ ἠσυχάσω. καὶ Θουκυδίδης καθαρῶς τοῦτο τοῖς ξυγγενέσθαι, καὶ εἰ μὲν ξυμβῇ ἢ πεῖρα. εἰ δὲ μὴ Μιτυληναίοις εἰσεῖναι ναῦς τε παρεσκεύασαι καὶ τείχη καθελεῖν. τὸ δὲ ἧμα καλεῖ ἀναπαιστον. ὃ καὶ

Paup. Atqui de hac re vobis rationem proferre volo
Hic primum, & ſi ſane oſtendero ſolam
Bonorum omnium cauſam eſſe me
Vobis, voſque mei beneficio vitam agere----ſin minus,
In me ſtatuite demum quicquid vobis viſum fuerit.

Chr. Hoccine, tu impuriſſima, audes dicere?

Paup. Tu modo auſculta paucis. perfacile enim puto,
Te toto cœlo aberrare, me demonſtraturam,
Si juſtos te divites redditurum aias.

Bl. O fuſtes ac Numellæ, non mihi opem feretis?

Paup. Haud æquum eſt indignari atque vociferari priuſquam rem didiceris.

Bl. At quis poteſt non exclamare, heu, heu,
Cum hæc audiat? *Paup.* Quicunque recte ſapit.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

ᾧ κὴ νυῦ Ἀειςοφάνης ἐχρήσατο. ὁ γὸ ἀποδέδωκε τὴν ζωὴν τάξιν ἐνταῦθα. ἔδει γὸ εἰπεῖν, κᾆν μὴ ὑποφήνω μόνλιω ἐμὲ αἰτιαδῶν ὅσων αἰτίαν, ἐάσατε. εἰ ὃ μὴ, ποιεῖτον ὅ,τι ἂν ὑμῖν δοκῇ.

475. Ὦ τύμπανα.] Τοῦτό φησιν ὡς τῆς πενίας ἧς τοιούτων ἀξίας ὄσης. τύμπανα ξύλα, ἐφ' οἷς ἐτυμπάνιζον, ἐχρῶντο γὸ ταύτῃ τῇ μωείᾳ, ἢ βάκλα ἅπερ τὸ τύπτειν. ἦγεν ξύλα οἷς τύπτον) ἐν τοῖς δικαςηείοις οἱ τιμωρέμενοι. κύφων ὃ δεσμός ὅτι ξύλινος. ὃν οἱ μὲν κλοιὸν ὀνομάζεσαν. οἱ ὃ καλεόν. ἔνθεν κὴ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος κύφων. πάσῃ) ὃ καὶ πᾶσι πάντων ἧς δυσχερῶν κὴ ὀλεθείων. κὴ κυφωνισμὸς ἐπὶ ἧς τιμωείων. Ἀρχίλοχος ὃ, ἀνὶ τῦ κακὸς κὴ ὀλέθεις. εἴρη) ὃ κύφων παρὰ τὸ τοὺ δεσμίους ἀναγκάζειν κύφειν, διπλῶς ἅμα κολαζομένους, τῇ τε τῦ τραχήλυ πίεσει, κὴ τῷ μηδαμῶς ἀναδύειν δυνᾶσθαι. ἢ ἄλλως ξύλα ὄζων ὀπηδήμωα εἰς τοὺ τένοντας ἧς καταδίκων ἵνα μὴ φύγωσιν ἀνακύψαι. κὴ γὸ τὸν κεινόμενον ποιῆσι κύφειν.

Χρ. Τί δῆτά σοι τιμῶμαι ὑπηρετῶν τῇ δίκῃ,
Ἐμοὶ γ' ἀλλως. Πε. Ὅ,τι σοι δοκεῖ. Βλ. Καλῶς λέγεις.
Πε. Τὸ γοῦν αὐτό γ' ἐμοὶ ἡτιμῶσθε κἀγῷ δεῖ μαθεῖν.
Βλ. Ἱκανὸς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν;
Χρ. Ταύτῃ γε. νῦν ὃ δ' ἀποχρήσουσιν μόνω.
Πε. Οὐκ ἄρ' φαίνοιτον τοῦτο πρεσβύτοντ'. ἢ μά γ' ἐμοὶ
Ἔχει κἂν δίκαιον αὐτεπαιτεῖν εἶκ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

479. Τί δῆτά σοι τιμῶμαι | Ἐπίκαλλον γοῦν ἐνίοτε ζημίαν τοῖς ἀλοῦσιν ἢ χρήματα καταδίκῃ, ἢ τι τοιοῦτον. τῇ δίκῃ ὃ τιμωρία. εἴθισο δὲ τὸ τῆς ἵππης ἦσθι πρόσιμον, ἀντὶ τοῦ κεκτημένον ὑπὸ σοῦ κεκτημένων.

Τῇ δίκῃ. | Ἤγουν τῇ κρίσει ἢ τῇ ὀφειλομένῃ σοι τιμωρίᾳ. ἤγουν ἐπειδὴ ὀφειλόμενόν ἐστι δίκαιον εἶναί σε ἐὰν ἡττηθῇς, ἵνα κόλασιν ὑποσχῇς. ἔθος ὃ ἦν πάλαι τοῖς δικαζομένοις γεφύρειν πρὸ τῆς κρίσεως ὡς τιμωρίαν ἡττηθεῖς δοίη, εἶτα ὃ ἐπιγεφύρειν, τουτέστιν ὅπως τῇ μετέρᾳ γραφῇ κῆ τοῦτο γεφύρειν ὡς κῆ τοιάνδε τιμωρίαν ἢ βίᾳ τυχὸν ἀφαίρεσιν ἢ κεφαλῆς.

481. Τὸ γοῦν αὐτὸ ἐὰν ἡττᾶσθε. | Ἀντὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν μετρίαν. τοῦτο ὃ θέλει εἰπεῖν ὅτι ὅσῳ ἐστὶ πρόσιμον ἐὰν ἡττηθῶ τοῦτο ὀφειλέτω ὑμῖν ἡττηθέντων.

482. Ἱκα-

Chr. Quam autem tibi tibi mulctam irrogabo litis nomine,

Si condemneris? *Paup.* Quamcunque tibi lubet. *Bl.* Pulchrè dicis:

Paup. Eandem enim, si vincamini, & vos sufferre opus est.

Bl. Satin' scilicet putas mortes viginti?

Chr. Huic nempe: nobis autem sufficient duæ tantum.

Paup. Effugere non potestis, quin hoc sit vobis faciundum; nam quid

Poterit quisquam mihi justè dicendo opponere?

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

482. Ἱκανὲς νομίζεις. | Ἀντὶ τῦ ἀρκῦντας. ὁ γὰρ ἱκέτην ὅ ὄζι παρεγινόμην ἤρκεσε πρὸς τὴν ὁδόν.

483. Ἀποχρήσασι. | Ἀπόχρη ἐπὶ ἐνεστῶτ ἀντὶ τῦ ἀρκετὸν ὄζι, καὶ ἀποχρῶσα δίκη ὅτι δηλυκῦ, ἀντὶ τῦ ἀρκετὴ ὑπάρχει, καὶ ὅτι μέλλοντ ἀποχρήσει ἀντὶ τῦ ἀρκετὸν γενήσεται.

484. Τῦτο προέμενοι. | Ἀντὶ τῦ ἀποθανόντες. ὐκ ἄν φησιν ἀναβάλοιδε ἀποθανόντες. ἀντὶ τῦ ταχέως ἀπελθόντες τελευτήσατε. εἰ γὰρ νικήσετε, ὐκέτι δίκημόν ὄζι. ἄλλως. ὐκ ἂν μέ φησι νικήσετε. ἐὰν ὦ νικήσητε ὐκ ὑπάρχει δίκημον.

486. Ἀλλ'

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

Ἀλλ' ἤδη χρῖῶ τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ὥνικήσετε πίνοδί,
Ἐν τοῖσι λόγοις ἀμιλλέγοντες· μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.
ΧΡ. Φλυαρεῖν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γνῶναι, τῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμοίως,
Ὅτι τὸς χρηςὸς τῶν ἀνθρώπων εὖ ποιεῖν, ἔστι δίκαιον·
Τὸς δ' πονηρὸς & τὸς ἀδίκους, τύτων τἀναντία δήπω. 490
Τῦτ' οὖν ἡμεῖς ὑπομνήσαντες, μάλις εὖ ἐρωτῶ ὅς τε ῥηθείς,

Βύ-

ΣΧΟΛΙΑ.

486. Ἀλλ' ἤδη χρῖῶ τι λέγειν. | Κωμικῶν ὅτι δύο εἰσὶν, ἃ τειῶν. ὑδέ ποτε ὁ ὑποβάλλει εἰς τὸ τέταρτον. τὸ δ' ἑξῆς, χρὴ λέγειν ὑμᾶς ἀντιλέγοντας. τὸ δ' μέσον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. δέχεται δ' τὸ ἀναπαιστικὸν κατὰ πάσας χώρας ἀνάπαιστον, σπονδεῖον, καὶ δάκτυλον ὡδὶ τοῖς δραματοποιοῖς, σπανίως δ' καὶ σχηματικόν. ἄλλως. ἀλλ' ἤδη χρῖῶ τι λέγειν. εἴωθεσι δηλῶσαι ἀμοιβαίας ἐκ δύο ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ὧν τελευτᾷ, τὸν δ' πίνητας ὡς ἀνθρώπων

ACTUS SECUNDI SCENA QUINTA.

CHORUS, CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS, PAUPERTAS.

Cho. AT jam opus eſt ut aliquid argutum proferatis, quo vincatis hanc,
Rationibus illi obſiſtentes, nihilque remiſſum admittatis.
Chr. Manifeſtum equidem ſcitu hoc cenſeo eſſe ex æquo omnibus,
Nempe quod æquum ſit ut probi ſecundis rebus utantur:
Scelerati autem & impii his ſcilicet contraria *ferant.* 490
Huic igitur rei nos animum adjicientes, ægre tandem, quo fieret, excogitavimus

Rationem

ΣΧΟΛΙΑ.

Ῥώπων ἁρπάζειν πρὶν καταδεῖναι. καλεῖται δὲ τοῦτο τὸ μέτρον Ἀνισοφάνειον, διὰ τὸ κατακόρως αὐτὸν τούτῳ χρήσασθαι, ὃ μιμοῦ εὑρηκέναι θεῶτον. ἐστεὶ καὶ ἄδει Κεφίνῳ καὶ περὶ τούτου παρ' Ἐπιχαίρμῳ καὶ Ἀνισοξένῳ τῷ Σελινουντίῳ Ἐπιχάρμῳ πρεσβυτέρῳ ὡς Ἡφαιστίων φησὶ τούτῳ πινὰ τῷ μέτρῳ μεμονῳδῆται γεγραμμένα. ἐπὶ τῶν ἀποδόσεσι τῶν συσημάτων ἀφῄρηται. ὅτι δὲ τὸ τέλειον τῶν ἰάμβων διπλοῦν ἔξω γενόμενον.

487. Μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν. | Ἡφαίστιος ἐν Θαλείᾳ. τὰς δὲ θηλείας ἀναμιμνησκομένους ὧν ἔλιπον τέκνων, ἐνδιδόναι μαλακὸν ᾄδειν.

Βέλτιμα καλόν, ⸗ γλυκαῖον, ⸗ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον.

Ἦν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέπῃ, ⸗ μὴ τυφλὸς ὢν τυγχάνοι,

Ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ ἀπολείψει,

Τοὺς δὲ πονηροὺς ⸗ τοὺς ἀνοήτους φεύξεται. καὶ ταῦτα ποιήσει

Πρώτους χρηστοὺς ⸗ πλουσίους δήπου, τά τε θεῖα σέβοντας.

Καί τοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι πώποτ' ἄμεινον;

ΒΛ. Οὔτις ἂν ἐγώ σοι τούτου μάρτυς· μηδὲν ζήτει γ' ἀνερώτα.

ΧΡ. Ὡς μὰ γὰ νῶν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις ἄφκειται,

Τίς ἂν ἔχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίᾳ, κακοδαιμονίᾳ τ' ἐκ μακροῦ;

Πολλοὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

492. Βέλτιμα καλόν. | Βέλτιμα μὲν τὸ ἴδιον. βέλτιμα δὲ τῇ δημοσίᾳ ἡ γνώμη, καί τοι ἐν τοῖς παλαιοῖς παρὰ Σοφοκλείοις ἀντιγράφων, ἢ καὶ τὸ βέλτιμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τὸ δ' ἰῶ, εὕρηται, ἀλλὰ βέλτιμα. ἐν δὲ τῷ ὥστε γλυκὺ δὸς, παρεμπλήρωματικὸν κεῖται τὸ τε, ὡς καὶ ἐν τῷ οἷόν τε. τὸ δὲ βλέπῃ καὶ μὴ τυφλὸς ὢν πλοῦτος ἢ, δηλοῖ ἐκ περιφράσεως ταὐτὸν σημαίνειν. τὸ δὲ βαδιεῖται καὶ φεύξεται ἐ μόνον Αἰολικὰ εἴτε Δωρικὰ, ἀλλ' ἤδη καὶ Ἀττικά. τὸ δὲ δήπου βεβαιωτικόν. τὸ δὲ τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀνοήτους, δὶς ἐνταῦθα εἴρηται διὰ τὸ κάλλιον. κεῖται δὲ καὶ μετ' ὀλίγα. τὸ δὲ τούτων, εἰ μὲν ἀρσενικὸν, ἢ χρησῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ οὐδέτερον, ὧν εὖ πάσχουσιν οἱ χρησοί. τοὺς δὲ τὰ θεῖα σέβοντας, ὡς ἐναντίως τοῖς ἀθέοις ἔθετο ἐνταῦθα δὲ ὅσα τὸ σέβοντας, νῦν μὲν λεκτέον ἐνεργητικῶς, ὕστερον δὲ τοῖς ὕστερον τὰ πλείω παθητικῶς. τὸ δὲ πάντας χρησοὺς, ὅτι οἱ πονηροὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἰδόντες διὰ τοῦτο εὖ πεφύκοντας, ἐθηλύ-

νουσι

Rationem honeſtam ac generoſam & ad quodvis opus utilem.

Nam ſi Plutus jam viderit, neque cæcus oberraverit,
Ad bonos homines proficiſcetur, nec illos deſeret:
Sceleratos autem ac impios fugiet; ſicque dehinc reddet
Omnes probos atque divites planè pietatiſque cultores:
Atqui hoc *conſilio* quis humano generi melius excogitare queat?

Bl. Nemo prorſus, ea de re me tibi ipſe teſtem *dabo*. nequid hanc interroga.

Chr. Nam, ut nunc dierum nobis mortalibus vita inſtituitur,
Quis non inſaniam illam eſſe putet vel potius furiis excitatam dementiam?

Multi

ΣΧΟΛΙΑ.

σκοπὸν τὸν πρότερον ἀφέντες βίον μεταπίσειν ἐπὶ τὰ ἀμείνω, ἵνα δὴ αὐτὸ τοῦτο εὖ ποιήσωσιν. τὸ δὲ καί τοι τούτῳ τίς ἂν ἐξιδίοι πότ' ἄμεινον, ἐπικειπικόν ὅτι ῥῆμα δὴ ἐρωτήσεως ἀναντῤῥήτως βεβαιούμενον. ἐν ᾗ τὸ, τίς, παντὸν ὅτι τοῦ ἀδεῖς. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μυεῖαχῦ φαίνεται. τὸ δὲ ἀνερώτα, ἢ ποιητῶ ἔχει πῶ ποήσεσιν, ἢ δηλωτικόν ὅτι τῦ πολλάκις ἐρωτᾶν. ἐνταῦθα δὲ σημαίνει ὅπ ἔθος τοῖς ποιηταῖς ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι καθ' ἃς οἴεταί τις, ἀντιλογίαν ἐυρεῖν ποθεν, ἀποφήγειν πρόσωπον φιλικὸν ὑποκειμένων τὸ ἀρέσκον τοῦ ἐρωτῶντι, ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ Βλεψίδημος ποιεῖ. δεδιὼς γὰρ μή ποτε ἡ Πενία πρὸς τῶ τῦ Χρεμύλω ἀπαντήσῃ ἐράσθησιν, ἀποκείνεται αὐτὸς τὸ δοκῶν τοῦ Χρεμύλω. ἐν δὲ τῶ κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μᾶλλον, δοκεῖ χεῖρον μανίας ἡ κακοδαιμονία εἶναι. ἴσως δὲ καὶ ὑπερδεξιωτικῶς αὐτὸ εἴρηται, ὡς ἧττ κατὰ βίον ἀταξιῶν, μανίᾳ μὲν ἂν ἐοικυιῶν. δυσδαιμονίᾳ δὲ μάλιστα.

504. Οὐ-

Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροί,
Ἀδίκως αὐτὰ ξυλλεξάμενοι. πολλοὶ δ' ὄντες πάνυ χρηστοὶ,
Πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσι, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖστα σιωπῶσιν.
Οὐκοῦν εἶναί φημι, ἢ παύσῃ ταῦτ', ἵν' βλέψῃ ποτ' ὁ Πλοῦτος,
Ὁδὸν, ἵν' κἀγὼ ἰὼν, τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ μείζω ποιήσω.
Πε. Ἀλλ' ὦ πόντων ῥᾴστ' ἀνθρώπων ἀπειλεῖν ὑγιαίνειν,
Δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ λοιδορεῖν καὶ πλαγιάζειν.
Εἰ τοῦτο γνώσεσθ', ὃ ποθεῖτ' ὑμεῖς, ἃ φημ' ἂν λυσιτελεῖν σφῷν.
Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διωμόμεθ' ἴσον ἑαυτὸν,
Οὔτε τέχνῃ ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε σοφίᾳ μελετῶν
Οὐδεὶς,

ΣΧΟΛΙΑ.

504. Οὐκοῦν εἶναί φημι. | Ὁ νοῦς, ἐκεῖνον ἀπαλύσει ταῦτα ὁ Πλοῦτος ἵνα ποτε βλέψῃ, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἵνα πορεύεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ ἂν μείζω ποιήσειε. κακόμοιρος ἢ οὖτος. ἐν ἐκείνοις ἢ κακόμοιρος. ὁ δὲ νοῦς ἁπλοῦς. ἐκεῖνον εἶναί φημι ὁδὸν ἑτέραν, ἵνα βασίσας τὶς ἀγαθόν τι τοῖς ἀνθρώποις ἐργάσηται. λέγει δὲ ὅτι δεῖ τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιῆσαι. ἐὰν δέ τις παραδείπῃ τὸ κἀγὼ, ἴσως ἡ φράσις. ἐκεῖνον ἵνα βλέψῃ ποτὲ ὁ Πλοῦτος, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἵνα τινὰ ἰὼν, παύσει ταῦτα καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ μείζω ποιήσειεν. ἄλλως. τὸ ἐκεῖνον, ὑποφαντικόν ἐστιν ὅτι ἐὰν βλέψῃ ὁ Πλοῦτος, καὶ παύσῃ τὴν Πενίαν, ἐκέτι κακοδαιμονία εἴη. τὸ δὲ ἑξῆς. ἐκεῖνον εἶναί φημι ὁδὸν ἵνα τινὰ ἰὼν ὁ Πλοῦτος βλέψειε

Multi enim mortalium diteſcunt, qui ſunt ſcelerati
Per injuriam congeſtis *opibus*: multi autem apprime probi
Miſerè vitam exigunt & fame premuntur ac tecum plerumque degunt.
Quin ergo viam *unicam* eſſe aio, quæ finem his imponet, ſi viderit tandem Plutus,
Quam ſi *viam* inſiſtat, multo majora hominibus bona ſuppeditare poterit.
Paup. At, ô facillime omnium mortalium perſuaſi nequid ſani ſapiatis,
Duo vetuli, nugarum ac delirii con ſortes!
Hoc ſi contigerit, quod cupitis vos, minime vobis id profuturum affirmo.
Si enim Plutus rurſum videat ſeque ipſum ex æquo diſtribuat,
Neque artem neque Scientiam exercebit hominum
Quiſquam

ΣΧΟΛΙΑ.

ἰξει ταύτῃ, καὶ τὰ ἀγαθὰ μείζω ποιήσει τοῖς ἀνθρώποις. ἄλλως. οἱ γεγράφοντες φημὶ δίκα τῆ ἄρδην τῆ ἡ, σοφάζεσθαι δεῖ μέτρων δοκοῦσιν ἢ μάλα ἀκριβῶς. τὸ γὰρ ἑξῆς ὅπως ἔχει. ὄκνον εἶναί φημι ὀδὸν ἥτις παύσει ταῦτα ἰὼν βαδίσας τὶς ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις ποιήσειεν. ἢ δέ ὄξιν, ἰὼν βλέψῃ πόθ' ὁ Πλοῦτος. οἱ πολλοὶ γὰρ λαμβάνουσιν ἔξωθεν γὰρ πρὸς τὸ φημί. ὄκνον παύσει ταῦτα ποτε ὁ Πλοῦτος ἰὼν βλέψῃ. φημὶ γὰρ εἶναι ὀδὸν, ἰὼν πάντα ἰὼν ποιήσει τοῖς ἀνθρώποις μείζω ἀγαθά.

508. Εἰ τοῦτο γένοιτ'. | Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανέμοιτό τ' ἴσον ἑαυτὸν πᾶσι δικαίως, οὐκ οἶδεν ἡ Πενία τίνα χρεμύλα γνώμην καὶ τίνα τὸν Πλοῦτον. ὅπερ πρὸς μόνους τοὺς δικαίους ἦξει.

510. Σοφίαν μελετῶν. | Σοφίαν ἐνταῦθα καλεῖ τὴν περὶ τὰς τέχνας πανουργίαν καὶ μηχανήν, τέχνην γὰρ τὴν μεταχείρισιν αὐτῆς καὶ ἐνέργειαν.

514. Δικῆς

Οὐδεὶς, ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοιν ἀφμοδέντοιν, ἐθελήσῃ
Τὶς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ ξυροποιεῖν,
Ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλωΐειν, ἢ σκυτοδεψεῖν,
Ἢ γῆς ἀεόζις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι;
Ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πόνων ἀμελοῦσιν; 515

ΧΡ. Λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πόνθ' ὅλα νυκὶ κατέλεξας,
Οἱ θεράποντες μοχθήσουσι. ΠΕ. Πόθεν οὖν ἔξεστ' θεράποντας;
ΧΡ. Ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δόντες. ΠΕ. Τὶς δ' ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,
Ὅπου ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχει; ΧΡ. Κερδαίνειν βουλόμενός τις
Ἔμπορος, ἥκων ὁκ Θετταλίας πολὺ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.

ΠΕ.

ΣΧΟΛΙΑ.

514. Δηοῦς θερίσασθαι. | Ἀντὶ τοῦ γεωργοὺς ὀπωπηλεῖσθαι. ἤδη τὸ ἔπος τοῦτο τῆς μέσης κωμῳδίας ὄζει.

515. Ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς. | Πρὸς τὸ ἀνώτερον. τὶς ἐθελήσει τέχνην μετελθεῖν, ἐὰν ἔξεστιν ὑμῖν ἀργοῖς ζῆν τούτων ἀμελοῦσιν. ἄλλως τὸ ἐξῇ ζῆν, πρὸς τὸ ἐθελήσει τὶς, ἔχει τὴν δύναμιν. διὸπ δὲ μεταλαῦτα μὴ τίθησι τὴν δὲ ἅπασ τεχνῶν ἀπαρίθμησιν πρόσταξε, διὰ τοῦτο εἶπε τὸ τούτων. οἱ δὲ ἀπ' ἀλλης ἀρχῆς τὸ ἐξῇ λέγοντες, καὶ σκοπεῖτε ἔξωθεν λαμβάνοντες οὐκ ὀρθῶς οἶον.

516. Λῆρον ληρεῖς. | Ἀντὶ τοῦ κατὰ λῆρον. ἁπλικὴ ἡ φράσις καὶ τὸ σῆμα. ὡς τὸ μανίαν μαίνῃ. καὶ φυγὴν φεύγεις. καὶ ὅλως

Quisquam: utrisque autem his per vos sublatis, quis vult libenter
Ferrariam tractare, aut naves compingere, aut sutorem agere, aut rotas fabricare,
Aut coria incidere, aut coquendis lateribus operam dare, aut lavandi munus obire, aut pelles tingere,
Aut terræ solum aratris frangens fructum cereris demetere,
Si vobis liceat otiosis vivere, hæc omnia despectui habentibus? 515

Chr. Nugaris admodum; hæc enim nobis omnia, quæcunque jam enumerâsti,
Efficient servi. *Paup.* Unde ergo servi tibi erunt?
Chr. Mercabimur scilicet pecuniâ. *Paup.* At primum quis erit qui vendat,
Cùm ipse pecuniam habeat? *Chr.* Lucrandi avidus aliquis
Mercator è Thessalia profectus à plurimis *ibi* plagiariis. 520

Paup.

ΣΧΟΛΙΑ.

λως ἐφ' ὧν τῷ παράγματι ἐπαγε) τὸ ἀπὸ τῆς παράγματος ῥῆμα, ὡς τὸ ὕδειν ὑδείζεις, καὶ φυγὼν φόβγεις.

520. Ἔμπορος ἥκων. | Ἔμπορος ὁ παράγματα δοὺς ἀνθρώπῳ. καιρίως δὲ ὁ πλέων θαλασσαν, παρὰ τὸ πόρος. πόρος δὲ καιρίως ὅτι ὑγρῶν λέγε). καὶ εὔπορος ὁ ἔχων ἀεὶ τὸν ἐμπορίσοντα πλοῦτον ἐκ μεταφορᾶς τῆς ὑδατικῆς πόρις. Θεσσάλλον) δὲ οἱ Θετταλοὶ, ὡς ἀνδραποδίσαι καὶ ἅπτοι. ἀεὶ γὰρ τὰ Θετταλῶν ἅπτα, ἤ παροιμία φησίν. Εὐριπίδης. πολλοὶ παρῆσαν, ἀλλ' ἅπτου Θετταλοί. δῆλον δὲ καὶ ἀπὸ Ἰάσονος ὃς ἀνδραπόδισε τὴν Μήδειαν. ἀνδράποδον δὲ εἶπε) ὁ πρὸς ὁ ἐν ἀνδράσιν. ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης μέρους τοῦ ὅλου ὑποκει) γὰρ ὁ οἰκέτης τοῦ δεσπότου, καθάπερ ὁ πρὸς τοῦ ὅλου σώματος.

Παρὰ πλείσων ἀνδραποδισῶν. | Καὶ αὐτὸς παρὰ ἀνδραποδισῶν λαβών. εἴρηται ὁ ἀνδραποδιστὴς ἀφὰ τὸ ἄνδρας ἀποδίδοσθαι τοῦτ' ἔστι πωλεῖν. ἄλλως. ἀνδραποδιστὴς ὁ μόνον τοὺς ἐλευθέρους δι'

ΠΕ. Ἀλλ' ὅμως ἔσαν πολλῶν ἀπόντων σοφῶν,
ὅμως δ' ἀνδραποδιστής,
Καὶ τὸν λόγον, ὃν σὺ λέγεις, δίκαιον. τίς γὰρ πλουτῶν ἐνθελήσει,
Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
Ὡς αὐτὸς ἀρῶν ἐπιμελήσεις, καὶ σκάπτειν ταλλά τε μοχθεῖν,
Ὀδυνηρότερον τελεῖς βίοτον πολὺ τοῦ νῦν. ΧΡ.
Ἐς κεφάλαιόν σοι. 525
ΠΕ. Ἐπὶ δ' οὐκ ἔξεις ὅτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν·
ὁ γὰρ ἔσονται.
Οὔτ' ἐν τάπησιν. τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐνθελήσει, πλουσίου ὄντος;
Οὔτε μύροισι μυρίσαι σακκοῖς, ὀπύσαι νύμφιον ἀγάμαθον.
Οὔθ' ἱμαλίων βαπτῶν δαπάνας ἡδυπνόους ποικιλομόρφων.
Καί τοι τί πλέον πλουτεῖν ἔχει, πάντων τούτων ἀπορουμένους; 530
Παρ'

ΣΧΟΛΙΑ.

523. Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς. | Ψυχὴ ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις ψυχὴ, καὶ ἡ Φύσις ὡς παρ' Εὐριπίδει, ὃς πᾶς τῆς ἐμῆς ψυχῆς χαρᾶς, ἤγουν τῆς ἐμῆς φύσεως. ψυχὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ ἁπλῶς ἡ ζωή.

526 Καταδαρθεῖν. | Κατακοιμηθῆναι. κυρίως δὲ καταδαρθεῖν, τὸ ἐν ὕπνῳ κοιμηθῆναι.

528. Μή-

δὶ ἀπάτης ἀπάγων εἰς δουλείαν, ἀλλὰ κ᾽ ὁ τοῦ δ᾽ έλους ἀπὸ τῆς δεσποτικῆς ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπὶ τὰ ἀπάγειν ἀλλαχοῦ κ᾽ διαπωλῆσαι. διεδάλλοντο γοῦν οἱ Θετταλοὶ ὡς ὐ μόνον τούτοις χαίροντες ἀλλὰ κ᾽ λῃστείαις.

Paup. At imprimis omnium nullus erit, ne Plagiarius quidem,

Secundum iſtam ſaltem rationem quam tu dicis. quis enim locuples volet,

Vitæ propriæ diſcrimen ſubiens, hoc facere?

Quare tu ipſe arare coactus ac fodere, atque alios labores perferre,

Multo miſeriorem quam nunc vitam teres. *Chr. Quod* in caput tibi *recidat.* 525

Paup. Præterea autem neque in lecto dormire poteris, (lecti enim non erunt:)

Neque in tapetibus, (quis enim texere curabit, cùm aurum habeat?)

Neque unguentis imbuere ſtillatitiis, quùm ſponſam domum duxeritis,

Neque veſtium tinctarum multiformium ſumptibus exornare.

Atqui quid juvat divites eſſe, dùm his omnibus privati eſtis? 530

A

ΣΧΟΛΙΑ.

528. Μυέρισι μυείσαι ταπηοῖς.] Τοῖς ὑχροῖς κ᾽ χειμῶσι, ὡρὸς ἀνπδιαστολὴν τῆς ξηρῶν

529. Οὔθ᾽ ὑματίων βαπτῶν.] Βαπτὰ γὰρ ὑμάτια φορεῖσιν οἱ νυμφίοι, ὡρὸς τὸ φαίνεσθαι τερπνότερον οἶμαι τῆς βαφῆς. ὐκ ἔρας ἂν σοί φησι ποικίλα ὑμάτια ὅπὶ τῇ κοσμῆσαι τὴν νύμφην.

530. Καί τοι τί πλέον πλουτεῖν.] Τίς χρεία ἔξ᾽ τὸ πλουτεῖν, ὅτε ἀπορεῖτε, ὧν χρήζετε.

Παρ' ἐμοῦ δ' ἔστιν ταῦτ' εὔπορα πρὸς ὑμᾶς, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
Τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν', ἐπιμαλακίζομαι κἀπημαγμένην,
Διὰ τὴν ἀργίαν, καὶ τὴν πενίαν, ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

ΧΡ. Σὺ γὰρ δὴ πορίσαι τί δυνατὸν ἀγαθὸν, πλὴν φόδων ἐκ βαλανείου,
Καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ χαλκίων κολοσυρτῶν, 535
Φθειρῶντ' ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων καὶ ψυλλῶν· οὐδὲ λέγω σοι
Ὑπὸ τῆς πλήθους, αἳ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
Ἐπεγείρουσαι καὶ φαγοῦσαι, πεινήσης· ἀλλ' ἐπανίσω.
Πρὸς δὲ γε τούτοις, οὐδ' ἱμάτιον μὴν ἔχεις ῥᾴκος, οὐδὲ ὑπόστρωμα κλίνης
Σκυβάδα χοίνων, ἡδρεων μέσην, ἢ τὰς εὐδούσας ἐγείρει. 540
Καὶ φορμὸν ἔχεις οὐτὶ τάπητος σαπρὸν, οὐτὶ δὲ πρόσκεφαλαίου

ΣΧΟΛΙΑ.

534. Πλὴν φόδων ἐκ βαλανείου.] Φλυκταίναν. ἐκ βαλανείου δέ, διὰ τὸ τοὺς πένητας ἀπορεῖν ἐνδυμάτων, διὰ τὸ ψύχος ἐν βαλανείοις καθεύδειν, καὶ ἐκ δίεμπτος ἢ ἀέρος αὐτοὺς ἐξιόντας ὡδὰ χρῆμα φερπετὸν φλυκταίνας ποιεῖν. Ἀπολλόδωρος τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐρυθήματα, ἢ ἐκ ψύχους ἢ τοῦ πύλους καὶ τὰ ἐπικαύματα τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς, ὡς τοὺς πενήτων διὰ τὸ αὐτουργεῖν τοῦτο παθόντων. τὸ δὲ πλὴν ἐκ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χωρὶς ἀλλ' ἀντὶ τοῦ εἰμὴ ὡσὰ τὸ, κολοσυρτόν. ὅς ὅτιν ἦχος φρυγάνων συρομένων.

537. Αἳ

A me autem hæc omnia in promptu vobis ſunt, quorum indigetis: ego enim

Opificem, velut domina, ſedeo impellens,

Propter egeſtatem ac penuriam, quærere unde victum paret.

Chr. Túne quicquam boni præſtare poſſis, præter puſtularum è balneo *natarum*

Et puerorum eſurientium atque anicularum turbam: 535

Pediculorumque copiam & culicum ac pulicum, quam nec dicere poſſum

Præ multitudine, qui bombilando circa caput diſcruciant,

Somno ſuſcitantes ac dicentes, fame premeris, eja ſurge:

Ad hæc autem pro veſte, centonem habere: lecti autem loco,

Stratum junceum cimicibus oppletum quod dormientes ſuſcitet: 540

Et ſtoream habere, pro tapete, putrem: cervicalis autem vice,

Lapidem

ΣΧΟΛΙΑ.

537. Αἳ βομβῆσαι. | Ἰδίως τὰς φύλλας ἀφώνους ὄσας, βομβεῖν φησι. κονώπων γὰρ μᾶλλον τοῦτο ἴδιον. ἐκλεύθην φθαπλανηθέντες πνὲς θηλυκῶς εἰρῆσθαι ἀήθησαν τὰς κώνωπας, ληρεῖν ἢ. ἀρσενικῶς γὰρ λέγουσι), οἱ δὲ Δωριεῖς ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν φύλλον. θηλυκῶς δέ πινες τὸν κώνωπα κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ἠχῆσαί φησιν αἱ κώνωπες. ἠχῆσα γὰρ ἠχήσασα ἐκλείπεται, ἢ ἐκλείπεται). οὐκ ἔστι δὲ ἀλλαχοῦ ἐπὶ τὰς φύλλας ἐπισταμένως. ἰδίως δὲ εἶπε τὸν φύλλαν βομβεῖν. ὁ γὰρ ἐκείνοις φωνεῖ· κώνωπας δὲ λέγει τὰς ἐμπίδας.

541. Φορμόν. | Φορμὸς πᾶν πλεκτὸν, ἐνταῦθα δὲ τὸ ψιάθιον.

542. Ἀντὶ

Λίθον ἐμεγάλῃ πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖος δ', ἀντὶ μὲν ἄρτων,
Μαλάχης πόρθυς· ἀντὶ δ' μάζης, φύλλ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων, *I ramoscelli secchi*
Ἀντὶ δ' θράνυς, σάμυα κεφαλὴν καταγότω· ἀντὶ δ' μάκελλας,
Πιθάκνης πλευρὰν, ἐρρωγυῖάν τε ταύτην; ἦ γὰρ πολλῶν 545
Ἀγαθῶν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἰτίαν ἔσεσθαι;

ΠΕ. Σὺ μὲν ὁ τὸν ἐμὸν βίον ἐρήνας, τὸν πτωχὸν δ' ὑπεκρίθω.

ΧΡ. Οὐκοῦν δήπου τῆς πτωχείας πενίαν μὲν εἶναι ἀδελφήν.

ΠΕ.

ΣΧΟΛΙΑ.

542. Ἀντὶ μὲν ἄρτων. | Διενηνόχεν ἄρτος καὶ μάζα, ὅτι ὁ μὲν ἄρτος πάλαι ἐμάλασσε· ἡ δὲ μάζα νῦν.

543. Ἰσχνῶν ῥαφανίδων. | Ἀπλῶς ῥαφανίδα λέγει ἡμεῖς ῥάφανον. πάλιν δὲ ῥάφανον λέγει ἡμεῖς κράμβην. εἰρηται δὲ ῥαφανὶς ἀπὸ τοῦ ῥᾳδίως φαίνεσθαι. λόγος γὰρ ὡς πεπεισμένη ταχὺ ἄνεισιν.

544. Ἀντὶ δ' θράνυς. Θρᾶνος, ὑποπόδιον. ὁ καὶ θρῆνυς ἴσως ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ. καὶ νῦν θρᾶνος. ἔνθεν καὶ θρανίτης. ἐπιμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ θορεῖν ἄνω, ἢ ἀπὸ τοῦ θορεῖσθαι ὃ ὅτι καθῆσται. τὸ δὲ σάμυα, δοκεῖ ἀρσενικῶς εἰρῆσθαι ὡς δηλοῖ τὸ καταγότω, ἤτοι τὸ θέμα ἄγω τὸ κλῶ. ἀπὸ τοῦ σημαίνω ἦγα. ὁ μέσος ἦγα καὶ ἐν διαλύσει ἔαγα. ὅθεν μετοχὴ ὁ ἐαγὼς καὶ τὰ ἑξῆς αὐτοῦ. ὅρα δὲ ὅτι σάμυα κεφαλὴν λέγει μεταφορικῶς τὸ ἄνω πρὸς τὸ σῶμα πᾶν δὲ καὶ πιθάκνης πλευρὰ τὸ ταύτης πλάγιον. εἰ δὲ σάμυα κεφαλὴν λέγει, εἴη ἂν αὐτὸ ξύμφωνον τῷ, πίθε κρήδεμνον. ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ κεφαλὴν γὰρ φόρημα τὸ κρήδεμνον. ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς σάμυα ἢ τὸ σάμυα καὶ Ζεὺς λέγεται σαμύνιος, δηλώσει που καὶ ὁ κωμικός, ποῦ δὲ τὴν ἀνηρέθην, ἀντὶ σάμυα κεφαλὴν γέγραπται.

Ἀντὶ δ' μάκελλας. | Μάκελλα κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἁπλῶς ἁπλοῦν ὀπλήκης

Lapidem ingentem capiti ſuppoſitum: pro pane autem, veſci

Malvæ germinibus; pro maza autem, foliis exilium raphanorum;

Pro ſede vero, urnæ caput effractæ habere; pro mactra autem,

Dolioli latus & id diffiſſum quoque? nunquid multorum 545

Bonorum omnibus hominibus demonſtro te cauſam eſſe?

Paup. Tu quidem non meam dixiſti vitam, ſed mendicorum vitam indicaſti.

Chr. Atqui ſane Paupertatis mendicitatem dicimus eſſe ſororem.

Paup.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἐπιπήχης ἐν ᾗ μάπηση τὰ ἄλφιτα, ὅθεν καὶ λίνεται. παρὰ τὸ μάσσω γὰρ ἡ μάκελλα. ὅθεν καὶ μεταγωνίον περείρηται. καὶ ἡ μάζα λίνεται, πενίας ὢν πάντως δῶρον καὶ ἡ τοιαύτη μάκελλα ἢ ἐκ πιθάκνης καὶ ὠδὲ αὐτῆς ὅλόκε ζωεχὲς, ἀλλὰ διερρωγυίας πῶ πλαγίαν ἐν ᾗ τὸ μάγμα λίνεται. ἰσοκοιστικῶς ᾗ λέγεται ἡ πιθάκνη. κατὰ τὸ, πολίχνη. ὅρα δ' ἐν τοῖς περικτεθειμένοις καὶ ῥῆμα χάλλας ἐπαναφορικὸν διὰ τῆς ἀντὶ περθέσεως, τοιῶτον γὰρ τὸ ἀνθ' ἱματίε, ἀντὶ πάππε. ἀντὶ περικεφαλαίε, ἀντὶ ἄρτε, ἀντὶ μάζης, ἀντὶ θράνες, ἀντὶ μάκελλας. ἔχει δέ τι καὶ ἐπιμονῆς τὸ τοιῶτον ῥῆμα. ἀσείως ᾗ ὁ Χρεμύλε καὶ περὶ πῶ κλίνων λῶ ἡ Πενία εἶπε καὶ τοῦ πάππας καὶ τὰ μῆρα καὶ τὰ νυκτερινὰ ἱμάτια. πῶ ῥηθεῖσαν σιβάδα καὶ τὸν φορμὸν ἀντέθετο καὶ τοῦ κακῶς ὀδωδότας κόρεις καὶ τὸ ῥάκος, περιθεὶς τὰ λοιπὰ ἐπέκεινα εἰς ἐπαύξησιν τῆ τῆς πενίας κακῶν.

547. Ὑπερρόσω.] Ἐφθέγξω, ἀνερρόσω. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆ κιθαίρων ἢ πνε ἄλλε τοιέτε ὀργάνε. διενήνοχε ᾗ πλωτεία πενίας. ὅτι ἡ μὲν πενία μεμιγμένη ἐστὶν ἔνδεια, πόνῳ τὰ χρειώδη θηρῶσα. πτωχὸς ᾗ τὸ πένεσθαι ὅ ἐστιν ἐνεργεῖν, εἰρηται, καὶ ἐκ τέτε ποιεῖσθαι τὰ χρειώδη. ὁ ᾗ πτωχὸς, πτωχὸ τὸ πτώσσειν πάντας.

ΠΕ. Ὑμεῖς γ', οἵῳπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον.

Ἀλλ' ἔχ οὗμός τοῦτο πέπονθε βίος· ὑ μὰ Δί'· ὅδε γε μέλλει.

Πτωχῷ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγῃς, ζῆν ὄζι μηδὲν ἔχοντα.

Τῷ δ' πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα.

Περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μὲν τοι μηδ' ὑπολείπειν.

ΧΡ. Ὡς μακαρίτω, ὦ Δάμαπερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας·

Εἰ φειδάμενος καὶ μοχθήσας, καταλείψῃ μηδὲ ταφῆναι.

ΠΕ. Σκώπτειν πειρᾷ, καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σωδάζειν ἀμελήσας·

Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ.

549. Οἵῳπερ κὴ Θρασυβούλῳ. | Τὰ μὴ ὅμοιά φησιν. ὡς εἴπερ λέγει Διονύσιον τὸν ἐξώλη τύραννον, ἐοικέναι Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου, ἀνδρὶ φιλοπόλιδι κὴ παντὸς κρείττονι λόγου, διότε τὰς ὀπαρανεῖς αὐτοῦ κατὰ τοὺς πολεμίους δίκας, κὴ διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. ὑπερορᾷ γὰρ ὢν κὴ ἐξ αὐτῶν ἐμπεσὼν, μετὰ ταῦτα Φυλὴν καταλαβὼν, καθεῖλεν αὐτούς. ἄλλως. μή ποτε ἀξιωματικὸς κὴ αὐθάδης. ὡς Στράτις ἐν τῷ κιναισφ. Διονύσιος ὁ μὲν τις φαίνεται μαινόμενος ὁ δὲ ὡς ἔοικεν ἰχθυοπώλης. μή ποτε ὁ ὅτι τὴν ὄψιν ἐξεικάζει ὡς ὁμοίαν τῶν ζοφόδρα ἀνομοίως, μᾶλλον δὲ ἄν τις ὑπονοήσειεν ἕτερον Διονύσιον Θρασυβούλου τοῦ Κωλυπέως ἀδελφὸν ἔγγιστα ζυγηλασίας εἶναι. κὴ ἐν τῇ Ἰλιάδι σαφέστερον οἶδεν ἢ κατὰ Δίδυμον. ὡς εἴ τις λέγοι Διονύσιον τὸ ἐξώλη τύραννον ἐοικέναι Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου, ἀνδρὶ φιλοπόλιδι κὴ παντὸς κρείττονι λόγου, διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. ἄλλως. οἱ Λακεδαιμόνιοι κρατήσαντες τῶν Ἀθηναίων ἔταξαν λ τυράννους ἀπὸ τῆς πόλεως ἐν Ἀθήναις διατρίβειν. ὁ ἓν Θρασύβουλος ἐραστὴς ὢν τῆς δημοκρατίας κατέλαβε τὴν Φυλὴν

Paup. Vos forſan, qui etiam Thraſybuli Dionyſium eſſe ſimilem *dicitis.*

At nondum mea hoc paſſa eſt vita, non, per Jovem, neque paſſura eſt.

Mendici enim vita, quam tu dicis, eſt vivere nihil habentem,

Pauperis autem, vivere parcum atque laboribus intentum: Et ut ſuperſit ipſi nihil, neque tamen deſit quicquam.

Chr. Ut beatam, ita me Ceres amet, vitam ejus prædicaſti,

Si parcendo ac laborando relinquet tamen ne unde ſepeliri poſſit!

Paup. Scurris operam das atque dicteriis, ſerio agere negligens;

Dum

ΣΧΟΛΙΑ.

Φυλλὶς τῆς Ἀθηνᾶς μετά τινων ἄλλων, μεθ' ὧν κατέλυσε τὰς λ. Διονύσιος δὲ τύραννος ὢν ὁμὸς ἐν Σικελίᾳ. ἄλλως. ὁ μὲν Διονύσιος ἐμμανής. ὁ δὲ Θρασύβουλος ἄνευς. ἢ Διονύσιος· τύραννος ὁ δὲ Θρασύβουλος ἀτελὴς καὶ πένης πλὴν θρασύς. ἄλλως. ἢ Πενία φησὶν ἐν τῷ πρὸς τὸν Χρεμύλον ὅτι τὰ μὲν ὅμοια ὅμοια λέγεις εἶναι, ὥσπερ ἂν εἰ τὸν Σικελίας τύραννον Διονύσιον ὅμοιον εἶναι τῷ Θρασυβούλῳ ἀνδρὶ χρηστῷ καὶ κοσμίῳ.

553. Περιγίνεσθε δ' ὦπῶ. | Περιγίνεσθε σημαίνει μὲν καὶ τὸ νικᾶν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ φειδ]έσθαι ὡς ἐνταῦθα.

554. Ὡς μακαρίτην ὦ Δάματερ. | Ὅτι ἁπλῶς καὶ ἀτυπήτως κατεχρήσατο ἀντὶ τοῦ μακαρίου. εἰμὴ ἄρα παίζει οἷον νεκρόσιον ἄλλως. ὥσπερ εἰώθασιν Ἕλληνες ἐπεισδάν τι παράδοξον ἀκούσαντες χαλεπαίνειν καὶ βοᾶν Ἡράκλεις ἢ Ἄπολλον. ἢ ὦ Ζεῦ, ὅτου καὶ ὅτου ἀκούσας τῆς Πενίας τοιαῦτα λεγούσης, ὥσπερ χαλεπαίνων βοᾷ, ὦ Δάματερ, εἰκότως δὲ πρὸς τὴν γῆν ποιεῖται τὸν λόγον ὡς γεωργός.

558. Πο-

Οὐ γινάσκων, ὅτι τῷ πλούτῳ πᾶν ἔρχῳ βελτίονας ἄνδρας

Καὶ τιμῶ γνώμῃ, & τιμᾶ ἰδέᾳ. πᾶν' αὖτ' μᾶλ' γὰρ ποδαγρῶντες,

Καὶ χαιρεώλης, & παχύκνημοι, & ποιᾶς εἶσιν ἀσελγῶς.

Παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώλης, & τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί. 560

ΧΡ. Ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς ἡ σφηκῶδες σὺ ποιεῖς.

ΠΕ. Περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περαιῶ σφῶν, κἀναδιδάξω

Ὁἱ κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ. τοῦ πλούτου δ' ἔστιν ὑβρίζειν.

ΧΡ. Πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν, & τὰς τοίχους διορύττειν;

ΒΛ.

ΣΧΟΛΙΑ.

558. Ποδαγρῶντες. | Τοιοῦτοι γὰρ οἱ πλέοσι γίνονται ἀπὸ τῆς τρυφῆς, ὅθεν ἀσελγείας καὶ φαυλότητος δηλωτικόν ἐστι. γράφεται δὲ καὶ ποδαλγοῦντες καὶ ποδαγρῶντες· ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ ποδάγρα λέγεται καὶ ποδαλγία.

560. Σφηκώδεις. | Λεπτοὶ κατὰ τὸ μέσον ὡς σφῆκες. ἢ πικροὶ ἐπεὶ καὶ τὸ ζῶον πικρόν ἐστι σφόδρα· ἅμα μὲν ὅτι καὶ δεινότεροι. ἅμα δὲ ὅτι καὶ ἰσχνότεροι γίνονται οἱ λιμώττοντες, ὡς σφῆκες. ἄλλως σκληροὶ ἢ λεπτοὶ μᾶλλον τὰ νῶτα ἅτε γαστέρων δια τὸ μορμὸν καὶ εὐκίνητον. τοιοῦτοι γὰρ οἱ σφῆκες ἐς τὸ μέσον.

Τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί. | Ὁ γὰρ ταῖς σαρξὶ μὴ βαρυούμενος, ἀλλὰ κούφως ἔχων τῷ σώματος, ῥᾷστ' ἂν καὶ ταχὺς τοὺς ἐχθροὺς ἀντιφοβατάξηται. τοιοῦτοι δὲ οἱ πένητες διὰ τὸ μὴ ὑσαρκεῖν ἀπορίᾳ τροφῶν.

562. Περὶ σωφροσύνης ἤδη. | Καταλέξασα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνονται. νῦν βάλλεται ἀποδεῖξαι, ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ἐστὶν, ὥσπερ ὁ πλοῦτος αὖ τἀναντίον. εἰκότως δ' εἶπε τὸ ἀναδιδάξω. καὶ γὰρ ὅτε γαστρύδεις ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τοῦ

Dum neſcis me præſtantiores, quam Plutum, reddere viros
Tam mente quam forma; apud ipſum enim podagrici,
Ventrioſi ac ſuris craſſis atque immodice obeſi ſunt:
Apud me autem ſtrigoſi, graciles atque hoſtibus infeſti.
Chr. Per famem enim forte gracilitatem ipſis inducis.
Paup. De Temperantia itaque jam paucis expediam vobis, atque edocebo
Quòd Modeſtia mecum habitet: apud Plutum autem contumelia eſt,
Chr. Admodum ſcilicet modeſtum eſt furari ac parietes effodere?

Bl.

ΣΧΟΛΙΑ.

τῶ πλόυτυ γίνεαδ, καὶ ἀσελγεῖς ἔλεγεν. οἱ γὰρ πλεῖσα ἐσθίοντες καὶ φορὰς τόυτο καταφορεῖ εἰσιν. Συμπεραίνω τὸ Συλλογίζομαι ἀφ' ὧ καὶ Συμπέρασμα ὠνόμασε φιλοσόφοις, τὸ ἐκ τῶν προτάσεων Συνακρόμενον. τὸ γὰρ κύριον μέρος τῦ Συλλογισμῦ ἁδέν ὄζιν ἕτερον ἄλλο ἢ τὸ Συμπέρασμα Σύγκειται γὰρ ὁ Συλλογισμὸς ἐκ δύο προτάσεων καὶ Συμπεράσματος. καὶ ἔσι τὸ Συμπέρασμα ἀπόδειξις τῦ ζητυμένυ ἀναπόρρηκτος. ἡ Πενία γὰρ καταλέξασα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνεται, νῦν βάλεται ἀποδεῖξαι ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ὄζιν, ὥσπερ ὁ Πλοῦτος τἀναντίον. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ἀναδιδάζω. καὶ γὰρ ὅτε γαστρώδεις ἔλεγε τὸς ἀνθρώπυς ἤγεν ἀσελγεῖς ὑπὸ τῶ πλόυτυ ἔλεγε γίνεδαι. οἱ γὰρ πλεῖσα ἐσθίοντες καὶ εἰς τόυτο καταφορεῖ.

564. Πάνυ γοῦν | Ἐν εἰρωνείᾳ. ἐπεὶ οἱ πένητες κλέπτυσι διὰ πενίαν.

565. Πῶς

ΒΛ. Νὴ τὸν Δί', εἴγε δεῖ λαθεῖν αὐτὸν, πῶς ἐχὲ κόσμιόν ἐστι;

ΠΕ. Σκέψαι τοίνιλω γ' ἐν ταῖς πόλεσι τὰς ῥήτορας, ὡς ὀπόπολυ μὲν Ὧσι πένητες, φιλοι τὸν δῆμον ἅπαντὼ πόλιν εἰσὶ δίκαιοι.

Πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν φαίνονται ἄδικοι γεγενήμενοι,

Ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.

ΧΡ. Ἀλλ' ὁ φόβος τούτων γ' οὐδὲν κἀμοῦ σφόδρα βάσκανὸν ἔσται.

Ἀτὰρ ἐχ' ἥτιόν γ' οὐδὲν κλαύσῃ, μηδὲν ταύτῃ γε κομίσῃς,

Ὅτι ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσῃν ἡμᾶς, ὡς ἔστιν ἀμείνων

Πενία πλούτου. ΠΕ. Καὶ σύ' ἐλέγξαι μ' ἔπω δυνάσαι φεὶ τούτου.

Ἀλλὰ φλυαρεῖς καὶ περυγίζεις. ΧΡ. Καὶ πῶς φεύγουσί σ' ἅπαντες;

ΓΕ.

ΣΧΟΛΙΑ.

565. Πῶς ἐχὲ κόσμιον. | Τὸ περιεργάζεσθαι λαθεῖν. τοῦτο δὲ ὁ ἕτερος φησὶ πειράζων καὶ χλευάζων, ἢ ὅτι τὸ παλαιὸν ἐν διεβέβλητο ἡ κλοπὴ εἰ μὴ φωραθεὶς κλέπτης ὑπῆρχεν. ἄλλως. εἴγε ὁ κλέπτης λανθάνει. ψυχεῖν δὲ τὸ ἐνθύμημα.

569. Ἐπιβουλεύουσί τε. | Διαβάλλει τοὺς ῥήτορας, ὡς δῶρα λαμβάνοντες παρὰ τῶν πολεμίων ἀσύμφορα τῇ πόλει συμβουλεύειν, ὑπ' ἐκείνων αὐτῶν τούτους ἀμυνόντων.

570. Καί σφόδρα. | Συναινεῖ διϊσχυριζόμενος τὸ κατὰ τῶν ῥητόρων παράγμα διασύρειν. τὸ δὲ βάσκανον ἁπλῶς ὅτι λοιδορίᾳ τιθέασιν.

571. Ἀτὰρ

Bl. Imo per Jovem, ſiquidem latitare eum oportet, quomodo non modeſtum eſt?

Paup. Animadverte modò urbanos cauſidicos; quopacto ſane, quum

Sint Pauperes, in iis quæ ad populum ac civitatem ſpectant juſti ſunt;

Ditati autem è re publica, confeſtim iniqui fiunt,

Inſidiaſque parant plebi, ac populo bellum inferunt.

Chr. At nihil horum ſane mentiris, licet admodum maligna ſis.

At nihilo tamen ſecius pœnas dabis: nequid ideo intumeſcas,

Quòd nobis coneris perſuadere præſtantiorem eſſe

Paupertatem Pluto. *Paup.* Et tu tamen revincere me nondum potes, hac de re,

Sed nugas agis & fruſtra alas expandis. *Chr.* Quî ergo *fit* ut omnes te fugiant?

Paup.

ΣΧΟΛΙΑ.

571. Ἀπὰρ ὐχ ἥπλον. | Ὅμως φησὶν εἰ χ̀ ἀληθεύεις μὴ μέγα φρονήσης. ὐδὲν γὰ ἥπλον ταῦτα πίσῃ. κομίσῃς ἢ ἀντὶ τῦ ἐμφανίσης. φθῷ τὸν κομῳδντας. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῆ δένδρων, ἃ τὶω κόμιω ὑψῦ ἔχυσι. τοιῦτοι ἢ χ̀ οἱ ὑπέρφρονες ὑψῦ τὶω γνώμιω αἴροντες. τῦτο ἢ διὰ μέσυ εἴρηται, χ̀ ἔστ τὸ ὅπ ζητεῖς τὸ φεὺς τὸ κλαύσει.

574. Καὶ πτερυγίζεις. | Κᾶφα χ̀ μάταια διαλέγῃ. ἀπὸ τῆ νεοττῶν. ἃ πειρᾶζυσι μὲ τὰς πτέρυγας, ἵπαδξ ἢ ὰ διώωνται. ἔτω χ̀ σὺ θέλεις μὲ εἰπεῖν χ̀ πειράζεις, ὐδὲν ἢ ἀνύεις. ἄλλως. ἀλλὰ φλυαρεῖς διὰ λόγων. τὸ γὰ πτερὸν ἠχῶδες χ̀ θορυβπικόν. ἢ κᾶφα λαλεῖς. ἢ ματαιοπονεῖς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆ ὀρνέων τῆ μὴ διωαμένων πέτεσθαι διὰ τὸ βεαχὺ τῆς ἡλικίας. ἄλλως ἀντὶ τῦ πειράζεις πολλὰς ἀνιωύσας ὁρμάς. καθάπ χ̀ οἱ νεοττοὶ πειράζοντες τὶω πτέρυγα χ̀ γυμνάζοντες ἄπρακτον ἔχυσι τὶω τῆς πτήσεως φορήν.

576. Ἀπὸ

ΠΕ. Ὀὐκ βελτίους αὐτὲς ποιῶ. σκέψαθ' ὃ τί ἔστι μάλιστα
Ἀπὸ τῆς παίδων· τὲς γὰρ πατέρας φύγωσι, φονεῦσας ἄρισα
Αὐτοῖς. ὕτω δίκαιον χαλεπὸν φέρειν δοκεῖ δίκαιον.

ΧΡ. Τὸν Δία φὴς ἆρ' οὐκ ὀρθῶς δίκαιον τὸ κράκτον;
Κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλεῖστον ἔχει. ταύτῃ δ' ἡμῖν ἀποπέμπει

ΠΕ. Ἀλλ' ὦ Κρονικῆς γνώμης ὄντως λημῶντε τὰς φρένας ἄμφω.
Ὁ Ζεὺς δήπου πένεται. ⁊ τοῦτό γε δὴ φλυαρῶς σε διδάξω.
Εἰ γὰρ ἐωλεύτει, πῶς ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα,
(Ἵνα τὲς Ἕλληνας ἄπορος ἀεὶ δι' ἔτους πέμπων ξυναγείρει,)
Ἀνεκήρυττεν τῆς ἀθλητῆς τὲς νικῶντας, στεφανώσας
Κοτίνῳ στεφάνῳ; καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴπερ ἐπλεύτει.

ΧΡ. λημῶ, λήρεις· ἀλλὰ λῆμα λήρησιν οὐκ ἐθέλω λαλεῖν.

ΣΧΟΛΙΑ.

576. Ἀπὸ τῆς παίδων. | Δυσχερές ὅτι μαθεῖν τὸ δίκαιον. εἴπερ καὶ οἱ παῖδες διὰ τοῦτο μισοῦσι τοὺς πατέρας.

578. Τὸν Δία φήσεις. | Τὸ μὲν φήσεις λέγεται πρὸς τὸν Πενίαν. τὸ δὲ ταύτῃ δ' ἡμῖν ἀποπέμπει πρὸς τὸν Βλεψίδημον, καὶ φήσεις πρὸς τὸν Βλεψίδημον, νῦν γὰρ εἰποῖς κατὰ τὸν αὐτῆς λόγον.

580. Ἀλλ' ὦ χρονικῆς γνώμης | Ἦγουν ἀρχαίας μωρίας ἐσκοτισμένοι τὸ φρονεῖν. παροιμία δέ ἐστιν ὅπι τῆς ἀμβλυωττόντων. ἥτις εἴρηται καὶ ἐν Νεφέλαις· ἀντὶ δὲ τοῦ γνώμης, γράφεται λήμης.

Paup. Quia meliores ipſos reddo. id autem intelligere licet præſertim

E pueris, patres enim fugiunt *ſuos* optime conſulentes
Ipſis : adeo difficilis res eſt, quid rectum ſit, diſcernere.

Chr. Jovémne ergo dices non recte dignoſcere quid ſit optimum ?

Ipſe enim divitias apud ſe ſervat, hanc autem ad nos demittit.

Paup. At ô Saturninis vere animis, mentes excæcatas habentes ambo !

Jupiter profecto pauper eſt ; atque hoc manifeſtò te docebo.
Nam ſi dives eſſet, cur ipſe inſtituens Olympicum certamen,
(Quò Græcos ſimul omnes quinto quolibet anno convocat,)
Denunciat pugiles victores redimitos
Oleaginâ coronâ ? certe aureâ *coronaſſe* magis conveniret ſi dives eſſet.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ

μαις. λήμη δέ ὅτι τὸ πεπηγὸς δάκρυον ὅταν ἐπιχαλεζόμενον βλάπτει τοὺ ὀφθαλμούς. τὸ γὰρ ἀπὸ γεγόνοτων δάκρυον παχὺ ὂν, λήμας μεγάλας ποιεῖ. σημαίνει δὲ τὸ τετυφλωμένοι τὰς φρένας, ὥσπερ οἱ τὰς λήμας ἔχοντες ἀπὸ ὀφθαλμῶν ἐμποδίζον) τὰς ὄψεις

585. Κοπίνῳ στεφάνῳ | Κοπίνῳ στεφάνῳ στεφανώσας ἀνεκήρυτ̃ε τοὺ νικῶντας ὁ κοπίνῳ δὲ ἐστέφοντο, ἀλλὰ τῷ τῆς καλλιστεφάνου ἐλαίας κλάδῳ ἐστεφανοῦντο. ὃν ἀκριβῶς ὃν. καλλιστέφανος γὰρ ἡ ἐλαία λέγεται. ταύτης δὲ τὰ φύλλα ἔμπαλιν ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις ἔξω γὰρ ἀλλ' ὂν ἐντὸς ἔχει τὰ λευκά. τούτῳ δὲ ἤρμοττεν ἐκφαυλίζοντα, λέγειν κοπίνῳ. καὶ Ἀριστοτέλης δέ φησι κατὰ λέξιν περὶ αὐτῆς. ἐν τῷ Παντοδάπῳ ὄζιν ἐλαίκ. καλεῖται δὲ καλλιστέφανος. ταύτης δὲ ἔμπαλιν τὰ φύλλα ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις πέφυκεν· ἀφίησί τε

τὰς

τὸς πόρθους ὥσπερ ἡ μύρλος, εἰς τὰς στεφάνας ξυμβήσας. ἀπὸ ταύτης λαβὼν Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν Ὀλυμπάαν· ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται. ἔστι δὲ αὕτη περὶ τὸν Ἰλισσὸν ποταμὸν, καθίσας ἐξ τῆς ποταμῆς ἀπέχουσα. περιχοδόμηται δὲ, καὶ ζημία μεγάλη τοῦ δήμου ἐστὶν αὐτῆς ὀξίν. ἀπὸ ταύτης φέρουσιν λαβόντες Ἠλεῖοι τοῖς ἀθληταῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ τὰς στεφάνας. τῷ δὲ κωμικῷ φασιν ἥρμοσθαι ἐπαναλίζοντι τὸ ποίημα, λέγειν ὡς ἐκ κοτίνου ἐστεφανῶντο. ὁ δῆλοι τινὰ ἀγριέλαιον. καὶ ἅμα δὲ ὅτι καὶ χρήσιμος αὐτῷ ἡ λέξις ἐν τοῖς ἑξῆς. καταῤῥηγνυμένου γὰρ ὁ Χρεμύλος καὶ πεπηδηκὼς ἐρεῖ. ἀλλά σ' ὁ Ζεὺς ὀλοίσειε κοτίνῳ στεφάνῳ στεφανώσας. τοιοῦτόν σοι δῆμος περὶ τινὰ κεφαλήν. παρίηται γὰρ ὁ κότινος τὸν κότον, δι' ὃ δηλοῦται μεγάλη ὀργή. ἀπὸ δὲ τῆς τοιούτου κοτίνου, τῆς φυτῆς δηλαδὴ, καὶ νῆσος Κοπνῆσα τὰ Γάδειρα, διὰ τὸ τοιούτοις ἐνδιδωκέναι φυτοῖς. ὡς καὶ ὁ Θεσπιεὺς δηλοῖ. ὡς δὲ

Χρ. Οὐκοῦν τούτῳ δεῖ σε δηλοῖ τιμᾶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον.

Φειδόμων γὰρ ὁ βελόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,

Λήρους ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ σῴζειν ἑαυτῷ.

Πε. Πολὺ τῆς Πενίας πρᾶγμ' ἄμεινον ζητεῖς αὐτῷ θεράπαιναν.

Εἰ

ΣΧΟΛΙΑ.

583. Λήρους ἀναδῶν. | Εὐτελίζει τὸν ὀλυμπιακὸν στέφανον, ὡς μὴ ἀποδιδοῦν. λῆρον δέ πως ὄντα καὶ οἷον ἐπφλυαρίζειν καθ' ὅπης ἔφη καὶ παλαιῶν τινὲς θεσπεσιῳδεῖσθαι εἰσὶ δὲ οἱ καὶ παίζειν φασὶ τὸν κωμικὸν πρὸς ὁμοιότητα ἔχοντα τῶν κατά τε τὸν λῆρον τὸν διὰ τῆς η γραφόμενον καὶ τὸν παρὰ τὸ λείριον ὃ γράφεται μὴ διὰ διφθόγγου κατὰ τινὰ ἀρχαϊσμόν, σημαίνει δὲ τὸ ἄνθος. ἀφ' οὗ καὶ φωνὴ λειριόεσσα ἡ ἀνθηρά. καὶ κύριον Ποδαλείριος. οἱονεὶ ἀνθηρόπους ἢ διαπείρων ἰατρικῶς περὶ τὰ λείρια. περὶ οὗ καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἵνα ἐν τῷ λέγειν λήρους ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, δοκῇ διχῶς νοεῖν. ἢ ὅτι ἀνθηρῷ στεφάνῳ στεφανοῖ. ὡς οἷον λειριόεντι. ἢ ὅτι λήρῳ τῷ κατὰ φλυαρίαν. τοιοῦτόν τι παίζει καὶ περὶ Κεφάλου ἐν ὄρνισι. ἔνθα καὶ διὰ τοῦ η νοεῖται ἡ λέξις ὡς ὅταν ὄρνιθος ὕστερα λεγομένου

ὃ καὶ ἕτεροι τόποι ἀπὸ φυσικῆς τινὰ κλῆσιν ἔχουσι, τεθρύλληται καὶ αὐτό. Μυρρινοῦς γὰρ δῆμος ἐν Ἀττικῇ Μυρρίνας ἔχων, ὅθεν αὐτὸς Μυρρινόεις καὶ κατὰ συγχύρεσιν Μυρρινοῦς. ὥσπερ ἕτεροι Ῥαμνοῦς, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ φυομένων ῥάμνων ὧν οἱ δημόται, Μυρρινέσιος, καὶ Ῥαμνέσιος, καὶ ἡ Ἐρεικιδέα λέγεται διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρείκας. καὶ ἡ Ποντικὴ ὃ Κερασοῦς ἀπὸ τῆς φυσικῆς τῆς κεράσων κέκληται. καὶ Πιτυοῦσα ἡ Μιλητός ποτε διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυας ἐκλήθη. οὕτω καί τις Πιτυέσιος ἀπὸ τόπου ἑτέρου πολλὰς ἔχοντος πίτυας, ἐξ ὧν ἐκεῖνος καὶ παρωνόμασεν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἄλλοι τόποι πεπόνθασιν. ἰστέον ὃ ὡς καὶ χαλεπὴ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις, κόπινον στέφανον εἶναι, ἀλλ' αὐτὸς μὲν φυτῆς ὡς ἐρρέθη κλῆσις ὄζιν. ὁ δὲ κωμικὸς ἐδήλωσεν ἐκλελὲς καὶ σαφὲς εἶναι τὸ μὴ κόπινον τὸν τοιοῦτον λέγεσθαι στέφανον, ἀλλ' ἐκ κοπίνου στέφανον. ὅταν δὲ καὶ ταινίαι ἔχ ἁπλῶς ὅταν στέφανος, ἀλλ' ἡ ἐκ ταινίας περίθεσις ἐν τῇ κεφαλῇ. ταινία δὲ, στενόν τι καὶ ἐπίμηκες ὕφασμα, κοινότερον δ' εἰπεῖν, φασκία.

Chr. Quin imò hoc ipſo ille planè oſtendit, ſe divitias æſtimare:

Dum enim his parcit neque harum quicquam profundere vult,

Rebus frivolis victores exornans, divitias *intactas* ſibi ipſi ſervat.

Paup. Multo paupertate fœdiorem rem conaris ipſi affingere;

Si

ΣΧΟΛΙΑ.

λεγομένου καὶ διὰ διφθόγγου ὃ διά τινα κυρέα ὡς ἀπὸ τοῦ κείρω. τὸ δ' ἀναδεῖν, ταυτόν ὄζιν ἐνταῦθα τῷ στεφανῶν. ὅθεν ἐξ οὗ καὶ ἀναδεδεμένος γυναικεῖος κόσμος, ὃς καὶ ἀναδέσμη λέγεται. ἔχει δὲ ἀπεναντίον πρὸς τὸ ἀναδεῖν, τὸ ὑποδεῖν, ὅθεν ἐξ οὗ καὶ τὸ ὑπόδημα. τὸ μὲν τοι διάδημα ὅτι κόσμος βασιλικὸς τοῦ περιδεδεμένου δι' ὅλου σώματος.

589. Ζητεῖς αὐτῷ περιάλλαι. | Ἴσον ὄζι τῷ περισάλλαι. λέγεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀνάλλαι, ὡς παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ, ἐθέλεις δέ κε μᾶλλον ἀνάλλαι. ἔστι δέ τι καὶ ἄλλο σημαινόμενον τοῦ περιάπτω, ὅθεν ἐξ οὗ τὰ χρηστήρια περιάμματα. δηλοῖ δ' ἀπαυθρωπίνου τινὰ ἡ λέξις. ὅθεν καὶ τὰ ῥηθέντα περιάμματα, ὧν ἀπαυθρωπισμένων τοῦ σώματος δοκεῖσιν

οἱ φαῦλοι ἐῦ ἔχειν τῦ ζῆν δι' αὐτά, ὡς εἶναι μᾶλλον αὐτοῦ ἀ-
πεπαρημένους ἢ τοιούτων οἷς ἐλπίζουσιν ἐπ' αὐτά. ὁ δ' ἀνελεύθε-
ρος καὶ ἃ παρωνόμασεν τῇ ἀνελευθερίᾳ. ἔστι δὲ κατ' ἀρετὴν
μὲν ἄνθρωπος ὁ ἐλεύθερος, ὃς ἀνυπόπτως τῷ φειδωλῷ, δαπα-
νᾷ

Εἰ πλούσιος οὖν, ἀνελεύθερος ἔσθ' ὅτῳοῦν, ὁ φιλο-
κερδής. 590

Χρ. Ἀλλά σέ γ' ὁ Ζεὺς ὀξολέσαι, κοπίνῳ σε-
φανῶν σεφανώσας.

Πε. Τὸ γὰρ ἀνύπλεγμ τολμᾷν ὑμᾶς, ὡς ὑπὸτ' ἐς' ἀγαθὰ ὑμῖν,

Διὰ τὴν πενίαν. Χρ. Παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστιν τοῦτο πυθέσθαι.

Εἴτε τὸ πλυτεῖν, εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον. φησὶ γὰρ αὕτη,

Τοὺς μὲν ἔμπροσθας καὶ πλυτοῦντας, δεῖπνον κατὰ μοῖραν
φερομένην. 595

Τοὺς

ΣΧΟΛΙΑ.

591. Ἀλλά σέ γ' ὁ Ζεύς.] Τοῦτο εἰρηκεν ὁ Χρεμύλος ὑπο-
στομωθεὶς παρὰ τῆς Πενίας καὶ μὴ δυνάμενος ἀνυπόπτως εἰς κα-
τάρας τὸν λόγον ἔτρεψε. τὸ δὲ κοπίνῳ στεφάνῳ στεφανώσας, παγκα-
κῶς διυπολογεῖται. κεῖται γὰρ καὶ ἀνωτέρω. ἔθος δὲ τῷ κωμικῷ
πολλαχοῦ διυπολογεῖν ὅπου γέλωτος.

592. Τὸ γὰρ ἀνύπλεγμ. | Ὅτι ῥῆμα κεῖται καινὸν ἐλλειπτικὸν
ἐνταῦθα τόδε. τὸ γὰρ λέγειν τολμᾷν ὑμᾶς ὡς ὑπὲρ πάντ' ὄντι τἀγαθὰ
ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. λείπει γὰρ φανερῶς ἐνταῦθα. ἔννοιά τις ἀπε-
ρεαία τοιαύτη τίς ἂν ἀκούων ἀνάσχοιτο. ἢ, πῶς ἂν εἴη φορη-
τόν ἢ πῶς ἂν ἀνύπλεγμτο. ἢ τοιοῦτόν τ. ἵνα λέγῃ ἡ Πενία ὅτι τὸ
γὰρ τολμᾷν ὑμᾶς λέγειν ὡς ὑπὲρ ἐμὲ ὑμῖν τὰ ἀγαθὰ, πῶς ἂν εἴη
φορητὸν ἀκούειν. καὶ σημείωσαι τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐλλείψεως ἐν-
δεικτικὸν ὂν δυμικῆς ἤθους καὶ ἐγκοπομένης τῆς τελείας φράσεως
διὰ τὸ πολὺ τῆς ὀργῆς. ἄλλως. αὕτη ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸν τῦ
Χρεμύλου λόγον ἔοικεν. ὥσπερ τῆς Πενίας αὐτῷ λεγούσης, ὅτι ὑπὲρ δεῖ
λυπεραίνειν

πᾶ δεόντως. ἀνελεύθερος ἦ ὁ μὴ τοιοῦτος, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κύμβιχας καὶ σκυφοὺς διακείμενος. ὁ δὲ φιλοκερδὴς, εἰς ταυτὸν ἥκει τῷ ἀνελευθέρῳ. εἰκὸς γὰρ τὸν φιλοκερδῆ καὶ σμικρολόγον εἶναι, εἴτ' ἂν ἀνελεύθερον.

Si, cum opulentus eſt, ita ſit illiberalis ac *turpis* lucri avidus.

Chr. At te Jupiter deperdat oleaginâ coronâ exornatam.

Paup. Contradicere *mihi* autem vos audere, quaſi non omnia vobis obvenirent bona

Paupertatis ope? *Chr.* Ex Hecate licet hoc ſcire,

Utrum locupletem eſſe, an fame premi, melius ſit: dicit enim illa,

Opulentos quidem ac divites cœnam ſingulis menſibus ipſi apponere;

Egenos

ΣΧΟΛΙΑ.

συγχαίνειν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους. δεινὸν γὰρ τὸ τολμᾶν ὑμᾶς ἀντιλέγειν ἐμοὶ ὡς ὁ πάνυ· ὅτι πάλαι δὰ ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. ἡ γὰρ ἀντιλογία ὑμῶν εἰς τούτους ὑμᾶς τοὺς ἀσεβεῖς λόγους καὶ ἄκοντας ὤθησεν. ἀσεβὲς γάρ ὅτι τὸ λέγειν τὸν Δία φενδόλογον καὶ τὰ τούτῳ ἑπόμενα.

593. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστι. | Τιμᾶν ἐν ταῖς τριόδοις ἐτίμων τοπαλαιόν, διὰ τὸ τιμᾶν αὐτὴν Σελήνην καὶ Ἄρτεμιδα καὶ Ἑκάτην καλεῖσθαι. κατὰ δὲ νομιμίαν οἱ πλούσιοι, δεῖπνον ἑαυτῶν ὡς θυσίαν τῇ Ἑκάτῃ προσάγοντες ὅπου ταῖς τριόδοις ἐτίθεν. οἱ δὲ πένητες ἤρχοντο πεινῶντες καὶ ἤσθιον αὐτὰ, καὶ ἔλεγον ὅτι ἡ Ἑκάτη ἔφαγεν αὐτά. λέγει οὖν παρὰ τῆς Ἑκάτης μαθοῦσα τῆς ὀπισαυλίης τί καλὸν, Πενία, ἡ Πλοῦτος. αὕτη γὰρ ὀπίσω τινὲς παρέχουσιν αὐτῇ δεῖπνα. ἄλλως. ἔθος ἦν ἄρτους καὶ ἄλλά τινα κατὰ μοῖρα τιθέναι τῇ Ἑκάτῃ τοὺς πλουσίους, λαμβάνειν δ' ἐξ αὐτῆς τοὺς πένητας· ἀπὸ δὴ ἱερῶν γὰρ οἱ πολλοὶ ζῶσιν.

Τὲς ᾗ πένητας τῆς ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καταδῆναι.

Ἀλλὰ φθείρῃ τε μὴ ζεύξῃς
Εἰς μηδ' ὁπῆν.
Οὐ γὰρ πείσῃς, ἐδὲ λιὼ πείσῃς.

ΓΕ. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ', οἷα λέγῃ; 600

ΧΡ. Παύσωνα κἀλει τὸν ξύλοπτον.

ΠΕ. Τί πάθω πλήμων;

ΧΡ. Ἐρρ' ἐς κήρανας δεῦτ' ἀφ' ἡμῶν.

ΠΕ. Εἶμι ᾗ ποῖ γῆς;

ΧΡ. Ἐς τὸν Κύφων', ἀλλ' ἐ μέλλειν 605

Χρῶ σ', ἀλλ' αὐειν.

ΠΕ. Ἦ μὴν ὑμεῖς γ' εἰς μ' ἐνταυθοῖ

Με-

ΣΧΟΛΙΑ.

597. Ἀλλὰ φθείρῃ κ) μὴ ζεύξῃς. | Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν κθ. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δ, κ) τὸ πέμπτον ὅμοια. τὸ ς ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ζ ὅμοιον τῷ α. τὸ η. ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ ά. τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ιά ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ ὅμοιον τῷ β. τὸ ιγ. τὸ ιδ. τὸ ιέ. τὸ ις. τὸ ιζ. τὸ ιή. τὸ ιθ. ὅμοια τῷ πρώτῳ, ἤτοι δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ κ. ὅμοιον τῷ β. ἀναπαιστικὴ βάσις ἤτοι μονόμετρον ὃ κ) παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ κά. κ) τῆς πενίας καταπαρδεῖν, δίμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν ἤτοι ἐφθημιμερές, ὅμοιον τῷ Κεραίνε ἐν Ὀδυσσείᾳ, σιγὰν νυῦ ἅπας ἔχε σιγά. καλεῖται ᾗ κ) παροιμιακὸν διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας τούτῳ πεποιῆσθαι τῷ μέτρῳ. ἄλλως. παροιμία ἐστὶ τῆς ἀκεκοσμημένης λόγου τάχα πάθεσι. Ἡμᾶν δ' Ἰθάκη παρεῖς ὄζει. Πλέομεν δ' ἅμ' Ὀδυσσεῖ θείῳ. καλεῖται ᾗ παροιμιακὸν ὡς Ἡφαιστίων φησί, διὰ τὸ παροιμίας πινὰς ἐν τούτῳ τῷ μέτρῳ εἶναι. ἐκ εἰκότως δέ. εἰσὶ γὰρ παροιμίαι ἐπικαὶ κ) ἰαμβικαὶ κ) ἐ τούτῳ μόνῳ τῷ μέτρῳ. εἶτα δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τῷ τελευταίῳ κώλῳ. ἡ ᾗ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι.

Καὶ

Egenos autem homines ſurripere priuſquam apponatur.

At pereas, neque mutire audeas

Ulterius vel tantillulum.

Non enim perſuadebis, ne ſi perſuaſeris quidem.

Paup. O Cives Argivi, audite quæ memoret! 600

Chr. Pauſonem voca convictorem.

Paup. Quid de me miſerâ fiet?

Chr. Abi in malam rem ocyùs à nobis.

Paup. Quo verò terrarum ibo?

Chr. In Numellam: at non cunctari 605

Oportet te, ſed feſtinare.

Paup. Certè vos me aliquando tandem huc

Re-

ΣΧΟΛΙΑ.

Καὶ μὴ χύζης | Μὴ φθέγξῃ. κυρίως ὁ χύζειν ὅτι, τὸ τοῦ μικρὸς χοίρους φωνὴν ποιεῖσθαι.

599. Οὐδ' ὧν πείσῃς. | Ἐν ὑποβολῇ λέγει ὅτι κἂν πείσῃς ἡμᾶς, οὐκ ἐξεις ἡμᾶς πεισθομένους σοι, ἐὰν δὲ καὶ πιθανῶς διαλεχθείης, πείσεις ἡμᾶς ζωὸν θέσθαι σοι καὶ τὸν Πλοῦτον καταλιπεῖν.

600. Ὦ πόλις Ἀργεῖοι. | Ταῦτά φασιν ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου τραγικῶς. μετείληπται ὁ σίχος ἐκ Φοινισσῶν Εὐριπίδου Πολυνείκους λέγοντος. ὁδὲ μὲν ἀκολούθως καλεῖ ἐν Αὐλίσι ἅπαντα. διαβάλλει ὁ τοὺς Ἀργείους ὡς πένητας.

601. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσιτον. | Σωτέρφρον καὶ διαπτίου. ὁ Παύσων ὁ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται ζωγράφος ὤν.

605. Ἐς τὸν κύφωνα. | Κύφων ὁ ξύλινος δεσμός, ἐν ᾧ δεσμεύονται οἱ ἐν τῇ φυλακῇ, ὃν καὶ κυφῶνα προσαπωλύτως λέγουσι πινὲς ὁ κύριόν φασιν ὄνομα τὸν Κύφωνα πλοκῆς τινος. οἱ δὲ κρημνὸν ὅπου καλέμβουσιν.

Ἀλλ' ὁ μέλλειν. | Ἀλλ' ὁ χρή σε φησὶ βραδύνειν, ἀλλ' ἐπείγεσθαι εἰς ὄλεθρον.

606. Ἀλλ' ἀνύειν. | Ἀνύω τὸ τελειῶ. ἀνύω καὶ τύω ὁδὸν ἤτοι σπουδαίως βαδίζω.

Μεταπέμψεσθον.

Χρ. Τότε νοσήσεις· νυῦ ὴ φθείρυ.
Κρεῖττον γάρ μοι πλυτεῖν ἔξιν· 610
Σὲ δ' ἐᾶν κλάειν μακρὰ τὼ κεφαλώ.

Βλ. Νὴ Δί' ἔγωγ' ὃν ἐνθέλω πλυτῶ
Εὐωχεῖσθ μετὰ τῶν παίδων,
Τῆς τε γυναικὸς, ⁊ λυσάμυθ.
Λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείυ, 615
Τῶν χειροτεχνῶν,
Καὶ τῆς πενίας καταπρδῶν.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

609. Τότε νοσήσεις. | Ὅτε μεταπεμψόμεθα. ἐν ἴδει ὴ νῦν τοῦτο.

611. Κλάειν μακρὰ τὼ κεφαλώ. | Λείπει τύπτεσαν. ἢ ἁπλῶς λέγειν, ἀλλὰ κατακλάειν ὅλον τὸ σῶμα ⁊ σεαυτώ. ἀπικὸν τὸ σχῆμα.

615. Τὸ

Revocabitis.

Chr Tum demum redibis: nunc autem pereas.
Præſtabilius enim mihi eſt diteſcere,
Te autem deflere caput tuum ſinere.

Bl. Ego igitur nunc profectò diteſcens cupio
Epulari cum pueris
Et uxore: & cum lavero,
Delibutus è balneo profectus,
Opificibus
Et paupertati oppedere.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

615. Τὸ λιπαρές. | Ἢ ἀντὶ τῆς πτυφηλὸς νοητέον. ἢ ὅλον ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς μετὰ τὸ λελοῦσθαι, ἐλαίῳ ὅλῳ τῷ σώματι ἀλείφεσθαι. ἵνα οἱ πόροι ὑπὸ θέρμης ἀνεῳγθέντες, χλιδῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου ὀπτωμαπκοῦ ὄντος, καὶ μὴ λίχνων ἄεσα ἔκτοθεν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ 'πιτετμημένη οἴκεται.
Ἐγὼ δὲ, καὶ σύ γ', ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
Ἐγκατακλινέντ' ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Βλ. Καὶ μὴ διατείβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ
Ἐλθὼν ἀκωλύσῃ με τῶν ὀργῶν ποιεῖν.
Χρ. Ὦ παῖ Καρίων, τὰ ῥεύματ' ἐκφέρειν ἑτοῖμος.
Αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
Καὶ πᾶλλ', ὅσ' ἔξιν ἔνδον ὑγρεπισμένα.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

618. Αὕτη μὲν ἡμῖν. | Σύνημα κατὰ ἀποκοπὴν ἀνομοιομερὲς σίγκειται ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων ὁλόκληρον. ἐπὶ τέλει παρέγραφον. καὶ ἐξῆς τὸ χορεῖον. καίπαῦδα γὰρ χρὴν ὄφελε θεῖναι καὶ διατείνασθαι μικρὸν ἄκρις ἄν τις ἐξ Ἀσκληπιοῦ ἀναστρέψειε τὸν τοῦ Πλούτου ἀπαγγέλλων ἀνάβλεψιν.

620. Ἄγωμεν εἰς. | Ἄγειν τὸ ἑλκύειν κράτιστον. ὅθεν καὶ ἀγὼν ποιητικῶς ὁ ἀγκυρών. καὶ τοσαῦτα πρόσωπα ἄγει τις ἤτοι διανθετεῖ. ἄγειν τὸ νομίζειν καὶ ἡγεῖσθαι ὡς φησὶ Σωτείων. ἡμέρα μὲν ἐν ᾗ τινα ἄγουσι Ἰουδαῖοι θρησκείαν. ἄγειν καὶ τὸ φέρειν ἐπὶ ἐμψύχων, ὡς τὸ ἄγει τὸν νέον εἰς τὸ διδασκαλεῖον.

ἄγειν

ACTUS SECUNDI

SCENA SEXTA.

CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS.

Chr. HÆC quidem ſcelerata nobis abiit:
Ego autem atque tu quàm celerrimè deum
Collocandum deducamus ad Æſculapii *fanum.*
Bl. Atqui ne moram trahamus, nequis denuo rurſus
Interveniens, eorum aliquid quæ in rem præcipuè ſunt facere prohibeat
Chr. Heus puer Cario! ſtragula efferre opus eſt tibi
Ipſumque Plutum deducere, pro more,
Atque cætera omnia quæ ſunt intus parata.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἄγειν καὶ τὸ ζωπυρεῖσθαι, ἀφ' ὧν τὸ κατάγε καὶ καταγὼς, καὶ παρ' ἰατροῖς κάταγμα τὸ ἐπὶ ὀστῶν ζωπύρημα.

Εἰς Ἀσκληπιόν. | Τὸν ἐν ἄστει λέγει Ἀσκληπιόν. δύο γάρ εἰσιν. ὁ μὲν ἐν ἄστει. ὁ δὲ ἐν Πειραιεῖ ἢ ἐν Ἀχέρουσιν, ὥς φασι.

624. Αὐτὸν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον. | Τοῦτο ὥσπερ διὰ μέσου εἴρηκεν. ἐχρῆν γὰρ τὸν Πλοῦτον ἔμελλεν ὁ Καρίων ἀγαγεῖν, ἀλλὰ τὰ στρώματα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα αὐτοῖς εἰς τὴν χρείαν παρεσκεύασο. τὸ δὲ ὡς νομίζεται ἢ ἐπὶ τὸ ἐκφέρειν ζωπυρεῖται, ἵν' ἢ ὡς νομίζεται καὶ νόμιμόν ὄζει τοῖς θέλουσι ποιεῖν. ἢ ἐπὶ τὸ ἄγειν, ἵν' ἢ ὡς νομίζεται ποιεῖν τὰς ἄρρητας ἀδεγῆ εἰς Ἀσκληπιόν. ἢ καὶ τὸ ἄγειν αὐτὸν τὸν Πλοῦτον ἐπὶ τὸν Καρίωνα, ἤγουν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτον ἐξένεγκε.

626. Ὦ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῆ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ὦ Πλεῖσα Θησείοις μεμισυλλημβόοι,
Γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,
Ὡς ἐυτυχεῖτ', ὡς μακαρίως πεπεφάγατε,
Ἄλλοι

ΣΧΟΛΙΑ.

626. Ὦ πλεῖσα Θησείοις. | Ἕτερον ζύσημα ἀμοιβαῖον ἦν ὑποκειμ. εἰσὶ δὲ οἱ φερόμενοι τρίχοι, ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι. ἐνδέκα, ἀνάπαιστικὸς τείμετρος βραχυκατάληκτος, ὑπερμυγδόος ὑπείτω β. ὁ δωδέκατος ἰαμβικὸς τείμετρος. οἱ ἑξῆς δύο, ἀνάπαιστικοὶ τείμετροι βραχυκατάληκτοι τῆ φερόμενα πόδος πενθασυλλάβε τετάρτοι διηροχαίοι. αἱ γὰρ βραχεῖαι κατ' ἀρχὰς ζυλλαβαὶ, ἀνὶ μιᾶς μακρᾶς λογίζεσθαι. τῆ δὲ δευτέρα, ὑπείτω δευτέρα. ὑπὶ τῆ τέλει φθέγγεται. σημείωσαι ἐνταῦθα, ὅτι δέον χορὸν διὰ μέσε θεῖναι μέλος ἂν ἐκεῖνοι εἰς Ἀσκληπιῆ ἐλθόντες ἀναβλέψειεν τὸν Πλοῦτον, ὁ δὲ φθεγξάμενος τὸν Καείσαρα εἰσφέρει ζυαγγελίζοντα τοῖς γέρουσι περὶ τῆς τῆ Πλούτε ἀναβλέψεως. ἐποίησε δὲ τοῦτο οὐκ ἀλόγως. ἀλλὰ τῆ τε τῆς νέας κωμῳδίας ζωηδείᾳ, ἐν ᾗ αἱ παραβάσεις ἐπαύσαντο ὡς φερόμενα. καὶ ἅμα δεῖξαι βουλόμενος, ὡς ἄρα τάχυσα πάνυ ὁ Πλοῦτος ἀνέβλεψεν.

Ὦ πλεῖσα Θησείοις μεμισυλλημβόοι. | Ὁ φερόμενος ἔρχεται ἀπαγγέλων τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαντα. μετὰ δὲ τὸ χαείσαθαι τιμὴ δημοκρατίαν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν Θησέα Λύκος τις ζυκοφαντήσας, ἐποίησεν ἑξοστρακισθῆναι τὸν Ἥρωα. ὁ δὲ φθαμένος εἰς Σκύρον δῆθεν φθᾷ Λυκομήδει τῆ δυνάστη τῆς νήσε. ὃς ζηλοτυπήσας, ἀναιρεῖ αὐτὸν δόλῳ. Ἀθηναῖοι δὲ λιμώξαντες καὶ κελαδέντες ἐκδικῆσαι τῆ Θησεῖ, τὸν μὲν Λυκομήδη ἀνεῖλον. τὰ δὲ ὀστᾶ μεταστειλάμενοι, καὶ Θησεῖον οἰκοδομήσαντες, ἰσοδέως ἔτω τιμᾶς νέμεσι. διανομαὶ δὲ καὶ ζυωχίαι τοῖς Θησείοις γίγνονται. τοῦς δὲ ὀγδόας τὰ Θησῆα ἤγετο. ἑορτὴ δ' αὖτῷ ἐπετελεῖτο, ἐπειδὴ

ACTUS TERTII

SCENA PRIMA.

CARION, CHORUS.

O Viri ſenes, qui Theſeorum tempore
Polentam ut plurimum eſitâſtis, ob penuriam victus;
Quàm felices eſtis; quàm beatè vobiſcum agitur,

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

ἐπειδὴ αὐτὸς ζωμήζας τὴν Ἀττικὴν, φεύγειν ἀποφάσκων καὶ κατὰ κώμας οἰκεμένην.

Μεμισυλλημένοι. | Ἦγεν συναγημένοι, ζωμὸν ἀρυσάμενοι, ἄρτοις κοίλοις καὶ μυσρίοις ἡμέμμενοι. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τοῖς μυσρίοις. οἱονεὶ μυσλίον πόν. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ πάντες φερίκα ἤθυον ἀλφίτων καὶ ἄλλα πνά. ἄλλως. ὁμοίως ἀρ[illegible] μισύλλη καλεῖται, ἤγουν ἀλφίτων. ἐν δὲ τοῖς Θησείοις ἀλφίτων ἤθυον. ὁ δὲ νῦς, ὦ πολλὰ ταλαιπωρήσαντες καὶ εἰς ὕδεν ἐσπουδέντες, νυνὶ δὲ εὐτυχήσαντες. ἄλλως. τὸ Θησείοις. εἰ μὴ διὰ τῆς οι διφθόγγου γράφεις τὴν ἑορτὴν τῶν Θησέως ἐρεῖς. εἰδὲ η, ἀντὶ τῶν μεθαρτίας νοήσεις. τὸ δὲ μεμισυλλημένοι ἀντὶ τῶν τετραμμένοι καὶ ζωμὸν ῥοφήσαντες. μισυλλᾶν γὰρ φασὶ τοῖς Ἀττικοῖς δευτέρας συζυγίας τὴν θερισσομένων, τὸ διὰ μισύλλης (ὅ ὅτι ἄρτος κοίλος οἷα δοίδυκος) ζωμὸν ἀρύεσθαι. γίνεται δὲ φασὶ τὸ μεῖζον ὅ ὅτι τὸ σμικρότατον. ἀλλὰ τὸ μὴ μεῖζον διὰ διφθόγγου γράφε· ὡς ἀπὸ τοῦ μεῖον γινόμενον. καὶ γὰρ ἐκεῖνο διὰ διφθόγγου. τὸ δὲ μισύλλα διὰ τοῦ ι. ὕδεν ἓν χαμὸν εἰ τὸ μὴ μεῖζον διὰ διφθόγγου γεγάφε), τοῦτο δὲ διὰ τοῦ ι. ὅπως τε καὶ ἀπὸ τοῦ χερείων χείρων, ἀρείων ἄρων, τοῦτο γέγονε.

627. Ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις. | Οἱ τοῖς κοίλοις ἄρτοις τὸν ζωμὸν ἀρυόμενοι τὰ χέως κορέννυνται· διὸ ἔνδειαν ἄρτων. ὑγδόη δὲ τὸ Θησεῖα ἦγον. καὶ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἐπανηγύριζον εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος. πεποίηται δὲ ἡ λέξις, λέγω δὲ ἡ μισύλλα, ἀφὰ τὴν μάσησιν. ἄλλως. ἢ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὄλων ὀλίγον ἄρτον ἀνάλισκον, ἢ πρὸ ζωμοῦ γελάζοντες καὶ τοῦτο τέτε κορεννύμενοι.

630. Τὶ

Ἄλλοι δ', ὅσοις μέτεστι τῆς χρηστῆς ὄψεως.

Χο. Τί δ' ἔστιν, ὦ βέλτιστε τῆς σαυτοῦ φί-
λων;

Φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστὸν κυνός.

Κα. Ὁ δεσπότης πέφευγεν εὐτυχέστατα,
Μᾶλλον δ' ὁ Πλοῦτος αὐτός. ἀνὰ γὰρ τυφλός,
Ἐξωμμάτωται· καὶ λελάμπρυνται κόραις,
Ἀσκληπιοῦ παιωνος συμβιοῦς τυχών.

Χο. Λέγε μοι χαράν· λέγε μοι βοάν.

Κα. Πάρεστι χαίρειν, ἴσθι τε βέλτιστ', ἴσθι τε μή.

Χο. Ἀναβοάσομαι τὸν εὐπαιδα καὶ
Μέγαν θεὸν τοῖσι φαύλοις, Ἀσκληπιόν.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

633. Τί δ' ἔστιν ὦ βέλτιστε τῆς σαυτοῦ φίλων. | Ἀντὶ τοῦ τοῦ σοῦ σαυτοῦ φίλους οἷον τῆς ὀνομαστῶν. οἱονεὶ ὐκ ἄλλων τινῶν, ἀλλὰ τῆς ὁμοίων σοι μαστιγιῶν. ἢ ὄψεων. ὕτως. ὦ βέλτιστε τί τῆς σαυτοῦ ὄψεων ἔστιν, ἀντὶ τοῦ τί ἀγαθὸν ἡμῖν ἀγγέλλεις; εἰκὸς γάρ σε καλλίστοις χρώμενον ὄψεσι, περὶ τοὺς ὄψεις καὶ τὰς ἀγγελίας ποιεῖσθαι.

634. Ἐξωμμάτωται. | Ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος. ὅρα δὲ πῶς τοῖς σπουδαίοις γελοιῶδη καταμίξας λανθάνει, εἰρηκὼς ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται. ἡ δὲ λέξις, ἀντὶ τοῦ ὀπτεταμψώς ὁρᾷ. ἡ γὰρ ἐξ ὀπτασιν σημοῖ. ὡς τὸ ἐκ θυμοῦ φίλεον. ἢ μᾶλλον παίζων, ἐπὶ στρεβλώσεως λέγει. ἄλλως δὲ νέον εἰπὼν ἀνέβλεψε καὶ καθαρὸς ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξωμμάτωται εἶπε καὶ λελάμπρυνται. παίζων γὰρ ἐπαμφοτερίζουσας λέξεις ἔθηκεν. ἐξωμμάτωται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμοὺς σημαίνει νοεῖσθαι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς ὀφθαλμοῦ ἀφῃρέθη τὸ κάλυμμα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λελάμπρυνται, καὶ ἀντὶ τοῦ καθαροὺς ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἀντὶ τοῦ λάμπουσι ἐν αὐτοῖς ἔχει· ἔχει δὲ τὸ λελάμπρυνται τέτον τρόσωπον τῆς ἐνικῶν, ὁμόφωνον τῷ τέτῳ τῆς πληθυντικῶν. ὡς τὸ ἐξήρανται καὶ κατήγνυται καὶ ὅσα τοιαῦτα.

635. Ἀσκληπιοῦ παιῶνος. | Παιὰν μὲν ὕμνος ἔστιν εἰς Ἀπόλλωνα ὅτι παύσει λοιμὸν ἀδόμενος, ἀλλὰ καὶ ὅτι παύσει πολέμους. πολλάκις δὲ καὶ τροσδοκωμένου δεινοῦ. καὶ παιανίζειν ῥῆμα

ἀπὸ

Et cum cæteris, quicunque probis moribus ſunt præditi;

Cho. Quid eſt autem, ô tuorum ſodalium optime!

Videris enim alicujus boni nuncius venire.

Car. Cum hero meo feliciſſimè actum eſt,

Vel potius cum Pluto ipſo; pro cæco enim

Occulatus fit, & pupillas illuſtratas habet,

Æſculapium medicum propitium nactus.

Cho. Mihi gaudium narras, mihi narras jubilum.

Car. Gaudendi tempus eſt, velitis, nolitis,

Cho. Cantu celebrabo pulchro patre natum,

Magnum mortalibus lumen Æſculapium.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀπὸ τούτου τὸ παιᾶνα ἄδειν. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ παύω παυᾶν καὶ παιάν. παιὼν δὲ ὁ καὶ παιήων ὁ ἰαμβικὸς καὶ δεκαπενταπὴς ἤτοι νοσημάτων. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ παίω τὸ δεκαπενταπέω παιέων καὶ παιάων ὡς μαχάων, καὶ κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ α εἰς η παιήων, καὶ αὖθις κατὰ συγκοπὴν παιῶν.

636. Λέγεις μοι χαρὰν. | Τίνα γυναῖκα ἢ τραγικῶν. ἀπαγγέλλεις μοι φησὶ χαρᾶς ἄξιον, ὥστε καὶ βοᾶν χαρᾶ νικώμενον. λέγεις μοι χαρὰν τὸ συνημμένον τοῦτο κῶλον ὅτι δι. τὸ ἀπείμεσον βραχυκαταληκτικὸν ἐξ ἀντιπαίστου ἐπιτείτου δευτέρου καὶ δύο συλλαβῶν, ἡμίσεως ποδὸς ὄντων. τὸ βακχικὸν τείμεσον ἀκαταληκτον. τὸ τείτον καὶ τέταρτον τείμεσα καταληκτικὰ ἐκ παιώνων δύο καὶ συλλαβῶν τριῶν λειπουσῶν μιᾶ συλλαβῇ εἰς ἀναπλήρωσιν τελείου ποδός.

638. Ἀναβοάσομαι. | Ἐξ Ἡλέκτρας Εὐριπίδου ἀνυμνήσω φησὶ τὸν Ἀσκληπιὸν μέγα φῶς ὄντα τοῖς ἀνθρώποις. πολλοὶ δὲ παῖδες τοῦ Ἀσκληπιοῦ, Ποδαλείριος, Μαχάων, Ἰασὼ, Πανάκεια, Ὑγιεία. ἀναπέπλασται δὲ τὰ ὀνόματα ἀφ' ὧν τὸ ἰᾶσθαι καὶ πάντα ἀκεῖσθαι καὶ παρὰ τὸ ὑγιείαν παρέχειν. εὐπαιδα δὲ οἷον καλὰς ἔχοντα παῖδας, ἢ τὸν καλὸν παῖδα. ἐπαμφοτερίζει δὲ τὰ τῆς χρήσεως ὀνόματα τοῦ καλοῦ παιδὸς καὶ τοῦ καλὰς παῖδας ἔχοντος, ἢ τὸν καλὸν παῖδα παῖδα. ὁ δὲ νοῦς πέπαικται εἰς τραγῳδίαν. ὁ δὲ χαρακτὴρ τραγικὸς ὡς ἐν Ὀρέστῃ. ἀναβοάσομαι παρὰ Τανταλῳ.

640. Τίς

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῆ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

ΤΙΣ ἡ βοὴ ποτ' ὄξίν; ἆρα γ' ἀτζελεῖ
Χρησόν κ; τῦτο γὰ ποθῦσ' ἐγὼ πάλαι,
Ἔνδον κράδημα τῦ μυβύβλα τυτονί.
ΚΑ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα
Καὐτὴ πίης. φιλεῖς ὄ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
Ὡς ἀγαθὰ Συλλήβδην ἄπφυτά σοι φέρω.
ΓΥ. Καὶ πῦ 'στιν; ΚΑ. Ἐν τοῖς λεγομύοις εἰσὶ τάχα.
ΓΥ. Πέραινε τοίνυν, ὅ,κ λέγῃς ἀνύσας ποτέ.
ΚΑ. Ἄκυε τοίνυν. ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα,
Ἐκ τῆ' ποδῶν εἰς τὸ κεφαλαίῦ σοι πάντ' ἐρῶ.
ΓΥ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὸ κεφαλαίῦ. ΚΑ. Μὴ τἀγαθά
Ἃ νῶ γεγόνηται; ΓΥ. Μὴ μὰ ὄῦν τὰ πράγματα.

ΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

640. Τίς ἡ βοή ποτ' ὄξί. | Κορωνὶς εἰσπύντων ὑπακειτῆ. οἱ ὄ τίχοι, ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι, ῥκθ. ὧν τελευταῖ Θ, ἐγὼ δ' ἀπαντῆσά γ' ἐκείνοις βύλομαι. ἐπὶ τέλει ἐκάθευ ζυσήμαλ Θ, ὡδάχαφ Θ. ἐπὶ ὄ τὸ τέλει πάντων ἦδ τίχων κορωνὶς ἢ ἐξῆς τὸ κομμάτιον τῆ χορῆ. κἀνταῦθα γὰ χορῆ τι μέρ Θ ὤφειλε θεῖναι ἢ διαπείψαι μηχθν, ἄχεις ἂν ὁ Καείων ἐκείνοις συμμίξειεν.

643. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον. | Ἡνίκα ἰῶ ἀπαγγελία, ἔθ Θ ἰῶ πίνειν οἶνον.

6 8. Ὡ-

ACTUS TERTII

SCENA SECUNDA.

MULIER, CARION.

QUIS iſte tandem clamor eſt? nunquid mihi nunciabit
Boni? hoc enim ego dudum deſiderans,
Domi deſideo, hancce *Carionem* expectans.
Car. Citò, citò vinum affer, hera, ut
Ipſa quoque bibas (id autem agere quam maxime amas.)
Ut bona ſummatim omnia tibi affero!
Mul. At ubi ſunt? *Car.* Ex his, quæ dicturus ſum, ſtatim ſcies.
Mul. Expedi igitur tandem, quæ dicis, confeſtim.
Car. Audi ſis ergo, nam ego negotium
A calce ad caput tibi totum recenſebo.
Mul, Minime ſane mihi in caput. *Car.* Nonne ut tibi in *caput* recidant bona
Quæ nunc evenerunt? *Mul.* Modò non *des* Negotium.
Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

6 8. Ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα ἐκ τῆς ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν σοι. | Τὸ μὲν φαινόμενον ὅτι τοῦτο τὸ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐρῶ τὰ πράγματα. νοεῖται δὲ καὶ ἕτερόν τι πάνυ αἰσχρὸν καὶ ἄξιον τῆς τῶν δούλων ἀσελγείας καὶ μοχθηρίας. ἡ γυνὴ δὲ πράγματα τὰς ὀχλήσεις ἐνόησε, καὶ διὰ τοῦτο λέγει μὴ δῆτ' ἐμοιγ' εἰς τὴν κεφαλήν.

651. Μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα. | Ὅπερ ἐπὶ κακῷ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πράγματα, ἐπὶ διαφθορᾷ. καὶ Μένανδρος δὲ ἐν γεωργῷ. ἐν πράγμασιν, ἐν μάχαις. ἐν ἴδῃ δὲ ἀναγνωστέον.

654. Νῦν

ΚΑ. Ὡς γὰρ τάχιστα ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεόν,
Ἄγοντες ἄνδρα, ζῆτε μὴ ἀθλιώζατον,
Νῶϊν, εἶπεν ἄλλον, μαχάριον κ' εὐδαίμονα,
Γρῶτον μὴν αὐτὸν ὅτι θαλάττιαν ἤγομεν. 655
Ἔφειτ' ἐλεύσεσθαι. ΓΥ. Νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἐγὼ
Ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λέσθαι.
ΚΑ. Ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ἦμεν τοῦ θεοῦ,
Ἐπεὶ ἦ βωμῷ πόπαμα καὶ πρόσματα
Καθωπιώθη, πέλανος. Ἡφαίστου φλογί, 660
Κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ εἰώθει ἐγώ.
Ἡμεῖς δ' ἔκας θεν σιβάδα πρεκατεύετο.
ΓΥ. Ἦσαν δὲ τίνες καὶ ἄλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;
ΚΑ. Εἷς μὲν γε Νεοκλείδης· ὃς δεῖται μὲν τυφλός.
Κλέπτων ἦ τὰς βλέπουσας ἐπορκήσας ἔσεν. 665
Ἕτεροί τε πολλοὶ πάμποδαπὰ νοσήματα
Ἔχοντες.

ΣΧΟΛΙΑ.

654. Νῶϊν δ' εἶπεν ἄλλον. | Δέον εἰπεῖν τινα ἄλλον εἰπεῖν εἴπερ τιν' ἄλλον εἶπε πρὸς τίνι ὄπισθεν αἰτιατικῇ.

655. Ἐπὶ θαλάττιαν ἤγομεν. | Ἤθισο γὰρ τοῖς ἀρχαίοις ἐκεῖ χαίρειν τὰς ἀφωσιωμένας. Ὅμηρος. Καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλον.

656. Ἔπειτ' ἐλεύσεσθαι. | Ἀπὸ τοῦ λέω. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλεύσομαι κατὰ συγκοπήν.

Νὴ Δί' εὐδαίμων. | Ἐν εἰρωνείᾳ, ἀντὶ τοῦ κακοδαίμων. τὸ γὰρ εὖ ἀντὶ τοῦ δὺς μοίρης. τὸ δὲ ψυχρᾷ θαλάττῃ διὰ τὸ τῆς ὑσίας ψυχρὸν ἡμᾶς ἐργάσεσθαι. τὸ δὲ ἤμην ἀντὶ τοῦ ἐπορεύομεθα. διὸ μετὰ τοῦ ι ἀπὸ τοῦ εἶω.

659. Ἐπὶ ἦ βωμῷ. | Ἀντὶ τοῦ ὀσφραινόμενος τῆς θυσίας καὶ οἷον ἀπαρχήματον ὅτι ἦν βωμὸν τεθύντων. ἄπονται τοῦ βωμοῦ, ἢ τοῦ καπνοῦ, καὶ ὀσφραίνεται ὅσια, καὶ πότε ἔξεστι τοῖς ἀπὸ τῆς θυσίας ἀδεῶς χρῆσθαι.

Καὶ πρόσματα. | Γέφυται καὶ θυλήματα. σημαίνει δὲ τὰ προσπαίγματα ἢ τὰ πρὸ τῆς θυσίας ῥιπτόμενα θυμιάματα, ἢ πλακοῦντα.

660. Κα-

Car. Simulatque enim pervenimus ad deum,
Adducentes virum, (tunc quidem miſerrimum,
Nunc vero, ſiquis alius, beatum ac felicem:)
Primum quidem ipſum ad mare deduximus
Deinde abluimus. *Mul.* Scilicet admodum beatus erat,
Homo ſenex frigido lotus mari!
Car. Poſt ad delubrum dei conceſſimus.
Cùm autem altari placentæ ac ſacrificii præludia
Dicata fuere, libum Vulcano igni,
Decumbere fecimus Plutum, ut par erat.
Noſtrûm quoque quilibet ſtragulum adornabat.
Mul. Erantne etiam alii opem dei petentes?
Car. Unus ſane Neoclides *nomine* (qui cæcus eſt quidem,
Furando autem vel videntes ſuperavit)
Alii item multi omnigenis morbis
Laborantes.

ΣΧΟΛΙΑ.

660. Καθωπώθη πέλανος. | Τοῖς καθήκουσι νόμοις ἀνιερώθη, καθηγνίσθη ἢ ὁσίως ἀνετέθη. ἐπειδὴ ἡ ὁ πέλανος τῇ Ἡφαίστῳ φλογὶ καθωπώθη καὶ τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα ἦ, τουτέστιν, ἢ τὰς ὀλύρας παρὰ τὸ προθύεσθαι ἦ ἱερήων, ἢ κειδὰς ἢ λιβανωτὸν τὸ ἦ ἐξῆς. ἐπεὶ ἦ βωμῷ προθύματα καθωπώθη Ἡφαίστῳ φλογὶ, καὶ πόπανα καὶ πέλανος. ἄλλως. δέον εἰπεῖν καὶ πέλανος, ὁ ἦ ἀσυνδέτως πέλανος εἶπεν. ἰξέον ἦ ὅπ τὸν μὲν πέλανον ἐν τῷ πρεὶ ἔρριπτον. τὰ ἦ πόπανα, καὶ τοὺ πλακοῦντας καὶ τἄλλα, ἐν μέσῃ τῷ βωμῷ ἐτίθεσαν. ἢ τὸ πέλανος ἁρμόδιον ὅτι τοῖς προθύμασι ὕστερον ἐπειδὴ ἦ τῷ βωμῷ καθωπώθη τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα καθωπώθη τῇ φλογὶ τοῦ Ἡφαίστου, ὁ πέλανος λέγω. ὁ καὶ χρεῖττον.

662. Παρεκαθύετο. | Ἐκ συλλογῆς ἠυτρεπίζετο ἀπὸ τῶν καταπυμάτων. καταπύματα ἦ λέγονται οἱ μικροὶ ἰμάντες, οἱ ὅπ τοῖς κόφοις ἐρραμμένοι. λέγει οὖν ἐκ πολλῶν καὶ μικρῶν τινὶ σκάφα ἠυτρεπίζομεν.

664. Εἰς μὸ γα, Νεοκλείδης. | Εἰς πολλὰ κεκωμῳδημένος εἰς βήτορα καὶ τὰ δημόσια κλέπτοντα καὶ ξένον καὶ τὰς ὄψεις ἠλαθομένον. εἴρηται ἦ καὶ Πελαργοῖς περὶ αὐτοῦ ὅτι ῥᾴπτωρ καὶ συκοφάντης.

Ἔχοντες. ὡς ὃ τὴς λύχνους ἀποσβέσας,
Ἡμῖν παρήγγειλε καθεύδειν τᾷ θεᾷ
Ὁ πρόπολος, εἰπών, εἴκες ἄθηται ψόφῳ,
Σιγᾷν, ἅπαντες ἡσυχίως κατεκείμεθα.
Κἀγὼ καθεύδω· σὺ δ' ἐδυνάμην. ἀλλά με
Ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε κειμένη
Ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς τὸ γειδίον·
Ἐφ' ᾧ ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.
Ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τὸν ἱερέα
Τὰς φθοῖς ἀφαρπάζοντα, καὶ τὰς ἰγάδας,
Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δ'
Περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
Εἴπω πόπανον εἴ τι καταλελειμμένον.
Ἔπειτα ταῦτ' ἤγιζεν εἰς ἁκτὴν τινά.
Κἀγὼ νομίσας πολλῷ ὁσίῳ τῷ πράγματι,
Ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι

Γυ. Ταλάντατ' ἀνδρῶν, σὺ ἐδεδοίκεις τὸν θεόν;

Κα. Νὴ τοὺς θεούς ἔγωγε μὴ φθάσῃ με,

Ἐπὶ

Fatal ἀθὴς (guilty pottage) arista.

Al. πρ. φθοῖς v. 676. ἢ. πρ. v. 679.

ΣΧΟΛΙΑ.

672. Ἀθάρης χύτρα πις.] Ἀθάρα, μόνη ἡ σεμίδαλις. Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ η ἀθάρης. Αἰολεῖς ἀθήρας. ἡ δὲ κοινὴ διὰ τοῦ α, ἀθάρας.

674. Ἐφ' ᾧ ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.] Περιττὴ ἡ μία ὅτι ὡς εἰς τὴν ἱερῶν ὄψεων δηλονότι. ἐφερπύσαι δέ, βαδίσαι ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἑρπετῆς. ἐπὶ τούτῳ δὲ τὴν ἡσυχον κλοπὴν, τὴν ἐπὶ τὴν χύτραν δηλοῖ.

676. Τὰς φθοῖς.] Ἀττικοὶ μὲν μανσυλλάζως οἱ φθοῖς. ὁ δὲ Καλλίμαχος φθοΐδας ἀντὶ τοῦ πλακοῦντας, πέμματα.

677. Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς.] Εἰσὶ γὰρ τράπεζαι ἐν ταῖς ἱεραῖς, ἐν αἷς πλάσαι τὰ ὀπτερώμματα.

680. Εἰς σάκκαν πινὰ] Γράφε δὲ εἰς σάκκον ὃ ἔστιν εἰς δύλακον. ἀπὸ τοῦ σάπτεσθαι. λέγει εἰπεῖν εἰς τὸν βωμὸν ἤγιζέ φησιν εἰς τὸν σάκκον. ἤγιζε δὲ ἀντὶ τοῦ ἔβαλλεν εἰς λέγεται δὲ σακκίον, ὃ καὶ δύλακον

Laborantes. poſtquam vero, lucernis extinctis,
Nos dormire juſſerat dei
Famulus, qui imperaverat etiam, ſiquis ſtrepitum ſentiret,
Silere, omnes ſimul compoſite decubuimus.
At ego dormire non potui, ſed
Me percellebat polentæ quædam olla poſita
Non procul à capite cujuſdam aniculæ.
Ad hanc adrepere mirificè geſtiebam.
Dehinc ſublatis oculis conſpicio ſacrificum
Placentas ſurripientem ac caricas
A menſa ſacra. poſthac vero
Circuivit aras ſingulas ordine,
Sicubi placenta quæpiam relicta eſſet.
Deinde hæc *omnia* ſanctè recondebat in ſaccum quendam.
Atque ego ratus magnam eſſe hujus facinoris ſanctitatem,
Ad ollam iſtam polentæ erigor.

Mul. Hominum miſerrime! non tu veritus es deum?

Car. Etiam profecto ego *verebar*, ne me præveniret

Ad

ΣΧΟΛΙΑ.

δύλακον λέγομεν. πρὸς ἢ ἀντὶ τῦ ἀγίως ἀπτίθετο. παίζει ἢ τῦτο ὡς ἐπὶ ἱερέων. ἀρσενικῶς ἢ ὁ σάκκας ὡς αἱ χρήσεις διδάσκουσιν.

631. Κἀγὼ νομίσας πολλῷ ὅσιαν. | Ὅσια μὲν, τὰ πρὸς ἀνθρώπους ὧν ἕξεσι δίκαια. δόξας φησὶν ὅσιον εἶναι τὸ λαμβάνειν τὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπεὶ καὶ ὁ ἱερεὺς ἐλάμβανεν.

634. Μὴ φθάσῃς με. | Βαδίσας ἐπὶ τὸν βωμὸν διλονότι. διαφαλλεται ἢ τὸν θεὸν ὡς κλέπτην καὶ λαίμαργον. ἐροβοήθω ἂν μὴ καὶ αὐτὸς ἐλθὼν κλέψαι τινὰ χύτραν φθάσῃς με ἄλλος. πάνυ καλὸν καὶ σεβάσμιον τὸ πρᾶγμα ὁ ἐκεῖνος ἐποίει ἡγησάμενος καὶ ἀκ ἀσεβὲς κεῖνας ἀνέσλω καὶ αὐτὸς ἐπὶ τινὰ χύτραν τῆς ἀθάρας. ἐν τούτῳ ἢ δεικνύει ὡς ἀεὶ οἱ δοῦλοι πρὸς τὸ φαγεῖν τὸν νοῦν ἔχουσιν. τὸ ἢ ἔχων τὰ στέμματα λέγει διὰ τὸ γεγράφειν τὸν Ἀσκληπιὸν ἀεὶ στεφανηφορῦντα ὡς ὑγίας αὔπον.

Ἐπὶ τῷ χύτρᾳ ἐλθὼν ἔχων τὰ σέμματα. 685
Ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτῷ μὴ ὠρὸν διδάξατο.
Τὸ χρᾴδιον δή, ὡς ἤκουεν δὴ μὺ τὸν ψόφον,
Τῷ χεῖρ' ὑφῆρει κἄπτα συρίξαι ἐγώ
Ὀδακὲ ἐλαβόμην, ὡς παρείας ὢν ὄφις.
Ἡ δὴ σὺν θεὼς τῷ χεῖρα πάλιν ἀνέσπασεν, 690
Κατέκειτο δὴ ὠτῷ ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ,
Ὑπὸ τᾶς δεᾶς βδέων καὶ δεμύτερον γαλῆς.
Κἀγὼ τότ' ἤδη τᾶς ἀηδίας πολλῷ ἔφλων.
Ἔπειτ' ἐπειδὴ μεσὸς ἦν, ἀνεπαυόμην.

ΓΥ. Ὁ δ' θεὸς ὑμῖν ὁ σωσήειν; ΚΑ. Οὐδέπω. 695
Μεθ' τοῦτο δή' ἤδη, ὦ γελοῖον δῆτά κε
Ἐποίησα. σωσιόνικος. γὰρ αὐτῷ, μέγα πρόσω
Ἀπέβλεπον. ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.

ΓΥ. Ἦσθ σε διὰ τοῦτ' σὺν θεὼς ἐβδελύττετο.

ΚΑ. Οὐκ. ἀλλ' Ἰασὼ μή κε ἀκολουθεῖσ' ἅμα, 700

Ὑπ-

ΣΧΟΛΙΑ.

688. Τῷ χεῖρ ὑφῆρει. | Ἐκτείνει κατὰ τῆς χύτρας ἵνα μηδεὶς αὐτῷ λάβῃ. ἢ ἐξέτεινε. καὶ Μένανδρος, ἐξάρασντες ἐπικρεμάσατε.

Κἄπτα συρίξας ἐγώ. Ὅμοιόν φασιν ἁπλοῦν καὶ συρικτὸς καὶ σύριγμα. ἀκόλουθον δὲ τῷ ἐφορμῆσαι, τὸ συρίξαι. ἔκασον γὰρ τῶν ζώων ἰδίαν φωνὴν ἔχει, ὡς αἶξ τὸ μηκάζειν, βοῦς, τὸ μυκᾶσθαι, κορώνη τὸ κρώζειν, καὶ τἄλλα ὁμοίως, ὅτως καὶ ὄφις τὸ συρίζειν.

689. Ὀδακὲ ἐλαβόμην. | Ἀντὶ τοῦ τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῷ ἔλαβον, ἀντὶ τοῦ ἔδακον αὐτόν.

Ὡς παρείας ὢν ὄφις. | Εἴωθε δὲ ὄφεως ὁ παρείας λέγειν τὸ ἐπαίρεσθαι τὰς παρειάς. φασὶ δὲ αὐτὸν μὴ δάκνειν, ἢ καὶ δάκνοντα μὴ λυπεῖν. μέμπται δὲ αὐτὸν καὶ Δημοσθένης τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας φάσκοντας. καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Δημάδου λόγῳ ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. τὸ δὲ τοιοῦτον εἶδος εὑρίσκεται ἐν πηγῇ ἱερᾷ τοῦ Διονύσου. 693. Ε-

Ad ollam accedens cum ſuis corollis.
Sacrificulus enim ejus me ante docuerat.
Anicula autem, ut mei ſtrepitum ſenſit,
Manum ſubduxit. deinde ego ſibilans
Mordicus arripui, ac ſi Paræus anguis eſſem.
Illa vero protinus manum rurſus retraxit,
Jacuitque quietè (cum ipſam ſtragulo involviſſet)
Præ metu pedens acriùs fele.
Atque ita ego jam polentæ plurimum abſorpſi.
Dehinc cum refertus eram ad quietem me dedi.

Mul. Nonne autem deus ad vos acceſſerat? *Car.* Nondum.

Poſthac vero jam ridiculum quiddam
Commiſi. illo enim accedente, graviter prorſus
Pepedi: nam venter mihi ſupra modum intumuerat.

Mul. Certe ob hoc te ſtatim abominabatur.

Car. Minime. ſed Jaſo quædam *nomine*, quæ ſequebatur,
Subrubuit

ΣΧΟΛΙΑ.

695. Ἕφλων. | Ἥδιον. λείπει ἡ ὑφιώ. φλᾷν ἢ νῶ, τὸ μετὰ ψόφε ἐλθεῖν. καὶ γὰρ φλᾷν, τὸ θλᾷν. ὡς φησὶν Ἡρεσκάσιος.

695. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν ἐπεστήκειν. | Ἰωνικῶς ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἤσκειν εἴκελα καλά. ἀντὶ τῦ ἦσκες. εἶτα γὰρ ὄζει προσώπε.

698. Ἀπέπαρδον. | Διὰ τὴν ἀδρότητα τῆς πολυμάτων ἐκπόδησιν. ὄθεν καὶ πάρδοκα. ὀρμητικὸν γὰρ τὸ ζῶον.

Ἐπεφύσητό μοι. | Ὑπὸ τῆς ἀθάρης πλεονότη· ποιεῖ γὰρ αὕτη πολύματα τῇ γαστρί.

699. Ἐξελύπετο. | Ἐμίσει σε· χαλεύντως τὸ ἐξελύπετο πρὸς τὸ ἀπέπαρδον φησὶ τὸ βλέπειν.

700. Ἀλλ' Ἰασώ μοί πε. Οὐκ ἐῴκει δόξει προσῆκε τῷ Ἀσκληπιῷ ἢ Ἰασὼ φησὶ τὴν Ἴασιν ὀνομασμένην ἀλλὰ καὶ δυγατέρα τῦ Ἀμφιαράε αὐτὴν εἶπεν ἐν ἐκείνοις. ἀλλ' ὦ δυγατερ ἔλεξά σοι προμνήσης. εἰ καὶ τὴν Ἰασὼ Ἀσκληπιᾶ δυγατέρα ὥσπερ Ἀμφιαράε,

Ἀμφιαρᾷ, ἄξιον ἀπορεῖν. ἐπεὶ καὶ Ἑρμιππος ἐν τῷ περὶ τῶν ἰάμβῳ φησὶ τειμέτρων Ἀσκληπιῶ καὶ Λαμπτίας τῆς ἡλίου λέγει Μαχάονα

Ὑπηρυθρίασε, κἀπὶ πλιάκει ἀπεσκάφη,
Τὼ ῥῖν' ὑπολαβοῦσ'. ὠλιδρωτὸν γὰρ βδέω.

ΓΥ. Αὐτὸς δ' ἐκεῖνος; ΚΑ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἐφεόντισεν.

ΓΥ. Λέγεις ἄγοινον ἄρα σύ γ' εἶναι τὸν θεόν;

ΚΑ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'. ἀλλὰ Σκατοφάγον.

ΓΥ. Αἰ ζάλαν. 705

ΚΑ. Μετὰ ταῦτά γ' αὐθὶς ἐγὼ μὴ Συνεκαλυψάμην

Δείσας. ἐκεῖνος δ' ἐν κύκλῳ τὰ κοσήματα
Σκοπῶν ὥρᾶτο πρῶτα κοσμίως πρῶν.
Ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον ὑπέδιον
Παρέθηκε καὶ δοίδυκα καὶ κιβώκιον. 710

ΓΥ. Λίθινον; ΚΑ. Μὰ Δί', ὃ δῆτ' ἐχὶ τόγε κιβώκιον.

ΓΥ. Σὺ δ' πῶς ἑώρας ὦ κάκιστ' ἀπολέμβυε.
Ὅς ἐγκεκαλύφθαι φής; ΚΑ. Διὰ τὸ περιβωτίν.
Ὀπαὶς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, μὰ τὸν Δία.
Πρῶτον δ' πρώτων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον 715

Κατα-

ΣΧΟΛΙΑ.

712. Οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω. | Ἄλλο λίβανος καὶ ἄλλο λιβανωτός. λίβανος μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ δένδρον, λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς τοῦ λιβάνου. ἔστι δὲ καὶ ὄρος Λίβανος καλούμενον.

705 Ἀλλὰ σκατοφάγον. | Ἀναίδητον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς παρὰ Βοιωτοῖς βοῶν. οἱ γὰρ πολλοὶ ἀναιδησίαν σκατὰ ἤθιον. ἐπεκλίθη δὲ ὄζειν ἡ σκατὸς ψυχική, ἀπὸ εὐδείας τῆς σκώρ.

711. Οὐ

Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον καὶ Ἰασὼ καὶ Πανάκειαν καὶ Ἄγγελον νεωτάτιον. ἄλλοι δὲ θεραπεύσιν Ἰανίσκον καὶ Ἀλεξίωρκα. ἔστι δὲ καὶ Ἀμφιαρέως θυγάτηρ Ἰασώ.

Subrubuit; atque Panacæa ſe avertit,
Naribus compreſſis; thus enim non pedo.
Mul. Ille autem ipſe *quid*? *Car.* Per Jovem, nihil penſi habuit.
Mul. Ruſticanum ergo tu dicis eſſe deum?
Car. Non ego profecto, ſed merdivorum. *Mul.* Vah ſcelus!
Car. Poſt hæc ſtatim quidem ego me co operui
Præ metu: ille autem quaquaverſum morbos
Explorans, obibat omnes admodum compoſité.
Poſtea puer ipſi lapideum mortariolum
Appoſuit & piſtillum atque ſcriniolum.
Mul. Lapideumne? *Car.* Non profecto, ſcriniolum ſcilicet.
Mul. Tu autem quomodo vidiſti, ô peſſimè perdite,
Qui te co-opertum fuiſſe ais? *Car.* Per palliolum:
Foramina enim habuit non pauca, per Jovem.
Primum autem omnium Neoclidæ medicamentum
Illititium

ΣΧΟΛΙΑ.

711. Οὐ δῆτ' ἀλλὰ τόγε κιβώπιον | Παίζων πρὸς τὸ πρόσωπον ἀπώλιτησεν ἀλλά γε κιβώπιον. εἰπὼν γὰρ ὅτι κιβώπιον λίθινον ἢ ὥσπερ ἑαυτὸν λήθῳ ἐπανορθοῦται φησι, μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε λίθινον τὸ κιβώπιον.

713. Διὰ τὸ τειβωνίς. | Νῦν τὸ παλαιὸν καὶ τελεμμένον ἱμάτιον. τὸ γὰρ τείβακον ἱμάτιον ἔτω καλεῖσιν Ἀττικοί. ὀπὰς δὲ τὰς τρώγλας ἔφθην καὶ ὥσπερ οἱ ὀφθαλμοί. ἀνοίγματα γάρ ἐστι.

Καταπλαγὸν ἐπεχείρησεν τείχειν, ἐμβαλὼν
Σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τλωίων. ἔπειτ' ἔφλα
Ἐν τῇ θυσίᾳ Συμπόσιον μαγείρων ὀπτὴν,
Καὶ χῆνον εἶτ' ὄξει διέμυσσ. Σφηττίῳ,
Κατεπλαγεν αὐτὸ τὰ βλέφαρ' ἐκπρέψας, ἵνα
Ὀδυρῷτο μᾶλλον. ὁ δ' ἐκεκραγὼς ἐβοῶν
Ἔφλυ' ἀναίξας ὁ δ' θεὸς γελάσας ἔφη,
Ἐπῳδὴ νυῖ κάθηο καταπεπλασμένος.
Ἵν' ἐπαμυνόμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας.

ΓΥ. Ὡς φιλόπολίς τις ἔσθ' ὁ δαίμων καὶ σοφός.

ΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

7.6. Καταπλαγόν.] Τῶν φαρμάκων, τὰ μὲν δύναται καταπλάσαι, τὰ δὲ, χρίσαι, τὰ δὲ ποτά. πινὲς δὲ ἐξηγοῦνται καταπλαγὲν λέγοντες. ἔστιν οὖν παχὺν τὸ παχύμενον, πλαγὸν τὸ πλαπόμενον, ὃ καὶ καταπλαγὸν λέγεται, καὶ πίσον τὸ πυόμενον.

Ἐπεχείρησεν.] Οἱ χείροντες ἐπεχείρησε τείχειν διὰ τὸ ἀμαθές. ὁ γὰρ ἐμφανῶς ἐθεράπευσεν ὁ Ἀσκληπιὸς, ἵνα καὶ τῷ Νεοκλείδῃ ἐγχειρείσαι αὐτὸν λέγωμεν τείχειν τὸ φάρμακον, ἀλλ' ἀφανῶς κατὰ τὴν νύκτα. ἔχει δ' ὅτως, ἐπεχείρησε πρῶτον πάντων τείχειν τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον καταπλασόν. καὶ ἔστιν ἡ δοκὴ αὕτη πρὸς τὸ τείχειν πεποιημένως, ἡ γὰρ τείχις ἐκείνῳ ἐδύνατο, τοῦτέστι δ' ἐκεῖνον ἐλύετο.

7.17. Τρεῖς τλωίων.] Ὅπου ἐν τῇ Τλωΐδι μιᾷ τῶν Κυκλάδων νήσῳ ὄφεις καὶ σκορπίοι δεινοὶ ἐγένοντο, ἢ ὅτι ἡ τλῶδες δειμύτατα σκόροδα φέρει. ἡ Τλῶδες δὲ αὕτη διενεώδης δοκεῖ εἶναι, καὶ σύσπολις πόλεσι. Τλῶδες δ' αὐτὴ πολλὰς ἔχουσα σκορπίους. Καλλίσταλος δὲ ὅτι τὸ σαφὲς κατιωνόμασται, ὡς σκοροδοφόρος τῆς γῆς οὔσης διὸ καὶ τὸ παρὰ Ἀνπμάχῳ Τλώς τ' ὀφιόεσσης, ὃ καλῶς ἔχειν δοκεῖ.

7.19. Καὶ χῆνον.] Σχῆνον νυῖ φησι τλὼ Καλλίας, δηκτικὸ γὰρ βέλος πάντα εἶναι. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς φέρεται ἐκ τῆς Θεοφράστου, ὅτι ἕτερόν τι ἡ Σκίλλα, καὶ χῆνος φησὶ τὸ φλέγεσθαι καὶ δακρύειν, ἡ αὐτὴ γὰρ τῇ ναρκίσσῳ.

Ὀξεῖ διέμυσσ.] Διυγραίνων ὁ νυῖ χυμαπίζειν φασί. Σφηττίῳ δὲ τὸ δριμυτάτῳ ἀπὸ δήμου. πικροὶ γὰρ οἱ Σφήττιοι καὶ συκοφάνται. ἢ ἔθος τοῦ Σφῆττος, δυμικοὶ γάρ, ἢ ὅτι δριμὺ ὄξος ἔθος Σφηττίοις ἐγίνετο. 724. Ἵν'

Illititium aggreſſus eſt contundere, injectis
Alliorum tribus capitibus teniorum: dehinc contudit
In mortariolo, admiſcens etiam laſer
Et lentiſcum; deinde, aceto diluens ſphettio,
Illivit palpebras ejus inverſas, quo
Doleret magis. ipſe autem exclamans & vociferans
Se ſubtraxit exiliens. Deus vero ſubridens inquit,
Hîc jam deſideas inunctus,
Ut te pejeratum à concione prohibeam.
Mul. Quam amans reip. eſt hic deus atq; ſapiens!

ΣΧΟΛΙΑ.

724. Ἵν' ἐπωμυύμμυον. | Ἀντὶ τοῦ ἐκκαλύμμυον ἐπωμοσία δέ ἐστιν ὧν ὀμνύουσιν ὁ βουλόμενος ἀνίεσθαι ψηφίσματι ἀσφαλισάμενος. ἐκκαλεῖνται δὲ εἰς τὸ δικαστήριον πολλάκις. Σαλύσιος δέ φησιν ὡς μέλλοντες εἴς τινα δημοτικὸν ἀποκέλλειν χρεία ἦν τοῦ δήμου, πολλάκις ἐπώμυνον τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὸ ποιεῖν, ἵνα ζυκοφαντῶσιν οἱ κύοντες. ἄλλως. ἐπωμοσία ἐστὶν ἀπόδοσις αἰτίας δι' ὧν οὐκ ἐναλᾶ τις πρὸς τὸν δίκαιον. Ὑπείδης. καὶ ἐμοὶ μὲν ζυμβάσεως ἀρρωστίας καὶ ἐπομωδείσης ταύτης τῆς γραφῆς, ἀνεβλήθη ὁ ἀγών. ὅτως ὁ Τήλεφος. ἐπωμοσία ἐστὶν ὄνομα δίκης, καθ' ὧν οἱ μέλλοντες ἡττᾶσθαι νοσεῖν προφασιζόμενοι, τὸν κύειαν ἀνεβάλλοντο καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐδικάζοντο. τινὲς δὲ ἐπωμυύμμυον φασι τὸ ὀμόσαι μὴ δικάσασθαι, καὶ παρελθόντα τοὺ ὅρκους δικάσαι ὕστερον. ἐκκλησίας δὲ ἀντὶ τοῦ τῆς ἐκκλησίας. ταῦτα δέ φησιν ὡς τοῦ Νεοκλείδου διὰ κακκηλίαν ταῦτα ποιοῦντος. ἄλλως. ἐπωμυύμμυον μὲν ἀντὶ τοῦ ἐφεδρεύοντα τῆς ἐκκλησίας καὶ ζυκοφαντοῦντα ὑπὲρ τοῦ κερδαίνειν. ἢ ὑποφθείροντα, ἵνα ζωιλώσωσιν οἱ δικασταὶ καὶ βοηθήσωσιν οἷς αὐτὸς βούλεται. ἢ κακκηγοῦντα. οἱ γὰρ ζυνωμόται, ὅτι κακῶς ὤμνυον. ἄλλως. ἐπωμοσία ἐστὶν ἡ δευτέρα κρίσις τοῦ δικαστηρίου λεγομένη κατὰ τὴν ἀποκλήρωσιν παρουσίαν.

725 Ὡς φιλόπολις | Καὶ τὸν λυμεῶνα τῆς πολέως ἠμύνατο.

726. Τῷ

ΚΑ. Μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι προσεκαθέζετο.
Καὶ σφῶτα μὴ δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο.
Ἐπειζα κἀνθαρὸν ἡμιτύβιον λαβών,
Τὰ βλέφαρα ἀπεμόλυνεν. ἡ Πομάκεια δ'
Κατεπέτασ' αὐτῷ πλὴν κεφαλὴν φοινικίδι,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον. εἶθ' ὁ θεὸς ἐπύπτυσεν.
Ἐξηξάτλω οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθος. ΓΥ. Ὦ φίλοι θεοί.
ΚΑ. Τούτω δ' ὑπὸ πλὴν φοινικίδ' ὑποδὺς ἡσυχῇ,
Τὰ βλέφαρα προσέλειχον, ὡς γε μοι δοκεῖν.
Καὶ πρίν σε κοτύλας ἑκπιεῖν οἴνου δέκα,
Ὁ Πλοῦτος, ὦ δέσποινα, δρυσπικῆ βλέπων.
Ἐγὼ δὲ τῷ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς,
Τὸν δεσπότλω τ' ἤγειρον. ὁ δὲ θεὸς δ' εὐθέως
Ἠφάνισεν αὐτὸν οἴτ' ἔφης, εἰς τὸν νεών.
Οἶδ' ἐγκαπακείμενοι πρὸ αὐτῷ, πῶς δοκεῖς
Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, ⸗ τὴν νύχθ' ὅλλω

Ἔγρη-

ΣΧΟΛΙΑ.

726. Τῷ Πλούτωνι.] Τὸν Πλοῦτον, Πλούτωνα εἶπε παίζων. ἢ ὅτι καὶ Πλούτωνα αὐτὸν ἀποκοριστικῶς ἐκάλεσεν. ὡς Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ. Πλούτωνος δ' ἐπείσθη. καὶ πάλιν. τιόνδ' ἐμὸν Πλοῦτον' ἀμεμφίας χάριν. ἄλλως. τὸν Πλοῦτον ὅτω λέγουσι καὶ εἰκότως τὸν αὐτὸν τῷ Πλούτωνι τὸν ᾅδλω νομίζουσι. καὶ γὰρ Ἡσίοδός φησιν. εὐχωλῇς ἢ Διὶ χθονίῳ Δημήτερι θ' ἁγνῇ. ἐκτελέα βείθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκλιώ.

728. Ἡμιτύβιον.] Ἀντὶ τοῦ ζωδάριον, ῥάκος ἡμιτελές, λινοῦν τι, οἷον ἐκμαγεῖον. καὶ Σαπφώ. ἡμιτύβιον σαλάσσων. ἢ δίχρωσσον φακιόλιον.

731. Ἐπόπτυσεν.] Ἐσύρισεν ἵνα οἱ δράκοντες ἐξέλθωσι δηλονότι.

732. Ἐξηξάτλω ἓν δύο δράκοντε.] Κοινῶς μὲν πᾶσι τοῖς ἥρωσι δράκοντες παρεπέπτωντο. ἐξαιρέτως δὲ τῷ Ἀσκληπιῷ. δρά-

κοντες

Car. Poſtea juxta Plutum aſſidebat:
Ac primum quidem caput ei contrectavit.
Arrepto deinde puro ſudario,
Palpebras abſterſit. Panacæa autem
Co-operuit illi caput puniceo panno
Atque totam faciem: dein deus ſibilavit.
Exierunt igitur ſerpentes duo ex æde,
Immenſæ magnitudinis. *Mul.* Proh Dii boni!
Car. Hi vero puniceum pannum ſubeuntes tacitè
Palpebras lambebant, ut mihi viſum eſt.
Et citius quam cotylas vini decem ebibere poſſes,
Plutus, ô hera, ſurrexit videns.
Ego vero manibus plaudebam præ gaudio,
Herumque excitabam. deus autem ſtatim
E conſpectu ſe ſuſtulit, ut & ſerpentes in ædem.
Qui autem juxta eum jacebant, quomodo cenſes,
Plutum amplexabantur? atque noctem totam
Pervigi-

ΣΧΟΛΙΑ.

κοντες ἢ λέγονται ἀπὸ τῆς ἀλεκτρυόνος, ὅ ἐστι βλέπω. ὀξυδερκὴς γὰρ τὸ ζῶον. ἀνιέρωται ἢ τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειδὴ τὸ γῆρας ἀποβάλλει. καὶ ἡ ἀλεκτὴ ἢ φυλάττει φύσει τὸ νέον ἐξωθοῦσα τὰ νοσήματα.

735. Ὡς γέ μοι δοκεῖν. Καλῶς τὸ ἐμοὶ δοκεῖν. ὅδε γὰρ ἑώρα αὐτοὺς ἔσω τῆς φοινικίδος ὄντας.

736. Καὶ πρίν σε κοτύλας. | Ὡς εἰ ἔλεγεν. πρὶν πιεῖν κοτύλη ἢ εἷς μέτρον, ὁ νῦν καλεῖται ἡμιξέστιον. ἄλλως σκώπτει τὰς γυναῖκας ὡς μεθυούσας δέον ἓν εἰπεῖν, πεῖν εἰπεῖν σε λόγον ἕνα, εἴπε πεῖν ἑκατὸν κοτύλας οἴνου δέκα.

740. Ἠφάνισεν αὐτόν. | Ἀφανῆ ἑαυτὸν ἐποίησεν ἐμοῦ [συγκρυπτήσαντος].

742. Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο | Ἐφιλοφρονοῦντο. κυρίως ἢ ἀπαυσασθαί ἐστι τὸ φθειρόκνιδαί τινα, διὰ τὸ ἄγαν ἀσᾶσθαι εἰς ἑαυτὸν τὸν ἕτερον, καὶ ἀποβάλλειν τὰς χεῖρας ἐν τῇ φιλοφρονεῖσθαι.

741. Πάν-

Ἐληλύθεσθμ ἕως διελαμψεν ἡμέρα.
Ἐγὼ δ' ἐπήνουν τὸν θεὸν πολύ σφόδρα,
Ὅτι βλέπειν ἐποίησε τὸν Πλοῦτον ταχύ,
Τὸν δ' Νεοκλείδου μᾶλλον ἐποίησε τυφλόν.
Γυ. Ὅσου ἔχεις τὴν δύναμιν ὦ ναξ δέσποτα.
Ἀπάρ φέρεσον μοι πῦ δ' ὁ Πλοῦτος. Κα. Ἕρχεται.
Ἀλλ' εἶν τοὶ αὐλὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος.
Οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
Ἔχοντες ὀλίγον, αὐλὸν ἠσπάζοντο, καὶ
Ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Ὅσοι δ' ἔπλουτουν οὐσίαν τ' εἶχον ζυχὴν,
Οὐκ ὀκ δικαίως τὸν βίον κεκτημένοι,
Ὀφρῦς σωπῶντ, ἐσκυθρωπάζον θ' ἅμα.
Οἱ δ' ἠκολούθουν καλόπιν, ἐξεφθαρμένοι,
Γελῶντες, ὑφημοῦντες. ἐκτυποῖτο δ'
Ἐμβαὶς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
Ἀλλ' εἰ ἅπαξ ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
Ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.
Οὐδεὶς γὰρ ἡμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ὀν τῇ θυλάκῳ.
Γυ. Νὴ τὴν Ἐκάτην. κἀγὼ γ' ἀπαδῆσαι βούλομαι
Εὐαγγέλιά σ' ὀν κεκραγυῖᾷ ὁρμαθῷ

Τοιαῦτ'

ΣΧΟΛΙΑ.

744. Πάνυ σφόδρα.] Ἐκ περιλήψεως τὸ αὐτό. Ἀττικὸν δὲ τὸ ἐπήνουν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, κυρίως δὲ ὅπου ἀνθρώπου.

747. Ὅσου ἔχεις τὴν δύναμιν.] Ταῦτα ἡ γυνὴ τοῦ Χρεμύλου θαυμάζουσα τὸν θεόν.

752. Ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες.] Ἤγουν ταῖς δεξιαῖς ἠσπάζοντο. Ὅμηρος.

Δεξιὴ

Pervigilabant uſque dum effulſit dies?
Ego vero deum laudabam vehementer admodum,
Propterea quod videre fecerat Plutum tam cito,
Neoclidem autem magis cæcum reddiderat.
Mul. Quantam habes poteſtatem, ô domine rex!
Attamen, dic mihi, ubi eſt Plutus? *Car.* Venit jam.
Sed erat circa eum ingens omnino turba.
Qui enim juſti pridem erant, atque victum
Habebant tenuem, amplectebantur illum &
Datâ dextrâ ſalutabant ſinguli præ gaudio.
Quicunque vero dites erant opeſque habebant multas,
Non jure tamen ſibi victum comparaverant,
Supercilia contraxerunt & ſimul mœrore dejecti fuerunt.
Alii autem pone ſequebantur coronati,
Ridentes & præ gaudio acclamantes. ſtrepebat autem
Solea ſenum numeroſis progreſſibus.
At agite omnes omnino ſimul,
Tripudiate & exilite & choreas ducite.
Nemo enim jam nobis *domum* ingredientibus nunciabit
Penum non ineſſe culeo.
Mul. Ita quidem per Hecaten. & ego etiam te coronare geſtio,
Ob bonum nuncium, panis clibanarii faſciculo,

Qui

ΣΧΟΛΙΑ.

Δεξιᾷ ἠασάζοντο ἕπειστί τε μειλιχίοισιν.

754. Ἐν κεβανωτῷ ὀρμαθῷ. | Ἐπεὶ ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι ἐκέκτηντο ἔξω ἀσάνις ἄρτων, ἀλλ' εὐπετεία. διὰ τοῦτο αὐτὸν ἄρτοις ἀναδῆσαι βάλλεται καὶ στεφανῶσαι. κεβανωτῷ δὲ ὀρμαθῷ, ἀντὶ τοῦ ἄρτων δέσμῃ, ἐν κεβάνῳ ὠπτημένων. δέον εἰπεῖν στεφάνῳ. κεβάνος δὲ λέγεται τὸ κει καὶ τὸ βαῦνος. παίζει δὲ μὴ τὸ ἀληφάγον αὐτοῦ. γράφεται δὲ καὶ ἐν κεβανωτῷ ὀρμαθῶν.

767. Φέρε

Τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα. ΚΑ. Μὴ νῦν μέλλ' ἴθι.
Ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῆς θυρῶν.
ΓΥ. Φέρε νῦν ἴωσ' εἴσω, κομίσω καταχύσματα,
Ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ,
ΚΑ. Ἐγὼ δ' ἀπαντήσομαί γ' ἐκείνοις βέλομαι.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

767. Φέρε νῦν ἴωσι. | Πρὸς τὸ ἔθος παρ' αὐτοῖς. τῆς γὰρ νεωνήτων δούλων τῆς πρώτην εἰσόδους εἰς τὸν οἰκίαν, ἢ ἁπλῶς τῆς ἐφ' ὧν οἰωνίσασθαί τι ἀγαθὸν ἐβούλοντο ὡς καὶ ὅτε τῶν νυμφίων, τότε τὰ ἐσίαν τὰ τεφρώματα κατέχεον εἰς σημεῖον εὐποιΐας. ὡς καὶ Θεόπομπός φησιν ἐν Ἡδυχάρει. φέρε σὺ τὰ καταχύσματα ταχέως κατάχει τῶν νυμφίων καὶ τῆς κόρης. ἐπεὶ ὃν καὶ ὁ Πλάτων ἐν πρώτοις εἰσάγεται τοῦτό φησι. Σύγκειται δὲ τὰ καταχύσματα ἀπὸ φοινίκων.

Qui nuncium talem attuliſti. *Car.* Nequid porro cunc-
teris : 765

Quia adſunt viri *jam* prope à foribus.

Mul. Age jam, ego domum ingreſſa miſſilia afferam
Tanquam recens emptis oculis.

Car. Ego autem illis obviam ire volo.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ

χων, κολλύβων, τρωγαλίων, ἰγάδων, καὶ καρύων ἅπερ ἥρπαζον οἱ ζωΐδηλοι. κυρίως δὲ ἐλέγοντο ὅταν δήλως ἡδέαζον, ἔφερον γὰρ αὐτὸν ὅπῃ τιλὼ ἐσίαν. καὶ καδίζοντες, κατὰ τῆς κεφαλῆς κατέχεον κόλλυβα καὶ ἰγάδας, καὶ φοίνικας, καὶ τρωγάλια ἄλλα καὶ τεττιγώματα. καὶ οἱ ζωΐδηλοι ταῦτα ἥρπαζον. ἐλέγοντο δὲ ταῦτα καταχύσματα. τὸν δὲ ὀφθαλμὸν τὸ Πλούτου διὰ νεωστὶ βλέψαι ὑπὸ Χρεμύλου, ὡς ὅπῃ δήλως νεανήτου εἰληφὼς, τὰ καταχύσματα εἶπεν ὥσπερ νεωνήτοισι ὀφθαλμοῖς δεῖν εἰπεῖν δήλοις ὀφθαλμοῖς εἶπεν, διὰ τὸ ἀναβλέψαι τὸν Πλοῦτον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΓΥΝΗ,

ΚΑΙ προσκυνῶ γε τοῦτα μὴν τὸν Ἥλιον,
Ἔπειτα σεμνῆς Γαλαύσης κλιτὺν πέδον,
Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἣ μ' ἐδέξατο.
Αἰσχύνομαι δ' τοὺς ἐμαυτῦ ξυμφοροὺς,
Οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον·
Τὺς ἀξίους δ' τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
Ἔφθηρον, εἰδὼς ὑδὲν ὁ πλήμων ἐγώ.
Ὡς ὑδὲ σκεῖν' ἄρ' ὑδὲ ζαῦτ' ὀρθῶς ἔδρων.
Ἀλλ' αὐτὰ πρῶτα πάλιν ἀναστρέψας ἐγὼ,
Δείξω τοιοῦτον πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι
Ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς συνεδίδων.

ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

770. Καὶ προσκυνῶ γε.] Κορωνὶς ἑτέρα εἰσόντων ὑποκειται. οἱ δὲ σίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι λά. ὧν τελευταῖος ἀνίσταται ὡς ἀπασῶν τὰς ἰαμβίδας ἐφ' ἑκάστου συνήμμενος παρέχεται. ὅτι δὲ τῷ τέλει τῦ σίχου κορωνὶς καὶ ἔξω τὸ χορῦ αὐδῆς. κἀνταῦθα γὰρ χορὸν ὤφειλε θεῖναι καὶ διαλείπειν μικρὸν ἄχρις ἂν ἐξελθών τις ἀπαγγέλλων ὅπως εἰσιόντος τοῦ Πλούτου, πάντα τὰ τούτων πρὸς τὸ βέλτιον μεταβέβληται.

772. Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος.] Παίζει πρὸς Ἀθηναίους, φιλεγκωμίους ὄντας. Κέκροψ δὲ Αἰγύπτιος ὢν τὸ γένος, ὡκησε τὰς Ἀθήνας. ὅθεν οἱ Ἀθηναῖοι Κεκροπίδαι. τινὲς δέ φασι τοῦτον καὶ θηρσὶ γενέσθαι. οἱ μὲν ὅτι τὰ ἄνω ἀνδρὸς εἶχε, τὰ δὲ κάτω ὄφεως. ἕτεροι δὲ ὅτι νόμους πολλοὺς ἐφεῦρε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀπὸ ἀρχιότητος εἰς ἡμερότητα ἤγαγε. ἄλλοι δὲ, ὅτι τῶν ἀνδρῶν ὡς ἔτυχε

ACTUS TERTII

SCENA TERTIA.

PLUTUS, CHREMYLUS, MULIER.

AT imprimis ſane ſolem veneror
Et colendæ Palladis inclytum ſolum,
Totamque Cecropis regionem quæ me excepit.
Pudet me autem mearum miſeriarum, *quòd*
Cujuſmodi ſane cum hominibus verſarer ignorabam:
Dignos autem meo conſortio
Fugiebam, parum cogitans, (miſer adeo fui)
Ut neque hæc neque illa recte fecerim.
Sed ea omnia rurſus in melius convertens,
In poſterum oſtendam ego omnibus mortalibus, me
Invitum improbis meipſum commiſiſſe.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἔτυχε μισογυνῶν ταῖς γυναιξὶν καὶ ἐκ τότε μὴ γινωσκομένου ἢ τῆς παιδὸς ὑπὸ τῆς παιτρὸς, ἢ τῆς παιτρὸς ὑπὸ τῆς παιδὸς, αὐτὸς νόμους ἔθηκε ὥστε φανερῶς συγγίνεσθαι αὐταῖς, καὶ μᾶς τυχεῖν, καὶ χρόνον εὑρὼν τὰς δύο φύσεις τῆς τε παιτρὸς, καὶ τῆς παιδὸς, τότε χάσκειν ὀφυὴς ἐκλήθη.

773. Αἰσχύνομαι ὃ τὰς ἐμαυτῆς ξυμφορᾶς. | Τὰ συμβάντα μοι φησὶν αἰσχύνομαι· εἰς γνῶσιν ὃ ἐλθὼν καὶ αἴσθησιν ὧν ἔπραξε, αἰδεῖται ὡς μετὰ ἀδίκων ὢν.

777. Οὐδ' ἐκεῖνʼ ἄρ' ἦδὲ ταῦτα. | Οὔτε φεύγων τοὺ ἀγαθοὺς, οὔτε μεταδιώκων τοὺ φαύλους. οὔτε τοὺ κακοὺς πλουτίζων, οὔτε τοὺ ἀγαθοὺς ἀφαιρούμενος τὸν πλοῦτον.

778. Ἀναστρέψας. | Ἰσχνὴ γὰ ἀπόδειξις ἀκυσίου ἁμαρτήματος, ἡ διόρθωσις.

Χρ. Βάλλ' ἐς κόρακας. ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι
Οἱ φαινόμενοι ἀβλαβῆμ' ὅταν πράτ|ηις εὖ.
Νύττουσι γὰρ καὶ φλῶσι παὐλακνήμα,
Ἐνδακνύμενοι ἕνεκα τοῦ εὐνοιᾶ|σθαι.
Ἐμὲ γὰρ τίς ἀφέστηκε; ποῖος οὐκ ὄχλος
Περιεσεφθίωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;

Γυ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ σὺ καὶ σὺ χαίρετε.
Φέρε νυῖ, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καλαχύσματα
Ταυτὶ καλαχέω σε λαβοῦσα. Πλ. Μηδαμῶς.
Ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος εἰς τὴν οἰκίαν
Πεφίκασι, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἀνφέρειν
Πρεπωδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.

Γυ. Εἶτ' ἐγὼ δέξη ταῦτα τὰ καλαχύσματα;

Πλ. Ἐνδόν γε φησὶ τὴν ἐσίδη ὥσπερ νόμος.
Ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἀνφύρωμεν ἀῦ.
Οὐ γὰρ πρεπωδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
Ἰαμβία καὶ τραγάλια τοῖς θεωμένοις
Περβαλόντ', ἐπὶ τούτοισιν ἐπιμανικάζειν γελᾶν.

Γυ.

ΣΧΟΛΙΑ.

781. Βάλλ' ἐς κόρακας. | Ὁ Χρεμύλος ἀναγκαῖ πολλῶν αὐτὸν ἀσπαζομένων καὶ προσιόντων. οἱ τινες μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτὸν πένητα ὄντα νυνὶ πλουτήσαντα κολακεύουσιν. ἔστι δὲ τὸ βάλλ' ἐς κόρακας παρ' ὑπόνοιαν παροιμιῶδες, ἀπὸ τοῦ βάλλ' ἐς μαγείαν, περὶ ἃ ἀλλαχοῦ διεσήλωται. δηλοῖ δὲ τὸ ῥῖψαι ἑαυτὸν εἰς φθοράν. τοιοῦτον γάρ τι τὸ ἐς κόρακας. τὸ δὲ ἀβλαβῆμα νυνὶ ἀντὶ τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ προῆγμα. καὶ ὡς εἰπεῖν ἀβλαπτα, ἃ μέλλει μετὰ τοῦ προάγεσθαι. διὸ ἐμέμψατο ἐπάγων, ὅταν προπῇ πως εὖ. ἤγουν ἐν αὐτῇ τῇ εὐπραγίᾳ ἃ μετ' αὐτῆς.

790. Ἐμοῦ γὰρ. | Πιθανῶς ἵνα μὴ ἐν φανερῷ καταχέῃ τὰ τραγήματα, ἀλλὰ καὶ ἀπενέγκῃ. ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἀνφύρωμεν.

794. Πα-

Chr. Apage in malam rem, quam molesta res amici
sunt
Qui statim apparent cum quis secundis rebus utitur.
Lancinant enim & contundunt crura,
Dum quisque declarat quandam mihi benevolentiam.
Quis enim me non compellávit? quæ turba
Senilis in fóro me non circumcinxit?

Mul. O virorum charissime! tu, & tu quoque salvete,
Age jam, mos enim est, Bellaria
Hæc accipiens in te effundam. *Plu.* Nequaquam.
Cùm enim ego domum ingredior
Primum, ac visu utor, nihil efferre
Decet, sed potius inferre.

Mul. Nonne ergo accipies hæc bellaria?

Plu. Imò intus ad focum, uti mos est.
Præterea etiam molestam irrisionem vitaverimus.
Non enim decet magistrum Comicum
Nuces ac bellaria spectatoribus
Projicientem, propter hæc elicere risum.

Mul.

ΣΧΟΛΙΑ.

794. Παρὰ τὴν ἑστίαν. | Πρὸς τὸ ἔθος, ὅτι παρὰ τὴν ἑστίαν ἐποίουν τὰ κατακλύσματα.

795. Ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφυγοιμὶ ἄν. | Τετέσι τὸν φορτικὸν γέλωτα ἵνα μὴ γελασθῶμεν.

796. Οὐ γὰρ πρεπώδες. | Ἔμφασις τῆς ἀειτοφανείς περισπᾶται. ὁ δὲ λύγος πρὸς τοὺς ἀνηπτέχνους πρὸς διασυρμόν· οἳ διὰ τὸν αὐτὸν ὄχλον, ἐπειρῶντο τὸν δῆμον πρὸς ἑαυτοὺς ἐπάγειν. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ ἢ ἐσήμυνετο ὅτι οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτῷ κέρμα ἐκ φορμίδος. φαίνεται μὲν τοι τὸ τοιοῦτον ὑ διὰ τὴν χορηγῶν γίνεσθαι, ἀλλὰ διὰ αὐτὴν τὴν διδασκάλων, ὡς καὶ Ἐρατοσθένης ἐπισημαίνεται.

Γυ. Εὖ πάμυ λέγεις, ὡς ὁ Ξένικος ἔτοσι
Ἀνίσας ὡς ἁρπασόμυος τὰς ἰγδάδας. 800

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

799. Ὡς ὁ Ξένικος. | Οὗτος πένης ἰῶ καὶ κωμῳδεῖται ὡς τὰ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Ως ἡδὺ πράττειν ὦ ἄνδρες ἐς ἐυδαιμόνως,
Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ' οἴκοθεν.
Ἡμῖν γὰρ ἀγαθῶν χωρὶς εἰς τὴν οἰκίαν
Ἐπεισπέπαικεν ὄδδεν ἡδικημένοις.
Οὕτω τὸ πλουτεῖν ὄζιν ἡδὺ πραγμάτιον. 805
Ἡ μὴ σιπύη, μεστή τις λύκων ἀλφίτων,

Οἱ

ΣΧΟΛΙΑ.

801. Ὡς ἡδὺ πράττειν ὦ ἄνδρες. | Εἴδεσις συσκιαπικῆς περιόδου ἐκ τρίχων ὁμοίων κῶλ. ὧν τελευταῖον, ἔνδον μένειν ἰῶ. ἐδάκνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου. ἐπὶ τῷ τέλει παρήχαφος. ἐχρῆν καὶ ταῦτα μετὰ τὴν περίοδον τὸ παρὸν τῆς συσκιαῆς κομμάτιόν τι θεῖναι χορῷ, ἄχρις ἂν δύσας ὁ Χρεμύλος ἐξέλθοι. ὁ γὰρ ἔκρινον εἶναι τὸν κωμῳδὸν λογισάμενος ὡς τε δῦσαι αὐτὸν, ἐν ὅσῳ ταῦτ' ἐλέγετο τότε ὁ Καρίων διέξεισιν, ἐξάγει ἐυδὺς αὐτὸν συντυχεῖν (ὡς μέν τινες) τῷ δικαίῳ. ἄτοπον γὰρ εἶναί φασι καὶ ἀπρεπὲς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ δίκαιον ὁμιλεῖν μετὰ δ' ἄλλα. ὡς δ' ἐν τοῖς παλαιοῖς ἥδ' ἀντιγράφων εὕρηται τῇ γραφῇ. ὡς ἡδύ. ἡδὺ τὸ εὐτυχεῖν καὶ μάλιστα δίκα ἀναλωμάτων γινόμενον.

802. Κα

Mul. Recte prorſus dicis. ecce autem ut peregrinus hic
Involavit in me tanquam rapturus nuces!

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

τὰ ὄψα ἁρπάζων. καὶ λίχνος. πυὲς ὃ καὶ γαστρὸν φασιν αὐτόν.

ACTUS TERTII

SCENA PRIMA.

CARION.

QUam jucundum eſt, ô viri *populares*, proſperâ fortunâ uti,
Præſertim ei, qui nihil de proprio contulit?
Nobis enim bonorum cumulus in ædes
Irrupit, nihil injuſti perpetrantibus?
Ita jucunda res eſt diteſcere.
Arca quidem plena eſt albæ farinæ,

Ampho-

ΣΧΟΛΙΑ.

802. Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντα οἴκοθεν. | Οὕτω γὰρ ἦν τι δεῖ πρᾶγμα τὸ πλεῖν.

804. Ἠδικηκόσιν | Παίζων τῷ τόφησιν, ὡς ἦν πολλῶν, μάλιστα ἦν Ἀθηναίων, ἐξ ἀδικίας πλουτούντων. τὸ ὃ ἐπεισαπέπαικεν, εἰσεπήδησεν, εἰσῆλθε. χωλεύς ὃ ὅπλ γραῦς πολεμίων, διὰ παίζων ἐπιμέμφεται, ἃ δὲν ἠδικηκόσιν.

805. Οὕτω τὸ πλουτεῖν δεῖν ἦν. | Ἀθανόπλος ὁ ἰαμβος. ἢ πρὸς τὰ ἄνω.

806. Ἡ μὴ σιπύη. | Ἐκ τῆς ἦν ἀναγκαίων εὐποιΐας ἤρξατο. σιπύη ὃ ἡ ἀρτοθήκη. ταῦτα ὃ ἐξ Ἰνάχου Σοφοκλέους, ὅτε τῷ Διὸς εἰσελθόντος, πάντα μετὰ ἀγαθῶν ἐγένετο. σημεῖον ὃ τὰ λάκκοι ἦν ἀλφίτων.

Οἱ δ' ἀμφορῆς, οἶνος μέλανος ἀνθοσμίου.
Ἄπεστι δ' ἡμῖν ἀργυρεῖα καὶ χρυσία
Τὰ σκευάρια πλήρη ἦσιν, ὥστε θαυμάσαι.
Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν. αἱ δὲ λήκυθοι, 810
Μύρου γέμουσι. τὸ δ' ἀκρῶον, ἰχάδων.
Ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα,
Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σατραπικοὺς
Τοὺς ἰχθυηρούς, ἀργυροῦς πάρεστ' ὁρᾶν.
Ὁ δ' ἰπνὸς ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος. 815
Σταθῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἁρπάζομεν
Χρυσοῖς. ἀποψώμεθα δ' ὀλίγοις ἔκ,
Ἀλλὰ σκορόδοις κἀπὸ τρυφῆς ἐκάστοτε.
Καὶ νυνὶ ὁ δεσπότης μοὐνδὸν βαδιστέα,
Ὑπὲρ πράγους καὶ κρεῶν ἐστεφανωμένος. 820

Ἐμὲ

ΣΧΟΛΙΑ.

807. Μέλανος ἀνθοσμίου | Μέλανος ἐρυθροῦ. Ὅμηρος, μέλανος οἴνοιο. ἀνθοσμίου δὲ ἡδέος, εὐόσμου ὥσπερ τὰ ἄνθη. ἢ ὡς ἀπὸ τόπου ἀνθοσμίας. ἢ ὡς ἀπὸ εἴδους ἀμπέλου. ἢ τοῦ ἡδέος καὶ εὐοσμου, καὶ ἀνθηροῦ. τὸν δὲ χυδαῖον οἶνον καρηβαρίτην εἶπεν.

810 Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν. | Παρεκπαίζει πρὸς τὴν ἐναντίαν τῆς πύξης μεταβολήν. λήκυθοι δὲ τὰ ἐλαιοδόχα ἀγγεῖα.

812. Ὀξὶς δὲ πᾶσα. | Ὀξὶς ἀγγεῖον ὄξους δεκτικόν. λοπὰς δὲ εἶδος ἀγγείου πᾶν, εἰς ὀξὺ λῆγον. ἰχθυηρὸς δὲ πινακίσκος τοῦ ὀπτικοῦ ἰχθυῶ χωρῆσαι.

815. Ὁ δ' ἰπνός. | Τὸ μαγειρεῖον. ἢ ἡ καμινοδόχη. ἢ ὁ φανὸς ὡς τὸ ἔν τε τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.

816. Σταθῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἁρπάζομεν. | Εἶδος νομίσματος ὁ σταθμός, οἱ οἰκέται ἐν φησι νομίσμασιν ἁρπάζομεν ἤγουν παίζομεν ἄρπα ἢ φενακά. παιδικὸν δέ τι ἦν καὶ τοῦτο ἐγίνετο πεῦσίς τε τοῦ καταφύλου, καὶ ὑπόκρισις τοῦ φεναπαίζοντος. ἁρπάζειν δὲ λέγουσι τὸ ἁρπαγῇ παίζειν ἀπὸ τοῦ ἑταίρου, ἴσως δὲ τὸ σφαιρίζειν. ἢ ὅπερ ἐν τῇ Ζωσιθείᾳ ζυγὰ ἢ ἄζυγα λέγομεν.

818. Σκορόδοις κἀπὸ τρυφῆς. | Γελοίως ἀντὶ τοῦ σαβάνοις. ἐπειδὴ δὲ ἥδιον ἐκάστοτε σκόρδα, τοῦτο λέγει. ὅτι ὡς πλουσίοις

τοις

Amphoræ autem vini nigri fragrantis.
Omnia autem nobis argento atque auro
Vaſcula repleta ſunt, adeo ut mirari liceat.
Puteus etiam olei plenus, lecythi vero
Unguenti plenæ ſunt; cœnaculum autem caricarum.
Acetabulum quoque unumquodque ac patella atque fidelia
Ænea fit. ſcutellas vero putres
Piſcarias argenteas jam videre liceat.
Coquina autem nobis è veſtigio fit eburnea.
Stateribus etiam nos famuli par impar ludimus
Aureis. abſtergimur autem non lapillis jam (ut *olim*)
Sed allii caulibus, ut plurimum præ luxu.
Et nunc quidem herus intus ſacrificat
Suem, atque hircum, & arietem corona redimitus.

Me

ΣΧΟΛΙΑ.

τὴς καταφρόνησιν τῆς παλαιᾶς διαίτης. μή ποτε ὃ τῶ σκορόδε λέγει τὸν καυλόν. ἔστι ὃ ἀσφοδέλῳ ὅμοιος καὶ εἶν ὀπτήσει εἰς τοῦτο. εἶδ' ἄρα δηπκόν τι ἔχει, τάχα ἂν εἴη φλοιὸ τιὼ ὑπόνοιαν εἰρημένον. εἴρηται ὃ σκόροδον, ἴσως, σκαίον τι ῥόδον ὄν, φλοιὸ τὸ σκαιὸν ὄζειν. τινὲς ὃ σκορόδιοις, τοῖς ἦδ σκορόδων καυλοῖς. λιμῶ ὃ παρειπόντες οἱ Ἀθηναῖοι τούτοις ἐχρήσαντο. ἄλλως. ἐχ ἁπλῶς τοῦτο. ἀλλ' ἵνα δείξῃ ὅτι τοσαύτη μεταβολῆ κεχρήμεθα, ὥστε ἃ πρότερον ἡδίομεν ἀγαπητῶς, τούτοις νυῦ ἀφοδίοντες ἀπομαπόμεθα.

819. Βεβυ[ε]ῖ. | Καταχρηστικῶς εἴρηται ἡ βεβυσία, δηλῶσι τὸν τε ὄγκον τῶ μεγέθες καὶ τὸ ἐντελὲς τῆς ὑσίας, ἰὼ ἑκατόμβιον καλῶσιν. ἐντελὴς ὃ ὗς, ἡ ἐξ ὑὸς, ταύρε, τράγε, καὶ κριῦ, ἰὼ καλῶσι τριπατώ. τελεῖος ὃ παρ' Ἀθηναίοις ἡ ἐξ ὑὸς καὶ κριῦ καὶ τράγε ὑσία.

820. Ἔδακνε γὸ τὰ βλέφαρά μι. | Μεταβολὴ πᾶσα, εἰ ὁ μὲν δικαίως καταφρονεῖ τὸν πλοῦτον, ὁ δὲ ἀδίκως δι' ἄ.

Ἐμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
Ἔνδον μένειν ἐῶν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

Ἕπου μετ' ἐμοῦ, παιδάριον, ἵνα φερὸς τὸν θεὸν
Ἰωμεν. ΚΑ. Ἔα τίς ἐστ' ὁ φερσιῶν ὑτοσί;
ΔΙ. Ἀνὴρ φερότερον μὲν ἄθλιος, νυνὶ δ' εὐτυχής.
ΚΑ. Δῆλον ὅτι πρὸς χρησῶν ἐς ὡς ἔοικας εἶ.
ΔΙ. Μάλιστ'. ΚΑ. Ἐωσιτα τοῦ δέη. ΔΙ. Περὸς τὸν θεόν
Ἥκω. μεγάλων γάρ μου 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος.
Ἐγὼ γὰρ ἱκανὼν ὑστάμην πρὸς τοῦ παλεροὺς
Λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις πρὸς φίλων,
Εἶναι νομίζων χρήσιμον φερὸς τὸν βίον.
ΚΑ. Ἦπου σε ταχέως ἀπέλιπε τὰ χρήματα.
ΔΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΚΑ. Οὐκοῦν μετὰ ταῦτ' ἦσθ' ἄθλιος;
ΔΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν· κἀγὼ μὲν ᾤμην ὡς πόως
Εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους
Ὄντως

ΣΧΟΛΙΑ.

823. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον. | Κωμῳδεῖς ἕτερα εἰσιόντων ἀποσκευήν. οἱ δὲ σίχοι ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι, κζ. ὧν τελοῦσι, χαίρειν γ' ἥκεις δῶρα πρὸ δεῦρο φέρων. ὅλη τῆς τύλης κωμῳδίς.

Ἕπου

Me vero exire coëgit fumus. nequivi enim
Intus manere, nam palpebras meas pungebat.

ACTUS QUARTI

SCENA SECUNDA.

JUSTUS, CARION.

SEquere me Puerule, ut ad Deum
Eamus. *Car.* Hem! quis eſt hic qui huc accedit?
Juſt. Homo pridem ſane miſer, nunc autem fortunatus.
Car. Apparet te eſſe è numero bonorum, ut mihi videris.
Juſt. Maximé. *Car.* Quid igitur tibi vis? *Juſt.* Ad deum
Venio: Magnorum enim mihi bonorum author eſt.
Namque ego ſatis amplas facultates à patre
Cùm accepiſſem, amicorum iis qui egeſtate premebantur ſuppeditabam:
Utile hoc eſſe ratus ad vitam.
Car. Certè te ſtatim defecerunt opes.
Juſt. Prorſus ſané. *Car.* Nonne poſtea miſer fuiſti?
Juſt. Prorſus quidem. atqui ego ſane putaveram, quibus hactenus
Benefeceram indigentibus, eos me amicos habiturum
Planè

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἕπου μετ' ἐμοῦ. | Πλάτων Μενεξένῳ. ἀλλ' εἰ μὴ πεισθεὶς ἀχολὲσθει μετ' ἐμοῦ.

825. Ἀνὴρ σεσπτερον μὲν ἄθλιος. | Δίκαιος ἀνὴρ σεσπτερον πονόμενος ὃν διαλέγῃ ἢ ὁ Χρεμύλος ἢ ὁ οἰκέτης.

838. Ko-

Ὄντως βεβάμεν, εἰ δεηθείλω ποτέ.
Οἱ δ' ἀξετρέποντο, κὐκ ἐδόκευν ὁρᾶν μ' ἔτι.
ΚΑ. Καὶ καταγέλων γ' εὖ οἶδ' ὅτι. ΔΙ. Κωμῳδῆ μὲν ἦν.
Αὐχμὸς γὰρ ὢν τὴν σκυταλείων μ' ἀπώλεσεν.
ΚΑ. Ἀλλ' ἐλθὲ νυῦ. ΔΙ. Ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
Προσδυξόμην. ἴκω δικαίως ἐνθάδε.
ΚΑ. Τὸ τειβώνιον ἦ, ἵ' διώσατ πρὸς τὴν θεῶν,
Ὃ φέρει μετὰ σῦ τὸ παιδάριον τυΐ; φεάζον.
ΔΙ. Καὶ τῦτ' ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν
ΚΑ. Μῶν σὺν ἐμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;
ΔΙ. Οὔκ. ἀλλ' ἐνερρίγωσ' ἔτη τριακαίδεκα.
ΚΑ. Τὰ δ' ἐμβάδ' ἔλα; ΔΙ. Καὶ ταῦτα συνέχειμάζετο.

ΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

838. Κωμῳδῆ μὴν ἦν. | Ἀντὶ τῦ παντάπασιν μὴν ἦν.

839. Αὐχμὸς γάρ. | Τὸ ἐξῆς ἀπώλεσέ με ὁ ὢν αὐχμὸς τὴν σκυταλείων· ἢ τὸ ὢν ἀντὶ τῦ δή. ἀπλικῶς δ' εἶπεν ἀντὶ τῦ ξηρὸς γενόμην· ὑπὸ πενίας ἀπώλεσε τὰ σκυτάλεια. ἄλλως. μετωνυμικῶς ἀπολέσαι με τὰ σκυτάλεια ἐποίησεν. ἄλλως. ἀντὶ τῦ ἀπώλεια. μεταφέρει δ' ἀπὸ τῆς σίτυ. ὅταν γὰρ αὐχμὸς ἐπιγένηται ἤδη τῶν καρπῶν ἀδρυνομένων, ἀφανίζει ὁ σῖτος καὶ καταξαίνεται. εἴρηται δ' παρ' ὑπόνοιαν οἷον πυρῶν καὶ κριθῶν.

842. Τὸ τειβώνιον ἦ. | Τὸ παλαιὸν ἱμάτιον. τῦτο γὰρ ὁ σίκκος ἐβάσταζεν.

845. Μῶν ἐν ἐμυήθης. | Παίζει παρὰ τὸν ἐλευσίνιον νόμον. ἔθος γὰρ ἦν ἐν οἷς τις ἱματίοις μυηθείη, εἰς ταῦτα ἀναπλέναι, ὥσπερ δηλοῖ καὶ Μελάνθιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. πατεῖν δὲ τὰς ταῖς θεαῖς ἀνιερᾶν καὶ τὰς σολὰς τῆς μίτρας ἐν αἷς τύχοιεν

Planè firmos, ſiquando mihi opus eſſet
Illi autem alio deflectebant & me non amplius videre ſe ſimulabant.

Car. Atque irridebant etiam ſat ſcio. *Juſt.* Prorſus quidem.

Exinanitio enim vaſorum me perdidit.

Car. At non jam amplius. *Juſt.* Idcirco ego ad Deum

Accedo huc, ut æquum eſt, vota ſoluturus.

Car. Lacerna vero quid ſibi vult, per deos,
Quam poſt te bajulat hic puerulus, cedo?

Juſt. Et hanc etiam venio ut deo ſuſpendam.

Car. Num ergo, obſecro, in hac ipſa initiatus es magnis ſacris?

Juſt. Minime. ſed tamen in ea frigui annos tredecim.

Car. Calcei vero quid? *Juſt.* Et hi quoque mecum hyemaverúnt

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

χρὴν μυηθέντες μυστήρια ἢ δύο τελεῖ ἢ τῷ ἑνὶ αὐτῷ Δήμητει καὶ κόρῃ, τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα. καὶ ἔστι τὰ μικρὰ ὥσπερ προκάθαρσις καὶ προάγνισις τῶν μεγάλων. ἄλλως. σκώπτων εἰς τὰ ἰμάτια τοῦτό φησιν ὅτι ῥυπῶσι. ἔνιοι δὲ τὰς τοιαύτας σολὰς εἰς τέκνων ἀσάργανα φυλάττουσι. καθαραὶ δὲ πάνυ ὑπάρχουσι καὶ νέαι. ἄλλως. μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελοῦντο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. μὴ ὄντων δὲ πρότερον μικρῶν, ἐλθόντος Ἡρακλέους καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐπειδὴ νόμος ἦν Ἀθηναίοις μηδένα ξένον μυεῖν, αἰδεσθέντες τὸν αὐτῶν ἀρετὴν καὶ ὅτι φίλος τε ἦν τῆς πόλεως καὶ υἱὸς τοῦ Διὸς, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια ἐν οἷς αὐτὸν ἐμύησαν· ἦσαν δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ Περσεφόνης τῆς αὐτῆς θυγατρός. ὁ δὲ μυούμενος, τὸ ἱμάτιον ὃ φορεῖ ἐν τῇ μύησει, ἐάν ποτε ἀπόδυτο, μέχρις ἂν τελέως ἀφανισθῇ διαῤῥυέν. ὅθεν δὲ περὶς Ἡρακλέα, οὕτω καὶ περὶς Διοσκούρους ἐποίησαν.

ΚΑ. Καὶ ταῦτ' ἀναδήσων ἔφερες οὗν; ΔΙ. Νὴ τὸν Δία.

ΚΑ. Χαρίεντά γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣ.

Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος. 850

Καὶ τρισκακοδαίμων, ὦ πεντάκις κἀπεντάκις

Καὶ δωδεκάκις, ὦ μυριάκις. ἰὼ ἰώ.

Οὕτω πολυφόρῳ συγκέκραμαι δαίμονι;

ΚΑ. Ἄπολλον ἀποζόπαγε, ὦ θεοὶ φίλοι.

Τί ποτ' ἔστιν ὅ,τι πέπονθεν ἀνθρώπος κακόν; 855

ΣΥ. Οὐ γὰρ φίλια πέπονθα νυνὶ πρᾶγματα,

Ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τἀκ τῆς οἰκίας

Διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμβυον τυφλὸν

Πάλιν αὖθις, ἵνα μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι;

ΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

650. Οἴμοι κακοδαίμων.] Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ τίχοι ἰαμβικοὶ τείμεθροι εἰσί. ὧν τελευταῖος νῷ δὲ εἰσίωμεν ἵνα προσσάξῃ τὸν θεόν. ὅπερ τῷ τέλει χορανὶς καὶ ἐξῆς χορὸς αὖθις. ἐχρῆν γὰρ κἀνταῦθα θεῖναι χορὸν, εἰσόντων ἤδη ὑποκειτῶν ἐντὸς, ἄλλος ἄν τις ἐπέλθῃ ὑποκειτὴς ἕτερος.

853. Οὕτω πολυφόρῳ.] Πολλά μοι κακὰ ὑφ' ἕνα χρεὼν ἄρτι ἢ ποικίλα. εἴρηκε δὲ ἀπὸ τοῦ πολὺ ὕδωρ ἐπιδεχόμενα οἶνα, ἢ γυν

Car. Et hos igitur, ut ſuſpendas, attuliſti? *Juſt.* Etiam profecto.

Car. Feſtiva quidem venis donaria deo afferens.

ACTUS QUARTI

SCENA TERTIA.

SYCOPHANTA, CARIO, JUSTUS.

HEI mihi infelici; (ut perii miſer!)
Et ter infelici, & quater & quinquies,
Et duodecies; & millies: heu, heu!
Ita multiplici obrutus ſum infortunio.
Car. Apollo Averrunce; atque Dii boni!
Quid demum mali eſt quod hic homo paſſus eſt?
Syc. Annon ego miſera paſſus ſum hodie,
Qui omnia amiſi quæ mihi domi erant,
Propter hunc Deum; qui cæcus futurus eſt
Rurſus denuò, niſi deficiant omnia jura?

Juſt.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἤγαγεν ἀκρεμόνι τῷ ἐλαίῳ ὡς τὸ κακόν. εἴρηται δέ, ὅτι πολύφορον μὲν ἔλεγον τὸν πολλοῖς καρποῖς δεχόμενον. ὀλιγόφορον δέ, τὸν ὀλίγοις. ἢ μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν πολυκάρπων χωρίων. ἢ πολυανθρώπων ἀνδρῶν. ἄλλως. συγκέκραμαι μεταφορικῶς, ὡς ἀπὸ οἴνου καὶ ὕδατος τῆς συγκράσεως γινομένης.

859. Ἡνωρ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι. | Ἀντὶ τοῦ ἐὰν τὸ δίκαιον παραμείνῃ. σκώπτει δὲ πάλιν, ὡς βίαιον ὂν τὸν ἐν δικαστηρίοις κείσιν.

862. Εἶ-

ΔΙ. Ἐγὼ μὲν οὖν τὸ πρᾶγμα γινώσκειν δο-
κῶ.
Περιέρχεται γάρ ὡς κακῶς πρᾴτ̣ων ἀνήρ,
Ἔοικε δ' εἶναι τῶν πονηρῶν κόμμα τ̣ῶ.
ΚΑ. Νὴ Δία καλῶς τοίνυν ποιῶν, ἀπόλυται.
ΣΥ. Πῶς ὦ 'δ' ὁ μόνος ἁπλῶς ἡμᾶς πλου-
σίους
Ὑποχόμψους ἔστ̣ι ποιήσειν εὐθέως,
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξαρχῆς; ὁ δ'
Πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἔξιν ἐξολωλεκώς.
ΚΑ. Καὶ τίνα δέδρακε δῆτα ταῦτ'; ΣΥ. Ἐ-
μὲ τυτονί.
ΚΑ. Ἦ πῶλ' πονηρῶν ἅπαντα κ̣ ποιχωρύχων.
ΣΥ. Μὰ Δί', ἔμβυον ἔα' ὑμᾶς ὑμῶν εὐθέ-
νους,
Κἀκ ἔα' ὅπως ἐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.
ΚΑ. Ὡς βαρὺς, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυ-
θεν
Ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βυλιμᾷ.
ΣΥ.

ΣΧΟΛΙΑ.

862. Εἶναι τῶν πονηρῶν κόμμα τ̣ῶ. | Κόμμα, εἶδ̣ φαύλε νομίσμα τ̣ῶ· ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν φαύλε ζυγήμα τ̣ῶ, πονηρῶν κόμμα τ̣ῶ εἶπεν. ἐπειδὴ καὶ περὶ πλούτου ὁ λόγ̣ος, εἴρηται ὑπὸ μεταφορᾶς ἀπὸ χιλιάδων νομισμάτων διὰ τὸ ὀλίγον μὲν ἔχειν χρυσὸν, πλείονα δὲ χαλκόν. ἐπεσημήναντο δὲ πῶς λέξιν ζωπύρως τὸ χ. ἐπειδὴ μὴ ὅλη νομισμάτων τὸ κόμμα εἴρηκεν. ἀθηκον δὲ τὸ ἐξολωλεκώς.

872. Ὡς βαρὺς ὦ Δάματερ. | Σεσοβημύ̣ν̣. καταμεμιγμένοι δὲ τῇ Δωρίων τὸ ὦ Δάματερ λέγεσιν. ὁ δὲ νῦς, πῶς ὑπηρμέν̣ος καὶ μέγα φρονῶν καθ' ἡμᾶς εἰσῆλθεν.

873. Ὁ Συκοφάντης. | Οὐ δικαίως τὄνομα ἐν τοῖσι μοχθηροῖσιν ἔξει κείμενον, ἔδει γὰρ ὅς πις χρηστὸς ὢν ἡδύς τ' ἀνὴρ τὰ σῦκα φορτεδέντα δηλῶν τὸν ξύπον νυνὶ δὲ φορτὸς μοχθηρὸν ἡδὺ φορτεδόν, ὑποφαῖνε πεποίηκε διαπτῦθ' ὅπως ἔχει ὁ Συκοφάντης. ὅτω καλῶν τις

Just. Ego propemodum rem tenere mihi videor.
Accedit enim huc quidam fortunâ iniquâ preſſus;
Videtur autem eſſe homo malæ notæ.

Car. Profecto igitur meritò cum illo agitur ſi pereat.

Syc. Ubi, ubi ille eſt qui ſolum ſe nos omnes divites
Pollicitus eſt redditurum derepentè,
Si rurſus viſum recuperaret denuo? Ille autem
Multo magis nonnullos noſtrûm deperdidit.

Car. At quemnam iſto tractavit modo? *Syc.* Ipſum me.

Car. Nempe tu ſceleſtus eras & parietum perfoſſor.

Syc. Non per Jovem: neque ſani tamen quicquam ad quenquam veſtri pertinet.
Neque eſt ut pecuniam meam non habeatis.

Car. Ut feroci vultu, (proh magna Ceres!) ingreſſus eſt
Hic Sycophanta? Manifeſtum eſt, ipſum fame premi.

Syc.

ΣΧΟΛΙΑ.

λαῦται οἱ ἐπηρεάζοντες, ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τὸ παλαιὸν ἀπειρημένον ἦν σῦκα ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς, τὰ φυτὰ κατ' ἀρχὰς θαυμαζομένα. τοὺς σμικρῶς ἐν διαβολαῖς τὸ τοιοῦτον. ὅπως ὀνομαθῶσι λέγουσιν ἀπὸ τῆς ὀπώρας. παραφερεῖν ἂν καὶ τοῖς ὀπωσοῦν μάτην ἐγκαλοῦσι τὸν ὀνομάσαντα ἅμα καὶ τὰ φαίνειν τὸ ἐγκαλεῖν. ἢ εἰς δίκην εἰσάγειν δηλοῦν|Θ. ὅπ ὢ ἀπὸ τούτων γέγονεν, ἐκ ἧς δὲ δῆλον. Συκοφάς γὰρ τοὺ φιλεγκλήμονας καὶ Συκοβίους, καὶ συκοφάς, καὶ Συκολόγους, καὶ φιλοσύκους, καὶ Συκώδεις, καὶ Συκόπεδας ἴσως ἀπὸ τῶ πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκεσθαι.

Βελιμιᾶ. | Πάνυ λιμώττει, καὶ πεινᾶ λίαν. ἀπὸ τῶ βε ἐπῤῥήμα|Θ ὅπερ ἐπιτάσεώς ἐςι δηλωτικὸν, ἀντὶ τῶ λίαν, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ βέπεινα μεγάλη πείνα, καὶ βεγαΐ|Θ, καὶ βέγλωσσος. πινὲς ὢ εἶδ|Θ νόσε φασίν, ἐν ᾗ πολλὰ ἐσθίοντες, ἃ πληροῦνται. ἧς γὰ Συκοφαν|ἧς τοιοῦτ|Θ ὁ ῥήτ|Θ. Γαλλωὸς ὢ ἐν τοις ἀφορισμοῖς, κατάπλωσις δυνάμεως ἀπὸ τῆς ἔξωθεν ῥόξεως ὁ βέλιμ|Θ, ἀρξάμεν|Θ μὲ ἀπὸ πείνης, ὀκίπ ὢ ἔχων φάτιν Συνῆσιν.

874. Σὺ

ΣΥ. Σὺ μὴν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, ἐκ ἂν φθάνοις.

Ἐπὶ τῇ ζοχῇ γὰρ δεῖ σ' ἐκεῖ στρεβλέμβιον
Εἰπεῖν ἃ πεπραγμένηκας. ΚΑ. Οἴμωζ' ἄρα σύ.

ΔΙ. Νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα πολλῷ γ' ἄξιος.
Ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς ἐστ', ὅτι
Τὰς Συκοφάντας ἐξολεῖ κακὰς κακῶς.

ΣΥ. Οἴμοι τάλας. μὴ σὺ μετέχων κατα-
γελᾷς;

Ἀπροσδόκητον Ἐπεὶ πόθεν δοιμάλκον εἵλησας τοδί.
Ἐχθὲς γὰρ ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον.

ΔΙ. Οὐδὲν προσήκω σε. φορῶ γὰρ πεμμένος.
Τὸν δακτύλιον τονδὶ πρῴην Εὐδάμου, δραχμῆς.

ΚΑ. Ἀλλ' ἐκ ἔνεστι Συκοφάντου δήγματος.

ΣΥ. Ἆρ' ἐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί; σκώπτε-
τον,
Ὅπ

ΣΧΟΛΙΑ.

874. Σὺ μὴν εἰς ἀγορὰν. | Τοῦτο πρὸς τὸν διεράποντα. τὸ γὰρ ἐκ ἂν φθάνοις, ἀντὶ τοῦ ἐκ ἂν πέρας σοίης τῆς κακῶν.

875. Ἐπὶ τῇ ζοχῇ. | Τραχύς τις ἦν ἐν ᾧ δεσμέμβιοι οἱ οἰκέται, σκολάζοντο. τοῦτο γὰρ λέγει ὁ ἄδικος πρὸς τὸν διεράποντα.

883. Οὐδὲν προσήκω σε. | Οὐ προσήκω σε. εἴρηται γὰρ τὸ προσήκειν ἐπὶ τοῦ λόγου ἔχειν καὶ ἐπιτρέπειν· λέγει οὖν, ἐ φοβοῦμαί σε ἔχων φυσικὸν δακτύλιον. δακτύλιον γὰρ τὸν λεγόμενον φαρμακίτιν. Εὔπολις Βαπταῖς μέμπται. ὁ δ' Εὐδαμος φαρμακοπώλης καὶ ἀμεινίας ἢ χρυσοπώλης, τετελεσμένος δακτυλίους σωλῶν. φιλόσοφος γὰρ ἦν ὁ Εὐδαμος φυσικὸς δακτυλίους ποιῶν πρὸς δαίμονα καὶ ὄφεις καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐθεράπευον γὰρ τοὺς ὀφιοδήκτους. μᾶλλον γὰρ τοὺς ἀρχαίους ἐκ ἐῶν ὑπ' ὄφεων δακνεσθαι.

884. Τὸν δακτύλιον τονδί. | Ἀλεξητήριον τοῦ δηκτηρίων δείκνυσιν αὐτῷ καὶ βασκανίας ἀποτρεπτικὸν, δακτύλιον, ὃν καλοῦσι φαρμα-

Syc. Tu quidem, quo minùs ad forum ſtatim eas, non effugies.

Ad rotam enim ibi te conſtrictum oportet

Fateri, quæ per fraudem ſurripuiſti. *Car.* Tute interim plora.

Juſt. Per Jovem profectò ſervatorem, plurimi æſtimandus

Inter Græcos omnes eſt Deus hicce,

Siquidem ſycophantas malos malè deperdet.

Syc. Heu me miſerum! num & tu quoque, qui particeps es, derides?

Nam unde pallium hocce habuiſti?

Heri enim te vidi tritam geſtantem lacernam.

Juſt. Te nihili pendo; geſto enim emptum

Ab Eudamo huncce annulum drachmâ.

Car. At non valet contra Sycophantæ morſum.

Syc. Annon contumelia maxima hæc ſunt? me ludos facitis.

Quid

ΣΧΟΛΙΑ.

φαρμακίτιν, πρὸς ὃ πεφάπων, κἂν ἔχῃς φαρμακίτιν δακτύλιον, ἀλλ' ὑ πρὸς δῆγμα Συκοφάντ⸗, ὡς τούτων χειρόνων ὄντων ἢ πειῶν, πρὸς ἃ ὁ δακτύλι⊖ πεποίηται. ἀλλ' ὐκ ἰχύει φησὶν ὅτ⊖ ὁ δακτύλι⊖ πρὸς τὸ δῆγμα τῦ Συκοφάντ⸗. τοῦτο ὃ ὁ ἕτερ⊖ παρεμβύτης λέγει ὁ τὸν τείχωνα κομῶσας. οἱ γὰ δύο τὸν Συκοφάντιν ἐκφλυαρῆσι. λέγει ὃ ἐν ᾄδει ὅτι ὐκ ἔστι τις ἐν τῷ δακτυλίῳ ἐπῳδὴ ἢ φάρμακον πρὸς δῆγμα τῦ Συκοφάντ⸗. ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν οἱ τὰ θηρία πωλοῦντες ὅτι χρησιμεύει τόδε πρὸς τόδε. λέγῃ ὖν, ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἄκ⊖ ἢ ἢ ἀντιπάθεια ὐδὲν ἰχύει πρὸς δῆγμα Συκοφάντ⸗. τὸ ὃ δῆγμα, σκληρὰ λέξις ἀπὸ τῆς ἑρπετῆς εἰρημένη. ἄλλως. μὴ λαβῃς εἰς τὸ δῆγμα⊖ ἔξωθεν τὸ ἀποτεπλικὸς, ὡς οἴονταί πνες, ἀλλ' ἔστιν ἡ γλωικὴ πρὸς τὸ δακτύλι⊖, ὅπως. ἀλλ' ὐκ ἔστιν ὁ δακτυλι⊖ δῆγμα⊖ Συκοφάντ⸗. τουτέστιν, ὐκ ἔχει ἰχὺ πρὸς τοὺ Συκοφάντας, ὥσπερ εἰς τὰ τῆς ὄφεων δήγματα.

Οὐκ ἦ ποιεῖτον ἐνθάδ' οὐκ εἰρήκατον.
Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐσὸν οὐδενί.

ΚΑ. Μὰ τὸν Δί', ἔχων τῷ γε ζῷ, σάφ' ἴσθ' ὅλκ.

ΣΥ. Ἀπὸ τῆς ἐμῆς γὰ, ναὶ μὰ Δία, δῃπήσε-τιν.

ΔΙ. Ὡς δὴ 'π' ἀληθείᾳ σὺ μετὰ τῶ μάρτυρ☉ Διαῤῥαγείης, μηδενὸς ἐμπεπλησμένῳ.

ΣΥ. Ἀργεῖαδον; ἔνδον ἔξιν ὦ μαφωτάτω Πολὺ χρῆμα πεμαχῶν. ☾ κρεῶν ὠπημμένων Υ̓͂ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ.

ΚΑ. Καὶθάμμων, ὀσφραίνει τί; ΔΙ. Τῶ ψύχους γ' ἴσως, Ἐωεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον.

ΣΥ. Ταῦτ' οὖν ἀνάχετ' ἔξιν ὦ Ζεῦ ☾ θεοὶ Τέτως ὑβρίζειν εἰς ἐμέ. οἴμ' ὡς ἄχθομαι. Ὅπι χρηστὸς ὢν ☾ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.

ΔΙ. Σὺ φιλόπολις ☾ χρηστός; ΣΥ. Ὡς ἀ-δεὶς ἀνήρ.

ΔΙ. Καὶ μὰν ἐπερωτηθεὶς ὑπόκριναί μοι. ΣΥ. Τοτί;

ΔΙ. Γεωργὸς εἶ; ΣΥ. Μελαγχλαῖν μ' ὕπως οἴει;

ΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

889. Οὐκοῦν τῷ γε ζῷ. | Ἀγαθῷ δηλονότι.

891. Ὡς γ' ἐπ' ἀληθείᾳ. | Λείπει δεικνῦς.

Μετὰ τῶ μάρτυρ☉.| Κλήτρα γὰρ ἦκτο, ἵνα αὐτοὺ εἰς δίκλιν καλέσῃ. ἄλλως. τῷ Συκοφάντῃ ἔπεται τις ὥστε μάρτυρεῖν. ὡς ἀγομένῳ ☉ ἐν τῶ Συκοφάντῃ καὶ μάρτυρα ἵνα εἰς δίκλιν καλέσηται, τοῦτό φησι.

895. ὖ, ὖ. | Διὰ τῆς ψιλῶν τούτων υ δείκνυσι ὅτι χοιρείων κρεῶν ὀσμῆς ἥδετο. ἄλλως. ὖ, ὖ, ἐπῤῥῆμα θαυμαστικόν. ἢ ὀσφρανόμ☉ τοῦτό φησι.

896. Τῶ

Quid autem hic agatis non mihi dicitis.
Propter bonum enim hic adeſtis nullum.

Car. Non, per Jovem, propter tuum; id certò ſcias.

Syc. De meo enim, per Jovem, cœnaturi eſtis.

Juſt. Utinam, ita hoc ſit verum, tu cum teſte tuo
Diſrumparis nihilo repletus.

Syc. Negatis? at intus eſt, ô impuriſſimi,
Magna vis & piſcium & carnium aſſarum.
Hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy.

Car. Male feriate, nunquid odoraris? *Juſt.* Aliquid frigoris forſan,
Quoniam iſtiuſmodi amictus eſt lacernâ.

Syc. Hæccine ferenda ſunt, ô Jupiter atque Dii!
Hoſcine me contumeliâ afficere? hei mihi, ut doleo
Quòd cùm probus ſim & reipublicæ amans injuriosè tractor.

Juſt. Túne reipub. amans ac probus? *Syc.* Si quis alius.

Juſt. Atqui ergo interrogatus reſponde mihi. *Syc.* Quid?

Juſt. Eſne agricola? *Syc.* Itáne me putas furore correptum?

Juſt.

ΣΧΟΛΙΑ.

896. Τῦ ψύχυς γ' ἴσως | Ἐπεὶ τὰ ζῶα ἐσωμόν ψύχυς αἰθανόμθα πολλάκις ὀσφραίνον.

901. Φιλόπολις. | Τὸ μὴ φιλόπολις κοινόν. ἁπλικὸν δ τὸ φιλόπατεις.

903 Μελαγχολᾷν μ' ἔτως οἴει. | Ὥσπερ οἱ μαινόμθοι πλῶ ἐν τοῖς πλήθεσι διατείβω ἀπαναινόμθοι ἐν ἐρημίαις φέρονται, διὰ τῦτο κ) πλῶ τῆ γεωργῶν διατείβω μελαγχολᾶν ὠνόμασεν ὡς ἐν ἀγροῖς γινομθόν.

ΔΙ. Ἀλλ' ἔμπορος; ΣΥ. Ναὶ σκήπτομαί γ' ὅτῳ τύχω.

ΔΙ. Τί δαί; τέχνῃ τιν' ἔμαθες; ΣΥ. Οὐ μὰ τὸν Δία.

ΔΙ. Πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν μηδὲν ποιῶν;

ΣΥ. Τῶν τῆς πόλεως εἰμ' ὀπτιμελητὴς πραγμάτων

Καὶ τῆς ἰδίων πρώτων. ΔΙ. Σύ; τί μαθών; ΣΥ. Βέλτιστε.

ΔΙ. Πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὢν τοιχωρύχος,

Εἴ σοι προσῆκον μηδέν, εἶτ' ἀπεχθάνει;

ΣΥ. Οὐ γὰρ προσήκει τῷ ἐμαυτοῦ μιαπόλιν

Εὐεργετεῖν μ', ὦ κέπφε καὶ, ὅσον αὖ δένω;

ΔΙ. Εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;

ΣΥ. Τὸ μὴ οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,

Καὶ μὴ 'πιτρέπειν πότ', ἕως τις ἐξαμαρτάνῃ

ΔΙ. Οὐκοῦν δικαιὰς ἐξεπίτηδες ἡ πόλις

Ἄρχειν

ΣΧΟΛΙΑ.

904. Σκήπτομαί γ' ὅταν τύχω. | Τινὲς τῶν πολιτῶν ἡνίκα χρημάτων εἰς εἰσφορὰ προὺς τὴν πόλιν, τὴν ἐμπορίαν ἐπροφασίζοντο, τὴν εἰσφορὰν βαλόμενοι φυγεῖν. ἀζήμιοι γὰρ ὄντες διεφυλάττοντο ὡς φησιν Εὐφρόνιος. ὡς τὴν πόλιν ὠφελοῦντες πλεῖστα, διὰ τῆς αὐτῶν ἐμπορίας. διὸ καὶ ὁ Συκοφάντης λέγει, ὅτι ὅταν τινὰς τῶν κωμῳδῶν πολέμιος εἰσφορᾶς, ἐμπορεύεσθαι ἑαυτὸν ἀποκαλῶ. ἄλλως. ὅταν φησὶν ἀνάγκη τινὰ πραγματεύεσθαι, σκήπτομαι τότε ἔμπορος εἶναι. προφασίζομαι, φησὶν ὅτε πέμπομαι εἰς τὸν πόλεμον.

907. Τῶν τῆς πόλεως εἰμ'. | Τῶν δημοσίων πραγμάτων φροντιστής. οἷον χορηγίας. τειμαρχίας καὶ τῶν τοιούτων. ἰδίων δὲ τῶν καθ' ἕκαστον. οἷον εἰ ἀδικοῖτό τις καὶ δικάζοιτο πρός τινα, αὐτὸς ἐφρόντιζεν. ὅπ δὲ λέγει τῶν ἰδιωτικῶν, καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις. εἰμὶ γὰρ ἴδιον ἔλαβον εἰς χεῖρας μῖσος.

909. Πῶς ἂν ἄν. | Ὀνῆς. πῶς ἂν ἂν χρηστὸς σὺ, ὁ λυπέμενος καὶ ἀγανακτῶν εἰς μηδέν σοι διαφέρον. 910. Εἶ

Just. At mercator ergo? *Syc.* Imo profecto me esse fingo pro re natâ.

Just. Quid autem? artémne aliquam didicisti? *Syc.* Non per Jovem.

Just. Quomodo igitur, aut unde vitam toleraſti, cum nihil egeris?

Syc. Rerum urbis publicarum curator sum,
Atque privatarum omnium. *Just.* Tune? quam edoctus artem? *Syc.* Ita mihi lubet.

Just. Quomodo igitur probus esse poteris, ô parietum perfossor,
Si ad te nihil attinet, & ii etiam odiosus sis?

Syc. Annon ad me attinet de civitate meâ
Me benè mereri, ô stolide, quantum possum?

Just. Num benè mereri est alienis te negotiis immiscere?

Syc. Atqui opem ferre latis legibus,
Neque unquam sinere impunè, siquis peccaverit.

Just. Quin ergo frustra civitas judices,

Qui

ΣΧΟΛΙΑ.

910. Εἴ σοι πρόσκορον μηδέν. | Εἰ διὰ τῆν πραγμάτων τῆν σοὶ μηδὲν διαφερόντων ἀπέχθάνῃ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἐπιχειρεῖν ἀλλοτρίοις πράγμασιν. ὁ γὰρ ἀλλοτρίων προϊστάμενος μισεῖται.

912. Ὦ κέρδος. | Ὦ εὐτελέσατε καὶ λάλε. φασὶ γὰρ τὸν κέρδον εὐτελέστατον καὶ λάλον. ὄρνεον γάρ ἄφρον, ὅπερ φιλεῖ ἀφρὸν θαλάττιον ἐσθίειν τοῦτο βυλόμενοι οἱ τῆν ἁλιέων παῖδες χειρώσασθαι. ῥίπτουσι τὸ πρῶτον πόρρωθεν ἀφρόν, εἶτα ἐγγύτατα, εἶτα φέρουσι τοῦτο ἐν ταῖς χερσίν. καὶ ὅτω κατὰ μικρὸν ἀπαντῶσι, εὐχερῶς ἀγρεύουσι τοῦτο ἐμπεσὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆν. εἰλήφασι δὲν εἰς παροιμίαν ὅτι τῆν ἀλογίστων ἀνδρῶν καὶ ἀνοήτων· καλεῖται δὲ καινῶς λάρος.

916. Ἐξεπίτηδες. | Ἐξ ἀνάγκης, ἢ μᾶλλον, ὅτως Ἀττικοί. ἀρχῶς καὶ μᾶλλον. κοινότερον δὲ καὶ τὰς τοιαύτας φιλὰς ἐπίτασίας καὶ λειτουργίας, ἀρχὰς ἔλεγον. καὶ τὸ βυλεῦσαι, ἄρξαι. γράφει δὲ καὶ καὶ ἐν σήμασι ῥητορικῷ ἔκκυν. τὸ δὲ ὁ βυλόμενος ἀντὶ τοῦ ὁ ἐπιμελητής, ὁ κατήγορος, ὁ προϊστάμενος.

Ἀρχὴν καθίσησιν. ΣΥ. Κατηγορεῖ τίς;
ΔΙ. Ὁ βελόμενος. ΣΥ. Οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ·
Ὡς εἰς ἐμὲ ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
ΔΙ. Νὴ Δία, πονηρόν γ' ἄρα πρᾶγμα πράττω ἔχων.
Ἐκεῖνο δ' ἐβέλοι' ἄν, ἡσυχίαν ἔχων 921
Ζῆν ἀργός; ΣΥ. Ἀλλὰ βίον πράττειν λέγεις,
Εἰ μὴ φανεῖταί σ' ἀκατεύνητός τις τῷ βίῳ.
ΔΙ. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις; ΣΥ. Οὐδ' ἀν εἰ δοίης γέ μοι
Τὸν Πλοῦτον αὐτόν, ὃς τὸ βάθος σίλφιον. 925
ΔΙ. Κατάθου ταχέως δοιμάλιον. ΚΑ. Οὗτος, σοὶ λέγω.
ΔΙ. Ἔπειθ' ὑπόλυσαι. ΚΑ. Παῦσαι ταῦτα σοὶ λέγω.
ΣΥ. Καί μοι πρόσελθέτω πρὸς ἐμὲ ὑμῶν ἔνδοθεν,
Ὁ βελόμενος. ΚΑ. Οὐκοῦν ἐκεῖνος· εἰμ' ἐγώ·
ΔΥ. Οἴμοι τάλας. ἀποδύομαι μὴ ἡμέραν, 930
ΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

922. Πράττω βίον.] Μωρὸς καὶ ἀνοήτως. διὰ τὸ ἀδρανὲς τῆς διανοίας τὴν πραγμάτων. ἢ ὅτι τὰ πράγματα μηδὲν ἐργαζόμενα ζημίαν.

923. Διατριβή τις τῷ βίῳ.] Ἐπιτήδευμα, ἀσχόλημα, δίαιτα, διαγωγή, πρόφασις, ἀφ' ἧς μέλλομεν περὶ τὰ πράγματα διατρίβειν.

924. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις.] Ἀντὶ τοῦ ἀναπαύσοιο. κυρίως δὲ μεταμαθεῖν ἔλεγον, τὸ μετὰ ταῦτα ἕτερόν τι μαθεῖν ἀφιεμένου τοῦ πρότου.

925. Καὶ τὸ βάθος σίλφιον.] Βάθος Κυρλώνιον ἔκλισεν ἐλθὼν ἀπὸ Θήρας τῆς κατὰ Κρήτην νήσου. ὃν πιόντες Λίβυες, ἐχαρίσαντο αὐτῷ τὸ κάλλιστον τῆς λαχάνων τὸ σίλφιον, καὶ ἐν νομίσματι αὐτὸν ἐχάραξαν, τῇ μὲν βασιλείαν, τῇ δὲ σίλφιον ἀπὸ τῆς πόλεως δεχόμενον. ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κυρηναίων πολιτείᾳ.

ἔνθεν

Qui magiſtratum gerant, conſtituit. *Syc.* Quis autem reos deferet:

Juſt. Qui voluerit. *Syc.* Quin ille ipſe ego ſum.
Itaque ad me deveniunt reipub. negotia.

Juſt. Per Jovem, ſceleſtum admodum nacta eſt præſidem.

Annon autem iſtud malis, otio fruens
Tranquillè vivere? *Syc.* At oviculæ mihi vitam narras,
Niſi aliquod extiterit in vita negotium.

Juſt. Non ergo mutabis ſententiam? *Syc.* Non, etiamſi mihi dederis
Plutum ipſum, atque Batti ſilphium.

Juſt. Depone citò pallium. *Car.* Heus tu, tibi hoc dicit.

Juſt. Deinde calceos ſolve. *Car.* Hæc omnia tibi dicit.

Syc. Atqui accedat huc ad me veſtrûm aliquis,
Cui luber. *Car.* Quin ergo is ego ſum.

Syc. Hei mihi miſero! ſpolior interdiu.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία ὅτι ἧττ διαφόρως καὶ ἐξόχως τιμὰς δεχομένων. ἄλλως. σίλφιον βοτάνη πολυτίμητ. ἡ δὲ αὐτὰ τοιαύτη ὄζει. Βάττ, ὡς Ἀεισοτέλης, ἐν Λιβύῃ Κυρηναίων λεγομένων ἔκτισε κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ χρησμὸν τῷ Ἀπόλλωνι χρησμόν. καὶ οἱ πολῖται οἱ Κυρηναῖοι ἀνταπόδοσιν τῆς εὐεργεσίας βουλόμενοι χαρίσασθαι τῷ βασιλεῖ, ἐποίησαν εἰκόνα, ὡς δέ τινες, δακτύλιον, ἐν ᾧ ἡ πόλις αὐτῆς φερσφέρει τῷ βασιλεῖ τὸ σίλφιον. καὶ τὸ φύλλον δὲ αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ κλάδος καὶ ὁ ὀπὸς, καὶ ἁπλῶς τὸ πᾶν αὐτῆς, πολλῆς τιμῆς ἄξιόν ὄζιν. καὶ οἱ Ἀμπελιῶται δὲ ἔθνος Λιβύης εἰς Δελφοὺς ἀνέθεσαν καυλὸν σιλφίου, ὡς φησιν Ἀλεξανδρίδης.

929. Οὐκοῦν ἐκεῖνος εἰμὶ ἐγώ. | Ἐκεῖνός εἰμι ἐγώ φησιν ὁ μέλλων σοι φερσελθεῖν. τοῦτο ὁ Περσίπων ὑποκώπτων λέγει. ἅμα δὲ καὶ μιμεῖται τὰ παρ' αὐτῷ ἄνω εἰρημένα. ἐν ὅσῳ δὲ λέγουσιν, ἀπέδυσεν.

930. Μεθ' ἡμέραν. | Ἀντὶ τοῦ ἐν ἡμέρᾳ Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. μεθ' ἡμέραν γάρ φασιν, ἐκ ἐν ἡμέρᾳ.

ΚΑ. Σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πρᾴττων ἐλθεῖν.
ΣΥ. Ὁρᾷς ἃ ποιεῖς; ζῶντ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
ΚΑ. Ἀλλ' οἴχεται φεύγων ὃν ἦγες μάρτυρα.
ΣΥ. Οἴμοι. προειλημμαι μόνος. ΚΑ. Νυνὶ βοᾷς;
ΣΥ. Οἴμοι μάλ' αὖθις. ΚΑ. Δὸς σύ μοι τὸ τριβώνιον 935
Ἵν' ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.
ΔΙ. Μὴ δῆτ', ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.
ΚΑ. Ἔπειτα πῶς κάλλιον ἀπατηθήσεται,
Ἢ πρὶν πονηρὸν ἄνδρα καὶ τριχορύχον;
Πλοῦτον ἢ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει. 940
ΔΙ. Τοῖς δ' ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; εἰπέ μοι.
ΚΑ. Καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα
Ὥσπερ κριὸν προσπατταλεύσω τουτονί.
ΣΥ. Ἄπειμι. γιγνώσκω γὰρ ἤδη ὢν πολύ
Ὑμᾶς. ἐγὼ δ' οὐ σύζυγον λάβω κυνᾶ 945
Καὶ σύκινον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεόν
Ἐγὼ ποιήσω τἀμφορεῖ δῆναι δίκην·
Ὃς καταλύει πρίφαμμος, εἰς ὃν μόνος,
Τῷ δημοκρατίᾳ, ἔστι τῷ βυλίῳ πηγών

Τῷ

ΣΧΟΛΙΑ.

937. Ἱερὸν γάρ ἐστιν. | Ἱερὸν λέγεσι πᾶν ἀναπεφθὲν ἐπὶ τοῖς θεοῖς.

943. Ὥσπερ κριὸν προσπαταλεύσω. | Ὅτι ὅτε τοὺς κριοὺς καὶ ἄλλων δένδρων παντοίων ἐν τοῖς ἱεροῖς προσπαταλεύουσι τὰ ἀναθήματα. ἄλλως. εἰώθασι τοῖς δένδροις κῶλα καὶ κεφαλὰς προσπαταλεύειν πρὸς ἀποτροπὴν βασκανίας· οἱ γεωργοὶ πρὸς τὸ μὴ ξηραίνεσθαι αὐτά. ἄλλως. ἔθος ἦν τοὺς θηρεύοντάς τινα ἄγειν, ὑπὲρ οὗ τὴν θηρευθεῖσαν κεφαλὴν ἢ πόδα προσηλοῦν παντάπασι ὅτι πνεῖ δένδρου εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος.

946. Καὶ

Car. Nempe tu velis aliena negotia curando victum quærere.

Syc. Viden' quæ facis? horum ego teſtem dabo.

Car. At ille fugam arripuit, quem adduxiſti teſtem.

Syc. Hei mihi, ſolus ſum relictus. *Car.* Clamitas tandem?

Syc. Hei mihi, iterum ſané. *Car.* Cedo mihi lacernam,
Ut illâ Sycophantam hunoce induam.

Juſt. Minimè ſanè; dudum enim Pluto ſacra eſt.

Car. Ubi igitur commodiùs ſuſpendetur,
Quàm ſuper hominem nequam & parietum perfoſſorem?
Plutum autem exornare veſtibus honeſtis decet.

Juſt. At calceamenta cuinam uſui dare quis poterit, cedó?

Car. Hæc etiam in frontem, quam celerrimè
Tanquam perticæ oleaſtrinæ huic ipſi homini affigam.

Syc. Abeo. Sentio enim me viribus inferiorem multò eſſe
Vobis: at ſi ſocium mihi ſumpſero quempiam
Et ficulnum, potentem hunc Deum
Ego hodie efficiam pœnas dare:
Quoniam manifeſtò diſſolvit ipſe, unus tantùm cum ſit,
Totam rempub. nec impetratâ veniâ à ſenatu

Civium

ΣΧΟΛΙΑ.

946. Καὶ σύκινον. | Ἴσον, τῷ ἀδενέσατον. τὸ γὰρ ξύλον τῆς συκῆς ἀδενὲς καὶ χαῦνον. ὅθεν καὶ συκίνη ἐπικεφαλὶς αὐτὴ τὴν ἀδενῆ καὶ ἀνωφελῆ. ἢ σύκινον τὸν συκοφάντην κεκαλυμμένως λέγει ἀπὸ τῆς συκῆς σχηματίσας τὸ ὄνομα.

949. Οὔτε τῷ βουλῇ πιθών. | Ἀντὶ τοῦ πείσας. ὅσα γὰρ τῇ βουλῇ δόξει, ταῦτα ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρεται. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὰ ὑπὸ τοῦ δήμου ψηφιζόμενα ὑπὸ τῆς βουλῆς κυροῦται.

951. Ἐ-

Τὴν τῆς πολιτῆς, ἥτε τὴν ἐκκλησίαν.
Δι. Καὶ μὴν ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν
Ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε·
Ἔπειτ' ἐκεῖ κορυφαῖος ἑσπικὼς, θέρε·
Κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ.
Κα. Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ' αὐτὸν, λα-
βών
Τῶν ὀρχιπέδων, ἰδὼν γὰρ ὠτὸν, γνώσεται
Ὅτ' ἐς ἐκεῖνα τὰ πονηρὰ κέκμακα·
Νῷ δ' εἰσίωμεν ἵνα προσόψῃ τὸν Θεόν.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

951. Ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν. | Ἀντὶ τοῦ ἐπειδὴ ἐγὼ κατ' ἐμὲ ὅτε ἤμην πένης. λόγος ἡ συκοφάντης μιμεῖται.

953. Κορυφαῖος. | Ἔπειτα πρείσασο πρὸς τὸ πῦρ, ὥσπερ χρὴ ἐν τοῖς βαλανείοις. ἀπ' ἐξω ἢ ξένον χρὴ εἶναι ἐν τῷ ἀστικῷ χορῷ. παρὰ τοῦτο πέπαικεν. ἐν ᾧ τῷ λιμναίῳ ἐξω. ἐπεὶ καὶ μέτοικοι ἐχορήγουν. κορυφαῖος ἢ ὁ ἐν μέσῃ πρῶτος. τὸ δὲ θέρε. ἀντὶ

Civium, nec concione plebis.

Just. Quandoquidem igitur armaturam meam
Geris, in balneum procurre,
Atque ibi, primo loco à te occupato, calefias,
Namque ego tenui hanc olim ſtationem.

Car. At Balneator foras ipſum extrahet prehenſum
Teſtibus, ubi enim ipſum viderit, intelliget
Ipſum eſſe malæ illius notæ.
Nos autem eamus intrò, ut vota Deo peragas.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀντὶ τῦ θερμαν θῆπ. ὥσπερ ἀνδρειὰς ὅτι κεφαλιώ.

955. Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς. | Λέγουσιν ὅτι οἱ πολλοὶ ἐλαπῶσι τὸν ἀέρα τῆς λυχνῶν, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸν ἕλκοντες.

957. Τῦ πονηρῦ κόμματος. | Ὡς ἐπὶ νομίσματος εἶπεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς νομισμάτων τῆς φαύλως διακειμένων.

959. Ἀρ'

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες, ὅπῃ τὼ οἰκίδω
Ἀφίγμεθ' ὄντως τῆ νέᾳ τύτᾳ θεῷ,
Ἢ τῆς ὁδῆ τοῦβλάπαν ἡμαρτήκαμεν;
Χο. Ἀλλ' ἴσθ' ἐστ' αὐλὰς ταὶς δύσας ἀφιγμένη,
Ὦ μειρακίσκη, πιθανὴ γὰρ εἶναι κἀς.
Γρ. Φέρε νυῖ ἐγὼ τὴν ἔνδοθι καλέσω τινά;
Χρ. Μὴ δῆτ', ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα.
Ἀλλ' οἷα μάλις' ἐλήλυθας, λέγε ἐχρὶν.
Γρ. Πέπονθα δεινὰ κ' βλέπω, ὦ φίλτατε.
Ἀφ' ἧ γὰρ ὁ θεὸς ἔτ' ἤρξατο βλέπειν,
Ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον.
Χρ. Τί δ' ἐστὶν; ἢπᾳ κ' σὺ συκοφάντρια
Ἐν τοῖς γυναιξὶν ἦθα; Γρ. Μὰ Δί' ἐγὼ μὲν ἔ.
Χρ. Ἀλλ' ὁ λαχὼν ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;
Γρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

959. Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες. Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ σχοῖνοι ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι πδ. ὧν τελευταῖον σέφανόν γέ τοι κὴ δᾶδ' ἔχων περιέρεται. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες. χρεὼν ὁτί τις, ὅπῃ φρόνιμ ἐμαθώσατο νεανίσκον δίκαιον, ὅπῃ τῷ γαμεῖν αὐτῷ. ἔτος δὲ πλουτήσας νυῖ ὡς δίκαιος. εἰσὶν αὐτῷ. διὸ κὴ καταβοᾷ τὸν Πλοῦτον.

963. Ὦ μειρακίσκη. Περαιτέρω ἐπὶ τὴν πρεσβύτιδα οἱ γέροντες. κὴ μειρακίσκιλλα μὲν, διὰ τὸ τεθρυμμένον τοῦ ὠραϊσμοῦ. εἰκῶς δὲ ἢ εὐπρεπῶς, ἢ κατὰ καιρόν.

969. Τί δ' ἐστὶν; ἢπᾳ κὴ σὺ συκοφάντρια. Ἐπειδὴ εἶδε τὸν πονηρὸν τὴν ἀνδρῶν ἀτυχήσαντας βλέψαντος τοῦ Πλούτου φησίν. ἆρα κὴ

ACTUS QUARTI

SCENA QUARTA.

ANUS, CHORUS, CHREMYLUS.

NUmnam, ô chari ſenes, ad domum
Devenimus planè hujus novi Dei,
An à viâ prorſus aberravimus?

Cho. Scias igitur ad ipſas fores te perveniſſe,
O adoleſcentula: in tempore enim rogas.

An. Age jam, numquem domeſticorum evocabo?

Chr. Nequaquam, ego enim ipſe egreſſus ſum.
At quamobrem præcipuè veneris eloqui oportebat.

An. Gravia atque iniqua mihi acciderunt, ô chariſſime.
Ex quo enim Deus hic videre cœpit,
Minimè vitalem eſſe mihi reddidit vitam.

Chr. Quid hoc rei eſt? num & tu Sycophantria
Inter mulieres fuiſti? *An.* Non ego per Jovem.

Chr. Sed annon ſorte ductâ per literas potâſti?

An.

ΣΧΟΛΙΑ

καὶ σὺ ἐν ταῖς γυναιξὶ πονηρὰ εἶ. ὥσπερ ὁ παγδοκεύτρια, ὅτω καὶ συκοφάντρια.

972. Ἀλλ' ὃ λαχὼν' ἔπιες. | Παρ' ὑπόνοιαν, ἀντὶ τοῦ ἐδίκαζες. ὅτι ὁ κατὰ γράμματα ἐκληροῦντο, περείρηται. ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ἐβαλλόντο ὅτοι τῷ πρὸ τότε ἔτει ἀρξαμένοι. φησὶ γὰρ ὁ Φιλόχορος, ὅτι Γλαυκίππου, καὶ ἡ βαλὴ καὶ τὸ γράμμα τότε πρῶτον ἐκαθέζετο. καὶ ἔτι νῦν ὄμνυσιν ἀπ' ἐκείνου καθεδεῖται ἐν τῷ γραμματείῳ ᾧ ἂν λάχωσι. τοῦτο ὁ ἀφ' ἑτέρου ὄζιν ἐμιμήσατο. Ἀθηναῖοι γὰρ ἀπὸ φυλῶν ἐποίουν τοὺς δικαστὰς κατὰ τὰ γράμματα. οἷον ἡ πρώτη τὸ α ἔχει σημεῖον. καὶ ἡ δευτέρα τὸ β καὶ αἱ

ἄλλαι

ἄλλαι ὁμοίως ἕως τῆ κ. δέκα γὰρ ἦσαν, φυλῶν, δέκα ἐχάφοντο δικασαί. ὁ ἓν λαχὼν τὸ α ᾠφετο ἐδίκαζε κ᾽ ἄλλαι ὁμοίως. ἐν τῷ γράμματι ἓν εἶπεν, ὡς ὅτι πᾶν ῥητόρων. οἱ γὰρ λαχόντες μόνον ῥητοράυεσι. λέγει ἓν ὅτι, ἆρα ὁ κλῆρός σε οὐκ ἀνῆλθεν. ἄλλως.

+ al. κεκνιζω, και κνιω τ. μικρ. γραμμικ. σχημ.

Γρ. Σκώπτεις, ἐγὼ γὰρ κατακέκνισμαι δειλάκεα.
Χρ. Οὔκουν ἐρεῖς ἀμύξασα τὸν κνισμὸν κἀνα;
Γρ. Ἀκυέ νυ. ἰὼ δή μοι κὶ μειράκιον φίλον,
Πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ᾽ εὐπρόσωπον ϗ καλὸν,
Καὶ χρηστόν. εἰ γάρ τι δεηθείη ἐγὼ,
Ἅπαντ᾽ ἐποίει κοσμίως μοι ϗ καλῶς.
Ἐγὼ δ᾽ ἐκείνῳ πάντα ταῦθ᾽ ὑπηρέτουν.
Χρ. Τί δ᾽ ἰὼ ὅ,τι σε μάλιστ᾽ ἐδεῖθ᾽ ἑκάστοτε;
Γρ. Οὐ πολλά. ϗ γὰρ ἐκνομίως μ᾽ ἠμύετο.
Ἀλλ᾽ ἀργυρίου δραχμὰς αἰεὶ ἤτησ᾽ εἰκοσιν
Εἰς ἱμάτιόν γ᾽ ὀκτὼ δ᾽ ἀεὶ εἰς ὑποδήματα.
Καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
Ἐκέλευσεν ἀεὶ, τῇ μητρί τε δοιμαλίδιον.
Πυρῶν τ᾽ ἀεὶ ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.
Χρ. Οὐ πολλὰ τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ταῦτά γε
Εἴρηκας. ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ᾽ ἠμύετο.
Γρ. Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισθίας
Αἰτεῖν μ᾽ ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας ἕνεκα.
Ἵνα τὴν ἐμὴν ἱμάκον φορῶν μεμιῆτό μοι.

Χρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

971. Τὸν κνισμὸν τίνα. Ἀντὶ τῦ κατακνισμόν. ὀπίσθες ἢ κατόπισθεν σκώπτει τὴν γραῦν. ἄλλως. κνισμός ὅτι κυρίως ἡ φορὰ τὴν μίξιν βακχεία καὶ πύρωσις· ἐνταῦθα δὲ κατακέκνισμαι, ἀντὶ τῦ ὑπ᾽ ἔρωτος πάσχω.

981. Ἐκ-

λως. ἐκληροῦντο γὰρ πρὸς τὸ γράμμα καὶ ὅπως ἐδίκαζον. τάχα δ' ἂν σύ φησι λαχοῦσα οὐκ ἐδίκαζες, ἔπινες δ', παίζων πρὸς τὸν ἐμὸν γυναικῶν φῦλον. ἐρωτημαλιχῶς δ' ἐπεισθὴ δ' καὶ γέροντές εἰσιν οἱ δικάζοντες, διὸ εἶπε πρὸς πλὴν γραῶν, ἀλλ' ὀλαχὸς ἔπινες ἐν τῷ γεφύρᾳ.

An. Ludis me, ego vero amore vellicabar miſera.

Chr. Quin dicas ergo ſtatim quo amore.

An. Audi ſis. Erat mihi quidam adoleſcentulus amicus,
Pauper quidem, alioqui formoſo vultu, & honeſtus
Ac probus; ſiquâ enim re ego opus haberem,
Omnia mihi eleganter effecta dedit ac perbellé.
Ego autem ipſi omnia hæc ſuppeditabam.

Chr. Quid autem erat quod à te potiſſimum petebat continuò?

An. Haud multa (nam ſupra modum me reverebatur)
At argenti drachmas forſan petebat viginti,
Ad parandum pallium; octo autem forſan ad calceamenta:
Atque ſororibus ut emerem veſtem,
Voluit forſan alias, atque matri palliolum:
Triticique forſan opus habuit medimnis quatuor.

Chr. Haud multa quidem per Apollinem hæc ſunt quæ Enumerâſti. at palam eſt, ipſum te reveritum fuiſſe.

An. Atqui hæc ſanè ſe non propter libidinem
A me petere aiebat, ſed amoris causâ,
Quo pallium geſtans meum, meminiſſet mei.

Chr.

ΣΧΟΛΙΑ.

981. Ἐκνομίως.] Ἀντὶ τοῦ ὑπερφυῶς, ὑπερβαλλόντως, μεγάλως. κυρίως δὲ τὸ ὑπὲρ τὸ νενομισμένον.

989. Οὐκ ἕνεκεν μισητίας.] Πορνείας. οἱονεὶ μισογυνίας. ἀπὸ τοῦ μίσγεσθαι. καὶ ἐν τούτοις μισητίαν φησὶ, τὸ εἰς τὰς ζωωσίας εὐεπίφορον. οὐκ ἕνεκά φησι τοῦ ὑπηρετεῖν με τῇ ἀσελγείᾳ.

955. Tu-

Χρ. Λέγεις ἐρῶντ' ἀνθρώπου ἀκνομιότατα.

Γρ. Ἀλλ' ἐχὶ νεωί γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νῶν ἔχει,
Τὸν αὐτόν. ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.
Ἐμοῦ γὰρ ἀπὸ τὸν πλακοῦντα τυτονί,
Καὶ πάλλα ταὐτὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
Ἐπόντα πεμψάσης, ὑπεισπέσης δ' ὅλη
Εἰς ἑσπέραν ἤξοιμι. Χρ. Τί σ' ἔδρασ', εἰπέ μοι.

Γρ. Ἀμητά τε προσέπεμψεν ἡμῖν τυδνί,
Ἐφ' ᾧτ' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι.
Καὶ πρὸς ὅτι τούτοις, εἶπεν ἀποπέμπων, ὅλη
Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Χρ. Δῆλον, ὅλη τὰς ζόφυς λὰς ὁ μοχθηρὸς λῶν.
Ἔπειτα πλυτῶ, σὸν ἔδ' ἥδεται φακῇ.
Προτοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἄπυλα κατάδιεν.

Γρ. Καὶ μὰ τοῦτό γ' ὀσημέραι, νὴ τὼ θεώ,
Ἐπὶ τοῦτο καταλύομεν παμπάλαιον
ΣΧΟΛΙΑ.

995. Τυτονί.] Εἰκότως εἶπε τυτονί. ἔφερε γὰρ ἐν ταῖς χερσὶν διὰ τὸ πέμψαι μὴ αὐτῷ ἐκείνῳ, ἀλλ' ὑποπέμψαι πάλιν αὐτῇ.

999. Ἀμητά τε προσέπεμψεν.] Εἶδος πλακοῦντος γαλακτώδους. ὃ μόνον ὅπερ ἐδέξατο τὰ δῶρά μου, ἀλλὰ καὶ οἰκοθεν ἔπεμψέ μοι ἄλλο πλακούντιον, ὡς ἂν λέγων, μηκέτι ἐκεῖσε πατῆσαι

1002. Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.] Τινές φασιν, ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις, ἰσχυρότατοι ἦσαν οἱ Μιλήσιοι. καὶ ὅτε προσετίθεντο, πάντως ἐνίκων. Πολυκράτης δὲ ὁ Σάμιος συγκροτῆσαι πρός τινα πόλεμον, ἠθέλησε λαβεῖν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν καὶ εἰς τὸ μανθάνον ἀπέπλευσεν ἐρωτήσων περὶ τούτου. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησεν, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ἄλλως. περὶ τῆς παροιμίας ταύτης Δάμων οὕτω φησί. τοὺς Καρῶν περὶ τὸ πολέμου πρὸς τοὺς Ἀριστοκύπρους βουλευσαμένων, ἀλκιμωτάτους ὄντας τοὺς ἐν πολέμῳ γειτόνων, τίνας χρὴ ποιεῖσθαι συμμάχους οἱ μὲν τοὺς Μιλησίους ἠγόντο δεῖν παραλαβεῖν, καὶ γὰρ συνήμερον τότε μάλιστα τοῖς ἀστοίκοις καὶ διὰ τὸ γεγενῆσθαι τῇ Καείᾳ τιὼ τούτων χώραν, οἱ δὲ Ἁλισσικοὶ πρὸς τοὺς Πέρσας συμβάλλοντο, τιὼ τούτων ἀρχὴν μᾶλλον

Chr. Hominem narras te depereuntem ſupra omnem modum.

An. At non jam execrandus iſte animum retinet
Eundem: ſed longè prorſus aliò tranſtulit.
Cùm ego enim illi placentam hanc, 995
Atque cætera bellaria ſuper patinam
Poſita mitterem, ſimulque ſubindicarem
Me veſperi venturum.--- *Chr.* Quid tibi fecit, dic mihi.

An. Placentam ſimul hanc ad me remiſit,
Ideò, ne illuc unquam rurſus irem. 1000
Atque præterea dixit, cum remiſit, quòd
Olim ſtrenui fuere Mileſii.

Chr. Palam eſt ipſum fuiſſe hominem moribus haud inconcinnis.

Deinceps diteſcens non delectatur amplius lente.
Pridem tamen quævis ob paupertatem devoravit. 1005

An. Et ſane antehac quotidie, per Deos,

Ad

ΣΧΟΛΙΑ.

μιᾷ ἡσίᾳ γεγονέναι φάσκοντες, καὶ πάντων ἀλκιμωτάτους εἶναι, κρατῆσαι τῆς Ἀσίας. ἔδοξεν οὖν τοῖς Καρσὶν ἐρωτῆσαι τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ἢ θεὸν ἀποκρίνεσθαι, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. τῷ ἢ χρησμῷ διαδοθέντος εἰς τὰς Ἀσιατίδας πόλεις, οἱ μὲν Μιλήσιοι τῷ μὲν πρώτῳ αἰτιασάμενοι διεφθάρθαι χρήματα ὑπὸ τῆς μηδίσαντων, παυσάμενοι τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων ξυμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. τὸν ἢ χρησμὸν διὰ τῶν ἀληθείαν εἰς παρουσίαν ἐλθεῖν. ἄλλως. ἰσχυροὶ ποτ' ἦσαν οἱ Μιλήσιοι ὡς Ἀναχρέων. πολεμοῦντες ἢ Κᾶρες ὑπὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, ἔχθιον λαβεῖν τὸν χρησμόν, πιθανομένους εἰ πρεσβεύσειν ξυμμάχους Μιλησίους. ὁ ἢ νοῦς τοῦ λεχθέντος τοιοῦτος. ἀντὶ τοῦ πάλαι ξυνῆσαι, νῦν ἢ ἔφησαι ἢ παρουσία ἐπὶ τοῦ πρότερον ἐπὶ κακῷ μονήν]ων, νῦν ἢ ἀπολλύντων.

1004. Ἡδέπω φαγῆ. | Εἰκότως παρεκελεύσατο φαγεῖν τάχιον, ἵνα τὸ τῆς ὀπτείας χαῦνον. τοιαῦτα γὰρ καὶ ταῦτα. καὶ διὰ τὸ ἡδέως φαγεῖν πρὸς χρῆσιν ἂν ἐχόντως ὀδόντων.

Ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.

ΧΡ. Ἐπ' ἐκφοράν. ΓΡ. Μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον
Ἐρῶν ἀκοῦσαι. ΧΡ. Τῦ λαβεῖν μὴν οὖν χάριν.
ΓΡ. Καὶ νὴ Δί', εἰ λυπημήσω γ' ἀφθονίτο με,
Νιτάριον δῆτα Βάκον ὑπενδρίζετο. 1011
ΧΡ. Ἔπειτ' ἴσως ἤτησεν δῆτ' ὑποδήματα.
ΓΡ. Μυκηρίοις γ' τοῖς μεγάλοις ὀχημήσω
Ἐπὶ τῆς ἁμάξης, ὁκ προσέβλεψέν μέ κε,
Ἐτυπτόμην ἀφ' τοῦτ' ὅλην τὴν ἡμέραν. 1015
Οὕτω σφοδρὰ ζηλότυπος ὁ νεμησις ἦν.

ΧΡ. Μόνος γὰρ ἦδε· ὡς ἔοικεν ἐλθίων.

ΓΡ. Καὶ τάς γε χεῖρας, παγκάλας ἔχειν μ' ἔφη.

ΧΡ. Ὁπότε προσλοιδορεῖτό γε δραχμὰς εἴκοσιν.

ΓΡ. Ὄζειν τε τῆς χρόας ἔφασκεν ἡδύ μου. 1020

ΧΡ. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε νὴ Δία.

ΓΡ. Τὸ βλέμμα τ' ὡς ἔχρισμα μαλακὸν καλόν.

ΧΡ. Οὐσκαιὸς ἦν ἄνθρωπος. Ἀλλ' ἤπίστατο

— ἀγνοῶν μᾶλλον. Γελοῖος

ΣΧΟΛΙΑ.

1011. Νιτάριον ἂν ἢ Βάκον. | Σύμμαχός φησι, Νίταρος παλὺς ἐπὶ μαλακίᾳ. ὀνειδιζόμενος ἐν τοῖς ἔξης δέσμασι ἢ Βάτος. ἢ τὰς μικρὰς ἢ θηλείας, Βατύλλους ἔλεγον, ἢ Θεσπέσιον δέσμα ὄζει Βατύλλη. πινὲς ἢ νιτάριον ἢ βάτον εἶδη φυτῶν. θέλει ἓν εἰπεῖν ὅτι ὡς ἄνθη με εἶχε. Δίδυμος δέ φησιν ὑποκορίσματα παρὰ γυναῖκας. νιτάριον ἢ, νεόπλιον, οἱονεὶ κοράσιον. ἄλλως, φιλοφρονητικὴ ἡ προσφώνησις. βάταλον ἢ πῶν ἔδραν παρὰ τὸ βάπτον, τὸ ἢ ζωγραφικῶς ἀναγινώσκειν, ἀνόητον. ἢ δυνάται βάπτον ἀντὶ τοῦ τρυφερὸν ἢ μαλακόν, οἷον ὁ βάτος τὸ ἰχθύδιον.

1013. Μυκηρίοις τοῖς μεγάλοις. | Ἐπεὶ ὅτι ἢ μικρὰ μυκήρια γινόμενα δι' Ἡρακλέα. Ἡρακλῆς γὰρ ὀπισθὶς ἤξιε μυηθῆναι. ἔ-

ΘΕ

Ad januam adventitabat perpetuò meam.

Chr. Ad aliquid efferendum. *An.* Non profecto, ſed vocem tantum

Audire geſtiens. *Chr.* Accipiendi igitur gratiâ.

An. Et profecto ſi quando me triſtem ſentiret,

Nitarium me ſuam atque Batium blandè appellabat.

Chr. Dein forſan à te petivit calceos.

An. Sacris autem magnis cum advecta eram

Curru, quoniam intuebatur me fortè quidam,

Vapulavi propterea totam diem.

Ita ſupra modum zelotypus erat juvenis.

Chr. Solus enim cupiebat (ut videtur) bonis tuis veſci.

An. Et manus quoque perpulchras habere me dixit.

Chr. Nempe cum porrigerent drachmas viginti.

An. Redolere quoque cutim mihi ſuaviter aiebat.

Chr. Si Thaſium merum infuderas, meritò per Jovem.

An. Oculos me habere placidos ac venuſtos.

Chr. Næ homo non inſcitus erat: ſed probè callebat

Anûs

ΣΧΟΛΙΑ.

θᾶττον γὰρ λιῶ τοῖς Ἀσιανοῖς ξένον μὴ μυεῖν. μὴ βελόμενοι γὰρ λύσαι τὸ ἔθος μηδὲ ἀπῶσαι τὸν ἐνεργέτην Ἡρακλέα, ἐπινόησαν μυστήρια συνιστάσθαι.

Ὀχυρώσω. Ὀχυρὸν ποιητικῶς τὸ ἄρμα τὸ ἐκ τῆς ἀμάξης κατασκευασμένον καὶ ὑπὸ γὰρ ἵππων κινούμενον καὶ ὀχούμενον, καὶ ὀχῆμα, τὸ ἐπὶ ἅρματος τοιούτου φέρομαι.

101. Ἐπὶ τῆς ἀμάξης. | Αἱ γὰρ Ἀσιανῶν γυναῖκες ἐπὶ ἁμαξῶν ὀχούμεναι εἰς τὰ μεγάλα Ἐλευσίνια ἀπήρχοντο. ὡς ὅτε ἁμαξῶν ἓν ὀχουμένων αὐτῆς ἐπὰν εἰς Ἐλευσίνια βαδίζωσιν εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια, καὶ λοιδορουσῶν ἀλλήλας ἐν τῇ ὁδῷ τοῦτο εἶπεν. ἔθος γὰρ λιῶ αὐταῖς τοῦτο.

102. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις. | Ἐπεὶ ἐν Θάσῳ ᾤκει Σταφυλος ὁ ἐρώμενος Διονύσου. διαφέρει γὰρ ὁ Θάσιος οἶνος. ἐνέχεις δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπίεγας.

Γεαὸς καταφώσης τὰ φόβητρα καταδίειν.

Γρ. Ταῦτ' οὖν ὁ θεὸς ὦ φίλ' ἀνὴρ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,

Φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.

Χρ. Τί γὰρ ποιήσῃ, φεάξε, ⟨ε⟩ πεινῆξεται.

Γρ. Ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι νὴ Δία,

Τὸν εὖ παθόντ' ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' αὖ εὖ ποιεῖν.

Ἢ μηδ' ὁκοῦν δίκαιον ἀγαθὸν ἐς ἔχειν.

Χρ. Οὐκοῦν καθ' ἑκάστην ἀποδίδου τῷ νύκτωρ;

Γρ. Ἀλλ' οὐδέποτέ με ζωσαν ἀπολείψειν ἔφη.

Χρ. Ὀρθῶς γε. νυνὶ δέ γ' οὐκ ἔτι ζῆν σ' οἴεται.

Γρ. Ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους καταπέπτηκ', ὦ φίλτατε.

Χρ. Οὔκ. ἀλλὰ καταστέγασας, ὡς γέ μοι δοκεῖς.

Γρ. Διὰ δακτυλίου μὴν οὕτω ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.

Χρ. Εἰ τυχχάνει γ' ὁ δακτύλιος ὢν πλίον.

Γρ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1024. Γεαὸς καταφώσης τὰ φόβητρα. | Ἐρωτηματικῶς, μαχλώσης, ὀρεχομένης ζωυησίας, τὰ ἀναλώματα τοῦ ὕσιν. ἐφοδιάζω δηλυκῶς, ἡ ἐπίλυσις πνός, ἐφόδιον ὁ ὁδοιπόρος, ἡ ἐφόδια βλωττικῶς, τὰ ἐν τῇ ὁδῷ χρείως χρωμένοις ἀναλώματα. ἐκπώματα δ' ἁπλῶς λέγει τὰ ἀναλώματα.

1026. Φάσκων βοηθεῖν. | Καίτοι ἀναλογῶν βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, τιμωρητὴν ποιεῖ, ἐκείνῳ τὸ ἀδικεῖντός με φεισάμενος, ἐπειδὴ τοῖς δικαίοις ὡς ἀδικουμένοις φερεσχολήσῃ.

1030. Ἢ μηδ' ὁπῶν δίκαιον. | Ἢ δικαίων ἕνεκα μηδ' ὁπῶν ἀγαθὸν ἔχειν τὸν γεαρίσκον.

1032. Ἀλλὰ καταστέγασας. | Ὑπὸ τοῦ γήρως καὶ τοῦ χρόνου. μᾶλλον ὁ χρεῖον, ὃ καταπέπηγας εἶπεν, ἀλλὰ καταστέγασας.

1037. Ὧν

Anûs libidinosæ viaticum devorare.

An. Hæc igitur Deus ille vester, mi vir, haud rectè agit,

Dum profitetur se laturum opem, injuriâ affectis perpetuò.

Chr. Quidnam ergo faciet, dic mihi, atque fiet.

An. Æquum est profecto ut cogat

Tot à me beneficiis affectum rursus de me bene mereri:
Aut aliter, nequicquam boni ut habeat, æquum est.

Chr. Nonne singulis noctibus tibi vices reddebat?

An. At me, dum viverem, nunquam desertutum se aiebat.

Chr. Rectè quidem; nunc autem te amplius vivere non censet.

An. Præ dolore enim tabefacta sum, amice.

Chr. Imo potius putrefacta es, ut mihi videris.

An. Per annulum fane me pertrahere possis.

Chr. Si forte annulus iste fuerit cribri ambitus.

An.

ΣΧΟΛΙΑ.

1037. Ὦν πηλία. | Κοσκίνου κύκλος ἢ σανὶς πλατεῖα ἐφ' ἧς ἄλφιτα ποιοῦσιν. ἐν δὲ τῷ ναυομήματι ὕστερος. τοῦτο τί ἐστιν οὐκ οἶδα. ὅτι δὲ Ξενοφάνης ἐν Μακεδόνων Εὐπολίδος οἶδα. κἀκεῖ δὲ τὸν Τροφόλαν μητέρα πηλία εἰκάζει τῇ πλατείᾳ σανίδι. πηλὸς δὲ πηλίαν, ξύλον φασὶ πλατύ. εἰς ὃ οἱ ἀρτοκόποι τοὺς ἄρτους ὀπτῶσιν. ἄλλοι δὲ πηλίαν τὸ τῆς καπηλείας πῶμα ὃ ἔστι σκεπαστήριον. φησὶν οὖν ὅτι διὰ δακτυλίου ἐλκυσθείης, ἐὰν ᾖ ὁ δακτύλιος πηλία· τοῦτο δὲ ὡς παχείας αὐτῆς οὔσης, οὐ μὴν δυναμένης διὰ δακτυλίου ἐλκυσθῆναι ἀλλὰ διὰ πηλίας. ἄλλως. πηλία ἔχει ὑφ' ἑαυτὸ ἄπορον. ἐὰν δὲ τὸν ἐν Μακεδόνι σκεπασθῇ ἔνδια εἰς πηλίαν φησὶ τὰ τοῦ Τροφόλα ὀπᾶ ἐμβεβλῆσθαι, ἀπορώτερον ἔσαι. ζητητέον οὖν. πηλία μὲν γάρ ἐστιν, ἡ ἀτρύπητος σανίς. ἐὰν δὲ τρυπηθῇ ἀψὶς γίνεται. λέγει οὖν ὅτι εἰ μὴ ὁ δακτύλιος τοσοῦτον ἔχει τρύπημα, ὡς δοκεῖν εἶναι ἐν πηλίᾳ τὸ τρύπημα. ἄλλως.

πλία σανὶς ἡ λεγομένη κάρδοπος. πλία ἡ ἡ σπλία. ἄπαξ τὸ σίμεσον τίμεσον. καὶ δὴ καὶ ἰδίως ἐπαλεῖτο πλία ἀφέρεσμα σανίδων

Γρ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται,
Οὗτος πάλαι καταμορῦξα τυγχάνω.
Ἔοικε δ' ἐπὶ Κάδμον βαδίζειν. Χρ. Φάνες. 1040
Στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1038. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον. | Πέρσην ὁ παῖς στεφάνους κομίζων

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΝΕΑΝΙΑΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἀσπάζομαι. Γρ. Τί φησιν; Νε. Ἀρχαία φίλη,
Πολιὰ γεγήσαι ταχύ γε νὴ τὸν ἡρανόν.
Γρ. Τάλαν' ἐγώ, τῆς ὕβρεως. ἧς ὑβρίζομαι.
Χρ. Ἔοικε δι' πολλῆς χρόνου σ' ἑωρακέναι. 1045
Γρ. Ποίου χρόνου ταλαίπωρ', ὃς παρ' ἐμοὶ χθὲς ἦν.
Χρ. Τὐναυλίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.

Μεθύων

ΣΧΟΛΙΑ.

1042. Ἀσπάζομαι. | Ὡς διὰ χρόνου αὐτῷ ἀσπαζόμενος φησι. μεθύων ἢ ὑπὲρ λέγει χαίρειν. ἢ ἢ διὰ τὸ ἄτοπον δοκεῖν τῆς φερνήσεως ὡς ἐν ἔρωτι, τί φησιν. ἀσπάζομαι. κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ σίκλοι ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι πεντήκοντα ἓξ, ὧν τελευταῖος

σανίδων ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν ᾧ ἄλφιτα ἐπωλεῖτο. καὶ ὀρτυγοθήρου τοῦ ὄρτυγας ζωγράφου ἐν τούτῳ.

An. Atqui ſane adoleſcentulus iſte huc accedit,
De quo jam conqueſta ſum.
Videtur autem ad Comum iturus. *Chr.* Apparet.
Corollam enim atque faces geſtat.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ζωγρῷ τῷ Πλάτωνι διὰ τὸ παλαιστικέναι.

ACTUS QUARTI
SCENA QUINTA.

JUVENIS, ANUS, CHREMYLUS.

SAlvere jubeo. *An.* Quid ait? *Juv.* Amica mea vetus,
Incanuiſti ſubitò, per cœlum.
An. Miſeram me! quibus contumeliis laceſſor?
Chr. Videtur te poſt longum tempus vidiſſe.
An. Quantum temporis, ô miſerrime, qui apud me heri fuerit?
Chr. Contrarium longè ipſi accidit ac aliis ſolet;
Ebrius

ΣΧΟΛΙΑ.

τελευταῖος, ὥσπερ λεπὰς τῷ μεγαχίῳ ἐφεσπόμενος. αἰτεῖ δὲ τὸν λίκνον εἶχεν, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. ἔστι δὲ βραχυκατάληκτον ὡς εἴρηται, τὸ λειπόμενον ὅλαις ποσὶ δυσὶν ἀπαρτισμὸν τῆς συζυγίας ἔχον ποδῶν, ἢ τῷ μονομέτρῳ τυχὸν ἢ τῷ διμέτρῳ. ὅτι τῷ τέλει χορωνίς. καὶ ἐξῆς τὸ χορεῦσαι δοκεῖς ἐ-χθιζὸν δὲ καὶ ταῦτα θεῖναι χορὸν εἰσιόντων ἐντὸς τῆς σκηνείας, ἄχρις ἂν τις ἕτερον ἐπέλθοι σκηνείτης.

Μεθύων γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.

ΓΡ. Οὐκ. ἀλλ' ἀκόλαστός ἐστιν αἰεὶ τὰς ὄψεις.

ΝΕ. Ὦ Ποντοποσειδὼν καὶ θεοὶ πρεσβυκηροὶ,
Ἐν τῷ πρόσωπῳ τῷ βυτίδων ὅσας ἔχει;

ΓΡ. Ἅ, ἅ.

Τίνα δ' ἅδα μή μοι σκόψαφερ'. ΧΡ. Εὖ μὰ τοὺς λόγχ.
Ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἰς μόνον σαινδὴρ λάβῃ,
Ὥσπερ παλαμὴν εἰρεσιώνην καύσεται.

ΝΕ. Βύλει δῆτα χεῖνα πρός με παῖξαι. ΓΡ. Ποῖ πάλαν;

ΝΕ. Αὐτὴν λαβοῦσα κάρυα. ΓΡ. Παιδιὰν πίνα;

ΝΕ. Πόσους ἔχεις ὀδόντας. ΧΡ. Ἀλλὰ γνώσομαι
Κἄγωγ'.

ΣΧΟΛΙΑ.

1048. Μεθύων γὰρ ὡς ἔοικεν ὀξύτερον βλέπει. | Οἱ γὰρ μεθύοντες οὐχ ὁρῶσι. παίζει ἐν ὅτι ὀξέως ἐθεάσατο τὰς πολιὰς αὐτῆς ὁ νέος, ἀμαυρᾶς ὀφείλων τὴν ὄψιν ἐκ τῆς μέθης. μεθύων γὰρ ἔφη, ἐπειδὴ ὅτι κῶμον ἄπεισιν ὡς φησι, τέναπον ἦ, εἶπε, τοῖς ἄλλοις πέπονθεν, ἐπειδὴ νήφων οὐκ ἔγνω, ἀλλὰ μεθύων γραῦν ὄσαν.

1050. Ὦ ποντοποσειδὼν. | Ὦ πόντιε Πόσειδον. θεοὶ ἦ πρεσβυτικοὶ, οἱ τοῖς πρεσβύταις ἐφεσάμενοι θεοί. ἐπειδὴ καὶ ὁ Ποσειδῶν τῆς πρεσβυτέρων θεῶν καὶ οὐχ ὁμοίως ὄζει Διονύσου ἢ Ἀπόλλωνος. τὸ ἦ Ποντοποσειδὼν ἀπὸ τοῦ πόντου. ὦ μέγιστε Πόσειδον. καὶ Σώφρων γάρ φησι, πόντου ἀγαθῶν, πλήθους καὶ μέγεθος θέλων σημῆναι. ἄλλως. ἐπεὶ γραῦς ὄζει, ὡς τὸ ὄρκιον τοῦτο πρεσβυτικὸν ὄντος. ἢ ὡ πάντως, ἀλλ' ἐκ παιδιᾶς μετ' ἐκπλήξεως φαίνεται καὶ μεγάλης πρὸς ἐμφασιν ἠθοποιίας.

1051. Ἅ ἅ. | Ὡς τοῦ νεανίσκου θορυβουμένου τὸν δῆθεν αὐτῇ, τοῦτο λέγει. ἔστι δὲ ἐπιῤῥήματα ἐκπλήξεως καὶ κλαυθμοῦ.

1054. Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην. | Εἰρεσιώνην στέμματα περὶ τὴν πυλῶν φερόμενα πλακουντικοῖς σὺν κολύβοις καὶ ἄλλοις σὺν τοιούτοις τοῖς τε ὡραίοις κάρποις, καὶ ἐλαίῳ ἐποικοδομούμενα.

λιμᾷ

Ebrius enim, quantum mihi videtur, acutiùs perſpicit.

An. Minimè: ſed ſemper his moribus eſt perditis.

Juv. O maris rex Neptune, atque Dii ſenum præſides! In fronte quot rugas habet?

An. Ah! ah! 1054

Ne mihi facem admoveas. *Chr.* Rectè quidem dicit, Si enim ipſam una tantum ſcintilla attigerit, Tanquàm vetuſtum oleæ ramum aduret.

Juv. Víſne aliquantiſper mecum luſitare? *An.* Ubi miſer? 1055

Juv. Hic, nucibus acceptis. *An.* Quem ludum? *Juv.* Quot tibi ſint dentes. *Chr.* At divinabor

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

λιμῦ γὰρ ἐνσκήψαντος, ἀνεῖλεν ὁ Διὸς τὰς ἱερεσιώνας σὺν ταῖς ἄλλαις ἱερείαις. ἱερεσιώνη ἡ διάφορος ἐξ ἐείων καὶ διαλλῆ ζυμπεπλεγμένος, ἔχων ἑρτὸν ὑγρὸν παχὺν καὶ κοπύλιον (ἔστι δὲ μέτρον ὑγρῶν καλούμενον ἡμίξεστον) καὶ σῦκα καὶ πάντα τὰ ἀγαθά. ταύτῃ δὲ τῇ ἱερεσιωνίῳ σὺν ταῖς οἰκημάτων ἐπέθεντο οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ κατ' ἔτος ἔθυσαν. εἰώθει δὲ πᾶς ἀμφιδαλὴς ἀνὴρ αὐτῇ ταῦτα λέγειν.

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους,
Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ, καὶ ἔλαιον ἀμφιπάσασθαι.
Καὶ κύλικ' ἐυζώνοις ὥς κεν μεθύουσα κυβιστᾷ.

ἄλλως. καλοῦσι δὲ ἐλαίας ἐείοις παλαιγμένος ἐξήρτηντο δὲ αὐτῇ τὰ ὡραῖα πάντα. ἴσασιν δὲ αὐτὸν τὸν τῶν ζυρῶν κατὰ τὸ παλαιὸν χρησίμειον. οἱ μὲν γάρ φασιν, ὡς λιμοῦ πᾶσαν τὴν γῆν καταχόν, ὁ Διὸς εἶπε τοῖς ἱερεῦσιν ὑπὲρ ἁπάντων θῦσαι θυσίαν Ἀθηναίοις. ἕνεκα χρησίμου πανταχόθεν ἐκπέμπουσιν Ἀθηναῖοι τὰς ἀπαρχάς. ἄλλως. Πυανεψιοις καὶ Θαργηλίοις ὥραις θύουσιν Ἀθηναῖοι. φέρουσι δὲ οἱ παῖδες τὰ τοιαῦτα παλαιγμένα ἀκεφάλια. καὶ ταῦτα τοῖς τῶν ζυρῶν χρεμάσαι. κατά τι δὲ χρησίμειον τοῖς ζαθέοις λιμοῦ ταῦτα ἐποίουν.

1053. Ποῖ τάλαν. | Τὸ ποῖ σκωπτικόν. ἀλλοῖ γὰρ ἀπολάσεως τόπον ζητοῦσης.

1056. Παιδὰν πίνα. | Οὕτως Ἀττικοὶ βεβχυκὰ ταλαίπωρος καὶ ὀξυτόνως· ὅπερ τὸ παγγύς.

1057. Πῶ-

Κἄγωγ'. ἔχῃ γὰρ χρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας.

ΝΕ. Ἀπότισον. ἕνα γὰρ γόμφιον μόνον φορεῖ.

ΓΡ. Ταλαίπωρ' ἀνδρῶν, ὡς ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,

Πλωτόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις δώδρασιν.

ΝΕ. Ὄναιο μήν γ' ἂν εἴκις ἐκπλώσειέ σε.

ΧΡ. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ μὴ νεῶν καπηλικῶς ἔχῃ.

Εἰ δ' ἐκπλωσεῖταί τοῦτο τὸ ψιμύθιον,

Ὀψὲ καταδήλα τοῦ προσώπου γε τὰ ῥάκη.

ΓΡ. Γέρων ἀνὴρ ὤν, ὡς ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.

ΝΕ. Πειρᾷ μὴν οὕτω ἴσως σε· κἄστα τῶν πτηνῶν

Ἐφάπτεταί σου λαμβάνειν δοκῶν ἐμέ.

ΓΡ. Μὰ τὸν Ἀφροδίτην οὐκ ἐμοῦγ' ὦ βδελυρὲ σύ.

ΧΡ. Μὰ τὸν Ἑκάτην, οὐ δῆτα· μαινοίμην γὰρ ἄν.

Ἀλλ' ὦ νεᾶνι', οὐκ ἐᾷ τὴν μείραν σε

Μισεῖν σε ταύτην. ΝΕ. Ἀλλ' ἔγωγ' ἀσφαλῶς.

ΧΡ. Καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου. ΝΕ. Τί κατηγορεῖ;

ΧΡ. Εἶναί σ' ὑβριστὴν φησὶ κ λέγειν ὅλα.

Πάλαι ποτ' ἦσθα ἄλκιμος Μιλήσιος.

ΝΕ. Ἐγὼ δὲ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι. ΧΡ. Τὸ, λέ;

ΝΕ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1057. Πόσους ἔχεις ὀδόντας. | Δέον εἰπεῖν κάρυα εἶπεν ὀδόντας ὡς οἱ γραῦν. τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν εἶπε κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς πάνυ γραῦαν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν πόσα ἐν χερσὶν ἔχω ὥσπερ εἰώθασι λέγειν οἱ τὰ ἄρρα κ θεωτὰ παίζοντες. ἄλλως. πόσους ὀδόντας εἶπεν ἀντὶ τοῦ πόσα ἔχεις κάρυα. παιδιὰ γάρ ὄζει τοιαύτη. δραξάμενός τις καρύων κ ἐκλείνας τὴν χεῖρα ἐρωτᾷ πόσα. κ ἐὰν ἐπιτύχῃ, λαμβάνει ὅσα ἔχει ἐν τῇ χειρί. ἐὰν δ' ἁμάρτῃ κατὰ τὴν ἀπόκρισιν, ἀποτίνει ὅσα ἂν ἐρωτήσας εὐρεθείη ἔχων.

1061. Πλωτόν

Et ego quoque; tres enim forſan habet aut quatuor.

Jul. Solve nuces, nam unicum tantùm molarem habet

An. Hominum miſerrime; non ſat ſanus eſſe mihi videris,

Qui me labrum facis in quo ſordes tuas eluas inter tot homines.

Juv. E re tua quidem foret ſiquis te probè elueret.

Chr. Minimè profecto, quoniam nunc fucata eſt.

Quod ſi eluatur hæc ceruſſa,

Manifeſtas conſpicies in facie lacinias.

An. Senex cum ſis, non ſat ſapere mihi videris.

Juv. Procat te igitur fortaſſe atque etiam mammas

Contrectat tuas, clàm me ſore exiſtimans.

An. Non, per Venerem, mèas; ô tu execrande.

Chr. Non per Hecaten profecto, inſanus enim eſſem, *hoc ſi foret.*

At ô Juvenis, non ſinam ut adoleſcentem

Hanc odio habeas. *Juv.* Imò ego illam depereo.

Chr. Atqui te incuſat. *Juv.* Quamobrem incuſat?

Chr. Contumelioſum te eſſe ait, atque dicere quòd *Strenui olim fuere Mileſii.*

Juv. Ego de hac tecum non contendam. *Chr.* Quid ita?

Juv.

ΣΧΟΛΙΑ.

1061. Πλωόν με ποιῶν. | Ἐφύλειτον πλῦμα. πλωὸς ἢ ὀξυτόνως τὸ ἀγγεῖον αὐτό. παροξυτόνως ἢ τὸ πλωόμβιον.

1063. Καπηλικῶς ἔχει. | Παιγνιικῶς. ἐπεὶ οἱ κάπηλοι χείειν καὶ ἀναπιεῖν τὰ ἱμάτια εἰώθασι, καὶ τὸν οἶνον ἢ φωσυλλίδεσι, ξυμμιγνυῶντες ἀυτῷ σαπρόν. ἄλλως. κωμικῶς καὶ ἐψιμυθιώμβως ἔχει, καὶ ὃ τιὼ κατὰ φύσιν χρωτὰν, ἀλλὰ νόθον καὶ ξένιον.

1076. Τὸ πί. | Ὅτι οἱ χαλεπαίνοντες τὸ ζωπυρίζειν ὕπνος ἔλεγον τὸ πί.

1081. Ὁ

ΝΕ. Αἰχμιῶμεν τὴν σὴν ἐκεῖ
Οὐκ ἀλλ' ποτ' ἄλλῳ τοῦτ' ἐπέτρεπον ποιεῖν.
Νῦν δ' ἄπιθι χαίρων; συμπαθῶν τὴν μείρακα.
ΧΡ. Οἶδ' οἶδα τὸν νοῦν. ἀκάτ' ἀξιοῖς ἴσως 1080
Εἶναι μετ' αὐτῆς. ΓΡ. Ὁ δ' ὁπηρέφων ὄζει τις;
ΝΕ. Οὐκ ἀλλ' ἀγαλεχθείλιν διεσωκλωμμένη
Ὑπὸ μυελῶν ἐπῆλθε περιλίων.
ΧΡ. Ὅμως δ' ἐπειδὴ ἔξεν οἶνον ἡδίως
Πίνειν, ξυνεκπιεῖ σοι καὶ τὴν τρύγα. 1085
ΝΕ. Ἀλλ' ἔστι κομιδῇ τρύξ παλαιὰ καὶ σαπρά.
ΧΡ. Οὐκοῦν τρυγήριπτον. ταῦτα πολύ τ' ἁδύτατα.
ΝΕ. Ἀλλ' εἶσιν εἴσω. τῷ θεῷ γὰρ βέλομαι
Ἐλθὼν ἀγαθεῖναι τὰς κεφάλας τὰς δ' ἐς ἐμὲ ἥκω.
ΓΡ. Ἐγὼ δέ γ' αὐτὰς καὶ φέρεσθαι βέλομαι. 1090
ΝΕ. Ἐγὼ δέ γ' οὖν ἕστηκα. ΧΡ. Θαῤῥεῖ, μὴ
φοβοῦ.
Οὐ γὰρ βιάσεται. ΝΕ. Πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.
Ἱκανὸν γὰρ αὐτὸν πρόσθεν ἐπέτριψεν χρόνον.
ΓΡ. Βάδιζε. ἐγὼ δέ σε καθ' ὁδὸν εἰσάξομαι.

Ν. 192. ΧΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1081. Ὁ δ' ὁπηρέφων. | Ἀντὶ τοῦ πῆς αὐτὸν ἐᾶ ἀναχωρῆσαι. ἢ αὐτὸς ὁ Χρεμύλος, ὅπερ ἐ ξυγχωρῶ σοι ἐᾶσαι αὐτῷ· δύναται γὰρ τὸ ὁ δ' ὁπηρέφων τῷ νεανίσκε εἶναι. ἵν' ᾖ πῆς μοι ὁπηρέφῃ ξυεῖναι αὐτῇ· εἶτα ὡς παρωτιῶμαι ἐπφέρει ὅπερ οὐκ ἂν αὐτῇ διαλεχθείλιν διεσωκλωμμένη ἦγεν ἐξηρεμένη γαμηθείσῃ ἐν τῇ ξυουσίᾳ κατατελεσμένῃ, ἢ ἀχρήσῳ πρὸς ξυουσίαν διὰ τὸ γῆρας. ἀπεκλῦν γὰρ τὸ ξυουσάζειν παρὰ τὸ πλέκεσθαι. ἀπέκλωσε γὰρ ὁ ἦχος τῆς ξυουσίας. ἢ διαλελυμένη κυρίως ὡς ὅτι ὀρθίνιον ἦν πλακέντων, εἶτα διαλυθέντων ἐν χρόνῳ. ἢ ὑποπλωσμένη καταλελασκλωμένη. πρὸς ξυουσίαν ἀχρήσῳ γενομένη καὶ πεπαλαιωμένη, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐν ξυουσίᾳ πεπλεσμένη. τὸ δ' ἀπεκλῦν, ὅτι τὸ ξυουσάζειν παῦσιν, οὐχ ὡς περιγεγενημένου τοῦτο σημαίνον, ἀλλ' ὅμοιον πολλοῖς ξυμβολικοῖς ὀνοματοποιήτοις. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν τὸ εὐδυῤῥημονεῖν ἴσατο.

1083. Ὑπὸ

Juv. Ætatem tuam venerans; quoniam
Alioqui nemini permitterem hoc facere.
Nunc autem abi atque vale, tibi istam habens adolescentem.

Chr. Novi, novi mentem tuam, non jam amplius vis forsan
Cum ipsâ rem habere. *An.* Quis autem sinet?

Juv. Non possim colloqui cum eâ quæ subagitata fuerit
Per decies ac ter mille annos.

Chr. Attamen quoniam vinum dignatus es
Bibere, simul ebibendæ tibi sunt & fæces.

Juv. At sunt hæ fæces prorsus vetustæ atque putidæ.

Chr. Quin ergo qualus his omnibus mederi poterit.

Juv. At abi intrò. Ego enim, mihi luber,
Quando huc venerim, suspendere has coronas quas gero.

An. Ego autem ipsi aliquid dictum volo.

Juv. Ego vero non ingredior. *Chr.* Bono sis animo, ne timeas:
Non enim tibi vim facient. *Juv.* Rectè admodum sane dicis:
Satis enim diu antehac ipsam subagitavi.

An. Procedas: ego autem pone te subeo. *Chr.*

ΣΧΟΛΙΑ.

1083. Ὑπὸ μυείων ἐπῆλθ'. | Δέον εἰπεῖν ἀνδρῶν, ἐπῆλθ' εἶπε, σκώπτων αὐτὸν ὡς γραῦν.

1085. Καὶ τὸν τρύγα σε. | Πολλάκις ἤδη τὸν νέον οἶνον τρύγα ἐκάλεσαν. νυνὶ δ' οὐχ ὅπως ἀλλ', ὡς ἡμεῖς τὸν ὑστεραίθμιον.

1087. Οὐκοῦν τρυγήσω. | Ὁ μὲν ἀπιὼν ὁ πάππιον, περὶ ἃ ἔν ἐστιν ὁ νεανίσκος, ἀπολύτησιν ὁ γέρων.

1092. Οὐ γὰρ βιάσεται. Ὁ ποιοῦσιν οἱ ἄνδρες, τοῦτο ἐπὶ τῆς γυναικός φησι. ἐ γὰρ βιάσεται σε ἡ γραῦς.

1093. Ὑπεπίδιον χρόνον. | Οἷον ὑπέλαγεν, ἀντὶ τοῦ παρεφέλκεν. πιθὸν δέ ὅτι χοεῖος; τὸ τὰς πλαξὶ ναῦς πίσσῃ χρίειν. ἔνθεν ἔνιοι μεταφέρουσι τὴν λέξιν. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκίνει, ζωπύρουν.

1096. Ὁ-

Χρ. Ὡς εὐτύχως, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρᾶδιον,
Ὥσπερ λεπὰς τῷ μιερακίῳ πεφσίχεται. 1096
ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1096. Ὥσπερ λεπάς. | Λεπὰς κογχύλιον ἐφιζάνον ταῖς πέτραις, ὅτ' αὐτῆς πεφασήγυται, δυσαποσπάστως ἔχον, ἐπειδὰν

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ.

Τις ἔῳθ' ὁ κόπτων τὴν θύραν; τυπτὶ ἤν;
Οὐδεὶς ἔοικεν. ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον
Φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ. Ερ. Σέ τοι σέ τοι
Λέγω Καρίων, ἀνάμεινον. Κα. Οὗτος, εἰπέ μοι, 1100
Σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες ὑπνωττὶ σφόδρα;
Ερ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔμελλον. εἶτ' ἀνέῳξάς με φθάσας.
Ἀλλ' ὀκκάλει τὸν δεσπότιν πρέχων ταχύ,
Ἔπειτα τὴν γυναῖκα τὰ παιδία. 1105
Ἔπειτα τὰς θεράπονταις, εἶτα πλὴν κυνός,
Ἔπειτα σαυτόν, εἶτα τὴν ὗν. Κα. Εἰπέ μοι
Τί δ' ἔστιν; Ερ. Ὁ Ζεύς, ὦ πόνηρε, βέλεπαι
Ἐς ζωρὸν ὑμᾶς συγκυκήσας πρύελλιον,
Ἀπαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν. Κα.

ΣΧΟΛΙΑ.

1097. Τὶς ἔῳθ' ὁ κόπτων. | Κορωνιστέρα ὁμοία. οἱ δὲ σίκχοι ἰαμβικοὶ τείμετροι ἀκατάληκτοι ὀλ. ἂν τελευταῖος, ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναί μοι δοκῇς. ὁπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τυπὶ

Chr. Quam pertinaciter (pro Jupiter rex!) hæc anicula
Veluti concha adoleſcenti adhæreſcit. 1096

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἐπειδάν τις αὐτῷ βυληθείη λαβεῖν. ἐυεπίφορος δέ ὄζιν οἷς τὸ λεπὰς ὁ Ἀριστοφάνης. παρ' ὑπόνοιαν ἦ, ὥσπερ λεπὰς τῷ μιεροχύτῃ. λεπὰς δέ ὄζιν εἶδος ὀστρέου.

ACTUS QUINTI

SCENA PRIMA.

CARIO, MERCURIUS.

QUis eſt qui pulſat fores? quid hoc rei erat?
Nemo apparet. attamen oſtiolum ſanè
Crepans interim ultrò ſonat. *Mer.* Heus tu, heus tu,
Inquam, Cario, manedum. *Car.* Ehodum, dic mihi,
Túne fores pepuliſti tam vehementer? 1101
Mer. Minime profecto, ſed pulſurus eram, at eas reſcrando me prævertiſti.
Sed evoca herum tuum, curriculo percurrens,
Deinde uxorem atque liberos,
Dehinc famulos, poſtea canem, 1105
Deinde temetipſum, poſtea ſuem. *Car.* Cedò mihi,
Quid hoc ſibi vult. *Mer.* Jupiter (ô miſer) decrevit.
In eodem vos permixtos culeo,
Omnes ſimul in Barathrum præcipites dare.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

Τυπὶ τί λῷ. | Ὁ Ἑρμῆς ἔκοψε. καὶ ἐξελθὼν ὁ Καρίων εὗρε. τὸ θύειον καὶ ὁ θυεῖον. τὰ δὲ εἰς ον οὐδέτερα ἀπὸ βαρυτόνων ἀρχόμενα περισπῶνται οἷον ἔειον, θύειον, ὄειον, καὶ ἕτερα.

1110. Ἡ

ΚΑ. Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τέτων τέμνεται.
Ἀπὸρ ἀμαλί γε ταῦτ' ὄπτηκαλδύει ποιεῖν
Ἡμᾶς; ΕΡ. Οἰκὴ δεινότατα τῶν λόγων θεαγμάτων
Εἴργασθ'. ἀφ' ἧς γὰρ ἤρξατ' ἐξαρχῆς βλέπειν
Ὁ Πλοῦτος, ὀφθεὶς ἐ λιβδωρώτερον, ἢ δάφνῃ,
Οὐ φαγέν, ἢ χ ἱερεῖον, ἢ χ ἁλλ' ὀφθέν.
Ἡμῖν ὄπτηδύει τοῖς θεοῖς. ΚΑ. Μὰ Δί'. ὀρθῶς γε
Θύσῃ. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖτ' ἡμῶν τότε.
ΕΡ. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει.
Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι. ΚΑ. Σωφρονεῖς.
ΕΡ. Περίεργον γὰρ εἶχον μὲν ὀφρᾶ ταῖς καπνίσιν
Παντ' ἀγαθ' ἔωθεν εὐθύς, οἰνοῦτταν, μέλι,
Ἰφάθας, ὅσ' εἰκὸς ὄζειν ἑρμῇ ἐώθειν.
Νυνὶ δ' πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.
ΚΑ. Οὐκοῦν δικαίως, ὅς τις ἐποίεις ζημίαν

2 vide. 995. + simpro ἐμαυτὸν κακῶν πηλὸν ναπὶ ἀπαπτήσας. Ἐμίστε,

ΣΧΟΛΙΑ.

1110. Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι.] Διχῶς νοεῖται. ἢ γλῶττα τῷ θυομένων τῷ Ἑρμῇ δίδοται, ἐπειδὴ τῷ θυομένων διαπόντις ὄζειν. ἢ τῷ καταφωμένων ἀπ' αὐτῆς ἡ ἀρχή. Καλλίστρατος δὲ τῷ θυομένων φησὶ τὰς γλώττας τοῖς κήρυξιν ἀπονέμεσθαι διὸ καὶ τῶν ποιητὴν ποιεῖν τῷ Ἑρμῇ τεμνομένας αὐτάς. καὶ τοῦτο δὲ φησὶ τὸν Ἑρμῆν λέγει ἥκοντα φρᾶ Διός. κολακεύων δὲ αὐτόν φησιν. ὅτι τῷ ἱερείων ἡ γλῶττα τῷ Ἑρμῇ δίδοται ἐν ταῖς δημοτελέσι θυσίαις. ἄλλως. εἰρωνικῶς ὡσεὶ ἔλεγε κακὰ ζυλλέγει. καὶ ἡμεῖς ἀδίκως αὐτῷ θύομεν τὰς γλώττας. Ὅμηρος, ὃς δ' ἐν πυρὶ βάλλε γλώττας. φησὶ δὲ τὸ λεγόμενον ἔπαυσεν ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι, ὅτι τὰς γλώσσας Ἑρμῆ ἔθυον ὡς τὸ λέγειν ἐφόρῳ. διὸ καὶ ὁ κωμικὸς δύσφημά τινα τῷ Ἑρμῇ ἐπόντος ὀνειδίζει λέγων ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τέτων τέμνεται. ὅθεν ὅμοιόν ἐστι τῷ εἰς μάτην αἱ γλῶτται θύονται τῷ τὰ τοιαῦτα κηρύττοντι. κῶστος Εὐριπίδης Ορ. γ. Ἀδικίαις δὲ εἰπών. ὅτι αἱ γλῶσσαι τέμνονται τῷ Ἑρμῇ διὰ τὴν ἐριμιείαν, καὶ ὅτι ἔσαγεν οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τῷ

Car. Lingua rerum harum nuncio præcidi debet.
At quamobrem hæc meditatur facere
Nobis? *Mer.* Quia rerum omnium rem longè peſſimam
Admiſiſtis. ex quo enim rurſus videre cœpit
Plutus, neque jam quiſquam thus, nec laurum,
Nec libum, nec victimam, nec quicquam aliud
Nobis ſacrificat Diis. *Car.* Non profecto: neque
Sacrificabit *amplius.* perperam enim noſtri tunc temporis
curam egiſtis.

Mer. Atqui reliquos quod attinet deos mihi minus curæ eſt:
Ego autem *ipſe* perii ac *fame* confectus ſum. *Car.* Recte ſapis.

Mer. Antehac enim habui à cauponariis Mulierculis
Bona omnia, prima ſtatim à luce; placentam nempe vino tinctam, mel,
Caricas & quæcunque convenit Mercurium edere.
Nunc autem eſuriens porrectis pedibus requieſco.

Car. Quin merito *id tibi contigit*, qui damno afficiebas Non-

ΣΧΟΛΙΑ.

τὴν δείπνων ἀναλύοντες, σφσιτοφεῖ χὴ ὅτι τὰς τοιαύτας απονδὰς ἐποιοῦντο τῇ Ἑρμῇ. χὴ ἐχ ὡς οἱ ὕστερον Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὸ Ἑρμῆς ὕπνε σφσάτης εἶναι.

1119. Σωφρονεῖς. | Ἀντὶ τῦ μάλις ἐπιτρέφης. ἢ καλῶς χὴ ἀληθῆ λέγεις.

1121. Οἰνοῦπλαν. | Οὕτω τὴν οἶνον πεφυραμένην μάζαν. πνὲς ὴ οἰνοῦπλαν, εἰδ᾽ πλακοῦντ᾽ μετ᾽ οἴνε χὴ μέλιτ᾽ γινόμενον.

1123. Ἀναβάδην. | Ἀντὶ τῦ κάθημαι πεινῶν, ἄνω φησὶν ἔχων τὸν πόδας κοιμώμεν᾽. οἱ γὸ διδάσκοι τὸν πόδας ἄνω εἶχον σφὸς τὸ μὴ βαρεῖδζ ὑπὸ τῦ δρόμε.

1124. Οὐκῦν δικαίως ὅς τις ἐποίεις ζημίαν. | Ἀντὶ τῦ ἐποίεις ζημιῦδαι τὸν παῦτα τὰ ἀγαθά σοι παρέχοντας. ὁ γὸ Ἑρμῆς, τοιαῦτα ποιεῖ. χὴ ὁ Αἴσωπ᾽ γὸ ἐν τοῖς μύθοις τὰ αὐτὰ λέγει.

Ἐνίοτε, τοιαῦτ' ἀγαθὸ ἔχων. ΕΡ. Οἴμοι ζάλας,
Οἴμοι πλακοῦντος τὸν τετράδι πεπεμμένου. 1126
ΚΑ. Ποθεῖς τὸν ὀ παρόντα κ μάτην καλεῖς.
ΕΡ. Οἴμοι ὦ κωλῆς ἵνα ἐγὼ κατάθιον.
ΚΑ. Ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα πρὸς τὸν ἀθλίαν.
ΕΡ. Σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατάθιον.
ΚΑ. Ὀδυρόν σε ποιεῖ τὰ σπλάγχν' ἔοικ' ὀπτρέφειν. 1131
ΕΡ. Οἴμοι ὦ κύλικος, ἶσον ἴσῳ κεχραμένης.
ΚΑ. Ταύτην ὀπτιῶν ἀποτρέχων σὸν αὖ φιλτάτοις·
ΕΡ. Ἆρ' ὠφελήσας δῆτα τὸν σαυτοῦ φίλον;
ΚΑ. Εἴτα δέ γ' ὢν δυνατὸς εἰμί σ' ὠφελῆν. 1135
ΕΡ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1126. Τὸν τετράδι πεπεμμένον] Ἡ τελευτὴ ἐνομίζετο Ἑρμῆ, κ καθ' ἕκαστον μῆνα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπετίθεντο τῷ Ἑρμῇ. ἕξω γὰρ ἦν ἑορτῆς, ἱεραί πινες τῶν μηνὸς ἡμέραι νομίζονται Ἀθηναίοις, θεοῖς ποσίν. οἷον, νουμηνία κ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνι· τετράς, Ἑρμῇ· κ ἐνάτη Θησεῖ.

1127. Ποθεῖς τὸν ὀ παρόντα κ μάτην καλεῖς.] Ἡρακλῆς πλέων μετὰ τῆς Ἀργοῦς εἰς Κόλχους ζωὸ Ἰάσονι ἐν Κίῳ τῇ νήσῳ ἐξελθὼν κ πέμψας τ ἑρμοῦντα αὐτῷ Τίφλαν ὕδωρ ἀντλῆσαι, ἐνεμβὰν αὐτόν. τὸ ὃ ὑπὸ νυμφῶν ἁρπασθέντος, Ἡρακλῆς πολὺν χρόνον ἐζήτει. ὕστερον ὃ ὑπὸ τινος αἰθρείας φωνῆς ἤκουσε, ποθεῖς τὸν ὀ παρόντα κ μάτην καλεῖς. ἐλείφθη ἓν τοῦτο εἰς παροιμίαν ὅτι ἦν μάτην θορυβούντων.

1128. Οἴμοι ὦ κωλῆς.] Τῶ κώλικος λεγομένου. κῶλα ὃ τὰ ἐμπεφθέντα μέρη ἦν ἱερείων. ἔστι ὃ ἱερὸν Ἑρμοῦ, ὁ βραχίων ἦν ἀλόγων ζώων. ἄλλως. τὰ ἐμπεφθέντα μέρη ἦν ἱερείων, τὰς ἀγκύλας ὑστῶδεις. διαβάλλει ἓν ὡς ὀσέα τοῖς θεοῖς θυσθέντας.

1129. Ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα.] Ἑορτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἦγον τὰ ἀσκώλια, ἐν ᾗ ἤλλοντο ἐπ' ἀσκοῖς αἰγείοις, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. δοκεῖ ὃ ἐχθὲς εἶναι ἀμπέλου τὸ ζῶον. ἀμέλει κ ὄλιγραμμα φέρεται τῆς ἀμπέλου πρὸς τὸν αἶγα, ὅτου λέγον Κἂν με φάγῃς ἐπὶ βίζαν ὅμως δέ σ καρποφορήσω, ὅσον ὀλιγιῆσαί σοι τράγε δυομένῳ. ἀσκωλίαζε ὃ ἀντὶ τοῦ ἄλλου. κυρίως ὃ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐπὶ ἦν ἀσκῶν ἅλλεσθαι, ἕνεκα τοῦ γλίσχρα παιεῖν. ἐν μέσῳ ὃ τοῦ

Nonnunquam, etſi tanta bona acceperas. *Mer.* Hei mihi miſero!

Hei mihi ob placentam, quæ quarto menſis die mihi pinſebatur!

Car. Deſideras abſentem, atque fruſtra vocas.

Mer. Hei mihi pedem victimæ anteriorem, quem ego comedere ſolebam!

Car. Pede uno per utres ſalta hîc ſub dio.

Mer. Viſcera etiam calida quæ ego comedebam!

Car. Viſcerum dolor te videtur torquere.

Mer. Heu mihi, calicem vino parique aquæ menſurâ temperatum!

Car. Hoc inſuper epoto, haud curſim abſcedere potueris.

Mer. Num quâ re juvare tibi libet amicum?

Car. Siquâ earum rerum tibi opus ſit, in quibus ego te juvare poſſum.

Mer.

ΣΧΟΛΙΑ.

τῶ θεάτρε ἐπίθεντο ἀσκὸς πεφυσημένες, καὶ ἀλλήλοις ἐις ἃς ἐναλλόμενοι, ἐνωλίθαινον, καθάπερ Εὔβελός φησι. καὶ πρὸς γε τῶτο ἀσκὸν εἰς μέσον καταθέντες, εἰσάλλεσθε, καὶ καγχάζετε ὑπὸ τοῖς καταῤῥέουσιν. ὕτω καὶ Δίδυμος. ἄλλως. ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐναλλεσθαι τοῖς ἀσκοῖς, ἢ τὸ ὑπὸ ἑνὸς ποδὸς ἄλλεσθαι. ἄλλως. ἀσκώλια ἑορτὴ Διονύσε. ἀσκὸν γὰρ οἴνε πλησάντες, ἐνὶ ποδὶ τῶτον ἐπήδων, καὶ ὁ πηδήσας, ἆθλον εἶχε τὸν οἶνον.

1131. Ὀφωὴ σε πρὸς τὰ σαλάγχια. | Ἐπὰν γὰρ πνεῦμα δι' ἑτέρων ὠσθῇ, τὸ τοιῶτον γίνεται. δέον πεῦμα εἰπεῖν ὀφωὴν εἶπεν. πρὸς τὰ σαλάγχια ᾖ, ἀντὶ τῦ ὅτι κωλῇ καὶ τοῖς σαλάγχνοις.

1132. Ἴσον ἴσῳ κεκραμένης. | Οἶνε καὶ ὕδατος. ζωρότερον γὰρ τὸ τοιῶτο κρᾶμα. παίζει ᾗ πρὸς τοὺς καπήλους. ζητεῖται ᾗ διὰ τί τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς δίδοται ἄκρατος ἀσωδή, τῷ δ' Ἑρμῇ κεκερασμένη. καὶ φαμὲν, ὅτι καὶ τῶν ζώντων καὶ τῶν τετελευτηκότων ἄρχει, καὶ παρ' ἀμφοτέρων τιμὰς δέχεται.

1133. Ταῦτ' ἐστὶν ἀποτρέχων ἐκ ἂν φθάνοις. | Οὐκ ἂν πρόφασις τῶν κακῶν. ἐκ ἂν ἀναβάλοιο.

1134. Τὸν ἑαυτῦ φίλον. | Τῶτο λέγει, ἢ διότι καὶ αὐτὸς διάκονος καὶ ὑπηρέτης ἦν τῶν θεῶν ὥσπερ οὗτος Χρεμύλε. ἢ διὰ τὰς βοηθείας, ἃς προῖὼν ἐρεῖ. εἰώθαμεν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὅταν εἰς ἀνάγκην ἐμπέσωμεν, εὐχεσθαι πρὸς τῶτον πλάττεσθαι, ἀφ' ἧς ἂν ἡμῖν ἔτι ὠφέλεια.

ΕΡ. Εἴ μοι πορίσας ἄρτον ἱκν' εὖ πεπεμμένον,
Δοίης καταφαγεῖν, ⸌ κρέας νεφμικήν,
Ὧν σὺ δὴ ὑμεῖς ἔνδον. ΚΑ. Ἀλλ' οὐκ ἔκφορα.
ΕΡ. Καὶ μὴν, ὁπότε τι σκυθρωπὸν τῆ δεσπότῃ
Ὑφείλῃ, ἐγώ σε λφμυθάνειν ἐποίην ἀεί.
ΚΑ. Ἐφ' ᾧτε μετέχειν αὐτὸς ὢν τοιχωρύχε.
Ἥκεν γὰρ ἡμῖν σοι γαστὸς εὖ πεπεμμένη.
ΕΡ. Ἔπειτα τοῦτόν γ' αὐτὸς ἡμῖν κατήθιες.
ΚΑ. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πλησὰς ἐμοί,
Ὁπότε κ ληφθείην πφμυργήσας ἐγώ.
ΕΡ. Μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλλῶ κατέλαβες.
Ἀλλ' οὖν σώοικον τοὺς θεοὺν δέξαδέ με.
ΚΑ. Ἔωφτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς;
ΕΡ. Τὰ γὰρ πρὸς ὑμῶν ὀξὺ βελτίω πολύ.
ΚΑ. Τί δέ γ' αὐτομολεῖν ἀξιον εἶναί σοι δοκεῖ;
ΕΡ. Πανεὶς γὰρ ὀξὺ πᾶσ' ἵν' ἡδὺ σκάπτῃ κς εὖ.
ΚΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1138. Ἀλλ' οὐκ ἔκφορα. | Ὡς ἐπὶ αἰσίας θυσίας λεγομένῳ τούτῳ. καὶ χρῶνται αὐτῷ ὁ κατ' ἀδέτερον πληθωντικὸν, ἀλλ' ἐνικῶς κατὰ θηλυκόν. ὡς Θεόπομπος, εἴσω δρεμμὼν αἴτησον, ἀλλ' οὐκ ἀκφορά. καὶ εἰ μὴν ἀδέτερον εἴη πληθωντικὸν, σεσαφεξωίωσιν. εἰ δὲ θηλυκὸν, ὀξωίωσιν.

1144. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πλησάς. | Οὐ μόνον μετέχω τῆδε, ἀλλὰ καὶ μετέχω τόδε φαμβό. καὶ εὕρεσις ἂν τοῦτο, ὃ μόνον ὧδε ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ λογοποιοῖς.

1146. Εἰ σὺ Φυλλῶ κατέλαβες. | Ὅπ μετὰ τὸ καπελθεῖν τοὺν μετὰ Θρασυβύλε, Φυλλῶ καταλαβόντας καὶ νικήσαντας ἐν Πειραιεῖ τοὺν τριάκοντα, ψηφίσαδς ἔδοξε μὴ μνησικακῆσαι ἀλλήλοις καθάπαξ τοὺν πολίτας· ἀλλὰ ταῦτά γε ὕπω ἐπέφρακτο, ὑδὲ τὸ ἐπὶ τριάκοντα ἤδη ἰῶ. ἀλλὰ καὶ ὡς Φιλόχορος, πέμπῳ ἔτει ὕστερον μάχης μετὰ Θρασυβύλε γνωμύης ὁ Κεπᾶς ἐν Πειραιεῖ τελευτᾷ. τοῦτο δὲν, ἔοικέ πε ἐκ τῆ δευτέρᾳ Πλάτε μετενεγκὼν ἐνθάδε· ὀλιγωρῆσαι τῆς ἀλογίας ταύτης, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς ὕστερον ἐνθεῖναι ὑπὸ σοῦ ζωσθηκῶν σοῦ Ἀθωίοις γνωμύων πρὸς τοὺν καταλαβόντας. Φυλλῶ δ', τὸν δῆμον, ἀφ' ἧ Φυλάσθ. ἄλλως. ὁ Θρα-

Mer. Utinam mihi panem aliquem ſuppeditatum bene coctum

Comedendum dederis, atque portionem carnis magnam,
Ex iis quæ vos intus ſacrificatis. *Car.* At efferre ea non licet.

Mer Atqui *olim*, cùm vaſculum aliquod hero *tuo*
Surriperes, ego te latere ſemper feci.

Car. Ideo ſcil. ut ipſe particeps fieres, ô parietum perfoſſor:

Eò enim tibi cedebat panis mellitus bene confectus.

Mer. At poſtea hunc ipſe tu devorabas.

Car. Rectè, non enim eorundem mecum verberum particeps eras,

Siquando deprehenſus eſſem in aliquo facinore.

Mer. Ne memineris injuriarum ſi Phylen ceperis.

At, amabò, per deos, in veſtrum gregem me recipite.

Car. Num ergo relictis Diis hic nobiſcum manebis?

Mer. Imo: nam apud vos multo melius agitur.

Car. Quid autem? num tibi honeſtum videtur transfugere?

Mer. Quidni? patria enim eſt quævis *regio*, ubicunque homini bene eſt.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

ὁ Θεσσύβυλος βυλόμενος καταλύσαι τὸν λ, καταλαβὼν Φυλὴν τόπον τινὰ, κἀκεῖσε ξυμμάχους λαβὼν, κατέλυσε. καὶ ἐπεὶ ἀλαζονικὸν ἐφθέγξατο, ἤκουσε μὴ μνησικακῆσαι, καὶ ἐχθύετο παρεσκευακόν. Φυλὴν δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες, Φυλάσιοι. τὸ δὲ εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες, ἀντὶ τοῦ εἰ ἐπλέτησας, εἰ μέγας γέγονας, Φυλὴν καταλαβόμενος καὶ τὸν λ τυραννος μεταχειρισάμενος. Φυλὴ γὰρ τόπος ἔστω καλούμενος. ὅτε δὲ Θεσσυβύλος εἴρηται διὰ τὸ ἐπαινεῖσθαι ὅτι ἐκεῖ ἐφόνευσε τὸν λ τυραννος.

ΚΑ. Τί δῆτ' αὖ εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ἄν;
ΕΡ. Παρὰ τὴν θύραν στρεφαῖον ἱδρύσαθέ με.
ΚΑ. Στρεφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἐστὶν οὐδὲν στρεφών.
ΕΡ. Ἀλλ' ἐμπολαῖον. ΚΑ. Ἀλλὰ πλουτοῦμεν.
τί οὖν
Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν;
ΕΡ. Ἀλλὰ δόλιον τοίνυν. ΚΑ. Δόλιον; ἤ-
κιστά γε.
Οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.
ΕΡ. Ἀλλ' ἡγεμόνιον. ΚΑ. Ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη
βλέπει·
Ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.
ΕΡ. Ἐναγώνιον τοίνυν γ' ἔσται. Σὺ δὲ τί ἔτ'
ἐρεῖς;
Πλούτῳ γὰρ ὄντι τοῦτο συμφορώτατον,
Ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.
ΚΑ. Ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν;
Οὗτος γὰρ ἐξούρησεν αὐτῷ βιβλίον.
Οὐκ

ΣΧΟΛΙΑ.

1154. Στρεφαῖον.] Ἐπὶ ἀποβολῆς τῆς ἄλλων κλεπτῶν. στρεφαῖος, παρὰ τὸ τρέφεσθαι καὶ πανουργεῖν. λέγεται δὲ ὁ Ἑρμῆς, στρεφαῖος, ἐμπολαῖος, κερδῷος, δόλιος, ἡγεμόνιος, ἐναγώνιος, διάκονος. ἄλλως. στρεφαῖον, ἐπεὶ στρεφαὶ λέγονται καὶ οἱ συμπεπλεγμένοι καὶ δολεροὶ λόγοι. στρεφαῖον δὲ ἐκάλουν, ἱδρυμένον παρὰ τὴν θύραν τὸν δαίμονα. ἅμα δὲ παρὰ τὸ τρέφειν τὰ περάγματα. οἱ δὲ τοῦτο ποιοῦντες, πανοῦργοι. ἐπωνυμία δὲ τοῦτο Ἑρμοῦ, παρὰ τὸ τοὺς θυρεῖς ἱδρύσθαι ὅθεν φυλακὴν τῆς ἄλλων κλεπτῶν. ὅτοι γὰρ ὀπίσω τῆς θυρῶν εἰώθασι καὶ ἀναδύεσθαι, καὶ ὅλως πανουργεύεσθαι.

1155. Ἀλλ' ἐμπολαῖον.] Πεζαγωνιστικῶς ἢ ἀγοραῖον, καὶ τῆς καπηλείας φειδεζῶντα. παλιγκάπηλοι δὲ λέγονται, οἱ τὰ αὐτὰ πωλοῦντες καὶ ἀγοράζοντες. πέντε δέ εἰσιν αἱ διαφοραὶ τῆς πωλοῦντων, αὐτοπώλης, κάπηλος, ἔμπορος, παλιγκάπηλος, μεταβολάς. καὶ ἔστιν αὐτοπώλης μὲν, ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ πωλῶν τοῖς ἑαυτοῦ τροσόδοις. κάπηλος δὲ, ὁ ἀγοράζων ἀπὸ τοῦ αὐτοπώ-

λου,

Car. Cuinam autem uſui nobis eſſe poteris, ſi hic maneas?

Mer. Juxta fores me ſtrophæum ſtatuite.

Car. Strophæum? at nihil omnino opus eſt ſtrophis.

Mer. At negotiatorem *ergo*. *Car.* Sed divites ſumus; quid itaque

Mercurium propolam nobis opus eſt alere?

Mer. At doloſum igitur. *Car.* Doloſum? minime ſane. Dolo enim jam non opus eſt, ſed moribus candidis.

Mer. At ductorem. *Car.* At Deus jam viſu fruitur: Quare nihil nunc ductore opus habemus amplius.

Mer. Certaminum igitur procurator ero. ecquid ultra dices?

Pluto enim hoc maxime convenit,

Certamina *ſcil.* inſtituere muſica atque gymnica.

Car. Quam bonum eſt cognomina multa habere?

Hic enim *ita* ſibi ipſi victum excogitavit.

ΣΧΟΛΙΑ.

λα, καὶ πωλῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν ᾗ ἠγόρασεν. ἔμπορος ὁ ἀγοράζων καὶ ὅτι ξένης πωλῶν, ἢ ἀπὸ τῆς αὐτοπώλης ἢ ἀπὸ τῆς καπήλης. παλιγκάπηλος, ὁ ἀπὸ τῆς ἐμπορᾶς ἀγοράζων καὶ πωλῶν. μεταβολὰς, ὁ κατὰ τὴν κοτύλιν πωλῶν, ὥσπερ οἱ νῦν λεγόμενοι κάπηλοι. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ζωηχὲς μεταβάλλειν. καὶ αὗται μόνοι εἰσὶν αἱ σπασσαὶ χωρὶς τῆς πωλούντων. καταχρηστικῶς δὲ πᾶς πωλῶν, κάπηλος λέγεται.

1159. Ἀλλ' ἠγεμόνιον. | Καλὰ χρησμὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἠγεμόνιον Ἑρμῆν ἱδρύσαντο, ὡς δηλοῖ τὸ τοῖς τυφλοῖς τὴν βλέπουσας ἡγεῖσθαι. ἐπαινέσεται δὲ ὅτι τῷ Πλούτῳ, φάσκων αὐτὸν ἤδη βλέπειν, καὶ μὴ δεῖσθαι ὁδηγοῦ.

1165. Οὗτος γὰρ ἐξεῦρηκεν | Ἐπαίνου γὰρ τοῦτο οἱ δικάζοντες, ἵνα ἐὰν ἀποτύχωσιν ἑνὸς εἰς ἄλλο δικαστήριον δικάσωσιν.

Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες, θαμὰ
Σπάδυσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.
Ερ. Οὐκοῦν ὅπῃ τούτοις εἰσίω; Κα. Καὶ πλυ-
νέ γε,
Αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ, τὰς χειλίας,
Ἵν' εὐθέως μαγγανικὸς εἶναί μοι δοκῇς. 1170
ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1166. Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες. | Ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν ὅ μαλαίως ἔχει σπάδυσι πολλὰ ὀνόματα ἔχειν ἵνα ἐὰν ἀποτύχωσιν ἑνὸς, εἰς ἄλλο δικαστήριον δικάσωσιν. ὁ δὲ τούτων νοῦς, ἐπὶ τῶν προειρημένων δῆλον ὅτι κληρώσεως ἦν γραμμάτων ἢ ἦν δικαστηρίων. ἐποιοῦντο δὲ τοῦτο οἱ δικάζοντες, ἵνα ἐὰν ἀποληφθῶσιν ἑνὸς ἐν τῷ ἄλλῳ δικάσωσι

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

Τίς δῆτα φράσειεν ὅτι Χρεμύλου μοι σα-
φῶς;
Κα. Τί δ' ἔστιν ὦ βέλτιστε; Ιε. Τί γὰρ ἄλλ'
ἢ κακῶς;
Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος ἔτος ἤρξατο βλέπειν,
Ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω.
Καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός. 1175
Κα.

ΣΧΟΛΙΑ.

1171. Τίς ἂν φράσειε. | Κωμῳδεῖ ἑτέρα ὁμοία ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. οἱ δὲ τότε, ἰαμβικοὶ πείσαντες ἀκατάληκτοι λζ. ὧν τελευταῖος τῆς χορὸς ἐπιπλήξ ἔνεισιν αἱ χῶραι, ἐξῆς δὲ τούτων
ἡ

Non temere est quod omnes, qui judicandi munus obeunt, sæpe
Operam dant ut multis describantur tabellis.
Mer. Quin ergo propterea domum ingredior? *Car.* Atqui fac laves
Ipse, ad puteum accedens, victimarum ventriculos,
Ut statim quàm officiosus mihi esse videaris.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

σωσι, τὸν πωλὸν, ἢ εἰς τόδε ἢ εἰς τόδε ἐμβάλλοντες ἢ δικαστηρίων.

1167. Γεγράφθαι. | Ἀντὶ τοῦ ἀνομάδας ὥστε ἢ ἡλιασὰς εἶναι, ἢ παντα χοῦ αὐτοὺς ἐγγεγραφῶσαι απουδάζοντες. βέλονται ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, βέλονται ἢ ἐν ἄλλῳ ἀναγεγράφθαι, διὰ τὸ μὴ ἀργεῖν ὅλως.

ACTUS QUINTI

SCENA SECUNDA.

SACERDOS JOVIS, CARIO.

QUis mihi certò indicet, ubi Chremylus habitet?
Car. Quid autem est, bone vir? *Sac.* Quid enim aliud nisi male?
Ex quo enim Plutus hic videre cœpit,
Perii fame; quod comedam enim non habeo:
Quanquam Servatoris sim sacerdos Jovis.

Car.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἢ τελευτῶσι παντὸς τοῦ δράματος οἱ χοροὶ ἀναπαυστικοὶ τὴν ἐμμέλειαν καταλήγοντες β. ἐξῆς δ' αὐτῶν τούτων, ἢ χορωνὶς, ἢ ἢ τὸ δράμα περατοῦσα.

1175. Τοῦ σωτῆρος. | Ἐν ἄστει σωτῆρος Διὸς πυλῶσιν, ἔνθα ἢ σωτῆρος Διὸς ἔστιν ἱερόν, τὸν αὐτὸν ὃ ἔνιοι ἢ ἐλευθερίου φασι.

1180 Ἐ-

ΚΑ. Ἡ δ' αἰλία τίς ὄζιν, ὦ πρὸς τῶ θεῶν;
ΙΕ. Θυεῖν ἔτ' ὀδεὶς ἀξιοῖ. ΚΑ. Τίνος ἕνεκα;
ΙΕ. Ὅτι πάμπτες εἰσὶ πλέσιοι. καί τοι τότε,
Ὅτ' εἶχον ὀδὲν, ὁ μὲν δὴ ἦκων ἔμπροσθεν,
Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. ὁ δὲ τις δὴ
Δίκλω ἀποφυγών. ὅδ' δὴ ἐκαλλιερεῖτό τις,
Καὶ μετεκάλει τὸν ἱερέα. νῦν δ' ὀδὲ εἷς
Θύει τοσῶδε πάντων ὀδέν, ἁδ' εἰσέρχεται,
Πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μύριοι.
ΚΑ. Οὐκοῦν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις;
ΙΕ. Τὸν οὖν Δία τὸν σωτῆρα καὶ τὸς μοι δοκῶ
Χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ' αὐτῶ καταμένειν.
ΚΑ. Θαῤῥεῖ. καλῶς ἔσαι γὰ, λὼ θεὸς θέλῃ.
Ὁ Ζεὺς ὁ σωτὴρ γὰ πάρεσιν ἐνθάδε,
Αὐτόματος ἥκων. ΙΕ. Πῶς τ' ἀγαθὰ τοίνυν
λέγεις.
ΚΑ. Ἰδρυσόμεθ' οὖν αὐλίκ'. ἀλλὰ πρόσιμεν,
Τὸν Πλοῦτον, ὅπῃ πρότερον λὼ ἱδρυμένον,
Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεᾶ.
Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας,

Ἵν'

ΣΧΟΛΙΑ.

1180. Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. | Ἀντὶ τοῦ τὰ τῆς θυσίας ἐπιτέλει. ἢ ἐξιλεοῦντο τὸ θεῖον ὅτι τοῖς μέλλουσι. μετεκάλει δ' εἰ πε τὸν ἱερέα, ἐπειδὴ νόμος ὄζι, τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας, τὸν ἱερέα λαμβάνειν.

1185. Οὐκοῦν τὰ νομιζόμενα. | Τῶν ἀποδυμάτων. παίζων δ' τοῦτο, δέον εἰπεῖν, τὸ δέρμα καὶ τας κωλάς. ἐπειδὴ νόμος λὼ τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας τὸν ἱερέα λαμβάνειν. ἄλλως. τὰ ἄδυτα τῆ παρεχομένων τοῖς ἱερεῦσι δέρματα καὶ κῶλα. φησὶν οὖν, ὅτι καὶ τῆς κόπρου τὰ νομιζόμενα λαμβάνεις, τὰ ἔδη σκαπτῶν.

1193. Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων. | Ὀπίσω τοῦ νεὼ ἁπλοῦς ποῦχος τῆς καλλιμόρφου πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔχων δύρας, ὅτι λὼ δυσαπουρεφυλάκιον. ἐπειδὴ τὰ χρήματα ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ ἀπέκειτο

Car. At cauſa quænam eſt, ô per deos, cedò mihi?

Sac. Sacrificare jam nemo amplius vult. *Car.* Quamobrem?

Sac. Quoniam omnes ſunt divites. attamen olim,

Cum nihil habebant, alius quidem forſan peregrè rediens Mercator

Incolumis victimam ſacrificavit; alius vero forte

Litis periculo liberatus; alius autem forſan aliquis exta læta ſacrificans habebat,

Atque ſacerdotem ad participandum accerſebat. nunc autem ne unus quidem

Sacrificat prorſus quicquam, neque templum ingreditur,

Niſi ventris levandi gratiâ, pluſquam decies mille.

Car. Quin ergo legitimam partem ex his tibi capis.

Sac. Jovi itaque Servatori, ipſe mecum ſtatuo,

Valedicturus, hic apud vos ætatem agere.

Car. Bono ſis animo, rectè enim ſe res habebit, ſi modo deus annuat.

Jupiter enim ipſe ſervator hîc adeſt,

Ultro huc profectus. *Sac.* Omnia hercle mihi bona narras

Car. Collocabimus ergo ſtatim (maneas modo *pauliſper*)

Plutum, ubi antehac collocatus erat *Jupiter*,

Penetrale ut ſemper cuſtodiat deæ *Minervæ*.

Atqui huc efferat aliquis faces accenſas,

Ut

ΣΧΟΛΙΑ.

κειτο. μέσον δέ ὅτι τῆς ἀκροπόλεως ἔνδα ἰῶ ταμιεῖον, ὅπωδεν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ναῦ. τοῦτο δ' εἶπεν, ὡς μέλλοντος φεύγειν τὸ Πλοῦτ.

1194. Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο. | Ὅτι ὁ Λυκόφρων ὡς ὁ Ἐρατοσθένης φησὶν, ᾠήθη πρῶτον τοῦτον δᾶδας ἠφικέναι. πεποίηκε δ', ἢ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις αὐτό. ἀλλὰ γὰ Στράτις περὶ ἀμφοτέρων τούτων τὸν ποταμὸν διδάσκων εἰς φυλλίον ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα. ὑμεῖς τε πάντες ἔξιτ' ἐπὶ τὸ πύδιον ὅσοι πρὸ ἐστὲ μὴ λαβόντες λαμπάδας. μὴ δ' ἄλλο μηδὲν ἐχόντων φυλλίον.

1195. Ἴν'

Ἵν' ἔχων σεσηγῇ τῷ θεῷ σύ. ΙΕ. Πῴ μῷ σύν 1195
Δρᾶν ταῦτα χρή. ΚΑ. Τὸν Πλοῦτον ἔξω τις καλεῖ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1195. Ἵν' ἔχων σεσηγῇ τῷ θεῷ. | Τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἀνέρεσιν τὰ χρήματα. καὶ ταῦθα ἐφυλάττοντο καθὰ κῆ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΓΡΑΥΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

ΓΡ. ΕΓΩ ἤ τί ποιῶ; ΚΑ. Τὰς χύτρας εἰς τὸν θεὸν
Ἱδρυσόμεσθα, λαβοῦσ' ὅπῃ τῆς κεφαλῆς φέρε
Σεμνῶς. ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.
ΓΡ. Ὢν δ' ἕνεκ' ἦλθον; ΚΑ. Πάντα σοι πε-
ποιημένα. 1200
Ἥξει γὰρ ὁ νεφίσκος ὡς σ' εἰς ἑσπέραν.
ΓΡ. Ἀλλ' εἶγε μῷ τοι νὴ Δί' ἐγγυᾷ σύ μοι
Ἥξειν

ΣΧΟΛΙΑ.

1197. Τὰς χύτρας εἰς τὸν θεόν. | Ἔθος γὰρ ἦν, ἐν ταῖς ἱδρύσεσι τῶν ἀγαλμάτων ὀπτείων ἐψημένων χύτρας περιπεμπόμενας ὑπὸ γυναικῶν ποικίλως ἠμφιεσμένων, καὶ τούτων ἀπήρχοντο χαριστήρια τοῖς θεοῖς ἀπονέμοντες.

1198. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. | Ἐπειδὴ, ὁπότε μέλλοιεν βαμοὺς ἀφιδρύειν ἢ ἄγαλμα θεῶν, ἕψοντες ὄπτεια ἀπήρχοντο τούτων τοῖς ἀφιδρυμένοις ἐυχαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς θεότητος διαίτης. ὅθεν κῆ

Ut tu eas geſtans deo præeas. *Sac.* Omnino quidem 1195
Hæc ſunt faciunda. *Car.* Plutum aliquis foràs evoca.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ Θεκυδίδης φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ὅτως. ὑπαρχόντων δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀπό τε ἀρχαίου ὑπολοίπων, ἑξακοσίων ταλάντων. τὰ δὲ πλεῖστα τειακοσίων ὑπολόντα ἀφῃρέθη. ἀφ' ὧντε τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἐς καὶ τἄλλα οἰκοδομήματα, καὶ εἰς Ποτίδαιαν ἐπανηλώθη.

ACTUS QUINTI

SCENA TERTIA.

ANUS, CARIO, CHORUS.

An. EGO autem quid faciam? *Car.* Ollas iſtas, quibus deum
Collocaturi ſumus, acceptas, capiti impoſitas defer
Decenti gradu, nam ipſa verſicolores veſtes geſtans huc veniſti.
An. *Quid de his* autem, quorum gratia veneram? *Car.*
Omnia tibi mox effecta dabuntur. 1200
Veniet enim Juvenis ad te veſperi.
An. Siquidem ſane, per Jovem, mihi fidem des,
Ipſum

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ ἐν ταῖς Δαναΐσι. Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς Ἑρκίου κύτεος, Παρ' αἷς ὁ Ζωμὸς ὕτω ἱδρύθη ποτέ.

1199. Αὐτὴ ποικίλα.] Λείπει τὸ ἱμάτια. ἵν' ᾖ ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα σεμνῶς ἦλθες. πορφυρεῖς δὲ καὶ ποικίλοις ἱματίοις ἐπόμπευον. δεῖ δὲ ὑπονοεῖν ὅτι ἡ χρεὼς ἐβιάσατο καὶ ζωσισθῆναι τῷ νεανίσκῳ. καὶ ὅτι ἡ χρεὼς ποικίλα ἦλθεν ἔχουσα ἱμάτια.

1205. Ἡ

Ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἐμέ, οἵσω τὰς χύτρας.

ΚΑ. Καὶ μὰ πολὺ τῆδ' ἄλλων χυτρῶν ταὐδυτία
Αὗται πιεῖσι. ταῖς μὰ ἄλλαις γὰρ χύτραις,
Ἡ χαῦς ἔπες' ἀνωτάτω. ταύτης ὃ νῦν
Τῆς χαύς, ὅπου πολῆς ἔνεισιν αἱ χύτραι.

ΧΟ. Οὐκ ἔκ γ' οἴνου γ' εἰκὸς μέλλειν ἁδὶ ἡμῶς,
ἀλλ' ἀναχωρεῖν
Εἰς τὔπαθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ἀΐδηλος ἕπεσθαι.

ΣΧΟΛΙΑ.

1206. Ἡ χαῦς ἔπες' ἀνωτάτω.] Ἐν τῷ χαυνοῦν τὰ μαγειρευόμενα ὄπεια. χαῦς γὰρ καλεῖται ὁ ἀφεὼς ὁ ἀνωτάτω, ἢ τὸ πηγνύμενον

ΠΛΟΥΤΟΥ Τέλος.

Ipſum ad me venturum, ollas deferam.

Car. Enimvero longe ab aliis ollis diverſum

Hæ faciunt : aliis enim ollis

Spuma candida eſt in ſummo, hujus autem

Aniculæ *caneſcentis* in ſuperficie impoſitæ ſunt ollæ.

Cho. Non jam amplius convenit cunctari ne nos quidem, ſed ſecedere

Retró: opus enim eſt ut his à tergo cantantes proſequamur.

ΣΧΟΛΙΑ.

πηγνύμενον ἐλαιῶδες τῷ ζωμῷ, ἢ ἐπιφάνεια τῆς ἀθάρης, τὸ δὲ ὂν ἐπὶ τούτων καὶ τὰ ἑφεξῆς ἐκ τῆς ποιητῆς διὰ τῆς χορῆς.

PLUTI Finis.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΩΝ

ΠΡΩΘΕΡΙΑ.

Τὸ Δρᾶμα τὸ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκρατῶν γέγραπται τῦ Φιλοσόφυ ὑπὸ τινῶν, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τὸν νέον Ἀθηναίων, τῶν κωμικῶν τοῖς τοῦ Φιλοσόφυ ἐχόντων τινὰ ἀνυπολογίαν. ἔχ ὡς τινες, δι' Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων βασιλέα ὃν ποιῦνειν αὐτὸν Αἰσχύλος. Ὁ χορὸς ὃ κωμικὸς εἰσήγαγε ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, τῷ νῷ λεγομένῳ λογίῳ. ἐν ὅτε μὲν ποιῖς τοὺς ὑποκειτὰς διελέγετο, εἰς τὸν σκοτεινὸν ἐώρα, ὅτε δ' ἀπελθόντων τῶν ὑποκειτῶν, ἐν τοῦ ἀναπαύεσθαι διεξήει, ἐν ποιῖς τὸν θεῶν ἀπεστρέφετο. ἐν τῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἐπὶ δ' τὰ ἰαμβεῖα τελεόμενα, εἶτα τὸν χορὸν ἀντιστρέφον ἀποδόντες, πάλιν τελεόμενον ἴσων εἶχον. ἐπὶ δ' ποιὶ τὸ πλεῖον ις. ἐκαλεῖτο δ' ταῦτα ἐπιρρήματα. ἢ δ' ὅλη πάροδος τῦ χορῦ, ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀειστοφάνης δ' ἐν Ἰππεῦσιν. ἐπὶ μόνος τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδιδάσκαλος. ὃς ἡμᾶς ἠνάγκαζε λέξοντας ἐπὶ ποιὶς τὸ θέατρον σφζεσθαι. ἄλλως. Φασὶ τὸν Ἀειστοφάνη γράψαι τὰς Νεφέλας, ἀναγκασθέντα ὑπὸ Ἀνύτυ ἐν Μελίτυ, ἵνα ποιδιασκέψων, ποῖοί τινες εἶεν Ἀθηναῖοι, ἀκούοντες κατὰ Σωκρατῶν ἠυλαβῦντο δι' ὃν πολλὰς εἶχεν ἐρωτάς, ἐν μάλιστα τοὺς ποὶ Ἀλκιβιάδην. οἱ ἐπὶ τῦ δράματος τύτυ μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν. ὁ δ' πάλαιός ἐστι τῶν Νεφελῶν, ἁρμοδιώτατα ἐν δεξιώτατα συγκείμενος. φρεσβύτης γάρ ἐστιν ἀγροικος, ἀγθόμενος παιδὶ ἀσυκᾷ φρονήματος γέμοντι, ἐν τῆς συγχρείας εἰς πολυτέλειαν ἀπολαμπόν. ἦ δὲ τῶν Ἀλκμαιονιδῶν οἰκία, ὅθεν ἦν τὸ μητρὸς γένος; ἐξαρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τετριπποδόρος ἦν; ἐν

πολλὰς ἀνηρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσιν. ἐυδοκιμοῦσαν οὖν ὁ νεανίσκος, ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος, καὶ πρὸς μισθὸς φερόμενον. ἄλλως. Πρεσβύτης Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος, διὰ τὴν ἱπποδοξίαν τοῦ παιδὸς, δεῖται τούτου ποιήσαιτο ὡς τὸν Σωκράτη, μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον. μὴ πειθομένου δὲ τοῦ μειρακίου, αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνει, μαθητὴν Σωκράτους ἐγκαλέσας πατὰ διαλέγεται. ἐκλυθείσης δὲ τῆς διατριβῆς, οἵτε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι, πυνθάνωνται, καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ὅτι κρεμάμενος αἰωρούμενος καὶ ἥλιον σκοπῶν τὰ μετέωρα διωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ θρόμβον τὸν φρενοβύτην, καὶ τοὺ νομιζομένους παρ' αὐτῷ θεοὺς, ἀέρα, φροντίδα δὲ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας, καταγελᾶται. πρὸς δὲ τὴν ἐυχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι ἐν ἀνθρώπου μορφῇ. καὶ φυσιολογήσαντος αὐτὰ ἀπαθάνως τοῦ Σωκράτους, καταπαῦσαι πρὸς τοὺ διατρίβοντας περὶ πλείονων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ μὲν φρενοβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ πᾶν ἦν μαθημάτων γλωττοπριεῖ. καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται, διάγων πρὸς βίαν τὸν υἱὸν, ζωώσησι τὸν Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξάγοντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ θελαθὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος, ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον, ἐπηρεάζει τοῖς χρήσεσι, καὶ ὡς καταφρονούμενος ὑπὸ τοῦ θελαθών. νομίσας δὲ δεῖ τὴν ἐυχέλειαν ἀπλοΐας, πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς, βοᾷ ἴσχει, καὶ φροσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς, ὅτι δίκαιον τοὺ πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀνατύπτεται, ὑφαλῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν ζύγκεισιν ὁ γέρων, καταπάσσει καὶ ἐμπιμπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατικῶν. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν πάνυ δυνατῶν πεποιημένων. ἄλλως διὰ στίχων.

Πατὴρ τὸν υἱὸν σωκρατίζειν φροτρέπει.
Καὶ τῆς φρὸς αὐτὸν ψυχρολογίας διατριβῆ
Ἰκανὴ, λόγων ἀπόνοια πρὸς τἐναντίον.
Χορὸν δὲ νεφελῶν ὡς ἐπωφελῆ λέγων.
Καὶ τὴν ἀσέβειαν Σωκράτους διεξιών.
Ἀλλαὶ δ' ὑπ' ἀνδρὸς καταγελᾶται πικρά.
Καὶ τῶν μαθητῶν εἰς πατραλοίας ἐκτόπως.
Ἕτ' ἐμπυρισμὸς τῆς φολῆς τοῦ Σωκράτους.

Τὸ

Τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως κάλλιστον εἶναί φασι, καὶ τεχνικώτατον. Αἱ μὲν οὖν Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου, ὅτε Κεκροπὶς μὲν ἐνίκα, Πυτίνης. Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Αἰσχοφάνης ὑποῤῥιφεὶς παραλόγως, ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξας τὰς δευτέρας καταμέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀπυχὼν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα, ἐκέκτητο δὲ διασκευὴν εὐσήμαγδον. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι ὅτε Ἀμεινίου ἄρχοντος. τοῦτο δὲ ταυτὸ ὅτι τῷ πρώτερον. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους, ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὴ αὐτὸ τὸ ποιητὸν προδυμηθέντος. ἐκέκτητο δὲ τοῦτο δι' ἣν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν ἓν μέρος προφέρουσι μέρος γεγυμνωμένον διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ πεπίρανται, καὶ ἐν τῇ τάξει, καὶ ἐν τῇ ὅλῃ προσώπων διαλλαγῇ μετεσχηματίσται, ᾗ δὲ ὁλοσχερῆ τῆς διασκευῆς, τοιαῦτα ὄντα τετύχηκεν, αὐτίκα ἢ προφάσεως τοῦ χρεὼ ἤμεσπαι. καὶ ὅπως ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν ἄδικον λαλεῖ. καὶ τελοῦσαν ὅπως χαίρει ἡ διαλεκτὴ Σωκράτους.

Τιμᾶ μὲν κωμῳδίαν καθῆκε κατὰ Σωκράτους, ὡς τοιαῦτα νομίζοντος, καὶ Νεφέλας καὶ Ἄερα, καὶ τἄλλα δὲ ἢ ξένους εἰσάγοντος δαίμονας. χορῷ δὲ ἐχρήσατο Νεφελῶν πρὸς τιμὴν τῆς ἀνδρὸς κατηγορίαν, διὰ τοῦτο ὕστως ἐπεγεφθη. δηλαὶ δὲ φέρουσαι Νεφέλαι. οἱ δὲ κατηγορήσαντες Σωκράτους, Μέλητος καὶ Ἄνυτος.

Ἄλλως. Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου.

Ἄνυτος καὶ Μέλιτος Σωκράτει τῷ Σωφρονίσκου βασκήναντες, καὶ αὐτὸν μὴ δυναμένοις βλάψαι, ἀργύριον ἐκάνδον Αἰσχοφάνει δεδώκασιν, ἵνα δρᾶμα κατ' αὐτοῦ συσήσηται. καὶ ὃς πειθεὶς, χρυσᾶ τινα Στρεψιάδην καλοῦμεν ἐπλάσατο ὑπὸ χρεῶν πιεζόμενον, ἃ δὴ ἀνηλάκει σὺν τῷ τοῦ παιδὸς Φειδιππίδου ἱπποτροφίαν. ὅτω δὲ τούτων ἐχόντων, μὴ ἔχων ὁ Στρεψιάδης τί ποιήσει σὺν τὰ χρέα, βουλεύεται σεσαγηνεῦν τὸν Σωκράτει τὸν τούτου παῖδα ἵνα παρ' αὐτοῦ τὸν ἄδικον μάθῃ λόγον· καὶ ὅτω τοῦ δανεισὰς ὑποκρύσῃ. Φειδιππίδης μὲν οὖν πολλὰ δεηθεὶς τοῦ πατρὸς, σεσωληθεῖν οὐκ ἐπείσθη. ἀπυχὼν δὲ ὁ πρεσβύτης τῆς ἐπ' ἐκείνου ἐλπίδος, καὶ οὐκ ἔχων ὅς τις καὶ γλύπτης, εἰς δεύτερον εἶδε πλοῦν. ἤδεν γὰρ τῆς ἡλικίας φρονήσας, ὅσῃ ἐνδυμηθεὶς εἶπεν ἄτοπος δόξειν ἀνὴρ γέρων ὢν μανθάνειν, καὶ ἅμα κομιδῇ νέος, ἀρχόμενος, ἀλλ' εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο,

ἐὰν ἄρα οἷός τε ᾖ πάντα τὸν δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς αὐξήσει τῷ Σωκράτει. ὃς ἔχων ὑπηρετοῦντα τῇ νοήσει τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν οἷος ἐμάνθανεν οἵος καὶ πεῖν τῆς παιδείας ἐφθάνω, αὐτὸς ὑφ' ἁπάντων παιδεύεσθαι. αὐξηθεὶς δὲ τῷ παιδὶ καὶ αὖθις πολλαῖς πιπράσκει ταῖς δήσεσιν ἕνα τῶν Σωκρατικῶν ὁμιλητῶν γενόμενος. ὁ δέ, καὶ γέγονε καὶ μεμάθηκε. Συνίσταται δὲ τὸ δρᾶμα ἐκ χορῶν Νεφελῶν. ἔχει δὲ κατηγορίαν τοῦ Σωκράτους ὅτι τοὺς συνόντας τοὺς ἀφεὶς καινὰ ἐνόμιζε δαιμόνια, Ἀέρα, Νεφέλας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Τὰ

Τὰ τῶ̃ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Στρεψιάδης.
Φειδιππίδης.
Θεράπων Στρεψιάδου.
Μαθητὴς Σωκράτους.
Σωκράτης.
Χορὸς Νεφελῶν.

Δίκαιος λόγος.
Ἄδικος λόγος.
Δανειστὴς Πασίας.
Δανειστὴς Ἀμυνίας.
Μάρτυς.
Χαιρεφῶν.

Perſonæ Dramatis.

Strepſiades, *Senex ruſt.*
Phidippides, *Adoleſ.*
Famulus *Strepſiadis.*
Diſcipulus *Socratis.*
Socrates.
Chorus *Nubium.*

Juſtus Sermo.
Injuſtus Sermo.
Paſias, *Daniſta.*
Amynias, *Daniſta.*
Teſtis.
Chærepho.

Ἡ εἴσοδος τοῦ δράματος ἀρχὴ ἐκ συζυγίας φαύλου καὶ ἐξῆς ἐκ προσώπων ἀμοιβαίων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι συνεχῶς. ὧν προτάσεως ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. Ἐν εἰσόδοις κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. καὶ μετὰ τὸν διακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἕτερον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον καταληκτικόν. τελευταῖος δὲ πάντων τούτων, ὅτος. καταπαίσομαι δὲ παυπάλη γλυκύσομαι. ἐπὶ ταῖς ἀποδόσεσι τῆς συζυγίας φαύλος. ὅτι δὲ τῷ τέλει πάντων τῆς στίχων χορωνίς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

Δράματος τῆς πρώτης Σχολὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΣΤ. ἰώ.

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὁ χρῆμα τὴν νυκτὸς, ὅσον
Ἀπέραντον; οὐδέποθ' ἡμέρα ἡμῖν
Καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἦκυσ' ἐγώ.
Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἂν πρωΐ. 5

Ἀπό-

ΣΧΟΛΙΑ.

1. Ἰώ. ἰώ.] Σχηλιαστικὸν ἐπίρρημα. διὰ τὸ ἐχθηρεύεσθαι ὑπ' ἀχρυπνῶν, δυσφορῶν ἀναβοᾷ. Συμβαίνει γὰρ τοῖς ἀχρυπνῶσι, μάλιστα μεγάλας τὰς νύκτας νομίζειν. ἠχρύπνει δὲ ὁ Στρεψιάδης μὴ δυνάμενος ὑπονοῆσαι ὑπὸ τῆς τῶν χρεῶν φροντίδος. τὸ δὲ προοίμιον σχηλιαστικὸν ἐκ τῆς πρώτης.

2. Βασιλεῦ.] Οὐκ ἀργῶς χρὴ τοῦτο νομίζειν τὸν ποιητὴν εἰρηκέναι. ἔχεται γὰρ ἱστορίας τοιαύτης. τοῖς Ἀθηναίοις πυθοχρήστως ἐγένετο καταλύσαι μὲν τὰς βασιλείας. προσήκασθαι δὲ, Δία βασιλέα. ὥστε τὸ λεχθὲν, τῆς ἱστορίας ταύτης ἔχεσθαι χρὴ νομίζειν.

Τὸ χρῆμα τῆς νυκτός.] Τὸ μέγεθος, τὸ ἔκτασμα. ἔθος δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπαγωγῇ χρῆσθαι. οἷον ἵππος ἀπαίνιόν τι χρῆμα. καὶ γυνὴ, ἀπαίνιόν τι χρῆμα. καὶ ὅτι τῆς ἄλλων ὁμοίως.

3. Ἀπέραντον.] Μέγα, ὃ πέρας οὐκ ἔχει. οἱ δὲ ἀπέραντον μετὰ τοῦ ν γράφοντες, ἁμαρτάνουσι. ζητεῖ δὲ πῶς τὰς νύκτας μεγάλας λέγει. Διονυσιακῶς γὰρ ὅλος τοῦ δράματος, ζωπυρεῖσθαι τὰς

ARISTOPHANIS

NUBES.

ACTUS PRIMI SCENA PRIMA.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, SERVUS.

Heu! eheu!
Proh Jupiter Rex! hoc noctis, quàm
Infinitum! nunquámne dies lucescet?
Atqui dudum galli cantum ego audivi:
Famuli tamen stertunt. At non ita olim *audirent facere.* 5
Dii

ΣΧΟΛΙΑ.

τὰς νυκτὰς ἀνάγκη, διὰ τὸ τοιέτῳ κεμῷ ὑποπίπτειν τὰ Διονύσια. πλὴν εἰμὴ τέτῳ μεγάλαι καταφαίνονται, διὰ τὸ φροντίζειν ὅτῳ πάρειν ζυμβαίνει τοὺς ἀγρυπνέντας· παρεπηγεσφὴ δ', ζυγκεκαλυμμένῳ καὶ καθεύδων ὑποπίπτει), ἐξανακεκλυμμένῳ καὶ ἔξω τὴν κεφαλὴν ποιήσας τὸ σκεπάσματος.

5. Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκυσιν. | Οὕτως Ἀττικοὶ διὰ τὸ κ. οἰκέτας δὲ γνῶναι τοὺς δεσπότας μόνον λέγει, ἀλλὰ πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν. καθεύδουσιν ὃν πάντες, ὡς δὴ ἄλλων μὴ ἀμελεμενόντων, αὐτὸς δὲ φροντίζοντος. διὰ τέτο, καὶ τὸ ῥέγκυσιν ἐπήγαγεν. ἵνα μᾶλλον αὐτοὺς δείξῃ πάσης ὄντας ἔξω φροντίδος. δῆλον γὰρ βαθέως καθεύδόντων, ἴδιον τὸ ῥέγκειν.

Ἀλλ' οὐκ ἂν φθάσαι. | Ἀλλ' οὐκ ἂν φθάτειεν. ἐν γὰρ τῇ εἰρωνίᾳ φησὶν ἐξέπεμπον αὐτοὺς ἐργασομένους, ὡς ὑπὸ τῆς σὺν γνώμης ἀργολίας μὴ ἀνέπτως, μηδὲ ἔτω βαθέως δύνασθαι καθεύδειν.

Ἀπόλοιο δῆτ', ὦ πόλεμε, πολλῶν ἕνεκα.
Ὅτ' οὐδέ κλαυσ' ἔξεσί μοι τὰς οἰκέτας.
Ἀλλ' ἁδὶ ὁ χρησὸς ἅτοσὶ νεφυίας.
Ἐγείρεται τῆς νυκτός, ἀλλὰ πέρδεται
Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος. 10
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμαι ἐγκεκαλυμμένος.
Ἀλλ' ἁ δύαμαι δείλαιος εὐθύς, δακνόμενος
Ὑπὸ τῆς δαπάνης, καὶ τῆς φάτνης, καὶ τῶν χρεῶν,
Διὰ τυτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δ', ἡνίκ' ἔχων,
Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται. 15
Ὀνειροπολεῖ δ' ἵππους. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,

Ὀφῶν

ΣΧΟΛΙΑ.

6. Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε. | Φασὶν ὡς Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις ἐν Ἀργινέσαις ναυμαχήσειν μέλλοντες, ἐφεῖπον τοῖς ἁλοῦσι, ὡς εἴπῃς αὐτῶν συμφοράξῃ τῇ ναυμαχίᾳ, πιμῆς εἰς τὸ λοιπὸν ἀπολαύσειεν. βοηθησάντων δὲ τῶν ἁλόντων, Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν. καὶ ταῦτα μὲν τινες φάσκουσι. τὸ δ' ἀληθὲς ἔπως ἔχει. Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις πόλεμος ἦν. ἐκ ἤθελον οὖν Ἀθηναῖοι τοὺς ἁλόντας κολάζειν εἴπ παίσειεν, δεδιότες μὴ ἐφὸς Λακεδαιμονίους αὐτομολήσωσι. τὸ δ' ὅπ ποτὲ μὲν μόνον χεῖρον ἁλοῖ, ποτὲ δ', καὶ χεῖρον καὶ αἰπάν, ὅς ὅτι καὶ ταῦτα.

8. Ἀλλ' ἁδὶ ὁ χρησὸς ἅτοσί. | Νῦν ἐκ ἐπαινῶν αὐτὸν χρησόν φησιν, ἀλλ' ἐν εἰρωνείᾳ. πῶς γὰρ δύναται θαυμάζειν, ὃν ἐπὶ ραδιουργίᾳ μέμφεται.

10. Ἐν πέντε σισύραις. | Στρεπτὰ ἐπενδύματα παχέα ταῖς κατακλιναις ἐμφερῆ σύραις. ἔστι δὲ φαῦλα καὶ μικρὰ ἐπενδύματα.

Ἐγκεκορδυλημένος. | Ἐγκεκρυμμένος. κορδύλλη γὰρ οἱ Κύπριοι λέγουσι τὸ ἐπενδύμα τῆς κεφαλῆς. παρεπιγραφή. ποιήσας γὰρ ἀρχαῖόνα τινὰ ὕπνον καὶ τὸ ἅμα τῷ νεανίσκῳ μιμησάμενος ὥσπερ ἐκεῖνος ἐκάθευδεν. ἀποστραπεὶς καὶ αὐτὸς, πιεζῶται δοκεῖ καθεύδειν, ἐγκρύψας τινὰ κεφαλὴν τοῖς ἐπενδύμασιν.

11. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμαι. | Ἐστὸν ὅπ λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, γίνεται τὰ Διονύσια. ὥστε διὰ τὸ κρύος αὐτοὺς εἰκὸς καθεύδειν, τοιούτῳ ἁμάτι τινὰ κεφαλὴν ἐπενδεδυκότας. ὥστε καὶ πέντε ἐπενδύσια ἐπενδεδῆσθαι τὸν υἱόν.

12. Ἀλλ' ἁ δύαμαι. | Ἀλλ' ἐκ ἔπεισί μοι ὕπνος. εὐθὺς δὲ καὶ τινὰ αἰπᾶν ἐπάγει τὸ μὴ δύασθαι καθεύδειν.

Δείλαιος

Dii te perdant, ô bellum, cum propter multas alias res,
Tum quòd mihi castigare non licet famulos.
At neque bonus hic adolescens
Expergiscitur noctu; sed pedit
Quinque stragulis involutus.
At age, si ita videatur, stertamus obtecti.
Sed nequeo miser dormire, cùm vexatus sim
A sumptu, ac præsepi atque ære alieno,
Propter huncce filium: ipse verò interim comam alens
Nunc equitat, nunc bigis vehitur,
Atque equos somniat: ego autem pereo,

Dum

ΣΧΟΛΙΑ.

Δείλαιος. | Ἄθλιος, κακοδαίμων. Δακνόμενος. ἐνοχλούμενος· ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας ἀναλωμάτων. δοκεῖ γὰρ δαπανηρὸν εἶναι, ἵππους τρέφειν. ὅθεν καὶ τῇ λακωνικῇ προσέζευκται κατάρᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν κατάρας ἔθεσαν μέρει. τὸ δὲ δακνόμενος ἔλαβεν, ἀπὸ τῶν αὐτῶν κατακεκλεῖσθαι ἐώντων τῆς τροφῆς τῶν τε σωμάτων καὶ τῆς τῶν ἐπιτηδευμάτων. τὸ δὲ χρεῶν νῦν προσαστέον. δηλοῖ γὰρ τῆς ὀφλημάτων. εἴρηκε δὲ ἀπὸ τῆς κόρεων. δακάνιον δὲ τινες τὰ δεσμὰ τοῦ χόρτου, ἵνα ἐξῆς καὶ ἀκολούθως τῇ φάτνῃ λέγειν δοκῇ.

14. Ὁ δέ, κόμην ἔχων. | Ἐκόμων γὰρ οἱ τοὺς ἱππικοὺς ἔχοντες. καὶ τοῖς Ἱππεῦσι. Μὴ φθονῆτ' ἡμῖν κομῶσι μηδ' ἀπεσλεγγισμένοις.

15. Ἱππάζεταί τε καὶ ξυρεικάδεται. Νῦν μὲν ὅτι κέλητος, νῦν δὲ ὅτι ξυρεικὸς ἅρμα ὀχήμενος ἄνω καὶ κάτω βαχχεύει. ξυρεικὸς δέ, τὸ μὴ πλῆρες ἅρμα, ἀλλ' ἐκ δυοῖν ἵππων ζευχθέν. ὁ νῦν διφρεύων καλοῦμεν. τὸ δὲ ἱππάζεσθαι, οὐχ ἁπλῶς ἡδεῖαν τοῖς ἱππικοῖς ἔχειν, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἐνὸς ἵππου ὀχεῖσθαι καὶ ἄνω ἱππάζεσθαι. ὃ νῦν κέλητα καλοῦσιν.

16. Ὀνειροπολῶσ' ἵππους. | Καὶ τοῖς ὀνείροις ἵππους προσεῖναι. τινές φασιν ὅτι προσέτηκε τοῦ προάγματι, καὶ ὅτι νῦν ἵππους ἐπεδέξατο, ὥστε καθ' ὕπνους τὰ ὀνείρατα τῶν ἵππων ὁρᾷ. τὸ ὀνειροπολεῖν δὲ καὶ ὀνειρώττειν ταύτῃ διενηνόχασιν. ὅτι τὸ μὲν ὀνειροπολεῖν, ἐπὶ τῆς ἐνύπνιον ὁρώντων. τὸ δὲ ὀνειρώττειν, ὅτι τῆς νυκτὸς αὐτομάτως ἀφιέντων χόρον. ὅθεν τοῖς ἐρῶσιν ἐκτόπως συμβαίνει, δόξασι τοῖς παιδικοῖς συνεῖναι.

17. Ὁρῶν

Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.
Οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἄπαγε παῖ λύχνον,
Κἄνεγκε τὸ γραμματεῖον. ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν,
Ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
Φέρ' ἴδω τί ὀφείλω. δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
Τοῦτ', δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ! τί ἐχρησάμην;
Ὅτ' ἐπριάμην τὸν Κοππατίαν. οἴμοι τάλας,
Εἰ δ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

ΦΕΙ. Φίλων ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸ σαυτοῦ δ' ἑκάστῳ.

ΣΤ. Τοῦτ' ἔστι τοῦτο τὸ κακὸν, ὃ μ' ἀπολώλεκεν.
Ὀνειροπολεῖ γὰρ καθεύδων ἱππικάν.

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

17. Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας. | Ἢ ὅτι μετὰ εἰκάδα ὁ μὴν καὶ προστιθεῖσι τῇ τεσσαρακοστῇ καὶ πρῶτῃ δανείων οἱ τόκοι αὐξάνονται. ἢ ὅτι αἱ μυστικαὶ δαπάναι ὑπῆρχον. οἱ Ἀττικοὶ γὰρ τὰς εἰκάδας πληθυντικῶς λέγουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ ἡ σελήνη ἐν ἡμέραις εἰκοσεννέα τελεῖται. τὰ δὲ ἀπὸ εἰκοσεννέα ἐγγύς, ἐδόκουν εἶναι ἐν τῷ τέλει τῆς σελήνης οἱ τόκοι. διὰ τοῦτο εἰκάδας εἶπεν. ἢ τὸ εἰκάδας μὴ νόει διὰ μόνα τὰ εἴκοσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἑφεξῆς. τοῦτο γὰρ ἕνεκα, πληθυντικῶς εἶπεν.

18. Ἄπαγε παῖ λύχνον. | Ταῦτα πάντα παρεγκυκλήματά ἐστι. δεῖ γὰρ τὸν οἰκέτην τὰ προσταχθέντα ποιῆσαι. ἅψασθαι τὸν λύχνον, καὶ δοῦναι τὸ βιβλίον. ἔπειτα καθορᾶν ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ ἔτω λέγειν τοὺς δανειστάς.

21. Δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ. | Τοῦτον ὡς ἱπποτρόφον καὶ διαπορήσαντα τὴν οὐσίαν παρεισήγαγε. χαριέντως δὲ τοῦτο νῦν μνημονεύει. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς δι' ἱπποτροφίαν δοκεῖ δυσχερῆναι.

22. Τοῦ δώδεκα μνᾶς. | Τοῦτο παρεγκύκλημα ἐφίησιν, ὡς διαπορεῖν τὸν δανείσαντα τὴν αἰτίαν. εἶτα ἀναμνησθεὶς, τὰ ἑξῆς ἐπάγει. τοῦ, δώδεκα, μὴ λάβῃς εἰς τὸ τοῦ, ἔξωθεν τὸ ἕνεκα ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη γλωικὴ πρὸς τὸ μνᾶς.

23. Τὸν κοππατίαν. | Κοππατίας ἵππους ἐκάλουν, οἷς ἐγκαράσσεται τὸ χ στοιχεῖον. ὡς σαμφόρας, τοῦ ἐγκαραξαγμένου τὸ σ. τὸ γὰρ σ καὶ τὸ ν χαρακτῆρμόν, σὰν ἔλεγον. αἱ δὲ χαράξεις αὗται καὶ μέχει

Dum video lunam vigeſimas adducentem;
Uſuræ enim procedunt. Accende, puer, lucernam,
Atque profer tabellas, ut eas cum in manum cepero perlegam
Quot quibus debeo, uſuraſque ſupputem.
Age, videam quid debeo. duodecim minas Paſiæ.
Hui! duodecim minas Paſiæ! quem in uſum tradidi?
Cùm emerem Coppatiam, hei mihi miſero!
Utinam mihi prius exculptus eſſet oculus lapide.

Phi. Philo, iniquè facis. tuam ipſius per orbitam agas.

Str. Hoc illud malum eſt quod me perdidit,
Somniat enim dormiens artem equeſtrem.

Phi.

ΣΧΟΛΙΑ.

μέχρι τῶν νῦν σώζονται ἐπὶ τῆς ἵππου. ζωνεζευγμένῳ γὰρ τῷ κ καὶ σ, τὸ σῆμα τῆς ἑξακοσιοστῆς δύναται νοεῖσθαι, ἐπειδὴ παρίστηται τὸ κ. καὶ ἔθος γραμματικοῖς, ὅταν διδάσκεται. καὶ καλεῖται κόππα, ἐνενήκοντα. τινὲς δὲ κοππατίαν ἐξηγήσαντο, τὸν κόπτοντα καὶ κοιλαίνοντα ταῖς ὀπλαῖς τὸ ἔδαφος, ὑδὲν ὄντως ὑποπεπωμένοι. ἐγὼ δὲ βυκεφάλης ἵππους καλῶμαι, διὰ τὸ μορφὴν τοιαύτην αὐτοὺς ἔχειν, ἀλλὰ διὰ τὸ ὅτε ἐγκεχαράχθαι, ὡς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνος ὁ ἵππος Βουκεφάλας, ὃς τελευτήσαντι τῷ Βυκεφάλᾳ Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισεν, ἐνταφιον αὐτῷ τῆς ἀρετῆς χαριζόμενος πόλιν.

24. Εἶθ' ἑξακόσιαι. | Ἔπαιξε τὸ ἑξακόσιαι ἀντὶ τοῦ κοππατίαν. φησὶ δὲ ὄφελον πρὶν πεισθῆναι τὸν ἵππον, τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, πατάξας αὐτὸν λίθῳ.

25. Φίλων ἀδικεῖς. | Ὁ νεανίσκος Φειδιππίδης τοῦτο καθ' ὕδωρ ὑποφέγγει, ὥς τινα ζωμιοχοῦντα μεμφόμενος. ὅτι δέον αὐτὸν ἐλαύνειν μὴ ὑποσκελίζοντα μὴ δ' ὑποθέοντα τὰς τοῦ ἵππων ὁδοὺς, ὡς ἀνεπικωλύτως δίοιεν, ὁ δ' ὑποθέει καὶ ἐμποδίζει παραμβαινόμενος τὴν ἵππων τὴν ἐκείνου δρόμον. δεῖγμα δὲ τῆς περὶ τὸν ἱππικὸν αὐτοῦ σπουδῆς. τὸ φροντίζειν καὶ καθιδύοντα περὶ τούτων. τὸ δὲ Φίλων οἱ μὲν φασιν ἀναρμόστως καθ' ὕπνον εἰρηκέναι τὸν νεανίσκον, ἀντὶ τοῦ ὦ Φίλε. οἱ δὲ κύειον ἡνιόχου.

28. Πό-

ΦΕΙ. Πόσους δ' ἐρέμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;
ΣΤ. Ἐμὲ μὴν σὺ πολλὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.
Ἀπὰρ τί χρέος ἔβα μὲ μετὰ τὸν Ποσίδω;
Τρεῖς μνᾶς διφείσκω, ἵν' ζοχθῶ Ἀμυνίᾳ.
ΦΕΙ. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
ΣΤ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' οὐκ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν.
Ὅτε δίκας ὤφλικα. κἀπέρρι τόκῳ
Ἐνεχυράσαθαί φασιν. ΦΕΙ. Ἐπεὶ ὦ πάτερ,
Τί δυσκολαίνεις, ἵν' τρέφῃ τὼ νύχθ' ὅλω;

ΣΤ.

ΣΧΟΛΙΑ.

28. Πόσους δρόμους. | Ὀνειρώττων εἶπε πόσους δρόμους. εἰς δ' ὀξὺν ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχει τὸ καμπτῆρ. οἱ δ' ἡνίοχοι, καθοπλισμένοι ἤλαυνον. τοῦτο δ' εὗρεν ὁ Θησεύς.

Πολεμιστήρια. | Κατὰ πνας, ἀγὼν Ἀθήνησιν ἱππικὸς δρόμων. ἕνα δ' δρόμον ἐκεῖ τρέχουσιν. ὡς τε τὰ ἀμιλλητήρια, πανθυμικῶς εἶπεν ὁ νέος. ζοφαλλόμενος ἐκ τοῦ ὀνειροπολεῖν. πολεμιστήρια καλοῦνται κ' τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπεβεβήκει ἅμα τῷ ἁρματήλατῃ. ταῦτα δ' εὗρεν ὁ Θησεύς. ἀμιλλητήρια δὲ τὰ ἀγωνίσματα. ἄλλως. δέον εἰπεῖν πόσους δρόμους ἐλαύνει τὰ ἀμιλλητήρια. ἀντὶ τοῦ πόσοι δρόμοι εἰσὶ τῆς ἀμίλλης, ὁ δ' ἐπειδὴ καθ' ὕπνους τοῦτ' ἔλεγε, πολεμιστήρια εἶπεν. ὁ γὰρ νοῦς, ὅτι ὀργάνων ἀργόντων τῷ ὕπνῳ εἰκὸς φέρεται.

30. Ἀπὰρ τί. | Τί δὴ μετὰ τοῦτα ὄφλημά με κατέλαβεν. Εὐριπίδης, τί χρέος ἔβα δῶμα.

31. Τρεῖς μνᾶς διφείσκω. | Δίφρος καλεῖται τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ οἱ ἡνίοχοι ἐφεζῶτες ἐλαύνουσιν. ὑποκοριστικῶς δ' εἶπε τοῦ διφείσκως. διὰ τὸ μικρὸς εἶναι κ' κόφως τοῖς ἀγωνιζομένοις ὡς τοῦ ἀγωνιστικός.

Καὶ τρέχοῖν Ἀμυνίᾳ. | Καὶ ὅτι ὑπὲρ ἵππων παυσάντων. μέμνηται δ' αὐτοῦ κ' ἐν τοῖς σφηξί. νῦν δ' ἐκ ἐκείνου καθαπτόμενος μνημονεύει αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἄρχοντα διασύρειν βουλόμενος τῇ ἐκείνου ὠφελείᾳ ἐχρήσατο. τότε γὰρ ἦρχεν Ἀμυνίας Περναίτης υἱός. ἐκεῖνον ἂν ὀπίσω ἤθελησας, παρέτρεψε τὸ εἰς τὸν υ, κ' παρεγράμματισε γελοίως. ἐπεὶ ὡρᾶτο τοῖς Ἀθηναίοις ὁ νόμος, φανερῶς ἐκώλυε τὸν ἄρχοντα κωμῳδεῖν. Ἀμυνίαν δ' αὐτὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Ἀμυνίαν. 32. Ἀ-

Phi. Quot curſibus peragitur certamen ?

Str. Me quidem tu patrem multis agitas curſibus.

Sed quodnam debitum me invaſit, poſt Paſiam ?

Tres minæ pro curriculo & rotis Amyniæ debitæ.

Phi. Cùm equum evolueris, domum abducito.

Str. At ô miſer, evolviſti me è meis *bonis* ;

Quandoquidem mulctæ obnoxius fui ; & alii quoque uſuræ nomine,

Pignora ſe ablaturos aiunt. *Phi.* Revera autem, mi Pater,

Quid adeo conquereris, atque per totam noctem volutaris ?

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

32. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας. | Καὶ τοῦτο ἀνειρπολύμενος ὁ νεανίσκος λέγει. ἐξαλίσας δή, ἐκκυλιδῶσαι ποιήσας. καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ πηδῶντες ἑαυτοὺς οἱ ἵπποι τοῦτο ποιοῦσιν, ἀλινδήθραν ἐκάλουν, ὡς που καὶ ἐν τοῖς βατράχοις ὁ αὐτὸς ποιητής. ἀλινδήθρας τε καὶ ἐγκυλίσματα.

33. Ἀλλ' ὦ μάλ' ἐξήλικας. | Κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ ε. Ἀττικῶς. ὕτω ἐν τοῖς παλαιοῖς ἅπαξ ἀντιγράφων εὕρεται γεγραμμένον.

34. Ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα. | Ἦγουν καὶ δίκας πεφεύγηκα. ἢ ὡς καὶ δίκας πεφεύγηκα. ἐπιτάσει δὲ χρῆται ταύτῃ, ὅτι πρὸς τῷ ζημιωθῆναι εἰς τιμὴν ἀπορρίψαν, καὶ εἰς δίκας ἐπιπλώκει. ὀπτεύει γὰρ τὸ κακόν. ὅτι πρὸς τῷ ζημιοῦσθαί με, ἔτι καὶ δίκας ὀφείλω. καὶ γὰρ ὁ δανείσας χρέων ἀλλὰ τοῦ τόκου ἐνεχυράσασθαι ἀπειλεῖν.

Χ' ἕτεροι τόκοι. | Ἀντὶ τοῦ καὶ ἄλλοι, Ἁπλοῦν εἶπε. λείπει ἡ ὑπέρ. καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τόκου ἐνέχυρα παρ' ἐμοῦ λήψεσθαί φασιν. μᾶλλον δὲ τιμὴν ὄχλησιν δείκνυσι τιμὴν κατ' αὐτοῦ ἃς φησι τόκου χρέων ἐνεχειράσειν αὐτὸν ἀπειλεῖν.

35. Ἔτεον ὦ πάτερ. | Ταῦτα ἀκέπι ἀνειρπολύμενος, ἀλλ' ἐγχρηδεὶς λέγει, ἐωρακὼς τὸν πατέρα ὀδυρόμενον.

36. Τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφῃ. | Τί περιστρέφῃ ζωπεχῶς. συμβαίνει δὲ τοῖς ἀγρυπνοῦσι τοῦτο πάσχειν, τῇ δὲ κλίνῃσι ῥίπτειν ἑαυτοὺς καὶ καταβάλλειν.

37. Δάκνει

Στ. Δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῆς τρωμάτων.
ΦΕΙ. Ἔασον ὦ δαιμόνιε καταδαρθεῖν κἀμέ.
Στ. Σὺ δ' οὖν καθεύδε. Ἀλλ' ἦ χρέα ταῦτ' ἰὼ ὅπη
Εἰς τὴν κεφαλὴν ἄπαντα τὴν σὴν πρέψεται.
Φεῦ. εἶθ' ὤφελ' ἡ θερμὴ σε ἀπολέσαι κακῶς.
Ἧκές με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.
Ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἡδὺς βίος,
Εὐεφόλιων, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,
Βρύων μελίτταις καὶ θερβάτοις καὶ σεμφύλοις.
Ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους, τοῦ Μεγακλέους
Ἀδελ-

ΣΧΟΛΙΑ.

37. Δάκνει με δήμαρχός τις. | Πσίζων τὸν κόριν ἢ τὴν ψύλλαν καλεῖ. οἱ γὰρ δήμαρχοι ἔτοι τὰς ὑποχαφὰς ἐποιοῦντο τῆς ἐν ἑκάστῳ δήμῳ χρεῶν. καὶ τὰ ληξιαρχικὰ γεγράμματα παρ' αὐτοῖς ἦν. Συμπόνον τε τοὺς δήμους ὅτε δέοι. καὶ φόρον αὐτοῖς ἐπεδίδοσαν καὶ ἐνεχυρίαζον. Ἀριστοτέλης δὲ φησὶ Κλειδένην φησί. καταστῆσαι καὶ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἐλόντας ὀπτμέλειαν. τοῖς θερίστερον ναυκλάροις. καὶ γὰρ τοὺς δήμους αὐτῆς ναυκλαρείων ἐποίησεν. οἱ θερίστερον, ναύκλαροι εἴτε ὑπὸ Σόλωνος καταστάντες εἴτε καὶ πρῶτον. ὅπερ γὰρ τὴν πομπὴν τῆς Παναθηναίων συνόδιον, Κλειδένης καταστήσαντος αὐτὴ ναυκλάρων. ἔστι γὰρ δήμαρχος ὁ τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν ἄρχων. καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τοὺς κατὰ δήμον ἄρχοντας φησι. Δημήτριος γὰρ ὁ Φαληρεὺς ὕστερον φησί. καὶ δημάρχους οἱ περὶ Σόλωνα καθίσαντο ἐν πόλει ἀπασῆ, ἵνα οἱ κατὰ δήμον ἄρχοντες διδῶσι καὶ λαμβάνωσι τὰ δίκαια παρ' ἀλλήλων. ἔδει γὰρ τὸν δήμαρχον ἀγαγεῖν εἰς τοὺς οἴκους τοὺς ἐνεχυριαζομένους. παίζει γὰρ, ὡς εἰ ἔλεγε κόρεις ἢ ψύλλα. ὄνομα γὰρ πολίσεως οἱ δήμαρχοι, οἷς ἐχρῶ ἐνεχυριάζειν τοὺς ἀγνώμονας τῆς χρεωστῶν. τοῦτο γὰρ, ὑκὰπ καθεύδων, ἀλλ' ἐγρηγορώς. ἄλλως. Καταδαρθεῖν, οἱ Ἀττικοὶ παροξύνωσι καταδάρθειν. κυρίως γὰρ τὸ ἐπὶ δέρματος κοιμᾶσθαι. ταῦτα δὲ εἰπὼν ὁ νεανίσκος, συγκαλυφάμενος καὶ σκαφεὶς, πάλιν κοιμᾶται.

41. Εἶθ' ὤφελ' ἡ. | Τὸ ὤφελέ τινες ἀπρήπατικῶς λέγονται ὡς τὸ ὤφελε μητ' ἐγεύοντο δοαὶ νέες. καὶ τὸ Εὐριπίδου ἐν Μηδείᾳ καταρχὰς τοῦ δράματος. ἵν' ἦ παράλληλον τὸ χῆμα τῷ προσβότου ζωγραφήσειν ἀπολογούμενος τῇ θερμοπυρείᾳ. ὁ δὲ ποιητὴς ῥῆμα αὐτὸ

Str. Mordet me tribunus quidam è ſtragulis.

Phi. Sine me, ô colende *Pater* aliquantiſper dormire.

Str. Tu igitur dormias. debita autem hæc, certò ſcias,
In caput tuum omnia recident.
Vah! utinam pronuba periiſſet malè,
Quæ me, ut ducerem matrem tuam, impulit.
Mihi enim erat ruſtica vita ſuaviſſima,
Squalida, inornata, temere humi projecta,
Apibus abundans, atque ovibus & fracibus.
Poſt uxorem duxi Megaclis *filiam*, Megaclis
Neptem,

ΣΧΟΛΙΑ.

αὐτὸ εἶδε. ἔχ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσάμην. χ μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Αἰακίδαο· τὸ δὲ φεῦ, ἰδίως.

Ἡ φεμνήσει· ἀπολέσθαι. | Ἡ φεγνοήσασα τὴν γάμων. φεμνήσεια καλεῖται ἡ γυῶ προξενήτεια.

42. Γῆμ' ἐπῆρε. | Κυρίως τὸ ἀνεχαύνωσεν, ἀνεκύφισεν. ἐπαγγελλομήν φοῖκα μεγάλων εἰσοίσειν τὴν γυναῖκα. καταχρηστικῶς ἢ ἀνέπεισεν.

44. Εὐρωπῶν. | Ἀντὶ τῶν ἱδρῶν. ἐρμηνεύει ἢ τοῦτο διὰ τὸ, εἰκῆ κείμενα. εὐρωπῶσι γὸ τὰ εἰκῆ κείμενα, ὥσπερ νοητὰ αὐτοῖς ἐγγινομένης χ σηπέσης. χ εὐρὼς ὁ σκώληξ, ἐπεὶ τοῖς ἀμελῶς κειμένοις ἱδρὼς προσίζει. τετέσι, νοπός. τοιοῦτο ἢ ὁ τῆς ἀγορίκων βίος. ὁ γὸ αὐτῆς οἶκος πυρῶν χ ἱματίων μεστὸς ὢν, ὑδὲ μίαν ἔχει τοιούτων σκευασμάτων εὐδεσίαν. ἀλλ' ἄλλο ἀλλαχῆ κεῖται ὡς ἔτυχε. τὸ ἢ ἀκόρηστον, ἀκαλλώπιστος. κορεῖν γὸ καλλωπίζειν. ὅθεν χ νεωκόρος.

45. Καὶ προβάτοις χ σεμφύλοις. | Στέμφυλα κυρίως λέγεται, τὰ ὑποπίσματα τῆς ἐλαιῶν. σκεπίσματα ἢ τὰ ὀπὴ τῆς σαφυλῶν ὑποπεζόμενα. εὑρίσκεται ἢ χ ἀνάπαλιν τὰ στέμφυλα ὀπὴ τῆς σαφυλῶν, καὶ τὰ σκεπίσματα ἢ ὀπὴ τῆς ἐλαιῶν.

46. Τῆ Μεγακλέους. | Ἐδιπλασίασε τὸ ὄνομα εἰρωνευόμενος. τῆ Ἀλκμαιωνιδῶν ἢ ἔστι εἰσι γὰρ. αὐτὸς ἢ διεβάλλετο ὡς δῆλος. ὁ πρῶτος ἦν Μεγακλῆς, Κοισύρας υἱὸς, ἢ τις υἱὸς ὑποβαίνουσα γένει χ πλούτῳ. υἱὸς ἢ ἦν Ἐρετρείας. διὸ χ κοισυρᾶσθαι τὸ μέγα φρονεῖν, παρ' Ἐρετριεῦσιν.

47. Ἀ-

Ἀδελφιδῆ, ἀγριϰῶ. ὢν ἐξ ἄστεως.
Σεμνήν, τρυφωσαν, ἐγϰεϰοισυρωμμένην.
Ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγϰατεϰλινόμην ἐγὼ
Ὄζων τρυγός, τραπάς, ἐρίων πλουσίας, 50
Ἠδ' αὖ, μύρου, ϰρόϰου, ϰαταγλωττισμάτων,
Δαπάνης. λαφυγμοῦ, ϰωλιάδος, γλυϰυτυλλίδος.
Οὐμὴν ἐρῶν' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάνει.

Ἐγὼ

ΣΧΟΛΙΑ.

47. Ἀγριϰῶ ὢν ἐξ ἄστεως. | Οὐϰ ἀργῶς τῇ παρῃδήσει γυνῇ ἐχρήσατο. ὁ γὰρ ὀνειδίσαι βουλόμενος ἑαυτὸν ἄγριϰον ϰαλεῖ, ἀνόητον γὰρ ϰὴ ἄξεστον παντάπασι διαβάλλειν ἑαυτὸν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν λεληθότως, διὰ τούτου τὴν εὐπορείαν δείϰνυσι τῇ ἑαυτοῦ· ὃ γὰρ ἂν εἰ μὴ πάνυ λίαν πλούσιος, ἐπεδείϰνυτο ἂν αὐτῇ ἡ γυνὴ, ϰὴ τῇ δόξῃ αὐχοῦσα τῆς γλώττης ϰὴ τῇ ἐν ἄστει διατριβῇ. δόξαν γὰρ εἰώθασιν οἱ ἄνδρες ἔχειν ὑϕ' ἥπερ ἦν γυναιϰῶν. ὁ δὲ τῇ ἀντιφράσει ϰὴ τοῦτο ὑπεζώσατο φήσας αὐτὸν ἄγριϰον εἶναι. τὴν δὲ γυναῖϰα πολιπτιλήν. θαυμαστὸν γὰρ ὁδὲν, εἰ ἄνθρωπον ἱλοπρεπῆγμενα ϰὴ μέτειον τοῦ ὕπνου τῇ ὀπῇ τῆς ἀγριότητος διαίτῃ, γυναῖϰα ὑπέταξε πολιπτὸν ϰὴ ϰατεδαλώσατο.

48. Σεμνήν. | Οὐ τὴν σώφρονα, ὃ γὰρ ἐπαινεῖ αὐτὴν ἀλαζόνα ϰὴ ὑπέρογϰον ϰὴ σοβαρὰν τῷ εἴδει. τρυφῶσαν, ἢ ἱματίοις ϰὴ τῇ ἄλλῃ δαπάνῃ.

Ἐγϰεϰοισυρωμμένην. | Περιαγῶς ϰεϰοσμημένην. ἢ ἔθος ἦ Κοισυρόπολις ὀνομάζεται πάνυ αἰσχρὸν ϰὴ μισαρόν. ἢ τὰ τῆς Κοισύρας φρονοῦσαν. ἔστι δ' Ἑρετριαϰὸν τὸ ὄνομα. ὅτοι δ' εἰς τρυφὴν διαβάλλονται. αὐτὴ δὲ ἐλαμήθη Πεισιστράτῳ ὑπισχνήσαντι τυραννεῖν.

50. Ὄζων τρυγός. | Νέου οἴνου. ἢ τῆς ὑποσάθμης. τραπὰ δὲ λέγεται ὁ τόπος ὅπου ψύχεται τὰ σῦϰα ϰὴ ταριχεύεται. ἢ σανίσκεια δὲ εἶπε τὰ αὐτὰ, τρυγὸς, τραπᾶς. ἀντὶ τῶν σύϰων, ϰὴ ἐρίων πλουσίας, ϰὴ τὰ ὀνείνης δὲ. ἐλεγχλιϰὸν δὲ τὸ τοιοῦτον χῆμα.

Ἐρίων πλουσίας. | Ἀντὶ τοῦ πλούτου. τοιοῦτος δὲ ὁ γεωργιϰὸς βίος. ὑπὸ δὲ τοῦ ϰαθόλου, ὅτι τὰ ϰατὰ μέρος ἦλθε ϰαθόλου γὰρ ἐν τοῖς ἐπάνω εἰπὼν τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ἑαυτοῦ, βρύων μελίπαις, ϰὴ πεδάτοις, ϰὴ σεμφύλοις, πάλιν ϰαταμερίζει αὐτά· ἀπὸ μὲν γὰρ ἦν πεδάτων, τὰ ἔρια. ἀπὸ δὲ ἦν σεμφύλων, τρυγὸς ϰὴ οἶνος. ἀπὸ δὲ τραπᾶς, τὰ σῦϰα.

51. Κα-

Neptem: ruſticus qui fui, urbanam,
Splendidam, luxuriæ vacantem, delicatule ornatam.
Hanc ubi duxiſſem, unà accubui, ego
Fæcem redolens, traſiam, lanarum opulentiam; 50
Illa autem contra unguentum, crocum, oſcula impudica,
Sumptum, epularum lautitiam, Venerem, Genitalem.
Non tamen dicam otioſam fuiſſe, texebat enim telam.

Ego

ΣΧΟΛΙΑ

51. Καταγλωττισμάτων. | Αἰσχρῶν φιλημάτων θᾶττον τέρον, ἢ εἶδος αἰσχρᾶς φιλήματος· τὸ καταγλώττισμα. κυρίως δὲ καταγλώττισμα, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ζωικοίας ὁ ἀνὴρ τῇ γλῶτταν αὐτῆς, τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ σώματι.

52. Λαφυγμᾶ. | Τῆς δὲ τὰ ἐδέσματα πολυτελείας. τετέτην ἀσωτίας. λαφυγμὸν δὲ λέγει, τὸ ἁπλῶς ἐσθίειν, Εὔπολις ἐν Κόλαξι. Λαφύσσεται λαφυγμὸν ἀνδρεῖον πάνυ. Ὅμηρος ἔγκατα πάντα λαφύσσει ἔστι δὲ λάπτω καὶ λαφύσσω, τὸ ῥοφῶ, κυρίως ἐπὶ κυνῶν καὶ χοίρων. ὅθεν καὶ ἐσθίεται καὶ ὁ λαφυγμός. εἰκότως δὲ ταῦτα καταλέγει, δεικνὺς ὅτι αἱ ἐυηθεῖς γυναῖκες τοιαῦτα ἐσθίουσιν ὑπὸ τῆς ἄγαν τρυφῆς.

Κωλιάδος. Οἱ μὲν κωλιάδα τὴν θεὸν καλοῦσι, νεανίδα Ἀθηνᾶ ἀποδράντος ἀπὸ λιμῶν, συμμαχίᾳ τῆς θεᾶς, καὶ ἔτως αὐτὴν ὀνομάσαντος, καθάπερ αὐτὸς δεδεικὼς φησὶ κώλων ἀπελύθη ὑπὸ γυναικὸς, οἱ δὲ θυγατέρα τὴν ἀρχαίτατα δι' ἔρωτα. οἱ δὲ, τόπον ἐοικότα κώλοις ἀνδρὸς ἔνθα ἡ θεὸς τιμᾶται. ἔνιοι δὲ Ἴωνος θύοντος, κέρκα ἁρπάσαι κωλιῷ καὶ ἐν ἐπείνῳ τῷ τόπῳ ἀποθέσθαι, ὅθεν ἔτως ὠνομάσθη. ἄλλως. Κωλιὰς ναὸς ὅζιν Ἀφροδίτης ἔτω καλέμενος ὑπό τινος νεανίσκου Ἀθηνᾶ ἀλόντος ὑπὸ τυράννων καὶ δεθέντος τὰ κῶλα εἶτα ἐρασθείσης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς τὸ τυράννου καὶ λυσάσης, ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας, χαριστήριον τῇ Ἀφροδίτῃ ναὸν ἱδρύσατο Κωλιάδος, διὰ τὸ τὰ κῶλα λελύσθαι.

Γενετυλλίδος. | Γενετυλλὶς ἡ τῆς γλυκέως ἔφορος Ἀφροδίτη.

53. Οὐ μὰν ἐρῶν ὡς ἀργὸς εἶν, ἀλλὰ ἐπαίδα. | Πρὸς τὸ ἀργὸς, ἐπαίδα, καὶ τοῦτο εἰρωνεύόμενος. ὅθεν γυναικὸς δὲ λέγει, ἀντὶ τοῦ κατωκάλισκε. κατήδει καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀργὸς εἶν. Ἀθηναῖοι δὲ ὅτι φησὶ θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται λέξεσιν ὡς ἐνταῦθα καὶ παρ' Ὁμήρῳ κλυτὸς Ἱπποδάμεια. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ. τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες ἀγγελοῦσά μοι γυναῖ. σαθρῶν δὲ, τὸ ἀφειδῶς καταναλίσκειν. καὶ ὅθεν τοῖς ῥήτορσιν εἴρηται πολλάκις. οἰκείας δὲ γυναῖ τῇ λέξει χρῆται ὅτι

γυναικός. καὶ γὰρ ὅτι τὴν ὑφαινομένων ἱματίων ἀσαθᾶν, τὸ ἄγαν κρύειν τὴν κρόκην. δύναται μὴν ἓν τὸ ἀσαθᾶν, ἐπ' ἀμφοτέρων νοεῖσθαι. ὅπ ἢ νῦν ὅτι τὸ πολλὸ παρείληπται, δῆλον ὂν τῷ ὑπερβεβλῆσθαι.

Ἐγὼ δ' ἀμφ', αὐτῇ δοιμάκον δεικνὺς τοδί
Πρόφασιν, ἔφασκον. ὦ γύναι λίαν σαθᾶς.
ΘΕ. Ἔλαιον ἡμῖν σὺκ ἔνες' ἐν τῷ λύχνῳ.
ΣΤ. Οἴμοι τί γάρ μοι τὸν πότιν ἦπες λύχνον;
Δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλαίῃς. ΘΕ. Διατὶ δὴ κλαύσομαι;
ΣΤ. Ὅτι τὴν παχεῖαν ἐνέλιθες θρυαλλίδων.
Μετὰ ταῦθ' ὅπως νῷν ἐγχυθ' ἡδὺς, ὕτοσί,
Ἐμοί τε δὴ κ τῇ γυναικὶ τἠγαθῇ,
Περὶ τἐνόματος δὴ ταῦτ' ἐλοιδορούμεθα.
Ἡ μὲν γὰρ ἵππων προσελίθη πρὸς τὄνομα.
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην.
Ἐγὼ δ' τὸ πάππου πυθέμην Φειδωνίδην.
Τέως μὲν οὖν ἐκεινόμεθ', εἶτα τῷ χρόνῳ
Κοινῇ ξυνέβημεν, κἀθέμεθα Φειδιππίδην.

Τοῦτον

ΣΧΟΛΙΑ.

55. Λίαν σαθᾶς.] Ἐργάζη. εἰρωνικῶς καὶ τοῦτο. δεικνὺς γὰρ αὐτῇ τὸ ἱμάτιον ὡς ῥᾳδίαγε, ἔλεγε τοῦτο αὐτῇ.

57. Πότιν ἦπες.] Πότης Ἀττικῶς ὁ ταχέως ἀναλίσκων λύχνον.

59. Θρυαλλίδων.] Ἀπὸ τῆς θρύου τὸ παλαιὸν τὰ ἐλλύχνια. τὰ γὰρ παχέα ἐλλύχνια πολὺ ἔλαιον δαπανᾷσι.

60. Μετὰ ταῦτα ὅπως.] Μετὰ τὸ σπεισάμενα τῷ οἰκέτῃ ὅτι τὸ δόγμα πάλιν ἀναιρεῖται τοῦ γάμου. ὁ μὲν γυναῖκειον πάντα τὸν σίτον, ἀλλ' ἀναπαυτέον μέχρι τοῦ ὕπνου. εἶτα διαθέσαντα, καὶ ὑποκείσεως ἐπάγειν ὕτοσι, ὡς ἀχθομένῳ μοι' αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ.

61. Τἠγαθῇ.] Καὶ τοῦτο εἰρωνεύομένου λέγει. ὁ γὰρ ἀγαθὸς αὐτὸν παίζησι σασπαζόμενον, ὥστε ὑπὸ τῆς φιλονεικίας καὶ εἰς λοιδορίαν ἐκπεσπλῶσαι.

64. Ξάνθιππον.] Ὁ Ξάνθιππος Περικλέους μὲν πατήρ, ὃς ἐπὶ τοῦ πρὸ Ἀλκμαιονίδων χρόνου· ἐστεμπώθη δὲ τὸ γυναῖον δείνῳ Μεγακλεῖ, εἶτον νικήσαντι Ὀλύμπια, καὶ δι' ἱπποσοφίαν κρατηθέντι

φερομένου. ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ δειμάπον δεικνὺς τοδὶ. κατὰ φέφασιν ἔφασκον, ὦ γυναι λίαν ασυθᾶς. τοῦτο ἦ ἐπωλύσυκε δικὸν ὂν, τό τε ἀναλῶν κ) τὸ ὑφαίνειν.

Ego autem ipſi pallium hoc oſtendens
Obtentus gratia, dixi ô *mea* uxor ſubtilem admodum telam texis.
Ser. Oleum nobis non ineſt in lucerna.
Str. Hei mihi! quid tam bibulam accendiſti lucernam? Huc ades ut lugeas. *Ser.* Quid lugeam?
Str. Quòd unum è craſſis impoſuiſti ellychniis.
Poſtea, ſimulac nobis natus eſt hicce filius,
Mihi ſcilicet atque uxori huic bonæ,
De nomine quidem hunc in modum contendebamus.
Ipſa enim equum nomini addebat,
Xanthippum vocans, aut Charippum, aut Callippidem.
Ego autem ab avo nomen impoſui Phidonidem.
Eatenus ergo decertabamus; tandem progreſſu temporis
Inter nos convenimus, atque impoſuimus nomen Phidippidem. Hunc

ΣΧΟΛΙΑ.

δόντι ἐκ τῆς φυγῆς. ἐδίωξε δ' αὐτὸν ὁ Πεισίστρατ⊙, ὃν κ) μετεπέμψατο φθαχωρήσαντα ἀυτῷ τὸ τῆς νίκης κήρυγμα. Καλλίας ἦ ὁ δαδοῦχ⊙, φθονελδὼν ἐν τῇ ἱερᾷ σολῇ κατὰ Περσῶν ἐν Μαραθῶνι κ) ἀειςδύσας κατὰ βαρβάρων, κ) τείτον ὀλύμπια νικήσας ἅρματι, τὸν ὑὸν Ἱππόνικον ὠνόμασε. λέγεται ἦ τοῦτον νικῆσαι μάλισα, αἰχμαλώτε πνὸς ἐν τῇ μάχῃ τῆ βαρβάρων, φθονελδον⌈⊙ ἀυτῷ κ) μιμύσαι⌋⊙ δησαμενον. κ) αὐτὸν ὕστερον ἀπέκλεινεν ὁ Καλλίας. Ξάνθιππος μὲν ἐγένετο Περικλέους πατήρ. ὑΝῦν ἦ νῦν φησὶ αὐτὸν ἐπικοινωνεῖ τὸ λεγόμενον. πλὴν εἰ μὴ ἄρα διὰ Κοισύραν, λῦ ἔφαμεν δ' ἄλλην ἅσαν μητέρα ἡμέαται δὲ Μεγακλέους, τὸ ὄνομα τὸ Ξανθίππου εἰλήφει παρώδηται ἦ τὸ Περικλέους Μεγακλέους. ὡς ἀδωάμενον ἀμφότερα δηλοῦν. δεμέα γὰ κ) ἀσεῖα τὰ τῆς κωμῳδίας σκώμματα.

67. Κοινῇ ξυνέβημεν. | Ἀντὶ τοῦ ὡμολογήσαμεν. ὅτε κ) ἀμφοτέροις ἡμῖν ἔδοξε τοῦτο. ἢ δίοτι ἀφ' ἑκατέρων τῶν ἡμῶν τὸ ὄνομα ἐπιτέθη μέρ⊙.

Τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνετ' ἐκορίζετο.
Ὅπῃ σὺ, μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
Ὥσπερ Μεγακλέης ξύσιδ' ἔχων. ἐγὼ δ' ἔφην,
Ὅπῃ μὴ οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διεφθέραν ἐνημμένος.
Ἀλλ' οὐκ ἐπείθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις.
Ἀλλ' ἵππευόν μου καπέλαβε τὴν χρημάτων.
Νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φερντίζων ὁδοῦ
Μίδου εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως λαφυρᾶ,
Ἣν, ἢν δύνωμαι τυτονί, σωθήσομαι.
Ἀλλ' ἔξελεῖραι πρῶτον αὐτὸν βέλομαι.
Πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. ΦΕΙ. Τί ὦ πάτερ; 80
Στ. Κύσόν με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

68. Ἐκορίζετο. | Ἐκολάκευεν οἷα τοῖς παιδίοις συμβαίνει τοῖς μικροῖς.

70 Ξύσιδ' ἔχων. | Ξύσιδα πρόπαρξωίσιν. ἦγον πορφυρίδα. καὶ γὰρ μέχρι νῦν οἱ εἰστελαύνοντες ἀθληταὶ, τοιούτῳ κοσμηθέντες ἱματίῳ καὶ ἅρματος ἐπιβάντες, διὰ μέσης πομπεύουσι τῆς πόλεως. ᾧ καὶ οἱ βασιλεῖς χρῶνται. ἄλλως. ξύσις λέγεται τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον. ὃ οἱ ἡνίοχοι φοροῦσι μέχρι νῦν πομπεύοντες. χρῶνται δ' αὐτῷ καὶ οἱ πραγικοὶ βασιλεῖς.

71. Ἐκ τοῦ φελλέως. | Τόπος ὕτω καλούμενος ἐν Ἀττικῇ. ὃ μὲν ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ Διονυσόν φασί τις ἑορτὴν τοῖς Ἀθηναίοις Φέλλος καλεμένην, ἣ τις τῶν Διονυσίων ἄρχεται. Λικυμνὶς δ' ἐν τῷ πρὸ τῆς Συρίης δεῦρ φαλλὸς φησιν Ἕλλωνες τῷ Διονύσῳ ἐγείρουσιν, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόν δέ τι φέρουσιν. ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, καλέεται δ' τάδε νδρεφάσκα. καὶ παρακρεμῶν δ', ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ Συρίης Διὸς ναοῦ, φαλλοὶ ἑξῆσιν οὓς Διόνυσος ἐσώσατο. ἄλλως. τόπος τῆς Ἀττικῆς ὕτω καλούμενος. ἐκ τούτου δ' Φελλεάτας λέγουσι Δωριεῖς, τοὺς κιονηρώδεις λίθους. αἱ δ' αἶγες, πρὸς τὰ πραχύτερα φώσκουσι.

72. Διφ-

Hunc filium illa amplectens ſic blandè alloquebatur:
Cùm tu grandiuſculus natu currum agas ad urbem,
Veluti Megacles, trabeâ amictus---. Ego autem dixi,
Cùm tu quidem capellas egeris è Phelleo,
Uti Pater tuus, pelliceâ penulâ indutus.
At meis nihil obtemperavit monitis.
Sed equos alendo opes meas effudit.
Nunc ergo per totam noctem ſolicitè de via cogitans,
Unam inveni ſemitam mire excellentem;
Quam ſi huic perſuaſero *ut inſiſtat*, ſalvus ero.
At expergefacere primùm ipſum cupio.
Quo verò ſanè pacto leniſſimè ipſum expergefaciam? quomodo?
Phidippide, Phidippidule. *Phi.* Quid eſt, ô pater?
Str. Exoſculare me, atque manum cedò dextram.

Phi.

ΣΧΟΛΙΑ.

72. Διφθέραν ἐνημμένον. | Ἐνδεδυμένον. ποιμενικὸν δὲ τὸ περιβόλαιον ἡ διφθέρα. Ἀττικοὶ δὲ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ Ἰσάλλω καλῶ. ἔστι δὲ ἐκ δέρματος.

74. Ἀλλ' ἵππειόν μοι κατέχει. | Ἐπαιξε πρὸς τὸν ἱκτῖνον. νόσημα δὲ ὁ ἱκτῖνος, ὃς περιχεῖται ταῖς ὄψεσι τῶν νοσούντων. διὸ καὶ τὸ κατέχει κατὰ λόγον ἐπήγαγεν. οὕτω δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ ὀπισθελήθησάν φησιν ἵππειον οἷον ἱππικὸν ἔρωτα, νόσον ἱππικὴν διὰ τὸ πολλὰ δεδαπανηκέναι.

Τῶν χρημάτων. | Εὕρηται τοῦτο καὶ ῥημάτων. ὅθεν ἔστως εἴποις. ἀλλὰ κατέχει τῶν ῥημάτων ἐμὲ ἱππικὸν ἔρωτα. τετέσιν ἐμὲ, ὡς ἐδεῖν δεῖ δαπανᾶν ἀφειδῶς λέγοντος, λῆρον ἡγησάμενος τοὺς λόγους, ἀντεπῆν αὐτοῖς ὡς ἐρασὴς ὢν ἵππων, καὶ οὐδέ ποτε τούτου ἂν ἀπεσχόμην.

80. Φειδιππίδιον. | Τὸ ὑποκορίζεσθαι, φιλούντων ἔθος. κολακεύει δὲ νῦν τὸν υἱὸν καὶ προσποιεῖται φιλεῖν, ἵνα ἑτοιμότερον αὐτὸν πρὸς τὸ ἀξίωσιν ἑαυτῷ πείθεσθαι προσκαλέσηται.

81. Κύσόν με καὶ τὸ χεῖρε δός. | Πρὸς τὸ Ὁμηρικόν. χεῖρες ταλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο. φίλησον καὶ προσπλυξαι καὶ τὸ χεῖρε δὸς τὸ δεξιάν. ἔθος δ' ὅτι πίστει καὶ συνθήκας βεβαίαις τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλοις.

ΦΕΙ. Ἰδού, ἰδού ἐστιν. ΣΤ. Εἰπέ μοι φιλεῖς ἐμέ;
ΦΕΙ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.
ΣΤ. Μή μοι γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππειον.
Οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
Ἀλλ' εἰσφρόν σε τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς,
Ὦ παῖ, πιθοῦ. ΦΕΙ. Τί οὖν πιθοῦμαί σοι τάδε;
ΣΤ. Ἔκτρεψον ὡς τάχιστα τὼς σαυτοῦ τρόπους.
Καὶ μάθαν' ἐλθὼν ἃ 'γὼ παραγγέλλω.
ΦΕΙ. Λέγε δὴ τί κελεύεις. ΣΤ. Καὶ δή, πείσῃ;
ΦΕΙ. Πείσομαι,
Νὴ τὸν Διόνυσον. ΣΤ. Δεῦρό νυν γ' ἐπόβλεπε.
Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τωικίδιον;
ΦΕΙ. Ὁρῶ. ἰδοὺ τοῦτ' ἔστιν ἑτοῖν ὦ πάτερ.
ΣΤ. Ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
Ἐνταῦθ'

ΣΧΟΛΙΑ.

82. Ἰδού τί ἐστιν. | Τὸ αἰτηθὲν ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου ποιῶν ὁ νεανίσκος τῷ δεξιᾷ ὤρεξεν αὐτῷ. καὶ δῆλον ὅτι παρεπιχαφὴ τὸ εἶδος.

83. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονί. | Ἅρμα δείξας ὄμνυσιν, ἢ ἄλλό τι ἡνιοχικόν, ἢ πολεμικὸν σκεῦος. κυρίως δὲ νῦν ὁ νεανίσκος ὄμνυσι τὸν Ποσειδῶνα, θεὸν ἱππικὸν ὄντα, ἅτε καὶ αὐτὸς δεῖ ἵππους ἐπισταμένους. τουτονὶ δέ, τῷ κοινῷ τῶν ἀνθρώπων ἔθει χρώμενον αὐτὸν δεῖ νομίζειν εἰρηκέναι. εἰώθασι γὰρ ὀμνύοντες λέγειν. μὰ τοῦτον τὸν θεόν. μὰ τόνδε τὸν Ἀσκλήπιον. ἄλλοι δὲ ἀφίδρυμα ἔχοντα Ποσειδῶνος. διὰ τοῦτο καὶ ὁ πρεσβύτης τῷ ὅρκῳ ἀκολούθως ἄχθεται.

84. Μή μοι γε. | Μὴ εἴπῃς μοί φησι τὸν ἵππον. ὃ γὰρ ἀνέχομαι τὸ τῶν ἵππων ἀκούειν ὄνομα. διὸ ὡς ἀπολωλέκειν τὰ χρήματα.

88. Ἔκτρεψον. | Ἀντὶ τοῦ μετάβαλε. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥυπωμένων ἱματίων καὶ ἐκτρεφομένων. ἐκτρέψαι δὲ ἱμάτιον, τὸ ἀλλάξαι τὸ πρὸς τὸ ἔσω μέρος, ἔξω. ἄλλαξον οὖν φησι τοὺς τρόπους σε καὶ μεταβαλοῦ μεταφορικῶς. τὸ γὰρ ὡς τάχιστα, κυρίως ἐπὶ ἁρμάτων λάτε τάχιστα γὰρ τὰ ἅρματα.

91. Νὴ τὸν Διόνυσον. | Ἐπεὶ οὐκ ἐπιτρέπει τὸν Ποσειδῶνα ὀμνύναι, μεταβαλὼν, τὸν Διόνυσον ὄμνυσιν.

92. Καὶ

Phi. Hem tibi: quid autem vis! *Str.* Dic mihi, num me amas?

Phi. Ita, per Neptunum hunc equeſtrem.

Str. Ne mihi hunc nomines omninò equeſtrem.

Hic enim Deus mihi cauſa malorum.

Sed ſi ex animo me prorſus amas,

O fili, obtempera mihi. *Phi.* Quid ergo tibi obtemperem?

Str. Immuta quàm celerrimè mores tuos,

Atque huc age, & diſcas quæ tibi ego ſuaſero.

Phi. Dic ergo, quid jubes? *Str.* Atque nunquid morem geres? *Phi.* Morem geram,

Ita me Bacchus amet. *Str.* Age jam huc reſpice.

Viden' oſtiolum hoc atque domunculum?

Phi. Video. quid ergo hoc revera ſibi vult, ô pater?

Str. Animarum ſapientium hoc eſt conciliabulum.

Inibi

ΣΧΟΛΙΑ.

91. Καὶ τωὐκίδιον. | Τὸ οἰκίδιον ὑποκοριστικῶς. σμικρύνει δέ, καὶ τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῖς τὸ εὐτελὲς τῆς φιλοσοφίας εἰς πάντα δεικνύς. τὸ δὲ δεῦρο, νῦν ἀ τοπικὸν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐλθέ. ἤγαγε δὲ δῆθεν αὐτὸν ὅτι πλὴν Σωκράτους οἰκίαν.

94. Ψυχῶν σοφῶν. | Ἦγεν ἀνδρῶν φιλοσόφων τοῦτο δὲ ἐπ' ἀμφοτέρων δύναται νοεῖσθαι. ἔστι γὰρ ἀμφίβολον καὶ ἄδηλον. πότερον τὰς ψυχὰς αὐτὰς λέγει σοφὰς ἢ τοὺς ἄνδρας σοφούς. τοῦς δὲ ψυχαῖς ἐκείνων, ἔνεστι τὸ φερντιστήριον. ἐὰν μὲν γὰρ ψυχῶν Σοφῶν ᾖ τοῦτ' ὀξὺ φερντιστήριον, ἐνδέχεται τὸ αὐτὰς εἶναι τὰς ψυχὰς Σοφάς. ἐὰν δὲ ψυχῶν Σοφῶν, ἀνδρῶν λέγει. δύναται δὲ καὶ σκώπτειν διὰ τούτου τὸν περὶ ψυχῆς Σωκράτους λόγον. καὶ ἀσαφῶς ὑπέπιπτες εἰρηκέναι. ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ὀειζόμενος περὶ ψυχῆς, ἀσαφῶς ἔδοξε λέγειν. καὶ ὡς τινες νομίζουσιν ἀπεναντίας αὐτῷ, πλὴν ἰδίαν ἀδέκτειαν κατηγορίαν Σωκράτους ποιούμενοι. ἃ δὲ περὶ ψυχῆς ὤφειλε ταῦτα. ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος. τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον. τὸ δ' ἄλλο κινοῦν, ἢ ὑπὸ ἄλλου κινούμενον, παῦλαν ἔχει κινήσεως καὶ ζωῆς.

Φρονπτιστήριον. | Οἰονεὶ, βελτιστήριον ἢ ζωύδριόν τις καὶ δάκος παῦλαν ἔχον ζοφῶν. δάκος δὲ καλεῖται, ὁ τόπος, ἀπὸ τοῦ δα-
κνα

Ἐνταῦθ' ἐνοικεῖτ' ἄνδρες, οἱ τὸν θεσμὸν 95
Λέγοντες ἀπώλεσαν, ὡς ἔστι πνιγεύς.
Κἄστι τοῦτ' ἡμᾶς ἔτος. ἡμεῖς δ' ἀνθρακες.
Οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἐὰν λάβω διδῶ,
Λέγοντα νικᾶν κ' δίκην κἀδικα.
ΦΕΙ. Εἰσὶ δ' τινές; ΣΤ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς 100
τοὔνομα.
Μεριμνοφροντικοί, καλοί τε κἀγαθοί.
ΦΕΙ. Αἰβοῖ. πονηροί γ' οἶδα τοὺς ἀλαζόνας,
Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης κ' Χαιρεφῶν.

ΣΤ.

ΣΧΟΛΙΑ.

96. Ὡς ἔστι πνιγεύς. | Πνιγεύς, ἡ τοῦ ἀνθράκων κάμινος. διὸ ὀπλέγει, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες διὰ τὸ ὑπὸ ἡλίου θερμαίνεσθαι. κυρίως δὲ πνιγεύς, ἔνθα οἱ ἄνθρακες ἔχονται καὶ πνίγονται. ταῦτα δὲ φησὶ Κρατῖνος ἐν Πανόπταις δράματι περὶ Ἱππῶνος τοῦ φιλοσόφου κωμῳδῶν αὐτὸν λέγει. ἀφ' ἧς ζοχαζόμενοί τινές φασιν. ὅτι μισθαμοῦς ἔχθρας χάριν Ἀριστοφάνης ἦκεν ἐπὶ τοῦ τοὺς νεφελῶν ποίησιν. ὃς γε μήτε, ἴδιόν τι μήτε ἀρμόττον, ἀλλὰ μὴ δι' ὃ τοὺς ἐν ἔγκλημα ἦλθε Σωκράτης. δύο γὰρ κατ' αὐτοῦ ταῦτα προσθεὶς ἐγκλήματα, τὸ περὶ μετεώρων ὅτι δεῖ πνιγεύς. καὶ ἴσως ἱκανός ἐστι τὸν ἥττω λόγον διδάσκειν καὶ τὸν κρείττονα, τὸ μὲν, κοινὸν τοῦ φιλοσόφων ἁπάντων ἐπάγαλμα ἔγκλημα. φαίνεται δὲ καὶ διὰ τούτων ὁ Ἱππῶν κωμῳδηθῆναι φθάσας. τὸ δὲ ἐγκλημάτων. ὑδὲ τὸ ζωόλον ὀπτικοινεῖ φιλοσοφίᾳ. ὃ γὰρ τοῦτο ἐπαγγέλλονται οἱ φιλόσοφοι, δεινὸς ποιῆσαι λέγειν. ἴδιον δὲ τὸ τοιοῦτο μᾶλλον τῆς ῥητορικῆς. ὡς ἐπ' ἀμφοτέρους τὸν φιλόσοφον καθαρεύειν. εἰ δ' ὅτι ὁλόκληρον εἰς αὐτὸν ζωύταξε δρᾶμα, δ' ἔχθραν νομίζουσιν αὐτὸν πεποιηκέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴονται. πρῶτον μὲν γὰρ Δίφιλος εἰς Βοΐδαν τὸν φιλόσοφον, ὁλόκληρον ζωύταξε ποίημα. διὸ οὐκ εἰς δυσμένειαν ἐρυθαίνετο φιλόσοφος, διὰ τοῦτο δ' ἐχθρὸς ἦν. ἔπειτα Εὔπολις, εἰ καὶ δι' ὀλίγων ἐμήνυσε Σωκράτους,
μᾶλλον

διὰ πολλοὶ ξυνέρχονται σκεμμάτιοι. φρυντισταὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ περὶ τὸν Σωκράτη, διὰ τὸ φρυντίζειν ἀλλήλων. καὶ διὰ τοῦτο μηδέποτε παύεσθαι τῆς φρυντίδος.

Inibi habitant viri qui de cœlo
Dicentes persuadent quòd sit furnus:
Atque idem ambiat nos; nos autem carbones.
Hi docent, siquis argentum illis dederit,
Eum perorantem vincere tam æqua quam iniqua.
Phi. Quinam verò sunt? *Str.* Nomen haud certo novi:
Anxii contemplatores sunt boni atque periti
Phi. Papæ! miseri *homunciones* sat scio: nempe jactabundos istos,
Pallidos, discalceatos dicis,
Equorum numero maleferiatus ille Socrates atque Chærephon.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

μᾶλλον δὲ Ἀριστοφάνης ἐν ὅλαις ταῖς νεφέλαις αὐτὸν καθῆψατο. ὅδεν δὲ χεῖρον ὑπομνησθῆναι ἦν Εὐπόλιδος. διξάμενος δὲ Σωκράτης τὴν ἐπίδειξιν Στησιχόρου οἰνοχόου ἔκλεψεν. οἷον δ' ἂν ὁρᾷν τὸν φιλόσοφον, τὸ ἐν φανερῷ μάλιστα σκεῦος καταχείμενον κλέπτοντα καὶ ὑφαιρούμενον.

98. Οὗτοι διδάσκουσιν ἀργύριον ἤν τις δῷ. | Καὶ τοῦτο ψεῦδος, διαβολῆς χάριν, ὡδεὶς γὰρ μισθὸν ἐτέλει Σωκράτει. ἐπεὶ ἐκεῖνος ἔφασκε, μηδὲν εἰδέναι, δίκαιος καὶ ὑπὸ Πυθίᾳ Σοφὸς ἐκρίθη. τοῦτο γὰρ αὐτῷ πρῶτον ἔκεινεν εἶναι Σοφὸν, τὸ γνωρίσαι ὅτι μηδὲν οἶδε. πῶς ἂν οὖν μισθὸν ἐπράττετο ἄνθρωπος τῶν Σιωόντων, ὁ λέγων περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδὲν οἶδα.

102. Ἀλαζόνας. Ἰδίως τοὺς φύσεως ἐπαλλαγὰς. εἰκότως δὲ καὶ τοὺς Φιλοσόφους, ἀλαζόνας καλεῖ. ἐπεὶ λέγειν ἐπαγγέλλονται, περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ἢ ὅτι σεμνὰ ἔχοντες ἤθη, ἀλαζόνες δοκοῦσιν. ὠχριῶντες δὲ καὶ ἀνυπόδητοι, ἐπεὶ μόνης ἀρετῆς φρυντίζοντες καὶ ὀλιγωρίας, διώκουσι τὸ ἀπερίττον. πόνηροι δὲ αὐτὴ τῇ ὀπίπονοι. ἄθλιοι.

103. Καὶ Χαιρεφῶν. | Ἑταῖρος Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν, ὃς ἐκαλεῖτο καὶ νυκτερὶς, διὰ τὸ μέλας εἶναι καὶ ἰσχνόφωνος.

105. Μη-

Στ. Ἢ ἤ, σιώπα. μηδὲν ἄστῃς νήπιον.
Ἀλλ' εἶἑ κήδῃ τῆδ παιρῴων ἀλφίτων,
Τούτων ἡμῦ μοι, φασάμμυθ. πῶ ἱπποκλώ.

Φει. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον εἰ δοίης γέ μοι
Τὰς φασιδμὰς, ἃς πρέφει Λεωγόρας.

Στ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοὶ,
Ἐλθὼν διδάσκω. Φει. Καὶ τί σοι μαθήσομαι;

Στ. Εἶναι κρῆ' αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω.
Τὸν κρείττον' ὅς τις ἔζι, ⁊ τὸν ἥττονα.
Τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
Νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτατα.
Ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,

Ἀ

ΣΧΟΛΙΑ.

105. Μηδὲν εἴπῃς νήπιον. | Μηδὲν εὐήθες μηδὲ μειρακιῶδες, μηδ' ἀνόητον εἴπῃς. ἀπὸ τοῦ μηδὲ τὰ νήπια παιδία εἶναι π.

106. Ἀλλ' εἶπ κήδει. | Ἤγουν φρονπίζεις. παιρῴων δ' ἀλφίτων, ἀντὶ τοῦ χρημάτων, ἢ τῆς παιρῴας ὑσίας. τὸ δ' φασάμμυθ, ἀντὶ τοῦ καταπαύσας. ὑπὸ μεταφορᾶς φῦ ὑποζυγομένων ⁊ διαχεομένων ὑδάτων. ἄλλως. καταλύσας, καταπαύσας, ὑπεσὰς τάτε ὡς διασεῖλαι ⁊ σβέσαι τὸ ὕδωρ τῇ κώπῃ ἐρεασάσῃ. ⁊ Πίνδαρ⊖, κώπαν ἤδη μοι φάσαι. ⁊ Εὐριπίδης, φάσον δ' δεινὸν ὄμμα. ἄλλως. σῆσας, καταπαύσας. φάσαι δὲ τὸν κωπηλαζάντα σῆσαι τὴν κώπην.

108. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον. | Εὐλόγως τὸν Διόνυσον ὄμνυσι. τούτῳ δὲ ἐπετελεῖτο τὰ Διονύσια, οἷς ⁊γωνίζοντο οἵτε τῆς τραγῳδίας ⁊ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί.

109. Τὰς φασιανάς. | Οἱ μὲν ἵππας, οἱ δ' ὄρνεα, ἔνιοι δ' ἵππους χάραγμα ἔχοντας φασιανᾶ ὡς ἀλεκτρυόν⊖. ⁊ εἰκὸς δοκεῖ τοῦτο μὴ κατεψευσμένον, οἰκεῖον ἂν εἴη τῇ τοῦ νεανίσκου ἀπειρίᾳ. οἱ δὲ περὶ Ἀρχίλοχον, ὀρνίθων γένο⊖. οἱ δ' ὅπ Φᾶσις ποταμός ἔζι Σκυθίας, ὅπου καλοὶ ἵπποι γίνονται. Λεωγόρας δ' ῥητορικός πις, ὁ Ἀνδοκίδου παπὴρ. Πλάτων δὲ κωμῳδεῖ. ὦ δεῖν' Μόρυχέ τε, νυμ δὲ ἐυδαίμων ἔφης ⁊ γλαυκότης. ἦ γῆπα ⁊ Λεωγόρας, οἳ ζῆτε τερ-

Str. Au, au, tace, nequid ſtolidum dixeris.
Sed ſiquid tibi curæ ſint paternæ facultates,
Horum è grege unus tu fias, re equeſtre dimiſsâ.

Phi. Non, ita me Bacchus amet, etiamſi mihi dederis
Phaſianos quos alit Leogoras.

Str. Age, obſecro te, ô mi hominum chariſſime,
Huc veni, & doceri te ſinas. *Phi.* Atqui quid diſcam?

Str. Eſſe penes illos aiunt ſermonem duplicem,
Unum ſuperior qui ſit, inferiorem alterum:
Horum ſermonum alterum, nempe inferiorem
Vincere aiunt perorantem vel iniquiſſima.
Si itaque didiceris injuſtum hunc ſermonem

Hujus

ΣΧΟΛΙΑ.

τερπνὸν ἐδὲν ἐνθυμήμμοι. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ β. ὡς ϗ δια Μυρρίναν ἐταίρων τὰ χρήματα ἀπεβάλετό φησιν. οἱ ϑ ἔχοντας τῶ μηρῶ ἐγκεχαραγμένον φασιανόν. Λεωγόρας ϑ, ὄνομα κύριον ἑνὸς τῶν Ἀθηναίων πολιτευομένων τότε. πατὴρ ϑ ἦν Λυκόφρονος τῦ ῥήτορος. ἄδηλον ϑ εἰ ϗ ὄρνεα ἔτρεφεν ὁ Λεωγόρας. μέμνηται ϑ αὐτῦ ὡς ἱπποτρόφου Ἀθηναίου. ϗ τὸ ἐν νεφέλαις ϑ ὅτι δια τῶν ὀρνίθων ἔγωγε ἀκούω ϗ ὐκ ὅτι ἵππων ὡς οἱ πολλοί. τὸν φασιανὸν ὃς τρέφει Λεωγόρας. δηλοῖ γὰρ ὁ Λεωγόρας ϗ ἵππους τρέφειν, ϗ ὄρνεις φασιανούς. κωμῳδεῖται γὰρ ὁ Λεωγόρας ὡς χαριέντερος, ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Περιαλγεῖ.

110. Ἴθ' ἀντιβολῶ. | Πορεύου νῦν ϑ πείθηί μοι. τὸ ϑ ἀντιβολῶ, παρακαλῶ Ἀττικῶς.

111. Καὶ τί σοι μαθήσομαι. | Οὐ γὰρ ἑαυτῷ ἔμελε μαθεῖν, ἤγουν δι' οἰκεῖον θέλημα, ἢ ὠφέλειαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τῦ πατρός. διὸ τὸ Σοὶ λέγει. ἤγουν τί μαθήσομαι ὑπὲρ Σοῦ.

112. Ἄμφω τὼ λόγω. | Δυϊκῶς ἔκλινε. φησὶ ϑ ἀμφοτέρους τοὺς λόγους τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκπαιδεύειν ἱκανῶς.

114. Τὸν ἕτερον τῶν λόγων. | Τὸν δίκαιον νικᾶν. ὡς ἀγνοῶν ϑ τὸν δίκαιον εἶπε τὸν ἕτερον. ἐβέλετο γὰρ ἀδικίαν διαδάσκειν.

120. Τὸς

Ἃ νῦν ὀφείλω ἀλλὰ σὲ, τούτων πλὴν χρεών,
Οὐκ αὖ ἀποδοίλιν ἔστ' ἀλλ' ὀβολὸν σοὶ δανεῖ.
ΦΕΙ. Οὐκ ἀλλὰ πεισθοίμην. ἐγὼ δ' ἀλλ' ἁλίσκομαι ἰδὼν
Τὰς ἱππέας τὸ χρῶμα λαμπρυναγμένους. 120
ΣΤ. Οὐκ ἄρα μὰ τὸν Δήμητρα πλὴν γ' ἐμοῦ ἕνεκα.
Οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.
Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
ΦΕΙ. Ἀλλ' ἐπιθύμημά μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
Ἀνίπων. ἀλλ' εἴσιμι, σοῦ δ' ἐφήσω. 125

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

120. Τὰς ἱππέας τὸ χρῶμα.] Οἷον ἐκ τοσούτου μείναιμι ἂν ἀθλίως ὑπὸ τῶν ἱππέων ὠχρὸς καὶ διεφθαρμένος. ἐκόμων γὰρ οἱ ἱππεῖς. οἱ δὲ φιλόσοφοι κάτω κείροντο. διακεκαυσμένος δὲ, ἠμαυρωμένος, αἰχρὸς, καὶ διεφθαρμένος. ἡδύνοντο οἱ γὰρ ἱππεῖς ἐν γυμνασίοις καὶ παλαίστραις διέτριβον. ἐπιθύμημα φησὶν ὠχρὸς ὡς οἱ περὶ τὸν Σωκράτη. καὶ ἀνυπόδητος καὶ ῥυπῶν. οἱ γὰρ ἱππεῖς, εὔχροοι καὶ ὑποδεδεμένοι καὶ ἐν γυμνασίοις ἐξεταζόμενοι. καὶ ἐν τοῖς ἱππεύσι φησι. μὴ φθονεῖτε δ' ἡμῖν μὴ δ' ἀπολιγυσμένοις. τυτθὶ λιπῶσι. τοῦτο δ' ἐν ὁ νεανίσκος δεδοικέναι φησὶ τὸ ἀπέχθεσθαι τοῖς περὶ τὸν ἱππικὸν ἔχουσιν, εἰ καταλιπὼν τὸ κομᾶν τὸ σῶμα καὶ μισθὸν τὰ τῶν ἱππέων ὑποδήματα, τὰ τῶν φιλοσόφων μετέλθοι. ὡς ἱππαζόμενον δὴ καὶ τοῦτον, μετὰ τῶν ἱππέων φησὶ πάσχειν.

121. Οὐκ

Hujus æris alieni, quo nunc propter te obſtringor,
Nullo modo perſolvam ne obolum quidem cuiquam.

Phi. Morem gerere nequeo, non enim ſuſtinebo aſpicere
Equites, ipſe colore pallidus.

Str. Non ergo per Cererem de meo amplius comedes,
Nec ipſe tu, neque jugalis, neque ſamphoras.
Sed te abigam ad corvos ex ædibus meis.

Phi. At non neglectum me patietur avunculus Megacles
Sine equo eſſe. ſed eo intrò, & te nihil curabo.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

121. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα. | Εἰκότως τὴν Δήμητρα ὄμνυσιν, ἐπεὶ ἀεὶ τροφῶν ὁ λόγος ἐστί. τύπτων γὰρ ἡ θεὸς εὑρεπίς.

122. Οὔθ' ὁ ζυγὸς, οὔθ' ὁσαπφόραις. | Ζύγιοι ἵπποι καλοῦνται. οἱ ἀποβαλλόμενοι τῷ τὸ ἅρμα] ζυγῷ, τετέτην ὁ μέσος δεξιὸς, καὶ ὁ μέσος ἀριστερός. σαπφόραι δέ, οἱ σῖτον ἔχοντες ἀεὶ τὸν μικρόν. καὶ διὰ τὸ μ καὶ π γράφεται.

123. Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας. | Ἀλλ' ἐκβαλῶ σε καὶ διώξω σε τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς. ταχύτερον δ' αὐτῷ διαλέγεται καὶ ἀπλωέστερον, τὴν ἐλπίδα τὸ πείσειν αὐτὸν ἀπολωλεκώς.

124. Ἀλλ' ἃ ἀφελόμεναί με. | Εἰκὸς γὰρ ὧν καὶ τοῦτον στεμνυόμενον ἐπὶ ταῖς τιμαῖς τῆς παιδὸς, ἥδεσθαι τὸν νεανίσκον ὁρῶντα μετρχόμενον τὰ θεωρικὰ ἐπιτηδεύματα.

126. Ἀλλ'

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΘΗΤΗΣ ἢ ΠΑΙΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἀλλ' ὦσθ' ἐγὼ μὴν τοι πεσών γε κείσομαι·
Ἀλλ' ἐξαμβῶ τοῖσι θεοῖς, διδάξομαι,
Αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
Πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, ὦ βραδύς,
Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμὸς μαθήσομαι; 130
Ἴτητέον, ἢ ταῦτ' ἔχων στραγγεύσομαι;
Ἀλλ' ἐγκρούσω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.

ΜΑ. Βαλλ' ἐς κόρακας, τίς ἔσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

ΣΤ.

ΣΧΟΛΙΑ.

126. Ἀλλ' ὦσθ' ἐγὼ μὴν τοι. | Ἀλλ' ὦσθ' ἐγὼ μήτοι ἀθυμήσω διότι μὴ πέπεικα τὸν υἱόν. ὥσθ' τέλεον ἀφέξομαι τῆς γνώμης τῆς φρενιτιώσης. οἷον, ὥ φραδώσω ἐμαυτὸν ταῖς λύπαις.

127. Διδάξομαι. | Νυνὶ μὲν, παθητικὸν ὑποδεκτέον. διδάξομαι. ἢ τὸν υἱὸν φιλοσοφεῖν κρείττονα, ἢ διδάξω. διδάξω μὲν γὰρ, ὁ φιλόσοφος διδάσκαλος ἐρῶ. διδάξομαι δ' ὁ πατὴρ, καὶ πᾶς ὁ παρακούσας ἕτερον μανθάνειν. δυνάται δὲ καὶ νυνὶ εἶναι τὸ αὐτὸ, ἵν' ᾖ νοούμενον, ἐπεὶ ὁ τὸν υἱὸν, ἐμαυτὸν διδάξομαι ἔφη, ἅτε βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον. τὸ δ' ἐμαυτὸν λείπει τῇ μέσῃ ἁρμοττόντως. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ διδασκάλῳ φραδώσω. ἐπεὶ μέσον ὂν τὸ διδάξομαι, φέρει ἄμφω τὰς ἐνεργείας χωρεῖ.

129. Πῶς ἂν γέρων ὤν. | Ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λογίζεται ἐν τῷ ἀπέναι. τὸ δὲ βραδὺς, ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος κινήσεως παρείληφεν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀγχίνους εἶναι. ἄνωθεν δὲ τὰ τῆς διανοίας ὅλων θέλει.

130. Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμός. | Λόγων ἰσχνῶν λεπτολογίας. λεπτὰ γὰρ καὶ ἰσχνὰ τὰ τῶν λόγων ζητήματα. Σκινδαλμὸς δὲ, λεπτολογίας

ACTUS PRIMI

SCENA SECUNDA.

STREPSIADES, DISCIPULUS, ſeu PUER SOCRATIS.

AT Ego, etſi cecidi, non jacebo tamen:
Sed invocatis diis, diſcam
Ipſe, me conferens ad conciliabulum.
Quónam autem pacto, ſenex cùm ſim & oblivioſus ac tardus,
Rationum ſubtilium argutias diſcam? 130
Eundum eſt. quid hæc cogitando diſcrucior?
Quin fores pultem! Puer! puerule!
Diſ. Abi *tu* in malam rem, quis eſt qui fores pepulit?
Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

λεπτολογίας ἀπὸ τῆς ἡσύχου τῶν καλάμων. ἐξήγησις δὲ καὶ ἐπεξεργασία τῶν ἀκριβῶν οἱ Σκινδαλμοί. ἰδίως γὰρ Σκινδαλμὸς καλεῖται, τὰ λεπτότατα τῶν ξύλων καὶ τὰ τῶν καλάμων ξύσματα. τοῦτο δὲ ὅτι τῆς εὐθείας, ὀξυίστατα. ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων παρεξυίστατα.

131. Τί ταῦτ' ἔχων γραγγάζομαι. | Διὰ τί ταῦτ' ἔχων κατὰ νοῦν, πέζομαι καὶ Σωθλίζομαι. γραῦς δέ ὄζιν, ὁ δὲ λεπτοτάτης ὀπῆς ὀλίγη κατιὼν σαλαγμός.

132. Ἀλλ' ἰκὰ κόπτω τὴν θύραν. | Ἀλλ' οὐκ ἔχομαι τῶν ἐγγναθμῶν. τοῦτο δὲ παρεγκύκλημα. δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐλθεῖν καὶ κόψαι τὴν θύραν Σωκράτης. διαπρεπτέον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἔξωθεν κρούοντων, κοπεῖν λέγουσιν. ὅτι δὲ τῶν ἔσωθεν φορεῖν. ἱκανῶς δὲ διέσειλε Μένανδρος. ἐπὶ μὲν τῶν ἔξω, κόπτω τὴν θύραν εἰπών. ὅτι δὲ τῶν ἔσω, ἐφόρησε τὴν θύραν ἔζιών.

133. Βαλλ' ἐς κόρακας. | Ἄπιθι ἐς κόρακας. ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ καταράς λεγομένη, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς φθοράν. Βοιωτοῖς γὰρ ἀνασάπτις ὑπὸ Θρακῶν ἡμομένοις, εἶπεν ὁ θεὸς ἐκεῖ κατοικεῖν

κατοικεῖν, ἔνθα ἂν ἴδωσι λευκὰς κόρακας. οἱ δ' ἐν Θετταλίᾳ παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον εἶδον πολλοὶ πολυμήνους τοὺς τῆς ἡλίου ἱερεῖς κόρακας, ὃς παῖδες ἀφῆκαν γυμνάσαντες ὑπὸ μέθης. καὶ τελευτᾶν τὸν χρησμὸν φήσαντες, ἐνταῦθα καθῴκησαν. οἱ δ' ἐκ τῆς ζώνης λέγεσθαι τὴν παροιμίαν. ἐν γὰρ τοῖς ἐρημοτέροις τόποις, ὁπηνίκα τὰ πλοῖα ζωνύονται ἢ ὁ τὰς Ἑλλήνων καὶ Διδύμων παροιμίας ἐπιτεμών, Βοιωτοῖς φησὶν Ἀρχίλοχον ποτὲ διοικῆσαι παροικίαν ὑπὸ

Στ. Φείδωνος υἱὸς Σπερχιάδης Κιχυνόθεν.

Μα. Ἀμαθὴς γε νὴ Δί' ὅστις ὑπὸ σφόδρα
Ἀπροπαρόντως τὴν γνώμην λελάκτικας.
Καὶ φρονίδα ἐξήμβλωκας ἐξυρημένην.

Στ. Σύγγνωθί μοι· πολλῆς γὰρ οἰκῶ τὴν ἀγρῶν.
Ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τὐξημβλωμένον.

Μα. Ἀλλ' ὁ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.

Στ. Λέγε νυν ἐμοὶ θαῤῥῶν. ἐγὼ γὰρ ὑπὸ σοί, ἦ
Ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.

Μα. Λέξω· νομίσας δέ σε ζωῦτα χρὴ μυστήρια.
Ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης,

Ψύλλαν

ΣΧΟΛΙΑ.

34. Κιχυνόθεν. | Ἀπὸ δήμου τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς Κιχυνία. ἔνθα ἄγεται καὶ τὰ Ἀπολλώνεια.

135. Ἀμαθὴς γε νὴ Δία. | Ἰδιώτης καὶ ἀπαίδευτος.

136. Ἀπροπαρόντως. | Ἀμαθῶς καὶ ἀπείρως καὶ ἀνεπιτηδείως. τὸ δὲ λελάκτικας, ζοφοδόπης καὶ βίας σημαντικόν. διόπερ καὶ τὴν μέμψιν ἐπήγαγεν, ὅτι τὸ κρᾶσαι καὶ τὸ φροντιστὴν αἰσχρὸν ἦν. ἦν δὲ θεὸς φιλόσοφος τὸ τοῖς δεομένοις μὴ παρέχειν τῆς ζωμιέσθαι ἐξουσίαν. τὸν δ' ὕπνον μεμφόμενος, ὅτι βιαιότερος ἔπεισε τὴν δύναν, ὡς διαπεφευγὼς τοὺς ἐμφιλοσοφοῦντας.

137. Ἐξήμβλωκας | Ἐξέωσας, ἐξέβαλες. ἐξαμβλοῦσι δ' ἰδίως, ὅτι τὴν γυναικῶν λέγει ἀπὸ τῆς πλησσόν δαπάνη ἢ κατὰ τὸν τῆς ὠδῖνος καὶ τῆς κυοφορίας νόμον, καὶ φάρμακον ἀμβλίσκειν τὰς γυναῖκας ποιεῖν. ἰδίως δὲ τῶν ἐπὶ φιλοσόφων τὴν φροντίδα. ἐπεὶ καὶ μεσημεφρυπτὰς ἐκάλεν αὐτούς, ὡς φησίν. τὸ δὲ Σωκράτης λέγον ὅτι τέχνην ἔχω τὴν μαιευτικὴν, καὶ διὰ

ταύτης

ὑπὸ τῆς θεᾶς ἐκπεπεῖσθαι λαικῶν χορεύειν φανέντων. νεανίσκοι δέ ποτε μεθυσθέντες, καὶ συλλαβόντες χορεύειν, γυμνώσαντες ἀφῆκαν πέτεσθαι. ἰδόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ, ἐταράχθησαν, ὡς τῆς μανίας λαβούσης τὸ τέλος, καὶ φοβηθέντες οἱ νεανίσκοι, τὸν θόρυβον φυγόντες, ᾠκησάν ποτε τόπον, ὃν ἐκάλεσαν χορείας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκβαλόντες τοὺς Βοιωτοὺς οἱ Αἰολεῖς, ἔχουν τιμὴν Ἄρεως οἰκείαν ἔσαν. καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας μεθισᾶσιν εἰς τοὺς χορείας καλουμένους.

Str. Phidonis filius Strepſiades Cicynnius.

Diſ. Ineptus, per Jovem, quicunque tam vehementer,
Nullâ curâ adhibitâ, fores calcibus impetiiſti,
Et meditationem excogitatam, velut abortivam excuſſiſti.

Str. Ignoſce mihi, procul enim habito ruri.
At dic mihi rem iſtam *quam dicis* abortivam factam.

Diſ. At nefas eſt ullis præterquam diſcipulis evulgare.

Str. Dic itaque mihi audacter; ego enim ipſe
Venio, diſcipulus *ut ſim*, ad ludum hunc literarium.

Diſ. Dicam ergo. at oportet te hæc pro myſteriis habere.
Interrogabat modò Chærephontem Socrates,

Pulex

ΣΧΟΛΙΑ.

ταύτης ποιῶ τοὺ νέους ἀποκλεῖσαι τὰ νοήματα ἐν τῇ ἑαυτῆς ψυχῇ, τοῦτον νῦν κωμῳδεῖ Ἀριστοφάνης διὰ τὸ ἐξημβλωκέναι.

138. Τηλὲ γὰ οἰκῶ τῆς ἀγορᾶς. | Ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς ἀγροῖς. ὡσὰ τὸ ῥῆμα, ὅτι αὐτῷ χεῶνται πόρρω τῆς πόλεως. ἄδηλον δὲ πότερον λέγει, πόρρω τῆς ἀγροικίαν αὐτὸς κατοικεῖν, ἢ τοῖς μακρὰν καὶ πολὺ τῆς πόλεως ἀπέχουσι. λέγεται γὰ αὐτὸ καὶ τὸ Εὐριπίδιον. τηλὲ γὰ οἴκων, βιοτὰν ἐξισρυσάμην.

140. Ἀλλ' ὁ θέμις πάλαι τοῖς μαθηταῖσι λέγειν. | Ἀλλ' ὁ δυνατόν. δηλονότι ὅτι διὰ συρμὸν καὶ διαβολὴν ταῦτα παρεισάγει λέγοντα τὸν Σωκράτη. ἀλλόκοτον γὰ τῆς φιλοσόφου τὸ βασκαίνειν καὶ φθονεῖν.

144. Ἀνήρετ' ἄρτι. | Ἐπύθετο, ἀνηρώτησεν. ἄρτι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξυπογμίου, ἵνα αὐτοχεδιάζειν δοκῶσι. διαβάλλει δὲ τοὺ φιλοσόφους ὡς ἐυτελῆ ζητοῦντας διὸ καὶ ταῦτα γελοίως χάειν λέγεται. καὶ διὰ γελοίων τιμὰ Σωκράτης παίσησιν ἀκείβειαν.

Χαιρεφῶντα. | Τῶν πάνυ γνωρίμων Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν.

ἐμὲν ἢ αὐτὸ διασώσας τὴν ξυγγραμμάτων δοκεῖ ἢ γνώθαι τοῦ Δερμος καὶ Χοιρίδα ἐχθρὰ ἔσας τῷ ἀδελφῷ. καὶ φησι Ξενοφῶν Σωκράτην ξυναγορεύοντα αὐτὸν, λέγειν ὡς ἄδην ὀφθαλμῶν ὄφελον ἦν, εἰ μὴ ξυνεφορᾶτεν. ἀδὲ χειρῶν, ἀδὲ ποδῶν. δίκαιος ἢ λῶ ὁ Χαιρεφῶν Σφήττιος. τοῦτῳ καὶ ἡ Πυθὼ δοκεῖ τὸν τοῦ τὴν Σωκράτης χρησμὸν εἰπεῖν,

Σοφὸς Σοφοκλῆς. σοφώτερος δ' Εὐριπίδης.
Ἀνδρῶν ἢ πάντων, Σωκράτης σοφώτατος.

Τοῦτον τὸν χρησμὸν ὁμολογῶν ἐν τῇ κατὰ φιλοσόφων, ψεύδεται φησι τὴν Πυθίαν. τοῦ γὰρ φυσικῶς χρησμὸς, ἐξαμέτρους εἶναι. καὶ ἔστ ἢ ὅλως κωμικῶν τινί. τῇ συγχωρῆσαι τῷ χρησμῷ

Ψύλλαν ὁπόσους ἄλλοιτο τοὺς αὐτοῦ πόδας.
Δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν,
Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλατο.

Στ. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμήχανησε; Μα. Δεξιώτατα.
Κηρὸν λαβόντες, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν,
Ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.
Κἄπειτα ψυχείσῃ τοιέφυσεν περισκαί.
Ταύτας ἀπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.

Στ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τῆς λεπτότητος τῆς φρενῶν.

Μα.

ΣΧΟΛΙΑ.

145. Ψύλλαν ὁπόσους ἄλλοιτο. | Ψύλλαν μὲν ἀπλῶς, ὃν ἡμεῖς ψύλλον καλοῦμεν. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτο, τὸ πήδημα τοῦ ψύλλης διαμετρῆσαι τοῖς αὐτοῦ τοῦ ψύλλης ποσὶν, ὁπόσους τούτους πηδήσειε. δῆλον δὲ, ὅτι ταῦτά φησι διασύρων βυλόμενος τὰ τῶν φιλοσόφων ζητήματα, ὡς ἰσχνὰ, καὶ λόγου μηδενὸς ἐχόμενα. διὸ καὶ τὰ ἑξῆς, γελοίως χάειν αὐτῷ λέλεκται.

146. Τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν. | Ἰσέον ὅτι αὐτοφερσώπως εἰσῆγεν τὸν κωμῳδούμενον. καὶ ὅτι γελοίως χάειν παρείληφε τοῦτο, αὐτίκα γοῦν ὁδὲ ἄλλο τινὸς ἐμιμήσατο μέρος τοῦ σώματος, ἢ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ γελοίου. ὁ μὲν γὰρ μεγάλας εἶχε τὰς ὀφρῦς ὁ Χαιρεφῶν. ὁ δὲ φαλακρὸς λῶ ὁ Σωκράτης.

150. Τὰ

σμῷ δωϊάται. ὅτι ὃ κὴ ἄλλοι διὰ τειμέτρων πλείως χρησμοὶ, ἐμοὶ δὲ ἀλλὰ κὴ πρῷ λόγῳ λεχθέντες τῇ Πυθίᾳ, τὸ μὴν κὴ ἐπ' ἐμοὶ μέλει κὴ νῦν καχηκέναι τὸν Πύθιον ὅτω παρήσω λέγειν ἀλλὰ ἦλθ' ἀρχαίων παραδείγματ' ἕνεκα χρῆσαι δὲν μνημονεῦσαι. τῦτο μὲν γὰρ ὅτι τῷ φέρεται ἔτ' ὁ χρησμὸς ἐξενεχθεὶς ὑπὸ τῆς Πυθίας. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα κὴ λευκῆς κόραις. ἐν Λέσβῳ ὃ Γονναπεὺς Ἀπόλλων' ὁ δοθεὶς Πέλοπι, αἰτῶν' αὐτὸν ἀνάθημα τῷ θεῷ τὼ ἄρνα τὼ χρυσῶ ἕτερα παρέχοντα κνημίλια. ἔστι δ' ὅτως. Ὃ βέλομαι δῶς, μὴ δίδε δ' ὃ μὴ θέλω φέρει ὃ τὸν χρησμὸν τῦτον Ἀντικλείδης ἐν τοῖς νόσοις. κὴ ἕτερος πλείως ἂν τις ἔχοι λέγειν τοιῦτῳ ἐξενεχθέντας μέτρῳ.

Pulex quot ſaltaret ſuos pedes? 145
Cùm enim momorderat Chærephontis ſupercilium,
In caput forte Socratis inſiluit.
Str. Quomodo itaque hoc menſus eſt? *Diſ.* Dexterrimè.
Cerâ liquefactâ, poſt cum pulicem ceperat,
Immerſit in ceram pedes ejus: 150
Atque ita ei refrigeratæ annata ſunt calceamenta,
Quæ cùm ſolverat, ſpatium dimenſus eſt.
Str. Proh Jupiter rex! *Quæ iſtæc* ſubtilitas ingeniorum!
Diſ.

ΣΧΟΛΙΑ.

150. Τῷ πόδε. | Δυϊκὸν τῷ πόδε, ὅτι τῆς ψύλλης καλῶς. λέγεται γὰρ ἓξ ἔχειν πόδας. ψυχείσῃ ὃ αὐτῇ τῷ δανέσῃ.

151. Περσικαί. | Εἶδος ὑποδήματος αἱ Περσικαὶ, ὡς κὴ Ἡρόδοτος. ἐπεὶ κὴ δένδρα ὄνομά ἐστι Περσικαὶ, διὸ κὴ στρέψασαν εἶπεν ὡς ἐπὶ δένδρα. ἔστι μὲν γὰρ κὴ δένδρον. ἔστι δ' κὴ ὑποδημάτων εἶδος γυναικείων. διὸ ἐπιφέρει, ὑπολύσας. διὰ δ' τὸ δένδρον, παίζων στρέψασαν εἶπεν.

152. Ταύτας ὑπολύσας. | Ἄδωϊάτον. ἔστε γὰρ ὑπόδημα δύναται φορέσαι ψύλλα, ἔστε ὑπολύσαθαι, ἔστε μεταβῆναι τὸ στραπλαδένη κηρῷ τοῖς ποσὶ τὸ διάσημα τῦ ὑποδήματος. ἀλλ' ἄδωϊατον ἀδωϊάτῳ ἐπήγαγε ἔστε, γὰρ τὰ ὑποδήματα ἐκ κηρῦ φύσει φύσιν ἔχει. ἔστε ἦλθ' τῆς ψύλλης ποδῶν ταῦτα δωϊατὸν διὰ ἐξελεῖν κὴ διαμεῖναι τὸ τοῖς ποσὶν αὐτῆς στραπλαδένη κηρῷ τὸ διάσημα τῦ ὑποδήματος. Σφήττιος ἀπὸ δήμυ τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς.

ΜΑ. Τί δῆτ' ἀῦ, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
Φρόντισμα; ΣΤ. Ποῖον; ἀὐτιβολῶ, κἀτειπέμοι.
ΜΑ. Ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος, 156
Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχει· τὰς ἐμπίδας
Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τὸ πρωκτύλιον.
ΣΤ. Τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
ΜΑ. Ἔφασκεν εἶναι τὸ ἔντερον τῆς ἐμπίδος 160
Σπινόν· διαλέπτειν δ' ὄντος αὐτὸν τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν διὰ τὸ πρόπυγον.
Ἔπειτα πρῶτον πρὸς σενὸν προσκέμμυον,
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
ΣΤ. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
Ὦ πεισματώδους τοῦ διεντερεύματος. 166
Ἢ ῥᾳδίως φεύγων δ' ἀποφύγοι δίκην,
Ὃς τις δύοιδε τὸ ἔντερον τῆς ἐμπίδος.
ΜΑ. Πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῆρέθη
Ὑπ' ἀσκαλαβώτου. ΣΤ. Τίνα τρόπον; κἀτειπέμοι.
ΜΑ. Ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδούς,
Καὶ ζὰς πρεσφορᾶς, εἶτ' ἀῦων κεχηνότος,

Ἀπὸ

ΣΧΟΛΙΑ.

157. Ὁπότερα τὴν γνώμην. | Ἀντὶ τοῦ πῶς διανοεῖται καὶ διαλογίζεται περὶ τῶν ἐμπίδων. τὸ δὲ ὁπότερα ἀντὶ τοῦ ὁποτέρως. ἐμπίδας δὲ, ὡς ἡμεῖς κώνωπας καλοῦμεν. οἱ δὲ, εἶδος κώνωπος παρηποτάμιον ζώνην (vel ζωὴν) ἔχον.

158 Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν. | Ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦ στόματος φθέγγεται καὶ βοᾷν, ἢ διὰ τοῦ ὀρρόπυγίου. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ζώων, τροφὴν μὴ λαμβάνει σόμασι. φθέγγεται δ' αὐτῷ ἐκεῖ. καὶ γάρ ἐστιν ἐν τῷ τεθλίφθαι τοῦτο καὶ τῶν ἐγκελάδων ἰδεῖν ἃ καὶ ὕστερον προσηρεύθησαν, ἐπεὶ ἐν αὐτοῖς τὸν κέλαδον ἔχουσιν. ὕστερον γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα πάντα διὰ τοῦ ῥίνθους τὴν φωνὴν προΐεται. εἰ γὰρ τοῦτο λάβοις, καὶ ὅτε φθέγξαιτο τὸ ἐγκέλαδον, ὅτε ὁ μυσικὸς καλὸς τέτλιξ ἐπροΐοι φωνήν. τῆς αὐτῆς γὰρ καὶ ὁ τέτλιξ ἐστὶ φύσεως. καὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα καλεῖται μὲν πρὸς πολλῶν βομβύκια.

καλεῖται

Dif. Quid ergo *diceres*, alterum ſi audieres Socratis
Commentum ? *Str.* Qualenam obſecro ? dic mihi.
Dif. Interrogabat ipſum Chærephon *iſte* Sphettius,
Utrum in animo ſtatueret, culices
Ex ore cantum emittere an è podice.
Str. Quid ergo ille dixit de culice ?
Dif. Aiebat, inteſtinum culicis eſſe
Anguſtum, quod cùm prætenue ſit, ſpiritum ejus
Impetu quodàm exire rectà per podicem :
Hinc, cavum quiddam *forte* cùm anguſto adjaceat,
Culum ſonare flatus impetu.
Str. Tuba itaque eſt podex culicum.
O ter beatus ob iſtud inteſtini commentum !
Profecto quàm facillimè abſolvetur
Quicunque dignoverit inteſtinum culicis.
Dif. Pridem vero grandi cogitato ſpoliatus eſt
A Stellione. *Str.* Quo pacto ? dic mihi.
Dif. Dum ille lunæ curſus exquireret
Atque ambitus, & ideo ſurſum hiante ore intueretur,

De

ΣΧΟΛΙΑ.

καλεῖται ἡ καὶ ἐντόμια, ὅτι κατὰ τὸν ῥάγχην ἐκπέτραπται. ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ τῆς Ζρυκῶν καὶ καυδάρων καὶ ἐγχελάδων, καὶ τῆς τερπίγων μάλιστα. διὸ καὶ φθέγγεσθαι ἀξιοῦσιν αὐτά.

165. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός. | Τοιαύτη γάρ. κατὰ μὲν ἀνώτατον καὶ πρὸς τὸ ἄκρον κοίλη ἡ σάλπιγξ. τὰ κάτω δὲ, στενή. διὸ καὶ ὀξὺ φθέγγεται.

166. Τῆ διαλερεύμαΘ'. | Τῆ ἐρωτήμαΘ' τῆ διὰ τῆ ἐντέρα. τῆ ἐπινοήμαΘ' ἢ τῆς λύσεως τῆ μαθήμαΘ' τῆ περὶ τῆ ἐντέρα καὶ ἐμπίδος. ἐπειδὴ δὲ περὶ τῆς ἐμπίδος ἐντέρων λέγει, ἔπαιξε πρὸς τὸν ὑπὸ τῆ Σωκράτες λόγον τὸν περὶ τῆς ἐμπίδος ἐντέρα.

169. Γνάμιλλα μεγάλλα ἀφηρέθη | Οἷον ἐστερήθη, ἐμπεδηθεὶς ὑπὸ ἀσκαλαβώτα ὁ Σωκράτης. λέγεται δὲ καὶ ἀσκαλαβώτης καὶ γαλεώτης.

Ἀπὸ τῆς ὀρφνῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.

Στ. Ἤδιω γαλεώτῃ καταχέσθαι Σωκράτης.

Μα. Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἐᾶν ἐσθίειν. 175

Στ. Εἶεν. τί οὖν πρὸς ταῦλφιτ' ἐπαλαμήσατο;

Μα. Κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
Κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβών,
Ἐκ τῆς παλαίστρας δοιμάπτον ὑφείλετο.

Στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνον ἦν θαλῆν δαυμάζομεν; 181
Ἄνοιγ' ἄνοιγ' ἀνύσας τὸ φρονιστήριον,

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

173. Ἀπὸ τῆς ὀρφνῆς. | Καὶ ἀρσενικῶς ὁ ὄρφνος καὶ θηλυκῶς ἡ ὀρφνή. ὡς τὸ, πρὸς τὸν ὄρφνον ἀνατενῶ τὰ Περσικά. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ καὶ ἐν Σφηξὶν ὀρφνοῦ θέασαι.

175. Ἐχθὲς ἤ γ' ἡμῖν. | Λελυδότως σκώπτει τὸν τῆς φιλοσόφων βίον, ὡς ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον, διὰ τοῦτο εἰς αὔξησιν καὶ τοῦ καιροῦ ζωοτροφήσατο, εἴγε μόλις τῆς ἑσπέρας ἀναμένοντες φαγεῖν, ὑδὲ τότε παρεσκευασμένον ὑδὲν εἶχον.

177. Λεπτὴν τέφραν. | Ἰσχνὴν ἀποδόν. ὐχ ἁπλῶς ἡ τὸ λεπτὴν προστέθηκε πρὸς τὴν ὁμοίωσιν τῆς ἀλφίτων καὶ τὰ πλησία. ἰσχνὴν ἡ τέφραν, τὴν ἐκ τῆς κεκαυμένων ξύλων κόνιν. ὃ καταλλως ἡ τὸ λεπτὴν προστέθηκε πρὸς τὸ ταύτην δεῖξαι πλησίον τῆς ἀλφίτοις.

178. Κάμψας. | Καμπύλον ποιήσας, ὥσπερ ὀγκίνην εἶδεν. ὀρθοὶ γὰρ οἱ ὀβελίσκοι. καὶ Ὅμηρος. αὐτὰρ ἔπειτ' ἀπὸ ὦπτησε καὶ ἆμ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἔδεσμα ἦν ὑδέν, πρὸς τὸ ὀβελίσκε δεῖσθαι, πρὸς ἡ τὸ λαθεῖν, καὶ ἁρπάσαι τι καὶ καταχεῖν τὸ καμφθῆναι τοῦτον τοῦ χρήσιμον. ἔτι ἡ μέλλων εἰπεῖν ὅτι ὠφέλετο ὀρθὸν ὄντα φησὶ τὸν ὀβελίσκον ἵνα δι' αὐτοῦ δαυμθῇ κλέψαι τὸ ἰμάτιον. τοιαῦτα γὰρ οἱ κλέπται μηχανῶνται, ἵνα ῥᾳδίως πορρώτεν ἀρπάσωσιν ὃ βούλονται.

† Τὰ διαβήτην λαβών. | Ἐργαλεῖον ὁ διαβήτης, πολλαῖς ὀφείλον τέχναις, τῷ Λ στοιχείῳ παρεοικός. τούτῳ τὸ ἓν ἐνπεδεύλες μέρος καὶ τὸ ἕτερον περιάγοντες καὶ χαράσσοντες τὸ ὑποκείμενον, τὸ ἴσον πρᾶσι διάστημα τοῦ κύκλου ἐν τῷ κέντρῳ.

179. Ἐκ τῆς παλαίστρας. | Ὅμοιον τῷ τοῦ Εὐπόλιδος ῥη-

δέντι

De tecto, noctu, ſtellio illum percacavit.

Str. Delector *iſto* ſtellione qui percacavit Socratem.

Diſ. Heri autem, nobis cœna deerat veſperi.

Str. Eſto. quid ille igitur ad victum excogitavit?

Diſ. In menſam cum ſparſerat exilem cinerem,
Et incurvârat veru, poſtea, accepto circino,
E palæſtra pallium ſurripuit.

Str. Quid ergo *amplius* Thaletem illum miramur? 180
Aperi, aperi confeſtim ludum,

Atque

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἀνὴρ φησὶ Σωκράτης. Σπουδάζει πρὸς τὴν λύχνου οἰνοχόλην ἔκλεψεν, ἐμφαίνει ὃ διὰ τέτου ὅτι παίδων ἦσα ὁ Σωκράτης. ἐν ταῖς παλαίστραις γὰρ τὰ πολλὰ ἐζητάζοντο ἵνα αὐτοῦ ὀρχῶν.

Ὑφείλετο. Τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν. ἔδει γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τὰ ἄλφιτα. ἄλλως. δέον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν κατέχαψεν ὥστε πρασέχοντες ἂν ἐπεινήσαμεν καὶ ῥήματά τινα ἐποποιήκει, εἰς ἃ πάντων ἡμῶν ὁ νῦς καθάπερ κεχλωὼς προσῆς ἐπελάθετο, ἐπαιώεγκεν ὅτι ἀπὸ τῆς παλαίστρας ἔλαβε τὸ ἱμάτιον. διαβάλλει δ' αὐτὸν ὡς πρὸς τὰς παλαίστρας τῶν παίδων ἕνεκα διατείβοντα. ἐκεῖ γὰρ ἐφοίτα ὡς γυμνὸς τοὺς παῖδας ὁρῶν. ἄλλως. ἐπειδὴ οἱ τὰ μετεωρικὰ θεωρήματα διδάσκοντες διαβήτας γράφουσι ταῦτα, φησὶν ὅτι ὀβελίσκον κλέψας, καὶ διαβήτας ῥῆμα διαλαβὼν πάντας πρὸς αὐτὸν ἐπαγόμενος, ὑφεῖλε τὸ ἱμάτιον.

180. Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν. | Οὕτως ἐκλύετο τῶν ἐπὶ ζοφῶν εἷς Μιλήσιος. ὃς προσῆν τὰ πρὸ ἑαυτὸν ἐζευρε. παρατηρητέον δ', ὅτι ἀπ' εὐθείας τῆς ὁ Θαλῆς ὡς Ἑρμῆς, Ἑρμῆν Θαλῆν. καὶ Ἑρμέας, ὡς Θαλέας. διχῶς δ' τέτοια ἐκφωνητέον. βαρύτονον μὲν, Θάλης ὡς Χρέμης, ὃ ἢ ἡμικύ, Θάλη ὡς Χρέμη, Θάλη, Θάλητα. ὡς τὸ Θάλητα χρημάτων ἐλαττέρων εἰ δ' καὶ περισπωμένως Θαλῆς, ὡς Ἑρμῆς. καὶ Θαλᾶ, ὡς Ἑρμᾶ. ἄλλως. ὁ Θαλῆς ἦτος Μιλήσιος ἦν, εἷς τῶν ἐπὶ σοφῶν, ἦτος ἀκρος μηχανικὸς ἦν. σκαλάσας δὲ Κροῖσος πρὸς Κύρον, καὶ μὴ δυναμένης τῆς σκαπάνης αὐτῆ διαβῆναι τὸν Ἅλυν ποταμὸν μέσον ὄντα, τοῖον δέ τι μηχανᾶται. ἄνω τῆς σκαπάνης ἰὼν τέμνει τὸν ποταμὸν ἑτέρωσι ῥεῖν· ὃ πάντα, ἀλλὰ τὸ ῥεῖθρον αὐτῆ ἀλδὲν, τὸ μὲν ἐν εἰς τὴν ἀρχαίαν πορείαν ἐχώρει. δεύτερον δ' ὑπ' ἀγκύλης εἶχε τὴν σκαπάνην καὶ ὅτως ἐπεραιώθησαν. ἐποίησε δ' τὴν εἰς δύο τομάς, ἵνα καὶ ἐπανιόντες περαιωθήσωνται.

Καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.
Μαθητὼ γὰρ, ἀλλ' ἀμούσῳ τὼ δύεαν.
Ὦ Ἡράκλεις. ζωὶ ποδαπὰ ζᾷ θηρία;
Μα. Τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκεῖν ἐοικέναι;
Στ. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
Ἀτὰρ λέ ποτ' ἐς τὼ γλῶ βλέπουσιν ὑστοί;
Μα. Ζητοῦσιν ἔτοι τὰ κατὰ γῆς. Στ. Βολβὸς ἄρα
Ζητοῦσι; μὴ νυῶ τοῦτόγε φροντίζετε.
Ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι κἀγαθοί.
Τί γὰρ οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
Μα. Οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν τάρταρον.
Στ. Τί δῆτ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
Μα. Αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ.

183. Μαθητῶ. | Ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐπιθυμῶ.

184. Ὦ Ἡράκλεις. | Πεπείκε γὰρ τὸ πρωταχθὲν ὁ φιλόσοφος, καὶ ἀνέωξε τὰς θύρας. ὁ δὲ εἰσελθὼν καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ὠχρὰς καθημένους, ὡς ἀνθρώπων μορφὰς μὴ ἐχόντας, τεθαύμακε μὴ ὄντας ὅλως διὰ τὸ ὠχρότητα ἔχοντας. ὁρᾷ δὲ ὡς φιλοσόφους κωμῳδοῦντας σκώπτει τὸ ἐγκυκλήμα.

86. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι. | Πύλος, χωρίον τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα Κλέωνα στρατηγήσαντα, ἕλαβεν αἰχμαλώτους πρωτεύσαντα τὸν πόλεμον Δημοσθένης καὶ Νικίας. εἰκὸς δὲ τότε καὶ διὰ τὸν αἰχμαλωτισμὸν φόβον καὶ διὰ τὸ πολλαῖς μὲν ἡμέραις πεπολιορκῆσθαι ἐν ἐρήμῳ νήσῳ καὶ ἀφ' ἧς οὐδὲν ἦν ὁπλιτείων ὠφελεῖν, πολλῷ δὲ καὶ μετὰ τὰ ἅλωσιν ζυγκλεῖσθαι χρόνῳ δεδεμένους ἐν ξύλῳ, ὠχρούς τε καὶ ἰσχνοὺς, καὶ δυσπόνους γεγονέναι. ἰστέον δὲ ὅτι πρεῖς ἐπωνυμίας εἶχε τότε. Πύλος, Κορυφάσιον, Σφακτηρία. ἄλλως. Πύλος, νῆσος πλησίον Πελοποννήσου, ταύτην ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λάχης στρατηγῶν ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς, φρούριον ὠκοδόμησεν, ὅθεν ἐξορμώμενος, τὴν Θεραπίαν ἐδῄου τῆς Λακωνικῆς Λακεδαιμόνιοι γὰρ κατέλυσαν τὸ φρούριον θέλοντες ἐπιπλεῦσαν τῇ νήσῳ. καὶ θεασησάμενοι, ἄνδρας ἑπτακοσίους ἐντὸς τοῦ φρουρίου κατέλιπον. Ἀθηναῖοι δὲν ἔπεμψαν πολλοὺς πεζοὺς κατὰ τῶν ἀνδρῶν τούτων μετὰ Κλέωνος στρατηγοῦ. ἐλθὼν δὲ ὁ Κλέων, μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ

Atque oſtende mihi Socratem quàm celerrimè.
Diſcere enim geſtio. quin aperis oſtium ?
Proh Hercules ! cujuſmodi ſunt hæ beſtiæ ? 184

Diſ. Quid miratus es? cuinam ſimiles tibi videntur ?

Str. Lacedæmoniis illis è Pylo captis.
Attamen quid ita terram hicce intuentur ?

Diſ. Quæritant hi quæ ſunt in terra. *Str.* Bulbos ergo
Quærunt ? *eho* hoc jam vobis ne curæ ſit.
Ego enim novi ubi ſunt magni atque boni. 190
Quid ergo hi faciunt qui *ita* ſupra modum decurvati ſunt ?

Diſ. Hi quæ ſunt in Erebo ſcrutantur, infra ipſum Tartarum.

Str. Quid ergo podex cœlum ſpectat ?

Diſ. Ipſe per ſe ſydera contemplari diſcit.

At

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ πλεῖσον χρόνον τύτες πολιορκήσας, ὕστερον παρεσκήσατο καὶ αἰχμαλώτυς λαβών, Ἀθηναζε ἤγαγεν. οἷ, διά τε τὸν πολιὸν λιμὸν ὃν ἐποίησαν διὰ τῆς πολιορκίας, καὶ διὰ τὸ καταπλαγῆναι Ἀθηναίοις εἰς εἰρκτὴν, πάνυ ὠχροὶ ἦσαν.

187. Ἀτὰρ τί ποτε. | Διὰ τί ἄρα. εἰσελθὼν ὁ ὅπι Ζωπυρία κατέλαβε τὸν ἐπὶ Σωκράτυς καθημένυς. ἅτε φροντίζοντας περὶ τῆς ἐμπίδος. καὶ Συγκεκυφότας εἰς γῆν.

188. Βολβύς. | τὰ λεγόμενα ὕδνα. ἃ πνὰ τὴν γῆν σκάπτοντες εὑρίσκυσιν οἱ ἄνθρωποι.

190. Ἐγὼ γὰρ οἶδ'. | Ὡς ἀγροϊκός φησιν εἰδέναι φὴ περὶ Σωκράτυς ἀκριβέστερον, ἔνθα οἱ βολβοὶ φύονται.

191. Οἱ δ' ὀρόφ' ἐγκεκυφότες. | Τοιαῦτα γὰρ τὰ φὴ ἄγαν φροντιζόντων, καὶ περὶ τὴν διάνοιαν ἐχόντων ζήματα. Ὅμηρος. σίσκεν, ὥσαι ἢ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας.

192. Ἐρεβοδιφῶσιν. | Τὰ ὑπὸ ἔρεβος διφῶσι. τυτέσι τὰ ὑπὸ γῆν ζητῦσι, ἐρευνῶσιν, ἐξετάζυσι. τάρταρος ὃ ὅσον ὑπὸ γῆν κατώτατος τόπος.

193. Τί δῆτ' ὁ πρωκτός. | Ἴσως ἐξηύρεν τῦτο εἰληφεν ἀπὸ τῆς ἐμπίδος. ἐπεὶ κἀκείνη διὰ τὸ πρωκτὸν ἄδειν ἔλεγεν, ἀσεβεῖν νομίζειν διδάσκεσθαι λέγει. ἀνάγκη γὰρ Συγκεκυφότων αὐτῶν καὶ εἰς γῆν ὁρώντων, ἄνω τὸν πρωκτὸν βλέπειν.

195. Ἀλλ'

Ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ κεῖνος ἡμῖν ὄπτυχῃ.
Στ. Μήπω γε, μήπω'. ἀλλ' ὄπισθεν αὖ τῶν,
ἵνα
Αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
Μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
Ἔξω λαμπρύνειν πολὺ ἄμεμφ γ' ὄζει χρόνον.
Στ. Πρὸς τῶν θεῶν τί γὰρ τάχ' ὄζειν εἰπέ μοι.
Μα. Ἀστρονομία μὲν αὕτη. Στ. Τυῖ γ' τί;
Μα. Γεωμετρία. Στ. Τῦτ' οὖν τί ὄζει χρήσιμον;
Μα. Γῆν ἁπαμπρῆσθαι. Στ. Πότερα τὴν κληρωτικήν;
Μα. Οὔκ. ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. Στ. Ἀστεῖον λέγεις.
Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν κ χρήσιμον.
Μα. Αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος. πάσης. ὁρᾷς;
Αἵδε μὲν Ἀθῆναι. Στ. Τί σὺ λέγεις; ὑ πείθομαι.
Ἐπεὶ δικαστὰς ἐν ἐγὼ καθημένους.
Μα. Ὡς τῦτ' ἀληθῶς, Ἀττικὸν τὸ χωρίον.

Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

195. Ἀλλ' εἴσιθ' ἵνα μὴ ἐκεῖνος. | Κατὰ τὸ σιωπώμενον ἄλλων ἐξελιλυθότων ἐκ τῆς φροντιστικῆς, τῆς φιλοσόφοις φησὶν, ὅπ εἴστε ἀντὶ τῦ εἰσέλθετε ἵνα μὴ ὁ Σωκράτης εὕρῃ ἡμᾶς ἐνταῦθα διατρίβοντας. τὸ δ' ἐκεῖνος, κατ' ἐξοχήν. ἄλλως. τὸ ἐκεῖνος τὸ αὐτὸς, ἀντὶ ὀνομάτων φιλοσοφικῶν. καὶ Ὅμηρος παρεισάγει πρὸ Θέτιν λέγουσαν, τί πρὲ μ' ἐκεῖνος ἄνωγε μέγας θεός. καὶ παρὰ Πυθαγορείοις τὸ αὐτὸς ἔφα, τυτέστιν ὁ Πυθαγόρας. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς αὐτός. ἦγεν ὁ Σωκράτης.

200. Πρὸς τῶν θεῶν τί ταῦτα | Εἰσελθὼν ὁ φροντιστὴς ὁρᾷ τὰ τῶν φιλοσόφων σκεύη. ἄβακα ἢ ζωστῆρα, ἢ ζωγραφίαν καὶ ἐρωτᾷ πρὸ ὄζει. τυτὶ γὰ τί. διαγράμματά τινα καὶ πίνακας δείκνυσιν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν.

203. Πότερα τὴν κληρωτικήν. | Ὡς ἀρχαϊκῶς ταῦτά φησι. τὴν

At intro *vos* eatis ne ipſe in nos incidat.

Str. Nequaquam, nequaquam, ſed maneant, ut
Cum ipſis communicem quoddam negotiolum meum.

Diſ. At non convenit ipſis ſub dio
Foris morari valde diu.

Str. Per deos, quid hæc ſint, dic mihi.

Diſ. Aſtronomia quidem hæc eſt. *Str.* Hoc vero quid?

Diſ. Geometria. *Str.* Ad quid hoc ergo utibile eſt?

Diſ. Ad metiendam terram. *Str.* Num ſorte datam *ad colendum*?

Diſ. Non: ſed univerſam. *Str.* Lepidè dicis.
Hoc enim inventum populare eſt ac utile.

Diſ. Hic autem tibi terræ univerſæ ambitus. vidén'?
Hæ quidem ſunt Athenæ. *Str.* Quid dicis? hoc vix credo;
Quoniam judices non video conſidentes.

Diſ. Atqui reverâ hoc Atticum ſolum eſt.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

τῷ ἰδιωτικῷ τῷ ἀπὸ κλήρου δεδουλ[ε]υμένῳ. τῷ τελέσαν. ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνοντες πόλιν πολεμίαν, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκβάλλοντες, κλήρῳ τῷ γῆ αὐτοῖς διένεμον. ἢ κληρεγκλητῷ ἐν[τ]αῦθα λέγει τὸν γεωγικῶν, κληροῦχοι γὰρ οἱ γεωργοὶ, διὰ τὸ τοὺς Αἰγυπτίους κλήρῳ μετρεῖσθαι τὴν αὑτῶν γεωρχίαν.

205. Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικόν. | Οἴεται τὴν περὶ γεωρχίαν εἶναι τοῦτο ἀδίκημα. ἢ τυχὸν τί δημοφελὲς μάθημα τῷ δήμῳ συμφέρον.

207. Αἴδε μὲν Ἀθῆναι. | Χωρογραφίαν δείκνυσιν αὐτῷ. πινὲς ἔνθεν ἕως τοῦ οἱ μοι δημόται, τοῦ γέροντός φασιν. ἔνιοι δὲ διαιροῦσι. καὶ κατ' ἐρώτησιν δὲ εἶναι τὸ τῆς φιλοσόφου, καὶ ἐν ὑποφάσει δύναται τὸ δὲ ἑξῆς, ὡς τοῦτ' ἀληθὲς ἐν ἐρωτήσει. ὡς τοῦτό σοι δοκεῖ Ἀττικὸν χωρίον, ἐν ᾧ καθήμενοι δικάζομεν.

208. Ἐστὶ δικαστὰς οὐχ ἑῶ. | Κατηγορεῖ Ἀθηναίων ἐν[τ]αῦθα, ὡς περὶ τὰ δικαστήρια μάλα ἠρεθισμένων, καὶ τοῦ σπ[ε]ύδειν ἀμελούντων. τοῦτο δὲ καὶ Δημοσθένης ἔστιν ὅτε ποιεῖ.

Στ. Καὶ τῶ Κικυωνεῖς εἰσὶν οἱ μιὶ δημόται;
Μα. Ἐνλωῦῖ ἔνεισιν. ἡ δὲ γ' Εὔβοι' ὡς ὁρᾷς
Ἠδί. ϖλατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
Στ. Οἴμοι. ὑπὸ γὰρ ἡμῖν παρετάθη ὁ Περι-
κλέης.
Ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων τῶ ἐστιν. Μα. Ὅπου ἐστὶν,
οὐκί.
Στ. Ὡς ἐγγὺς ἡμῖν. τοῦτο πάνυ φοβοῦμαι,
Ταύτῃ ἀφ' ἡμῖν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.
Μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νὴ Δί'. Στ. Οἰμώξεθ' ἄρα.
Φέρε. τίς γὰρ ἔτος. οὐκ ἐπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. Αὐτός. Στ. Τίς αὐλός; Μα. Σωκράτης. Στ. Σώκρατες.

Ἴθ'

ΣΧΟΛΙΑ.

212. Ἡ δί'. | Αὕτη, ἤγουν ἡ δί. Τὸ δὲ παρατέταται μακρὰ διὰ τὸ ῥῆμα. λέγω δὲ τὸ ἐπιμήκης τῆς θέσεως. διὸ καὶ Μάκεις ἐκλήθη. ἐπιμήκης γὰρ ἦν. κλίνεται δὲ ἡ Μάκεις αὕτη διὰ καθαρεύοντος, διὸ καὶ ὁ νησιώτης αὐτῆς Μακεδὼς. ἦν δὲ καὶ Αἰχμαλὼς ἕτερος λεγόμενος κλινόμενος δὲ διὰ τοῦ δ. ἐλέγετο δὲ Μάκεις, καὶ ἦν Κυκλάδων μία ἡ Ἰκαρος. ἀφ' ἧς νομίζουσί τινες εἰρῆσθαι καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος.

213. Ὑπὸ γὰρ ἡμῖν παρετάθη. | Εἰς φόρον ἐξετάθη, πλείονα φόρον παρέχουσα. ἀηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἁπλῶσθαι. ἐπληρώσησαν δὲ Ἀθηναῖοι κρατήσαντες αὐτῆς. ὡσὰν τὸν χρόνον δὲ ἀπλώτησε καὶ τὸ μῆκος τοῦ πολέμου τὸ ῥῆμα τῆς λέξεως δεικνύοντος αὐτῷ τοῦ φιλοσόφου. ἐπολιόρκησαν δὲ αὐτὴν Ἀθηναῖοι μετὰ Περικλέους. καὶ μάλιστα Χαλκιδέας, καὶ Ἐρετριέας. ὕστερον δὲ τοῦτο ἀπετάπεται ἐν ᾧ ἡ θέσις δηλοῦσι καὶ αὐτὸς ἐπλούτησε τὸ παρετάθη. ἴσον τῷ ἐξετυχώθη, καὶ κατεπονήθη. Περικλέους δὲ στρατηγοῦντος, κατασκευάσαι αὐτὴν πᾶσάν φησι Φιλόχορος. καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὅτι ὁμολογίᾳ κατεσκευάσθη. Περικλῆς γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησεν ἐν πολέμῳ νικήσας τοὺς Λακεδαιμονίους. διὸ παρετάθη τοῖς φόροις καὶ ἐπεφορήθη. ὡς ἦν Ἀθηναίων ὑπεικόντων τοὺς φόρους αὐτῇ. ἄλλως. τοῦτό φησιν ὁ Σφενδιάδης ὁ νοήσας τὸ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ λεγόμενον τὸ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ,

ὅ,τι

Str. Et ubi Cicynnii ſunt populares mei? 210

Diſ. Hîc ſunt. Eubœa autem, utî vides,
Hæcce. diſtenta eſt valde prorſus in longum.

Str. Novi. à nobis enim diſtenta fuit, atque Pericle.
At Lacedæmon ubinam eſt? *Diſ.* Ubinam *inquis*? hæc
ipſa eſt. 214

Str. Quàm prope nos jacet? hoc omnino vobis curæ ſit,
Hanc à nobis procul admodum amoliri.

Diſ. At hoc fieri nequit per Jovem. *Str.* Ergo lugebitis.
Age, quid hic hominis eſt in Calatho penſili?

Diſ. Ipſe. *Str.* Quis ipſe? *Diſ.* Socrates. *Str.* Hem
Socrates.

Age

ΣΧΟΛΙΑ.

ὅ,τι νοεῖ. ὁ μὲν γὰρ τοῦτο εἴρηκεν, ὅτι μακρὰ καὶ ἐπιμήκης ἡ Εὔβοια. ὁ δ' ἐπὶ αὐξήσεως τοῦτο φόρων ἐξέλαβε. ἀπορησάμενος γὰρ Περικλῆς πῶς Εὔβοιαν ἐξέτεινε τοὺς αὐτῆς φόρους ὅτι πολύ. τοῦτο ἔδοξε τῷ Στρεψιάδῃ νοεῖν τὸ ἀπορούμενον μακρὰ πόρρω πάνυ. καὶ διὰ τοῦτό φησιν, οἶδα. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν καὶ Περικλέους παρετάθη.

215. Τοῦτο πάνυ φρονπίζετε. | Τοῦτο λέγει, ὅτι προσέκειτο Ἀθηναίοις. γράφεται μέγα, ἀντὶ τοῦ μεγάλως. τὸ δὲ φρονπίζετε, ἀντὶ τοῦ μεταβαλλόμενοι. ἐγγὺς δὲ ἡμῶν, διὰ τοῦτό φησι διὰ τὸ ἐν χωρογραφίᾳ Σωκρατικῇ παρεῖναι. ἐπεὶ οὐκ εἰσὶν ὅτοι ἀσυγκίτονες.

118. Φέρε τίς γὰρ ἔστ' ἢ πῶς τῆς κρεμάθρας. | Ἀντὶ τῆς ὑπό. Ἀπλῶς δὲ ἡ Σωκράτους. κατὰ δὲ διάνοιαν ἧς προτάσεται, σημαίνει πλείονα τὸ φέρε. νυνὶ μὲν ἔν τῷ ἄγε δηλοῖ. ἐν ἄλλοις δὲ σημαίνει ἄλλο, ὥσπερ Δημοσθένης. φέρε ἂν ἡμᾶς ἀπαυτήσωσιν οἱ Ἕλληνες ὧν νυνὶ παρήκαμεν κακῶν. ἐνταῦθα γὰρ βέλεται, λέγειν. ὅτι ὑπορεθέμεθα. κρεμάθρα δὲ λέγεται, διὰ τὸ μετέωρον εἶναι αὐτῷ κρεμωμένῳ. ἔστι δὲ σκεῦος εἰς ὃ τὰ περιπλέοντα ὄψα εἰάθαμεν ἀποτίθεσθαι. ἄλλως. παρεγκύκλημα. δεῖ γὰρ κρεμᾶσθαι τὸν Σωκράτην ἐπὶ κρεμαστῆ καθήμενον. καὶ τοῦτον εἰσελθόντα καὶ θεασάμενον αὐτὸν, ὅτι πυθέσθαι. κρεμαστὴ δὲ λέγεται, διὰ τὸ ὅτως αὐτῷ ἀεὶ μετέωρον εἶναι κρεμαμένῳ. γελοίως δὲ χάσειν, ἐν τῷ τοιούτῳ παρήγαγεν αὐτὸν σήμαπ.

219. Αὐτός. | Τιμᾷ τὸν διδάσκαλον οὐκ εἶπε πρῶτον τὸ ὄνομα.

220. Ἀνα-

Ἴθ' ἕτερ. ἀναβόησον αὐτὸν μοι μέγα. 220

ΜΑ. Αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον. ὑ γὰρ μοι χολή.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

220. Ἀναβόησον.| Τῷ μαθητῇ λέγει ὁ Στρεψιάδης καὶ τοῦτο. οἷον

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Ω Σώκρατες.

Ὦ Σωκρατίδιον. ΣΩ. Τί με καλεῖς ὦ φήμερε.

ΣΤ. Πρῶτον μὲν ὅ,τι θρᾷς ἀνίκ' ἐολῶ κάτοφθέ μοι.

ΣΩ. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. 225

ΣΤ. Ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τὰς θεὰς ὑπερφρονεῖς.

Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ.

223. Τί με καλεῖς ὦ φήμερε.| Ἀντὶ τοῦ ὦ σκιπτέ. ὦ ἐφήμερος φρονῶν. καὶ ὑπερφρονῶν τὰ κοινὰ ἀνθρώπων ἄλλως. ὦ ἄνθρωπε. ἐλέγετο δὲ ὁ Σωκράτης τισὶ ὄνειν Σεληνῷ παρεμφαίνειν. σκυθρωπὸς γὰρ καὶ φαλακρὸς ἦν. περιέσχεν ἓν αὐτῷ οἷον τὸ πρὸς Πινδάρῳ Σεληνῆς φαεννά. ὁ γάρ τοι Πίνδαρος διαλεχόμενον πρὸς φαεννὸν τὸν Σεληνὸν τῷ ὀλυμπίῳ, τοιοῦτος αὐτῷ περιέσχε λόγος. ὦ πάλαι ἐφήμερε, νῦν τις βαδίζεις χρήματά μοι διαπομπεύων. ἅμα δὲ ὡς ὑπερφανῶς τὸ Σωκράτους τὸ ἀνθρώπινα, καὶ ἐν τοῖς ὄντος αὐτῷ δίκη μετεωρολέσχης ἦν, ἕπως ἐφύσησεν ἐποίησεν αὐτὸν καλεῖν τὸν γέροντα.

225. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.| Ἀντὶ τοῦ περιφρονίζομαι τὸν ἥλιον. τὸν τοῦτο δρόμον ἐπιβαίνω τῷ ἀεί. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μετέωρον αὐτὸν ἐποίησε καθήμενον. ἔγκειται δὲ ἅμα καὶ

Age tu, elatâ voce mihi ipſum devoca.

Diſ. Ipſe quidem tu voca: non eſt enim mihi otium.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

οἷον ἐκ ἤκουσέ μου, αὐτὸς σὺ βόησον.

ACTUS PRIMI

SCENA TERTIA.

STREPSIADES, SOCRATES.

O Socrates,

O Socratiſce! *Soc.* Quid me vocas, ô mortalis homuncio?

Str. Primùm quidem, quid facias, obſecro, dic mihi.

Soc. Per aërem ſcando, atque ſolem deſpicio.

Str. Itaque è calatho deos deſpectas,

Sed

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ τὸ τοῖς πολλοῖς ἀσεβὲς διὰ τῆς λέξεως. ἴσον γὰρ τῷ καταφρονῶ. ἄλλως. ὅτι περιφρονῶ εἶπε καὶ ὁ περισκοπῶ. ἵν' ἐπειδὴ τὸ περιφρονῶ, διπλοσήμαντόν ἐστι, καὶ ἀντὶ τοῦ περισκοπῶ καὶ ἀντὶ τοῦ περιφρονῶ, ἀμφότερα εἰς τὸν Σωκράτην νοῶνται. ὅτι τε ἀέρα καὶ ἥλιον καὶ νεφέλας καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐρέσσετε καὶ ἐφιλοσόφει. καὶ ὅτι καὶ θεῖον ἑαυτὸν ἡγεῖτο, καὶ ὡσὲρ αὐτὸν μονονοὺ τὸν ἥλιον. ὁ Στρεψιάδης ὑπ' ἀντὶ τοῦ καταφρονῶ μόνον ἐνόησεν.

226. Ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ. | Ἀπλικῶς τὰ ὀξ οἰσύων πλέγματα τοῦτο καλεῖται. τοὺς γὰρ καλάθους τοὺς γεωργικοὺς, ταλάρους καλοῦσι. νυνὶ δὲ τινὰ κρεμάδραν ὅπως ἐκάλεσεν, ἐφ' ἧς ὁ Σωκράτης ἐκρέματο. ἄλλως. ταρσὸς μετέωρόν τι ἱκρίον ἐφ' ᾧ ἀλεκτρυόνες κοιμῶνται. ἔφη δὲ καταφρονεῖς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν περιοπτεῖς καὶ περισκοπεῖς ἵνα διαβάλῃ τὸν Σωκράτην καταφρονοῦντα τῶν θεῶν.

227. Ἀλλ'

Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἶ ὤφρ. ΣΩ. Οὐ γὰρ ἄν ποτε
Ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα·
Εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φορυτίδα
Λεπτῇ καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα. 230
Εἰ δ' ὧν χαμαί, τ' ἄνω κάτωθεν ἐσκόπεν,
Οὐκ ἂν ποθ' εὗρον. ἡ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βία
Ἕλκει πρὸς αὐτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φορυτίδος.
Πάσχει δ' ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.
Στ. Τί φῄς; ἡ φορυτὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς
τὰ κάρδαμα; 235
Ἰδ νυν. καταβήδ' ὦ Σωκρατίδιον ὡς ἐμέ,
Ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς ὧν χρῄζω ἕνεκ' ἐλήλυθα.
ΣΩ. Ἦλθες δὲ καὶ τί; Στ. Βουλόμην μα-
θεῖν λέγειν·
Ὑπὸ γὰρ τόκων, χρεῶν τε δυσκολωτάτων,
Ἀπόλλυμαι

ΣΧΟΛΙΑ.

227. Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἶ ὤφρ. | Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς ὢν δυνατὸν ἄνθρωπον ὄντα διαγνῶναι τὰ θεῖα.

228. Ἐξεῦρον ὀρθῶς. | ἀκριβῶς.

Τὰ μετέωρα. | Τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀφάνια. φασὶ τούτων γὰρ τοῖς φιλοσόφοις τὰ ζητήματα ἐπὶ τῆς γῆς διαλαθὼν ὑπεδεδυκώς. ψυχὰς δὲ καὶ αἰτίαν, ὡς ὁ Σωκράτης λέγει.

230. Λεπτῇ καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα. | Ἀπολογεῖται πρὸς τὴν ἐρώτησιν τὴν γενομένην ὁ Σωκράτης, λέγων τὴν αἰτίαν δι' ἣν κρεμάμενος, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς φησι φρονεῖν τὰ μετέωρα πράγματα. ὅμοιον δὲ εἶπε τὸν ἀέρα ἀντὶ τοῦ ὁμοιοπαθούμενον. ψυχὴν δὲ καὶ ματαίαν αὐτὴν πεποίηκε παρέχοντα λύσιν.

232. Οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βία. | Ἀντὶ τοῦ καὶ χάος. ἀττικῶς. Καλλίμαχος. ἀκέσατ' Ἰππώνακτος. ὁ γὰρ ἀλλ' ἥκω. ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ ἥκω.

233. Τὴν ἰκμάδα. | Τουτέστι τὸ νοητικὸν, καὶ γονιμώτατον (aut, γονεικὸν) τῆς ψυχῆς. φασὶ γὰρ οἱ φιλόσοφοι καὶ φέρειν τὴν κρᾶσιν τῶν ἀέρων τὸ ὀξύτερον, ἢ τὸ ἀραιότερον ἐπιβάλλειν τοῖς θείοις διαπαίζει δὲ τὰ φιλοσόφων ἡ κωμῳδία. λόγος γὰρ παρ' ἐκείνοις, ὡς ὄντως ἐπιπάσται εἰς ἑαυτὴν τὰς ὑποκειμένας οὐσίας ἡ γῆ.

Sed non à terra ſcilicet? *Soc.* Nunquam enim *aliter*.
Exquirerem rectè res ſupernas,
Niſi ſuſpenſo intellectu, & cogitatione
Tenui permixtâ cum cognato aëre.
Quòd ſi humi conſiſtens, quæ ſuprà ſunt, ab imo contemplarer,
Nunquam ea excogitarem. enimvero terra vi ſuâ
Attrahit ad ſe humorem cogitationis.
Accidit hoc idem etiam naſturtiis.
Str. Quid ais? num cogitatio attrahit humorem in naſturtia?
Age nunc, deſcende ad me, ô Socratiſce,
Ut ea me doceas, quorum gratiâ adveni.
Soc. Quamobrem autem veniſti? *Str.* Dicendi artem diſcere cupiens.
Ab uſuris enim & uſurariis perverſiſſimis
Omnino

ΣΧΟΛΙΑ.

ἡ γῆ. τὸ δὲ πάσχειν ἐ μόνον ὅτι ἧ παρόντων τι λέγεται, ἀλλὰ ϗ ὅτι ἧ ποιούντων. ϗ γὰ οἱ ποιοῦντες, ὕσπερ τινὰ ϗ αὐτοὶ πάσχουσι πάθ@ αὐτὸ τὸ ποιεῖν. τὰ ὃν κάρδαμα τῷ ἧ ἀφαιρεμμένων αὐτοῖς βοτανῶν ὑγρότητα εἰς ἑαυτὰ ἕλκοντα, ξηρὰς αὐτὰς καταλείπει. ϗ ἔστι τοῦτο αὐτῇ πάθ@.

234. Καὶ τὰ κάρδαμα. | Εἶδ@ βοτάνης ἀγρίας ἀφ' ᾗ Πέρσαις. νυῦ δ', τῷ Σκάφον λέγει. ταῦτα δ' ἧ ἀφ' αὐτὰ φυομένων λαχάνων τῷ δυνάμιν ἐπιτέτακται. ϗ πᾶν τὸ ἐν ἐκείνοις ὑγρὸν ἐπισπώμενον, αὖπον τῷ ξηραίνεσθαι καθίστατ.

235. Ἡ φρονῖς ἕλκει. | Δέον εἰπεῖν, ἡ γῆ ἕλκει τὰ κάρδαμα. ὁ δ' ὡς ἰδιώτης ζωνέχθη τῷ φράσιν, ϗ ἀσαφὲς ἐποίησε τὸ δηλούμενον. τοῦτο δ' ἀφ' ἧς τῷ τῆς Σεμέλης ἀμάθειαν ὀνειδίζων ὁ ποιητὴς ἐποίησεν ἀδιανόητον.

238. Ἦλθες δ' κατά π. | Ἐντεῦθεν κατέρχεται κατὰ τὸ σαπρούμενον. φθάσαντι δ' αὐτῷ, λέλεκται ἐν εἰρωνείᾳ. ϗ ἐκ οἰκεῖ τῷ αὐτῷ μηνυούειν Ἀριστοφάνης.

239. Ὑπὸ γὰ τύκων. | Ὅτι χρῆται Ἀριστοφάνης τοῦ δανειστὰς λέγει. ἡ μὲν γὰ ζωνήθεια, τοῦ χρεωφειλέτας, χρῆται κα-

λεῖ. Ἀθηναῖοι δὲ τὸν μὲν δανειστὰς χρῆσας λέγουσι, τοὺς δὲ ὀφειλέτας, χρεωφειλέτας καὶ χρεώστας. Φωκυλίδης ἐν μὲν τοῖς ἀστεῖ ποιήμασι κατὰ τὴν ζωηδειαν, τοὺς χρεωφειλέτας χρῆσας καλεῖ,

Ἀγομαι φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι. 240

ΣΩ. Πόθεν δ' ὑπόχρεως ζωὸν ἔλαθες ἡμόμενος;

ΣΤ. Νόσῳ μ' ἐπέτειψεν ἱππικὴ, δεινὴ φαγεῖν.
Ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
Τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα, μισθὸν δ' οἶκον δόν
Πρατῆρ', ὀμόμαί σοι καταθήσειν τὼς θεούς. 245

Σω Ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
Ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. ΣΤ. Τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
Σιδαρέοισιν ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

ΣΩ.

ΣΧΟΛΙΑ.

240. Τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι. | Τετέχνηται ἐκ τοῦ ἐνέχυρον ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐνυπάρχουσαν οὐσίαν, οἷον ἱμάτια καὶ σκεύη καὶ ἄλλα.

241. Πόθεν δ' ὑπόχρεως ζωὸν ἔλαθες. | Ὡς ὑπὸ νοσήματος πού τινος εἰσήγαγε τὸν λόγον. εἰωθασμὸν γὰρ ἐν τῇ ζωνηδείᾳ πωωθανόμενοι ἦσαν καὶ μόνοντων λέγειν, πόθεν ἡ ζωὴ ἡμέθαυτὴν νόσον. διὸ καὶκεῖνος ἐξῆς λέγει, νόσῳ μ' ἐπέτειψεν ἱππική. ἐκ ποίας δέ τινος φησιν αἰτίας, ἔλαθες σεαυτὸν, πολλοῖς ὑποπεσὼν δανείοις.

242. Νόσῳ μ' ἐπέτειψεν. | Ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς νόσος καὶ τὸ ἵππους τρέφειν. δαπανηρὸν γὰρ καὶ ἐκ ἔχον τοὺς καρποὺς ἀξίους τῆς ἀναλώσεως. Ἐπέτειψε δ' οἷον ἐξέτειψε καὶ κατεδαπάνησε.

Δεινὴ φαγεῖν. | Καταναλῶσαι δεινή, δαπανηρά. ἅμα δ' ὅτι τὰ δύσθηρα ἦν ἐπίων νόσων τρέφεσθαι γίνεται.

245. Ὀμοῦμαί σοι. | Ἀντὶ τοῦ, ὃν ζωήσωμαι μισθόν σοι τελεῖν ὄμνυμι τοὺς θεοὺς τοῦτόν σοι δοῦναι. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἵνα διαβάλλῃ αὐτόν.

246. Ποίους θεούς. | Ταῦτα ἴσως αἰνίττεσθαι δυνατὸν τρὸς τὴν διαβολὴν τοῦ Σωκράτους, ἣν τινες διέβαλλον αὐτὸν ὡς ἠσέβει. λέγοντες ὡς τὸ θεῖον ὀμνῦναι, νὴ τὸν ἀλεκτρύονα καὶ τὴν πλάτανον

λεῖ, λέγων ὅτως. χρήσης κακῶς ἔμμαι ἀνδρὸς φεῦγε. μή σ' ἀνιήσει δίδὸς ὃ δῶ καιρὸν ἀπαιτέων. ἐν ἐκείνῳ μοί τοι ἀντὶ τῶ δανειστὴς λαμβάνεται. μηδέποτε χρήσης πικρὸς γλῶ ἀνδρὶ πένητι.

Omnino ſpolior, bona mea pignori capta patior.
Soc. Unde vero, obæratus cùm eſſes id temet *ita* latuit?
Str. Morbus me labefecit equeſtris voraciſſimus.
At me edoceas alterum ſermonum tuorum,
Illum *nempe* qui nihil perſolvit: mercedem vero, quamcunque
Exegeris, me daturum juro per deos.
Soc. Quales per deos juras tu? nam primò, Dii
Nobis pro more recepto non ſunt. *Str.* Per quid ergo juratis? num
Per ferreos nummos, ſicut in Byzantio *fieri ſolet?*

Soc.

ΣΧΟΛΙΑ.

πλάταγον. ἢ ἄλλα τοιαῦτα. ὡς ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Ξενοφῶν ἱστορεῖ λέγων ὅτως. πολλάκις ἐθαύμασα πῶς ποτὲ λόγοις ἔπεισαν Ἀθηναίους οἱ γράψαντες Σωκράτη ὡς ἄξιον εἶη θανάτου τῇ πόλει. δεῖ δ' ὑποβὰς ὀλίγον, ἀδικεῖ γάρ (φησι) Σωκράτης τοὺς νέους διαφθείρων, καὶ ξένα δαιμόνια εἰσάγων. ἤτοι ἂν εἰς τέλεον ἀναιρεθῇ αὐτῷ δεῦς, τὸν λόγον ἐκδεκτέον. ἢ ὡς πολυπραγμονεθῇ ποῖον ὁμόσει ἡμῖν θεῶν γεγονέναι. πρῶτον μὲν, τοὺ κατὰ Ὀφίωνα καὶ Εὐρυώμεδον, δεύτερον ὃ τοὺ κατὰ Κρόνον καὶ Ῥέαν. ὃς πάνυ Ὁμηρικὸς βραχίονας τείνων ὃ Διὶ τῶ ἀρχῶ καταλύσας τῶ ἐκείνου, ὃς ὀλυμπίους κλήζομεν. ἄλλως. τοῦτό φησιν, ἐπεὶ ἐκεῖνος ὁ γέρων ἀσωματώτως εἶπεν ὡς νομίσματα αὐτῷ καταδήσειν τοὺ δεῦς, ἅμα ἐπφέρει, τὸ πίστις ὁμεῖ σὺ δεύς. οὐχ ὡς ἄλλοις αὐτὸς χρώμενος θεοῖς, ἀλλ' ὅπ ὤμοσεν ὡς νόμισμα καταδήσειν τοὺ δεύς.

248. Σιδαρέοισιν.| Τὸ νομίσμα σημαίνον δύο, τό τε νόμισμα ἔθος καὶ τὸ τύπωμα τὸ τετυπωμένον χαλκῶ ἢ χρυσῶ ἐπὶ τῶ χαλκῶ ὁ Στρεψιάδης ἐδέξατο. καὶ ἐ φησὶ τὸ ὑπὸ Σωκράτους ῥηθὲν ἀπλώτησεν. ἀλλ' ἔμιξεν ἀμφότερα. ἔδει γὰ εἰπεῖν πίστιν ὄμνυτε θεοῖς. ἢ τίνι χρῆσθε νομίσματι. λεπτοῖς ὃ νομίσμασι φαίνονται κεχρῆσθαι Βυζάντιοι. διὸ καὶ δωεικῶς εἶπεν.

πεν. ἔνιοι δὲ κατὰ πολυμάθειαν δωρεΐζουσιν. Πλάτων Πεισάνδρῳ. χαλεπῶς ἂν οἰκήσαιμεν ἐν Βυζαντίοις. ὅπου σιδαρέοισι νομίσμασι

Σω. Βάλει τὰ θεῖα πρήγματ' εἰδέναι σαφῶς,
Ἀπ' ὀξὺν ὀρθῶς; Στ. Νὴ Δί' εἴπερ ὀξύ γε. 250
Σω. Καὶ ξυγχωνεύσας ταῖς Νεφέλαισιν εἰς λόγους,
Ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν; Στ. Μάλιστά γε.
Σω. Κάθιζε τοίνυν ὀπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.
Στ. Ἰδὺ κάθημαι. Σω. Τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
Τὸν στέφανον. Στ. Ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες. 255
Ὡσπέρ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ δύσετε.

Σω.

ΣΧΟΛΙΑ.

249. Βάλει τὰ θεῖα πρήγματ'. | Οὐκ ὡς θεὸς ἡγεμὼν τοῦ φροντὶ τοῖς ἄλλοις νομιζομένοις τὰ θεῖα λέγει ὅπως, ἀλλ' οἷον, τὰ ἀξιοθέατα καὶ ὄντως μεγάλα καὶ τίμια.

252. Δαίμοσιν. | Ὡς εἰ ἔλεγε τοῖς καπνοῖς, ταῖς σκιαῖς, ταῖς ἡμετέραις θεαῖς. τὰ γὰρ μηδενὸς ἄξια καπνὸς καὶ σκιὰς καὶ νεφέλας ὀνομάζομεν. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ, καπνὸς ἀποφαίνει καὶ σκιάς. ἀρμοζόντως δὲ ἡ τῶν φιλοσόφων ἐπιχράφει ταύτας εἶναι θεάς, ἐπειδὴ ὡς ἔφημεν, φασὶ τὰ νέφη μᾶλλον ἐπῴλωται.

253. Σκίμποδα. | Τὸν κράβατον σκίμποδα λέγουσιν Ἀττικοί. οἱδέ φασι σκιμπόδιον. ἴσως δὲ λέγουσι τὸ χωλὸν κραβάτιον. σκιμπάζειν γὰρ τὸ χωλαίνειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἴρηται, φασὶ τὸ σκαμβὸς ἔχειν τοὺς πόδας.

254. Τουτονὶ τοίνυν λαβέ. | Καὶ τοῦτο παρεπιγραφή. καὶ γὰρ τὸν Σωκράτη φασὶ δεῖσθαι τὸν στέφανον ἀπ' ὤ, κἀκεῖνον λαβεῖν.

256. Ὡσπέρ με τὸν Ἀθάμανθ'. | Ἀθάμας ἐκ Νεφέλης δύο παῖδας ἔσχεν, Φρίξον καὶ Ἕλλην. ἀφεὶς δὲ τοὺς Νεφέλην θεὰν ὄσαν, ἀνεῖλε γυναικὶ ἐμίγη. ζηλοτυπήσασα δὲ ἡ Νεφέλη, ἀπέπτη εἰς οὐρανόν, καὶ τοὺς τοῦ ἀνδρὸς χώρων αὐχμῷ ἐκόλαζε. πέπομφεν δὲ θεωρὸς εἰς Ἀπόλλωνα Ἀθάμας, ἐρέσθαι τοῦ τὸ αὐχμοῦ. ἡ δὲ τότε γυνὴ θέλουσα Φρίξον καὶ Ἕλλην ἀπολωλέναι, πέπεικε διὰ δώρων τοὺς θεωροὺς εἰπεῖν Ἀθάμαντι ὡς οὐκ ἂν ἄλλως παύσαιτο τὸν αὐχμὸν ἔχουσιν ἡ Πυθία, εἰμὴ τοὺ τῆς Νεφέ-

λης

σι χεῶνται. ἄλλως. ἐδόκει τὸ τῆς Βυζαντίων νόμισμα, ἐλάχιστον εἶναι πάντων καὶ φαυλότατον, ἅτε σίδηρᾶν κατάξυλον· ἢ ὅτι ἐκεῖ μέταλλον ἦν, ἐν ᾧ ὤμυον.

Soc. Viſne res divinas perſpicuè ſcire,
Qualeſnam ſint reverâ? *Str.* Imo per Jovem, ſi modo ſint omnino. 250

Soc. Et cum nubibus in colloquio congredi,
Noſtris Deabus? *Str.* Maxime quidem *volo.*

Soc. Conſide igitur hâc in ſacrâ ſella.

Str. En conſideo. *Soc.* Hanc itaque accipe
Coronam. *Str.* Quorſum coronam? hei mihi, Socrates,
Vereor ne me, veluti Athamantem, ſacrificetis. 256

Soc.

ΣΧΟΛΙΑ.

λης διώσειν παῖδας. ἀκέσας ἦν Ἀθάμας, μεταπέμπεται τοὺς παῖδας ἐκ τῆς ποιμνίων. εἰς ἣν κριὸς ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος φωνῇ, λέγει Φρύξῳ καὶ Ἕλλῃ τὰ περὶ τῆς Χρυσῆς. φοβηθέντων ἦν τούτων μετὰ τοῦ κριοῦ, ἡ μὲν Ἕλλη ἐν τῷ περαιοῦσθαι τὸν ἐν Ἀβύδῳ πορθμὸν, ἀπεπνίγη πεσοῦσα ἀπὸ τοῦ κριοῦ. ὅθεν καὶ ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος κέκληται. Φρύξος δὲ ἐποχούμενος τῷ κριῷ εἰς τὴν τῆς Κόλχων γῆν διεσώζεται. ἔνθα καὶ τὸν κριὸν, ὃς ἀπὸ τῆς θεῶν χρυσόμαλλος γέγονε, θύει τῷ Ἄρει ἢ τῷ Ἑρμῇ. καὶ κατοικήσας αὐτόθι, τέκνωμα καταλέλοιπε τῷ τόπῳ. ἐκ τούτου γὰρ ἡ Φρυγία ἔτως ἐκλήθη. Ἀθάμαντα δὲ ἡ Νεφέλη δίκλιν αὐτῇ δώσειν διὰ τοὺς παῖδας πεποίηκε. σφαγιασθεὶς γὰρ στεφανηφορῶν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς Χρυσομάλλου, ὑπὸ Ἡρακλέους σέσωσται. ὅτου γὰρ Σοφοκλῆς ἐν δράματι πεποίηκε. ἄλλως. ἐν Ἀθάμαντι Σοφοκλέους, ὑπόκειται Ἀθάμας στεφανηφορῶν ὥσπερ ἱερεῖον δίκας εἰσπραττόμενος παρὰ Φρύξου. ἄλλως. τοῦτο σφὸς τὸν ἕτερον Ἀθάμαντα Σοφοκλέους ἀποτεινόμενος λέγει. ὁ γάρ τις Σοφοκλῆς πεποίηκε τὸν Ἀθάμαντα ἐστεφανωμένον καὶ παρεσκευασμένον τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς Χρυσομαλλοσμένου. μέλλοντα δὲ ἀποσφάττεσθαι αὐτὸν, βδελυσσόμενον Ἡρακλέα καὶ τὸν θανάτου ῥυόμενον λέγοντες ὡς σώζοιτο ὁ Φρύξος, δι' ὃν ἔμελλεν ἐκεῖνος τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ πρεσβύτης ἔοικεν ὥσπερ ὑποδείγματι τῷ κατ' ἐκεῖνον χρώμενος, διδοικέναι φησὶν ἐκείνῳ παραπλήσια.

Σω. Οὔκ· ἀλλὰ πόμπα ταῦτα τὼς τελεμψύας
Ἡμεῖς ποιεμψω. Στ. Εἶπα δὴ τί κερδάνω;
Σω. Λέγειν γλυκὺς τείμμα, κρόταλον, παμπάλη.
Ἀλλ' ἔχ' ἀτρέμας. Στ. Μὰ τὸν Δί' ὑ φθύσῃ γέ με,
Κατατμηθήσῃ γὲ παμπάλη γλυκύσμαι.

Σύσημα κατὰ Περικοπὴν στίχων ιϛ.

Σω. Εὐφημεῖν χρὴ τὸν προσβύτην, ἢ τῆς ὀργῆς ὑπακούειν.
Ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτερπτ' ἀήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,

Λαμ-

ΣΧΟΛΙΑ.

257. Τὼς τελεμψύας.] Τὼς μυσταγωγούς. ἐνδόξοις γὰρ μυστηρίοις παραβάλλει τὰ τῆς φιλοσόφων παιδήματα, ἵνα ἐπὶ μᾶλλον πείθῃ προσέχειν τὸν λόγον τὸν γέροντα, ὡς θειοτέρῳ τῷ πράγματι.

259. Λέγειν γλυκὺς τείμμα.] Ἱκανὸς καὶ δεινὸς ἔσῃ λέγειν. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, ὡς ἴταμός καὶ ἀναιδὴς ῥήτωρ καὶ παπτώμενος Αἰσχίνης, περὶτείμμα ἀγορᾶς αὐτὸν καλεῖ. τείμμα δὲ τετειμμένος ἐν λόγοις. κρόταλος δέ, εὔγλωττος, εὔστομος, ἢ μεταφορὰ ἐκ τοῦ κροτάλου. ταῦτα δὲ λέγων λίθους συγκρούει ἄνωθεν ἀπ' αὐτῶν. τείμμα δὲν εἶπε, διὰ τὸ τείβεσθαι τοὺς λίθους. κρόταλον δέ, διὰ τὸ κρούεσθαι αὐτόν. παμπάλη δὲ διὰ τὴν τραχύτητα. ἐπεὶ παίπαλα καλοῦμεν τὰ δύσβατα. ἄλλως. ταῦτα λέγων ἅμα ὁ Σωκράτης εἰς τὰ θύματα, παρατείβων ὀρεινοὺς λίθους καὶ κρέων πρὸς ἀλλήλους, συναγαγὼν τὰ ἀπὸ τούτων θραύσματα, βάλλει τὸν προσβύτην, καθάπερ τὰ ἱερεῖα οἱ τὰς ἀλφὰς θύοντες. καὶ διὰ τοῦτο παίζει τοῖς ὀνόμασι. τείμμα μὲν τὴν ἀπὸ τούτων ἐκπίπτουσαν λατύπην. καλοῦμεν δὲ καὶ τὴν ἀνθρώπων τὴν κακοντρεχεῖς καὶ μὴ ἁπλᾶς, τείμματα καὶ πολυτείμματα καὶ πολυκρότους, καὶ κρόταλα. ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον στίχον Ὀδυσσείας, ὅπως ἀξιοῖ γεφύρειν τινὲς, ἀνδρά μοι ἔννεπε μοῦσα πολύκροτον.

Κρόταλον.] Κυρίως ὁ ὀρχούμενος κάλαμος. ὁ κατασκευαζόμενος σπιθρὸς ὥστε ἠχεῖν εἶπε αὐτὸν δινεῖν ταῖς χερσὶ καθάπερ κρότον ἀποτελῶν.

Soc. Non. ſed hæc omnia initiandis
Nos ſolemus facere. *Str.* Quidnam ergo lucri auferam?
Soc. In dicendo fies veterator, crepitaculum, pollen,
Quieſce modo. *Str.* Per Jovem non me fallis: 260
Ita enim conſperſus, in pollinem redigar.

Congeries, per inciſionem verſuum XII.

Soc. Lingua favere oportet ſenem precibuſque animum advertere.
O Domine rex immenſe aër, qui terram tenes ſuſpenſam, Et

ΣΧΟΛΙΑ.

Σποτελῶν. πρανὸς ἔν ἔσῃ φησί. καὶ τῷ φωνῷ διηρθρωμένῳ, καθάπερ κέρταλον.

260. Ἔχ' ἀτρέμας. | Μένε ἐφ' ἡσυχίας. βαλλόμενος δὲ ὁ πρεσβύτης τῇ παιπάλῃ ἁπτοείεται, διὸ φθαικελίζει αὐτὸν μένειν. παιπάλῃ δ' κυρίως τὸ λεπτομερὲς τῆς ἀλύρας.

Οὐ φθίσει γέ με. Ἰκτέσιον ἀπατήσεις. ὅτι μηδὲν ὧν ἐπαγγέλλεται Σωκράτης φθάσεται. πληρωθεὶς γάρ φησι τούτων, λέγω δὴ τῆς τεμμάτων σὺν λίθων καὶ τῆς λατύπης ἣν ἔφαμεν παιπάλιον καλεῖσθαι, χιόνισμα παιπάλη. ἄλλως. τῇ χόνι πατρόμενος, ἐὰν ἔλθωσιν αἱ Νεφέλαι. λέγεται δ' παιπάλη, τὸ λεπτόταλον τῆς ἀλύρας. ἀφ' ὃ παλύνειν τὸ λεύκαινειν. ὡς τὸ πολλὰς δ' χρὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας. ἐπεὶ ἔν σκηνῇ εἶπε χιόνισμα τεῖμμα, κέρταλον, παιπάλη, αὐτὸς ἔπαιζε φθορὰ τῷ παιπάλῳ, τουτέστι τὸ ἄλφιτον εἰπὼν καταπατόμενος.

262. Εὐφημεῖν χρή. Ἡ ζυγηματικὴ αὕτη ἀμοιβαία τῶν ὕμνων ἐπίθεσίς ἐστιν, ἐπὶ στίχων ἀναπαιστικῶν τετρα ἑτέρων καταληκτικῶν ιϛ. ὧν τελευταῖον, ἐπακούσατε δεξάμενοι θυσίαν, καὶ τοῖς ἥρωσι χαρεῖσαι. καλεῖται δὲ τὸ μέτρον τοῦτο εἰσφαίνειον ὡς εἴπομεν. τὰ τοιαῦτα δὲ εἴδη καλεῖται ἑτερόσχεσα. ὅπου ταῖς ἀποθέσεσι παράχρεσθαι. ἄλλως. εὐφημεῖν χρή. ταῦτα πρὸς τὸν Στρεψιάδην φθαικελίζεται δὲ αὐτὸν σιωπᾶν καὶ εὐφημεῖν, ἵνα εὐξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν.

263. Ἀμάξητ' ἀήρ. | Ἀκατάληπτε καὶ ἀναείθμητε. τὸν δ' ἀέρα προσδύχεται. ἐπεὶ αἱ νεφέλαι τοῦτο. μυθικοῖς φιλοσόφων

λόγοις, ἀέρα βέλεται εἶναι τὸ πᾶν, οἳ καὶ τὸν ἐν ἡμῖν ψυχὸν ἀέρα καὶ πνεῦμα ἐδογμάτισαντο.

ᵃΟς

Λαμπρός τ' αἰθήρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βεντησικέραυνοι,
Ἄρθητε, φαίητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φρονίς ἦ μέτεωροι. 265
Στ. Μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τελὲ πύξωμαι· μὴ καταβρεχθῶ.
Τὸ γὰρ μὴ κωλῶ οἴκοθε ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδάιμον' ἔχοντα.
Σω. Ἔλθετε δῆτ' ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷ λ' εἰς ὑπόψιν.
Εἴτ' ἐπ' ὀλύμπου κορυφᾶς ἱερᾶς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
Εἴτ' Ὠκεανοῦ παῖδες ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε νύμφαις. 270
Εἴτ'

ΣΧΟΛΙΑ.

264. Λαμπρός τ' αἰθήρ. | Ἰδίως τὸ τοῦ ἡλίου φῶς αἰθὴρ καλεῖται. ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὅ ἐστι πυρᾶν. θερμὸς γὰρ ὁ ἥλιος καὶ διάπυρος. διόπερ εὐκαίρως ὁ ποιητὴς τῷ ὑπαιθρίῳ ἐχρήσατο. αἰθέρα λαμπρὸν εἰπών.

Σεμναί τε θεαί. | Οὐχ ὕστερον λέγει τὰς νεφέλας σεμνὰς ὡς τὰς Ἐριννύας. ἃς ἐκπεπόμφοι πάντως ἂν ὀνόμασι λέγειν Εὐμενίδας αὐτὰς καὶ σεμνὰς θεὰς προσηγόρευσαν. τὸ γὰρ σιωπηλὸν, σεμνὸν νενόμισαν.

Βεντησικέραυνοι. | Ἀλλήλων γὰρ προσκρουόντων τῶν νεφελῶν πῦρ ἐξάπτεται ἐκ τῆς πυκνῆς ἐκτυπώσεως. ἰδίως ἢ καινοπρεπῶς, τῷ ζωοθέτῳ τούτῳ κέχρηται. δοκοῦσι γάρ πως αἱ Νεφέλαι προσδεικτικαὶ καὶ προσημαντικαὶ ἡμῖν, τοῦ τε ὄμβρους καὶ τὰς χαλάζας τοῦ ἐρανοῦ, ὅταν βροντᾷ ἢ ἀστράπτει ἢ ὅταν σκηπτὸς ἐκπέμπεται. ἐκ τῶν Νεφελῶν φησι τὸν ἀστραπτὸν καὶ βροντὸν ζυκνροομένας ἐκπέμπεσθαι.

265. Ἄρθητε. | Φυσικώτερον ἐχρήσατο τούτῳ τῷ λόγῳ. ἄρθητε

Ὃς ἔχεις. | Ὃς παρείληφας τὴν γλῶν καὶ βασάζεις. δόξα γάρ τις ἐθρυλλεῖτο τῆς φυσικῶν, ὅτι πάλαι ἅπαντα ἐστὶ τὰ ἡ γῆ, ὀχεῖται ὑπ' αὐτῆς ἀεί.

Et ſplendide Æther, venerandæque Deæ nubes cum tonitru fulminantes,
Attollimini, conſpicimini (ô dominæ) contemplatori veſtro in ſublimi ſuſpenſæ. 265
Str. Minimè, minimè ſane, priuſquam hoc veſtis complicuero, ne madefiam.
Me miſerum, quod domo venerim galerum non afferens!
Soc. Adeſte jam ô venerandæ nubes, huic ut vos commonſtretis:
Sive in Olympi verticibus ſacris nive conſperſis habitetis,
Sive Oceani patris in hortis, ſacram nymphis inſtituati choream, 270
Sive

ΣΧΟΛΙΑ.

ἄρθητε εἰπών· οἱονεί, ἐπάρθητε. φασὶ γὰρ τὰς Νεφέλας εἰς ὕψος αἴρεσθαι κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ τῆς θαλάσσης.

Τῷ φροντιστῇ. | Διώπτας καὶ ὅπῃ τὸν Σωκράτης καὶ ὅπῃ τὸν ἀριστοβύτην νοεῖσθαι. ὅπῃ μὲν τὸν Σωκράτης ἵνα ᾖ παρακαλῶν αὐτὸν φαυλίζειν τὰς Νεφέλας. ὅπῃ δὲ τὸν γέροντος, ὡς ἤδη ζυγκαταριθμοῦντος αὐτὸν τοῖς Σωκράτης τοῖς φιλοσόφων συλλόγῳ.

266. Μήπω μήπωγε. | Ἐπαναδίπλωσις καλεῖται τὸ τοιοῦτον σχῆμα, τὸ δὶς τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι χρῆσθαι ἐμφανῶς. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. διπλασιάσας γὰρ τὸ ἰμάτιον παραβαλέσθαι φησὶν αὐτὸ θέλειν ὑπὲρ τοῦ σκέπεσθαι καὶ ἧττον αὐτοῦ καθικέσθαι τὸν ὑετὸν τοῦ σώματος. ἢ γὰρ ἀρχὴ τῆς Διονυσίων χειμῶνος ἄγεται.

267. Τὸ δὲ μὴ κωλύῃ. | Περικεφαλαίαν. ἀρχαϊκῶν φόρημα. ἕτερῳ δ' ἐκλήθη, ἐπειδὴ περίτον ἀπὸ κωνείων δερμάτων ἦν.

Ἔχοντα. | Οὐ μωρὸν δηλονότι, ἀλλ' ἀνόητον, ἐλλιπὲς γὰρ εἴρηται.

269. Χιονοβλήτοισι κάρηνα. | Ἀντιπαρατάττεται Ὁμήρῳ λέγοντι, ἄλυμπον δ' ὄθι φασὶ θεῶν ἕδος ἔμμεναι. χιονόβλητα γὰρ τὰ ὑψηλὰ τῆς ὀρῶν. πληροῦσθαί τε καὶ διατηρεῖν τὴν χιόνα πέφυκεν. εἰώθασι δὲ καὶ τὰ νέφη τούτοις ἐπικαθῆσθαι.

270. Εἴτ' Ὠκεανοῦ πατρός. | Καὶ τοῦτο φυσικὸν φησιν ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ

κεανῦ πάντα τὸν ἀέρα τὴν νοτίαν τὴν ἱκμάδα καὶ τὸν ὑετὸν τού-
τοις ἐπιχορηγεῖν. Νύμφαις.

Εἴτ' ἄρα Νείλου φορχαῖς, ὑδάτων ἀρυσίοις ἀρύ-
εσθε φοίχυσιν·
Ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ' ἢ σκόπελον νιφόεντα Μί-
μαντα.
Ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χα-
ρεῖσαι.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

271. Φορχαῖς.] Λείπει ἡ ἐπί. ἤγουν ὅπου ταῖς φορχαῖς τοῦ Νείλου. φοίχυσιν δὲ ἀγγείοις.

272. Ἢ Μαιῶτιν λίμνην.] Περὶ ταύτης Ἡρόδοτος μαρ-
τυρεῖ, λίμνην εἶναι Σκυθίας. ἀπὸ ἧς ποταμὸς ὁ ἀξύνται
ὕδωρ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΧΟΡΟΣ ἢ ΝΕΦΕΛΑΙ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Αἔναοι Νεφέλαι.
Ἀρδῶμεν φανερά. 275
Δεσποτᾶν

ΣΧΟΛΙΑ.

274. Ἀέναοι Νεφέλαι.] Ἡ ἐπεισόδιος αὕτη στροφὴ καὶ ᾠδὴ
τοῦ χοροῦ κῶλων ὀκτὼ ἐστί. ὧν τὰ μὲν πρῶτα δύο, δακτυλικὰ πενθημι-
μερῆ. ἃ καλεῖται Ἀρχιλόχεια ὡς Ἡφαιστίων φησί, διὰ τὸ τὸν
Ἀρχίλοχον τούτοις χρήσασθαι ἐν ἐποψδῷ. ὡς τὸ ἐν ᾧ βαλισπάδης.
ἔχει δὲ τὸ πενθημιμερὲς ὡς εἴρηται πόδας δύο καὶ συλλαβήν. τὸ γ
ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται, παροιμιακόν.
ἔχει δὲ πόδας γ καὶ συλλαβὴν ὡς εἴρηται· τὸ δὲ δακτυλικὸν τε-
τραμετρεῖν

Νύμφαις. | Λείπει ἡ Ζωΐ. ἴηγον, Ζωὶ ταῖς νύμφαις.

Sive quidem ad Nili oſtia aquas aureis hauriatis aqualibus;

Seu Mæotin lacum teneatis aut ſcopulum nivoſum Mimantis;

Exaudite *nos*, accepto ſacrificio, & ſacris noſtris gaudentes.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ὕδωρ εἰς χῆπσιν. διὰ ὃ τὸ ἄδηλον, ἐπ διαφόρων τόπων καλεῖ αὐτὰς ἵνα πεισθῇ.

Νιφόεντα Μίμαν]Θ. | Τὸν ἀεὶ νιφόμενον. ὅς Θ Θεσσαλὸς Μίμας. καὶ Ὅμηρ Θ, Παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.

273. Χαρεῖσαι. | Ἡδυπαθεῖσαι. γράφεται ὃ φανεῖσαι.

ACTUS PRIMI

SCENA QUARTA.

CHORUS ſive NUBES, SOCRATES, STREPSIADES.

PErpetuò fluentes Nubes,
Tollamur conſpicuæ, 275
Roſcidâ

ΣΧΟΛΙΑ.

τραμεῖον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται καὶ αὐτὸ Ἀρχιλόχειον. καὶ τούτῳ δὲ ἔτως ἐν ἐπῳδοῖς ἐχρήσατο ὡς Ἡφαιστίων φησί. τετραμετρεῖον δ' εἴρηται, διότι κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά, τὸ ε. ὅμοιον. τὸ ἕκτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ η, τὸ θ, καὶ τὸ ι, ὅμοια. τὸ ια, ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ, ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ιγ, δακτυλικὸν τετράμετρον κατὰ μονοποδίαν. τὸ ιδ, ὅμοιον τὸ δ. τὸ ιε, ὅμοιον τῷ ις, πλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν. ἀναπαιστικὸν ἑξημιμερές, ὃ καλεῖται

καλεῖται ὡς εἴρηται παρσιμαχόν. ἔστι γὰρ κοινὴ Συλλαβὴ τὸ πω, διὰ τὸ ἔχειν ἔμπροσθεν φωνῆεν. ὅπου τὸ τέλει βραχὺ καὶ διπλῆ ἔσω νενδυκῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως. ἀέναοι Νεφέλαι. μετὰ τίνων τῶν Σωκρατικῶν εὐχλωὶ αἱ Νεφέλαι βραδυκαλδίονται δῆθεν ἑαυτὰς παιδιῶσαι τῇ ὀπτικήσει καὶ ζωαφροσυνῶσαι καὶ ἕτως ὀπφαντιῶσαι τῷ Σωκράτει. ἐκ τούτων ἦν ὁ χορὸς ζωυέστηκεν

Δροσερὰν φύσιν ἀναγητόν.
Παῖδες ἀτ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφαὶ ὅθι
Δενδροκόμους, ἵνα
Τηλεφανεῖς πομπαὶ ἀφορῶμεν, 280
Καρπούς τ' ἀρδομένους θ' ἱερὰν χθόνα,
Καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
Καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον.
Ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται, 285
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.
Ἀλλ' ἀποσείσωμαι νέφος ὄμβριον
Ἀθανάταις ἰδέαις ὀπιδώμενα
Τηλεσκόπῳ ὄμματι γᾶαν.

Σύστημα

ΣΧΟΛΙΑ.

276. Φύσιν ἀναγητόν. | Παντοχῆ φερομένην. ἢ λαμπράν.

277. Ὠκεανοῦ βαρυαχέος. | Ἀκολούθως τοῖς ὑπὸ τῶν Σωκρατικῶν εἰρημένοις εἶτ' Ὠκεανὸν παῖδες ἐν κήποις. ἀλλ' ὁ μὲν διὰ τὸ ἄδηλον, ἐκ διαφόρων αὐτὰς τόπων καὶ πηγῶν καλεῖ. ἵν' ὦσιν τῆς ἀληθείας τυχεῖν δυνηθῇ. αἱ δ', ἅτε τῆς ἑαυτῶν γενέσεως ἀνάσκησαι τὸ ἀκριβὲς, εὐδὺς διώρισαν καὶ πόθεν αὐτὰς ἀρδῶσαι δεήσει. ἄλλως. βαρυαχέος, τὸ μέγα ἠχοῦντος. οἱ γὰρ βαρεῖς ποταμοὶ ῥέοντες, μέγαν ἦχον ἀπεργάζονται.

279, 280. Ἵνα τηλεφανεῖς. | Ὅθεν ἀφ' ὧν ὄζιν ἰδεῖν τὰ πόρρω. τοῖς γὰρ εἰς ὕψος ἔσι καὶ τὰ μακρὰ καταραγῆ. τὸ δ' ἵνα, ἀντὶ τοῦ ὅπως· ἢ τὸ ἵνα ἀφορῶμεν ὄζιν, ἀντὶ τοῦ ὅθεν. κέχρηται δ' ἐπιρρήματι τῷ ἐν τόπῳ ἀντὶ τοῦ τόπου. 285. Σε-

σηκεν αὐτῷ. διὸ δὴ καὶ τῷ ὄπτερα φῶ ταύτῳ ἔχει τὸ δρᾶμα Νεφέλαι. ἄτε δὴ ἀέρος καὶ πνεύματος ὑσία παχυμερὴς σωματοειδής. ἀέναοι δὲ, αἱ διαπαντὸς ναίουσι ὡς ἀέναος ποταμὸς, ὁ ἀδιαλήπτως ῥέων. τὰς δὲ χορὰς τὰς ἑκατέρωθεν λέγουσι τραγῳδούς, ὅσας ἐς κώλων. ἦν δὲ ὑποκείμενον μέσων ὄντων ἐκ σίχων ζ ἀναπαίζων τετραμέτρων καταληκτικῶν. καλῶς δὲ εἶπεν ἀέναοι. εἰσὶ γὰρ ὑδάτων μητέρες. ἀρδομένη δὲ, ἀναπληρουμένη.

Roſcidâ virtute & mobili,
Ab Oceano patre horriſono,
Celſorum montium ſuper cacumina
Arboribus denſa, ubi
Procul lucentes ſpeculas conſpiciamus,
Fructuſque, madentemque ſacram tellurem,
Et Fluminum divinorum murmura,
Et ſtrepentem Pontum graviſonum.
Oculus enim ætheris
Indefeſſus effulget
Rutilo ſplendore.
Sed *longe* excuſsâ imbriferâ nebulâ,
Immortali formâ perluſtremus
Procul intuenti lumine terram.

Congeries

ΣΧΟΛΙΑ.

285. Σελαγεῖται. | Ἀντὶ τοῦ καταλάμπεται. ἔοικε δὲ λέγειν τὸν ἥλιον. ἐπεὶ γὰρ οἱ τραγικοὶ εἰώθασι ὀφθαλμὸν ὀνομάζειν αὐτὸν, τοιαύτη δόξα ἔζει καὶ τοῖς φιλοσόφοις ὄμμα αἰθέρος καλεῖν τὸν ἥλιον.

288. Ἀθανάτας ἰδέας. | Ἐπεὶ γὰρ γυναικοειδεῖς εἰσέναι μέλλουσι τοῦτο λέγουσιν, ἐμφαίνοντες ὅτι τῇ εἰσόδῳ, ὡς ὅμοιαι μὲν τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔσαι. φαίνεσθαι δὲ νέφος πάφυσιν. ἄλλως ἀθανάτοις ἰδέας κεῖται. καὶ ἔστιν ἐνικὸν ἐν γλυκεῖ τῷ ᾠδῇ. μέλλει δὲ τὰς Νεφέλας γυναικομόρφους εἰσάγειν ἐσθῆτι ποικίλῃ κεκοσμημένας, ἵνα τὰ ἡδὺ θεραπείων φυλάττωσι σήματα. τὸ δὲ ἐπιδώμεθα, ἀντὶ τοῦ ἐπιφανῶμεν, ὑποσκέψωμεν. ἵνα γυναῖκας εἰσαγάγῃ τὰς τοῦ χοροῦ, ἐπίδωμεν καὶ σκεψώμεθα.

Σύστημα κατὰ Περικοπὴν στίχων ζ.

Σω. Ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι. φάνερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
Ἠδὺ φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου
Στ. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυλίμνητοι; καὶ βέλομαι δὴ ταπορδεῖν
Πρὸς τὰς βροντάς· ὥστως αὐτὰς τετρεμάνω καὶ πεφόβημαι.
Κἀὐδέμις ἔξι νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ δέμις ἔξι, χεσείω.
Σω. Οὐ μὴ σκώψῃς. μὴ ᾽ποιήσῃς, ἄφρο᾽ οἷ τετρορδάμηνες ὄντοι.
Ἀλλ' εὐφήμει. μέγα γάρ με θεῶν κινεῖται σμιλοῦν ἀοιδαῖς. Χο.

ΣΧΟΛΙΑ.

290. Ὦ μέγα σεμναί. | Τὸ μετρικὸν τοῦτο ἀμοιβαῖον σύστημα ἐκ στίχων ἔξιν ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ζ. ὡς ἐρρέθη. λέγεται δὲ τοῦτο σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές, ὡς Ἡφαιστίων φησίν. ἐπὶ τὸ πλεῖστον διῃρημένον.

291. Ἠδὺ φωνῆς. | Ἐν ταῖς κωμῳδίαις πρὸς τὰ καλούμενα ἤχεια ὧν ὁ κύπριος χρηματίζεται εἰς βροντῆς ἀπήχησιν. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ σκιωῇ μηχάνημά τι ὃ καλεῖται βροντεῖον, ἀμφορεὺς μεστὸς ψηφίδων ἀνταλλουσῶν εἰς χαλκῆν λέβητα.

292. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυπίμητοι. | Ἀντὶ τοῦ περισκωπτῶ. ἢ καταπλήττομαι. δεῖ δὲ καὶ τοῖς τότε χρῆσιν ἐνδεικνυσθαι τὸ δεδηλούμενον, καὶ ὅτι τῇ παρουσίᾳ φησὶ Νεφελῶν ἐκπεπληγμένον. σέβεται δὲ ὡς σεβασμίας ὑπὸ θεῶν καὶ τιμωμένας. καὶ περισκωπτῶν δὲ δῆθεν ταῦτα λέγει.

Ἀνταπορδεῖν. | Ἀντὶ τοῦ κτυπῆσαι καὶ ἀντηχῆσαι. περὶ δὲ τοῦ βροντοῦ ἔπαιζεν, ὁμοίων αὐτῇ τῆς πορδῆς τὸν ἦχον.

293. Πρὸς τὰς βροντάς. | Μηχανή ἐστιν, ὃ καλεῖται βροντεῖον ὑπὸ τοῦ ὃ σκιωὸν ἦν ἀμφορεύς, ἔχων ψηφίδας θαλασσίας. ἐν ᾧ λέβης χαλκοῦς, εἰς ὃν αἱ ψῆφοι καταῤῥέουσι, καὶ κυλιόμεναι. ἦχον ἀποτελοῦν.

Τετρεμάνω

Congeries per inciſionem verſuum vii.

Soc. O multum venerandæ nubes, manifeſtò audiviſtis me precantem.

Senſiſtin' *tu* vocem ſimul cum reboante tonitru venerabili?

Str. Et veneror vos, ô multùm colendæ! & volo oppedere

Tonitrubus, adeo illa horreo & expaveſco.

Et, ſive jam fas nunc ſit ſive nefas, cacaturio.

Soc. Ne, quæſo, illudas, néve facias quæ ſolent hi fæcibus injuncti *homunciones*:

Sed lingua fave: magnum enim dearum examen excitatur carminibus noſtris.

Chorus

ΣΧΟΛΙΑ.

Τετρεμαίνω. | Τρέμω περιχώρως. ὀπτησδὲς δ' ὑξέτεινε τὼ λέξιν τερατολόγω.

294. Καὶ εἰ θεμις ὄζει. Καὶ εἰ εὐσεβὲς ὄζει καὶ ὅσιον καὶ εἰ μὴ εὐσεβὲς, ὡς ὑπὸ τοῦ φόβου περιειλημμένῳ καὶ μὴ δυναμένῳ ἑαυτὸν ἀναχεῖν ἔτι. ὁ δὲ ὑποσαίνων ὅτι μὴ δεόντα ποιεῖ, εἶτα τοῦτο ἀδὲν ἧττον ποιῶν, ὑπὸ μείζονος ἀνάγκης ὑξαγόμενος εἰς τὸ ῥᾳθυμεῖν δεινύειν ἑαυτόν.

295. Οὐ μὴ σκώψῃς. | Τοῦτο ὁμοῦ μὲν ὁ Σωκράτης καὶ ὡς περιφρονῶν τὰ ἀνθρώπινα πιστῶς λέγει καὶ τοὺ τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἡγόμενος ἀθλίους. ὁμοῦ δ' καὶ Αριστοφάνης αὐτὸς μὲν ἔ. ἧν δ' ἄλλων κωμῳδοχάφων ἀτεχνέντων. ὡς καταλιπόντων μὲν τὼ πιθανὸν, τοῦ δ' σκώπτειν ἐχομένων.

Οἱ τερατοδαίμονες. | Οἱ ποιηταί. ἐπειδὴ τὼ τέχνα χειόμενοι ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, ὅπω τὲ αὐτῆς ἦδον ποιήματα κατὰ τὰς ὁδὸς ἁμάξης ὀπισθόμενοι διὸ καὶ παροιμία, ὡς ἐξ ἁμάξης λαλεῖ. ἦγεν ἀναισχύντως ὑβρίζει. τοῦτο δ' ἐποίουν οἱ κωμικοὶ ποιηταί. ἄλλως. οἱ κωμικοὶ ἀπὸ τὸ κακοδαίμονες. ἐπεὶ πολλοὶ τῇ αἰσχροποιΐᾳ ἐχρῶντο. κακοδαίμονας δ', παρόσον ἀφέμενοι τῆς θείων, περὶ τὸ σκώπτειν τρέποντες.

296. Σμιλῶν ἀοιδᾶς. | Κυρίως μὲν τὸ σύστημα τῆς μελισσῶν. Ὅμηρος δ' κέχρηται τῇ ἕπτῃ ἐπὶ εὐγλωττίας ἐπαινῶν τὸν Νέστορα, τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. ὅπερ ὅτιν ἐσμὸς τυτέστι σμιλῶν τῆς Αριστοφάνης ᾠδῶν. 297.

Ἀντῳδὴ Ἀνιστροφῆς Κώλων ις.

Χο. Παρθένοι ὁμβροφόροι
Ἐλθοῦμεν λιπαρᾶν
Χθόνα Παλλάδος, εὐδένδρον γᾶν
Κέκροπος ὀφόμεθα πολυήρατον,
Οὐ σέβας ἀῤῥήτων ἱερῶν, ἵνα
Μυσοδόκου δόμου
Ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται,

Οὐρανίοις

ΣΧΟΛΙΑ.

297. Παρθένοι ὁμβροφόροι. | Ἡ ἀνῳδὴ αὕτη τῇ χορῇ κώλων ἔχει ὁμοίων τῇ ᾠδῇ δεκαέξ, ὧν ὁ τελευταῖος, καὶ μέσα βαρύβρομος αὐλῶν. ὅτι τῷ τέλει δύο δίπλαι. ἡ μὲν καταρχὰς τῆς κώλης, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. καὶ ἀμφότεραι ἔξω νευούσῃ, δηλοῦσι ὅτι τέλος ἔχει τὰ ἀποδιδόμενα. πρὸς δὲ εἰς τὸ παρθένοι ςίζουσι, τὸ παλίμβολον τῆς Νεφελῶν παρεισάντες. ἄμεινον δὲ εἰς τὸ ὁμβροφόροι ςίζειν. ἄλλως. τοῦτο οὐχ ὑφ' ἓν ἀναγνωςέον. οὐδ' ὡς ὀφείλετον τῆς Νεφελῶν τὸ ὁμβροφόροι νῦν ἐκλειπτέον. ἀλλ' ὡς αὐτὸ καθ' αὑτὸ σεσῖγμα δηλοῦν. ἢ καὶ ἄμεινον μὴ ἂν εἴη ὑποςίζειν εἰς τὸ παρθένοι. συζευγνῦσαι δὲ τὸ, ὁμβροφόροι τῷ ἐπιφερομένῳ ἵν' ᾖ νοούμενον, ἐλθοῦμεν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων γῆν ὁμβρον γέμουσαν. καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἡ ἔννοια σώζεσθαι δύναται, ἀλλ' εὐφημότερόν ἐςιν ὥσπερ σεσημείωμαι. αἱ Νεφέλαι παραχειμάζουσαί φασιν, ὅλαι ὀμβρείας πληρωθεῖσαι τὴν τῆς Ἀθηναίων ἐπισπάσωμαι πόλιν. ἢ δὲ τοιαύτη διασολὴ ὑπεναντία τοῖς ἄνω γεγραμμένοις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, ὡς χρὴ τὰς Νεφέλας τοιούτων ἐυδίους εἶναι. δι' ὧν ἔφη. ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον. ἐκεῖνο δὲ πρὸς τοῦτο ἀντιθετέον. ὅτι τὸ ζυμβαῖνον πρὸς τὰς Νεφέλας αἰνιττόμενος ὁ ποιητὴς, παλίμβολόν τινα καὶ παλίντροφον ἐποίησε τὴν γνώμην αὐτῆς. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ χειμῶνος εἰς ἐυδίαν χωρεῖν καὶ πάλιν ἐξ ἐυδίας χειμάζειν πεφύκασι.

298, 299. Λιπαρᾶν χθόνα. | Λιπαρὰς Ἀθήνας ἅπειρκότως καλοῦσι. μάλιςα μὲν καὶ διὰ τὸ δόξαι πλουτεῖν τὴν πόλιν, ἔπειτα δέ τοι καὶ διὰ τὴν τῆς ἡμέρων ἐδῶν εὕρεσιν. περὶ οἷς ἔπι καὶ νῦν, τὸ λιπαρὸν τῆς ἐλαίας φυτὸν δείκνυσι. ἄλλως. λιπαρὰν ἐυθαλῆ. τὴν πᾶσι κομῶσαν. Πίνδαρος. λιπαρὰ καὶ ἀοίδιμος

CHORUS ſeu NUBES.

Cho. Virgines imbriferæ
Adeamus pinguem
Tellurem Palladis; viris pollentem regionem
Cecropis viſuræ multum amabilem;
Ubi cultus arcanorum ſacrorum, ubi
Myſtarum ſuſceptrix domus
In ſacris ritibus oſtenditur,

Cœleſti-

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἕρεισμα κλεινὰι Ἀθῆναι. (γέγραπται, Ἀθῆναι) εὐανδρον ἢ πᾶν ὅτῳ ἀεὶ ἀνδρῶν παρεικυῖαν πολυήρατον ἢ πᾶσιν ἐφέσιμον.

301. Οὖ σέβας. | Ὅτι σέβασμά ὅτι καὶ ἄῤῥητα μυστήρια. ὅπερ ἢ λίαν ἐπαιδάζον ὡς τὰ μυστήρια, δῆλον ἐκ τοῦ ψηφίσματος Μεγαρέων. ἄλλως. εἰκότως ὡς πάντων συμνολογοῦσι τὰ Ἐλευσίνια. κοινωνίαν γὰρ ἔχουσι πρὸς τὰς θεὰς ὅσον ἐκ τῆς τοῦ ἔτους φορᾶς καὶ τῆς τῶν καρπῶν αὐξήσεως. αὗται ἢ τὸν Ἴακχον ἐχόρευσαν ταῖς θεαῖς Νεφέλαις μυστικῶς, ὡς Ἡρόδοτος. φησὶ γὰρ ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχία πολὺ λειπομένης τοῦ Ἑλληνικοῦ πλήθους τῶν νεῶν τῶν Περσικῶν, συμμαχῆσαι Ἀθηναίοις τὰς θεὰς, μέγιστον τῆς ξυμμαχίας ὀπαδεξαμένας καὶ ἀναφέσατον τεκμήριον. μελλόντων γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων εἰς χεῖρας ἴξειν, πρῶτον μὲν πλεῖστον ὅσον κονιορτὸν, αἰρόμενον ἀπὸ Ἐλευσῖνος ὅτι τῷ συμβολῷ, παντὶ τῷ στρατῷ δῆλον γενέσθαι, εἶτα τοῦτον εἰς ἀέρα ἀνιέντα καὶ νέφος γινόμενον, διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου χωροῦντα, τὸν Ἴακχον βοᾶν. μυστικὸς ἢ ὁ λόγος ὁ περὶ τὰ ἀπόῤῥητα μυστήρια. λίαν γὰρ αὐτοῖς τὸ μὴ ἐξαγγέλλεσθαι ταῦτα ἐπαιδάζετο.

302. Μυσοδόκος δόμος. | Τῷ Ἐλευσῖνα λέγει. μυστικὸς καὶ ἱερός, τοῦ μύσας ὀπτελεσθέντος. ἔνθα τὰ Δήμητρος καὶ Κόρης ὀπτελεῖται μυστήρια.

303. Ἐν τελεσταῖς ἁλίαις. | Ἐν τελεσωτάταις ὀπωτάταις τοῖς μυστηρίοις. εἰκότως ἢ τὰς Νεφέλας παρήγαγε πρῶτον συμνολογήσας περὶ τῶν μυστηρίων, ἐπεὶ ἔχουσί τινα πρὸς τε τὰς θεὰς αὐτὰς καὶ τοὺ διὰ ταύτας καρποὺς τελουμένους οἰκειότητα. εἰ γὰρ Νεφελῶν τὸ ὕειν, ἀδύνατον ἢ καρποὺς ἄνευ ὄμβρων γεωργεῖν, πῶς ἂν οἰκεῖος ὁ περὶ τῶν θεῶν τοῖς Νεφέλαις λόγος.

Οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα,
Ναοίσθ' ὑψιφερεῖς, ἠγαλλμάτα,
Καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
Εὐσέφανοί τε θεῶν
Θυσίαι, θαλίαι τε,
Πλουτοδαπαῖσιν ἐν ὥραις.
Ἦρτ' ἐπερχομένῳ βρομία χάρις,
Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
Καὶ μῶσα βαρύβρομος αὐλῶν.

Στ. Πρὸς τοῦ Διὸς ἀμπέχου σε, φράσον τίνες εἰσ' ὦ Σώκρατες αὗται
Αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἠρῷναί τινές εἰσιν;

Σω. Ἥκιστ', ἀλλ' ὀρέιαι Νεφέλαι, μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς,

Αἵτερ

ΣΧΟΛΙΑ.

304. Οὐρανίοις τε θεοῖς. Πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν καταχθονίων, ὧν ἡ Δημήτηρ καὶ Κόρη, τὸ οὐρανίους τε θεοῖς ἐπάγαλμα ὑφαλλόντως εὐσεβῶν βυλόμενος ἀποδεῖξαι τιὼ πόλιν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις ἐνὶ κεῖνῃ θεῷ. αἱ δ' Ἀθῆναι πάντας ἀδιαφόρως τοὺς θεοὺς τιμῶσι.

306. Καὶ πρόσοδοι.] Θρησκεῖαι τοὺς βωμούς, πρόσοδοι τοῖς θεοῖς καὶ προσελεύσεις.

307. Εὐσέφανοί τε.] Παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεξα. (χαρίεν) νηὸν ἔρεψα. Ιλ. α.) αὗται γάρ εἰσιν αἱ εὐσέφανοι θυσίαι, κοσμεῖν μὲν καὶ στεφανοῦν τοὺς ναούς, πλησθῆν δὲ τοὺς βωμοὺς ἱερῶν καὶ θυμιαμάτων ἢ ὅτι στεφανηφορήσαντες τὰς θυσίας ἐτέλουν.

308. Θαλίαι.] Εὐδαιμονίαι, εὐθηνίαι, ἀκμαί, εὐφροσύναι, πανηγύρεις.

309. Παντοδαπαῖς ἐν ὥραις.] Διηνεκῶς, παντὶ καιρῷ, διὰ τὸ θρησκεύειν πάντας θεοὺς καὶ πανηγυρίζειν ἀεὶ, θύσι διὰ παντὸς καὶ διηνεκῶς.

310. Ἦρτ' ἐπερχομένῳ.] Τιὼ παρῶσαν ἑορτιὼ λέγει, τουτέστι τὰ Διονύσια. ἀρχομένῳ γὰρ τοῦ ἦρος, ἄρχεται καὶ ἡ πανήγυρις.

Βρο-

Cœleſtibuſque diis donaria,
Templaque ſublimia & ſtatuæ,
Et ſupplicationes beatorum ſanctiſſimæ
Et pulchrè coronata deorum
Sacrificia epulæque
Tempore quolibet:
Vere etiam incunte *Dionyſia*,
Et ſuaviter ſonantium chororum certamina,
Et cantus tibiarum graviſonus.

Str. Per Jovem, obſecro te, dic mihi, ô Socrates, quænam hæ ſunt,
Quæ adeo graviter locutæ ſunt? num heroinæ quædam ſunt?

Soc. Minime; ſed cœleſtes nubes, magnæ viris otioſis deæ,

Quæ

ΣΧΟΛΙΑ.

Βρομία ϑ' ἁδεῖς. | Οἱ Διονυσιακοὶ ἀγῶνες, ἐν οἷς αἱ ἄμιλλαι ἦσαν χορῶν.

311. Εὐκελάδων τε χορῶν. | Περσπύλων γὰρ τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς. ἐπιπύλων ϑ' ὡσπερυμένως τοῖς κυκλίοις χοροῖς. εὐκελάδων ϑ' ἦσαν εὐμέσων καὶ ἡδέων χορῶν. ἐρεθίσματα ϑ' ἦγεν ἄμιλλαι ἢ ὄρχανα μουσικά. τοῖς γὰρ Διονυσίοις τὸν κυκλικὸν χορὸς ἵσαν. καὶ ἠγωνίζοντο οἱ κωμικοὶ καὶ οἱ τραγικοὶ ποιηταὶ, ἀναφερόμενοι τὰ ὑπόγυον αὐτοῖς πεποιημένα δράματα.

313. Πρὸς τῶ Διός. | Ἔκθεσις ἁπλῆς ἀμοιβαίας καθόλου, ἐκ τριῶν ἀναπαυστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, χωρὶς. ὧν τελευταῖον διὰ τοῦ ἵππους τοῦ κοσπατίας καὶ τὸν χάρμον, ὃς μ' ἐπίτηδες. καλεῖ ϑ' ὃ τὸ μέγον Ἀειροφάγειον ὡς εἰρηϑ. ὅτι πρὸ τέλους ἁπλῆ ἔξω νενευκῦα.

314. Τῶτο τὸ σημεῖον. | Λεληθότως φασὶν ἑαυτὸν ἐπαινεῖ, σεμνὸν εἶναι λέγων τὸ μέλος. ἔστι γὰρ τῶτο ἀληθές. ὁ ϑ' τὸν ἔπαινον ὅτι τὰς Νεφέλας πρέπων ἔχ οἷε ϑ φορτικὸς εἶναι.

Μᾶν ἠρῶναι. | Ἀπίκνη ἡ ζωήταξις τὸ, ἠρῶναι. ὡς ἰδίωτοι ἤϑεοι. κατὰ ϑ' τὸ ἀρχαῖον καὶ ζωήτες αὐτῶ, ἐνϑάδε τεισυλλάβως πεφιλύεγκε τὸ ἠρῶναι.

325. Ἀνδράσιν ἀργοῖς. | Τοῖς φιλοσόφοις. διασύρει ϑ' αὐτοὺς πάλιν. ὠφέλιμοί φησι τοῖς ἀνθρώποις ἀπερίκλοις. οἱ γὰρ ἀργοὶ κεχλιάσιν εἰς τὰς Νεφέλας.

Αἵτ᾽ γνώμλω ϛ ἀλάλεξιν, ϛ νῶν ἡμῖν πρέχῦσιν,
Καὶ τερᾶλείαν ϛ πδείλεξιν, ϛ κρῦσιν ϛ καταλήψιν.
Στ. Τῦτ᾽ ἄρ᾽ ἀκέϐασ᾽ ἀυτῷ τὸ φδέγμ᾽ ἡ ψυχή μϵ πεπότηται.
Καὶ λεπολογεῖν ἤδη ζητεῖ, ϛ πδεὶ καπνῦ σενολεχεῖν,
Καὶ γνωμιδίῳ γνώμλω νύξας᾽ ἑτέρῳ λόγῳ ἀυτιλογῆσαι. 320
Ὥς᾽ εἴπως ἔξιν ἰδεῖν αὐλὰς ἤδη φανερῶς ὅπ᾽ ἐμοῦ.
Σω. Βλέπε νυν δδυρὶ πρὸς τλὼ Πάρνηθ᾽. ἤδη γδ ὁρῶ καλέσας
Ἥσυχ᾽ αὐτάς. Στ. Φέρε πῶϛ; δεῖξον. Σω. Χωρῦσ᾽ αὖτις πάνυ πολλαί,

Διὰ

ΣΧΟΛΙΑ.

316. Αἵτ᾽ γνώμλω. | Αἵτ᾽ ζωίσιν κὴ φρόνησιν ὡς τὰ δέοντα νοεῖν. κὴ διάλεξιν, λόγων ἐμπειρίαν. ὥστε τὰ νοηθέντα φράζειν δλώσδαι.

Νῶν. | Σωίσιν.

317. Τερᾶλείαν. | Ψδδολογίαν.

Πδείλεξιν | Πδειπολογίαν, Πδείφρασιν.

Κρῦσιν. | Ἀπάτλω δοκιμασίαν, παρὰ λογισμόν. Καταλήψιν. | Εὕρεσιν, τὰ αὐτὰ ϑ κὴ διεξοδικώτερον ἑρμηνδτέον ἂν εἴη πάλιν ἐπαναλαϐόντας. διάλεξιν τοίνυν λόγων ἐμπειρίαν ὡς ἔφαμεν, ὥστε τὰ νοηθέντα δλώσδαι ἑρμηνδύειν. διαφέρει ϑ διάλεκτος κὴ διάλεξις. διάλεκτος μὲν γάρ ἐστι φωνῆς χαρακτὴρ ἐθνικός. διάλεξις ϑ τῆς ζωηθείσης φωνῆς ὅπῃ τὸ σεμνότερον ἐκδέχεσθαι κὴ ἐπὶ τὸ ἀγοικότερον. τερᾶλείαν ϑ, τερᾶλογεῖν κὴ ἀπάδανα δηγεῖσδαι. κὴ λέγειν πρᾶγματα ἐπέκεινα τῆς ἀνδρωπίνων πδείλεξιν ϑ περιττῶς κὴ πδιεργῶς πδιλέγεσδαι διὰ λόγων κὴ δλώσδαι ἑρμηνδύειν τὸ νοηδέν. ὅτῳ ϑ ὅτι λοιπὸν ἔργον τῆς ἐξηγήσεως τὸ λέγειν δείκνυσι ϑ ἐξ ὅσων ζωέσκει ῥητορικὴ. δεῖ γδ νοεῖν, εἰ δ᾽ ἑρμηνδύειν ὅτῳ ϑ ὅτι λοιπὸν ἔργον τῆς ἐξηγήσεως τὸ λέγειν. ἢ τὸν παράλογισμὸν κὴ τλὼ ἀπάτλω. τὸ ζωαρπάσαι τὸν ἀκούοντα. ἢ δοκιμασίαν. ἐπεὶ τὰ σαφῆ προτιμῶμεν δοκιμάζομεν, καταλήψιν, τλὼ γνῶσιν, αἴδησιν κὴ τλὼ τέχλω. ὅτῳ γδ ἐπιζητοῦμεν τλὼ τέχλω, οἷον ζύσημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων. κὴ τὰ ἑξῆς. καταλήψιν

Quæ mentem & differendi facultatem & intellectum nobis
ſuppeditant,
Et præſtigias & ambages dicendi vehementiamque & com-
prehenſionem.

Str. Hanc utique ipſarum vocem cùm audiverat anima
mea, exiliit:
Et jam ſubtilia dicere geſtit, & de fumo anxiè inquirere:
Et ſententiolâ ſententiam convellens, alteri rationi ratio-
nem opponere.
Ut, ſiquo modo ipſas jam videre liceat manifeſto, illud
percupiam.

Soc. Reſpice jam verſus Parnetem. nunc enim video
deſcendentes
Ipſas ſat placidè. *Str.* Age, ubi? commonſtra. *Soc.* Huc
tendentes, hæ admodum multæ,

Per

ΣΧΟΛΙΑ.

ψιν ἢ εἰώθασιν οἱ μυσικοὶ λέγειν, ἐκπλαγὲν πλήξαντες τοῖς δακτύλοις ἢ τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς καταλάβωσι καὶ ἀποτείνωσι τὴν φθόγγον.

318. Πεποτῆ). | Ἀνέπτη καὶ ἀνεκυφίδη, καὶ μετέωρα φέρει ἤδη.

319. Καὶ σὲ καπνῦ. | Ἀντὶ τῦ σὲ ἀνδρὸς καὶ κενῶν σκευμάτων. στενὸς γὰρ καὶ ἀμήχανος καὶ ἀδεννὴς ὁ καπνός. σκέψαι τὸ μεταρσιολεσχεῖν ἢ τὸ στενολεσχεῖν εἰλήφθαι καὶ τὸ μηδέν. καὶ τῦτο ἢ τὸ λεπτολογεῖν διασυρμῦ λέγει χάριν, ὡς ἴσχνα καὶ φιλοσόφων ζητύντων ζητήματα. ἢ ποικίλα καὶ λεπτὰ διεξέρχεσθαι, ὡς εἰς στενὸν κομιδῆ τὸν διαλεγομένους καθιστᾶν μὴ ἔχοντας ὅ,τι ἀπολογήσονται).

322. Βλέπε νῦν. | Καθ' ὑφρατόν. βλέπε νῦν δὴ σὲ πρὸς τὴν Πάρνηθα εὐτύχως. ὁρῶ γὰρ ἤδη καταύσας αὐτάς. Πάρνης ἢ ὄρος τῆς Ἀττικῆς. τῦτο καὶ ἀστειικῶς λέγει) ὡς τὸ ἐς κόραξ ἥξω φέρων τὸ δεῦρο τὸν Πάρνηθα ὅλον. καὶ δηλυκῶς ὡς ἐνταῦθα. εἰκότως ἢ εἶπε πρὸς τὴν Πάρνηθα καταίρεσθαι αὐτάς. πᾶσαι γὰρ αἱ ὀρέων κορυφαὶ διὰ τὸ ὕψος ἀεὶ χιονοφεῖς φαίνονται.

323. Χωρῦσ' αὖται. | Τὸ χωρῆσι καθ' αὐτὸ ἀναγνωστέον.

εἶτα ὡς τῷ πρεσβύτῃ ἐχ ὁρᾷν λέγονθ' προσίδησι πλέον ἐκτείνων τιὼ σκοφορᾷν τὸ λόγυ, τὸ αὖται πίνυ πολλαί. εἶτα ὡς ὑδὲ ὕτως ὁρῶνθ', προς πλείονα γνῶσιν προσίδησι χ τόπον. τιὼ

Διὰ τὴν κοίλων χ τὴν δασέων, αὖται πλάγιαι.
Στ. Τί τὸ χρῆμα,
Ὡς ὑ καδοεῖ; Σω. Παρὰ τιὼ εἴσοδον. Στ. Ἤδη νυῖ μᾶλις ὁρῶ. 325
Σω. Νυῖ γέ τοι ἤδη καδορᾷς αὐτάς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκυύτας.
Στ. Νὴ Δί' ἔγωγ' (ὦ πολυλίμητοι.) πρύζα γὸ ἤδη καπέχυσι.
Σω. Ταύτας μὴν τοι σὺ θεὰς ἔᾳς σὸν ἦδεις, ὑδ' ἐνόμιζες;
Στ. Μὰ Δί' ἀλλ' ὁμίχλιν ϲ δρόσον αὐτὰς ἡγέμην ϲ σκιρὸν εἶναι.
Σω. Οὐ γὸ μὰ Δί' οἶδ' ὁτὴ πλείϛυς αὖται βόσκυσι σοφιϛάς, 230
Θυεριομήτεις, ἰαβρτέχνας, σφεαγιδονυηφρονημήτας,

Κυκλίων

ΣΧΟΛΙΑ.

326. Εἰωὶ λημᾷς. | Τῶν Νεφελῶν πλησίον ὑσῶν. ἐκεῖνθ' μὴ δ' ὕτως ὁρῶν, τῦτο νυῖ προσέθηκεν, ἵν' ᾖ τὸ νοέμμον ὕτως. νυῖ αὐτὰς ὁρᾷς εἰ μὴ λήμας ἔχεις ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μεγάλας ὡς κολοκυύτας. λήμη δέ ὅϛι τὸ πεπηγὸς δάκρυον. δίον ᾗ εἰπεῖν ἐν λήμαις, ὁ ᾗ κολοκυύταις εἴτε δεικνύων τιὼ ὑπερβολὴν τῆς ἁμαρτίδθ'. λείπει ᾗ ἡ ὄψις, ἵν' ᾖ ἐν κολοκυύταις, ὡς τὸ νοσεῖν ἐν φρενίτιδι. ἀποδοκιμαϛέοι ᾗ οἱ νοῦντες ἔξωθεν ὁμοίας. ὐχ ὀρθῶς γὸ εἰόικασι λέγειν. ὁ ᾗ Λυκιανὸς ἐν τῷ περὶ ἀπαίδευτον χ πολλὰ βιβλία ὠνέμμον ὐχ ὥκνησεν εἰπεῖν, χύτραις λημμένους.

327. Νὴ Δί' ἔγωγε. | Ἔξωθεν ὑπακύει τὸ ὁρῶ ὡς ἀληθῶς. ἐώρα γὸ πλησίον ὑσῶν.

330. Σο-

τὴν ἢ τῶν λεγομένων ἐνάργειαν τῷ τῶν σκευοποιῶν ἅμιλλαν δείκνυσι. δείκνυσι δ' αὐτῷ ὀρθῷ ἐν τῷ διάστῳ τὴν Πάρνηθα, ἐξ ἧς κατέρχον).

Per loca cava atque denſa, hæ tranſverſæ. *Str.* Quidnam rei *in causâ* eſt,

Quòd non video? *Soc.* Juxta ingreſſum. *Str.* Etiamnum vix video.

Soc. Nunc verò jam ipſas perſpicis, niſi lippis cucurbitis.

Str. Etiam, per Jovem, video. (ô multum venerandæ!) nam omnia jam occupant.

Soc. Has itaque tu deas eſſe nec noveras, nec eſſe putabas?

Str. Non per Jovem, ſed nebulam atque rorem eas exiſtimabam, & umbram eſſe.

Soc. Neſciebas itaque profecto quod plurimos hæ alunt Sophiſtas,

Thuri-augures, Medicinæ artifices, digitignavannulocomptos,

Cyclicarum

ΣΧΟΛΙΑ.

330. Σοφιστὰς.] Ἐν ἄλλοις τοὺς πεπαιδιμένους, νῦν δὲ τοὺς μετεωρολέσχας λέγει, καὶ πάντας τοὺς ἀπὸ τῆς μαθηματικῶν ὁρμωμένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, ὅτε μηδὲ τοὺς αὐλητὰς ἅπαξ ἀγορεύειν ὤκνησαν. Πλάτων γοῦν ἔν γε τοῖς κωμικοὺς ἐν δράμασι Σοφιστὰς, καὶ τὸν, Ὀπέγπον αὐλητὴν Βακχυλίδην, εἰς τέκνωσιν κατέταξε τῆς Σοφιστῶν· καταχωρῶν δὲ νῦν πᾶσης ὑπεσήμηνε, παρέλαβε τὸ ὄνομα τῶν Σοφιστῶν. Σοφισταὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ ἀπατεῶνες, καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ ὅσοι τῶν φιλοσόφων ῥητορικῶς ἔχαιρον. ἐνταῦθα δὲ Σοφιστὰς τοὺς διδασκάλους νόει. ὡς τοὺς ἄλλως Σοφίζοντας.

331. Θορικομάνται.] Ἀπὸ τῶν ἡμικῶν ἐχώρησεν ὅτι τὸ κατ' εἶδος. εἰπὼν γὰρ ὅτι πάντας αἱ Νεφέλαι τρέφουσι τοὺς Σοφιστὰς, ἐπήγαγε τίνας καὶ τίνας. Θορικομάνται δὲ, ἃ τοὺς ἀπὸ Θορικίου μάν-

τεις, ἀλλὰ τὸν εἰς Θέρειον πεμφθέντας, ὅτι τὸ κλῖσαι αὐτοῖς ἐπέμφθησαν ἢ δέκα ἄνδρες. ὃν καὶ Λάμπων ἐῶ ὁ μάντις, ὃν ἐξηγητὴν ἐκάλουν. ἐῶ δὲ καὶ τὴν πολιτδουμόρων πολλάκις. λόγους δὲ συνεχῶς εἰσάγειν ἐφαίνετο περὶ τῆς εἰς Θέρειον ἀποικίας. ἀλύσους καὶ Συβάρεως Θέρειοι ἐκλήθησαν ἀπὸ Κελαίνης Θερείας. ὕστερον δ' Ἀπίαι. λέγει δὲ καὶ Θέρειον. ὡς ἐν τῷ Ἡσιόδου ἐπιγράμματι.

Ἡσίοδον Λύζεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα,
Ἰάδος ἀρχαίης ἰσοείκελα φυτάσιν,
Δωριέων πάσης βλαστόντ' ἄπο. τῷ γὰρ ἄπλητον.
Μῶμον ὑπεκφεύγων, Θέρειον ἔχε πάτρην.

τὸ ἐθνικὸν ὁμωνύμως Θέρειοι καὶ Θερειακοὶ, καὶ Θερεῖνος οἶνος ὡς Στησίχορος.

Κυκλίων τε χορῶν ἁρματοκάμπτας, ἁβρὰς μετεωροφέναχας,
Οὐδὲν δεῶντας, βόσκυσ' ἀργὲς, ὥς τε ταῦτα μυθοποιοῦσιν.

Στ. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίων, ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταγλᾶν δαῖον ὁρμᾷ,

Πλοκάμους

ΣΧΟΛΙΑ.

332. Κυκλίων τε. | Αἰνίττεται εἰς τὸν περὶ Κινησίαν καὶ Φιλόξενον καὶ Κλεομήν. καὶ τούτους εἶναι φησὶ σοφιστὰς βέλτιον διθυραμβοποιοὺς χειματίσαντας. φησὶ γὰρ κυκλίων χορῶν εἶναι τοὺς διδάσκαλοι. ἁρματοκάμπτας δέ, ὅτι διὰ τὸ ἐν ἁρμονίᾳ ὑποπίπτειν αὐτοῖς τὰ συγχάμματα, καμπὰς ἔχουσι πλείονας, ἃς μουσικοὶ καλοῦσι στροφάς, καὶ ἀντιστρόφους, καὶ ἐπῳδούς. διὸ καὶ ἐν τραγῳδίαις τὰ χορικά. ἄλλως. οἱ παλαιοὶ διαφθορὰν μουσικῆς ἡγοῦντο εἶναι τοὺς διθυράμβους. καὶ περιελθὼν αὐτοῖς μᾶλλον καταλέγει λέγων. εἰ δέ τις αὐτοῖς βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέ τινα καμπὴν, οἷας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρυνίν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους, ἐπετείνετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς μύσας ἀφανίζων. Καλλίμαχος δὲ περὶ αὐτοῦ ἀποτεινόμενος ὅτι περὶ αὐτοῖς καταλέγει. νόθοι δ' ἦσαν ἀοιδοί.

Ἁρματοκάμπτας | Οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ χορδῇς καὶ αὐλοῖς καὶ λύραις τὰ ποιήματα ἦδον. καὶ νῦν μὲν οἱ τότε, χορδαὶ ἐπλαυδοῦν τὰς μεταλλίσεις καὶ τὰς καμπὰς ἐποιοῦντο. νῦν δὲ ἐπλαυδοῦν, ἀκολουθοῦντες τοῖς ἁρμασι. λέγει δὲ τοὺς τοιούτους ποιητὰς ἁρματοκάμπτας.

333. Μέ-

Στρεβλῶν. Παιστικὰς ἢ ἀνθρώπους αὐτοὺς καλεῖ. ἄλλως. πολλῶν γνωμῶν μανθανόντων ὅτι τῆς εἰς Θεοὺς ὑποκλοπῆς, τούτους ἢ ἔφη περιφέρεσθαι ἐν τῇ Νεφελῶν, ὡς διὰ τῆς οἰωνῶν τῆς ἐν τῷ αἰθέρι μανθανομένους, καὶ εἰς τὸν ὑπερῳὸν καὶ τὰ κάτω ἐπιβλέποντας.

Ἰαλεμοτέχνας. | Καὶ ἰαλεμοὶ περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων ζωύγραφοι. ὕδατα δέ εἰσι καὶ αἱ Νεφέλαι. ζώταγμα δ' ὅτιν Ἱπποκράτης περὶ ἀέρων τόπων καὶ ὑδάτων.

Σφεκιδονυχαρπακομήτας. | Τὰς κόμη καὶ περιττοῖς δακτυλίοις τὰς χεῖρας κοσμουμένους μέχει τῆς ὀνύχων, ὡς ὑπὸ τῆς δακτυλίων σκέπεσθαι, τῆς ὀνύχων ἐπιμελουμένους καὶ ὀξυνομένους ξύοντας αὐτοὺς, ὥσπερ τὸ ἐκλάμπειν ἄγαν. ὃ πάσχουσιν οἱ τῷ καλλωπίζεσθαι σχολάζοντες μόνον.

Cyclicarum chorearum cantu-flexores, viros in ſublimibus perſcrutandis impoſtores.

Nihil agentes alunt otioſos, propterea quod hi cantu illas celebrant.

Str. Hæc utique finxerunt: *Madidarum nubium, ſplendorem-deflectentium immanem impetum,*

Cincinnoſque,

ΣΧΟΛΙΑ.

Μετεωροφένακας. | Τὰς διὰ τῆς μετεώρων ἀπατῶντας. φεναχίζειν γάρ ὅτι τὸ ἀπατᾶν. περὶ ἢ τῆς φιλοσόφων λέγει.

333. Μισοποιᾶσι. | Ποιητικῇ ὑμνῆσι.

334. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν. | Λείπει ἡ διὰ μιμεῖται ἢ τοὺ διδυσφάμους. τὸ ἢ στρεπταίγλαν, εἰς τὸ διεστραμμένον αὐτῆς, τοὺ ἔμπροσθεν ὄσαν τῆς αἴγλης τὸ ἡλίου καὶ σκοπίζουσαν. Νεφέλης γὰ ὀπτευθείσης τῷ ἡλίῳ, ἐκεῖ τὰς ἀκτῖνας εἰς τοὺ γοῦν ἀφίασι. ταῦτα ἢ εἰς Φιλόξενον τὸν διθυραμβοποιόν. τὸ γὰ στρεπταίγλαν αὐτὸς εἶπεν. ἐπεὶ ὃν ζωηθέτοις καὶ πολυπλόκοις οἱ διθυραμβοποιοὶ χρῶνται λέξεσιν, κατὰ τὸν τῆς ἐκείνων ζῆλον καὶ αὐτὸς τοιαύταις χρῆται. χρῆται δ' ἂν ἀντικρυς τῷ ὀξεστραμμένῳ. ἔστι ἢ καὶ γενικὸν τὸ ὑγρὸν Νεφελῶν καὶ στρεπταίγλαν. εἰ δ' ὅπου ὑγρὸν ἢ φησί τι ζωταπόμπων, ἀλλ' ὅπως ἂν ἐν τοῖς ποιήμασιν ἐκείνοις. διὰ καὶ αὐτὸς ὅπως ἔθηκεν. οἱ ἢ, φησὶ τὸ διαῖον ὁρμαὶ, τυτέστι ταχυτάτην, ἑνὸς τὸ πᾶν εἶναι φάσκοντες. τὸ αὐτὸ ἢ καὶ περὶ τῆς δροσερᾶν Νεφελῶν. οἱ ἢ στρεπταίγλαν φησὶ τὸ ὑγρὸν Νεφελῶν.

Περι-

Πληκάμὺς δ' ἑκατονταπεφάλα τυφῶ, πρημαι-
νούσας τε δυέλλας.
Εἶτ' ἀερίας διερὰς γαμφὰς οἰωνὰς ἀεροννηχεῖς,
Ὄμβρυς δ' ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν. εἶτ' αὖτ'
αὐτᾶν κατέπινον
Κεραῦν τεμάχη μεγάλαν ἀγαθᾶν, κρέα τ' ὀρνί-
θεια κιχλᾶν.
Σω. Διὰ μᾶν τοι ταῦτ' ἦλθ' δικαίως; Στ.
Λέξον δή μοι, τί παθοῦσαι,
Εἴπερ Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, δνηταὶ εἴξασι
γυναιξίν.
Οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται. Σω. Φέρε ποῖ-
αι γάρ τινές εἰσιν;
Στ. Οὐκ οἶδα σαφῶς εἴξασιν δ' ἐρίοισι πεπ-
ταμένοισιν,

Κὐχί

ΣΧΟΛΙΑ.

335. Πρημαινούσας τε δυέλλας.] Τυτέστι ζυσερφὰς ἀνέμυς. πρημαινούσας δ' ἀντὶ τᾶς μαινομένας καὶ λάβρως φυσώσας. πρῆσται γὰρ τὸ φυσῆσαι.

336. Γαμφὰς οἰωνὰς.] Ἤτοι τὰς καμπύσας καὶ πλαγίας Νεφέλας. ἢ τὰς ὀρνίθων ὄψεσιν εἰκασμένας. γαμφὰς γὰρ σκάλλει τὰς ὄρνιθας. αὐτίκα γοῦν καὶ αὐτὸς τῷ, γαμφὰς οἰωνὰς, ἐπήγαγεν. Ὁμηρ. οἰωνοῖσί τε πᾶσι.

Ἀεροννηχεῖς.] Τὰς ἐν τῷ ἀέρι νηχομένας. παρόσον ἐν αὐταῖς νήχεται τὰ ὄρνεα· ἢ δίκην ὀρνέων ἵπανται αἱ Νεφέλαι. ταῦτα δὲ πάντα ἔκ τινων ποιητῶν εἰσιν ἄλλο ἄλλα γεφυρίζοντος, καὶ τᾶς μὲν τοῦτο τοῦ δὲ ἐκεῖνο.

337. Εἶτ' ἀντ' αὐτᾶν.] Τυτέστιν ἀντὶ τύτων ὧν ἐποίουν εἰς τὰς Νεφέλας, διὰ τοῦτο ἤδιον τοὺς κιρκέας καὶ τὰ ὀρνίθεια κρέα.

338. Κερεᾶν τεμάχη.] Ἰσέον ὅτι οὐχ οἱ αὐτοὶ τοῖς κιρκεῦσιν ἰχθύσιν αἱ κιρκέαι. ἄλλοι μὲν γὰρ τὰς μυραίνας ἀξιοῦσι καλεῖν. οἱ δὲ, ἄλλο τι διάφορον ἰχθύων γένος. ἴσως μέν τοι κιρκεῖς καλοῦσιν τοὺς κεφάλους.

Τεμάχη

Cincinnoſque centicipitis Typhonis, furenteſque procellas: 335
Præterea aerias, udas, uncas volucres in aere natantes,
Imbreſque aquarum roſcidarum nubium, dehinc horum vice devorarunt,
Mugilum fruſta magnorum & bonorum, carneſque avinas turdorum.

Soc. Nonne merito ſane, propter has? *Str.* Dic mihi ergo quid illis acciderit, quod,

Si nubes ſint reverâ, mortalibus ſimiles ſint mulieribus?
Quoniam illæ tales non ſunt. *Soc.* Age, qualéſnam ergo ſunt? 341

Str. Haud certò novi: cæterum aſſimilantur floccis volitantibus;

Haud

ΣΧΟΛΙΑ.

Τειλίχη μεγάλαν ἀγαλδᾶν. | Τυτίσι τιμίων καὶ λαμπρῶν. ὅτι ἔχθιων τὸ τέμαχος, καὶ ἐπὶ πλακοῦντος, ὅτι ἡ κρεῶν ὑκάτι. ἐδώδιμα δὲ μιμέμβλωται τοὺς διυρέμβους. τὸ δὲ ὅλον τείνει πρός τε τοὺς παρὰ τοῖς χρημαῖς ἑστιωμένους καὶ πρὸς τοὺς ἐν πρυτανείῳ ἀεὶ δειπνοῦντας.

Κρέα τ' ὀρνίθεια. | Καταχρηστικῶς ὅτι ὀρνέων κρέα εἶπεν, τούτων δὲ μέμνηται ἡ ὠκεανομήκων Νεφέλαις ὑδάτων καὶ ὀρνέων. ταῦτα δέ φησιν ἐπεὶ ἐν Πρυτανείῳ τινὲς αὐτῆς ἐστιῶντο καὶ τῆς χρησμολόγων καὶ τῆς μάντεων. βέλτιον μὲν τοι ὑφ' ἓν ἀναγινώσκειν κρέα τ' ὀρνίθεια. ἵνα ὁ ποιητὴς μνημονεύῃ τῆς ταῖς Νεφέλαις προσφκειωμένων τῆς τε ἐνύχων καὶ τῆς πλωτῶν.

339. Διὰ μὲν τοι τὰς δ' ὑγὲ δίκαιος. Οὐ δικαίως φησὶν ἠξιοῦτο τῆς τιμῆς καὶ τῆς δείπνων, διὰ ταῦτα τὰ εἰς τὰς Νεφέλας ὑπ' αὐτῆς γραφόμενα. οὐδὲν γὰρ ἀξιόλογον ἐποίουν.

341. Φέρε ποῖαι χάρ τινες. | Δείκνυσιν ἐνταῦθα ὁ Σωκράτης ὡς ἐν ὅσῳ τὶς βλέπει τὰς Νεφέλας τῦτο χῆμα ἐχούσας, μεταπροσφερεῖς ἀλλοίας ὁρᾷ.

343. Αὖ-

Κἀχέ γυναῖξὶ, μὰ Δί', ἐσὶ' οἰκῶν. αὗται ᾗ ῥῖνας ἔχουσιν.

ΣΩ. Ἀπόκειναι νυῶ ἄτ' ἀπ' σ' ἔρωμαι. ΣΤ. Λέγε ταχέως ὅ,τι βέλει.

ΣΩ. Ἦδη πότ' ἀὐναβλέψας εἶδες Νεφέλιω Κενταύρῳ ὁμοίαν;

Ἢ πάρδαλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ; ΣΤ. Νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

ΣΩ. Γίνονται πάνθ' ὅ,τι ἂν βέλωνται· κἂν μὲν ἴδωσι κομήτην

Ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόν τὸν Ξενοφάντου,

Σκώπτουσαι τὸν μαίμακτὴν αὐτῶν, Κενταύρους εἶναι φασὶν αὐτάς.

ΣΤ. Τί δῆτα ἁρπαγὰ τῶν δημοσίων καλίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

ΣΩ. Ἀποφαίνουσι τὸν φύσιν αὐτὸν, λύκοι ἐξαίφνης ἐγλύοντο.

ΣΤ.

ΣΧΟΛΙΑ.

343. Αὗται ᾗ ῥῖνας ἔχουσιν. | Εἰσπεπλάσθαι οἱ χαρίεντες ἐσκεμμένοι μεγάλας ἔχοντα ῥῖνας, γελοῖα καὶ ἀσχήμονα. διὸ καὶ φησιν εἰκὸς αὐτὰς μὴ ἐπιγιγνώσκειν διὰ τὸ μὴ Νεφελῶν ἀλλὰ γυναικῶν ὄψεις ἔχειν. ὃ τὸν αἰτιᾶσθαι αὐτῷ παρεῖχε. δῆλον δὲ ὅτι ὁπόσα ἐν τοῖς ἄνω λέλεκται χρεικὸν, ἐκ ἐπὶ τῆς σκιμπῆς οὕτως λέλεκται. τὴν χορὸν ᾗ ἔξω ἑστῶτα καὶ κρυπτόμενον, ἡ φωνὴ μόνη τοῖς ἔνδον ἐξικνεῖτο. ὁ δὲ ἀναβλέψας εἰδὼς ἔφησε τὰς σκιμπᾶς αἱ μὴ καταπᾶσαι μηδέπω. ἐπεκρύπτετο ᾗ τῶν Νεφελῶν εἶναι.

345. Κενταύρῳ ὁμοίαν. | Τὸ ζυμβαῖνον γίνεσθαι ἐπὶ τὰς Νεφέλας δηλοῖ. πολλάκις γάρ εἰσι νέφη παρομοιούμενα ζώοις ἢ φυτοῖς ἢ ἀνθρωποειδῆ γινόμενα, ἢ ἄλλῳ τινὰ τοιαύτης ὄψεως ἐκπίμπουσα εἰκόνα. φησὶν οὖν ὁ χρή σε θαυμάζειν εἰ αἱ Νεφέλαι γυναικῶν ἔχουσι μορφάς. καὶ γὰρ ἐν τῷ ὑετῷ πολλὰς ἔχουσιν

Haud mulieribus profecto, ne tantillum quidem. hæ verò nares habent.

Soc. Reſponde mihi nunc, quæ te rogavero. *Str.* Dic ocyùs, quicquid vis.

Soc. Nunquámne ſublatis oculis vidiſti nubem centauro ſimilem,

Aut pardo, aut lupo, aut tauro? *Str.* Etiam per Jovem: quid tum poſtea?

Soc. Omnia fiunt quæ ipſis lubet eſſe. & profecto ſi viderint comantem

Agreſtem aliquem ex iſtis hirſutis, qualis eſt iſte Xenophantæ filius,

Inſaniam ejus irridentes, centauris aſſimilant ſemetipſas.

Str. Quid autem ſi peculatorem reipub. viderint Simonem? quid tum faciunt?

Soc. Ut ingenium ejus demonſtrent, lupi repente fiunt.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ

χθσιν εἰκόνας. τούτων δ' ἐμνημόνευσεν, ἐκείνων εἵνεκα μόνον, ἵν' ὧν λοιδορῆσαί τινας τῆς πολιτείας βούλε-

347. Κομήτην.] Κλεῖτον λέγει ὃς ἦν ὅτε κόμην σκοπτόμενος. ἀγείρας, ἢ κατὰ ποδιώκας ἐκάλεν τοὺς ἀπηρεδιμένους ἐξ ποιῶν. τοὺς παιδεραστάς. Ἱερώνυμον δὲ λέγει τὸν διθυραμβοποιόν, ὃς Ξενοφάντου μὲν ἦν παῖς, ἐρᾷ δὲ παίδων ἄγαν ἐπόνηρο. λάσιον δ' εἶχε τὸ σῶμα. ἐπεὶ ἦν καὶ οἱ Ἱππόκενταυροι λάσιον εἶχον τὸ σῶμα τὸ τῆς ἵππων μέρος, ὥστε καὶ ὁ θεὸς τοὺς Λαπίθας πόλεμον δι' ἀκρασίαν ἔρωτος αὐτοῖς ζωύσῃ, εὐλόγως τῆς ἑρωμανῶν τινα θεομῆδας, ἐξομοιῶν αὐτὰς τῇ τῆς Κενταύρων ἰδέᾳ τὰς Νεφέλας παρήγαγεν.

350. Τί δὲ λῷ ἄρπαγα.] Οὕτως κεκωμώδηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνει ὡς χρεωφειλέτης. τίνι φησὶν αἱ Νεφέλαι ἑαυτὰς ἂν εἰκάσειαν. ἐὰν ἀπομοιώσασθαι θελήσωσιν ἑαυτὰς Σίμωνι, διαρπάζοντι καὶ νοσφιζομένῳ τὰ κοινά. ζοφιστὴς δὲ ὁ Σίμων ἦν καὶ τῆς ἐν πολιτείᾳ διαφερόντων τότε. καὶ πάντως τῆς δημοσίων τι ἐνοσφίσατο χρημάτων. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις ὅτι τοῖς αὐτοῖς διαβάλλων αὐτὸν ἐγκλήμασιν ἔτας. ἐξ Ἡρακλείας ἀργύριον ὑφείλετο. κωμῳδεῖται δὲ νυνῖ, ἵν' ἢ παύσηται ἁρπάζων, ἢ ἀκέσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, εἰς εὐδαιμονίας ἀγάγωσιν ὧν κατεδήδοκε.

352. Κλε-

Στ. Ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασιν ἐς ἰδοῦσαι,
Ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγλίσχοντο.

Σω. Καὶ νὴ οὔτι Κλειδέμη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγλίσχοντο γυναῖκες.

Στ. Χαίρετε τοίνυν γ' ὦ δέσποιναι. ἐγὼ νῦν εἰ-
πέρ τινι κἄλλῳ, 355
Οὐρανομήκη ῥήξατε καὶ μοὶ φωνὴν, ὦ παμβα-
σίλειαι.

Σύστημα καθ' Περικοπὴν στίχων ς'.

Χο. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιγλυές, ἀνεραθὲ
λόγων φιλομύσων·
Σύ τι λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡ-
μᾶς ὅ,τι χρήζεις.
Οὐ γὰρ δὴ ἄλλῳ γ' ὑπακούσομαι τῶν νῦν μετεω-
ροσοφιστῶν,
Πλὴν ἢ Περδίκκᾳ. τῷ μὲν, σοφίας, ἐγὼ μὴς ἕ-
νεκα. σοὶ δ', 360
Ὄκ

ΣΧΟΛΙΑ.

352. Κλεώνυμον.] Τοῦτον ὡς δειλὸν καὶ ὅτι τῆς παρατάξεως ῥίψαντα τὴν ἀσπίδα οὔτε ἄλλοι κωμῳδοὶ διαβάλλουσι πάντες. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶν ὁ αὐτός. ὡς δειλὸς ὢν ἐν πολλοῖς κωμῳδεῖ. τὸ δ' ἐχθὲς προσέπεσεν, ὡς ὑπόγυον τῷ Κλεωνύμῳ ῥιψάσπιδι γεγενημένῳ, τῷ καιρῷ χρώμενος εἰς αἰσχρόν τι δρᾶμα τοῦτο. πλείονα δὲ τὴν συμφορὰν τὰ παίσματα ἔχει τὰ ὑπόγυα.

354. Καὶ νὴ οὔτι Κλειδέμη.] Καὶ νὴ φησι διὰ τὸν Κλειδέμη ἐγλίσχοντο γυναῖκες. ἔστι δὲ ὅτι κιναιδεία διαβάλλει. τοῦτον δὲ ὡς γυναικιζόμενον οὐκ Ἀριστοφάνης διαβάλλει μόνον, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ, λέγων οὕτως. λῆρεῖς ἔχων. γεγράφ' αὐτὸς ἐν ἐπιστολίῳ. γελοῖος ἔστω Κλειδέμη κυβδίων ἐν τῇ τοῦ κάλλους

Str. Hoc utique illud eſt, quod viſo herî Cleonymo fugitivo,

Quoniam timidiſſimum illum eſſe cernebant, cervi propterea evaſerunt.

Soc. Et nunc quoniam Cliſthenem conſpexere, vides ut ideo fiunt mulieres.

Str. Salvete ergo, ô dominæ, & nunc, ſi cui unquam alii,

Mihi quoque ad cœlos elatam vocem rumpite, ô ſummæ Reginæ!

Congeries per inciſionem verſuum VI.

Cho. Salve ô ſenex olim nate, venator ſermonum ſapientium;

Túque ſubtiliſſimarum nugarum ſacerdos, dic nobis quid tibi opus eſt;

Non enim aurem præbeamus alteri cuiquam ex hodiernis rerum cœleſtium ſpeculatoribus,

Præterquam Prodico: & huic quidem propter ſapientiam & ingenium: tibi vero

Quod

ΣΧΟΛΙΑ.

κάλλως ἀκμῆ. τοῦτον ἰδυσαί φησιν αἱ Νεφέλαι, οἷς γυναῖκες μετεμόρφωσαν ἑαυτάς.

357. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα. | Νῦν ἔχ ὡς σεμνόν τινα θεσπῳδόσαν διὰ τὸν χρόνον, ἀλλ' ἀνόητον, τοῦ γὰρ δῆθεν ἀρχαίους, καὶ παλαιοὺς, πρεσβύτας ἔλεγον.

Θηρατά. | Ἀντὶ τῶν ἰχθύτα λόγων ἢ ζητητὰ ἢ μεστῶν λόγων.

358. Ὅτι χρήζεις. | Ὅτι βέλτιον. Σωκράτει δὲ λέγουσι, τὸ δὲ λεπτοτάτων λήρων, ἀντὶ τῶν ζωπυρωτάτων καὶ δυσπεριχωλυθήτων λόγων.

360. Πλὴν ἢ Πρωδίκῳ. | Οὕτως ἡ ἀκολουθία εἶχε τῶν λόγων. πλὴν ἢ Πρωδίκῳ καὶ Σοί. ὁ δὲ ἄλλως τὸν λόγον ἐκμαθήσει

τισε τὸ μὴ ζοὶ καταρχὰς ὃν εἰπὼν, ἔπειτα δὲ ἐπενεγκών. μίμηται δὲ νῦν τὸν Περδίκκαν διασύρων ὅτι μεγίστην δόξαν εἶχε παρὰ αὐτῷ ὡς ὑπερὲρ πάντας ὢν τὴν ζοφίαν. ζοφιστὴς δὲ ἦν ὁ Περδίκκου χεῖρον τὸ ψεῦδος. ἤκμασε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Σωκράτους. πεζότερον δὲ ἔστιν τῶν πενταπονηρόδραχμον ὀπτοπήσαι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν, ὐ μόνον ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. τὸν ἄνδρα τοῦτον ἢ βιβλίον διέφθειρεν, ἢ τὸν αὐλοποιὸν

Ὅπου βρενθύεται ἐν πᾶσιν ὁδοῖς, καὶ τὼ φθαλμὼ παραβάλλει,
Καὐπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει. καφ' ἡμῶν σεμνοπροσωπεῖς.

Στ. Ὦ γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν, καὶ σεμνὸν, καὶ περατῶδες.

Σω. Αὗται γάρ τοι μῶναι εἰσὶ θεαί. τἄλλα δ' ἀμύητ' ἐστὶ φλύαρος.

Στ. Ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε πρὸς τῆς γῆς, ὀὐλύμπιος ἢ θεός ἐστιν; 365

Σω. Ποῖος Ζεύς; ἄ. μὴ ληρήσῃς, ἀλλ' ἔστι Ζεύς. Στ. Τί λέγεις σύ;
Ἀλλὰ τίς ἵει; τυπὶ γὰ ἐμοί γ' ἀπόφηναι πρῶτον ἀπαμύτων.

Σω. Αὗται δήπου, μεγάλοις δ' σημείοις ἐγώ σ' αὐτὸ διδάξω.
Φέρε, πῦ γὰ πώποτ' ἀμοῦ Νεφελῶν ἴδον' ἤδη τετράσαι;

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

361. Βρενθύει. | Ἀποστρωύεις σαυτὸν ἐν τῷ ἁβρύνεσθαι καὶ τραχηλὸν ὀρᾷς.

Καὶ τὼ φθαλμώ. | Ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σεμνοῦ τοῦ ὄντος ἔχεις. εἰσὶ γὰ ἀνθρώπων τινὲς τοιοῦτοι σεμνοὶ μὴ φαινῶσι δὲ κατὰ

λεγῶν εἴσφρησις. διαβάλλει ἡ αὐτὸν καὶ ὁν Ὀργισιν ὅτω. παρ' ἐμοῦ Περδίκκᾳ κλαίειν εἶπητε τὰλοιπὸν. διδάσκαλος ἦν ὅτος τῶν ἐπικαλυμμένων Κοδόρνων, ὃς τῆς πρὸ τεσσαράκοντα τυραννίδος συμμετέσχεν. Κόδορνος ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ καὶ τοῖς τεσσαράκοντα ζωσάσθαι δέδε, καὶ πλάπει τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ ζωπυγκάνοντα, καὶ καλῶσιν ἑκατέρων ὅτι τὰ ἤθη αὐτῷ, σκληῖναι τὸν ἀρετὸν τὸν Ἡρακλέα. καὶ τὲς ἐκείνης ἱδρῶτας σκληῖναι τῷ σκιρῶν τῆς κακίας ἡδονῶν. ἄλλως. ὅτι καθαιρέσει Σωκράτες τὸν Περδίκκον νῦν μέγαν ὑποφαίνει διαφερόντως. ἔτος ἦν Σοφιστὴς ἦν μετεωρολόγος. ἐπὶ κυαμίδι ἡ διεβάλλετο.

Quod elatè in via incedis, atque oculos per transversum jacis,

Atque discalceatus multa mala toleras, & nos gravi vultu suspicis.

Str. O tellus! quænam hæc vox? quam sacra? quam veneranda atque portentosa?

Soc. Hæ enim tibi solæ sunt deæ: cætera autem omnia nugæ sunt.

Str. Jupiter autem, dic nobis per terram, olympius ille annon deus est? 365

Soc. Qualis Jupiter! minime: ne nugeris nec enim Jupiter est *ullus*. *Str.* Quid ais tu?

Quis igitur pluit? Hoc enim primum mihi omnium expedi.

Soc. Hæ scilicet. è magnis autem signis hoc te edocebo.

Age, ubi enim unquam absque nubibus pluentem *Jovem* conspicatus es?

Sin

ΣΧΟΛΙΑ.

κατὰ τὸν ὄψιν ἡ ἔχοντες καὶ τὰ ὀπτιδόματα. ὅτω ἡ ἐβάλλε Σωκράτης καὶ Πλάτων. ἄλλως. σεμνοῖν καὶ μέγα φρονεῖς. οἱ γὰρ ὀπτιδεδωκότες αὐτοῖς σοφῶς πεφύκασι βαδίζειν. ὡς τὸ μὲν Περδίκκᾳ ὄντος Σοφοῦ, τὸ ἡ Σωκράτες κενὸν μόνον ὀπὶ Σοφίᾳ δόξαν καρπουμένου.

Καί τοι ἐχλῶ, αἰθρίας ὕειν αὐτόν, ταίζας δ' ἀποδημεῖν.

Στ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, τύτῳ γέ τοι τῷ νωὶ λόγῳ εὖ πεφρόφυσας.

Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ὤμην ἀφὸ κοσκίνυ ἐρεῖν.

Ἀλλ' ὅς ἐς ὁ βροντῶν ἔζι, φράσον. τοῦτό με ποιεῖ τετρεμάνειν.

Σω. Αὐταὶ βροντῶσι κυλινδόμεναι. Στ. Τῷ ζύπῳ ὦ πόνηρα σὺ τολμᾷς.

Σω. Ὅπου ἐμπλησθῶσ' ὕδατος. πολλοῦ καὶ ναγκαίως φέρεται,

Καζα χρημνάμεναι πλήρεις ὄμβυ δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι

Εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτυσαι, ῥήγνυνται & παταγοῦσιν.

Στ. Ὁ δ' ἀναγκάζων ἔζι ἐς αὐτάς, ἦ ὁ Ζεὺς ὥς τε φέρεται;

Σω. Ἥκις' ἀλλ' ἀιθέριος δῖνος. Στ. Δῖνος, τυὶ μ' ἐλελήθη.

Ὁ

ΣΧΟΛΙΑ.

370. Καί τοι ἐχλῶ. | Ἀντὶ τοῦ, καί τοι ἐχλῶ αἰθρίας ὄσης ὕειν αὐτὸν εἰ τὸ βρέχειν ἦν φησιν ἐν τῇ τοῦ Διὸς ἐξυσίᾳ, ἢ μὴ ἦ Νεφελῶν ἦν τοῦτο τὸ ἔργον, ἐχλῶ αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν ὕειν ἄνευ Νεφελῶν. ἄλλως. δοκεῖ τῆς κατὰ Μύσκελλον ἱστορίας ἔχεσθαι τὸ λεχθέν. Μυσκέλλῳ γάρ φασι χρησμὸν δοθῆναι κτίζειν πόλιν, ὅτε ἂν αὐτὸν ἐξ αἰθρίας ὑετὸς λάβῃ. ὁ δ' ᾤετο ὐκ ἄν ποτε ὗσαι· αὐτοῦ κτισθήσεσθαι πόλιν διὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ χρησμοῦ. παραγενόμενός δ' αὐτοῦ φησὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀμηχανεῖν φησὶ τοὺς κλίσιν, παρακαθίσασαν τὴν παλλακίδα διακρύειν ἐπ' αὐτῷ ὀδυρομένων. καὶ τέλος εἰληφέναι τὸ χρηστήριον, διὸ καὶ εὐδοὺς ἔκτισε τὴν πόλιν.

373. Τε-

Sin mimus, oporteret ſereno aëre ipſum pluere, has autem ſecedere.

Str. Etiam per Apollinem. huic profecto rationi probe incubuiſti.

Atqui antehac Jovem certo putabam per cribrum meiere.
At quis eſt qui tonat? dic mihi; hoc enim mihi terrorem incutit.

Soc. Hæ eædem tonant dum provolvuntur. *Str.* Quomodo ô tu audaciſſime?

Soc. Cùm repletæ fuerint aquâ multâ, & coactæ ut ferantur:

Et ſic ſuſpenſæ imbri plenæ, ut neceſſe eſt, deinde & graves
In ſe mutuo collapſæ rumpuntur atque fragorem edunt.

Str. Quis autem eſt qui ipſas cogit, nonne Jupiter, ut ferantur?

Soc. Minime, ſed Ætherius turbo. *Str.* Turbo! hoc me latuerat, *ſcil.*

Jovem

ΣΧΟΛΙΑ.

373. Τετρεμαίνειν. | Κατὰ ἀναδίπλασιασμὸν ἀντὶ τῦ φείττειν καὶ δεδίέναι. τὸ γὰρ τρέμειν καὶ πάλλεσθαι τὸ σῶμα ἡμῖν ἄγαν ἐυλαβεμένων.

376. Κρεμαμένμαι. | Κρεμάμενμαι ἐκ τῦ ἀέρος. οἷον ἐπικρεμάμενμαι ἀλλήλαις καὶ ὀπιθαρέμενμαι. ἄμεινον δὲ τὸ εἶτα.

377. Παταγῆσιν. | Ἠχῆσιν. Ὅμηρος. Πάταγος δὲ διὰ σῶμα γίνετ' ὀδόντων.

379. Αἰθέριος δῖνος. | Καὶ τῦτο ἐξυλλεῖται παρὰ τοῖς φυσικοῖς. τυτέστι δίνησις ἡ αἰθρεία. ταῦτα δὲ ἐκ τῆς Ἀναξαγορέου λαμβάνει.

Ὁ Ζεὺς σὺ ὢν, ἀλλ' ἀντὶ Δίνῳ νιὼ βασιλεύων ;
Ἀπὰρ σεσίπω τοῖς τέττιγι καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.
Σω. Οὐκ ἤκουσάς μου. τὰς Νεφέλας ὕδατι μεσὰς ὅτι φημί.
Ἐμπεπέσας εἰς ἀλλήλας παραγεῖν ἕνεκα τοῦ πυκνότητα ;
Στ. Φέρε τυτὶ τῷ χρὴ πιεῖν ; Σω. Ἀπὸ σαυτοῦ γώ σε διδάξω.
Ἤδη ζωμοῦ Πραξιδικαίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐραεάχθης
Τοῦ γαστέρα, καὶ κλόνου ἐξάφνης ἀυτοῦ διεκορκορύγησεν ;
Στ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' οὐδόμι καὶ τεταράκτα.
Χ' ὥσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ. καὶ δεινὰ κέκραγμ.
Ἀκρέμων πρῶτον παππάξ. κἄπειτ' ἐπάγῃ παππαππάξ.
Χ' ὤπολλ, χέζω κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππάξ, ὥσπερ ἐκεῖναι.
Σω.

ΣΧΟΛΙΑ.

380. Δίνῳ νιὼ βασιλεύων. | Ἔγγυθεν ἔλαβε ἐκ τοῦ Διός. ὥσπερ εἰ ἔλεγε μὴ βασιλεύειν τὸν Δία. ἀλλὰ Δίνον. ἐχ ὅπ τὸ δίνησιν ἐποιήσατο, ἐκ τούτε Δίνῳ εἶπεν. ἀλλὰ κεκραγέναι ὅτι βαδὺ ποτήριον ὁ καλεῖται Δίνῳ. ὅθεν ἄνω εὐρύτερον ὄν, κάπω εἰς ὀξὺ λήγει. τὸ γὰρ γελοῖον ἐκ τούτε εἰς τὸ τοῦ Δίνῳ παρείληφε διάνοιαν.

384. Ἀπὸ σαυτοῦ γώ σε διδάξω. | Εἰς τὸ σαυτοῦ τελείαν στικτέον. ἐπεὶ σωφρονεῖν ὅτι καὶ ἁμαρτάδαπον γίνεται, ὑφ' ἓν λέγεσι.

385. Ζωμοῦ

Jovem non esse sed ejus vice Turbinem nunc regnare.
At nondum de fragore atque tonitru me docuisti.

Soc. Annon audivisti me? Nubes aio aqua repletas
In se mutuo collapsas fragorem edere propter densitatem.

Str. Age, hoc quomodo possum credere? *Soc.* Ex te-ipso ego *id* te docebo.

Nunquámne in Panathenaicis, jure oppletus, dein commotus fueris
Ventre? atque ita quassatio ipsum crepitare fecerit?

Str. Etiam per Apollinem & graviter me exagitat & tumultum ciet,
Ac veluti tonitru, jusculum personat, & ingentem fragorem edit,
Primò remissiùs pappax, dehinc sonum infert papappax,
Et cum caco, prorsus intonat papapappax, sicut illæ.

Soc.

ΣΧΟΛΙΑ.

385. Ζωμῷ Παναθηναίοις. | Ἐν τοῖς Παναθηναίοις αἱ Ἀττικαὶ τοῖς Ἀθηναίοις πόλεις ἔπεμπον βοῦς, ὅθεν ἡ δαψίλεια τῆς κρεῶν. ἄλλως. ἤδη ποτ' ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἐκόρεσάς σε ζωμῷ τῷ γαστέρα. τὰ δὲ Παναθήναια ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις εἶναι μεγίστη ἀφ' ἁπάντων ἀγόντων. ἐπεὶ ἐν ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι πόλεις αἱ ἀπὸ τῆς Ἀθηνῶν ἀποικιῶν βοῦν ἀνόμων ἔπεμπον, ζωμὸς ἂν εἴη ἡ κρεῶν ὥστε πληρῶσαι πάντας καὶ ἀφ' ἑνὸς ἑκάστους, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῆς κρεῶν.

Εἶτ' ἐπαρέχθης. | Εἶτα ζωμὸς καὶ παραχθῆναι τῷ γαστέρα.

386. Καὶ κλόνος ἐξαίφνης. | Καὶ σεισμὸς καὶ εἵλιξ αὐτῷ ζωὴ ἔπεσε. διεκορυφώσε δὲ ἀντὶ τοῦ ἤχησε. κορυφοῦσθαι γάρ ἐστι τὸ τῷ γαστέρα λαλεῖν μόνον. ἢ ἐμιμήσατο τῇ φωνῇ τὴν ἑτέρων τὸν ἦχον.

Σω. Σκέψαι τοίνυν γ' ἀπὸ γαστριδίου τοιουτοὶ οἷα πέπορδας.

Τὸν δ' ἀέρα τὸν δι' ὅντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν;

Ταῦτ' ἄρα ⟨ὃ⟩ τῷ 'νόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ ⟨δ'⟩ πορδὴ ὁμοίω.

Στ. Ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρει λάμπων πυρί; τοῦτο δίδαξον.

Καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τὸν δ' ζῶντα περιφλύει. 395

Τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ὀπὶ τοὺς ὀπορκους.

Σω. Καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, ⟨ὃ⟩ βεκκεσέλλιωε,

Εἶτα

ΣΧΟΛΙΑ.

391. Ἀπὸ γαστριδίου τοιουτοὶ οἷα.] Τὸ τοιουτοὶ ποσὸν δηλοῖ. ζωαγαγὼν δ' τοὺ δακτύλους ἐρεῖ, τοιοῦτον γὰρ τὸ μικρόν. ὅτε δ' ἔλαβεν ὁμολογοῦντα τὸν πρεσβύτην, τότε περσάγειν αὐτὸν ἐπιχείρει τῇ ζυγκείσει, καὶ φησι, θαυμάζεις εἰ βροντῶσιν αἱ Νεφέλαι πάντα κατέχουσαι τὸν ἀέρα, ὅτε ἀπὸ μικρᾶς ὑπὸ τῆς σῆς ἔσης κοιλίας τοσοῦτος ἦχος ἀπὸ τῶν πορδῶν γίνεται;

393. Τῶ νόματ' ἀλλήλοιν.] Διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα ἀλλήλοις εἶναι δοκεῖ προσφερῆ καὶ ὅμοια τῆς βροντῆς καὶ τῆς πορδῆς. ἔπαιξε δ' ὁ ποιητὴς τὸ ὁμοιοκατάληκτον.

395. Καὶ καταφρύγει.] Λέγεται γὰρ ὅτι πολλάκις ὁ κεραυνὸς ἀφάμενος, οὐκ ἀναιρεῖ, ἀλλὰ περιφλέγει μόνον. ἄλλως. καταφρύγει, καταίθει. περιφλύει καὶ περικαίει ὑπὸπολλῆς. τὸ δ' ζῶντας, πρὶν ἀκμὴ τοὺς πλησίον ἅπαντας.

397. Κρονίων ὄζων.] Οἷον ἀρχαϊκῆς εὐηθείας ὀδωδώς. ἔστι δὲ Κρόνια παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἑορτή. τὰ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενα Σατουρνάλια, ἢ Ἀπατούρια.

Βεκκεσέλλιωε.] Σεσύγχωσις ὁ βασιλεὺς τοῦ Αἰγυπτίων κοσμοκράτορος χρονοῦ, ἠθέλησε γνῶναι τοὺ ἀρχαιοτέρους τῶν ἀνθρώπων. καὶ ξόφον τινὰ γλωσσοτομήσας ἀπέκλεισε μετὰ βρέφους. ἀυξηθέντος δὲ καὶ βαῶντος βέκ, ἤκουσε καὶ ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὅτι

ἀρχαι-

Soc. Animum adverte igitur, è ventriculo tantillo quantum pepederis.

Aerem autem, cum ſit infinitus, quomodo non æquum eſt magnopere intonare?

Hæc utique etiam nomina, crepitus & tonitrus, ſibimet ſimilia ſunt.

Str. At fulmen unde provenit igni reſplendens? hoc me doceas.

Namque exiccat nos dum ferit, viventeſque amburit.

Hoc ergo manifeſtè Jupiter in perjuros demittit. 396

Soc. At quomodo, ô tu fatue, & Saturnia redolens, atq; lunatice;

Si

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀρχαιότεροι ἦσαν οἱ Παφλαγόνες. παρ' αὐτοῖς γὰρ ὁ ἀρ|Θ βὲχ λέγεται. ζωδότως γὰρ εἶπε τὴν λέξιν βεκκασέλλωε, ἐπεὶ καὶ οἱ Ἀρκάδες σεσέλλωοι ἐλέγοντο Ἀπολλώνι|Θ, Ἀρκάδες οἱ καὶ σεληναίης ὑδρόντας. τοῦτο δὲ τὸ|Θ οἱ περὶ τὸν Λύκιλλον τὸν Ταρραῖον καὶ Σοφοκλέων καὶ Θέωνα ἐρμωδιοῦντες τὰ δὲ φασίν. οἱ Ἀρκάδες δοκοῦσι σεσὶ τῆς σελήνης γεγονέναι ὡς καὶ Εὔδοξ|Θ ἐν τῇ περιόδῳ. Θεόδωρ|Θ δὲ ἐν τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ. ὀλίγω σεσ|τερόν φησι τὸ σεσὶ γίγαντας πόλεμον Ἡρακλέες τὴν σελήνην φανῆναι. καὶ Ἀεισίας ὁ Χί|Θ ἐν ταῖς Θέσεσι. καὶ Διονύσι|Θ ὁ Χαλκιδεὺς ἐν σεσότῳ κλίσεως καὶ ἕδρ|Θ φησὶν Ἀρκαδίας σελήνιτας εἶναι. Μνασέας δέ φησι Πεντέλλωον Ἀρκάδων βασιλεῦσαι. Ἀεισοτέλης δὲ ἐν τῇ Τεγεατῶν πολιτείᾳ φησὶν ὅτι Βάρβαροι τὴν Ἀρκαδίαν ᾤκησαν, οἵ τινες ἐξελήλυθασι ὑπὸ τὴν νῦν Ἀρκάδων σεσὶ τὸ ἐπ|εῖναι τὴν σελήνην. διὸ καὶ σεσωνομάσθησαν Πεντέλλωοι. Δεῖος δὲ ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῶν Μακεδονικῶν Ἀρκάδα φησὶν ἀφ' ἑνὸς Ἀρκαδίου καλεῖσθαι Ὀρχομενόν. διὸ καὶ ποταμὸν τῆς Ἀρκαδίας Ὀρχομενόν. τινὲς δέ φασιν Ενδυμίωνα εὑρηκέναι τὰς σεσιόδους τῆς σελήνης, ὅθεν καὶ Πεντέλλωες τοὺς Ἀρκάδας κληθῆναι. ἔνιοι δὲ ὑπὸ Τυφῶν|Θ. ὑπὸ δὲ Ἀ|λαν|Θ καὶ Ξενάγορας εἰρῆκεν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀρχαῖε καὶ μακρέ. τοὺς γὰρ μακροὺς ἀρχαίους ἐκάλουν ἀπὸ τῆς ἰσοτείας, τοὺς Ἀρκάδας κατὰ τοὺς σεσὶ σελήνης χρόνους, ἐν ταῖς ἐρήμοις διάγειν ἢ ὑπὸ ταῖς ὕλαις καὶ ἐν τῷ ὑποπτύοντων καρπῶν διαζῆν. φιλονεικησάντων δέ ποτε Ἀρκάδων καὶ τῶν Φρυγῶν καὶ Περσῶν σεσὶ τῆς ἀρχαιότη|Θ καὶ εἰς χεῖσιν ἐλθόντων, Ψαμμήτιχ|Θ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτ|ε λαβὼν δύο ἀσήτους παιδία, ἔν

ηγι ἀπέκλεισε τόπῳ κὴ αἶγας ἐποίησε ταῦτα θηλάζειν. ἄλλοι δέ φασιν ὐκ αἶγας, ἀλλὰ τας ἑαυτῆς μητέρας, ἐκτελμωμένας τὰς αὐτῆς γλῶτας, ἵνα μὴ δυώνται διδάσκεσθαι ὁμιλοῦσαν ἀλλήλαις τὰ παιδία. ἔπειτα μετὰ τειετῆ χρόνον ἐκέλευσε σιωπῶντα ἄνδρα εἰσελθεῖν πρὸς αὐτά. εἰσελθόν|Θ᾽ ὁ αὐτὸς

Εἶτ᾽ ἐκβάλλει τὸς ὄρτυγας, πῶς δῆτ᾽ ἐκεῖ Σίμων᾽ ἐνέτρησεν,
Οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ᾽ ἦσ᾽ ὄρτυγοι
Ἀλλὰ τὸν αὐτῶ γε νεὼν βάλλει, τὸ Σένιον ἄχθος Ἀθηναίων,
Καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· εἰ παιδῶν; ἐγὼ δὴ δρῦς ὄρτυγες.

Στ. Οὐκ οἶδ᾽, ἀτὰρ εὖ λέγειν φαίνει. εἰ γάρ ἐστι δῆτ᾽ ὁ κεραυνός;

Σω. Ὅτῳ εἰς αὐλὸς ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς καταπλεισθῇ,
Ἔνδοθεν αὐλοῖς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ. κἄπειτ᾽ ἐκ᾽ ἀνάγκης
Ῥήξας αὐλοῖς, ἔξω φέρεται σφοδρὸς, ἅμα τῇ πυκνότητι.

Ὑπὸ

ΣΧΟΛΙΑ.

399. Σφόδρα γ᾽ ἦσ᾽ ὄρτυγοι.] Οὕτοι ὡς εἶπεν, ὡς ὄρτυγοι κὴ εἰς ἀλλήλους κακοὶ κωμῳδοῦνται.

402. Καὶ Σένιον ἄχθος Ἀθηναίων.] Χάρις ἔστιν ἐν στίχῳ τῷ ἀλλοτρίᾳ ὡς ἔφη Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τῷ περὶ ἁρμονίας. ἐκεῖ γὰρ ὁ Ζεὺς κωμῳδεῖσθαι δοκεῖ, ἀλλ᾽ Ὁμήρου κὴ ὁ Σπύρου Ὁμήρικος.

401. Τὰς δρῦς γε τὰς μεγάλας.] Ἐπειδὴ τοῖς ὑψηλοῖς κὴ τοῖς δένδρεσι ἐμπίπτει ὁ κεραυνός. σημειωτέον ὅτι Πελοποννήσιοι ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν δρῦς.

402. Οὐκ οἶδ᾽ ἀτάρ.] Ἐξενοχωρίσθη τοῦ σοῦ Σωκράτους λόγου.

403. Ξη-

ἀυτὸ προστεπάδησαν τὰ παιδία λέγοντα βρεκ. ἔστι δ' τοῦτο Φρυγιστὶ, ἀέρ. ἐκ τούτου Φρύγες ἐφάνησαν ἀρχαιότεροι. ἀπὸ ἰσοτιμίας δ' εἴρηται ἡ λέξις. ἔστι δ' παρ' Ἡροδότῳ ἔνθα περὶ Ψαμμηνίχου φησί. Νόον δ' εἰπεῖν προστέλλωσε, τὸ βρεκ παρέπλεξεν, ὅτῳ δοκεῖ κατὰ Φρύγας ἀέρ. οἷον στελλώδλητε καὶ ἀποπλήκτε.

Si quidem in perjuros jaculatur, quo fit ut Simonem non exusserit?

Neque Cleonymum neque Theorum, quoniam admodum sunt perjuri.

At suam ipsius ædem jaculatur & Sunium promontorium Athenienſium,

Et quercus excelsas; quid ab his mali passus? quercus enim non pejerat.

Str. Nescio: attamen recte dicere mihi videris. quid est ergo Fulmen?

Soc. Cum intra ipsas ventus in altum sublatus inclusus fuerit,

Ex interiore parte ipsas ceu vesicam inflat; sic deinde vi

Ipsas perrumpens, foras effertur, vehementi impetu, propter crassitiem:

A

ΣΧΟΛΙΑ.

403. Ξηρός. | Εὔδιος καὶ θερμὸς καὶ μηδεμίαν ὑγρασίαν ἔχων. φησὶ δ' ὅτι ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς Νεφέλαις, καὶ οἷον πνοὴ ἀναγκης ἐλαυνόμενος, ζοφοδότερον ποιήσας καὶ διαῤῥήξας ἀποῤῥήγνυσιν ἐξ αὐτῆς τὸν κεραυνόν.

Καταχλειοθῇ. | Ἀντὶ τοῦ στενοχωρηθῇ, συγκλεισθῇ. καὶ μεῖζον καὶ ζοφοδότερον ποιήσῃ. ἐνθεῦθεν δ' δῆλον ὡς πυκνότατόν ἐστι τὸ τῶν νεφῶν σῶμα. εἰ γὰρ ἦν ἀραιὸν, διεφορεῖτ' ἂν ὁ ἄνεμος κατ' ὀλίγον.

404. Ὥσπερ κύστιν. | Τινὰ κοιλίαν, τινὰ φύσαν, εἴρηται δὲ φύσα ἀφ' οὗ πάσχειν πέφυκε, κύστις δ' κοιλίας διενηνοχε. τὸ μὲν γὰρ τῆς ὑγρᾶς ἀποπώσεως δεκτικὸν μόριον, ὀνομάζεται κύστις. τὸ δὲ τῆς ξηρᾶς, κοιλία. ὡς Ἀριστοτέλης περὶ ζώων ἱστορίας α. ῥήξας δ' διασκεδάσας, διασκορπίσας.

407. Δι-

Ὑπὸ τῆ ῥοίβδυ & τῆς ῥύμης, αὐτὸς ἑαυτὸν κατακλάων.

ΣΤ. Νὴ Δί'. ἔγωγ' οὖν ἀτυχῶς ἔπαθον τελέ ποτὲ Διασίοισιν.

Ὥπλων γαστέρα τοῖς Συγχυέσιν, κἄτ' ὀσὶ ἔχων ἀμελήσας.

Ἦλ' ἄρ' ἐφυσᾶτ'. εἶτ' ἐξαίφνης ἁλαλάξασα πρὸς αὐτὼ

Τὼ φθαλμὼ μυ πρησετίλησε, & κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.

Σύστημα κατὰ Περικοπὴν στίχων ἡ.

ΣΩ. Ὦ τῆς μεγάλης Σοφίας ὀπηδυμήσας ἀμφέπτε νῦν ἡμῶν.

Ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις & τοῖς Ἕλλησι γενήσῃ,

Εἰ μνήμων εἶ & φρενικὸς & τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν

Ἐν τῇ ψυχῇ, & μὴ κάμνεις μήδ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων,

Μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίθῳ, μή τε γ' ἀείσᾳ ὀπηδυμεῖς.

Οἶνυ

ΣΧΟΛΙΑ.

407. Διασίοισιν.] Ἀθλώμασιν ἑορτὴ Μειλιχίυ Διὸς, μιμὸς Ἀνθεσηριῶν φθίνων. Ἀπολλόνιος ὁ Ἀχαρνεὺς διακείνει τὰ Διάσια ἀπὸ τῆς τῦ Μειλιχίυ Διὸς ἑορτῆς ὀνομάσθαι λέγων. ὡς δέ τινες ἀπὸ τῦ φυγεῖν αὐτὸν ταῖς συχαῖς τὰς ἄτας. ἄλλως. ἑορτὴ Διὸς τὰ Διάσια Ἀθλώμασιν, ἐν ᾗ παυδημεὶ ἔξω τείχυς ζωόντες, ἑορτάζυσιν.

408. Κἄτ

A ſtridore atque impetu ſemetipſum accendens.

Ser. Ita per Jovem. mihi quoque certe hoc olim accidit in Jovialibus.

Aſſabam forte ventriculum cognatis meis, at per negligentiam non diſcindebam,

Ipſe autem inflatus fuit, atque ita medius crepans ipſos

Oculos mihi velut ſtercore conſperſit, atque exuſſit faciem.

Congeries, per inciſionem verſuum viii.

Soc. O tu mortalis qui præclaram ſapientiam à nobis expetis,

Quam beatus inter Athenienſes atque *cæteros* Græcos eris?

Si memor ſis ac diſcendi cupidus, & ſi laboris patientia inſit

In animâ tuâ, neque fatigeris ſtando nec eundo:

Neque algens multum doleas, nec prandere cupias:

Vinoque

ΣΧΟΛΙΑ.

408. Κᾆτ' ἂν ἔχων. | Οὐκ ἔχαζον, Ἀττικῶς ἔκλινεν, ἂν ἐκίνουν, ἂν ἔχουσα, ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ διαῤῥαγῇ. ἄλλως. ἂν ἔχαζον. εἰώθασι δὲ κινεῖν καὶ χάζειν, ὅσοδον χαειζόμενοι τὸ πνεῦμα. ἔστι δὲ ἀπὸ τῆ χάω χῶ, ἐξ οὗ τὸ χάζω, ὡς ἀπὸ χλοῶ χλοάζω. καὶ χῶ χῶάζω.

409. Ἦ μὰ ἆρ' ἐγυμνάσατο. | Ὠγκᾶτο ἐπιμεμυθύων τὴν ἀρπύσειαν. διαλαχήσασα δὲ διαῤῥαγεῖσα. λαχὶς γὰρ τὸ σχίσμα.

410. Περισπήσας. | Περισῤῥάγησεν. οἰκείως δὲ νῦν περισπήσας κεῖται ὡς ἀπὸ κοιλίας.

415. Μήτε ῥιγῶν. | Ἐν γὰρ μόνῳ τῷ πείσωνι ἐχείμαζον οἱ φιλόσοφοι μηδὲν ἐδίωγτες.

416. Οἴνῳ

Οἵνε τ' ἀπέχῃ ⸗ γυμνασίων, ⸗ τῶν ἄλλων ἀνοήτων,
Καὶ βέλτιζον τοῦτο νομίζεις, ὥσθ' εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
Νικᾷν θρᾴττων ⸗ βωλβίων, ⸗ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.

Στ. Ἀλλ' ἕνεκέν γε ψυχῆς σεσῳσμένης, δυσκολοκοίτε τε μειρύμνης,
Καὶ φειδωλῆς καὶ τρυσιβίε γαστρὸς ⸗ ξυμβρεπδείπνε,
Ἀμέλει θαῤῥῶν, ἕνεκα τούτων ὀπτχαλκοῦειν παρέχοιμ' ἄν.

Σω. Ἄλλο τί δῆτ' ἢ νομεῖς εἶναι θεὸν σοῦνα, πλὴν ἄσθ' ἡμεῖς,
Τὸ χάος τυτὶ ⸗ τὰς νεφέλας ⸗ τὴν γλῶτταν, τἄλλα ζωύ;

Στ. Οὐδ' ἄν ἁλοίην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις ἐδ' ἄν ἀπομόσσαιμι,
Οὐδ' ἂν δύναμ' ἐδ' ἄν ἀπειπαίμ' ἐδ' ἐπθείλων λιβανωτόν.

Χο. Λέγε νυῦν ἡμῖν, ὅ,τι σοι δοκῶμεν θαῤῥῶν.
ὡς σὸν ἀτυχήσῃς,
Ἡμᾶς λιμῷ κἀπαμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

416. Οἵνε τ' ἀπέχει. | Τὸ αὐτὸ ἐκ εἶπε Σωκράτης. ἀλλὰ πῖνειν μὴ αὐτὸν φησι πλεῖζον. νήφειν ⸗ καὶ τὰ ζωήθη φράττειν. Ἀνοήτων. | Τῶν ἀφροδισίων. τῆς τοιαύτης λαγνείας. τὸ γὰρ ἀνοητεύειν, μωραίνειν διὰ τὸ ἀφροδιπάζειν ἔλεγον.

418. Τῇ γλώττῃ πολεμίζων. | Τῇ γλώττῃ πολεμῶσι τοὺς ἐναντίους οἱ ῥήτορες. ἐκ τούτων ⸗ δείκνυσι τοὺς τοιούτους, ὡς ὅτ' ἄρις ἐν ἀνθρώποις, ὃς ἔντε φράζει καὶ βωλῇ καὶ λόγῳ τοὺς ἄλλες νικᾷ. τὸ ⸗ δυσκολοκοίτε δυσκόλως κεῖσθαι ἐώσης. τρυσιβίε ⸗, κεκολασμένης καὶ καταπονούσης τὸν βίον. 420. Θυ-

Vinoque abſtineas & gymnaſiis cæteriſque inſanis *voluptatibus*,

Atque hoc optimum judices quod virum prudentem judicare convenit;

Nempe vincere agendo, conſultando, ac linguâ certando.

Str. At quod animum attinet firmum, curamque duro contentam ſtrato,

Parcumque & vitæ gravem ventrem, & oleribus victitantem,

Securus eſto audacter: quod ad hæc attinet, incudem me præſtare poſſem.

Soc. Aliud nempe quicquam non putabis deum ullum, præter ea quæ nos:

Hoc Chaos ſcilicet atque nubes & linguam: hæcce tria?

Str. Imo, profecto neque alloquar alios deos, ne ſi obviam ipſis eam,

Neque ſacrificem, neque libem, neque thus apponam.

Cho. Dic nunc nobis audacter, quid tibi faciamus: quoniam non feres repulſam,

Dum nos colis, & admiraris, prudens eſſe operam das.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

420. Θυμβρεπιδείπνε. | Θύμβρα εἶδος λαχάνου. ἀφ' ἧς δῆλον ὅτι λάχανα μόνον ἤθιον ἐυτελῆ. ἐκ δὲ τῶν λαχάνων τούτων καλῶμεν τὸν ἐυτελῶς καὶ φειδωλῶς ζῶντα θυμβρεπίδειπνον.

421. Ἐπιχαλκιδεῖν. | Παιδεύεσθαι οἱονεὶ ἄκμων.

423. Τὸ Χαῦ τυπί. Χαῦ λέγει, τὸν ἀέρα, ἀπὸ τοῦ χαίνεσθαι. ἐπίμονον δὲ καὶ τινὰ γλῶτταν καὶ ἦσκον τινὰ πολυλογίαν.

424. Οὐδ' ἂν διαλεχθείην. | Ἀντὶ τοῦ οὐδὲ προσείποιμι.

426. Οὐκ ἀπυγμήσεις. | Οὐκ ἀποδύξῃ. ἀντὶ τοῦ τύξῃ ἂν ἐθέλεις. δεξιὸς δὲ ἀντὶ τοῦ πυκτικὸς καὶμνικός.

431. Γνά-

Στ. Ὦ δέσποινα. δέομαί τοίνυν γ' ὑμῶν, τυὶ πρὸς μικρὸν,
Τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἐναίσιον ἄριστον.
Χο. Ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν. ὥστε τολοιπόν γ' ἀπὸ τυδὶ
Ἐν τῷ δήμῳ γνώμας μεγάλας σοῦδεὶς νικήσῃ πλείονας ἢ σύ.
Στ. Μή μοι λέγειν γνώμας μεγάλας. ὁ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
Ἀλλ' ὅσ' ἐμμωτὶ τρεφοδικῆσαι, καὶ τὰς χρήσας διολιδεῖν.
Χο. Τεύξει τοίνυν γ' ὧν ἱμείρεις. ὁ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
Ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαρρῶν τοῖς ἡμετέροις φρενπόλοισιν.
Στ. Δράσω τοῦθ' ὑμῖν πιθόμενος. ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει.
Διὰ τὰς ἵππους τὰς Κοππατίας, καὶ τὸν γάμον ὃς μ' ἐπέτριψεν.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

431. Γνώμας μεγάλας. | Δημηγορίας.

433. Στρεφοδικῆσαι. | Στρέφειν τὰς δίκας. ἀπὸ ταύτης ὃ τοῦ λέξιν καὶ τὸ ὄνομα πεποίηται τῷ ῥήτορι Στρεψιάδης. τὸ δὲ τοὺς χρήσας διολιδεῖν. τοὺς δανειστὰς ἐκφυγεῖν.

435. Περ-

Str. O dominæ, vos igitur rogo rem prorſus exiguam:
Nempe Græcos ut cæteros præcedam dicendo centum ſtadiis.

Cho. Hoc tibi à nobis feres ita ut in poſterum, vel ex hoc momento,
Inter populum ſententias magnas nemo plures quam tu vincere poterit.

Str. Ne mihi magnas ſententias dicite, has enim non expeto.
Sed quantum ad meipſum ſpectat, ut jus invertam & fœneratores deperdam.

Cho. Compos igitur voti eris. non enim magna poſcis.
At teipſum bono animo trade noſtris miniſtris.

Str. Hoc faciam, vobis fretus. neceſſitas enim me premit
Propter equos coppatias & conjugium quod me peſſumdedit.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

435. Περιπόλοισι. | Περίφυξι καὶ περίπτυσι, λέγει δὲ τοῖς φιλοσόφοις, πέζει δὲ, στενοχωρεῖ, ἀναγκάζει.

437. Τὰς Κοππατίας. | Μετὰ τὸ χαρίγμα]Θ καὶ τὸν ἐπιχειροφόπας αὐτῶ τινὰ ἵππον δηλοῖ.

Ὅς μ' ἐπίτειλεν. | Ὅς αὖπός μοι πάντων τῶν συμβάντων κακῶν. ἢ δι' ὃν ἐδυσύχησα.

438. Νῦν

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ μόνος.

ΝΥΝ ὦν χρήσθων ἀτεχνῶς ὅτι βέλονται.
Τυπὴ τό γ' ἐμὸν σῶμ' αὐτοῖσι
Παρέχω τύπτειν, πεινῆν, διψῆν.
Αὐχμεῖν, ῥιγοῦν, ἀκόνιν δέρειν.
Εἴσω τὰ χρέα ἀμφόδοις ἐμοί,
Τοῖς δικάζουσι τ' εἶναι δόξω
Θρασύς, εὔγλωττος, τολμηρός, ἴτης,
Βδελυρός, ψόφων συγκολλήτης,
Εὑρεσιεπής, ἀδίκημα δικῶν,
Κύβις, κρόταλον, κίναδος, πρύμνη,
Μάθλης,

ΣΧΟΛΙΑ.

438. Νῦν ὦν χρήσθων.] Ἔκθεσις τῆς ἁπλῆς κώλων ὄζιν ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιη. ὧν τὸ μὲν πρῶτον τείμετρον βραχυκατάληκτον, τὰ δὲ ἑξῆς δίμετρα ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ δωδεκάτου καὶ ἑπτακαιδεκάτου, ἀναπαιστικῶν βάσεων ἀφ' ἑτέρου τῶν κωλομύων, καὶ τοῦ τελευταίου ἐφθημιμερεῖς ὄντος, καὶ παρεπιμακρὸν ὡς εἴρηται κωλομύου. ἐπὶ πᾶσι τέλει δύο ἁπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι.

Χρήσθων.] Κατὰ δυϊκλῶ σχῆμα ὡς δυϊκὸν ἔχον τὸν χαρακτῆρα. πεπωπικῶς καὶ νῦν λέλεκται χρήσθωσαν. ἀπίκιν δὲ ἡ τοιαύτη ζώταξις. οἷον ποιούντων ἐκεῖνοι, ἀντὶ τοῦ ποιήτωσαν. φρονούντων, ἀντὶ τοῦ φρονείτωσαν, ὡς καὶ ἐνταῦθα νῦν φησι, πλὴν ἔξεστιν αὐτοῖς ἀφαιδδωμι τοῦ ἐμαυτοῦ σώματος.

440. Τύπτειν.] Ὑπὲρ τοῦ παιδίσκαι ἐμμένειν αὐτὸν τοῖς ὑποκειμένοις, σχεδόν τι πλέον ἢ ἐκεῖνοι σχεδόν ταξαν. ὁ γὰρ τὸ μεῖζον ἐπαγγελλόμενος ὑπομένειν, πῶς οὐκ ἂν τὸ ἧττον ἐνέγκοι ῥᾳδίως.

441. Ἀσκὸν δέρειν.] Ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα ἐκδέρειν, εἰ δέοι καταφρονήσειν ἐκδερομένου τοῦ σώματος. 444.

ACTUS PRIMI SCENA QUARTA.

STREPSIADES ſolus.

NUnc ergo aſperè me tractent, ut ipſis libet.
Hocce meum corpus ipſis
Præbeo ad cædendum, eſuriendum, ſitiendum,
Squaleſcendum, frigeſcendum, & pellem excoriandum:
Dummodo debita effugiam,
Hominibus etiam habear
Audax, linguax, temerarius, impetuoſus,
Execrandus, mendaciorum conglutinator,
Verborum inventor, in litibus exercitatus,
Leguleius, loquax, vulpes, veterator,
Verbero,

ΣΧΟΛΙΑ.

444. Ἴτης. | Ἰταμός, ἀναιδής, καὶ δι' αὐτὴν χωρῶν τὴν πρᾶγμάτων.

445. Βδελυρός. | Καὶ τὸν πόρνον ὅπως ἐκάλεσεν, ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου Αἰσχίνης, καὶ τὸν μισεῖσθαι ἄξιον. καὶ τὸ μισεῖσθαι βδελύττεσθαι. ἢ τὸν ἀπελθυθερον. τὸ δὲ ψευδῶν ζυγκολλητὴς, ἀντὶ τοῦ ψευδοπλάστης.

447. Κύρβις. | Ἡ σανὶς ἔνθα ἦσαν οἱ νόμοι γεγραμμένοι. λέγει δὲ, εἰ τάττε ἄλλα δόξαιεν τοῖς πολλοῖς καὶ ἔμπειρον εἶναι τὴν νόμων καὶ τὴν λόγων, ἥδιον ἂν ὑπομείναιμι πᾶν ὁπῶν παθεῖν. ἄλλως. κύρβις ὁ περιεργον, ὃν ἐκ ἔστι λαβεῖν, ἢ μνήμων, καὶ γὰρ αἱ κύρβεις περὶ μνήμην ἐιργάζοντο. Ἀπολλόδωρος δέ φησι πᾶσαν δημοσίαν γραφὴν καὶ νόμος κύρβιν καλεῖσθαι, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἱστάντες, τὸ δόξαν ἀναγράφοντες, ὡς μὴ ἀπὸ τῆς σάνεως σήλας, κύρβις δὲ ἀπὸ τῆς εἰς ὃ περιον ἀναβάσεως, ὕστερον δὲ τὰ ξύλα λελευκωμένα γεγράφοντες, ὁμοίως ἐκάλεσαν. κύρβις ἔν ἢ περιέχουσα τὰς ἱερὰς γραφὰς σήλη. ἢ ὡς Ἐρατοσθένης φησὶν, ἄξων

Ἀθλιώτην ὕπω καλούμενον, ἐν ᾧ οἱ νόμοι ἀπείχοντο. Πλάτων δὲ ἐν τῷ Σόλωνος βίῳ περὶ αὐτῶν λέγων, ἰσχνὸν δέ φησι τοῖς νόμοις πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἔδωκεν ἐνιαυτούς. καὶ ἐγκατεγέφυσεν εἰς ξυλίνους ἄξονας ἐν πλαισίοις ἀπείχουσι τρεφομένους. ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν Πρυτανείῳ λείψανά τινα διεσώζετο. καὶ ἀπεσημειώθησαν ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ κύρβεις. καὶ Κεραμεικὸς ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι φησὶ τὸν Σόλωνα καὶ Δράκοντα, οἵτινες νῦν φεύγουσιν ἤδη τὰς κάγχρυς τοῖς κύρβεσιν. ἔνιοι δέ φασιν ἰδίως ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι ἀπείχονται κύρβεις. ἄξονας δέ, τοὺς ἄλλως ὠνομάσθαι.

Κρόταλον. | Εὔτομος καὶ εὐγλωττος ὡς τὰ κρόταλα. λάλος. Κίνα-

Μάθλης, ἱερών, γλοιός, ἀλαζών,
Κένταρων, μαρός,
Σόφις, ἀργαλέος, ματολοιχός. 450
Ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπομυττώτις,
Δεῶντων ἀτεχνῶς ὄ,τι χρήζουσι.
Κεἰ βάλονται νὴ τὴν Δήμη-
τρ' ὀκ μᾶ χορδῇ
Τοῖς φερουτισᾶς ᾠδὰ δέντων. 455

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

448. Μάθλης. | Ἰδίως καλεῖται ὁ ἰταμός, ὁ καθειργασμένος καὶ ἔκλυτος. μάθλης ἦν ὁ πολυγνώμων καὶ μηδὲν βέβαιον μηδὲ σαθρὸν γινώσκων. ἀλλ' ἄλλο μὲν νοῶν, ἄλλο δὲ ποιῶν, οἱονεὶ τοὺς ὕβρεις ἔκλυτος. μάθλης δὲ ὁ μεμαλαγμένος λῶρος. λέγει δὲ τὸν ἀλιτηρὸν καὶ ἀλιτραπικόν.

Ἱερών. | Πάντα παίζων ὑποκειτὰς εἰρωνεύομενος.

Γλοιός. | Τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῷ μάθλης. ἐλλιπαὲς δὲ ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς βαλανείοις ἐλαίῳ πεπηγότος. ὅθεν τοὺς ὀπλαμβανομένους δολιχοδρομεῖν πέφυκε. τοιοῦτος δὲ ὁ φρεσβύτης ἐύχεται γλίσχρα τοὺς ὕβρεις, ἵνα δολιχοδρομεῖν καὶ φεύγειν δύνηται τοὺς δανειστάς. καὶ μέχρι δὲ τῆς δεῦρο τοὺς τῇ γνώμῃ σκάζοντας, καὶ μηδὲν σαθρὸν φρονοῦντας, ἀλλὰ μὲν ἄλλα ἐπαγγελλομένους, ἄλλα δὲ πεφύκοντας, διὰ τὸ τῆς γνώμης ὀλισθηρὸν καὶ ἄπιστον, γλοιοὺς καλοῦμεν. ἢ γλοιὸς λέγεται ὁ ῥύπος τοῦ ἐλαίου. λέγει δὲ τὸν ῥυπαρὸν τοὺς ὕβρεις. ἄλλως. γλοιὸς, ἐπὶ τοῦ ῥυπαροῦ καὶ μικροῦ καὶ μικρολόγου παραλαμβάνεται. καὶ γὰρ ὁ ῥυπαρὸς διὰ τὴν ἀσκησιν ζωηρότερος τοῦ γλοιοῦ. ὅθεν δὲ τὸ ὄνομα μετενηνεγθαι τὸν μοχθηρὸν ἀλιτηρὸν καὶ ὀλισθηρὸν καὶ συμπαίζολον. 449.

Κίναδος. | Εἶδός τι ἀηδίας. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου. τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος πανθρώπου ὄζειν. οἱ δέ, πᾶν μὲν ἀηδίον κίναδος ἀξιοῦσι καλεῖσθαι, ἰδίως δὲ τὴν ἀλώπεκα. καὶ Σοφοκλῆς (ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ) ἢ τυπίσεσθον κίναδος ὀξέρις μ' ὅπως; κακὸν ἔργον ἔν φησιν ὡς ἀλώπεξ. πνὲς δέ, κίναδος ζῶον μικρὸν τὸ αἰδοῖον ἐσωθεῖν καὶ ἔξωθεν.

Τρύμη. | Ὁ φθειτοτειμμένος ἐν τοῖς ῥάγμασιν, ὃν ἡμεῖς πρύπανον καλοῦμεν. πρύμα καὶ πρῆμα τινὲς ὀπίσω φασὶ δηλοῦν εἰπεῖν λεπτολόγος καὶ ἐύσημος ὡς πρύπανον. πρύμνη δὲν, πρύπανον ὡς πάντων ἐσχηματισμένον, ἢ τριὸς καὶ ταλαίπωρος. ἢ τειμαλιά.

Verbero, ſimulator, ardelio, inſolens,
Cento, impurus,
Verſutus, moleſtus, nugarum ſectator.
Hæc ſi de me dixerint, cùm obviam eunt,
Faciant ſedulo quodcunque ipſis libet.
Et ſi voluerint, per Cererem,
Ex me chordam
Sophiſtis apponant.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

449. Κέντρων. | Φανερὸς χλεύασης ὅτι βασανιζομένοις αὐτοῖς κέντρα προσφέρουσιν, ἢ κέντρων, τυτέσι χαλεπὸς καὶ φοικτός, καθὸ καὶ τὸν ἡνιόχους κεντροτύπους καλοῦμεν τὰς τοῖς κέντροις τύπτοντας. κέντρων δέ ὄζει τὸ ὀπισθοτόμωμον τοῖς ὄνοις ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ζυῤῥαφὲν σακκίων, καὶ σπάσμα ἡμιόνων. ἄλλως. οἱ ἐκ μέν ἄλλων ζωογροισμένοι ὅπερ τοιαῦτά τινα τοῖς ὑποζυγίοις ῥιπτούμενα καλοῦνται κέντρωνες. οἱ δὲ τὸν λοίσθιον ἀκέντρωτον. οἱονεὶ κεντροτύπος ὁ κεκεντρωμένος καὶ φοικτός.

450. Σκῶμις. | Ἀπὸ τοῦ σκώπτω ἢ μεταφορὰ οἷον ἐύστροφος καὶ εὐκίνητος ἐν τοῖς ῥάγμασι. λέγεται δὲ σκῶμις καὶ τοῖς σωλῆσιν ἐμβαλλόμενον, ὡς τε πλὴν τοῦ ὕδατος ἐπέχειν ὅτε τις θελήσει καὶ αὖ πάλιν ἀνίεναι φορᾶν.

Μαπολοιχός. | Ἤτοι ὁ κρεσπολίτης, μάπων γὰρ εἶδος μίτρης, ἢ ὁ φειδωλὸς καὶ ζυμπεπλόγος, ἢ ὁ μυκτηρισὴς, ὀξυνόει δὲ Ἡρωδιανός. ἢ μάπαιον τὸ ἐλάχιστον, ἤτοι τὸν μάπαια βουλευόμενον καὶ λογιζόμενον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Λῆμα μὰ πάρεστι τῷδε
Οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
Ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ,
Κλέωνος ἐρανόμενος
Ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.
Στ. Τί φείσομαι;
Σω. Τὸν πρώτα χρόνον μετ' ἐμοῦ,
Ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.
Στ. Ἀρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ
Πότ' ὄψομαι;
Σω. Ὡς τέ σου πολλὰς
Ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ἀεὶ καθῶσαν,

Βαλομένους

ΣΧΟΛΙΑ.

456. Λῆμα μὰ πάρεστι. | Ἔμφασις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας, ἐκ κώλων κ. ὧν τὸ πρῶτον δοχμιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον δοχμιακὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ τρίτον δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ πέμπτον τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται Φερεκράτειον ἀτελές. τὸ ἕκτον ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ἕβδομον, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ὄγδοον, ὅμοιον. τὸ ἔνατον ἰαμβικὸν πενθημιμερές, ὃ πρῶχον καλεῖται. τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ἑνδέκατον ὅμοιον τῷ ἕκτῳ. τὸ δωδέκατον δοχμιακὸν πενθημιμερές. τὸ τρισκαιδέκατον ἀναπαιστικὴ

ACTUS PRIMI

SCENA SEXTA.

SOCRATES, STREPSIADES, CHORUS.

COnſtantia ſane animi huic adeſt
Non imbellis ſed impigra, ſat ſcias autem, quòd,
Hæc ſi à me didiceris,
Gloriam ad cœlos elatam
Inter mortales obtinebis.
Str. Quid mihi fiet?
Soc. Perpetuo mecum
Vitam exoptatiſſimam omnium
Hominum deges.
Str. Hoc utique ego
Quando videbo?
Soc. Adeo ut multi tuas
Ante fores
Semper aſſideant,
Cupientes

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀναπαυσικὴ βάσις. τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον ὅμοιον τῷ ἐννάτῳ. τὸ πεντεκαιδέκατον δακτυλικὸν ἐφθημιμερὲς, ὃ Ἀλκμάνειον καλεῖται. τὸ ἑκκαιδέκατον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ ἑπτακαιδέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ὀκτωκαιδέκατον, ὅμοιον τῷ ἑνάτῳ. τὸ ἐννεακαιδέκατον ὃ ἀπαρτιζόμενον ὀνομάζεται, δακτυλικὴ βάσις. τὸ εἰκοσὸν, ὅμοιον τῷ πεντεκαιδεκάτῳ.

450. Οὐρανόμηκες. | Μέγιστον, ἀπὸ τὸ ἐπουράνιον κλέος εἰπὼν πάλιν ὡς φιλόσοφος ἀπὸ τῆς οὐρανοῦ τιμῆς λέξιν πορίζεται, διὰ τὸ διδάσκειν τὰ οὐράνια.

Βελομένους ἀνακινεῖσθαί
Τε καὶ εἰς λόγον ἐλθεῖν.
Πράγματα καινὰ γραφαὶ
Πολλῶν ταλάντων
Ἄξια σῇ φρενὶ
Συμβεβουλευμένους μετὰ σοῦ.
Χο. Ἀλλ' ἐγχείρει τὸν τρεσβύτην, ὅ,τι σοι μέλλεις τοῦτο διδάσκειν.
Καὶ βασάνιζε τὸν νοῦν αὐτοῦ· καὶ τῆς γνώμης ἀπόπειρῶ.
Σω. Ἄγε δὴ κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἵν' αὐτὸν εἰδὼς ὅς τις ἔσῃ, μηχανὰς
Ἤδη πὶ τούτοις σοὶ καινὰς τρεσφέρω.
Στ. Τί δὲ, τεχνουργεῖν μοι δοκεῖς τοὺς λόγους;
Σω. Οὔκ. ἀλλὰ βελτίω σε πυθέσθαι βέλομαι.
Εἰ μνημονικὸς εἶ; Στ. Δύο γοῦν νὴ τὸν Δία.
Εἰ μοὶ γ' ὀφείλεταί μοι μνήμων πάνυ.
Ἐμοὶ δ' ὀφείλω χρῆλιθ., ὁπλήσμων πολύ.
Σω. Ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
Στ. Λέγειν μοὶ ἐκ ἔνεστ', ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
Σω. Πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν; Στ. Ἀμέλει, καλῶς.

Σω.

ΣΧΟΛΙΑ.

472. Πράγματα καινογραφαί.] Οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς δίκας πάσας, πράγματα καινογραφὰς διὰ τὰς ἀνταγωγὰς καὶ λύσεις τῶν ἐπιτιμίων. τὰ δὲ ἐξῆς ἀναφορικῶς τὰ πράγματα καὶ τὰς ἀνταγωγάς.

474. Ἄξια σῇ φρενί.] Τὰ ἄξια πράγματα συμβουλεύσιμα τῇ σῇ φρενὶ βουλευσιμώτατα.

476. Ἀλλ' ἐγχείρει.] Ἐν ἐνθέσει δίκην ἀναπτυκτικὴν τεχνάσματος καταληκτικόν. εἰώθασι γὰρ μετὰ τὰς τοιαύτας πειρώ-

δεις

Cupientes communicare,
Et in colloquium venire;
De intentione ac depulsione litium
Multis talentis
Æstimandarum, ex animo tuo
Consultaturi tecum.

Cho. At aggredere, senem, quod statuisti, prædocere;
Atque animum ejus permove, & ingenium explora.

Soc. Age, jam dic mihi tu mores tuos;
Ut ipsis cognitis, quales sint, machinas
Statim postea tibi novas admoveam.

Str. Quid ergo? expugnare me cogitas, per deos?

Soc. Non. sed paucis te interrogare volo.
Num memoria vales? *Str.* Duobus modis, per Jovem.
Siquid sane mihi debeatur, memor *sum* prorsus.
Sin vero debeam miser, oblivioſus admodum.

Soc. Nunquid tibi ineſt dicendi facultas naturâ?

Str. Dicendi quidem non eſt, fraudandi autem eſt.

Soc. Quomodo igitur diſcere poteris? *Str.* Securus eſto: optimè. *Soc.*

ΣΧΟΛΙΑ.

Δυς ἐπᾴγειν δίσιχον. ὅτι τὸ τέλει τῆς μὲν ἐπιχθέσεως, δύο ζωνίδως δίπλαι ἔξω νενεύκῃαι, τῆς δ' δισιχίας παρέχαφθαι καλεῖται ἡ ταῦτα πολυχμάτιστα, διὰ τὸ διαφορὰ, δίχως μέτρα. τὰ δ' ἐφεξῆς λβ ἰαμβικά εἰσιν ἀκατάληκτα τείμελεσῶν τελῶν, χάρεις, τὸ κυπάζεις ἔχων ὡς τὸν δύεσαν. ὅτι τὸ τέλει χορωνίς.

481. Τειχομαχεῖν μοι δοκεῖ. | Ἐνθῦθεν παείσῃσι τὸν ἑαυτῆς διάνοιαν. τὸ γὰρ μηχανᾶς, οὐχ ὡς ὁ Σωκράτης εἶπεν ἄτω κὴ αὐτὸς ἐνόησεν, ἀλλ' εἰς τειχομαχικὰ ὄργανα. ἔξεπίτηδες δ' ὁ ποιητὴς παύτῃσι τὸν λέξιν ἔθηκεν.

487. Ἀποστρεῖν δ' ἔνι. | Πρὸς ὁμοιοκατάληκτον. κὴ ὡς τὸ αὐτῷ ὁ γέρων βούλυμα. τῦτο γὰρ αὐτῷ αὐτοδιάζεται τὸ ἀποστρεῖν τὰς διανοίας.

488. Ἀμέλει. | Παρέλκει, ἀπιθανὴ δ' ἡ φράσις. οὐκ τῷ μὴ

Σω. Ἄγε νυν ὅπως ὅτιοῦν ἐκ τοῦ βάλωμαι σοφὸν
Περὶ τῆς μετεώρου, σὺν θεᾷ ὑφαρπάσῃ.
Στ. Τί δαί· κινητὸν τὼ σοφίδιο σιτέσομαι;
Σω. Ἀνθρωπος ἀμαθὴς ὅτοσί· βάρβαρος.
Δέδοικά σ' ὦ τρισθύτα, μὴ πλησῶν δέῃ.
Φέρ' ἴδω, τί δρᾷς, ἢν ἐς σε τύπῃ; Στ. Τύπομαι
Κἄπειτ' ὀπιχών ὀλίγον, ὄπιμ' ὀρτύσομαι
Εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ ἀφαλιπών, δικάζομαι.
Σω. Ἴθι νυν κατάθου σοιμάκιον. Στ. Ἠδίκηκά τι;
Σω. Οὔκ. ἀλλὰ γυμνὸς εἰσιέναι νομίζεται.
Στ. Ἀλλ' ἐγχέφωλον ἔγωγ' εἰσέρχομαι.
Σω. Καζάθου, τί λῃρεῖς; Στ. Εἰπὲ δὴ νυν μοι τοδί.
Ἦν ὄπιμελὴς ὢν τρυφερῶς μεμαθάνω,
Τῷ τῆς μαθητῆς ἐμφερὴς γενήσομαι;
Σω. Οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὼ φύσιν.
Στ. Οἴμοι κακοδαίμων, ἠμαθὴς γενήσομαι;
Σω. Οὔ. μὴ χαλήσῃς. ἀλλ' ἀκολουθήσῃς ἐμοί,
Ἀνύσας τί, δουρὶ θᾶττον. Στ. Ἐς τὼ χεῖρέ νυν
Δός μοι μελιτταῖον τρέφτερον ὡς δέδοικ' ἐγὼ,

Εἴ(ω

ΣΧΟΛΙΑ.

490. Συναρπάσει. | Ἀπλικῶς δὲ τέρας τρισσόπτερος, ἀντὶ τοῦ συναρπάσῃ. ἔπαιξε δὲ διὰ τοῦ ὑφαρπάσαι αἰνιττόμενος τὴν κυνικὴν φιλοσοφίαν. ἴσως δὲ κἀκεῖνος ἐκ τῆς κυνικῶν φιλοσόφων ἔλαβε τὸ κυνηδόν.

496. Ἴθι νυν κατάθου. | Ὅτε ἐποίει ὁ τὰ μυριόπτερα τὰ μυσταγωγικὰ ἀποδύσας δὲ αὐτὸν βάλεσθαι τὴν ἐσθῆτα. ὡς μέλλων δὲ ἐκεῖνος τύπτεσθαι, φησὶν ἠδίκηκά τι; ὁ δὲ περιδύομενος ὡς ὅτι τῆς μυριόπτερα γυμνὸν εἰσάγει αὐτόν.

499. Ἀλλ' ἐγχέφωλον. | Ἔθος ἦν τοὺς εἰσιόντας εἰς οἰκίαν πρὸς ὅτι τῷ ἐρανίσαι, γυμνοὺς εἰσιέναι, ἵνα μή τι ὑπὸ τὰ ἱμάτια κρύψαντες κλέψωσιν, ἢ ἵνα μὴ ὑπὸ ἔλθοις κλέψαι ὑπο-

καλόντες

Soc. Age jam, ut, quando quid proponam doctum
De rebus ſublimibus, tu ſtatim arripias.
Str. Quid ergo? canúmne more ſapientiâ veſcar?
Soc. Homo hicce ineptus eſt ac barbarus.
Metuo tibi, ſenex, ne flagris egeas.
Sine, videam; quid agis, ſiquis te verberet? *Str.* Verberor.
Poſt, ubi paululum me continui, teſtes cito.
Dein rurſus, momento interjecto, jure ago.
Soc. Age nunc depone veſtem. *Str.* Nunquid mali commerui?
Soc. Non. ſed nudos ingredi mos eſt.
Str. At non furtum rimaturus ego ingredior.
Soc. Depone: quid nugas agis? *Str.* Dic mihi hoc jam.
Si diligens fuero, & prompte-didicero,
Cuinam diſcipulorum ſimilis ero?
Soc. Ingenio nihil à Chærephonte diſcrepabis.
Str. Hei mihi miſero! ſemimortuus fiam.
Soc. Minimè: ne id dixeris. ſed ſequere me
Properans huc ocyùs. *Str.* In manus jam
Des mihi mellitam placentam priùs. ut mihi metuo,
Intrans,

ΣΧΟΛΙΑ.

Καλόυντες τὸ ζηλέμβιον, ἢ ζημίας αἴτιοι τύτῳ γιώνται. οἱ γὰρ μέλλοντες εἰσιέναι ἵνα ἐπιθεάσωνται χρήματα τῶ δημοσίᾳ, ἢ κατ' ἔδιναν, γυμνοὶ εἰσήεσαν ἵνα μή τι ἀποκρύφωνται.

504. Ἡμῶν γ' ἀμήσομαι. | Ἐπεὶ ἰσχὺς ἢ ὠχρὸς πᾶν ἰδίαν ὁ Χαιρεφῶν, ἅτε φιλοσοφίᾳ ζωτικῶς, παρὸ ἐκαλεῖτο νυκτερὶς ἢ πύξινθ.

507. Μελιτῆτην. | Μάζαν τὴν μέλιτι διεδευμένην. ἔφερον ἢ ὡς ἐδόκουν τοῖς ὄφεσιν.

Εἴσω καζαβαίνων, ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.

ΣΩ. Χώρει. τί κυπτάζεις ἔχων τὸν τῶν δύο;

Κομμάτιον Κώλων η.

Χο. Ἀλλ' ἴδι χαίρων, τῆς ἀμάθειας 510
Εἵνεκα

ΣΧΟΛΙΑ.

508. Ὥσπερ ἐς Τροφωνίου. Ὁ Τροφώνιος ἐχώσετο λιθοξόος ἄειστος, ὃς κατεσκάσατο ἱερὸν ἐν τῇ Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπὸ γῆν καὶ καλεῖται Τροφωνίου. ἐκεῖ δὲ οἱ μυούμενοι καθέζονται ὀπὶ τῶν σοφιστῶν χωροὶ, καὶ ἁρπάζονται ὑπό τινων πνευμάτων καὶ φέρονται ὑπὸ τὴν γῆν ἐπειδὴ δ' ἀπαντῶσι δαίμονες καὶ ὄρεις καὶ ἄλλα τινὰ ἕρπετα, βασάζουσι πλακοῦντά τινα καὶ ῥίπτουσιν ὀπὸ τὸ ἐκφυγεῖν. καὶ κατὰ τὴν μύησιν, δι' ἄλλα σόματος ἀναῤῥιπτοῦνται. ἄλλως. ὅτως ὁ Χαιρεφῶν. Ἀγαμήδης ἄρχων Στυμφήλου τῆς Ἀρκαδίας, ἐγάμει Ἐπικάστην, ἧς παῖς ἦν Τροφώνιος Σκότιος. ἔτοι τοὺ τότε ἐφθεάλλοντο πάντας εὐτυχίᾳ τὸν τε ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος ναὸν ἐργολάβησαν. ἐν Ἤλιδι δ' ταμιεῖον χρυσῶν κατεσκάσαν Αὐγεία, ᾧ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθυ, νυκτὸς εἰσόντες ἔκλεπτον ἧς χρημάτων ἅμα Κερκύονι, ὃς ἦν γήμιος Ἀγαμήδους καὶ Ἐπικάστης υἱός. ὡς δ' ἠπόρει λίαν Αὐγεία, ἐπιδημήσαντα Δαίδαλον ἐκ τόσε κατὰ φυγὴν Μίνω ἐλιπάνδυσιν ὑζικεῦσαι τὸν φῶτα, ὁ δ' παλιδὰς ἔσησεν, εἰς ὃ πεῖσαν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖσθαι. Τεχνάεις δ' τὸν καναλίου ἀυτῷ τεμόν πρὸς τὸ μὴ γινειδῶσαι, ἅμα Κερκύονα φόνευε εἰς τὸν Ὀρχομενόν. Αὐγεία δ' κατὰ κέλευσιν Δαιδάλου ὑπὲρ τῶν ἧς αἱμάτων ἔκλυσιν ἐπιδιώκον, καταφύγησιν, ὁ μὲν Κερκύων εἰς Ἀθήνας ὡς Καλλίμαχος. Ὅς ῥ' ἔτυχε μὲν Ἀρκαδίῃ, ἡμῖν δὲ κακὸς παρ' ναύσατο γείτων. ὁ δ' ἕτερος εἰς Λεβάδειαν τῆς Βοιωτῶν, ὃ καπνοῦ μὲν ποσσάμενος οἴκησιν, διετέλεε. τελευτήσαντι δὲ αὐτῷ καὶ ἐς ἀκρατὲς ἐράκη αὐτόσε, καὶ δύσιν ἐκεῖθ' ὡς θεὸν σεβίζεται δ' ὑπ' Ἀλιαρτίων. ἄλλως. Ἐν μὲν τοῖς παλαιοῖς ἀνίσχέους ἔτος ἔσαν, σεβόται μὲν ὅτι οἱ περὶ Ἀγαμήδην περὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἐπικάστης, οἱ δὲ Δαὶς καὶ Ἰοκάστης, οἱ δὲ Ἑρμῆς. ἔτα ὡς Δαίδαλος μὲν τὸ τεμένιον ἐποίησεν, αὐτὸν πανουργήσαντες ἐκλαυσαν. καὶ τῷ ἑτέρῳ φόνευμα δίκαιον ἦγεν, καὶ ἐδέξατο τὸν περὶ Λεβάδειαν. ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς λοιμοῦ ἔσχεν ὁ θεὸς Τροφώνιον τιμᾶν. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ὅπη εἴη τὸ μῆμα,

Intrans ac ſi Trophonii *antrum adirem*!

Soc. Ingredere: quid tempus teris præ foribus?

Sectiuncula Verſiculorum viii.

Cho. I pede fauſto, magnanimitatem 510

Propter

ΣΧΟΛΙΑ.

μῆμα, ζμιλύει μελιωῶν ωεφσέπυχεν ἐξ ὑπορρῶγός τινος ἀνιασῶν. κὴ ζοχασάμενοι τῦτον εἶναι τὸν τόπον ἐκεῖναν ἐκεῖσε δεῖν τινα καταλθεῖν διασάμενον. ὃς εὑρὼν δύο δράκοντας, ωεφσήγαγε μελιπήτας κὴ ἔκ ἠδικήθη. ἐξ ὧ τὸ ἔθος ἐγένετο οἱ δὲ βελόμενοι χρησιεσθῶαι ἀγνεύοντες ὡεισμῶσι κὴ ζολῇ κεκοσμημένοι διοφέρεσι, καπίσι λόγχας ἔχοντες ωρὸς τὸ βάλλειν τὸν ὄφεις κὴ μὴ ἀδικηθῶαι ὑπ' αὐτῆς. κὴ πολλοὶ μὲν αὐθημερὸν ἐπέμφθησαν, οἱ δὲ διὰ πλεόνων. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις, ἔτως. Ὁ Τροφώνιος ἀνὴρ ἦν πάνυ φιλόδοξος. ποιήσας ὧν ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπόγειον οἴκημα εἰσελθὼν ἐμαθήτευτο, κὴ λιμαζομενθεὶς ἀπέθανεν. ἐξκατοικῆσαν δὲ δαιμόνιόν τι τὰς μαθήσεις ἐτέλει. εἰσήρχοντο δ' ἐν ἐντῖς οἱ χρησόμενοι ἔχοντες ἐν ταῖν χερσῖν πόπανα, ἵνα τοῖς ἐκεῖ ἐμπολοχαρῶσιν ὄφεσι διδόντες μηδὲν ὑπ' αὐτῆς δυχερὲς πάσχωσιν. ὁ δὲ εἰσιὼν ἐκεῖσε λοιπὸν ὄκ ἔτι ἐγέλα διὰ τὸν τῆς ὄρεων ἔκπληξιν. ὅθεν κὴ παροιμία ὅτι τῆς ἀγελάστων κὴ ζωωφρυωμένων, ἐς Τροφωνίε μεμάντευται.

509. Τί κυπάζεις ἔχων. | Ἀπικῶς ωεπαδεύει τὸ ἔχων. τὸ δ' κυπάζεις, σεσγλδὴν, διατείνεις.

Πρεὶ πὶν θέσθαι. | Βαρέως διακόπτων εἰς τὸ εἰσένεγκαι δι' αὐτῆς.

510. Ἀλλ' ἴθι χαίρων. | Τῦτο διὰ τὸ εἰσάγεσθαι τὸν χορὸν ἐξιόντων τῆς ὑποκριτῆς, ὀνομάζεται κορωνίς. διὰ δ τὸ ωεπιθέσθαι τῆς παραβάσεως κατὰ τὸ ἔθος, ὀνομάζεται κομμάτιον, κόλων ὀκτώ. ἐν τὸ μὲν ωρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἢ χοριαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον μειογμένον διακενθέμ. τὸ δεύτερον ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. τὸ τρίτον κὴ τὸ ἕξῆς κὴ ἕβδομον κὴ τὸ μετ' αὐτὸ, χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς ἀμφίβραχυν περισσόμενα ἢ βακχεῖον διὰ τὸ ἀδιάφορον, Ἀριστοφάνεια κὴ αὐτὰ κῶλόμματα. τὸ πέμπτον, χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἕκτον ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως εἰς χοριαμβικὸν ὑπερκατάληκτον.

§ 6. Χρω-

Εἵνεκα τούτης.
Εὐτυχεῖν ἡμῖν δὴ-
θεώπω, ὅτι φρενήκων
Ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,
Νεωτέροις τοῖς φύσιν αὐτῷ
Πράγμασι χρωτίζεται,
Καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.

Παραβάσις Κωλῶν με.

Ὦ θεώμενοι καπεῶ φρός γ' ὑμᾶς ἐλθυθέρως
Τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψοντά με.
Οὕτω νικήσαιμ' ἔχωγε κ νομιζοίμην σοφὸς,
Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ.

516. Χρωτίζεται. | Ἀντὶ τοῦ χρωματίζεται. αὐτὸς δ' ὁ χρωματισμὸς εἰς φρόσωπον γίνεται. αὐτὸς γὰρ κατὰ νοῦν ἐχρωματίζετο. διὰ τοῦτο ἐπήγαγε τοῖς αὐτῷ φύσιν. ἵν' ᾖ ὅλον καὶ μέρος. διὰ μὲν τοῦ χρωματίζεται νοσωμένου τοῦ ὅλου. διὰ δὲ τοῦ τοῖς αὐτῷ φύσιν, τοῦ μέρους.

518. Ὦ θεώμενοι. | Ἡ φιλόσοφος δοκεῖ μοι ἐκ τοῦ χορεῦ λέγεσθαι. εἰσάγει δὲ τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ὁ ποιητής. παράβασις δέ ἐστιν ὅταν ἐκ τῆς προτέρας στάσεως ὁ χορὸς μεταβὰς, ἀπαγγέλῃ πρὸς τὸν δῆμον ἀφορῶν. εἰσὶ δὲ παραβάσεων ἐπτά. ἁπλᾶ μὲν τρία, κατὰ δὲ σχέσιν τέτταρα, τὰ μὲν ἓν ἁπλᾶ ὄντα ταῦτα, κομμάτιον, ῥῆσις ὁμωνύμως ἡ καὶ ἀνάπαυσος καλεῖται, ἐπεὶ πολλάκις ἐν ταύτῃ τῇ ἀναπαίσῳ χεῖται, πνῖγος ὃ καὶ μακρὸν, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν, στροφὴ, ἀντίστροφος, ἐπίῤῥημα, ἀντεπίῤῥημα. συμπίπτουσι γὰρ ἀλλήλοις τὸ κατὰ μέτρον καὶ τὰ κῶλα. ἡ μὲν στροφὴ, ἔχει ὁμοίαν ἑαυτῇ τὴν ἀντίστροφον, καὶ τὸ ἐπίῤῥημα ὡσαύτως τὸ ἀντεπίῤῥημα, τινὲς δὲ στροφὰς καὶ ᾠδὴν καὶ ἀντῳδὴν, ἔχουσι γὰρ καὶ ταῦτα σχέσιν πρὸς ἄλληλα, ἡ μὲν ἓν ῥῆσις ἢ ἐκ τούτων συγκειμένη τελεία ὄντι. εἰσὶ δὲ καὶ ἀτελεῖς παραβάσεις. ἑπτὰ δὴ οὖν τὰν τῆς παραβάσεως μερῶν, ἓν ἕκαστον τῆς ὑπολελυμμένων τειῶν, πάθοι ἡ παρέκφασις. ἐχ ἧττον δὲ καὶ ὅτι τὰ μέλη καὶ τὰ ἐπίῤῥημα ἐστὶ, ἂν μηδὲν ἀποδίδωσι. ἔστιν δ' ὅτε τὰ ἀναπεπλεγμένα, τότε ἀντίστροφον τὸ μέλος καὶ τὸ ἀντεπίῤῥημα

Propter hanc.
Fœlicitas adſit
Huic homini, quòd, provectus
In extremam ætatem,
Juvenilibus ingenium ſuum
Rebus imbuit,
Et ſapientiam excolit.

Digreſſio Verſiculorum xlv.

Cho. O ſpectatores, ad vos loquar liberè
Vera: etiam per Bacchum qui me eduxit.
Ita ipſe vincam & ſapiens exiſtimer,
Ut

ΣΧΟΛΙΑ.

ῥημα. ὅπῃ τὸ ἐπιῤῥήμα|τος πάθε|ι ἢ ἔσω νενδυκῦα διπλῆ ὑπὲρ τοῦ δηλῶσαι ὅτι ὀξὺ τὰ ἀνταποδιδόμενα. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀντεπῤῥήμα|τος ἡ ἔξω νενδυκῦα ἐν δὲ τοῖς ἀποδιδομένοις πάλιν, ἐφ' ἑκάσης ςροφῆς ἁρμόττει. ὅπῃ δὲ τοῦ τελευταίου κώλου δύο διπλαῖ, ἡ μὲν καταρχὰς, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος· ἀμφότεραι μέντοι ἔξω νενδυκῦαι, διπλοῦσαι ἡμῖν ὅτι ἀνταποδίδο|σθαι. τὸ δὲ μέτρον ἀσύγκριτον Εὐπολίδειον καλούμενον σίγχυν τροχαϊκῶν τε|τραμέτρων καταληκτικῶν μέ. ὧν τελευταῖος ἐς τὰς ὠδὰς τὰς ἑτέρας εὖ φέρειν δοκήσετε, τὸ δὲ τροχαϊκὸν μέτρον, κατὰ πᾶσαν μὲν χώραν δέχε|σθαι τροχαῖον καὶ ἀσυνθέτου πλὴν τοῦ τελευτῶντος μὴ ὄντος τοῦ μέτρου χωλοῦ. καὶ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς πείθεται καὶ δάκτυλον εἰ τύχοι ἀλλ' ἀρτίων τὰς μὲν ἑτέρας ἀνάπαιστον καὶ ὃς ἔφλιν ἐγχωρεῖν πάσῃ χώρᾳ. ἰδίως δὲ πλὴν τετάρτου ἐν τούτοις ἴαμβον. ὅπῃ τῷ τέλει παράγραφος· ἐχρῆν δὲ πλὴν λέξιν ὑπὸ τοῦ χ σημειοῦσθαι. ἐχρήσατο γὰρ μετοχῇ ἀντὶ ὀνόματος.

519. Νὴ τὸν Διόνυσον. | Ἐπεὶ ἐν Διονυσίοις παρῆλθε τὸ δρᾶμα. καὶ ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς ἀγῶσι τὰ δράματα ἤγετο καὶ ἐδιδάσκετο.

520. Οὕτω νικήσαιμ' ἔγωγε. | Διπλῆ εἴωθεσις εἰς τὸν ὅρκον εἶναι. οὐχ ἡ αὐτὴ δὲ ὀξεῖα ἅπερ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τοῦ ἐν ταῖς Νεφέλαις ῥηθείσαις, ἀλλ' ὡς ὀλίγῳ ῥέπτερον εἴρηται τοῦ καλουμένου Εὐπολιδείου.

523. Ἀρα

Ὡς ὑμᾶς ἠγέμφθη εἶναι θεατὰς δεξιούς,
Καὶ ζωτίλῳ σοφώτατ' ἔχθιν τῇ ἐμῇ κωμῳδίᾳ.
Πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἃ παρέσχε μοι
Ἔργον πλεῖσον· εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορικῶν
Ἡττηθείς· σὺν ἄξιον ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμ-
φομαι 525
Τοῖς σοφοῖς, ὢν ἕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπεσκηνοβάτουν.
Ἀλλ' ἔσθ' ὡς ὑμῖν πάλιν εἰκὼς προσδώσω τὰς δέξιάς.
Ἐξότου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ τἀληθῆ λέγειν
Χ' ὡ σώφρων τέχ' ὡ καταπύγων, ἄρις ἤκουσατίλῳ,
Κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πώ μοι
τεκεῖν, 530
Ἐξέθηκα, πᾶς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ὠνείλετο,
Ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γνησαίως, κἀπαγθύσατε·
Ἐκ τούτου μοι πιστὰ πρὸς ὑμῶν γνώμης ἔσθ' ὁρκία.
Νυνὶ οὖν, Ἡλέκτρᾳ κατ' ἐκεῖνο, πάλ' ἡ κωμῳδία
Ζητεῖ·

ΣΧΟΛΙΑ.

523. Ἀναγεῦσ' ὑμᾶς. | Διατάξαι τὸ δρᾶμα. ὡς ὅπερ βεώματος ἔφη εἰπών.

524. Ὑπ' ἀνδρῶν. | Τῶν κειμένων. τοῦτο ἐπὶ τῶν φαυλοτέρων νεφελῶν.

525. Ταῦτ' ἔν ὑμῖν μέμφομαι. | Ἐπεὶ ὁ Κεφάνις ἀλλ' Ἀμειψίᾳ δευτέρῳ ὤφθη.

528. Οἷς ἡδὺ κἀληθῆ λέγειν. | Οἷς τὸ ἐμὲ ἐπιδείκνυσθαι ἡδὺ ὄζειν, ὦ ἐλλογίμοις.

529. Χ' ὡ σώφρων.' Τὸ πρῶτον δρᾶμα γράψας ὁ ποιητὴς ἐξέθηκε παρὰ ταλαντιαίοις, ἐν ᾧ σώφρων μειράκιον εἰσάγει καὶ ἕτερον ἄχρηστον, συνδικάσας ἔφη Σφόδρα ἐν τούτῳ τῷ δράματι.

Ἄρις' ἠκούσατίλῳ. | Ἀντὶ τοῦ ἠνδοκίμησαν. ὁ γὰρ τότε ἐνίκησεν, ἐπεὶ δεύτερος ἐκείθη ἐν τῷ δράματι, δηλόν, ὅτι μὴ αὐτὸ πρῶτον ἦν δραμάτων. ὑπὸ γὰρ αἰδοῦς ὁ δ' ἑαυτὸν ἐπιδείξατο αὐτός.

530. Κοὐκ ἐξῆν πώ μοι. | Οὕπω ἐπέτρεπεν ἑαυτῷ τὸ λέγειν δημοσίᾳ διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας, ὁ γὰρ πρῶτον δι' ἑαυτοῦ καθίει

Ut vos existimo esse spectatores candidos,
Et hanc elaboratissimam esse mearum fabularum.
Primos vos volui degustare hanc, quæ facessit mihi,
Negotii multum. post fecessi, à viris odiosis
Victus indigné. hæc ergo apud vos queror
Sapientes, in quorum gratiam hæc commentatus sum.
At non ita lubens eos, qui de vobis candidi sunt, prodam.
Ex quo enim hîc à viris, quibus etiam ipsis gratum est dicere,
Et modestus & cinædus optimè audierunt :
Et ego quoque (virgo enim adhuc eram, nec mihi ullo modo parere licebat)
Exposui *fœtum* ; puella autem alia acceptum sustulit :
Vos verò educâstis ingenuè & instituistis :
Ex hoc *inquam* mihi fida sunt à vobis *vestri* suffragii fœdera.
Nunc ergo, velut Electra *olim* illa, hæc comœdia
Quæritatum

ΣΧΟΛΙΑ.

καθίει τὰ δράματα ὁ ποιητὴς ὑυλαβούμενος. ἀπὸ γὰρ ἡβῶν ἐποιήσατο εἰσάγειν. νόμος γὰρ ἦν μὴ εἰσελθεῖν τινα εἰσπεῖν μήπω πεπαρέχοντα ἔτη γενόσθαι, ὡς δέ τινες πεῖσχοντα.

531. Ἐξέθηκα. | Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λάθρα πιπτουσῶν καὶ φοβουμένων γνωσθῆναι γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔξω ῥιπτουσῶν τὰ βρέφη, ἵν' ἴδων τις ἀνέλοιτο. Εὐριπίδης, δι' ὧν βυκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος. λέγει δὲν Ἀριστοφάνης ὡς ἐπειδὴ παρανόμως ταύτην τὴν κωμῳδίαν ἔτεκον, ὥσπερ τι βρέφος ἔξω ἔῤῥιψα.

Παῖς δ' ἑτέρα. | Καλλίστρατος καὶ Καλλίστρατος. ὃ γὰρ δ' ἐαυτὸν ἐδίδαξε τοῦ Δαιδαλέως τρόπον ὦπτὸ δράμα. τὸ ἀνείλετο λαβέσθαι ἢ ἐπὶ παραλλήλου ὡς τὸ ἀγαγόσας ἐπάθηρεν, ἢ τὸ μὲν λαβέσθαι, διὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ὦσιν ἀφ' ὑψηλῶν ἄρσιν. τὸ δ' ἀνείλετο διὰ τὴν ἀναδοχὴν καὶ εἰσαγωγήν.

533. Πιστὰ παρ' ὑμῖν. | Ἦγουν μεγάλην πίστιν ἔχει μοι τρὸς ὑμᾶς καὶ πληροφορίαν. εἴρηται δὲ ἐπὶ μεταφορᾶς τῶν φιλίας δι' ὅρκων ποιούντων.

534. Νῦν δὲν Ἠλέκτραν. | Αἰσχύλος ἐποίησε δρᾶμα Χοη-

φόρους.

φόρυς. ἐν ᾧ Ἡλέκλεα ἀφηνιουμένη εἰς τὸν πάτρον τῆς παιδός, ἐκ τῆς πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐγνώρισεν. αὕτη φησὶν ἡ κωμῳδία ἀδελφὴ ἦσα τῆς τραγῳδίας, ὡς ἐν τοῖς Χοηφόροις Αἰσχύλε Ἠλέκτρα ἐκ τῆς πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐπιγνῶσα, καὶ ἀφηγουμένου πρὸς τὸν πάτρον ὅπως αὐτὸν γνωρίσῃ ἦλθεν, εἰς ζήτησιν ἦλθε μὴ τότε θεαθῇ. ἐπιγνώσεται γὰρ ἐάν τι ξύμβολον ἴδῃ ἐκείνων. Ἡ

Χρυσόθεμις

Ζητῆσ' ἦλθεν ἦν πω πιτύχῃ θεατῆς ὅτω σοφοῖς.
Γνώσεται γὰρ ἤνπερ ἴδῃ, τὰδελφῆ τὸν βόστρυχον. 536
Ὡς ἦ σόφρων ἔστι φύσις, σκέψαθ'. ἥτις προῶτα μὴ
Οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύλινον καθειμένον,
Ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ· τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως.
Οὐδ' ἔσκωψε τὰς φαλακρὰς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν. 540
Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη, τῇ βακτηρίᾳ
Τύπτει τὸν παρόντ', ἀφαμίζων πονηρὰ σκώμματα.
Οὐδ' εἰσῆξε δᾷδας ἔχουσ' ἐδ' ἰὲ ἰὲ βοᾷ.

Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ.

536. Ταὐδελφῆ τὸν βόστρυχον. | Ὅτι ξύμβολον καὶ ἔπαινον ἐκείνων ἐπιγνώσεται ἐὰν ἴδῃ.

538. Οὐδὲν ἦλθε. | Παρέλκει τὸ ἦ, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἐδέν ἔπτε, θέλει ἢ εἰπεῖν ἐκ ἦλθε χωρήσως.

Σκύπινον. Διεζωσμένοι γὰρ δερμά τινα αἰδοῖα οἱ κωμικοὶ εἰσήεσαν τῷ γέλωτι χάριν θέλει ἢ εἰπεῖν αὐτοὺς φορτικῶς χαριεντιζομένους.

539. Ἐρυθρόν. | Ἢ ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρῃ ἢ ἐξ ἄκρῃ παχύ. ταῦτα γὰρ οἱ κωμικοὶ εἰσῆγον διὰ γέλωτα.

540. Τὰς φαλακρὰς. | Εὔπολις ἔσκωψε τοὺς φαλακρὰς, τοῦτο δ' ἐδωρησάμην.

Οὐ κόρδαχ' εἵλκυσε. | Τρία εἴδη ὀρχήσεως, ἐμμέλεια μὲν τραγικὴ, σίκιννις σατυρικὴ, κόρδαξ κωμικὴ, ἥτις αἰσχρῶς κινεῖ τὴν ὀσφῦν.

541. Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων. | Ὡς Εὔπολις ἐν τοῖς Πρασσαταλίοις. ἢ ὡς εἰς τοῦτο τὸ μέρος συμφορεῖν ὄντα τὸν Ἑρμιππον. οἱ δὲ Σισύφιον τὸν ὑποκείτην.

542. Τύπτει

Χρυσόθεμις ἀπελθοῦσα θοῦσα τῷ πατρὶ, καὶ τὸν Ὀρέστ πλόκαμον ἐνταῦθα εὑροῦσα, εἶπε τοῦτο τῇ Ἠλέκτρᾳ, ἣ δ' ἀπελθοῦσα ἐγνώρισεν αὐτὸν ὄντα Ὀρέστ. εἰ καὶ Σοφοκλῆς τοῦτο φ λέγει λέγει ἓν ὁ ποιητὴς ὅτι εἰ ἐπαινεθήσεται παρ' ὑμῶν ἢ νῦν κωμῳδία, γνώσεται ὅτι ὑμεῖς ἐστὲ οἱ καὶ τὴν πάλαι αὐτῆς ἀδελφὴν ἐπαινέσαντες.

Quæritatum venit, ſicubi in ſpectatores incidat adeo doctos. 535
Agnoſcet enim, ſi viderit, fratris cæſariem.
Quàm modeſta autem ſit naturâ videte: quæ primo ſanè
Venit, nihil conſutum habens coriaceum, demiſſum,
A ſummo rubrum, craſſum; pueris quo riſus fiat.
Nec irriſit calvos, nec cordacem ſaltavit: 540
Neque ſenex, qui carmina recitat, baculo
Præſentem ferit, ita celans malos jocos,
Nec introduxit faces, nec clamat heu! heu!
Sed

ΣΧΟΛΙΑ.

542. Τύπτει τὸν παρόντ' ἀφανίζων. | Καὶ γὰρ ἐκεῖνο τὸ γελᾶν χάειν τοὺς ἐγγὺς ἑστῶτας ἔτυπτε τῇ βακτηρίᾳ. τὸ δ' ἀφανίζων, ὅ ὅζιν ἐκτοπίσας καὶ ἀποφυγὼν τὰ σκώμματα, δι' ὧν ἔδει σωφρονίζειν τοὺς κακῶς ποιοῦντας, ἁπλοῦς ἑαυτὸν ποιῶν τὰ πονηρὰ σκώμματα ἢ τὸ ἀφανίζων, ἀντὶ τοῦ ἀφανεῖς ποιῶν. τετέχνηται δὲ καλύπτων τῷ γέλωτι τὰς εἰκῆ διεσκεμμένας αὐτῷ κωμῳδίας καὶ ἐυτελῶς πεπλασμένας. ἰσέον δ' ὅτι πάντα ὅσα ἂν λέγῃ, εἰς ἑαυτὸν τείνει. τοὺς μὲν γὰρ φάλητας εἰσήγαγε ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. τὸν δ' κόρδακα ἐν τοῖς Ζαρηξὶ, τοὺς δὲ φαλακρὸς, ἐν Εἰρήνῃ, τὸν δὲ πρεσβύτην ἐν Ὄρνισι, τὰς δὲ δᾷδας καὶ τὸ ἰὲ ἰὲ ἐν Νεφέλαις τοιοῦτον.

543. Οὐδ' εἰσῆξε δᾷδας. | Οὐκ ἔστι δῆλον τίνι παρεικάζει. ἀλλ' ἴσως ἑαυτῷ. ἐπεὶ πεποίηκεν ἐν τῷ τέλει τὸ δεῦρο μάλα κωμῳδοῦν τὸν διαλεκτὸν Σωκράτης, καί τινας τῶν φιλοσόφων λέγοντας ἰὲ ἰέ. ἐν δὲ ταῖς πρώταις Νεφέλαις, τοῦτο δὲ πεποίηκε, ποιήσει δὲ αὐτὸ μετὰ λόγου, ἔτοι δ' ἀκαίρως.

Ἀλλ' αὐτῇ δ' τοῖς ἔπεσι πιεζόμενος ἐλήλυθεν.
Κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς, ὁ κωμῳδῶν. 545
Οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ ξαπατᾶν δὶς δ' τρὶς ταῦτ' εἰσάγων.
Ἀλλ' αἰεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι,
Οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας δ' πάσας δεξιάς.
Ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὸ γαστέρα.
Κἀκέτ' εἰσαῦθις γ' ἐπεπήδησ' αὐτῷ κειμένῳ. 550
Οὗτοι δ' ὡς ἅπαξ προέδωκεν λαβὼν Ὑπέρβολον,
Τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' αἰεὶ κ' τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρῶτόν προείλκυσεν,
Ἐκρέψας τὰς ἡμετέρας ἰπποκόμας κακὸς κακῶς.

Προαθεὶς

ΣΧΟΛΙΑ.

544. Ἀλλ' αὐτῇ | Τῇ ὀπνοίᾳ τῆς ὑποθέσεως κ' οἰκονομίᾳ κ' τῇ χάριτι τῆς ἐποῦς διαῤῥᾶσα.

545. Οὐ κωμῳδῶ. | Οὐ σκωπτόμενος, χαριέντως δ' λέγει ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν.

546. Δὶς κ' τρὶς. | Καί τοι κ' αὐτη δεύτερον εἰσήχθη. ἀλλ' ἴσως διαφόρως. δοκεῖ δ' κ' οἱ ἄλλοι κωμικοὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς λημμάτων, τὰ αὐτὰ εἰσαγειν δράματα.

549. Ὃς μέγιστον ὄντα. | Ὥσπερ ζῶντ' αὐτὸν διαλέγ' ἐν εἷς φησι Κλέωνα τὸν λάρον. κ' Ἀνδροτίων δέ φησιν αὐτὸν, ἐπὶ Ἀλκμέως τεθνάναι δυσὶν ἔτεσιν ὕστερον. Ἴσαρχ' δέ φησιν ἀφ' ἑαυτοῦ Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν. πῶς δ' ἂν δυνατὸν κ' τὸν Μαρικᾶ μεμνῆσθαι, ὃς ἐδιδάχθη μὲν πρὸ τῆς Νεφελῶν, ὡς κ' νῦν αὐτός φησιν. ἐκεῖ δ' ὁ Εὔπολις ὡς τεθνηκότ' Κλέωνα μέμνηται. ἢ ἐπεὶ ὁ φέρων αἱ διδασκαλίαι τῆς δύο Νεφελῶν, οὐδὲν δυνάμεθα διαῤῥῶσαι εἰ Εὔπολις ἐπλάσατο τὸν Κλέωνα τελευτῶντα ἐν Μαρικᾷ.

Ἔπαισ' ἐς τὸ γαστέρα | Ἔτυψα, ἔκραξε δ' κατ' αὐτὸν τοῦ ἱππέως, ἔτυψα ἐν τοῖς ἱππεῦσιν. ἀντὶ τοῦ ἠρχόμην τῇ πρώτῃ κωμῳδίᾳ.

552. Κολετρῶσ' αἰεί. Κατὰ τὸν κόλον τύπτουσιν ἢ καταπατοῦσιν, ἀπὸ τῆς τὰς ἐλαίας παίοντων, ἢ τὸ ἐναλλεσθαι τῇ κοιλίᾳ κ' τύπτειν εἰς τὸ γαστέρα, κόλον δ' τὸ παχὺ ἔντερον. δῆλον δ' ὅτι πρῶτ' ὁ Μαρικᾶς ἐδιδάχθη πρὸ δευτέρων Νεφελῶν.

Sed, ſibimet ac carminibus confidens, prodiit.
Atque ego quidem, talis cùm ſim Poeta, non ſuperbio:
Nec vos fallere conor, bis térve eadem introducendo:
At ſemper novas inducens formas, ex arte ago,
Nihil inter ſe ſimiles, & *tamen* omnes probas.
Qui Cleonem, maximum licet, in ventrem perculi:
Nec tamen iterum inſultavi ipſi jacenti.
Hi autem, ubi ſemel præbuerat anſam Hyperbolus,
Hunc miſerum proculcant perpetuo atque ejus matrem.
Eupolis quidem Maricam primum protulit *in ſcenam*,
Noſtros pervertens Equites malè malus.

Addens

ΣΧΟΛΙΑ.

φελῶν. Ἐραπλάνης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν ἢ Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρηκὼς, ὅτι πρότερον καθεῖλε. λανθάνει δ' αὐτὸν φησιν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν. ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγει, οὐδὲν ἄτοπον. αἱ διδασκαλίαι δέ, δῆλον ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι. πῶς δ' οἶδεν ὅτι καὶ ἐν τῷ Μαρικᾷ προτετέλεύτηκε Κλέων. ἐν δὲ ταῖς Νεφέλαις λέγει εἰς τὸν θεῖσιν ἐλθεῖν τὸν βυρσοδέψην. Εὔπολις δὲ ἐν τοῖς βάπτας πρώταντίον φησιν, ὅτι ζωπυρήσειν Αἰσχύλης τοὺς Ἱππέας, λέγει δὲ τὴν τελευταίαν παράβασιν. φησὶ δὲ κἀκεῖνος τοὺς Ἱππέας ζωπυρήσαι τῷ φαλαρῷ ἐδωρησάμην. Κλέων ἀποθνήσκει ὑπὸ Ἀμυνίου. μετὰ τοῦτο δὲ Ἴσαρχος ἐφ' ᾧ αἱ Νεφέλαι εἰσήχθησαν. ὁ μέντοι Ἀνδροτίων ὅτι Ἀλκαῖος φησὶ τὸ μετὰ Ἀμυνίαν, τὸν Κλέωνα δυσὶν ὕστερον ἔτεσι τεθνάναι τῆς τῶν Νεφελῶν διδασκαλίας. εἰκότως ἂν ὡς ἔτι ὄντι τῷ Κλέωνι λοιδορεῖ. ὁ Αἰσχύλης οὐ μόνον ἐν τοῖς παρακειμένοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς Κλέωνα τὸν λάσιον δῶρον.

Καὶ τὸν μητέρα. | Τὸν Τυροβόλον, τὸν δοκοῦσαν ἐν ταῖς ἀγοραῖς πολλὰ κατ' αὐτῆς εἶπεν Ἑρμιππος.

554. Ἐκτέμνας. | Πάντα τὰ ἐμὰ φησιν ἔλαβεν.

Περαθεὶς ἀυτῷ χραῦν μεθύσλω, τῷ κόρδακϑ. ὕ-
νεκα.
Ἦν Φρυνίχϑ. πάλαι πεποίηκ', ἣν ὁ κῆτϑ. ἤσθιεν.
Εἶϑ' Ἕρμωπϑ αὖθις πεποίηκεν εἰς Ὑπέρβολον.
Ἄλλοιτ' ἤδη πρώτης ἐρείδεσιν εἰς Ὑπέρβολον
Ταὶς εἰκοῦς τῇσ ἐγχέλεων ταὶς ἐμαὶς μεμεμμοι.
Ὅσ ἐς οὖν τούτοισι γελᾷ τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω
Ἦν δ' ἐμοὶ ϑ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνηϑ εὑρήμασιν,
Ἐς ταὺς ὥρας ταὺς ἑπέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

Ὧ δὴ ϑ Σοφὴ Κώλων ιϑ.

Ὑψιμέδοντα μοῦσ θεῶν
Ζῆνα τύραννον, ἐς χορὸν

Περῶϑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

556. Ἦν Φρυνίχϑ. | Φέρε ϑ ἀναδίδωϑ Φρυνίχ. μή ποτε ἓν ἐκείνῳ φέῤζων ὡς χραῦν ἐκκεκμήλω τῷ κήτει. καὶ ἴσως ἐν Ὑπερβόλῳ ἂν λέγει αὐτὸς, ὅτι τὸ κῆτϑ ἤσθιεν. ἄλλως. εἰσῆγε χραῦν Φρυνίχϑ ὑπὸ κήτους ἐσθιομένῳ κατὰ μίμησιν Ἀνδρομέδας διὰ γέλωτα τῆσ θεατῆσ. ἰδοὺ ϑ καὶ αὐτὸς κωμῳδίας ποιητής.

557. Εἶϑ' Ἕρμιππϑ. | Ἕρμιππϑ μὲν, δρᾶμα οὐκ ἐπίπνεν εἰς Ὑπέρβολον· ἔοικε ϑ τὸ πλείστας ἀστοπώλιδας λεχθὲν, κατ' αὐτῆ σημαίνειν.

559. Τῶν ἐγχέλεων. | Ἀντὶ τῆ λέξεων εἰπεῖν, ἐγχέλεων ἕφη. παίσον ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἐμνήσθη τῆσ ἐγχέλεων, ὅτῳ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις διηρώμενοι πεπόνθασι, τὸ ϑ διὰ παραβολῆς εἰκάζειν τῆς πόλεως τὰ πράγματα ἐξ αὐτῆ φησὶ εἰλῆφέναι τοὺ ἄλλους ὁ Ἀριστοφάνης. Τούτοισι γελᾷ, οἷον εἶπε ἐκείνοις τέρπ ϑ καὶ ἡδέως ἀκούει, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω.

562. Εὖ φρονεῖν. | Παρ' ὑπόνοιαν, δέον γὰρ εἰπεῖν ἀλάσϑε, ἐπῳώγκεν ὅτι φρόνιμοι δόξετε εἶναι καὶ σύνομοι καὶ εὐφρονοῦντές μοι. διὸ ὑποσημειοῦσθαι τινὲ λέξιν ἔδει τὸ χ.

563. Ὑψιμέδοντα μοῦ. | Τοῦτο ϑ δὴ καὶ τροφὴ ὀνομάζ ϑ, διὰ τὸ τροφοῦ πνα ποιεῖσθαι τὸν χορὸν ἀπὸ τῆ φορᾶς τοὺ θεατὰς

ὁρᾶν

Addens ipſis Anum Ebriam, Cordacis *ſaltandi* gratiâ: 555
Quam Phrynichus olim finxerat, quam bellua devoravit.
quam exinde rurſus Hermippus finxit in Hyperbolum.
Atque alii jam omnes impetum faciunt in Hyperbolum,
Imagines Anguillarum meas imitantes.
Quicunque igitur his arridet, meis ne lætetur. 560
Quòd ſi me meiſque inventis delectemini,
In tempus reliquum rectè mihi ſapere videbimini.

Ode atque Strophe Verſiculorum xii.

Cho. Celſipotentem Deorum
Jovem Regem in chorum

Principio

ΣΧΟΛΙΑ.

ὁρᾶν καὶ ἄδειν εἰς ἕτερον ἀφορῶντα μέρος. ἔστι δὲ ὡς ἐπιτοπλεῖσον εἰς θεὸς ἡ ᾠδή, ἔστι δ' ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων ιϛ. ὧν τὸ πρῶτον χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ὑπερμιγμύον διϊάμβῳ. τὸ β ὅμοιον, τὸ τρίτον δίμετρον καταληκτικὸν, ὑπερμιγμύον βακχείῳ, ὃ καλεῖται ἐφθημιμερές. τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον τῷ πρώτῳ ὅμοια. τὸ ἕκτον τρίμετρον ἐκ διϊάμβου χοριαμβικοῦ καὶ βακχείου, τὸ ἕβδομον δακτυλικὸν τετράμετρον. τὸ ὄγδοον δακτυλικὸν πενταμέτρον, τὸ ἔνατον δίμετρον, ἐξ ὑπερτρίτου καὶ χοριάμβου, τὸ δέκατον ὅμοιον ἐκ διασπονδείου καὶ χοριάμβου, ἢ δακτυλικὸν ἐφθημιμερὲς, τῆς σι ἀντὶ μακρᾶς λογιζομένης. τὸ ἑνδέκατον ἀνταστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ καλούμενον Γλυκώνειον ἐκ διθαλαίου καὶ διϊάμβου ὡς ἔχει τὰ Γλύκωνος, κάτωθεν ἡνίκ' ὁ μαινόλης Κύπριδος ἄλλος ὤλεσε. τὸ δυοκαιδέκατον ἀνταστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν τὸ καλούμενον Φερεκράτειον ἐφθημιμερές. ἐξ ὑπερτρίτου τετάρτου καὶ βακχείου ὡς ἔχει τὰ Φερεκράτους. Ἄνδρες θεώμενοι τὸν νοῦν, Ἐξαρήμασι κωμῳδοῖς, ξυμπαίσοις ἀναπαίστοις. καλεῖ δὲ ταῦτα πολυσχημάτιστα διὰ τὸ διάφορα δέχεσθαι μέτρα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως τὸν Δία ὑπερβαλὼν ὃν οἱ φιλόσοφοι εἶναι οὐκ ἔφασκον ἀλλὰ ταύτας εἶναι τὸ πᾶν διεξεβαίνοντο. εἰκότως ὢν καὶ διὰ τούτων σκώπτει τοὺς φιλοσόφους. ὃν γὰρ εἶναι οὐκ ἐδόξαζον, αὐ νομιζόμενα ὑπ' αὐτῶν περέλαι τοῦτον ὑπερβαλών.

Πεῶτα μέγθμ κικλήσκω·
Τόν τε μεγαδενῆ τειαί-
νης ταμίθμ, γῆς τε ☾ ἁλ-
μυρᾶς θαλάσσης ἄχριον μθχλθτήν.
Καὶ μεγαλώνυμθν ἡμέτερον πατέ-
ρ' Αἰθέρα σεμνόταton βιοθρέμμονα πθτῶν.
Τόν θ' ἱππονώμθμ, ὃς ὑφορ-
λάμπεθις ἀκτῖναν κατέχῃ
Γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς
Ἐν ἠντοῖσί τε δάμθσιν.

Ἐπίῤῥημα Σίχων κ.

Ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νῶν προσέχετε.
Ἠδικημένοι γδ, ὑμῖν μεμφόμεθ' ἐναντίον.
Πλεῖστα γδ θεῶν ἀπόρθτων ὠφελέσαις τὴν πόλιν,
Δαιμόνων ἡμῖν μόναις ὐ δύετ' οὐδὲ σπένδετε,
Αἳ κιτες πρῶθμ ὑμᾶς. ἰὼ γδ ἦ κς ἔξοδ☉.
Μηδενὶ ξυνοργ, τότ' ἢ βοῦτῶμεν ἢ ψεκάζομθμ.

Εἶτα

ΣΧΟΛΙΑ.

566. Τόν τε μεγαδενῆ. | Ὅτι ἔθ☉ τοῖς ποιηταῖς ἀπὸ Διὸς ἄρχεθαι. μετὰ δ, τὸν Ποσειδῶνα ὑμνεῖν, ᾗ αὐτὸς δ τὴν Ὁμηρικὴν τάξιν τῆς ἡλικίας δηλοῖ.

567 Γῆς τε ᾗ ἁλμυρᾶς. | Δοκεῖ γδ Ποσειδῶν, ὐ τὴν θάλασσαν κινεῖν μόνον, ἀλλὰ ᾗ τὴν γῆν, ἔχει δ ᾗ κοινωνίαν πρὸς αὐτὰς ὡς δεσπόζων ὑγρᾶς οὐσίας. εἰκότως ἂν τῶν θεῶν τάττων ἐμνημόνθσε, τὸ μὴ Διός, ὅτι γθαρχῆς, τὸ δ Ποσειδῶν☉ ὅτι τῆς ὑγρῶν δεσπότης, Ἀέρ☉ δ, ὅτι πατήρ, Ἡλίθ δ, ἐπεὶ διάπυρ☉ ὢν, τὴν ἡμάδα ὁπαπαώμθνον ἐργάζε☉ νεφέλην.

570. Αἰθέρα. | Ἀντὶ τῦ ἀέρα, ὁ γδ αἰθὴρ διακαὴς ὢν, ἀνέφελός ἐστι. ᾗ ἐν τῷ βιοθρέμμον☉ δῆλον ὅτι αἰθὴρ ᾗ αἰθήρ. ἢ ἐπειδὴ τὰ ζῶα ἐν τῷ ἀέρι ἔχει τὴν ζωὴν, βιοθρέμμονα δ, ἐπειδὴ ἀφδύει τὴν γῆν.

571. Τόν θ'

Principio magnum invoco:
Validumque tridentis
Arbitrum, terræque & sal-
si maris ferocem quassatorem:
Et celebrem nostrum patrem
Æthera venerandum, qui vitam fovet omnium:
Equorumque altorem qui
Splendidis radiis occupat
Terræ solum, magnus inter deos,
Et inter mortales numen.

Additamentum Versuum XX.

Cho. O sapientissimi spectatores, huc animum advertite
Injuria enim affectæ vos adversus querimur.
Nam cùm Deorum omnium maxime civitati prosumus;
Nobis divûm solis, nec sacrificatis nec libatis,
Quæ conservamus vos. siqua enim sit expeditio
Nullâ cum ratione *incepta*, tunc aut tonamus aut guttatim pluimus. Præterea

ΣΧΟΛΙΑ.

571. Τόνδ' ἱππονώμαν. | Τὸν ἥλιον τὸν ἐλαύνοντα καὶ νωμῶντα τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἵππους ἡνιοχοῦντα. ἐξ αὐτοῦ ὃ δοκοῦσι ζωσεσάναι διάπυρον γὰρ ὤν, ἕλκει εἰς ἑαυτὸν τὴν τῆς θαλάσσης ὑγρότητα, ἐξ ἧς αἱ νεφέλαι.

575. Ὦ σοφώτατοι θεαταί. | Τοῦτο ἐπίῤῥημα ὀνομάζεται, διὰ τὸ ἐπῤῥέπειν αὖθις τὸν χορὸν πρὸς τοὺς θεατάς. καὶ χρησά πνα ζυμβαλέειν αὐτοῖς, ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. ἔστι ὃ ἐκ τῶν προλαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ἓν τελευταῖον. ὅτι τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ζυμβήσεται. ὅτι τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα, διπλοῦν ἔχειν ἀνταπόδοσιν.

580. Μηδενὶ ξυὼ νῷ. | Συὼ μηδεμιᾷ κείσει. μετ' ὀδενὸς νῷ. ἀλλ' ἀσυμφόρως καὶ ἀκαίρως, μετὰ μηδενὸς λογισμοῦ. οἷον πρεσπετῶς. ἐκ τῶν προτέρων ὃ Νεφελῶν ὅτι ταῦτα. τεθνεὼς γὰρ ἐμοὶ νυνὶ ὁ Κλέων.

Εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψιον Παφλαγόνα
Ἡνίχ' ἥρεῖσθε στρατηγὸν, τὰς ὀφρῦς Σωπήσομεν,
Καὶ ποιήσομεν δεινά. Βρυντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.
Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλιπε τὰς ὁδούς. ὁ δ' Ἥλιος
Τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως Σωκράσας, 585
Οὐ φαμεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσοι Κλέων.
Ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
Τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι. ταῦτα μὴν τοι τοῖς θεοῖς
Ἀτὰρ ἀμὴ ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ὅτι τὸ βέλτιον πρέπῃ.
Ὡς ἢν δὲ τοῦτο ξυνοίσῃ, ῥᾳδίως διδάξομεν. 590
Ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἐλόντες δ' κλοπῆς,
Εἶτα φιμώσητε τούτῳ τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
Αὖθις ἐς τ' ἀρχαῖον, ὑμῖν εἰκὰ ξαμάρτητα,
Ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

Ἀντῳδή

ΣΧΟΛΙΑ.

582. Τὰς ὀφρῦς Σωπήσομεν. Σωπήρειαν ἐποιήσαμεν, καὶ ἐκλελοιπήναμεν. ἢ ἐσυγκάσαμεν. ἄλλως. ἐπεὶ ὁ Κλέων τοιοῦτος. εἴπερ ἦν ἀνωτέρω ὅπου πάντας μιμοῦνται.

583. Βρυντὴ δ' ἐρράγη. | Παρὰ τὰ ἐκ Τελμησσοῦ Σοφοκλέους. βροντὴ δ' ἀπορρήξασα, βρυντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.

584. Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλιπεν. | Ἐπειδὴ ἔκλειψις ἐγίνετο Σελήνης τῷ προτέρῳ ἔτει ὅτε Στρατοκλέους, βουδρομιῶνος.

585. Τὴν θρυαλλίδα. | Τὴν ἀκτῖνα εἰς ἑαυτὸν Συρακόσιος. ἀπὸ τῆς λύχνου ἡ μεταφορά. οὐκ ὡς τὸν ἥλιον ἐκλείψαντος ἀλλ' ὡς ἀποκλείσαντος ἐκλείψειν εἰ στρατηγήσοι Κλέων. οἷον παρ' Ὁμήρῳ. Δύσομαι εἰς ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φανήσω. ἥλιος ἐγίνετο κατά που τύχην ἔκλειψις Κλέωνος χειροτονουμένου.

597. Δυσβουλίαν. | Τὴν οὐκ ὀρθῶς βουλήν. ἀποτυχόντα φησὶ Ποσειδῶνα τῆς χώρας, τὸ κακῶς βουλεύεσθαι ἐνοικεῖν αὐτοῖς. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν σημαίνειν τὸ κακῶς βουλεύεσθαι μὴ ἀποκλῖναι δὲ καλῶς. καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενον ὅπλα χώρειον. Εὔπολις. Ὦ πόλις πόλις, ὡς εὐτυχεῖς μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς. ἄλλως. φασὶν ὅτι Ποσειδῶν

Prætereà, diis odioſum coriarium Paphlagonem
Quando elegiſtis ducem, ſupercilia contraximus,
Et graviter tulimus. tonitru autem è fulgure erupit,
Luna quoque deſeruit vias : ſol vero,
Ellychnio in ſe ſtatim contracto, 585
Lucere negavit vobis, ſi exercitui præeſſet Cleon.
Nihilominus elegiſtis eum. *vulgo* enim aiunt, ſtultum conſilium
Civitati veſtræ ineſſe : ea autem deos,
Quæ vos peccatis, in melius convertere *ſolere*.
Quomodo autem & hoc profuturum ſit, facile docebimus.
Si Cleone laro repetundarum damnato atque peculatûs,
Poſt ligno interſtringatis hujus gulam ; 592
Rurſus in priſtinum vobis, & ſiquid peccatum fuerit,
In melius, res *publica* civitati cedet.

Antode

ΣΧΟΛΙΑ.

σειδῶν ἠπηθεὶς τῇ Ἀθηνᾷ δυσβουλίαν ἐπίβαλεν Ἀθηναίοις. Ἀθηνᾶν δὲ τὰ βουλεύματα καλῶς μεταβάλλειν.

585. Ἀπ' ἂν ὑμεῖς. | Ὅσα Ἀθηναῖοι καλῶς ἐβουλεύσαντο, δι' ὑποβάλλησαν εὐτυχίαν εἰς τὸ χρήσιμον ἀπέβαινε καὶ εἰς τὸ καλόν. αἰνίττεται δὲ εἰς Ἀθηνᾶν.

591. Τὸν λάρον. | Ὅτι ὁ λάρος τοιοῦτος. καὶ ἐν Ἱππεῦσι. λάρος καχηνῶς ὅτι πίτρας δημηγορῶν. ταῦτα δὲ ἀπὸ τῆς τραπέζης Νεφελῶν. τότε γὰρ ἔζη ὁ Κλέων. ὅτι δὲ τέτων τέθνηκε. καὶ γὰρ Εὔπολις μετὰ θάνατον Κλέωνος, τὸν Μαρικᾶν ἐποίησεν. καὶ ἴλιγγος μετὰ θάνατον Κλέωνος φαίνεται γεγραφὼς τὸ δρᾶμα, ὅπου γε τῷ Μαρικᾷ Εὐπόλιδος μέμνηται. ὁ ἐδιδάχθη καθ' Ὑπέρβολον μετὰ τὸν Κλέωνος θάνατον. ταῦτα δὲ ὡς ἔτι ζῶντος Κλέωνος λέγεται. δῆλον δὲ ὅτι κατὰ πολλὰς τοῦ χρόνους διεσκεύασε τὸ δρᾶμα καὶ ταῦτα μὴ ὀ πολλῷ ὕστερον. ἐν οἷς δὲ Εὐπόλιδος μέμνηται καὶ ἦν εἰς Ὑπέρβολον κωμῳδιῶν πολλῶν.

595. Ἀμφὶ

Ἀντῳδὴ Ε' Ἀνίσεροφὴ Κώλων ιϐ.

Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖϐ' ἀϋαξ
Δήλιε, Κωνθίῳ ἔχων,
Ὑψικέραζα πέτρῳ,
Ἦτ' Ἐφέσῳ μάκαιρα πάγ-
καρυον ἔλθες οἶκον. ἐν ᾧ
Κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέϐουσιν.
Ἦτ' ὄπιχώριοι ἡμέτερα θεὸς
Αἰγίδι ἠνιόχῳ, πολιοῦχε Ἀθάνα.
Παρνασίῳ θ' ὃς κατέχων

Πέτρῳ

ΣΧΟΛΙΑ.

595. Ἀμφί μοι ἄναξ.] Ἡ ἀνίωδὴ αὕτη καὶ ἀνίσεροφὴ ὁμοία ὅτι τῇ ᾠδῇ καὶ σεροφῇ κατά τε τὰ κῶλα καὶ τὰ μέτρα. μιμεῖται δὲ ἡμᾶς διδυσαμβων τὰ σεροίμια. ζωσεχῶς γὰρ χρῶνται ταύτῃ τῇ λέξει. διὸ καὶ ἀμφιάναχτας αὐτὸς ἐκάλων. Ἔστι δὲ Τερπάνδρε, ἀμφ' ἐμοὶ ἄνακτα ἑκατηϐόλον. λείπει δὲ τὸ ἔσο. ἢ τὸ χόρδυσον, ἢ τι τοιοῦτον. καὶ τὸ σεροιμιάζεσθαι δὲ ἀμφιανακλίζειν ἔλεγον. εἰκότως δὲ κατὰ τὸν ἥλιον ἀνυμνοῦσι τὸν Ἀπόλλωνα. ὅπερ δὲ ὁ αὐτὸς ὄζιν ἥλιος καὶ Ἀπόλλων, δῆλον. τὸ δὲ αὖτε ἀντὶ τοῦ πάλιν. ὥσπερ γὰρ ἀναλαμϐάνων σεῖς τὸ ἄνω λέγει ἀνίσεροφον. ἔδαφος γὰρ ἐν τοῖς χορικοῖς γίνεται τὰς σεροφὰς καὶ τὰς ἀνίσεροφας καὶ ἐπῳδὰς, ἃ τινες καλοῦσιν ὑπορρήματα. καὶ ἐνταῦθα ἓν τῷ ἀνίσεροφον ἐπήγαγε ὁ ποιητὴς, ὥσπερ ἀναστρέφων ὅπι τὸ ἐξαρχῆς μέλος, ὅθεν ὡρ ἐξεστράπη εἰς τὸ ὑπόρρημα. ἀρξάμενος γὰρ ὑμνεῖν τοὺς θεοὺς καὶ φιλοχορεύων μέχρι τοῦ ὅλε, ἐπήγαγε τῷ ἐκβοητῷ, τετέσι τὸ ὑπόρρημα, ἀπὸ τοῦ ὡσοφώτατοι θεαταί. ὅτε γὰρ ἡ διάνοια τοῖς σεθειρημένοις ἀκόλουθος, ὅτε τὸ μέσον τοῦ λόγου. πάλιν δὲ ἐπαναστρέφων ἐπὶ τὸν ὕμνον τῆς τῶν θεῶν χρῆται ἐπαναστροφῇ. εἰ γάρ τις τὰ ἐν μέσῳ ἅπαντα ἀφελὼν ἐπὶ ταῦτα ἔλθοι, ὅτε ὁ λόγος ὅτε ὁ νοῦς ἐπιζητήσειεν ἀλλὰ μᾶλλον ἡ ἀκολουθία ὅτω φυλάττοιτο. Τόνδ' ἱππονώμαν ὃς ὑφηλάμπεθρος ἀκτῖσι, καὶ ἑξῆς.

Ἀμφὶ

Antode & Antiſtrophe Verſiculorum xii.

Cho. Adſis mihi rurſus, ô rex Apollo, 595
Delie, Cynthium tenens
Altijugum ſcopulum:
Túque, Epheſi beata quæ
Auream tenes ædem, in quâ
Puellæ te Lydæ magnificè colunt: 600
Túque indigena noſtra dea,
Ægidis agitatrix, urbis præſes Minerva:
Túque, Parnaſium qui occupans
Scopulum

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἀμφί μοι αὖτε φοῖβ' ἄναξ. | Φησὶν ἦν ἀλλά σε πάλιν ὦ Ἀπόλλον ἕξομαι καὶ ἅμα σῶν ἐπαίνων. ὑμνῶ ἁπλῶς ὅτι πάλιν ἀντίστροφον ἐλθὼν διά τινος ἐμνημόνευσεν. ἀλλὰ μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς τὸν Ἀπόλλωνα. ἐπεί τινες τὸν ἥλιον τὸν αὐτὸν εἶναί φασι τῷ Ἀπόλλωνι. ὅτι δὴ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ὁ ποιητὴς κατακολουθῶν, μετὰ τὸν ἥλιον ὅτι τὸν Ἀπόλλωνα ἔρχεται ὕμνον, φανερὸν ποιεῖ αὐτὸς λέγων, ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ. τετέσι πάλιν. ἴσαμεν γὰρ νῦν τὸν Ἀπόλλωνα μίμνηται. τί ἂν ἔδει μιμνησεῦσαι τὸ αὖτε, εἰ μὴ τῆς προειρημένης διανοίας εἴχετο. τὸ δὲ μέσον ἀντῳδὴ καὶ ἀνίστροφή. ἔστι δὲ τὸ μέσον καὶ ἡ ποσότης ὁμοία τῇ στροφῇ. ὡμοίωται δὲ καὶ τὸ ἐπῤῥῆμα καὶ τὸ ἀντεπῤῥῆμα.

596. Κωθίαν ἔχων. | Περιφερεστικῶς νῦν τὸν Κιθαρῳδόν. ἔστι δὲ ὄρος Δήλιον ἡ Κυνθος. τὸ δὲ ὑψικέρατα πέτραν, ἐπωδός ὄζῳ. τὸ αὐτὸ δὲ μέσον τῷ μέλει τῷ προσώπῳ. καὶ ἔξης ἅπτως. ἔστι δὲ φαγώσως ἀντὶ τοῦ ὑψηλοῦ. μεταπλασμὸς δὲ ὄζων ἀντὶ τοῦ ὑψικέρατον.

598. Ἦ τ' Ἐφέσου. | Μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς ἡ Ἄρτεμις ἧς ἡ Ἐφεσος. πάγχρυσον δὲ οἶκον λέγει, τὸν πολυτελέστατον ναόν. ὃς ἦν εἷς τῶν ἑπτὰ θεαμάτων.

599. Ἐν ᾧ κέρασι. | Ἔνθα σε αἱ παρθένοι Λυδῶν τιμῶσιν ὦ Ἄρτεμι, ὅτι τῆς Λυδίας τοπαλαιὸν ἡ Ἔφεσος.

Πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ,
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων, 605
Κωμαστὴς Διόνυσος.

Ἀντεπίῤῥημα Σίκχων κ.

Ἠνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι προεσκευάσμεθα,
Ἡ Σελήνη ζωτυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέσκηλε φράσαι,
Πρῶτα μὴν χαίρειν Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς ξυμμάχοις.
Εἶτα θυμάγειν ἔφασκε. δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
Ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἄπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
Πρῶτα μὲν τοῦ μισθοῦ εἰς δᾳδὶ' οὐκ ἐλαττίον, ἢ
δραχμήν. 612
Ὡς τε δὴ λέγω ἅπαντας, ἐξιόντας ἑστέρας·
Μὴ πρίω παῖ δᾳδί', ἐπειδὴ φῶς Σελήνης καλόν.
Ἀλλά τ' εὖ δρᾶν φησιν ὑμᾶς, κοὐκ ἄγαν τὰς ἡμέρας
Οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε δὴ κάτω κυδοιδοπᾶν. 616

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ.

604. Σὺν πεύκαις.] Μετὰ δᾳδῶν. ὧδε τὸ Εὐριπίδειον. Διόνυσος ὃς πεύκαισι καὶ νεβρῶν δοραῖς καταπεπὸς ἐκπεύκαισι Παρνασὸν καταπεδᾷ χορδῶν ζὺν παρθένοις.

Σελαγεῖ.] Μετὰ λαμπάδων καὶ πυρὸς χορδίει. διάπυρος γὰρ ὁ θεός. καὶ ὁ Ζεὺς διὰ πυρὸς τῇ Σεμέλῃ ζυνῆλθεν. ὃ γὰρ ἀργῶς παρέλαβεν ὁ ποιητής.

605. Βάκχαις Δελφίσι.] Ταῖς τῶν Δελφικῶν χώραν κατοικούσαις. κἀκεῖ γὰρ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος.

609. Κωμαστής.] Ὅτι καὶ μεθύοντες βακχεύονται καὶ ὥσπερ ἐνθουσιῶντες.

607. Ἠνίχ' ἡμεῖς.] Τὸ ἀντεπίῤῥημα τοῦτο ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπῤῥήματι. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ σίκχων ἐστὶ βακχείων τετραμέτρων καταληκτικῶν εἴκοσι. ἐνταῦθα μέν τοι ὁ ὀπὶ τῆς τετάρτης χώρας ἅμα θεῖ ἐξέλιπεν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω γενυκτία.

611. Πρῶτα

Scopulum, cum facibus luces,
Bacchas inter Delphicas eminens,
Comeſſator Jacche.

Additamentum ex oppoſito Verſuum XX.

Cho. Quando nos huc contendere parati fuimus,
Luna nobis obviàm facta, mandavit dicere
Primùm quidem ſalutem Athenienſibus & eorum ſociis.
Deinde ſe iraſci dixit : gravia enim ſe paſſam eſſe,
Cùm prodeſſet vobis omnibus, non verbis ſed re manifeſtâ :
Primum ſane quovis menſe, *quod* tædas *attinet*, non minus drachmâ :
Ita ut etiam omnes dicant, veſperi *domo* exeuntes,
Ne facem emas puer : quoniam lumen lunæ clarum eſt.
Cætera quoque vos recte facere ait & non tranſigere dies
Omnino rectè, ſed ſuſque deque permiſcere.
Itaque

ΣΧΟΛΙΑ.

611. Πρῶτα μὲν χαίρειν. | Τὸν Κλέωνά φασιν ἀπὸ τῆς Πύλης καὶ Σφακτηρίας τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιστέλλοντα, χαίρειν προσθεῖναι, ὅπερ γέγονεν ἐν χρήσει. Πλάτων μὲν τοι ἐν ἀρχῇ τῆς ὑποσολῶν τὸ εὖ ποιεῖν παρέθηκεν. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ μὲ πειπλέον πείνωνον, τὸ δὲ ἀλλήλων τὸ πενθάχαιμον ὡς Συμβόλῳ πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγεία πρὸς αὐτῆς ὀνομάζεσθαι. ἄλλως. ἀρχαῖον ἦν ἔθος πρεσβεύειν ἐν ταῖς ὑποσπονδαῖς χαίρειν. ἢ γὰρ ὥς τινες Κλέων ἔτος πρῶτος ἀπέστειλεν Ἀθηναίοις ἐκ Σφακτηρίας.

615. Ἄλλατ' εὖ δρᾶν. | Καὶ εἰς ἄλλα φησὶν ἡμᾶς εὐεργετεῖν. ἢ παρατηρεῖν ὅ ὑμᾶς ἀκριβῶς τὰς κατὰ σελήνην ἡμέρας.

616. Κυδοιδοπᾶν | Σωτηρεύειν. γίνεται δὲ ἑκατέρως. ἐὰν μὲν διὰ τοῦ κ ᾖ τὸ κυκᾶν. ἐὰν δὲ διὰ τοῦ δ ᾖ τὸν κυδοιμόν.

618. Ψαφῶσιν. | Ἀποτύχωσιν ἢ μὴ λάξωνται τὰς θυσίας εὐτάκτως.

619. Κατὰ

Ὡς τ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τὰς θεὰς ἑκάστοτε,
Ἡνίκ' ἀῢ ψιθυρῶσιν δείπνοις, καὶ πίωσιν οἴκαδε,
Τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες, καθὰ λόγον τῆῢ ἡμερῶν.
Καὐτ', ὅτ' ἀῢ θύειν δέῃ, τρεβλᾶτε κ' δικάζετε
Πολλάκις δ' ἡμῖῢ ἀγόντων τῆῢ θεῶν ἀπασίαν,
Ἡνίκ' ἀῢ πενθῶμεν, ἢ τὸν Μέμνον', ἢ τὸν Σαρπηδόνα,
Σπένδετ' ὑμεῖς, κ' γελᾶτ', ἀῢτ' ὢν λαχὼν Ὑπέρβολος.
Τῆτες ἱεροῢνημονεῖν, κἄπειτ' ὑφ' ἡμῖῢ τῆῢ θεῶν
Τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰῢ ἄτως εἴσεται
Καθὰ Σελήνην ὡς ἄγαν χρὴ τῷ βίῳ τὰς ἡμέρας.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

619. Κατὰ λόγον τῆῢ ἡμερῶν. | Διὰ γὰῢ τὸ πλανᾶσθαι τὴν τάξιν τῆῢ ἡμερῶν, ὑφαίνειν τὰς δείσεις κ' τὰς ἑορτὰς ἀνάγκη.

621. Ἀπασίαν. | Ἀγωγίαν φησὶ τὸ πάσασθαι.

622. Μέμνονα. | Μέμνων ἦ κ' Σαρπηδὼν υἱοὶ ὄντες Διὸς, ἀποθανόντες ἐν Τροίᾳ ὕστερον φασὶ θεοῖς ἐτιμήθησαν τῷ παῤ Αἰγυπτίοις νομοθετήσαντι, ὡς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπέθανον ἐν πένθει κ' νηστείᾳ τοῦ θεοῦ ἄγειν κατ' ἔτος.

623. Λαχὼν Ὑπέρβολος. | Εἰς τὴν Σωσόδου τῆῢ Ἀμφικτυόνων πεμφθῆναι εἰς τὴν Πυλαίαν. καπὶ πόλιν δ' ἔπεμπον τοὺῢ δύοντας, κ' Σωσθράσοντας, κ' ἦσαν οἱ πεμπόμενοι Πυλαγόραι κ' Ἱερομνήμονες. λέγεται ἦ ὅτι Πυλάδης περῆτος ἐκρίθη ἐπὶ τῷ Κλυταιμνήστρας φόνῳ κ' ἐξ αὐτῆ τέκνομα σχεῖν τὸν τόπον. ἀπήεσαν δὲ εἰς Δελφοὺς ὀπίσκοποι τῆῢ ἀναλισκομένων ἐν ταῖς θυσίαις. Ἱερομνήμονας ἔπεμπον εἰς Πυλαίαν

Itaque minari ſibi, inquit deos ubique:
Quoties fruſtrantur epulis ac domum abeunt
Feſtum non conſecuti, juxta rationem dierum.
Deinde cùm ſacrificare oportet, quæſtionem adhibetis & judicia exercetis.
Sæpe autem, nobis Diis jejunium celebrantibus,
Quando ſcilicet lugemus Memnonem aut Sarpedonem;
Libatis vos ac ridetis ideo, quòd ſorte deſignatus Hyperbolus
Hoc anno ſacrorum ſcriba, poſtea à nobis Diis
Coronâ privatus fuerit: magis enim ita noverit,
Ad lunæ curſum, ut oporteat inſtituere vitæ dies.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

αν κὴ Πυλαγόρας. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσας. ἀγαθὰ μεγάλα τῇ πόλει ἥκειν φέρουτάς φασι τοὺ Πυλαγόρας κὴ τὸν Ἱερομνήμονα. κὴ εἰσὶν οἷον ἱερεῖς γραμματεῖς. μνήμονας γὰρ τέτους ἐκάλουν. φόρτα τε μνήμων κὴ ἐπίσκοπος ἦσαν ὁδαίων.

624. Τῆτες.] Ἐν τῷδε τῷ ἔτει. οἱ δὲ Δωριεῖς σατὲς φασίν. ὅθεν σατανίας πυρὰς τοὺ μὴ τελεσφορήσαντας, ἀλλὰ περὶ ὥρας διεζομμένας.

Τῆτες ἱερομνημονεῖν.] Ἐξέπεμπον γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δελφὰς Ἱερομνήμονας, οἳ περὶ Πυλαγόρα περεσήκεσαν τῇ ἡμερῶν τῶ διεῦ. ὅθεν δ' ἱσόρησε κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐνιαυτὸν Ἱερομνήμονα εἶναι τὸν Ὑπέρβολον. ἔτι γὰρ διέτρεπε Κλέωνος ἔτι ζῶντος.

625. Μᾶλλον γὰρ ἵνα εἰδῇ.] Τόγε μαθόντ' ὅτι καλόν ἐςι ζῆν αὐτὸν ὡς περίτερον κὴ ὡς ἀναξίως ἦν.

627. Μὰ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ΜΑ τὼ Ἀναπνοιὼ, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
Οὐκ οἶδον ὅτως ἀῤῥᾳδὲς ἄγροικον ὄντινα,
Οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, ἀλλ' ὁπλίσμονα·
Ὅς τις Σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ὁπλέλησεν ἤδη μαθεῖν. ὅμως γὰ μὼ Ζεῦ
Αὐτὸν καλῶ δύεσθε δίκη πρὸς τὸ φῶς.
Πῆ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντιον λαβών.

ΣΤ. Ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.

ΣΩ. Ἀνύσας κ, κατάθου, κ πρόσεχε τὸν νοῦν.

ΣΤ. Ἰδού.

ΣΩ. Ἄγε δὴ κ' βούλει πρῶτά νυνὶ μανθάνειν,
Ὧν

ΣΧΟΛΙΑ.

627. Μὰ τὼ ἀναπνοιώ. | Ὑποχωρίσασθαι τῆ χορῆ, εἰσίασιν αἱ δίκαι οἱ ἀποκριταί. Ἔστιν ἓν ἡ παρῆσα εἴδεσις τῆς δικαίας, ἐκ σίχων ἰαμβικῶν τετμέτρων ἀκαταλήκτων, ἐγ. ὧν τελδιαῖα οἷαν δίκαιον τοῖς κόρεσι δώσω τιμωρεῖν. ὅτι τὸ τέλει δικαίᾳ ἔξω νενδικῆα. Διαφορεῖ δὲ Σωκράτης ὅτι τῇ τῆ Στρεψιάδη ἀμαθίᾳ. ἐνθεῦθεν ᾗ φασι τὸν Ἀειτοφάνη χαριεντιζόμενον τοῖς περὶ Ἄνυτον κ Μέλιτον μεγαφέναι τὸ δεῖγμα διαβάλλοντα εἰς ἀθεΐαν τὸν Σωκράτη διὰ τῆς πολυμαθίας. κ τοὺ φιλοσόφους ἁπλοϊκὰς διαβάλλειν. ἐπεὶ κ ὅπως φεύγοι μὴ ἠγνόουν θεὰς, πλὴν τὸ χάος κ τὼ ἀναπνοιὼ κ τὸν ἀέρα.

629. Σκμιόν. | Σκμιὰς τοὺ ἀμαθεῖς, κ δυσπαρακολουθήτους ἔλεγον, ἢ τοὺ μωρὰς ἀπὸ τῆς Σκμιᾶς.

630. Σκαλαθυρμάτ' ἄττα. | Σκαλεύματα Σμικρὰ κ λεπτὰ παντάπασι νοήματα κ μαθήματα Σκαριφήματα· ἔγκειται δ' κ

ACTUS SECUNDI

SCENA PRIMA.

SOCRATES, STREPSIADES.

PER halitum, per chaos, per aëra,
Nunquam vidi adeo agreſtem hominem quenquam,
Nec adeo ineptum, nec inſcitum, nec oblivioſum:
Qui, dum nugamenta quædam exilia diſcit,
Prius eorum oblitus eſt quam didicit. veruntamen
Ipſum foras huc evocabo in lucem.
Ubi Strepſiades? exi foras grabbatum ſimul efferens.

Str. At efferre non me ſinunt cimices.

Soc. Actutum depone, atque animum adverte. *Str.* Eccum me.

Soc. Age jam, quid vis primum omnium nunc diſcere? Quorum

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ τὸ ἄδυρμα. οἱονεὶ παίγνια καὶ ἄδην ἀξιόπιστα. ἐκ τούτου δὴ διαβάλλει Σωκράτη, ὡς ἐυτελῆ εἰσιν ἃ διδάσκει, καὶ ἄδηνος ἄξια λόγου.

633. Ἔξει. | Ἀντὶ τοῦ ἔξελθε. ἔστιν εἶδος τὸ προῳδούμενον. ἐκφέρων εἶμι· ὁ ἐκφερτικὸς εἶν, εἷς, εἶ. καὶ ὥσπερ ἐπὶ τοῖς εἰς ω τὸ, πεῖσον πρόσωπον τοῦ ὁριστικοῦ ἐκφερτικοῦ, δεύτερόν ὅτι προσακτικὸν, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῖς εἰς μι γραπτέον οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Δωριεῖς· οἷον ἵστη μετὰ χεῦμα, ἀντὶ τοῦ ἵστασθι. Ἀπεστράφης. καὶ τοὺς κορίνους ἅπαντας ἐμπεπλη πλησῶν, ἀντὶ τοῦ ἐμπέπληθι. ὅπως ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ εἰ πεῖτε πρόσπτε τοῦ ὁριστικοῦ ἐκφερτικοῦ ἐν Δωρίσι ἔξει προσακτικόν. ἢ ἀπὸ τοῦ εἶδον· εἶδος ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦν, ἴες, ἴε. καὶ μετὰ τῆς ἐξ ἔξει καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ Δωρίσει ἔξει. ὡσαύτως καὶ μετὰ τῆς λοιπῶν προθέσεων μένει καὶ δίει, πλὴν τοῦ πάρειμι καὶ Δωρίει. ἐνταῦθα γὰρ αἱ προθέσεις τοῦ εἶ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις Δωριάζονται.

Τὴν ἀσκάντιδα. Σκίμποδα, δίφρον πόδος, ἢ τὸν κράβατον.

Ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπέ μοι.
Πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν.
Στ. Περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'· ἔναγχος γάρ ποτε
Ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ πρεσβύτου διχοινίκῳ.
Σω. Οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ'. ἀλλ' ὁπόσοις κάλλιστον μέζον
Ἡγεῖ. πότερον, τὸ τριμέτρειν, ἢ τὸ τετράμετρον;
Στ. Ἐγὼ μέν, οὐδὲν πρότερον ἢ μέσης νυκτός.
Σω. Οὐδὲν λέγεις ὦ 'νδρες. Στ. Περίδου νυνὶ ἐμοί.
Εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμέσης νυκτός.
Σω. Ἐς κόρακας, ὡς ἀγροικος εἶ καὶ δυσμαθής;
Ταχύ γ' ἂν δύοιν μαθόντοιν σὺ πρὸς ῥυθμῶν.
Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

638. Πότερα περὶ μέτρων. | Καλῶς διέκρινεν. ὁ γὰρ εἶπε μέτρον ὄζειν, ἤδη καὶ ἔπος, εἶπε δὲ ἔπος, ἤδη πάντως καὶ ῥυθμὸς καὶ μέτρον. σημειωτέον δ' ὅτι καὶ ταῦτα τῶν κυκλικῶν μαθημάτων. διαφέρει δὲ μέτρον καὶ ῥυθμός, καὶ ὅτι πατὴρ μέτρου ῥυθμός καὶ ὅτι ἀρχαία ἡ τῶν μέτρων καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία.

639. Περὶ τῶν μέτρων. | Λείπει τὸ θέλω μαθεῖν. διαβολὴ δὲ τὸ πᾶν, ὅτι τὰ μὴ οἰκεῖα τῇ τέχνῃ ἐπαγγέλλεται διδάσκειν. οὔτε γὰρ ποιητής ὄζιν οὔτε κωμικός. ὡς ἀγροικος δὲ προσβύτης ἀπεκρίνατο περὶ τῶν γεωργικῶν δεξάμενος.

640. Ἀλφιταμοιβοῦ. | Τὸ ἀντικαταλλάσσοντος καὶ πωλοῦντος ἄλφιτα. ἢ τοῦ ἀμείβοντος ἀντὶ ἀργυρίου ἄλφιτα, ὅτω καὶ ἀργυραμοιβοὶ, οἱ ἀντὶ ἀργυρίου κέρματα ἀμείβοντες.

Παρεκόπτειν | Ἐζημιώθην. ἀντὶ τοῦ ἐπλάνησέ με τῆς μέτρων ποσότητος δύο χοίνικας.

641. Κάλλιστον μέζον. | Διαβάλλει Σωκράτη. ὁ γὰρ ποιητικοῦ ἢ μουσικοῦ ἐπαγγέλλετο διδάσκειν. ὁ δὲ τὰ φορτώδη μὴ λέγων, χαριζόμενος δὲ τὰ μὴ φορτώδη ἀμφοτέρων ἐκείνων ἀπεστέρηται, ὁ τοῦ λόγους ἀμφοτέρων ἀποφαίνων ἀλλοτρίους καὶ ἀπείρους.

642. Ἡμισκτέν. Τοῦ τετραχοινίκου. ὁ γὰρ μέδιμνος χοίνικας ἔχει μη, τούτων τὸ ἕκτον ὀκτὼ, τὸ ἥμισυ τοῦ ἕκτου τεσσάρων ὀκτὼ,

Quorum nihil ante hac didiciſti? cedò mihi;
Utrum de menſuris, an de verſibus, an de rythmis?

Str. De menſuris equidem *vellem*. nuper enim admodum
A frumentario fraudatus ſum duobus ſextariis. 640

Soc. Non hoc te interrogo; ſed quodnam metrum optimum
Judicas? utrum trimetrum an tetrametrum?

Str. Ego quidem nihil prius habeo ſemiſextario.

Soc. Nihil dicis, mi homo. *Str.* Fac mihi jam ſponſionem,
Annon tetrametrum ſit ſemiſextarius. 645

Soc. Abi in malam rem! ut agreſtis es, & ad diſcendum ineptus?
Citius forſan poteris rythmos addiſcere.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

ὀκτὼ, τὰ τέσσαρα, ὃ καλεῖται τελεσίμεσον. ὁ ἓν ἡμίεκλ☉ τέσσαρας ἔχει χοίνικας. ἔπαιζε δὲ πάλιν εἰπὼν, ὡδὶ κάλλιον ἡγοῦμαι ἡμεκτέα μέτρα τετρὶ τεσσάρων χοινίκων. τοῦτο δὲν τὸ ἕκτον ὄζει ὀκτὼ χοίνικας. τὸ δὲ ἡμίεκτον τετρὶ τὸ δωδέκατον ἦν ὀκτὼ πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα χοίνικας τέσσαρες. φλυαρητέον δὲ ὅτι διὰ τοῦ ε δεῖ γράφειν ἡμεκτέα. ὃ κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν διὰ διφθόγγε, ἡμεκταῖα.

644. Πεῖσθε νυῦν ἐμοί. | Ἀντὶ τοῦ ζωδάκας πείσεσθε. ἔδει δὲ τὸ Ὁμηρικόν. δεῦρό γε νυῦν πείσομ☉ θεοῖσιν. γίνεται δὲ ἔστω, δίδημι τὸ δισυλλάβω, ὁ μέλλων διδόσω, ὁ δὲ τρ☉ ἀόρισ☉ ἔδοσα, μέσ☉ ἐδόμην ἔδοτο καὶ ἀποβολῇ τοῦ σ ἔδο καὶ ἔδω. καὶ τὸ θεσσαλικὸν δοῦ καὶ θοῦδι, καὶ Ὅμηρ☉ δίδει μάχοισι λύγρισιν. ὡς ἀγοραῖκ☉ ἦ πάλιν ὁ Φρεσβύτης ἀπεκείνατο, ὁ μὲν γὰρ τὸ ἦν ποιημάτων ἔλεγε μέσον, ὁ δὲ ὡς ὅπερ ἦν γεωργικῶν ἐδέξατο.

645. Εἰ μὴ τετράμετρον. | Πρὸς τὸ τελέσιμον ἀπλώτησε, τὸ ἡμεκτέον μέτρον ἔστι τέσσαρα, ὡς πλειοτάκις ἴσως τοῦ δέον☉ εἴρηται.

647. Ταχὺ δ' ἄν. | Ἐν εἰρωνείᾳ, λέγει δὲ εἰς τὸ κιθαρίζειν, ταχὺ δωρηθεὶς φησὶν αἰσθάνεσθαι καὶ μεταλαμβάνειν τὸ κιθαρίζειν.

Στ. Τί δὲ μ' ὠφελήσω σ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς πάλ-
φιτα;
Σω. Πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν Συνουσίᾳ.
Εἶτ' ἐπαίειν ὁποῖός ἐστι τἠμῖν ῥυθμὸς,
Κατ' ἐνόπλιον, ἢ 'πὶ τοῦτο αὖ καὶ δάκτυλον.
Στ. Κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί' ἀλλ' οἶδ'.
Σω. Εἰπὲ δή.
Στ. Τίς ἄλλο μὴ τυΐει τὸ δακτύλω;
Πρὸ τοῦ μέν, ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, ὑτοσί.
Σω. Ἀμαθὴς εἶ, ὦ Σκαμών. Στ. Οὐ γὰρ, ὦ
ἰζυρὲ,
Τούτων ὀπτυμῶ μεμαθηκέναι οὐδέν. Σω. Τί δὲ;
Στ. Ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
Σω. Ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μεμα-
θηκέναι,
Τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.
Στ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τ' ἄρρεν', εἰ μὴ μαί-
νομαι.
Κριὸς,

ΣΧΟΛΙΑ.

649. Κομψόν.] Ἀντὶ τοῦ πιθανὸν καὶ εὐχαριν ἐν Συμποσίῳ καὶ τῇ πρὸς ἑτέρους κοινωνίᾳ πιθανὸν καὶ ἀστεῖον φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν.

651. Κατ' ἐνόπλιον.] Εἶδος ῥυθμοῦ πρὸς ὃν ὠρχοῦντο στείοντες τὰ ὅπλα, ἔστι δὲ ὁ ἐν ἡμιολίῳ. ἡ γὰρ μακρὰ πρὸς τὰς δύο βραχείας ἴσον τι ἔχει ῥυθμὸν ἐκ τετροδίας ἀναπαιστικὸν, ὃς μέχρι πάντας τοὺς διασυλλάβους πόδας. οἱ δὲ ἐνόπλιον τὸν ἀμφίμακρον, ὃς καὶ κρητικὸς καλεῖται, ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς Κύρητας ἀναγομβρίων μέλους τούτῳ γὰρ τῷ μέτρῳ πρωτοχόρουν στείοντες τὰ ὅπλα. καλεῖται δὲ ἐνόπλιον κατὰ δάκτυλον ὡ χρῶνται ζήτει τινες. ἴσως δὲ λείπει τὸ, οἱ αὐληταί. Κατ' ἐνόπλιον ὁ κατὰ δύο δακτύλους ἔχων ἀπονδεῖον κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν. οἷον, Ὡς φάτο δακρυόεσσα τῆ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ λέγεται δ' ἂν ἴσως κατ' ἐνόπλιον, διὰ τὸ φέρειν μὲν ῥυθμὸν τινὰ τοῦτον, καὶ τοῖς ἄλλοις κινουμένοις κατὰ Συμποσίας, ἐπὶ πλέον δὲ τοῖς μὴ ὅπλων σεμνῶς πατοῦσι καὶ πυρρίχιζουσι. 652.

Str. Quid mihi autem rythmi proderunt ad victum *parandum?*

Soc. Primo quidem ut ſis feſtivus in convictu:
Deinde ut intelligas, qualiſnam è rythmis
Saltationi armatæ quadret, & quinam rurſus dactylo.

Str. Dactylo? at per Jovem novi. *Soc.* Dic ergo.

Str. Quis alius præter huncce dactylum, *i. e. digitum?*
Antehac enim cùm puer ego eſſem, hicce erat *dactylus.*

Soc. Ineptus es ac hebes. *Str.* Non enim, ô miſer,
Horum quicquam cupio diſcere. *Soc.* Quid ergo demum?

Str. Illud, illud, *quod dixi*: nempe, Injuſtiſſimum ſermonem.

Soc. At alia te oportet priùs diſcere quam illum:
Scil. Animalium quadrupedum quænam ſint recto maſculini generis.

Str. At ipſe novi maſculina, niſi inſanio:
Aries,

ΣΧΟΛΙΑ.

652. Κατὰ δάκτυλον.| Ἀριθμητικόν ἐστι μέτρον, ἔστι δὲ ῥυθμὸς, κρέμαλος εἰδος κατὰ δάκτυλον, ᾧ χρῶνται οἱ αὐληταί. ὁ κατὰ δάκτυλον ῥυθμός ἐστιν ὁ ἐν ἴσῳ λόγῳ. ὁ δὲ ἐνόπλιος καὶ ποσοσταικὸς καλέμβῳ ὑπό τινων, συγκειται ἐκ σπονδείου καὶ πυρρίχιου καὶ τροχαίου καὶ ἰάμβου, συμπίπτει δ' ὅτε ἤτοι ποσποδία ἀναπαιστικὴ, ἢ βάσεσι δυσὶν ἀναπαιστικῇ καὶ ἰωνικῇ.

653. Τίς ἄλλος. | Τῷ Φιλοπλῳ ἑαυτὸν μεταξὺ τοῖν δυοῖν, ὡς ἐν τοῖς πλείστοις ψηφὸν φέρεται. ὁ δὲ τρίτος Σωκράτης, ἢ ἄλλος ἀντὶ τούτου τὸ δακτύλου. καὶ τάχα εἶπε λέγων τῷ γέροντι, ἕτερόν τινα εἶναι δάκτυλον νομίζεις ἢ τοῦτον, δεικνὺς αὐτῷ ἕνα τῶν δακτύλων τῶν αὐτοῦ. ὅταν γὰρ περὶ ῥυθμῶν ᾖ ὁ περὶ τούτου τὸ δακτύλου φησὶν, ἀλλὰ περὶ ἑτέρου. ὡς γὰρ ἀγροικος καὶ ὅπως ἐρεῖ ἥδιον ἢ πόσον δεῖξειν τὸν μέσον δάκτυλον ἀπελαυνόμενος. ἐὰν δὲ περιαίρεται, ἀμφότεροι ἔσονται τοῦ γέροντος ἀσωλέτως εἰρημένοι. ἄλλως. δεικνύει τὸν μέσον δάκτυλον αἰσχρῶς, ἁδεὶς φήσει ὡς ἔστιν ἄλλως ἀντὶ τούτου τοῦ δακτύλου. καὶ γὰρ παιδίῳ μοι ὄντι πάλαι ἦν αὐτὸς ὗν. καὶ νῦν ἐγκεφαλόπ.

Κριός, τράγος, ταῦρος, κύων, ἀλεκτρυών.

ΣΩ. Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τὴν τε θήλειαν καλεῖς Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ ⸀ τὸν ἄρρενα.

ΣΤ. Πῶς δὴ φέρε; ΣΩ. Πῶς; ἀλεκτρυὼν καὶ ἀλεκτρυών.

ΣΤ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. νυνὶ δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν; 665

ΣΩ. Ἀλεκτρύαινάν. τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.

ΣΤ. Ἀλεκτρύαινάν; εὖγε νὴ τὸν ἀέρα.

Ὡς δὴ τί τοῦτο τῶν διδαγμάτων μόνον,
Διαλφιτώσω σε κύκλῳ τὴν κάρδοπον.

ΣΩ. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις τὸν ἕτερον. τὴν κάρδοπον. 670

Ἄρρενα καλεῖς θήλειαν ὦσθ'. ΣΤ. Τῷ ζόφῳ

Ἄρρενα καλῶ γὼ κάρδοπον: ΣΩ. Μάλιστά γε.

Ὥσπερ γὰρ ⸀ Κλεώνυμον. ΣΤ. Πῶς δή, φράσον.

ΣΩ. Ταὐτὸν δύνασταί σοι κάρδοπος ⸀ Κλεωνύμῳ.

ΣΤ. Ἀλλ' ὦ γάθ' ὑδὶ λῶ κάρδοπος ⸀ Κλεωνύμῳ 675

Ἀλλ' ἐν θυείᾳ σ' ἐγὼ γύλῃ γ' ἀνεμάττετο.

Ἀπὰρ

ΣΧΟΛΙΑ.

661. Κύων, ἀλεκτρυών.] Ἔπαιξε τὸν ἀλεκτρυόνα ὡς τετράπουν καταριθμήσας. καὶ ταῦτα ὃ γελοίως χάειν παρείληπται, ἢ καὶ πρὸς τὴν ἀθετότητα σκοπεῖτε ὅτι κατ' αὐτὴν ὤμνυσιν.

663. Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταυτό.] Οὐκ ἂν ἄλλως λέγοιτο τοῦτο, εἰμὴ ἐν ἔθει λῶ τότε καὶ τὴν θήλειαν ἀλεκτρυόνα λέγειν. σαφὲς δὲ γίνεται ἐν Ἀμφιαρέῳ. γυναί τί τὸ φοιτᾶσαν ὄρνιν. ἢ ἀλεκτρυών· τὴν κύκλῳ κατασκήπτειν, οἰμώξεσθαί γε, καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Δαιδάλῳ, ἐνίοτε πολλαὶ ἦσαν ἀλεκτρυόνων καὶ ἀνδρώματα πίπτουσιν ὡς πολλάκις. ὁ δὲ πᾶς ἔνδον τὰς ἀλεκτρυόνας σοβεῖ. οἱ Ἀττικοὶ δὲ ἄνω καὶ τὰς θηλείας ἐκάλουν, καὶ Θεόπομπος, λέγουσι δ' αὐτὴν καὶ ἀλεκτρύαιναν. 667.

Aries, hircus, taurus, canis, gallus.

Soc. Vidén' quid tibi acciderit? & fœminam appellas
Gallum ſimul & marem.

Str. Quomodo, cedò mihi? *Soc.* Quomodo? Gallus & gallus.

Str. Etiam, per Neptunum. nunc autem quomodo me oportet appellare? 665

Soc. Gallinam *hanc*, illum autem alterum gallum.

Str. Gallinam ais? euge per aërem:
Pro ſolo hoc documento,
Farinâ conſpergam undequaque tuam Cardopum.

Soc. Ecce autem rurſus hoc aliud, Cardopum 670
Maſculum appellas, cùm ſit fœmina. *Str.* Quo pacto,
Maſculum ego voco Cardopum? *Soc.* Maxime *omnium*:
Veluti Cleonymum. *Str.* Quomodo? dic mihi.

Soc. Tantundem tibi valet Cardopus ac Cleonymus.

Str. At ô bone, neque erat Cardopus Cleonymo: 675
Sed in mortario rotundo farinam ſubigebat.

Attamen

ΣΧΟΛΙΑ.

667. Νὴ τὸν Ἀέρα. | Μιμεῖται καὶ αὐτὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ κατὰ τὸν ἀέρα ὄμνυσιν.

673. Ὥσπερ καὶ Κλεώνυμον. | Σὺ, φησὶ, τὴν κάρδοπον καλεῖς ἀρσενικῶς δέον θηλυκῶς, ὥσπερ Κλεώνυμον ἄῤῥενα καλοῦσί τινες, οὐδὲν διαφέροντα τῇ αἰσχύνῃ τῶν γυναικῶν.

674. Ταυτὸν δυναταί σοι. | Οἷον τὸ αὐτὸ γένος, σημαίνει δὲ τὴν κατάληξιν. ὃ ὅτι δοκεῖ σοι ὁμοιοκατάληκτον εἶναι, ἅμα δὲ καὶ ὡς γυναικώδη σκώπτει τὸν Κλεώνυμον, καὶ ὡς ἀδιαφόρου διαφέρει τῶν ἀλφίτων διεκπεσὼν λέγων ὅμοιον, τῶν πολιτευομένων δὲ εἷς ἐστι, καὶ ὡς γυναικιζόμενον αὐτὸν οἱ ποιηταὶ διαβάλλουσιν.

676. Ἀλλ' ἐν ὑγείᾳ. | Ἀδιαφορίας ὑπόληψιν, ὡς πένητα δὲ καὶ φιλόσοφον διαβάλλει αὐτὸν, καὶ ὑποῤῥέοντα μάκελλας. μάκελλα δὲ ἡ ὑγεία, ἡ δὲ κάρδοπος, μεγάλη. ἀδιαφορίας δὲ ἔχει διαβολὴν κατὰ τὸν Κλεώνυμον, τέμπον γὰρ μάκελλας ἔνδον ὁ Κλεώνυμος.

Ἀτὰρ τοὐλοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; ΣΩ. Ὅπως; Τὴν καρδόπιλον, ὥσπερ καλεῖς τὸν Σωκράτην.

ΣΤ. Τὸν καρδόπιλον δήλειδη, ὀρθότερον λέγεις; Ἐκεῖνο δ' ἦν δῆ, Καρδόπη, Κλεωνύμη. 680

ΣΩ. Ἐπὶ δήγε τοῖς τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ· Ἀτὰρ ἄρρεν' ἐστίν, ἄττα δ' αὖ τῶν θήλεα.

ΣΤ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν. ΣΩ. Εἰπὲ δή.

ΣΤ. Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.

ΣΩ. Ἄρρενα δ' ἃ πῖα τῶν ὀνομάτων; ΣΤ. Μυρία, 685

Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας.

ΣΩ. Ἀλλ' ὦ πόνηρε, ταῦτά γ' ἐς σὲ ἄρρενα.

ΣΤ. Οὐκ ἄρρεν' ὑμῖν ἐστιν; ΣΩ. Οὐδαμῶς γ'. ἐπεὶ

Πῶς δῆτ' καλέσαις ἂν τυχὼν Ἀμυνίαν;

ΣΤ. Ὅπως δῆτ'. ὦδί, δεῦρο δεῦρ' Ἀμυνία. 690

ΣΩ. Ὁρᾷς; γυναῖκα δὴ τὸν Ἀμυνίαν καλεῖς.

ΣΤ. Οὐκοῦν δικαίως, ὅς τις ἐστὶ δειλὸς ἀνήρ.

Ἀτὰρ τί ταῦτ' ἃ πάντες ἴσμεν μυθολογῶ;

ΣΩ. Οὐδὲν μὰ Δί'. ἀλλὰ κατακλινεὶς δεῦρί.

ΣΤ. Τί δρῶ;

ΣΩ.

ΣΧΟΛΙΑ.

687. Τὸν Σωκράτην. | Πάλιν ἐντεῦθεν ὁ ποιητὴς Σκώπτει τὸν Σώκρατον Σωκράτην εἰπών, δύο λίαν ἀσελγῶς καὶ χλευαστικῶς.

680. Καρδόπη Κλεωνύμη. | Τοῦτον ἤδη ὡς κίναιδον διασύρει, ἐπεὶ ῥίψασπις καὶ δειλός. ἐν ἐρωτήσει δὲ ὁ λόγος καὶ λείπει τὸ ὡς. ἵν' ᾖ ἐκεῖνο δ' ἦν δῆτ' ὀρθῶς, ὡς Καρδόπη καὶ Κλεωνύμη λέγειν. ὅμοιον δὲ τῷ τὸ λέγειν Καρδόπιλον ὡς Κλεωνύμιλον.

691. Τυ-

Attamen in posterum quomodo me appellare oportet? *Soc.* Quomodo?

Cardopam, ut appellas Sostratam.

Str. Cardopam fœminam, rectiùs dicis?

Illud utique ita foret Cardopa, Cleonyma.

Soc. Præterea etiam, de nominibus te discere opus est,

Quænam sint masculina, quænam eorum fœminina.

Str. At ego novi quæ fœminina sunt. *Soc.* Dic ergo.

Str. Lysilla, Philinna, Clitagora, Demetria.

Soc. Masculina autem quænam sunt Nomina? *Str.* Innumera:

Philoxenus, Melesias, Amynias.

Soc. At ô miser, hæc sunt haud masculina.

Str. Nonne masculina vobis sunt? *Soc.* Minime. quoniam,

Quomodo appellares, si in Amyniam incideres?

Str. Isto modo: ehodum, huc, huc adsis Amynia!

Soc. Vidén'? mulierem Amyniam appellas.

Str. Quin merito; quippe qui non militat.

Veruntamen, quid hæc, quæ omnes novimus, disco?

Soc. Haud ita per Jovem; hìc discumbens---*Str.* Quid faciam?

Soc.

ΣΧΟΛΙΑ.

691. Γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν. | Πρὸς τὴν καπάλυξιν τῆς ὀνόματος ἔφαυξε. καὶ εἰς διαβολὴν τῆς ἀνδρός. ἐνταῦθα μὲν εἰς δειλίαν μόνον καὶ μαλακίαν. Κρατῖνος δὲ ἐν Δεξιπίροις ὡς ἀλαζόνα καὶ κόλακα καὶ Συκοφάντην. Εὔπολις δέ, ὡς πορνοβοσκὸν τινα, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ φαίνεται.

694. Κατακλινείς. | Τοῦτο κοινόν, τὸ δὲ κατακλιθείς, Ἀττικόν. Ἰωνικῶς δὲ κατακλινθείς.

695. Ἐκ-

Σω. Ἐκφερέτω σὸν κἀμὸν σαυτῆς πραγμάτων.
Στ. Μὴ δῆτ' ἐκβάλῃς σ' ἐνθαδί. ἀλλ' εἴπερ γε χρὴ,
Χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφέροντά μου.
Σω. Οὐκ ἔστι ταῦτα ταῦτ' ἄλλα. Στ. Κακοδαίμων ἐγὼ,
Οἵδ' δίκλιν τοῖς κήρεσι δώσω τήμερα.
Σω. Φέρε δὴ καὶ σὺ ἀλλ' ἄειρε,
Πρῶτα ζῶπυν τε σαυτὸν
Σχῆβει πυκνώσας.
Ταχὺς, δ' ὅπου γ' εἰς ἄπορον πέσῃς,
Ἐς ἄλλο πόδα νόημα φρενί.
Ὑπο. δ' ἀπέστω γλυκύθυμοι ὀμμάτων.
Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

695. Ἐκφέρετόν π. | Ἀντὶ τοῦ σκέυαι καὶ διανοήθητι περὶ τῆς ἰδίας σοι συμφερόντων πραγμάτων.

696. Μὴ δῆτ' ἐκβάλῃς. | Παρεπιγραφὴ, ποιήσει γὰρ τὸ προσταχθὲν, εἶτα καταβοωθεὶς, ἀρνηθήσεται.

698. Οὐκ ἔστι ταῦτα ταῦτ' ἄλλα. | Εἰμὴ ἐπὶ τοῦ ἀσκάντε σκέυη, τοῦτό φησι πάντως δέδοκται, ἐκ ἀνίημί σε ἑλόντα ποιῆσαι.

699. Τήμερα. | Ὡς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἰὼ Λακεδαίμον, τί ἄρα φείσῃ τήμερα ὁ σπουδαῖος, καὶ ἔστι τεταγμένως ὅπου σώματος, τὸ δὲ τήμερον ἐπὶ χρόνου λέγεται.

700. Φέρετε δὴ καὶ σὺ ἄειρε. | Ἐκάθισεν αὐτὸν ὅπου τοῦ ἀσκάντου, τὸ δὲ δὴ ἰσοδυναμεῖ τῷ νῦν, ἔκθεσις τῆς ὅλης ἀμοιβαίας ἐκ στίχων καὶ κώλων δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν, ὧν τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ δεύτερον δίμετρον ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου, τὸ τρίτον ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ πέμπτον ἐκ διϊάμβου καὶ προχαίου ταυτοπαθές· τὸ ἕκτον τρίμετρον ἐκ διϊάμβων καὶ κατὰ τὸ μέσον διπροχαίου. τὸ ἕβδομον, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ ὄγδοον δίμετρον ἀντισπαστικὸν βραχυκατάληκτον ἢ ἐκ δυοῖν βακχείοιν ἀκατάληκτον, τὰ ἑξῆς δύο ἐπιτριτικὰ τρίμετρα, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἀναπαιστικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς διασύλλαβον, πλὴν τοῦ πεντεκαιδεκάτου μονομέτρου ὄντος.

Soc. Excogita aliquid de rebus tuis.

Str. Ne ſanè hic, obſecro te. at ſi opus ſit,
Humi me ſinas eadem ipſa excogitare.

Soc. Non ſunt alia præter hæc loca. *Str.* Miſer qui ſum,
Quales pœnas cimicibus hodie dabo?

Soc. Meditare jam atque diſpice aliquid:
Omnique modo teipſum
Verſa crebro.
Promptéque, cùm in dubium aliquid incidis,
In aliam tranſilias mente notionem.
Somnus autem abſit ſuavis ab oculis.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

τῷ. ὁμοίως καὶ τῆ ἑπταχημιδεκάτῃ καὶ εἰκοστῆ περότῃ, ἀναπαιστικὰ γὰρ βάσεις, καὶ τῆ τελευταίᾳ ἀναπαιστικῆ μὴ ὄντῳ ἐφθημιμερῆς, παροιμιακῆ δ' ὡς πολλάκις εἴρηται καλυμμάτων. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πολυχημάτιστα. ὅτι τὰ τέλεα δύο διπλαῖ ὡς ἐν τοῖς περφδᾶσιν, ἰστέον δ' ὅτι τὰς ἐνθέσεις φησὶ διπλῶν οὐκ ἀεὶ διὰ τῆ αὐτῆ μέτρῳ ἐνφέρεσιν, ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρᾳ, ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ διαφόρων ὡς καὶνταῦθα.

701. Πάντα θόρον. | Τυτέσιν ἐπὶ πολλὰ τὸν διάνοιάν σε χρῆσθαι.

702. Σθένει. | Ἀνάκεινε καὶ δοκίμαζε πεῖρᾳ τῆδε καὶκεῖσε ὅτι πολλὰ, πυκνόν τι καὶ ζωηρὸν ποιήσας καὶ φρόνιμον ζκαμμῳ.

703. Εἰς ἄπορον πίσης. | Ἐπειδὰν δὲ φησιν εἰς τι ἄπορον πίσῃς, ταχὺ ἐπ' ἄλλο νόημα φρενὸς πήδα. ἄπορον δὲ, ὃ πόρον καὶ λύσιν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. καθάπτεται δὲ τῦ Σωκράτους ὡς καὶ αὐτῆ ἐπὶ ταῖς ζητήσεσιν ὅτου ποιοῦντος. ὅταν γὰρ στενοχωρῆται καὶ ἀπορῇ, μεθίσατα εἰς ἕτερον. ὁ γὰρ ὑποπτέμπτος ἄλλω, ἁπλοῦν αὐτὸς ἐν πείρᾳ ἡμῶμενος φησὶ ὅτι λέγει, ὑποπτεύεται.

706. Ἰατ-

Στ. Ἰατταταί. ἰατταταί.
Σω. Τί πάσχεις; ἰὼ κάμνεις;
Στ. Ἀπόλλυμαι δ' ἑλαυνόμενος, ὑπὸ τῶν σκιμποδῶν.
Δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι.
Καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσι.
Καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν.
Καὶ τὰς ὀρχεις ἐξέλκουσι.
Καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσι.
Καί μ' ἀπολοῦσι. Σω. Μὴ νυῦ βαρέως ἄλγει λίαν.
Στ. Καὶ πῶς ὅτε μου
Φρῦδα τὰ χρήματα, φρένες χορεύουσι.
Φρένες δ' ἡ ψυχή, φρένες δ' ἐμβάδες.
Καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
Φρυγῶν ἀηδὼν
Ὀλίγου φρῦδόν μου γλῶτταν.
Σω. Οὕτω δὴ ποιεῖς; ἐγὼ φενακίζεις; Στ. Ἐγώ.

ΣΧΟΛΙΑ

706. Ἰαπταταί. | Καταπονούμενος ὑπὸ τῶν κόρεων σκώπτει ὁ Στρεψιάδης. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. κατακλιθεὶς γὰρ καὶ μὴ δυνάμενος ὑπενεγκεῖν, παρεκάλει.

709. Οἱ Κορίνθιοι. | Ἴσως αὐτοῖς ἐπίκειντο κατ' ἐκεῖνα χαρᾷ οἱ Κορίνθιοι. παρωνομάζει δὲ παίζων ἅμα μὲν πρὸς τὸ πόρειον, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸν πόλεμον, ὅτι ἐχθροὶ ἦσαν Ἀθηναίοις οἱ Κορίνθιοι.

711. Ψυχὴν ἐκπίνουσιν. | Ἰσέον ὅτι τρεῖς ψυχὰς φασι, τὴν αὐξητικὴν, ἥτις ἐστὶν κοινὴ τῆς ἀνθρώπων, τῆς ἀλόγων ζώων καὶ τῆς φυτῆς, τὸ αἷμα ὅθεν ἔστι μόνων τῆς ζώων, καὶ τὴν λογικὴν, ἥτις ἐστὶ μόνων τῆς ἀνθρώπων.

717. Φρένες δ' ἐμβάδες. | Μέχρι τῆς ὑστελεῦς κτήματος. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ὑπολελύσθαι τὰς ἐμβάδας ὅτι ἀπεδύετο μέλλων εἰσίεναι εἰς τὸ φροντιστήριον. ἄλλως. ἐκ εἴπερ ὅπαδεν, ὅτι τὰς ἐμβάδας ὑπελύσατο ὁ Στρεψιάδης, ὅτε εἰσίει τὸ ὑστερ γοῦν ἐκεῖνο φροντιστήριον, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἐξεδύσατο τὸ ἱμάτιον. καὶ ἐδὲν θαυμαστὸν εἰ γέγονὸς μὲν τότε παρῆκε, νυνὶ δὲ λέγει, τυτέστι τὸ ὑπολύσασθαι

Str. Eheu! eheu!

Soc. Quid tibi vis? quid doles?

Str. Perii miſer à grabbato.

Mordent me prorepentes Corinthii,

Et latera lancinant:

Atque animam exugunt:

Et teſticulos extrahunt:

Et podicem effodiunt:

Atque me peſſundant. *Soc.* Ne jam id graviter nimis feras.

Str. At quomodo? cùm mihi

Evanuit pecunia, evanuit color,

Evanuit anima, evanuit calceamentum,

Et præter hæc inſuper mala,

Excubiarum *gratia* canens

Propemodum ipſe evanidus factus ſum.

Soc. Heus tu! quid agis? nonne meditaris? *Str.* Etiam, Per

Σ X O Λ I A.

σαθαι τὰς ἐμβάδας. ὁ δὲ ἐκεῖ ἔπεν, ἤγεν τὸ ὑποδύσαθαι τὸ ἱμάτιον, νυῦ ὃ λέγει.

719. Φρυγῶς ἄδων.] Οἱ φρυγῶντες ἐν τῷ πολέμῳ διὰ τὸ παρφυθεῖθαι αὐτῆ τὴ ἀχρυπνίαι ἦδον, κὴ ὅπως ἰῶ λεχόμενον ὅτι ἦ ἀγρυπνούντων φρυγῶς ἄδειν. ἄλλως. τὸ φρυγῶς ἄδειν παρφιμία ὄζιν ὅτι ἦ ἀγρυπνούντων κὴ φρουτιζόντων πάνυ λεγομένη. οἱ γὰ ὑπ|εξπέντες ἐν νυκ|ὶ τινὰ φυλακὴ ἄδουσιν, ἵνα μὴ ὑπὸ τῦ ὕπνε καταμαλθακιθέντες ἐκλίπωσι ὃ φυλάττουσιν. εἰκότως δ' ἐνταῦθα ἡ παρφιμία ἐλήφθη, κὴ γὰ αὐτὸς ἐν τῇ χλεύνῃ κοίμωμ ὀκ ἐκοιμᾶτο ἀλλ' ἐφρόντιζεν. ἀστείως ὃ πάνυ κὴ τὸ φρᾶδ ἔφηκεν ὁ ποιητὴς ἐκ ἦ δύο λέξεων ζωθήκης τῦ φρυγῶς κὴ τῦ ἄδων γραμμάτων αὐτό. ἄλλως. ἐκ τῦ παρεποιθότος τοῖς φρυγοῖς. εἰώθασι γὰ ἑαυτοῖς ἄδειν ὑποτειπόντες τὸν ὕπνον. φρυγῶς ἄδων οἷον διαγρυπνῶν πὼ φρυγάν. παρὰ ὃ πὼ λέξιν πὼ φράδη τῦτο πεποίηκα. δοκῶ ὃ ἡ γραφή. φρυγὸς ἄδων, ἀντὶ τῦ ζωοχῶς ἄδων φρυγός· τὸ δὲ φρυγῶς ἄδων, τῦ φυλάττων, ἀντὶ ἐπεὶ φύλακας ἦσαν ἦ φροντιστείων ἐυξῶν.

724. Α-

Νὴ τὸν Ποσειδῶ. ΣΩ. Καὶ τί δῆτ' ἐφερόντισας;
ΣΤ. Ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μέ τι ὠφελεήσεταν.
ΣΩ. Ἀπολεῖ κάκις'. ΣΤ. Ἀλλ' ὦ γάθ' ἀπόλωλ' ἀρτίως.
ΣΩ. Οὐ μαλθακιεῖ. ἀλλὰ ὠφεικαλυπτέα.
Εὑρητέα γὰρ νῦς ἀποσερικός. 726
Κἀπαμόλημ'. ΣΤ. Οἴμοι. Τίς ἂν δῆτ' ὄπιθάλοι
Ἐξ ἀρνακίδων γνώμιν ἀποσερητίδα;
ΣΩ. Φέρε νυῶ. ἀλλήϊω ὠεῶτον ὅκις δρᾷ τυτονί.
Οὗτα. καθεύδεις; ΣΤ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω, γὼ μὲν οὔ. 730
ΣΩ. Ἔχεις τί; ΣΤ. Μὰ Δί'. οὐδὲν ἔγωγ'. ΣΩ. Οὐδὲν πρὸς σύ;
ΣΤ. Οὐδέν γε, πλὴν ἢ τὸ πέα. ἐν τῇ δεξιᾷ.
ΣΩ. Οὐκ ἐγκαλυψάμενα. ζαχέως τι φρονεῖς;
ΣΤ. Περὶ τοῦ. σὺ γάρ μοι τοῦτο φράζον ὦ Σώκρατες. 734
ΣΩ. Αὐτὸς ὅκις βέλει ὠεῶτα. ἐξεύρειν, λέγε.
ΣΤ.

ΣΧΟΛΙΑ.

724. Ἀπόλωλ' ἀρτίως. | Ὑπὸ τῶν κόρεων ἀηδονόπ. ἐπειδὴ Σωκράτης εἶπεν ἀπολεῖ, ὃ ὅτι μέλλεις ἀπολέσθαι, αὐτὸς λέγει, ὅπ ἀπόλωλ' ἤδη.

725. Περικαλυπτέα. | Δεῖ σέ φησι καλύψασθαι καὶ σκέψασθαι ἐπεὶ οἱ εἰσενόντες τὸν ὀφθαλμὸν, ἀποπλανῶνται τὴν γνώμην.

727. Κἀπαμόλημ'. | Ἀπαμόλημα γίνεται ὑπὸ τοῦ αἰόλλω, ὃ δηλοῖ τὸ ταχέως καὶ δίκην ἄελλης κινῶ, ἀφ' οὗ Ὅμηρος αἰολοπώλους τοὺς φεύγας καλεῖ, ἤγουν ταχυίππους ἢ ποικίλως ἱππαζομένους.

728. Ἀρνακίδων. | Ἀρνακὶς λέγεται, τὸ τοῦ ἀρνὸς κώδιον. ἔπαιξε δὲ ὁ ποιὴς τὸ ἀρνεῖσθαι. δίον εἰπεῖν τίς ἂν μοι ποιήσαι ἐξ ἀρνακίδων σισύραν, ἔπαιξεν ὀνομάσας ὑπὸ τῶν ἀρνῶν τὸ ἀρνεῖσθαι τοὺς δανειστάς, τὸ δὲ ἐξ ἀρνακίδων. τὸ δὲ ἀποσερητίδα, ἅμα μὲν

Per Neptunum. *Soc.* Quid ergo meditatus es?

Str. Num aliquid mei à cimicibus reliquum fiet.

Soc. Peribis peſſime. *Str.* At ô bone jam perii.

Soc. Molliter agendum non eſt: ſed te obtegere debes.
Exquirenda eſt enim mens fraudandi perita, 726
Atque verſutia. *Str.* Hei mihi! quis mihi injiciat
Ex agninis pellibus ſententiam fraudatricem?

Soc. Agedum, deſpiciam primùm quid hicce faciat.
Heus tu! dormíſne? *Str.* Non equidem, per Apollinem.

Soc. Tenéſne aliquid? *Str.* Per Jovem, ego nihil *teneo.* *Soc.* Nihil prorſus? 731

Str. Nihil ſane, niſi penem dextrâ.

Soc. Non te obtegens ſtatim aliquid meditaberis?

Str. Quâ de re? tu enim mihi hoc dicas, ô Socrates.

Soc. Tu, quid primum velis excogitare dicito. 735

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

μᾶλλ᾽ ἢ πρὸς τὸ ἀπὸ τῦ ἀποστερεῖν, ἅμα δὲ ἢ ἀντὶ τῦ πρεσβύλαιον.

731. Ἔχεις τί. | Ἐπειδὴ προῆπεν αὐτῷ ἀναρτήσας τὴν φροντίδα, ὡς ὀπὶ ὀρνιθοθήρᾳ, εἶπε τὸ ἔχεις τί. ἀναρτῆσαι γὰρ αὐτῷ ἐκέλευσε τὴν διάνοιαν ἢ τὴν φροντίδα. ἄλλως. χαλέντως τὸ ἔχεις τί, τῇ ἠῷ ἀγροικῷ λέξει χρώμενος. τίς γὰρ ἁλιεῦσιν ἢ ὀρνιθαγρεύσαις, ὅτω φασὶν, ἔχεις τί.

732. Ἢ τὸ πίθος. | Παρεπιγραφὴ, δεῖ γὰρ αὐτὸν καθέζεσθαι ἔχοντα τὸ αἰδοῖον, ἢ μιμεῖσθαι τὸν δερμύλλοντα ἑαυτόν.

733. Τί φροντίς. | Φροντίζω τὸ φροντίδα ἔχω κοινῶς μὲν ἡμικὴ ζωπάσεται, ἀπικῶς δὲ κατὰ αἰπαπικῆς, ὡς ἐπὶ τῶν δα, ἢ ἐν τῷ βολβὸς ζητεῖτε; μὴ τῦτο φροντίζετε.

735. Αὐτὸς ὅπ βέλει. | Διαβάλλει αὐτὸν ὡς μὴ παρέχοντα εὕρημα τῖς μαθηταῖς.

738. Σκάσας. | καπασπάσας, σήσας, ἀπρεμήσας, ἢ Πίνδαρος, κώπλω φάσας, ἀντὶ τῦ ἀπρεμήσας, ἔνιοι δὲ φάσας, ἀντὶ τῦ ἁπλώσας.

739. Λεπ-

Στ. Ἀκήκοας μυριάκις ἀ γὼ βέλτιστ'.
Περὶ τῆς τόκων ὅπως δεῖ ἀποδοῦναι μηδενί.
Σω. Ἴδι νυν, καλύπτω. Ϲ ἀράσας τὴν φρενοῖν
Λεπτὴν, κατὰ μικρὸν ἀφιφέρει τὰ πράγματα,
Ὀρθῶς διαιρῶν Ϲ σκοπῶν. Στ. Οἴμοι τάλας. 740
Σω. Ἔχ' ἀπρέμα. κἂν ἀπορῇς τι τῆς νομιμάτων,
Ἀφεὶς ἄπελθε. κἄπα τὴν γνώμην πάλιν
Κίνησον αὖθις αὖτὸ Ϲ ζυγώθριζον.
Στ. Ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον. Σω. Τί ὦ γέρον;
Στ. Ἔχω τόκων γνώμην ἀποστερητικήν. 745
Σω. Ἐπίδειξον αὐτήν. Στ. Εἰπέ δή νυν μοι.
Σω. Τὸ, τί;
Στ. Γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ παριάμην Θετταλήν,

Καθέ-

ΣΧΟΛΙΑ.

739. Λεπτήν. | Ἀκριβῆ, ἵνα καὶ λεπτολόγον ἔρανον. διαιρῶν ἀκριβῶς καὶ ἐπιμελῶς καταμερίζων ἕκαστον ἢ τὴν σκέψιν ποιῶν. ἀντιπύσων δοκιμάζων, καὶ διακρίνων τὰ ποιήματα, οἷον διαίρεσιν αὐτῆς ποιῶν. ἄλλως. ὡς ὅτι τῆς μίμων ἐχρήσατο, ὥστε ἔλεγε κατὰ κεφάλαιον ἐπιζητῆς.

740. Διαιρῶν καὶ σκοπῶν. | Ὁ γὰρ σκεπτόμενον ἕτω διαιρεῖ τὴν βιβλίον, οἷον εἰ τόδε ποιήσω, τόδε ἀπαντήσει, καὶ εἰ τόδε, τόδε.

741. Ἔχ' ἀτρέμα. | Ἐφ' ἡσυχίας μόνε. ὡς αὐτῷ κινουμένῳ διὰ τοῦ κόρεως. ἄλλως. Ἰστέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πάντα τὰ ἑνικὰ τε καὶ πληθυντικὰ εἶτα προσωπα τῆς ῥημάτων καὶ τὰς τῆς ὀνομάτων δοτικὰς τῆς πληθυντικῶν συμιτώνυ καὶ φωνήεντος ἐπιφερομένυ μετὰ τῦ ν χάριν, ὡς ἔστι σαφῶς συμβαλεῖν ταῖς τῆς πάλαι σοφιῆς πεποιημέναις ἐντυγχάνοντα βίβλοις, εἰ ἦ Ἴωνες δίχα τῦ ν. τύπτις ἔν καὶ ἀμφοτέρεσις οἱ ποιηταὶ παρακολουθοῦντες καὶ δὴ καὶ τῇ ἀναγκαίᾳ τῦ μέτρυ ἕπόμενοι, πολλάκις συμιτώνυ μὲν ὀπιφερομένυ μετὰ τῦ ν, χάριν, πολλάκις δ' καὶ φωνήεντ ἐπιφερομένυ δίχα τῦ ν. τοιοῦτον δή τι τῇ τῦ μέτρυ ἀνάγκῃ καὶ ἐν τοῖς

εἰς

Str. Decies millies audiviſti, quæ ego velim:
Nempe de uſuris necui quid reddam.
Soc. Age jam, obtege te, & cogitationem ſiſtens
Subtilem, minutatim res circumſpice,
Rectè dividens ac animadvertens. *Str.* Heu me miſerum!
Soc. Quietus eſto; ac ſi de quo cogitato dubites, 741
Iſto omiſſo diſcede. deinde mentem rurſus
Commove iterum, ac illud perpende.
Str. O Socratiſce chariſſime. *Soc.* Quid eſt, ô ſenex?
Str. Commentum teneo, quo uſuras fraudavero. 745
Soc. Commonſtra id mihi. *Str.* Dic mihi jam. *Soc.* Quid?
Str. Si mulierem veneficam è Theſſalia emens,
Noctu

ΣΧΟΛΙΑ.

εἰς ν καὶ εἰς σ λήγειν ὀπῤῥήμασι ποιεῖν εἰώθασιν, οἷον τὸ πεύσετον, νέρδετον, ἐπενέρδετον, τὸ ἄττως, αὖθις, πολλάκις εὐθὺς, ταχὺς ἀπρέπειας καὶ τοῖς ὁμοίοις, τᾶτο δ' ἄττως ἔχον εὑρήσεις, ἀκριβῶς σκοπῶν.

742. Ἄφεις. | Ἀπελθὲ ἐάσας τὸ ἀπορέμβωλον, ἔπειτα πάλιν ἀνασκοπεῖν καὶ οἷον ἀνοίγειν ἀποπειρῶ τὸ δὲ ἀναζυγῆν ὅτι τὸ ἔξωθεν ἀνοίγειν πάω θύραν, ἔνιοι δ' ζυγώθρισον. Συμάρμοσον, σύμπλεξον. κίνησον δ' αὖθις, ἀντὶ τᾶ καὶ ϛ καὶ γ ὀπίσησον· ὥστε ἅμ' αὐτᾷ ζυγοστάτησον. ἴσωσον.

743. Κίνησον αὖθις. | Ὑποπτεται πῶς δεῖ φρυντίζειν καὶ πίνα τρόπον. φησὶ δὲ ἐὰν ἀπαισθῆς, ἔτι μὴ ἀμελήσῃς, ἀλλὰ πολλάκις αὐτὸ μέτελθε, καὶ ἄττως εἰς ἓν συμφορήσας, πάω ἀείσω γνώμαν ἑλῶ.

Ζυγώθρισον. | Ἀπὸ τᾶ ζυγὸς γίνεται καὶ τᾶ ἀθρεῖζω τὸ ἀποδοκιμάζω, ζυγαθρεῖσον καὶ κατὰ συγκοπὴν τᾶ ε, καὶ κράσιν τᾶ ο καὶ α εἰς ω μέγα ζυγώθρισον.

744. Ὦ Σωκρατίδιον. | Ἐνθυμηθεὶς ἐξανίσταται βοῶν.

747. Γυναῖκα φαρμακίδ'. | Ὡς νυῦ τὰς φαρμακίδας Θετταλὰς καλῶσι, διαβάλλονται δὲ οἱ Θετταλοὶ ὡς γόητες. καὶ μέχρι δ' νυῦ φαρμακίδες παρ' ἡμῖν αἱ Θετταλαὶ καλοῦνται. φασὶ δ' ὅτι Μήδεια φυγοῦσα, κίσλιν ἐξέβαλε φαρμάκων ἐκεῖ καὶ ἀνέτρυσαν. τὸ δὲ Θετταλὸν Ἀττικοὶ βαρυτόνως οἱ κατὰ Μένανδρον, ὡς δαμάλιν.

Καθέλθιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
Αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
Ὥσπερ κάτοπτρον, κἄπειτα περιέχων ἔχων.
ΣΩ. Τί δῆτα τοῦτ' ὄφελήσει σ'; Στ. Ὅτι,
Εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
Οὐκ ἂν γ' ἀποδοίην τὰς τόκους. ΣΩ. Τίν' τί δή.
Στ. Ὁκὴ κατὰ μῆνά γ' ἀργύριον δανείζεται.
ΣΩ. Εὖγ'. Ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ κ δεξιόν.
Εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντος κς δίκη,
Ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσας, εἰπέ μοι.
Στ. Ὅπως; ὅπως σὺ οἶσθ', ἀτὰρ ζητητέον.
ΣΩ. Μὴ νυῦν προεῖ σαυτὸν εἶλε τὴν γνώμην ἀεί.
Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φρονῖδ' ἐς τὸν ἀέρα,
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην, τῷ πιδός.
Στ. Εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην.
Ὡς' αὐτὸν ὀμόσαι σ' ἐμοί. ΣΩ. Ποίαν τίνα;
Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

749. Λοφεῖον στρογγύλον. | Τὸν τῦ κατόπτρου δίσκον. ἢ τὸν δίσκον τῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας, περιφερῆ ὄντα.

750. Ὥσπερ κάτοπτρον. | Ὁ γὰρ τῆς σελήνης κύκλος στρογγυλοειδὴς, καθάπερ καὶ τὰ ἔσοπτρα, καὶ φασὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὺς, ὅταν κατάσχειν τὴν σελήνην. ἔστι δὲ καὶ Πυθαγόρου παίγνιον διὰ τῦ τοιούτου κατόπτρου περισκοπεῖν τῆς σελήνης ὄψιν, εἴτις ἔσοπτρον ἐπιχρίσειεν αἵματι ὅσα βούλεται, καὶ περιστῆσαι ἑτέρῳ, καὶ κατόπιν αὐτῦ δεικνύς περὶς τὴν σελήνην τὰ γράμματα, καὶ κελεύσαι ὁ πλησίον εἰς τὸν τῆς σελήνης κύκλον. ἀναγνοὶη πάντα τὰ ἐν τῷ κατόπτρῳ γεγραμμένα ὡς ὄντι τῆς σελήνης γεγραμμένα.

752. Μηκέτ' ἀνατέλλοι. | Πρὸς τὸ προειρημένον ὅτι ἄτοκος, ὁρῶν ἀγνοοῦσαν τὴν σελήνην εἰκάζας, τελουμένης γὰρ σελήνης οἱ τόκοι ἐδίδοντο, εἰ γῶν μὴ ἀνατέλλοι, πῶς ἂν οἱ δανεισταὶ γνόντες τὸν μῆνα τελούμενον ἀπαιτήσειαν τοὺς τόκους.

753. Τίν

Noctu detraxero lunam: deinde autem
Illam concluſero in loculamentum rotundum,
Velut Speculum, ſicque aſſervans cuſtodivero:---
Soc. Quid hoc tibi proderit ſcilicet? *Str.* Quoniam,
Si amplius nunquam exoriretur luna,
Non ſolverem uſuras. *Soc.* Quamobrem?
Str. Quia in menſem mutuo datur argentum.
Soc. Euge! at aliud tibi rurſus proponam callidum.
Si tibi ſcribatur dica quædam quinque talentorum,
Quomodo ipſam obliterares, cedò mihi?
Str. Quomodo? neſcio quomodo, at exquirendum eſt.
Soc. Ne jam intra teipſum mentem convolvas perpetuo:
Sed remitte cogitationem in aëra
Lino ligatam, veluti gallerucam, pede.
Str. Inveni modum obliterandi ſcitiſſimum:
Quod & ipſe tu mihi fatearis. *Soc.* Qualem ergo?
Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

753. Τίν' τὴ δή. | Παρόλληλα, ἢ παρ' Ὁμήρῳ, τὴν λείπουσι ἄειρον.

754. Ἀργύειον. | Οὕτως ἡ χαρὴ ἀργυείων παρὰ Φρυνίχῳ κεῖται, ὅτι οἱ κωμικοὶ πληθυντικῶς φασιν, οἱ δὲ ῥήτορες ἑνικῶς, ἢ Σώφρων πληθυντικῶς, ἀργυείων δεήσῃ.

755. Περδαλῶ. | Περδήσω, εἰς ὃ δεῖ σε μηχανὴν εὑρεῖν.

756. Εἴ σοι γεγράφοιτο. | Εἰ καταγραφὴν πάντε σε δικασθῆναι ζημιῶσαι τάλαντα, Ἁπλικῶς δὲ τὸ ἀριθμὸν τὸ ε ἐφύλαξε. ἄλλως. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς δικαστοῖς οἱ δανεισταὶ ἐρχόμενοι ἔλεγον ὡς ὁ δεῖνα αὐτοῖς ὀφείλει, εἶτα ὁ τῆς δικαστικῆς γραμματεὺς ἐγέγραφεν τοῦτο, ἢ μετὰ ταῦτα ὁ ὀφείλων καλούμενος ἀπητεῖτο τὸ δάνειον.

759. Εἶλε τὴν γνώμην. | Εἰλῶ τὸ γράφω παρὰ κοινοῖς ἀντὶ ἀπαμβλύνω, εἴλω δὲ βαρυτόνως παρὰ τοῖς ποιηταῖς.

761. Μηλολόνθην. | Οὕτω γράφουσιν οἱ ἀκριβέστεροι. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ζωύφιόν ἐστι χρυσίζον καὶ δάφνῃ ὅμοιον, ὃ λαμβάνοντες οἱ παῖδες ἀποδεσμοῦσι λίνῳ καὶ ἐκπέτανν ύουσιν. ἄλλως. τὴν χρυσοκάνθαρον. ἔστω δὲ φησὶ δῆσόν σε τὴν γνώμην, ἵν' ὅταν ἀφῇς σε ἐκ τοῦ ἀέρος τὴν γνώμην, πάλιν ὑπάρχῃ αὐτῇ.

Στ. Ἤδη ποθ' οἵδε τοῖσι φαρμακοπώλαις τὸν λίθον
Ταύτην ἑώρας, τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ, 765
Ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; Σω. Τὸν ὕαλον λέγεις:
Στ. Ἔγωγε. Σω. Φέρε, εἰ δῆτ' οἶδ'; Στ. Εἰ ταύτην λαβὼν
Ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς,
Ἀπωτέρω σὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
Τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης. 770
Σω. Σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας. Στ. Οἶμ' ὡς ἥδομαι.
Ὅτε πεντετάλαντόν μ' Ἀλαγόνα παῖ μοι δίκη.
Σω. Ἄγε δὴ παλαιὸν τοῦτ' ἐξαρπάσον. Στ. Τὸ τί;
Σω. Ὅπως ἀποτρέψας σὺ αὐτὸς δικῶν δίκην,
Μέλλων

ΣΧΟΛΙΑ.

764. Τοῖσι φαρμακοπώλαις. | Φαρμακοπῶλαι κυρίως οἱ τὰ φάρμακα πωλοῦντες τάχα λυσιτελοῦντα καὶ τὰ θανάσιμα. παρὰ τοῖς παλαιοῖς δὲ καὶ οἱ τοὺ τημαλφεῖς τετέσι πολυτίμους λίθους πωλοῦντες φαρμακοπῶλαι ἐλέγοντο. οὐδεὶς γὰρ οἶδε τοιούτων λίθων ὅς οὐκ ἔχει καινοτέραν δυνάμιν.

766. Τὸν ὕαλον λέγεις. | Κατασκεύασμά ἐστιν ὑάλου τετραγωνίδιον παχύ, εἰς τοῦτο τετραδέν, ὅθεν ἐλαίῳ χρίοντες καὶ θερμαίνοντες, προσάγουσι θρυαλλίδα, καὶ οὕτως ἅπτουσι. τοῦτο οὖν φησιν εἰ ὑφάλμοιμι διὰ τῆς ὑάλου, καὶ προσάγοιμι τῇ θέλῃ τὸ πῦρ τῇ τοῦ γραμματέως, ἀφανίσαιμι τὰ γεγραμμένα τῆς δίκης. ὅπερ ἦν ὕαλος θηλυκῶς καὶ διὰ τοῦ ά. διὸ τὸ χ. Ὅμηρος ἦν οὐκ οἶδε τὸ ὄνομα ἀλλὰ παρ' αὐτῷ καὶ τοῖς ἀρχαίοις ἔλεκτρος μόνον ἐστὶν, ὕαλος ἦν ἔ. ἄλλως. ὕαλον ἡμεῖς μὲν ἀρτίως τὸ ἐκ βυτάνης τινὸς κεκαυμένης καὶ διὰ πυρὸς τηκόμενον εἰς κατασκεύην ἀγγείων τινῶν λέγομεν. οἱ παλαιοὶ δὲ τὸν διαφανῆ λίθον αὐτὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύον, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ.

771. Νὴ τὰς Χάριτας. | Οὐκ ἁπλῶς ὄμνυσι κατὰ τῶν Χαρίτων. ὀπίσω γὰρ τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν γλυφεῖσαι αἱ Χάριτες ἐν τῷ τοίχῳ ἃς ἐλέγετο ὁ Σωκράτης γλύψαι. τὸ γὰρ πρόσθεν λιθογλύφου ἦν τοῦ τοίχου. αἰνίττεται δὲ ἐν αὐτῷ τῷ Σωκράτης εἰς τοὺ πρόσθεν τοῖχον. ἄλλως. τῷ μὲν φαινομένῳ ἀρεσκόμενος

Σωκράτης

Str. Nunquámne apud Pharmacopolas lapidem
Illum vidiſti pulchrum, pellucidum,
Quo ignem accendunt? *Soc.* Vitrúmne dicis?
Str. Etiam. *Soc.* Age, quid tum demum? *Str.* Hunc mihi ſumens,
Cum ſcripſerit dicam ſcriba;
Ulterius, hoc modo, ſtans ad ſolem,
Literas liquefacerem dicæ meæ.
Soc. Aſtutè per gratias. *Str.* Ut delector,
Quod quinque talentorum mihi diſpuncta eſt dica!
Soc. Age jam, ocyùs hoc arripe. *Str.* Quidnam?
Soc. Quomodo depelleres adverſariorum litis intentionem,

Mox

ΣΧΟΛΙΑ.

Σωκράτης δείκνυται τῷ τῆς Σεληνιάδος νοήματι, καὶ ὄμνυσι τὰς Χάριτας ὅτι σοφῶς τοῦτο τὸ νόημα ἐπινόησε τὸ τῆς τέχνης τεθράφθαι. Χαρίτων γὰρ ἔργα καὶ δῶρα, σοφία. ἐμμανέστερον δὲ τὸν Σωκράτην καταδάπτεται ὁ ποιητὴς ὁ κωμῳδῶν τοῦτον ὡς λιθοξόον. Σωφρονίσκος γὰρ λιθοξόος ἦν ὁ τοῦ Σωκράτους καὶ τῆς λαξευτικῆς μετέσχε τέχνης καὶ ἀνδριάντας λιθίνους ἐλάξευε. καὶ ἀγάλματα δὴ τῶν τριῶν Χαρίτων περιεργάσατο Πειθοῦς, Ἀγλαΐας καὶ Θαλείας, καὶ ἦσαν ὑπαὶ τὴν Ἀθηνᾶς ἐγκεκλυσμένα τῷ τοίχῳ.

Οἴμ' ὡς ἥδομαι. | Τὸ οἴμοι καὶ ὤμοι. ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνῃ κείμενον εὕρεται, ποτὲ δὲ ὅτι λύπης, καὶ ἐπ' εὐφροσύνῃ μὲν ὡς ἐνταῦθα οἴμ' ὡς ἥδομαι, καὶ ὤμοι σοφίας ἐμνήσθης. ὅτι δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας, καὶ οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλα δείλαιος, καὶ ὤμοι μανίας τῆς σῆς πόλεώς τε.

772. Διαγέγραπται. | Κατέξυσαι, ἀνήρηται, ἀπὸ τῆς τῶν γραμματέως δέλτου ὅπου αἱ δίκαι ἀνεγέφροντο, καὶ αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν δικῶν.

774. Ἀντιδικῶν. | Κατηγορῶν καὶ ἐναντίμενος, τοῖς γὰρ γραμματικοῖς καὶ μὴ ὑποδείξασιν ἐπιβάλλετο χρηματικὴ ζημία, καὶ εἰ μὴ κατὰ τὸ ὡρισμένον ἐξέπεσεν ὁ ἡμέτερος ἡμόμοσεν ἐξέπεσε τετραπλῆ. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες πάσαι καλείργνυσιο εἰς τὸ δικαστήριον, πολλοὶ δὲ τοῦτο πεπόνθασιν ὡς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστείτονος.

Μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων; 775
Στ. Φαυλότατα γε φῄς. Σω. Εἰπὲ δή. Στ. Καὶ δὴ λέγω.
Εἰ σοῦδεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
Πρὶν τὼ ἐμὼ καλεῖσθ' ἀπαγξάμενον πρέχων.
Σω. Οὐδὲν λέγεις. Στ. Νὴ τὼς θεὼς ἔγωγ', ἐπεὶ
Οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τετρεφώτερον εἰσάξει δίκιον. 780
Σω. Ὑθλεῖς. ἄπερρ', ἐγὼ γὰρ σὲ διδαξάμενος σ' ἔτι.
Στ. Οἰκτί; ναὶ τοὺς θεοὺς τοὺς θεῶν ὦ Σώκρατες.
Σω. Ἀλλ' οὐδὲς ὅπλιτ' εἶ σύ γ' ἄτε δὴ γε μάθης.
Ἐπεὶ τί δῆτα σοῦτον ἐδιδάσκω; λέγε.
Στ. Φέρ' ἴδω τί μοὔστι σοῦτον ἰών; τί σοῦτον ἰών; 785
Τὶς ἰὼν ἐν ᾗ μαστόμεθα μοὔστι γαλφιτᾶν;
Οἴμοι, τὶς ἰών; Σω. Οὐκ ἐς κέραμον ἀποφθερεῖ,
Ἐπιλησμότατον γε σκαιότατον γερόντιον;
Σω. Οἴμοι. τί οὖν δῆτ' ὁ κακοδαίμων σείσομαι;
Ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι. μὴ μαθὼν γλωττοσοφεῖν. 790
Ἀλλ' ὦ Νεφέλαι, χρησόν γε Συμβουλεύσατε.
Χο. Ἡμεῖς μοὔστ' ὦ σοφοῦ γε Συμβουλεύομεν,
Εἴ σοι τὶς υἱὸς ἔστιν ἐκτεθραμμένος,
Πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
Στ. Ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός.
Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ.

786. Τὶς ἰὼν ἐν ᾗ. | Ὡς ἐπιλανθανόμενος, θέλει δὲ εἰπεῖν τὼν κάρδοπον.

788. Ἐπιλησμότατον. | Ἔδει εἰπεῖν ἐπιλησμονέστατον, ἡ λέξις δὲ ἐπιλήσμων, φησὶ δὲ Κραπίνος ἐπιλήσμονι.

790. Γλωτ-

Mox damnandus, ſi tibi in promptu non eſſent teſtes?
Str. Leviſſimè ac facillimè. *Soc.* Dic ergo. *Str.* Atqui dicam.
Si ante, jam unâ pendente adhuc lite,
Priuſquam mea citaretur, diſcurrens me ſtrangularem.
Soc. Nihil dicis. *Str.* Imò equidem, per deos; quoniam
Nemo mihi mortuo litem intendet.
Soc. Nugaris. abi in rem malam. non te docebo ulterius.
Str. Quare? etiam per deos, *doce*, ô Socrates.
Soc. At tu ſtatim obliviſceris quæcunque diſcis.
Quid enim primum didiciſti, dic mihi?
Str. Age videam, quid hercle primum erat? quid erat primum?
Quænam illa ſane, in quâ ſubegimus farinas?
Hei mihi quænam erat? *Soc.* Non in malam crucem abibis,
Obliviоſiſſime ac ſtolidiſſime vetule?
Str. Hei mihi! quid ergo de me miſero fiet?
Perii enim, quòd linguam volubilem verſare non didici.
At ô nubes, commodum mihi aliquid conſulite.
Cho. Nos quidem, ô ſenex, tibi hoc conſilii damus:
Siquis tibi ſit filius probe enutritus,
Ut hunc mittas vice tuîmet ad diſcendum.
Str. At eſt mihi filius egregiæ indolis:
Attamen

ΣΧΟΛΙΑ.

790. Γλωττοσεφρεῖν. | Τὴν γλῶτταν χρέφειν δι' ἧς ἂν τοὺς δανειστὰς ἀποκρύσωμαι.

Αλλ' ἐκ ἐθέλει γὲ μὴ μανθάνειν. τί ἐγὼ πάθω; 796
Χο. Σὺ δ' ὅπη πέτεις; Στ. Εὐσωματῶ γὲ
& σφηγᾶ.
Κἄς' ἐκ γυναικῶν ὑπερέων τὴν Κοισύρας.
Ἀπὰρ μέτει μίν' αὐτόν. ἰὼ ὦ μὴ θέλῃ,
Οὐκ ἔσ' ὅπως ἐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας. 800
Ἀλλ' ἐπανάμενόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.

Σχολὴ Κώλων ί.

Χο. Ἀεφάγ' αἰθάνει πλεῖσα
Δὶ ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ'
Ἕξων μήνας θεῶν;
Ὡς ἕτοιμ' ὅδ' ὄζιν 805
Πτύτα δραῖν ὅσ' ἀὺ κελεύῃς;
Σὺ δ' ἀὐδρὸς ἐκπεπληγμένε,
Καὶ φρενεξὸς ἐπηρμένε,

Γνὰς

ΣΧΟΛΙΑ.

797. Εὐσωματεῖ. | Ἐκ τῦ ἐναντίε συγκατάθεται. δέον γὲ ἂν μανθάνειν τοιῦτον ὑγιαίνοντα, εἰμὴ ἄρα τῦτο λέγει ὅτι φοβῦμαι αὐτόν.

798. Ὑπερέων. | Ἀντὶ τῦ ὑγιῶν, ἀπὸ τῆς ὀρνέων. ἢ κύφων, ὧν ὁ λοιμὸς ἵπταται, φρονεσῶν τὰ Κοισύρας, ἀντὶ τῦ μεγάλα φρονεσῶν. ὑπερέων ἢ τῆς ὑγιῶν, ἢ μεταφορὰ ἐκ τῆς ὀρνέων, ἢ τῆς μετεώρων καὶ ὑψηφάνων, ἢ ἐπηρμένων, ὡς δραπέτας ἢ αὐτοῦ διαβάλλει, ἀσύμβολοι δέ φησιν, ὅτι καὶ ταχέως μεταβαλλόμενοι ἐπιθυμίας ἥπερ ἀλίσκονται.

799. Ἀπὰρ μέτειμι. | Καὶ δὴ μετέλθω, μεταχειρίσομαι ἔπως δυνηθῶ πεῖσαι αὐτόν.

802. Ἀεφάγ' αἰθάνει. | Κορωνὶς καὶ εἴδεσι χορῦ μετωδικὴ κώλων διαφόρων ί. τύτων τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἀνταπαστικὸν ἐκ διζυγίας καὶ παλιμβακχείε, τὸ β. ἐξ ἀνταπάστε καὶ ἀμφιβραχέως, τὸ γ ἐξ ἐπιτείτε διμέτρου βραχυκατάληκτον. τὸ δ δίμετρον ἐκ διζυγίας καὶ ἀμφιβραχέως, τὸ πέμπτον τετραϊκὸν δίμετρον

Attamen discere non vult. quid de me fiet?

Cho. Túne autem hoc finis? *Str.* Nam cutim curat ac nitet.

Est enim ex mulieribus istis elatis quæ sunt Cœsura natæ.
Verùm adibo illum. sin autem noluerit;
Nulla mora est quin ipsum abigam ex ædibus.
At ingredere & opperire me paululum temporis.

Strophe Versiculorum x.

Cho. Intelligis utique, plurima te
Per nos bona statim
Habiturum, solas deas?
Quam paratus hicce est
Omnia exequi quæcunque jusseris?
Tu verò virum attonitum
Ac manifesto *stupore* elatum,

Quoniam

ΣΧΟΛΙΑ.

μεῖζον ἀκατάληκτον ἀδιαφόρως τῆς τελευταίας ὔσης, τὸ ἕκτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ ἕβδομον ἐκ χοριάμβου καὶ διϊάμβου δίμετρον. τὸ ὄγδοον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ ἕκτῳ, ἐχόσης ἀνάπαυσιν τῆς ἀρχόσης. τὸ δέκατον χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν, εἶτ' ἐν ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου.

807. Ἐκπεπληγμένε. | Ἀντὶ τοῦ ἐπαινοῦντος, λείπει δὲ τὸ σὲ, οἱονεὶ ἐκπλήκτως καὶ μέγα φρονοῦντος.

808. Ἐπηρμένε. | Γνοὺς ἀπολέψεις, οἱ λέγοντες γνοὺς ἀντὶ τοῦ αἰσθόμενον λαοῦν, ἵνα ζωντάσωσι τῷ ῥητορικῷ, ὃ καλῶς λέγουσιν, ὅτι δὲ αὖτη ἡ ῥητορικὴ φορὰ τὸ ἀπολάψεις, ἔστω, σὺ δὲ ἀπολάψεις, ἀντὶ τοῦ ἀποκέρδησον ταχέως ὅ,τι πλεῖστον δυνάσαι ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου. εἶτα ὕστερον ἐπάξεις τὸ γνοὺς, ἀντὶ τοῦ ὅτως ἔχοντα αὐτὸν νοήσας. ἔστι δὲ ἀπολάψεις ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ φορτικοῦ, δείκνυται δὲ ἐκ τῆς κατασκευῆς ὅτι τοῦτο αἱ Νεφέλαι αὐτῷ ἐπιτάττουσι.

809. Ἀπο-

Γνὺς, ἀπολέψῃς ὅ, κ πλεῖσον δύνασαι,
Ταχέως. φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι- 810
αῦθ' ἑτέρως πρέπειν.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

809. Ἀπαλέψῃς. | Ἀπολεπίσεις, ἐὰν ᾖ ὡς τοῖς πολλοῖς ἀπολάψῃς, ἐκπίῃ, ἀπὸ τῆ κυνῶν ἢ μεταφορᾶ· ἢ ὅσα λάπτοντα πίνει,

---

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῆ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Ὄυτοι μὰ τὼ ὀμίχλιν ἔτ' ἐνλωδοῖ μνεῖς.
Ἀλλ' ἔλθ' ἐλθὼν τὴς Μεγακλέης κίονας.

ΦΕΙ. Ὦ δαιμόνιε, τί χρῆμα πάσχεις ὦ πάτερ;
Οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον. 815

Στ. Ἰδὲ γ' ἰδὲ, Δί' Οὐλύμπιον. τῆς μωρίας.
Τὸν Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί;

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

810. Φιλεῖ γάρ πως. | Ἔθος ἔχει. συμβαίνει γὰρ ἄλλως ἀπαξαίνειν ἢ προσδοκᾶ τις, ἀντὶ τῆ συμπάσχοντος εἶναι οἱ ἐξ ὀργῆς ἀλέγειν τινὶ συμβαλόντες, συμπάσχοντι γὰρ αἱ τοιαῦται ἀνδρῶν γνῶμαι.

812. Οὔτοι μὰ τὼ ὀμίχλιν. | Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖς ἀμβιχρὶ τετιμηκότες ἀκατάληκτοι εἰσι. ὧν τελευταῖον σχεδὸν πάντα τὰ εἰς ιν ἀντιλέγειν δυνήσεται, ἐπὶ τῶ τέλει κορωνίς, καὶ ἐξῆς τὸ χρεὼν, ὥφελε κάνταῦθα θεῖναι χρεὼν, ἄχρις ἂν οἱ λόγοι ἐξέλθωσι.

813. Κίονας. | Ὡς ἅπαντα καταφαυλίζων τὸν Μεγακλέης ὡς εἰ ἔλεγε τὸν Πλοῦτον· ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτων ὡς ἐδέν αὐτῷ καταλείπει

Quoniam hoc noviſti, delibrabis quantum poteris
Citò; ſolent enim fere res.
Hujuſmodi alio ſe vertere.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

πίνει, καταρρέφει ἢ εἰς τὸ ἀποκεφαλαιοῦς ἢ ἀφαιρέσεις, ἀποπαύσεις. Ὅμηρος, Λάψαντες γλώσσησιν ἀρημένα μέλεα ἕδωρ.

ACTUS TERTII

SCENA PRIMA.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, SOCRATES.

NEutiquam per nebulam amplius hic manebis.
At abi & veſcere Megaclis columnis.

Phi. O infœlicem *me*! quid tibi rei accedit? ô pater!
Haud recte ſapis, per Jovem Olympium.

Str. Ecce, ecce. Jovem Olympium! proh ſtultitiam!
Jovem te eſſe credere qui id ætatis es?

Phi.

ΣΧΟΛΙΑ.

λείφθη εἰμὴ ἡ αὐλὴ Μεγακλέους, λέγει ὅτι ὅπι πάντα καπίωαλωκὼς, καταλέλοιπε τοὺ λίθους τῆς οἰκίας. αἰνίτ̃ται ὃν εἰς τὴν ἀσωτίαν τοῦ υἱοῦ, ὅτι πάντα καπίωάλωσεν αὐτοῦ, κὴ οὐδὲν ἔτι ὑπολείπεται. ἄλλως. ἐντεῦθεν δῆλον ὅτι ἐν κίοσιν ἴστατο ὁ οἰκος αὐτοῦ, δείκνυται ὃ ὅτι μόνοι ἦσαν ὑπελείφθησαν αὐτῷ τῶν ἄλλων καταναλωθέντων παρ' αὐτοῦ.

815. Οὐκ εὖ φρονεῖς. | Εἶγε κὴ αὐτὸς ἐπεπιώθη ὀπὶ τύτοις ὧδε Σωκράτης, ταῦτα ὃ πειρᾶται τὸν υἱὸν διδάσκειν, καταγελᾷ ὃ αὐτοῦ ὡς μὴ δεόντως μήτε Δία ὀμνῦντος μήτε νομίζοντος. τοῦ ὃ ἀ τὸ Δια ἐκλείνεσθαι φησι Σύμμαχος Ἀττικῶς, ἐμβλῆ ὃ τὸ χ.

817. Τηλικυτονί. | Οἷον τελείαν ἔχοντα τὴν ἡλικίαν κὴ ὀφείλοντα πάντα εἰδέναι.

819. Ἀρ-

ΦΕΙ. Τί ὦ τᾶτ' ἐγέλασας ἐτεόν; ΣΤ. Ἐνθυμέμνημαι,
Οὐκ παιδάριον εἶ, ἀλλὰ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
Ὅμως γὰ μὴν σοὶ σκεπτέλη, ἵν' εἰδῇς πλείονα. 820
Καί σοι φράζω πρᾶγμ', ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔσῃ.
Ὅπως ὦ τᾶτο μὴ διδάξῃς μηδένα.
ΦΕΙ. Ἰδὰ τί ἔστιν. ΣΤ. Ὤμοσας νυὶ μὰ Δία;
ΦΕΙ. Ἔγωγ'. ΣΤ. Ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μνημονεύειν;
Οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς. ΦΕΙ. Ἀλλὰ τίς;
ΣΤ. Δῖνος βασιλεύει τὸν Δί' ἐξεληλακώς. 826
ΦΕΙ. Αἰβοῖ. τί λῃρεῖς; ΣΤ. Ἴδι τᾶδ' ὕπτως ἔχον.
ΦΕΙ. Τίς φησι ταῦτα; ΣΤ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
Καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
ΦΕΙ. Σὺ δ' εἰς τοσοῦτο νῷν μανιῶν ἐλήλυθας,
Ὥστ' ἀνδράσι πείθειν χλωσίν; ΣΤ. Εὐσόμῃ, 831

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

819. Ἀρχαϊκά. | Μωρὰ, εὐήθη, λῆρα. Ἀρχαῖοι οἱ μωροὶ ἐκαλοῦντο ἀπὸ τῆς ὅλης τῆς Κεργυρ ἐκείνων ἀρχαίων καὶ ἀπειγμένων ἀνδρῶν.

822. Ὅπως ὦ τᾶτο. | Ὡς ὅλη τῆς φρονούντων διδασκάλων, ὡς καὶ αὐτὸς παρηκολούθη, νομίσας ὦ ταῦτα χρὴ μυσήρια. ἄλλως. τηρεῖ τὰς ὑποφαινούσας αὐτῷ παρήνεσιν αὐτῷ πρότερον μαθητὴς Σωκράτους.

823. Ἰδὰ τί ἔστι. | Πλησιάσας αὐτῷ φησὶ τὸ ἰδά.

827. Αἰβοῖ. | Γελῶν λέγει τὸ αἰβοῖ, ἔστι γὰρ ὀπῤῥῆμα σκωπτικόν.

828. Ὁ Μήλιος. | Παρ' ἰσοείαν, Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Σωκράτης, ἀλλ' ἐπεὶ Διαγόρας Μήλιος ὢν διεβάλλετο ὡς θεομάχος, καὶ τὸν Σωκράτη ὦ ὡς ἄθεον διαβάλλει, διὰ τᾶτο Μήλιον αὐτὸν ἔφη. ἄλλως. ὁ Μήλιος ἀντὶ τοῦ ὁ ἀσεβής, Διαγόρᾳ γὰρ τῷ Μηλίῳ μαθητὴς ὁ Σωκράτης, διεβέβλητο ὦ ἐπὶ ἀθεΐᾳ οἱ Μήλιοι

Phi. Quid autem adeo verum riſiſti? *Str.* quia animo cogito,
Te puerum eſſe & vetulorum deliria ſapere.
Veruntamen huc accede ut plura noveris.
Et tibi rem dicam quam tu edoctus vir evaſeris.
Ut autem hoc necui narres *vide.*
Phi. Eho, quid eſt? *Str.* Juraſti modò per Jovem?
Phi. Ita quidem. *Str.* Vidén' ergo quàm utile ſit diſcere?
Non eſt, ô Phidippide, Jupiter *aliquis.* *Phi.* Quis ergo demum?
Str. Turbo regnat exacto Jove.
Phi. Papæ! quid nugaris? *Str.* Sat ſcias hoc ſe ita habere.
Phi. Quis hæc dicit? *Str.* Socrates ille Melius,
Et Chærephon qui pulicum veſtigia novit.
Phi. Túne autem in tantum veſaniæ proveniſti,
Ut viris credas atrâ bile percitis? *Str.* Bona verba:

Ac

ΣΧΟΛΙΑ.

λοι ὑπὸ Διαγόρου, ὃς χρήματα ὠδαθέμωνός τινι κὴ ὑπηρετήσ, εἰς ἀθεΐαν ἐτράπη, ἢ διότι Μῆλον ἐπολέμησαν Ἀττικοί. οἱ δὲ ἐπειδή τις Ἀεισαγόρας διυεγκλωπιὸς ὑξωρχήσατο τὰ Βλαβύσινια, οἱ δὲ Μήλιον τὸν καταπεξεύοντα τῇ διδαχῇ τὰς ψυχας ἧ Μηλίων, οἱ δὲ τὸν κωμῳδ τα, τὸν δασωύ. ἄλλως. ὁ Μήλι☉ τινὲς ὑξεδέξαντο τὸν τὰς ἧ εἰσόντων ψυχας ὀξωίοντα πρὶν εἰσελθεῖν ἠχρεωμένας, ὑπὸ μεταφορᾶς ἧ ἀλόγων ζώων. Μῆλα γὸ τὰ πρόμαλα. οἱ δὲ εἰς τὸ δασὺ κὴ αὐχμηρὸν νοῦσιν αὐτὸ, οἱ δὲ παρέλαβον ὅτω. Διαγόρας ὁ Μήλι☉ ὃς τὸ πρότερον ἰῶν θεοτεβὴς παρακαθήκων ὑπό τιν☉ ὑποκριτῶν, ὅτε τὸ ἄθεον ὑξέδραμεν, ἐφ' ᾧ οἱ Ἀθηναῖοι ἀγανακτήσαντες, τὸν Μῆλον ἐπάκωσαν ἄλλως. Διαγόρας γέγονέ τις βλάσφημ☉ εἰς τὸ θεῖον Μήλι☉, κὴ ποτέ φασιν ἐν πανδοκείῳ εὑρεθεὶς, κὴ μὴ εὑρὼν ξύλα, ἀλλ' ἄγαλμα Ἡρακλέους, ἄγε φησὶ τῆς κὴ δίκαιον ἡμῖν ὀπιτέλει ἄεθλον κὴ ἔψησον τὸν φακόν.

833. Ὑπὸ

Καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἀνδρὸς δεξιοῦ
Καὶ νῦν ἐλεγχθεὶς· ὢν, ὑπὸ τῆς φειδωλίας,
Ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' ὑμῶν ἠλείψατο.
Οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λυσόμενος. σὺ δ' 835
Ὥσπερ τεθνεώτος καταλύει μου τὸν βίον.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθών, ὑφ' ἡμῶν μάθε.
ΦΕΙ. Τί δ' ἂν πρὸς ἐκείνων τις μάθοι χρηστὸν
ἐς ἀνθρώπους;
ΣΤ. Ἀληθῆ, ὅσα περ ἐν ἀνθρώποις σοφά.
Γνώσῃ δ' σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς. 840
Ἀλλ' ἐπιμάμενόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.
ΦΕΙ. Οἴμοι. τί δράσω πρὸς θεῶν τὸν πα-
χρόν;
Πότερον πρὸς ἀνοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἔλω;
Ἢ τοῖς θεοπτηρίοις τιὼ μιμήσομαι αὐτῷ φέρων;
ΣΤ. Φέρ' ἴδω. σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπέ 845
μοι.
ΦΕΙ. Ἀλεκτρυόνα. ΣΤ. Καλῶς γε. ταυ-
τιὶ δέ, τί;
ΦΕΙ. Ἀλεκτρυόν'. ΣΤ. Ἄμφω ταὐτό; κα-
γγέλας εἶ.

Μὴ

ΣΧΟΛΙΑ.

833. Ὑπὸ τῆς φειδωλίας. | Ὡς κομῴδοτραγικὸς διαβάλλει τοὺς φιλοσόφους, ταῦτα δὲ ἐποίουν εἰ φιλόσοφοι διὰ περιτείαν, ὁ δέ φησιν ὅτι οὐ διὰ περιτομὴν ἐποίουν ἀλλὰ διὰ σμικρολογίαν, ἃ γοῦν ὑπ' ἐγκράτειας ἐποίουν ἦσαν, ἤτοι ὑπὸ φειδωλίας φησίν. ἅμα δὲ δοκῶν ἐπαινεῖν, ψέγει. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν περιτείας, εἶπε φειδωλίας.

836. Καταλύει μου. | Ἐντρυφᾷς, καταναλίσκεις τιὼ οὐσίαν, τὸ δὲ καταλύει καταναλίσκεις εἰς λυχνᾶ, ἤδη γὰρ ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλύει. ἄλλως. διαφθείρων ἀναλίσκεις μου τὸν βίον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκχυνομένων ὑδάτων ἐν τοῖς βαλανείοις, ἢ ἐντρυφᾷς, ὡς καὶ τὸ βαλανεῖα διὰ τρυφὴν ὄντα, ἐπεὶ ἔθος ἦν

ἐν

Ac nequid dixeris indignum viris egregiis,
Et prudentibus: quorum, præ parsimonia,
Nemo detonsus est unquam, nec unguento deliburus,
Nec in balneum venit loturus. tu autem
Tanquam mortui meum profundis victum.
Verùm quàm citò huc veni & pro me disce.

Phi. Quid autem ab illis quisquam discat boni?

Str. Profecto, quæcunque sunt inter homines arguta.
Cognosces autem teipsum, quam sis indoctus & crassi ingenii.
At præstolare me hîc paululum temporis.

Phi. Hei mihi! quid faciam cùm ita desipiat pater?
Utrum ipsi dementiæ litem intendens, reum peragam;
An libitinariis insaniam ejus dicam?

Str. Age, videam, hunc tu quemnam existimas, cedò mihi?

Phi. Gallum. *Str.* Recte quidem. hanc verò quid?

Phi. Gallum. *Str.* Ambóne idem *sunt*? ridiculum caput!

Posthâc

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἰῶ μετὰ τοῦ ἐκκομιδοῦ τῶ νεκρῶ λέγει πρὸ κατ' οἶκον καθαρμῶ χάριν.

839. Ἀληθές. | Ἐὰν μὲν σφηκοξυλόνως, αὐτὸ τὸ ἀληθὲς λέγει, ἐὰν δὲ ὀξυτόνως τὸ σφῆγμα δηλοῖ τὸ μετέχον τῆς ἀληθείας.

842. Οἴμοι τί δράσω. | Πρὸς τὸν πατέρα δικάσομαι, ἢ δείξας αὐτὸν μανόμενον ἔπω τοῦ μανίαν παύσω.

843. Παρανοίας. | Ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσαγαγὼν κατηγορήσω ὡς παραφρονοῦντος.

844. Σφρηγῖς | Τετίγι τοῖς ποιοῦσι σφρῆς τοῖς νεκροῖς, χλευάζει ἢ τὸν πατέρα ὡς πρεσβύτην γεγονότα τῷ θανάτῳ. ἄλλως. τοῖς σφραγιοῖς τοῖς τὰς σφρῆς ἀπὸ ξηροκόνεων ποιοῦσι, τετίγι ἄλλων ἴασιν ἔχ ἔξει ἢ τὸν θάνατον, ἢ δεῖν αὐτῷ σφρῆς τὸ θανεῖν τὰ ὀπτήματα καταπλάζειν.

851. Τὰς

Μὴ νῦν τοιοῦτον. ἀλλὰ τοῦδε μὴ καλεῖν
Ἀλεκτρύωνα, τοῦτον δ' ἀλέκτορα.

ΦΕΙ. Ἀλεκτρύωνα; τοῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιά
Εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς γηγυεῖς;

ΣΤ. Χ' ἅτερά γε πολλ'. ἀλλ' οὐκ μάθοιμ' ἐκάστοτε,
Ἐπελανθανόμην αὖ σοῦ τὸ πλῆθος ἐμοῦ.

ΦΕΙ. Διὰ ταῦτα δὴ σὺ δοιμάτιον ἀπώλεσας;

ΣΤ. Ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ' ἀλλὰ καταπεφρόνηκα.

ΦΕΙ. Ταὶ δ' ἐμβάδας, ποῖ πέζοφας ὦ 'νόητε σύ.

ΣΤ. Ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἴθι, βάδιζ', ἴωμεν. εἶτα τῷ παρεὶ
Πειθόμενοι. ἔξαμβρτε. κἀγώ τοι ποτὲ
Οἶδ' ἐξέτει σοι τραυλίσαντι πειθόμενον,
Ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον ἡλιαστικὸν,
Τότε πριάμην σοι ἁμαξίδα.

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

851. Τὰς γηγυεῖς. | Διὰ τὸ ὠχρὰς καὶ νεκρώδεις εἶναι, ἢ ἀσεβεῖς καὶ θεομάχους διὰ τοὺς γίγαντας.

855. Καταπεφρόνηκα. | Εἰς τοῦ φρονιστὰς ἠνάλωσα, ὡς εἰ ἔλεγε καταπεφρόνηκα. ἢ εἰς τοὺς παίδας σοῦ καταδεδαπάνηκα.

857. Ὥσπερ Περικλέης. | Περικλῆς πολλῶν ὄντων χρημάτων ἐν τῇ ἀκροπόλει, εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλεῖστα ἠνάλωσε, φασὶ δ' ὅτι καὶ λογισμὸς ἦν δοὺς, πάλαντα εἴκοσιν ἁπλῶς εἰπεῖν εἰς τὸ δέον ἀναλωκέναι. φησὶ δ' Ἔφορος ὅτι μετὰ ταῦτα μαθόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, Κλεανδρίδην μὲν ἐζημίωσαν, Πλειστάναχτα δ' ἑτάλαντοις ἐζημίωσαν, ὑπολαβόντες δωροδοκήσαντας αὐτοὺς διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς ὑπὸ δῆλον τὸν Περικλέα, μὴ θελήσαντα γυμνῶς εἰπεῖν ὅτι δέδωκε τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσι τὸ ἐνδές. ἄλλως. Περικλῆς Ἀθηναίων στρατηγὸς χρήματα τῷ δημοσίῳ λαβὼν εἰς τὸ κατασκευάσαι ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῇ Ἀθηνᾷ, ἐλεφάντινον ποιήσας, τὰ πολλὰ ἐσφετερίσατο συμπεισάμενος μετὰ Φειδίου τοῦ πλάστου, ἐπεὶ δ' κατακερνόμε-

Posthâc cave ita *dixeris*. At hanc voca
Gallinam : Huncce autem Gallum.

Phi. Gallinam ? hæccine egregia didiciſti,
Intro modò ingreſſus apud *iſtos* terræ filios.

Str. Imò & alia multa : ſed quod didiceram ſingulatim,
Statim oblitus eram præ multitudine annorum.

Phi. Propterea ſcilicet veſtem quoque amiſiſti.

Str. At non amiſi, ſed in diſciplinam inſumpſi.

Phi. Calceos autem quo contuliſti, ô tu demens ?

Str. Uti Pericles, in uſum neceſſarium expendi.
At agedum, perge, eamus : atque ita patri
Morem gerens aberra : namque ego, olim,
Novi, ut ſexenni tibi balbutienti obſequens,
Obolo, quem primum acceperam in comitiis Heliaſticis,
Hoc tibi emerim ploſtellum Dialibus.

Phi.

ΣΧΟΛΙΑ.

νΘ ὡς πλεῖστα ἀναλώσας ἠρωτᾶτο πῶς ἀνηλώθη, ἀπὸ μεγαλονοίας ἔλεγεν εἰς τὸ νέον ἀνήλωσα. ἄλλως. Περικλῆς πρὸς Ἐφόρους Λακεδαιμονίων Κλεάνδρου καὶ Πλειστάνακτι χρήματα δέδωκεν ὑπὲρ φρεσδόσεως, καὶ τούτων ἀπαιτούμενος ἀπὸ τῆς πόλεως λόγον, ἐκ ἀξιῶν ἑαυτόν τε καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους καταχωνεῖν, ἔλεγεν εἰς τὸ νέον ἀνήλωσα, τοῦτο δὲ γόντες Λακεδαιμόνιοι τὸν μὲν Κλεανδρίδου ἐφόνευσαν, τὸν δὲ Πλειστάνακτα δεκαπέντε παλαίντοις ἐζημίωσαν, οἰηθέντες αὐτοὺς διὰ τὸ χείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀζωναίων γῆς δωροδοκήσαντας, ἐκ τῆς Ἀπικῆς ἀναχωρῆσαι.

858. Εἶτα τῷ πατρί. | Ἀντὶ τοῦ ἔχεις ἀπολογίαν ὅτι τῷ πατρὶ πειθόμενος ἐξήμαρτες, ὠφελήθητι καὶ ἁμάρτανε δι' ἐμέ.

86 . Τραυλίσαντι. | Ψελίσαντι, ἀντὶ τοῦ ἀσήμων ἀτιέντι φωνήν, ἡλιαστικὸν δὲ ἀντὶ ἐκκλησιαστικὸν, ἡλιαία δὲ τὸ δικαστήριον διὰ τὸ ἁπαξάπριον εἶναι τὴν ἡλίῳ βάλλεσθαι, ὃ χ ἴσατο δὲ πρὸ δικαστικῶν ὁμάδος.

862. Διασίοις. | Ἑορτὴ τοῦ Διὸς, ἁμαξὶς δὲ τὸ μικρὸν ἁμάξιον ἢ πλακοῦντος εἶδος.

ΦΕΙ. Ἡμιὼ σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ πότ' ἀχθέσῃ.

ΣΤ. Εὖγ' ὅτι ἐπείθης. δεῦρο δεῦρ' ὦ Σώκρατες
Ἔξελθ'. ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονί, 865
Ἄκοντ' ἀπατεύσας. ΣΩ. Νηπύτιος γάρ ἐς' ἔπι,
Καὶ τῶν κρεμαθρῶν ὃ τείβων τῶν ἐνθάδε.

ΦΕΙ. Αὐτὸς σὺ τείβων εἶης ἄν, εἰ κρέμαμό γε.

ΣΤ. Οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σύ τῷ διδα-
σκάλῳ;

ΣΩ. Ἰδὲ κρέμαμό γ' ὡς ἥλιόν ἐφθέγξατο.
Καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν. 871
Πῶς ἄν μάθοι πόθ' ὅτι ὀφθαλμὸν δίκης.
Ἢ κλῆσιν, ἢ χαύνωσιν ἀναπεισημάτων.
Καί τοι παλαίν τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπερβολος.

ΣΤ. Ἀμέλει, δίδασκε. ξυμβοφός ἐξι φύσῃ. 875
Εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὢν τιτυβατονί,
Ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν,
Ἀμαξίδας θ' Ἑκατίναν εἰργάζετο.

Καὶκ'

ΣΧΟΛΙΑ.

863. Ἡμιὼ σὺ τούτοις. | Περιαναφωνεῖ αὐτῷ ἃ μέλλει ποιῆσειν, ἀντὶ τοῦ λυπηθήσῃ ποτὲ ἂν μάθῃ, τοῦτο δὲ λέγει πεισθεὶς τῷ πατρὶ, διὸ καὶ ὁ πατὴρ ὀπφέρει σὺγ' ὅτι ἐπείθης.

866. Νηπύτιος γάρ. | Ἀντὶ τοῦ νήπιος, ἐπεντείνει δὲ τὸ ὄνομα ὁ Σωκράτης ἵνα καταπλήξῃ τὸν νεώτερον νῷ εἰσελθόντα. ἀλλὰ σύγ' αὐτὸς, ἐκ τῶν κρεμαστῶν δηλονότι τετειμένος εἶης ἀεὶ κρεμάμενος, λέγει δὲ τῶν ὀργάνων τῶν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν, κρεμάθρα γὰρ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ γράφεται ἐπεὶ αὐτὸς ὀπὶ κρεμάθρας ἦν.

868. Ἰδὲ κρέμαμό γε. | Διωκων ὁ Σωκράτης τὴν φωνὴν ἔξειν μιμούμενος ὅτι κακῶς τῷ σώματι εἶπε τὸ κρέμαμό γε.

871. Καὶ τοῖσι χείλεσι διερρυηκόσι. | Τὴν φωνὴν μιμούμενος ὁ Σωκράτης φησὶ διακεχυμένως τοῖς χείλεσι.

873. Κλῆ-

Phi. Certe tu propter hæc aliquando tandem dolebis.

Str. Euge mihi quòd obtemperas. Huc age, huc ô Socrates,

Exi, adduco enim tibi filium huncce ;

Cui, licèt invito, perſuaſi. *Soc.* Stultulus enim adhuc eſt,

Atque Calathis penſilibus non aſſuetus noſtris.

Phi. Tu autem aſſuetus eſſes ſi te ſuſpenderes.

Str. Quin abis in malam rem : túne maledicis præceptori ?

Soc. Ecce jam, *ſuſpenderes*, quàm ſtolidè pronunciaverit

Et labris diſtortis!

Quomodo diſcat hic tandem litis effugium ?

Aut adverſarii citationem, aut ſolutionem perſuaſivam ?

Atqui talento illud didicit Hyperbolus.

Str. Id ne cures, doce *modo*. ſolerti enim eſt ingenio naturâ.

Siquidem, cùm puer tantillus modo eſſet,

Formavit domi caſas, navéſque exculpſit ;

Ploſtella etiam coriacea confecit,

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

873. Κλῆσιν. | Τὴν ἰδιωτείαν, χαύνωσιν ἢ λύσιν τῆς δικῶν, καὶ οἷον ἀπάτην τὰ κοινὰ ῥήματα ἀναπείθοντα τοὺς ἀκούοντας. ἄλλως· χαύνωσιν ἀναπειθηείαν, ὅταν τις ἀντιδίκου σοφάλλοντος λόγους πιθανοὺς, εἰς τἀναντίον τις αὐτοῦ στρέψῃ, καὶ χαύνους καὶ ἀσθενεῖς ποιήσῃ διὰ τῆς λόγων αὐτῶν ἀναπείσεως τοὺς δικασὰς ὡς ἀληθῆ λέγει.

874. Καί τοι παλάνθ'. | Ἀξιόπιστόν τι λέγουσιν οἱ διδάσκαλοι λέγοντες, ἐλαπθῆναι τόνδε, ὃ λαμβάνω ὅπη τύτῳ τῷ ἀναγνώσματι, καὶ ἐπαγγέλλονται σοφοὺς ποιήσασθαι τῆς κοινῶν μαθημάτων ὅσων σοφοῦσι μάλιστα.

875. Θυμόσοφός ἐστι. | Ἐκ φύσεως ἔχει σοφίαν, ἐκ τῆς ἰδίας θυμοῦ σοφὸς, καὶ ἐκ μαθήσεως.

Κἀκ' τῆς σιδίων βαλεάχυς ἐποίει. πῶς δοκεῖς;
Ὅπως δ' ἐκείνῳ τῷ λόγῳ μαθήσεται
Τὸν κρείττον' ὅς τις ἔξι, ⸂κ⸃ τὸν ἥττονα.
Ἐὰν δ' μὴ, τὸν γῆν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. Αὐτὸς μαθήσεται τῆς αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στ. Ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο δ' οὖν μέμνησ' ὅπως
Πρὸς πόλιν τὰς δίκας ἀνυπολόγους ἀνιήσεται.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

879. Σιδίων. | Ἐκ τῶν λεπύρων τῆς ῥοιῶν, ἐκ μὴ τῆς ἀνθρμάτων τραχὺς καὶ ἀμάξια, ὅταν ἢ καταφάγωσι τὰ ἐντὸς, ἐκ τῆς

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Χώρει δδυεὶ, δεῖξον σαυτὸν
Τοῖσι θεαταῖς καὶ σῷ θεασὺς ὤν.

ΑΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

886. Χώρει δδυεὶ, δεῖξον ⸂σαυτὸν. | Διπλῆ κωμῳδὶς ἀποχωρησάντων ⸂ἀποκειτῆ, μέλῳ ἢ τῦ χορῦ ἃ κεῖται, ἀλλὰ γέγραπται μὴ ἐν μέσῳ ὁ χορὸς καὶ ἔπεται εἰς θέσιν ἀναπαιστικὴν τῆς ⸂ἀποκειτῆ. καὶ διὰ τὰ πρόσωπα ἃ τελείας ἔχει τὰς συζυγίας, ⸂ἀπόκεινται ἢ ὅπ τῆς σκιμῆς ἐν πλεκτοῖς οἰκίσκοις οἱ λόγοι δίκλιν ὀρνέων διαμαχόμενοι, τῦ ἢ χορῦ τὸ πρόσωπον ἐπέλοιπεν, ὅπερ αφὴ ἢ φέρεται χορῦ, ὁ ἢ κρείττων λόγος καὶ ὁ ἧττων διαλέγονται. ἄλλως. χώρει δδυεὶ, εἰ δὲ τις διπλῆς κατὰ σχῆμα διθυραμβικὴ ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν, μὲ, ὧν τὸ κὴ, τὸ λὲ, καὶ τὸ λθ μονόμετρα

Et è mali granati putaminibus ranas finxit. quid censes?
Ut autem sermones illos duos discat, *fax*ῶ, 880
Superiorem, uti vocatur, & inferiorem:
Sin minus, injustum saltem illum omni modo.
Soc. Ipse discet ex ipsis sermonibus.
Str. Ego verò abibo. hoc igitur memento, ut
Ad omnia justa mihi contradicere possit. 885

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἢ λεπύρων βατεράχνς γλύφσιν, εἶτα τὸ πῶς δοκεῖς θαυμάζων περφέρεται καθ' ἑαυτόν. βέλεται ἢ αὐτὸν ὡς ἐκ παιδὸς ἀποδεῖξαι ἐυφυῆ, καὶ γλύφειν ἀστείως διδάμψον.

ACTUS TERTII

SCENA SECUNDA.

JUSTUS, INJUSTUS, CHORUS.

EXI huc, commonstra teipsum
Spectatoribus, licèt impudens sis.

Inj.

ΣΧΟΛΙΑ.

νόμιμα ἀκατάληκτα, τὰ ἢ λοιπὰ πάντα δίμετρα ἀκατάληκτα, ἢ δύο περσώπων ὡς ὀκτοπλεῖσον δίμετρον κῶλον ἀποτελέντων ὧν τὸ τελευταῖον, κλαύσει τὶν χεῖρ' ὀπιβάλλεις, ἐρθημιμερές. ἰσέον ἢ ὅτι τὸ κὴ κῶλον τετράμετρον ἔχει ἤτοι περκελευσματικὸν τὸν πρῶτον πόδα ἀνὴ ἀναπαίστ, διαλύεται γὰρ ἡ μακρὰ τὸ ἀναπαίστ εἰς δύο βραχείας, ὡς καὶ τὸ ἰάμβς καὶ τὸ τροχαῖς καὶ ἢ λοιπῶν τετρασυλλάβων ποδῶν, ὅπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω γενομένη.

ΑΔΙ. Ἴθ' ὅποι χρήζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλον
Σ' ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
ΔΙ. Ἀπολεῖς σύ; κἀς ὤν; ΑΔΙ. Λόγος. ΔΙ.
Ἥττων γ' ὤν.
ΑΔΙ. Ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμῶ κρείττω
Φάσκοντ' εἶναι. ΔΙ. Τί σοφὸν ποιῶν;
ΑΔΙ Γνώμας καινὰς ἐφευρίσκων.
ΔΙ. Ταῦτα γὰρ μυθεῖ ἀεὶ τυτωσὶ
Τὰς μυσήτυς. ΑΔΙ. Οὐκ, ἀλλὰ σοφές.
ΔΙ. Ἀπολῶ σε κακῶς. ΑΔΙ. Εἰπὲ, κἀ ποιῶν.
ΔΙ. Τὰ δίκαια λέγων. ΑΔΙ. Ἀλλ' ἀνατρέψω
Ταῦτ' ἀὐκλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
Πάνυ φημὶ δίκαιον. ΔΙ. Οὐκ εἶναι φής;
ΑΔΙ. Φέρε γὰρ τῶ 'στι. ΔΙ. Παρὰ τοῖσι θεοῖς.
ΑΔΙ. Πῶς δῆτα δίκης ὔσης, ὁ Ζεὺς
Οὐκ ἀπόλωλε τὸν πατέρ' αὐτῶ
Δήσας; ΔΙ. Αἰβοῖ. Τυτὶ τὸ δὴ
Χωρεῖ τὸ κακόν; δότε μοι λεκάνιον.
ΑΔΙ. Τυφογέρων εἶ κἀναρμοστος.
ΔΙ. Καταπύγων εἶ, κἀναίσχυντος.
ΑΔΙ. Ῥόδα μ' εἴρηκας. ΔΙ. Καὶ βωμολόχος.
ΑΔΙ. Κλίνεσι σεφυροῖς. ΔΙ. Καὶ παιγναλοίας.
ΑΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

888. Ἴθ' ὅποι χρήζεις.] Τῦτο ἐκ Τηλέφυ Εὐριπίδυ, Ἴθ' ὅποι χρήζεις, ἐκ ἀπολῶμαι τῆς Ἑλένης ἕνεκα.

893. Γνώμας καινάς.] Ὡς παρεγεωμύρυ τῶ δικαίυ ὡς Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐκ μωρὰς αὐτὰς εἶπεν.

904. Δότε μοι λεκάνιον.] Ἵνα τῶ χολῶ ἐμέσω, ὡς ναυτῶν ὑπὸ τῆς ἐκείνυ ψυχρίας, ἢ ἵνα ἐμέσω, χολὴ γάρ μοι ἐπιπλέει διὰ τὰ αὐτῦ ῥήματα.

907. Ῥό-

Inj. Abi quo tibi lubet: multo enim citiùs
Te dicendo apud populum deperdam.
Juſt. Túne perdes? quis homo tu? *Inj.* Sermo. *Juſt.*
Inferior nempe.
Inj. At te vinco etſi me ſuperiorem
Te jactes eſſe. *Juſt.* Quid callidum agendo?
Inj. Novas ſententias excogitando?
Juſt. Res enim hujuſmodi vigent propter hoſce
Stultos. *Inj.* Minimè, ſed ſapientes.
Juſt. Deperdam te male. *Inj.* Cedò mihi, quid agendo?
Juſt. Juſta dicendo. *Inj.* Subvertam autem
Hæc, contradicendo. nec enim eſſe
Omnino jus aio. *Juſt.* Non eſſe ais?
Inj. Cedò enim, ubi eſt? *Juſt.* Apud Deos.
Inj. Quomodo hercle, ſi jus aliquod eſſet, Jupiter
Non periit *dudum*, patrem ſuum
Qui ligaverit? *Juſt.* Ehem! eón' ſane
Procedit malum? porrigite mihi pelvim.
Inj. Delirus es ſenex & inconcinnus.
Juſt. Cinœdus es ac impudicus.
Inj. Mihi roſas dixiſti. *Juſt.* Etiam ſcurra es.
Inj. Liliis me coronas. *Juſt.* Parricida etiam.

Inj.

ΣΧΟΛΙΑ.

907. Ῥόδα μ' εἴρηκας. | Ἀντὶ τῦ ἐμοὶ τὰ ὑπὸ σῦ εἰρημένα ῥόδα ὄζει.

Βωμολόχῳ. | Ἀσεβὴς, παρὰ τὸν λοχῶντας τὰ ἐν τοῖς βωμοῖς ἐπιθέματα θύματα ἢ τὸν θύσαντας ἵνα αἰτήσαντες λάβωσί τι. βωμολοχία ἡ κυρίως ἡ περὶ τὸ ἐν παιδιᾷ ἡδύ, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν δευτέρῳ ἠθικῶν, σκῶλον. βωμολόχοι τοίνυν ἐν τοῖς βωμοῖς ἐρχόμενοι καὶ ἀντὶ τῦ τὸ θεῖον ἐυχαῖς ἐξιλεῦν πολλοῖς παρὰ λόγοις χρώμενοι καὶ ματαίοις.

908. Κείνεσι. | Ὡς ἀπὸ τῦ κείνε κατὰ μεταπλασμόν.

ΑΔΙ. Χρυσῷ πάτ]ων μ' ὐ γινώσκεις.
ΔΙ. Οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ'. ἀλλὰ μολίβδῳ.
ΑΔΙ. Νῷ δέ γε κόσμος τοῦτ' ἔξιν ἐμοί.
ΔΙ. Θρασὺς εἶ πολλῶ. ΑΔΙ. Σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.
ΔΙ. Διὰ σὲ ἢ φοίβαν
Οὐδεὶς ἐθέλει τῆς μειρακίων.
Γνωδήσῃ πότ' Ἀθηναίοισιν,
Οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
ΑΔΙ. Αὐχμεῖς αἰσχρῶς. ΔΙ. Σὺ δέ γ' εὖ πράττεις,
Καί τοι πρότερόν γ' ἐπώχλεις,
Τήλεφον εἶναι Μυσὸς φάσκων,
Ἐκ πηριδίου.
Γιώμας τρώγων Πανδελετείους.
ΑΔΙ. Ὦ μοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
ΔΙ. Ὦμοι μοίρας τῆς σῆς πόλεως σ'
Ἥκις σε τρέφει,
Λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
ΑΔΙ. Οὐχὶ διδάξεις τοῦτον κρούων ὤν;

ΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

910. Περὶ τοῦ γ' | Περὶ τοῦ χρυσοῦ, μολίβδῳ ἢ ἀπμίῳ ὡς νυνὶ μᾶλλον τῆς κακῶν ἀνθέντων, διὸ καὶ ἐκεῖνος ὀπφέρει, νῷ δὲ καὶ κόσμος τοῦτ' ἔξιν ἐμοί.

Διὰ σὲ ἢ φοίβαν. | Τοῦ αὐτοῦ δεῖν πάντα εἶναί φασι τοῦ ἥπλονος λόγου, ὃ θέλει γάρ φησι τὰ μειράκια διὰ τοῦ ζῆν εὐήθειαν φυτᾶν ὡς μαθησόμενα τὰ χρήσιμα μαθήματα.

919. Τήλεφον εἶναι. | Διαβάλλει Εὐριπίδην ὡς πτωχὸν εἰσενεγκόντα τὸν Τήλεφον, τοῦτον γὰρ Εὐριπίδης ὡς πτωχὸν εἰσήγαγε, φεῦ ἃ καὶ κωμῳδεῖται. ἄλλως. ὁ Τήλεφος βασιλεὺς ἦν Μυσίας, ὃν πλανηθέντων ὅτε εἰς Τροίαν ἀπέχοντο καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡμέρων τῷ αὐτῷ γένει, ἀντὶ τῆς Τροίας Ἀχιλλεὺς ἔτρωσεν, καὶ πάλιν ἐπορεύετο τοῦ πεζεπορήσοντος, τῆς Πυθίας ὁ τρώσας

Inj. Te auro me conſpergere neſcis.

Juſt. Non hercle antehac, verùm plumbo.

Inj. Nunc autem hoc mihi ornamento eſt.

Juſt. Audax es nimium. *Inj.* Tu autem obſoletus.

Juſt. Propter te autem in ludum venire
Nemo vult adoleſcentium.
Tandem de te palam fiet Athenienſibus,
Qualia ſtultos edoceas.

Inj. Squales turpiter. *Juſt.* Tu vero feliciter rem geris:
Etſi antehac olim mendicares,
Telephum te eſſe Myſium perhibens,
E perula
Sententias devorans Pandeleticas.

Inj. Hei mihi ſapientiam iſtam cujus mentionem facis?

Juſt. Hei mihi inſaniam tuam civitatíſque
Etiam quæ te alit,
Adoleſcentulos corrumpentem!

Inj. Annon docebis hunc *adoleſcentem*, ô tu Saturne.

Juſt.

ΣΧΟΛΙΑ.

σας ἰάσεται ἀνελόσης ΘΔΓΛΥΟΜΕΝΟΝ εἰς Θεσσαλίαν τῷ χρησμῷ πειθεὶς, στρατείας ἠξίωσε, λυσιχήσαντα ἢ ὕστερον πεποίηκεν Εὐριπίδης ἐν δράμασι πολλαχοῦ ἔχοντα καὶ σεσαπρῶντα· ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἄρτως καθαρὸς ἢ ξηρὸς πρόσωπον, Πανδελετείους γνώμας εἶπε, διαβάλλων αὐτὸν κατ' ἄμφω, καὶ ὡς ἄπιμον καὶ ὡς πανοῦργον, ὅπου γὰρ πανουργία διεβεβόητο ὁ Πανδελέτης, συκοφάντης ἢ ἰῶ καὶ φιλόδικος χρόαν ψήφων ψηφίσματα. Πανδελετείους ἔνιοι εἶπαν ἀντὶ ἄρτων πανουργίαν σιτούμενος, μέμνηται τοῦ Πανδελέτου καὶ Κρατῖνος Χείρωσιν, ἔστι καὶ ψηφίσματα ἔχραψε, διαβάλλει δὲ τοὺς ῥήτορας ὡς ἐκ τῆς πονηρᾶς πλουτοῦντας.

925. Λυμαινόμενον. | Ἀντὶ τοῦ ἐνυβρίζοντα, ὅτω δὲ αὐτοῖς σύνηθες ἀκολουθεῖν τὸ μεταφορικὸν λυμαινόμενον, φασὶν ὁ καὶ τὸ χ.

926. Κρόνος. | Ἀρχαῖος, λῆρος.

931. Παῦ-

ΔΙ. Εἴωφ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρὴ,
Καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
ΑΔΙ. Δεῦρ' ἴθι, τοῦτον ἔα μαίνεσθαι.
ΔΙ. Κλαύσῃ, πρὸς χεῖρ' ὀπιβάλλεις;
ΧΟ. Παύσασθε μάχης, καὶ λοιδορίας.
Ἀλλ' ὑπόθεσθαι σύ τε, τὰς φρενήρεις
Ἃς ἐδίδασκες, σύ τε πρὸς ἡμῶν
Γάνυσιν, ὅπως ἂν ἀκέσας σφῶιν
Ἀντιλεγόντοιν, κρίνας φοιτᾷ.
ΔΙ. Δρᾶν ταῦτ' ἐθέλω. ΑΔΙ. Κἄγωγ' ἐθέλω.
ΧΟ. Φέρε, τίς λέξει πρότερος. ὑμῖν.
ΑΔΙ. Τούτῳ δώσω
Κἄτ' ἐκ τούτων ὧν δὴ λέξῃ,
Ῥημασίοισι καινοῖς αὐτὸν
Καὶ διανοίαις καταπαξόνσω.
Τὸ τελευταῖον δ' ἢν δυαχερύξῃ,
Τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὼφθαλμὼ
Κενἐμενος. ὥσπερ τὼ δημοκρίτων
Ὑπὸ τῆς γνώμης ἀπολεῖται.

Στροφὴ Κώλων ιη.

ΧΟ. Νῶν δείξετον τὼ πιστώ

Τοῖς

ΣΧΟΛΙΑ.

931. Παύσασθε μάχης. | Ἔκθεσις τῆς διπλῆς συστηματικὴ, εἰς δύο στροφὰς διηρημένη ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιε. ὧν τῆς στροφῆς στροφὰ δ' κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα ε, καὶ ἐν ἑκάστῃ ἕτερα δύο ὅμοια δίμετρα ἀκατάληκτα, τῆς δ' ἀντιστρόφου στροφὰ δ' κῶλα ὁκτώ, ὧν τὸ στροφικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον, τὰ ἑξῆς ἓξ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δ' τελευταῖον ἐφθημιμερὲς ὃ καλεῖται παροιμιακὸν, ὅπερ τῷ τέλει τῆς στροφῆς συστηματικῶς παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῆς βάσεως διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. 835.

Juſt. *Etiam*, ſiquid opus ſit ipſum conſervari,
Et non garrulitatem ſolum exercere.
Inj. Huc age, tu, hunc ſinas inſanire.
Juſt. Pœnas dabis: túne manum injicis?
Cho. Finem facite rixarum & convitii.
At oſtende tu, priſcos illos
Quæ docuiſti: & tu novam tuam
Diſciplinam: ut cùm audiverit utrumque veſtrûm
Vobiſmet contradicentes, arbitrio facto ludum eat.
Juſt. Hæc agere volo. *Inj.* Et ego quoque volo.
Cho. Agedum; quis veſtrûm primus dicet?
Inj. Huic id concedam.
Atque ita ex his quæ dixerit,
Novis verbis ipſum
Ac rationibus velut ſagittis conficiam.
Poſtremo autem ſi hiſcere audeat;
Facie totâ atque oculis
Confoſſus veluti à crabronibus,
A ſententiis peribit.

Strophe Verſiculorum xii.

Cho. Nunc oſtendite vos duo freti

Ap-

ΣΧΟΛΙΑ.

935. Κείνας φοιτᾷ. | Ἀντὶ τῦ φοιτήσω, ἐὰν ᾖ ἡ φοιτᾶν ἀπαρεμφάτως λείπει ποιήσω, ὡς τὸ τὸν παῖδα φοιτήσω πρὸ ἐλλογιμωτάτῳ.

944. Τὰ' ἀνδρῶν. | Οὕτως οἱ ποιηταὶ τὰς μελίσσας συνεχῶς, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ζυγχωρῶν τῇ μελίσσῃ τῷ ἀνδρήνῳ φησὶ, κοινότερον δὲ ὅλη ἡ μελισσῶν τὰς ἀνδρώας λέγουσιν, ἔστι δὲ εἶδος μελίσσης ὅμοιον ζηκί.

946. Νῦν δείξατον. | Εἴδησις μέλλει χρῆσθαι τοιῷδικη σοφῆς λόγοις

λόγον ἔχουσα, ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ ὦ καλλίπυργον σοφίαν, ἐκ κώλων χοριαμβικῶν διαβόρως κεκολλημένων ἑ, ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ὀπτείτε πείτε καὶ χοριάμβου, τὸ δὲ ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμφιβράχεως, τὸ γ ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου, τὸ τέταρτον ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου. τὸ ε, ἀντιστρόφως τῷ πρώτῳ, ἐκ χοριάμβου καὶ ὀπτείτε πείτε, τὸ ς ἐξ ἀντισπαστικῆς καὶ κρητικῆς

Τοῖς δεξιοῖσιν
Λόγοισι, δὲ φρονίμοις δὲ
Γνωμοτύποις μερίμναις,
Ὁπότερόν γ' αὐτοῖν λέγων
Ἀμείνων φανήσεται.
Νῦν γὰρ ἅπας ἐνταῦθα κίνδυνός ἐστι
Ἀνεῖται σοφίας.
Ἧς περὶ τοῖς ἐμοῖς φίλοις
Ἔστιν ἀγὼν μέγιστος.
Ἀλλ' ὦ πολλοῖς τὸν πρεσβυτέρων ἤθεσι χρηστοῖς σεφανώσας
Ῥῆξον φωνὴν ἥτις σοι χάρις, δὲ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

953. Ἀνεῖται.] Κεῖται, κεῖται, νῦν πρόκειται ἡμῖν ὑπὲρ ἁπάσης

κρηπὶς ἓν τ' ἓν ἀμφιπάκρυ, τὸ ἕβδομον χορειμβικὸν τέλμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ὄγδοον ἐξ ἀνπαπάϛυ καὶ ἰάμβυ. διὰ τὸ ἔχειν τὸν ὅλον πόδα τὸν τετρασύλλαβον καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῦ τὰς δύο δίπλασὶ συλλαβὰς, ἡμιόλιον καλέμβρον, τὸ ὄγδοον ἐκ χορειάμβυ καὶ ἰάμβυ, τὸ ἔνατον ἐκ χορειάμβυ καὶ ἀμφιβραχέος.

Appoſitis
Verbis & cogitationibus atque
Animum-ſollicitantibus curis,
Uter veſtrûm dicendo
Præſtantior videbitur.
Nunc enim totum hic periculum
Verſatur ſapientiæ;
De quâ inter amicos meos
Certamen erit maximum.
Ar ô tu, qui multis ſenes moribus bonis ornâſti,
Rumpe vocem, quâ gaudes, tuúmque ipſius ingenium oſtende.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀπάσης τῆς Σοφίας κινδυνεύϛαι, ἤγουν ἀφέϛασις καταλείπειν.

968. Λέξω

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΛΈξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο,
Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἐνίκων, & σωφροσύνη νενόμιστο.
Πρῶτον μὲν ἔδει φωνὴν παιδὸς γρύζαντος μηδὲν ἀκοῦσαι. 960
Εἶτα βαδίζειν ἐν τάξιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαρίσιν,
Τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κεἰ κεμινώδη καταγίφοι.
Εἶτ' αὖ σωφρονεῖν ἆσμ' ἐδίδασκε, τὰ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας,
Ἢ Παλλάδα σφριγῶσαν ὀλεῖν, ἢ πηλέπορόν τι βόαμα,

Ἔντει-

ΣΧΟΛΙΑ.

958. Λέξω τοίνυν. | Εἴδεσι διπλῆς τραγῳδικῆς ἀμοιβαίας μονοστροφικῆς ὑφ' ἓν, διὰ τὸ εἰς μῆκος ἐκτείνεσθαι τὴν ᾠδὴν ἐκ σίγων ἀναπαυτικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μζ. ὧν τελευταῖος ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπόταν πλάτανος πέλᾳ μυδρίζῃ. τοῦτο δὲ τὸ μίτρον Ἀριστοφάνειον καλεῖται, ἐπεὶ εὐδοκίμησε λέγων, ὡς ὅτε ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἐνίκων καὶ σωφροσύνη νενόμιστο, (ἀντὶ τοῦ ἐνενόμιστο) τοῦτ' ἔστιν ἄγαν Ἀριστοφάνης ἀπορήσας, ὡς οὐ πεποιημένον, ὅτι ταῖς ἀποδόσεσι τραγῳδεῖ, ὅτι δὲ τῷ τέλει διπλῆν ἔξω νενευκῶς.

961. Εἰς κιθαρίσιν. | Οὕτως ἁπλοῖ, ἐπαιδάζοντο γὰρ περὶ τὴν κιθάρᾳ οἱ Ἀθηναῖοι τότε μανθάνειν μὴ φρονπίζοντες τὸ καλύπτεσθαι.

962.

ACTUS TERTII

SCENA TERTIA.

JUSTUS, INJUSTUS, CHORUS.

Dicam igitur de antiqua disciplina, quomodo se habebat.

Quando ego justa dicendo florebam, & modestia legibus sancita erat.

Primum sane, vocem pueri mutientis neminem audire licebat:

Dein *oportuit* in viâ compositè ire ad Citharœdum

Vicinos, nudos, confertim, etiamsi ningeret in modum farinæ cribro fuceretæ.

Deinde prædiscere carmen docuit fœmora non compressantes;

Nempe aut *illud*, Pallada terribilem urbium vastatricem, aut longe vagantem quendam clamorem:

Inten-

ΣΧΟΛΙΑ.

962. Κωμήτας. | Τὸ χ ὅτι κωμήτας τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ ἀμφόδῳ καὶ πόπυ ἔλεγον.

Κεκμώδη. | Ἀντὶ τῆς παχείαν Σύραν ἔχοντα φθεῖρα τοὺς κείμενος, ὅτι γὰρ παχύτεροι τῶν ἀλλάντων, κείμενοι γὰρ ἀλλᾶντες.

963. Τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας. | Ἀντὶ τοῦ ἀνεμπλάκτως ἑστῶτας πρὸς τὸ μὴ θλίβειν τὸ μέσον ἐμπλέκοντας τὰ αἰδοῖα ἐν τῷ ξυνέχειν τοὺς μηρούς.

964. Παλλάδα. | Εἴδη φορμάτων ἀμφότερα τὰ Παλλάδα πορθήτορα θεὰν, καὶ πολέμου τι βόαμα, τὸ μὲν ἕν πρώτερον Λαμπρυλλίου εἶναί φασιν Ἀθηναῖς τοῦ Μίδωνος υἱοῦ, ἔχει δ' ὧδε, Παλλάδα πορθήτορα κλητίζω πολεμαδόκον ἀγνὸν παῖδα Διὸς

Διὸς μεγάλου Δαμάσιππον, τὸ δὲ πηλίκον τι βόημα μὴ εὐξύνετον εἶναι δοκεῖ, ἐν δὲ ἀποσαίνεται εὑρεῖν Ἀριστοφάνη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, πῆχυν δέ φασιν αὐτὸ Κυδίδου Ἑρμιονέως πηλίκον τι βόημα λέγειν ἄλλως. ὅτως Ἐρατοσθένης, Φρυνίχου αὐτῷ τότε τῷ ῥήτορι μέμφεται ὡς Λαμπτρεῖς ὄντος τῆς Μιδωνος

Ἐπτεναμμένης τινὸ ἁρμονίαν ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν. 965

Εἰ δέ τις αὐτῇ βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέ τινα κάμπιν,

Οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρυνῖν ταύτας τὰς δυσκόλους κάμπτας,

Ἐπετείνετο τυπτόμενος πολλάς, ὡς τὰς μέσας ἀφανίζων.

Ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας, τὸν μισθὸν ἔδει φέρειν βαλέσθαι

Τοῖς παῖσιν, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπωλωλός. 970

Εἶτ' αὖ πάλιν ὦδῆς ἀνισαμένους συμψάλλειν, ἢ φέρειν ὀπαῖ

Εἴδωλον

ΣΧΟΛΙΑ.

961. Τὴν ἁρμονίαν.| Τὴν κιθάραν, ὡς Σωτάδης ἔστης τῆς παλαιᾶς ἁρμονίας ὑπ' ἀνειμένης ὡς οἱ νέοι ἐπενόησαν.

966. Κάμψειεν.| Ἀντὶ τοῦ εἰ καμπηδύσειτο, παλλασσόμενη τῇ φωνῇ τὴν φθόγγον ἀνενέγκειτο. οἷον κατακλώσων τὸ μαλθακὸν τῆς φωνῆς.

967. Κατὰ Φρυνίν.| Ὁ Φρυνὶς κιθαρῳδὸς Μιτυληναῖος, ἦν δὲ πρῶτος δὲ Ἀθηναίοις κιθαρῳδικῇ νικῆσαι παναθήναια ὅτε Καλλίας ἄρχων. οὗ δὲ Ἀριστοκλείτου μαθητὴς, ὁ δὲ Ἀριστόκλειτος τὸ μὲν οὗ ἀπὸ Τερπάνδρου, ἤκμασε δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ τὰ μηδικὰ, παραλαβὼν δὲ τὸν Φρυνίν αὐλῳδοῦντα, κιθαρίζειν ἐδίδαξεν. ὁ δὲ Ἴστρος Ἱέρωνος αὐτὸν φησι μάγειρον ὄντα Σωτὰ ἄλλοις δοθῆναι τῷ Ἀριστοκλείτῳ, ταῦτα δὲ ἔοικεν, εἰ μὴ οὗ γεγονὼς δοῦλος καὶ μάγειρος Ἱέρωνος.

Μέλπεσθ' ὅτ' ἂν μαθητὴν ἔχοι τις ἔτερος. Παλλάδα περσέπολιν δεινὴν δὲ ἐγκαλοῦμεν πολεμαδόκον ἀγελαίαν παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσσιππον. καὶ κατὰ λαμπτηρίδα ἑορτήν κατὰ λέξιν. τὸ δὲ Τηλέπορον βόημα Κυδάνδε τῆς Ἑρμογένους καθαιρεῖ ἀπό τινος τῶν φασιανῶν, τηλέπορόν τι βόαμα λέγειν.

Intendentes concentum, quem patres olim tradiderunt.
Siquis autem eorum ſcurriliter aliquid dixiſſet, aut quempiam vocis flexum feciſſet, 966
(Quales faciunt qui nunc ad Phrynidis modum hoſce miſeros flexus faciunt,)
Multis flagris cæſus erat, utpote qui muſas labefactaret.
In ludo autem ſedentes oportuit femur protendere
Pueros, nequid exteris offenderent indecorum: 970
Deinde rurſus, cùm reſurgerent, corradere *arenam* atque providere,

Signum

ΣΧΟΛΙΑ.

ρων, ἐκ ἂν ἀπέκρυψαν οἱ κωμικοὶ πολλάκις αὐτῶν μεμνημένοι, ἐφ' οἷς ἐκαινούργησε κλάσας τινὰ ᾠδὴν παρὰ τὸ ἀρχαῖον ἦθος, ὡς Ἀεισοφάνης φησὶ, καὶ Ἀεισκεφίτης, καὶ ὁ σκώπτων τὴν ἁρμονίαν ἔκλασεν ἐπὶ τὸ μαλθακώτερον, ἵνα ᾖ γνώσιμος καὶ ψυχρός.

968. Πολλάς.] Πληγὰς πολυτότε.

969. Ἐν παιδοτρίβου.] Εἰς τὸν τόπον ὅπου γυμνάζονται καὶ διατρίβουσιν οἱ παῖδες.

Περιβαλέσθαι.] Τυπτεῖν εὐκοσμίως καθεδεῖσθαι, ὡς μηδὲν τοῖς πλησίον ἐπισείσαι ἄκοσμον.

971. Συμψῆσαι.] Ἀντὶ τοῦ ζυγκλεῖσαι τὴν κόνιν ὡς μὴ σημεῖον ἢ τύπον ἐπιλοίπειν τοῖς καθεδρασι. ἐν γὰρ ψάμμῳ λεπτοτάτῃ ἐγυμνάζοντο, κατέλων δὲ τὸν τόπον ὅπου ἐκαθέζοντο, ἵνα μὴ σημεῖον τῆς ἕδρας ἑαυτῶν καταλείψειαν τοῖς ἐφεξῆς, ἀθρόοι γὰρ ἦσαν γυμνοὶ ἐφ' ὧν τοὺς ἐρωμένους.

Εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν γε.
Ἠλείψατο δ' αὖ τυμφαλῆ οὐδεὶς πώποτ' ἀνέρων πω πώποτ' ἄν, ὥς τε
Τοῖς αἰδοίοισι δρόσος, ἢ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει.
Οὐδ' ἂν μαλακὴν φυράσαιμι τῷ φωνὴν πρὸς τὸν ἔρωτ' ἄν
Αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκάδιζεν.
Οὐδ' ἂν ἐλέφας δειπνοῖ' ἐξοῖν κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος.
Οὐδ' ἂν ἄνηθον τῆς πρεσβυτέρων ἁρπάζειν, οὐδὲ σέλινον
Οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἀναλάξ.

ΑΔΙ. Ἀρχαῖά γε, ὦ διϊπολιώδη, καὶ πετίγων ἀνάμεσα,
Καὶ Κηκείδες ὦ Βυφονίων. ΔΙ. Ἀλλ' οὖν ταῦτ' ὀξὺν ἐκεῖνα,
Ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους, ἢ μὴ παίδυσις ἔθρεψεν.
Σὺ δ' ἐς τὰς νῦν σὺ δὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι. Ὥσε

ΣΧΟΛΙΑ.

977. Κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος. | Ὡς θερμὸν καὶ διεγεῖρον πρὸς τὰ ἀφροδίσια, παρηγόρηται τῦπο. κεφάλαιον δὲ τὸ πρὸς τοῖς φύλλοις καυλῶδες. ἐκ ἕτεμον δὲ κατὰ μῆκος ὡς νῦν, ἀλλὰ κατὰ κύκλον φησὶ διὰ τὸν κεφαλήν.

979. Κιχλίζειν. Ἀντὶ τοῦ λιπαρὲς ὄρτυγας τρώγειν, κίχλας ἐσθίειν. ἢ ἀπάκτως γελᾶν καὶ ἀμέτρως.

980. Τετίγων ἀνάμεσα. | Ἀρχαῖον τὸ τοὺς τέττιγας ἀναπλέκειν, τετέσι τοὺς κρωβύλους. (τοὺς κρωβύλους.) ἄλλως. οἱ ἀρχαιότατοι τῆς Ἀθηναίων τέττιγας χρυσοῦς ἐν τοῖς τῆς τειχῶν πλέγμασιν εἶχον, διότι οἱ τέττιγες μυσικοὶ ὄντες, ἀνάκειν

Signum amatoribus puberratis nequod relinquerent.
Ungebatur autem nullus puer tum infra umbilicum, ita ut
Pudendis ros & lanugo tanquam pomis efflorescebat.
Neque mollem admiscens vocem, versus amatorem,
Ipse seipsum oculis prostituens, accedebat.
Nec eligere inter cœnandum licebat raphani caput:
Neque anethum seniorum surripere neque apium;
Nec opsonia edere, nec genio indulgere, nec alternatim pedes tenere.

Inj. Antiqua *hæc sunt* & Jovialia *redolent*, & cicadarum plena *sunt*,

Et Cecîdæ & Buphoniorum. *Just.* Attamen hæc sunt illa
Per quæ viros pugnâ Marathoniâ claros mea disciplina enutrivit.
Tu autem hodiernos homines, statim vestibus involutos esse doces, Ita

ΣΧΟΛΙΑ.

κειται τῷ Ἀπόλλωνι, ὃς ἰῶ πατρῷῳ τῇ πόλει. τὰ δὲ διϊπόλεια ἦν ἀρχαιοτάτων ἑορτῶν, τὰ καὶ διάσια. τοῦ δὲ τέτιγας παρέλαβεν, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ κατὰ τιμὴν ἀναπλοκιμὸν ἦν τειχῶν χρυσῷ ἐχόντο τέτιγι, τεκμήριον ὅτι αὐτόχθονες ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι ὡς οἱ τέτιγες. καὶ Θεκυδίδης, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς ἦν εὐδαιμόνων ἡ πόλις χρόνῳ ἐπειδὴ χρῆσάς τε λιτὰς ἐπαύσαντο φορεῦντες καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐν ἕρσει κρωβύλων ἀναδήμασι ἦν ἐν τῇ κεφαλῇ τειχῶν.

981. Κηκείδης. | Ἀρχαῖῳ διθυραμβοποιὸς, ἧς μέμνηται Κρατῖνος ἐν πανόπταις. τὰ δὲ βωφόνια παλαιὰ ἑορτὴ, ἰῶ φασιν ἄγεσθαι μετὰ τὰ μυστήρια, ὅτε καὶ βῦν θύσειν εἰς ὑπόμνησιν τῆς πρώτης φονοθήνης βοὸς ἐν ἀκροπόλει ἁλαμβύθ τῇ πλάτῃ ἐν τῇ ἑορτῇ Διονυσίων. ἄλλως. ἑορτὴ Ἀθηναίων πάνυ ἀρχαία, ἐν ᾗ τοῖς διϊπολείοις φασὶ βῦν τὸ πάπανον καταφαγεῖν τὸ παρεσκευασμένον πρὸς τιμὴν θυσίαν. Βαύλωνα δέ τινα ὡς ἔχῃ πελέκει ὑποκτεῖναι τὸ βῦν, καθὰ καὶ Ἀνδροτίων μέμνηται διὰ τὸ τεθρίπτης.

982. Μαραθωνομάχης. | Τὰς ἐν μαραθῶνι τροπαιωθείσας τιμὴ Δαρείου σταλείαν, ἰῶ Δάτις ὁ τότε στρατηγὸς ἤγαγε ἔσαν περὶ πεντήκοντα μυριάδας. τὸ δὲ ἐντυλίχθαι, τὸ ἐναντίον γυμνοῦσθαι, ὑπ ἐγκαλύφθαι.

Ὥστε μ' ἀπάγχεσθ' ὅτῳ ὀρχεῖσθαι Πλαταιαῖοις δέον αὐτούς,
Τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῆ τῆς Τειτυγχείας.
Πρὸς ταῦτ' ὦ μειράκιον, θαῤῥῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ.
Καὶ πίστις μισεῖν ἀγορὰν, καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
Καὶ τοῖς ἀσχήμοσιν ἀχθεσθῆναι, κἂν σκώπτῃ τίς σε, φλέγεσθαι,
Καὶ τὴν θρασυτέροις ὑπανίσασθαι προσιοῦσι,
Καὶ μὴ δεῖν τὰς σαυτοῦ γνώμας καταργεῖν, ἄλλο τε μηδέν
Αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅλως τῆς ἀδοῦς μέλλεις τἀγαλμ' ἀναπλήσειν.
Μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσιέναι, ἵνα μὴ πρὸς ταύτῃ κακχηνῶσι,
Μήτε βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποδραμεῖν.
Μηδ' ἀντειπεῖν τῷ παιδὶ μηδέν. μηδ' Ἰαπετὸν καλέσῃς
Μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεστόμωσε.
ΑΔΙ. Εἰ ταῦτ' ὦ μειράκιον πείσῃ τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,
Τοῖς

ΣΧΟΛΙΑ.

984. Ὀρχεῖσθαι. | Ὠρχοῦντο γὰρ ἐν ὅπλοις ἐν τοῖς Πλαταιαίοις οἱ παῖδες. διὰ ἣ τὸ ἀφρεπὲς φησι προέχοντες τὴν αἰδοῖον τὴν ἀσπίδα, ὡσανεὶ τέκτων ἐν τῇ πομπῇ ἀσπιδηφορούντων διὰ τὸ ἐπικαλύπτεσθαι τὴν αἰσχύνην. μύξησι ἣ τὴν διαβολὴν εἰς τὴν ἀσπίδα τῆς θεοῦ.

985. Ἀμελῆ. | Ἐν τοῖς παλαιοῖς τὴν ἀντιγεφύρων, ἀμέλει τῆς τειτυγχείης εὑρῆσαι.

Τειτυγχείας.

Ita [illegible] facere, cùm, si opus sit in Panathenæis ipsos saltare,

Clypeum peni prætendens *quisque* [illegible] negligat.
Propterea, ô adolescentule, confidenter me superi[illegible]
monem elige. 986
Atque sic perdisces forum odisse, & à balneis abstinere:
Turpibusque rebus pudefieri: & siquis in te dicteria dicat, exardere:
Atque de sede senioribus assurgere accedentibus:
Neque parentibus tuis malefacere, neque aliud quicquam
Turpe admittere; quoniam verecundiæ exemplar expleturus es: 991
Neque saltatricis *domum* intrare, nequando istis inhians,
Malo petitus à Meretricula, bonâ tuâ famâ excutiaris:
Neque patri contradicere quicquam, neque Japetum illum appellando,
Exprobrare ei ætatem à qua tu enutritus es. 995
Inj. Si in his, ô adolescentule, huic obtemperes, ita me Bacchus amet,

Hippocratis

ΣΧΟΛΙΑ.

Τετοηλοτίας. | Εἶδος ὀρχήσεως, ἣ καλεῖται ἐνόπλιος. διὰ δὲ τὸ εἰς Ἀθηνᾶν ταύτην τελεῖσθαι, τετοηλότερα κέκληται. τετοηλὸς γὰρ ἡ κεφαλὴ παρ' Αἰολεῦσιν, ἐγκυήθη δ' Ἀθηνᾶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. ἐτέλουν δὲ ταύτην τὴν ὄρχησιν, οἱ ἀφέτερον μὲν ὡπλισμένοι καὶ τὴν ἀσπίδα ἐν πλαγίῳ φέροντες, οἱ δὲ ἕτερον δ', ἔμπροσθεν ἀλλήλων ἔφερον. σημειωτέον δέ φασι τὴν ζωστῆρα, πρῶτον γὰρ πληθυντικῶς εἶπων εἰς ἑνικὸν ἀπολήγων.

990. Μὴ πρὸς τὰς σταμῖνας. | Ἀντὶ τοῦ μὴ ἐν γνάμοις ἀλλ' ἐν τοῖς γονέων, ὅπερ μέλλει μολυνεῖν τὴν αἰδῶ.

991. Ὅτι τῆς αἰδοῦς. | Εἰκὸς μέλλεις τῆς αἰδοῦς τὰ ἀγάλματα πληρώσειν, γενόμενος δ' καὶ ἀφαιρεῖσθαι.

995. Μήλῳ βληθείς. Ἀντὶ τοῦ ἔρωτι, μηλοβολεῖν γὰρ ἔλεγον τὸ εἰς ἀφροδίσια δελεάζειν, ἐπεὶ καὶ τὸ μῆλον Ἀφροδίτης ὄζειν ἔφερον.

Τοῖς Ἱπποκράτες ὑέσιν εἴξεις. ν' ... βλι-
τομάμαν.
... οὐκ λιπαρὸς γὰρ ἀνὴρ ἐν γυμ-
νασίοις διατελεῖς,
Οὐ σωμύλλων κατὰ πλὴν ἀγορὰν τριβολεκτροπέλ',
οἷά περ οἱ νῦν,
Οὐδ' ἐλκόμενος πρὸς παραγωγεῖς γλισχρομυκλο-
γλωξεπιτρίπτης. 1000
Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν καλὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις
ἀποδρέξεις
Στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος
ἡλικιώτου.
Μίλακος ὄζων, καὶ ἀγεραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλ-
λοβολούσης
Ἥρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπότ' ἀν πλάτανος πέλεα
ψιθυρίζῃ.

Ἦν

ΣΧΟΛΙΑ.

997. Τοῖς Ἱπποκράτες.] Οὗτοί εἰσι Τελέσιππος, Δημοφῶν, Περικλῆς, διαβαλλόμενοι εἰς ὑωδίαν. καὶ Εὔπολίς φησιν ἐν δήμοις, Ἱπποκράτες τε παῖδες ἐμβόλιμοί τινες, βληχητὰ τίκτα καὶ ὑδαμῶς τῶ ῥύγχει.

Βλιτομάμαν.] Μορὸν, τὸ γὰρ βλίτον μωρὸν εἶναι δοκεῖ λάχανον. εἰκότως ἢ εἶπε καλῶσι καὶ ὁ καλέσασι πρὸς τὸ εἴξεις. διὸπερ μὴ γὰρ ἅπαξ ἔμελλεν ὁμοια πείσεσθαι εἴξεις εἶπε, διὸπερ ἢ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν ὅτως ἀεὶ ἔμελλε καλεῖσθαι, καλῶσιν εἶρηκε.

999. Τριβολεκτροπέλα.] Ἐκ τῆ τρίζειν καὶ ἐκτροπέλ Ζύγκειται, ἀντὶ τῆ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀποβλητα καὶ ἀνώμαλα.

1000. Γλισχρομυκλογλωξεπιτρίπτης.] Ἐκ τῆ γλίσχρου καὶ ἀνπλογίας πεποιημένος τῆ καὶ δυσαμβώτου ἐπιτρίψαι.

1001. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν.] Ἐνταῦθα γὰρ ἐδίτριβον οἱ φιλόσοφοι, διὸ γὰρ καὶ γυμνάσιον ἀπὸ Ἑκαδήμου τινὸς καταλειφθὲν τῶν κτῆσιν ἑαυτῆ πρὸς ὁπωσδήποτε τῆ τόπου, περὶ αὐτὸν δ' ἦσαν αἱ ὄντως ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεῆ, αἱ καλῆνται μορίαι, ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον ἦν Παναθηναϊκὸν. τὸν δὲ στέφανον τῆ καλάμου προέκειτο

Hippocratis filiis similis eris, & te vocabunt fatuum.

Just. Atqui nitidus profecto & floridus in gymnasiis versaberis:

Non balbutiens in foro incondita verba, (qualia hi nunc dierum *solent.*)

Nec in jus tractus propter negotiolum sordido-litigioso perditum. 1000

At in Academiam descendens sub olivis decurres,

Coronatus albo Calamo, simul cum modesto coætaneo,

Milacem redolens ac tranquillitatem, & populum efflorescentem,

Verno tempore gaudens, cum platanus ulmo adsusurrat.

Hæc

ΣΧΟΛΙΑ.

προέκειτο ὡς ἁπλούστερον ὄντα καὶ ἀφελέστερον, ἢ ὅπ᾽ αὐτῷ τέρον οἱ Διόσκυροι.

Ὑπὸ τὰς μορίας. | Αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Μορίαι ἐκαλοῦντο. λέγουσι γὰρ ὅπι Ἁλιρρόθιος ὁ παῖς Ποσειδῶνος ἠθέλησεν ἐκκόψαι αὐτὰς, διὰ τὸ τῆς ἐλαίας εὑρεθείσης, κειθῶσαι τῆς Ἀθηνᾶς τὴν πόλιν, ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν καὶ ταύτης ἐπιτυχὼν, ἔπληξεν ἑαυτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ διὰ τοῦτο μορίαι ἐλαῖαι ἐκλήθησαν. ἢ διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τι παρέχειν εἰς τὰ Παναθήναια, χέρνιβον γὰρ ἐλαίᾳ ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. ἐπεφύτευτο δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ κίνδυνον, ἔθος ἦν τοῖς ἀσκημόνοις, ἀλειφαμένοις ἐν τῷ Ἠλίῳ, τρέχειν. ἄλλως. ἠπηδηκὼς τῆς Ἀθήνας ὁ Ποσειδῶν ὅπλῃ τῇ τῆς ἐλαίας ὑπεδέξει, ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἁλιρρόθιον ταύτην τεμοῦντα, ὁ δὲ ἀναστείνας τὸν πέλεκυν, ταύτης μὲν ἠστόχησε, τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ πλήξας ἐτελεύτησε, καὶ ὕστερον μορία ἡ ἐλαία ἐκλήθη, ὡς μόρα παρεκλική. διὸ δὲ ἡ Ἀκαδημία ζηλεῖόν τι ἐν Ἀθήναις ἐλαίας καὶ ἄλλοις ποὶ κίνδρεσι κατάσκιον.

1002. Καλάμῳ λευκῷ. | Λιτὸς γὰρ καὶ ἀφελέστερος ὁ τοιοῦτος στέφανος, διὸ δὲ τοὺς Διοσκύρους ἴδιον στεφανοῦσθαι καλάμῳ.

1003. Μίλακος. | Εἶδος βοτάνης, παρέμιξε τὸ ἀφελεμοσύνης, ἀφελεμοσύνη δὲ φυτὸν, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς, ἐν Ἀκαδημίᾳ φυόμενον, ἢ λεύκη δὲ ὁμοία πλατάνῳ. ἄλλως. ἀφελεμοσύνη εἶδος ἄνθους. οἷον πάσης εὐφορίας οὖσαν καὶ

Τοῖς Ἱπποκράτες ἡέσιν εἴξεις, καί σε καλῶσι βλιτομάμμν.

ΔΙ. Ἀλλ' οὖν λιπαρός γε & εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίβῃς,

Οὐ σωμύλλων κατὰ πλῶ ἀγορὰν τειβολεκηράπελ', οἷάπερ οἱ νῦν,

Οὐδ' ἐλκόμμνος περὶ πραγμάτιν γλιχρομυκλογεξεπιτρίπτν. 1000

Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν καλκὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποδρέξεις

Στεφμνωσάμμνος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτν.

Μίλακος ἄζων, & ἀπραγμοσύνης & λεύκης φυλλοβολέσης

Ἥρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπότ' ἀν πλάτμνος πελέᾳ ψιθυρίζῃ.

Ἦν

ΣΧΟΛΙΑ.

997. Τοῖς Ἱπποκράτες.] Οὗτοί εἰσι Τελέπτπος, Δημοφῶν, Πεισκλῆς, διαβαλλόμμνοι εἰς ὑβρίαν. καὶ Εὔπολίς φησιν ἐν δήμοις, Ἱπποκράτες τε παῖδες ἐμβόλιμοί τινες, βληχητὰ τέκνα καὶ ἀδαμῶς τῆ ῥήτρᾳ.

Βλιτομάμαν.] Μωρὸν, τὸ γὰρ βλίτον μωρὸν εἶναι δοκεῖ λάχανον. εἰκότως ἢ εἶπε καλῶσι καὶ ἀ καλέσασι πρὸς τὸ εἴξεις. διόπερ μὲν γὰρ ἅπαξ ἔμελλεν ὅμοια πείσεσθαι εἴξεις εἶπε, διόπερ δὲ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν ὅτως ἀεὶ ἔμελλε καλεῖσθαι, καλῶσιν εἰρηκε.

999. Τειβολεκηράπελα.] Ἐκ τῆ τείβειν καὶ ἐκηράπελον Σύγκειται, ἀντὶ τῆ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀπόβλητα καὶ ἀνώμαλα.

1000. Γλιχρομυκλογεξεπιτρίπτν.] Ἐκ τῆ γλίχρα καὶ ἀνπλογίας πεποιημένον τὸ καὶ διασαθρῶ ἐπιτρίψαι.

1001. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν.] Ἐνταῦθα γὰρ ἐλίπεσον οἱ φιλόσοφοι, διὰ γὰρ καὶ γυμνάσιον ἀπὸ Ἑκαδήμν πνὸς καταλειφθὲν τὴν κῆπον ἑαυτῆ πρὸς ὁπισθόλιθον τῆ τόπν, ὅθεν αὐτὸν δ' ἦσαν αἱ ὄντως ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεᾶ, αἱ καλῶνται μορίαι, ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον ἦν Παναθηναίων. τὸν δὲ στέφανον τῆ καλάμν προέκειτεν

Hippocratis filiis ſimilis eris, & te vocabunt fatuum.

Juſt. Atqui nitidus profecto & floridus in gymnaſiis verſaberis:

Non balbutiens in foro incondita verba, (qualia hi nunc dierum *ſolent.*)

Nec in jus tractus propter negotiolum ſordido-litigioſo-perditum.

At in Academiam deſcendens ſub olivis decurres,

Coronatus albo Calamo, ſimul cum modeſto coætaneo,

Milacem redolens ac tranquillitatem, & populum efflo-reſcentem,

Verno tempore gaudens, cum platanus ulmo adſuſurrat.

Hæc

ΣΧΟΛΙΑ.

προσέκειντο ὡς ἁπλούστερον ὄντα καὶ ἀφελέστερον, ἢ ὅπ ἀυτῷ σέφον οἱ Διόσκυροι.

Ὑπὸ τῶν μοείων. | Αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Μορίαι ἐκαλοῦντο. λέγεται γὰρ ὅπ Ἀλιῤῥόθιος ὁ παῖς Ποσειδῶνος ἠθέλησεν ἐκκόψαι αὐτὰς, διὰ τὸ τῆς ἐλαίας εὑρεθείσης, κειθῆναι τῆς Ἀθηνᾶς τὴν πόλιν, ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν καὶ ταύτης ἁπτυχὼν, ἔπληξεν ἑαυτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ διὰ τοῦτο μορίαι ἐλαῖαι ἐκλήθησαν. ἢ διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κακτημόνων ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τι παρέχειν εἰς τὰ Παναθήναια, κέραμον γὰρ ἔλαιον ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. ἐπεφύτευτο δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ ἄνδρον, ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἀσκημόνοις, ἀλειφαμμόνοις ἐν τῷ Ἠλίῳ, πρέχειν. ἄλλως. ὑπηθεὶς τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ποσειδῶν ὅτι τῇ τῆς ἐλαίας ἐπιθείξει, ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἀλιῤῥόθιον ταύτην τεμοῦντα, ὁ δὲ ἀναπείνας τὸν πέλεκυν, ταύτης μὴν ἠσχήνησε, τὸν δὲ πόδα αὐτῆς πλήξας ἐτελεύτησε, καὶ ὕστω μορία ἡ ἐλαία ἐκλήθη, ὡς μόρα παρεκβική. διὸ δὲ ἡ Ἀκαδημία χολεῖόν τι ἐν Ἀθήναις ἐλαίαις καὶ ἄλλοις τισὶ δένδρεσι κατάσκιον.

1002. Καλάμῳ λευκῷ. | Λιτὸς γὰρ καὶ ἀφελέστερος ὁ τοιοῦτος στέφανος, διὸ δὲ τῷ Διοσκύρων ἴδιον στεφανοῦσθαι καλάμῳ.

1003. Μίλακος. | Εἶδος βοτάνης, παρέμυξε τὸ ἀφεγμοσύνης, ἀφεγμοσύνη δὲ φυλὸν, ὡς Ἀεισοφάνης ὁ χαμαπτικὸς, ἐν Ἀκαδημίᾳ φυόμενον, ἢ λεύκη δὲ ὁμοία πλατάνῳ. ἄλλως. ἀφεγμοσύνη εἶδος ἄνθους. οἷον πάσης εὐφοδίας ὄζον καὶ

ἀσφαλείας, ἢ ἀπεσταλμοσύνης, ἀντὶ τῦ πολυπεσταλμοσύνης. τὸ δὲ ψιθυρίζει, ἀντὶ τῦ ἀνέμου πίπτοντος μαλακῶς καὶ ῥηγμα διὰ βάθους φύλλων εἰσιόντος.

Ἦν ταῦτα ποιῇς ἃ ἐγὼ φράζω,
Καὶ πρὸς τούτοις προσέχοις τὸν νοῦν,
Ἕξεις ἀεὶ σῆθος λιπαρόν,
Χροιὰν λαμπράν, ὦμους μεγάλους
Γλῶτταν βαιάν, πυγὴν μεγάλην,
Πόδιον μικρόν. ἢν δ' ἄρ' οἱ νῶν,
Ἐπιπλόκης, πρῶτα μὲν ἕξεις
Χροιὰν ὠχράν, ὦμους μικρούς,
Σῆθος λεπτόν, γλῶτταν μεγάλην,
Πυγὴν μικράν, κωλὴν μεγάλην,
Ψήφισμα μακρόν. καί σ' ἀνατείσει,
Τὸ μὲν αἰσχρὸν ἄπαν, καλὸν ἡγεῖσθαι,
Τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν. ἐς πρὸς τούτοις
Τῆς Ἀνδρομάχης
Καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

Ἀνδ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1005. Ἦν ταῦτα ποιῇς. | Ἔκθεσις τῆς ἁπλῆς ἐκ καλῶν ὁμοίων ἀναπαιστικῶν δεκαπέντε, ὧν τὰ μὲν ἐν δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ τεσσαρακαιδέκατον μονόμετρον ὃ πρωτέλεστον ὀνομάζεται. τὸ τελευταῖον ἐφθημιμερές, ὃ καλεῖ παρεσιμακὸν ὡς ἑπτά, ὅτι πρὸ τέλει δύο ἁπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος τῆς κώλου ἔξω γενομένη.

1009. Γλῶτταν βαιάν. | Σωφροσύνης ξύμβολον, οἷον μὴ φλυαρολογεῖν, τὸ δὲ πυγὴν μεγάλην, ἢ γέλωτος χρέος, ἢ διὰ τὴν ῥοπὴν ἕξεις πυγὴν μεγάλην. πόδιον δὲ τὸ μόριον τῆς ἀνδρός, αἰνίττεται δὲ εἰς τὴν Ἀδωναίας.

1012. Χροιὰν ὠχράν. | Διὰ τὴν ἀταξίαν.

Ὦμους

εἰσιόν]Θ, ὥσπερ ψεγαλαῖ τὰ δίνδρα, ὅσῳ ψιυείζειν λέγῃ, χὴ Θεόκε]Θ, ἀλλὰ τὸ ψιυέισμα.

Hæc ſi facias, quæ ego dico,
Et ad hæc animum attendas,
Habebis perpetuò pectus nitidum,
Colorem lucidum, humeros latos,
Linguam modicam, podicem magnum,
Penem parvum : quod ſi iis, quæ hodierni hi *faciunt*,
Operam dederis, primum quidem habebis
Colorem pallidum, humeros exiguos,
Pectus gracile, linguam magnam,
Podicem parvum, penem magnum,
Decretum longum : atque tibi perſuadebit
Turpiſſimum quodvis honeſtum ducere
Et honeſtum turpe ; & præterea
Antimachi
Petulantiâ oppleberis.

Antiſtrophe

ΣΧΟΛΙΑ.

Ὠμοχειρίδες. | Γεφύρεται χὴ λεπτὴς χὴ λευκὴς, οἷοι φησὶ ἀγυμνάστων χὴ ἀργῶν.

1015. Ψήφισμα μακρόν. | Τὸ ἐκ πολυλογίας ζυγκεκυθμον, ἀντὶ τοῦ μεγάλῳ ψηφίσματι γράψεις.

1018. Τῆς Ἀντιμάχου. | Οὗτος ὡς κίναιδος χὴ εὐμορφος χὴ θηλυμανὴς κωμῳδεῖται, δεύτερος ὁ ἐπὶ πονηρίᾳ κωμῳδούμενος, τρίτος ὁ ψευδὴς λεγόμενος, τέταρτος ὁ τραπεζίτης ὃν μέμνηται Εὔπολις ἐν δήμοις, πέμπτος ἰσοδιογένης, τάχα δ' αὐτὸς ὢν πρὸς εὐμορφῳ.

1020. Ὦ

Ἀνάπαιστοι Κώλων ιϛ.

Χο. Ὦ καλλίπυργον σοφίαν
Κλεινοπάτραν τ' ἐπασκῶν,
Ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
Σῶφρον ἔπεσιν ἀμφιθορ.;
Εὐδαίμονες δὴ ἄρ' ἦσθ' οἱ
Τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς
Τῶν προτέρων πρὸς οὖν ζάλῃ ὦ κομψο-
πρεπῆ μῦθον ἔχων,
Δεῖ σε λέγειν τι καινόν, ὡς
Εὐδοκίμησεν ἀνήρ.
Δεινῶν δέ σοι βυλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτὸν,
Εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ κ μὴ γέλωτ' ὀφλήσῃς.

ΑΔΙ. Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπινεύω τὰ σκάφη λαβεῖν, κἀπεύχομαι
Ἄπορα ταῦτ' ἐναντίας γνώμῃσι ξυνταράξαι.
Ἐγὼ δ' ἥττων μὲν λόγῳ δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
Ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ἧκι πρώκτος ἐπενόησα
Καὶ τοῖσι νόμοις κ τὰς δίκας πανταχοῦ ἀνακλέξαι.
Καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἕξ' ἄξιον σατύρων,
Αἰρέμονον

ΣΧΟΛΙΑ.

1020. Ὦ καλλίπυργον. | Ἑτέρα εἴδεσις ἀκέλευς χορῷ μεσῳδικῇ ἀντίστροφος ὁμοία τῇ προῤῥηθείσῃ στροφῇ, ἐκ κώλων χορειαμβικῶν ὀπτωκαιεικοσυλλάβων, ὡς τὰ τῆς στροφῆς καθ' ἕκαστον ἔχοντων, δέκα, πλὴν τοῦ πέμπτου ἐξ ὀπτείτου καὶ διϊάμβου συγκειμένου καὶ τοῦ ἑβδόμου ἐκ χορειάμβου ἰάμβου, καὶ ἀνταπαίστου, ἐν ἑκάστῃ δὲ στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τελεσμένοι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τοῦ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

1132. Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπινεύω. | Εἴδεσις ἑτέρα διπλῆς

Antiſtrophe Verſuum xii.

Cho. O qui ſublimem ſapientiam
Inclytiſſimámque excolis!
Quam ſuavis ſermonibus tuis
Modeſtus ineſt flos?
Beati ſane erant,
Qui tunc olim vixerunt, quando tu eras
Inter priſcos. Ad hæc igitur, ô tu
Qui feſtivam muſam habes,
Opus eſt ut dicas aliquid novi; quoniam
Præclarè ſe dedit *hic* homo.
Acutis autem conſiliis tibi opus eſſe videtur adverſus ipſum;
Si virum vincere vis & non ridiculum fieri.
Inj. Atqui dudum mihi viſcera pene præfocata ſunt,
& cupiebam
Omnia hæc contrariis ſententiis conturbare.
Ego enim inferior ſermo ob hoc ipſum appellatus ſum
Inter magiſtros, quoniam primus excogitavi
Et legibus & juri contraria dicere.
Atque hoc pluſquam decies mille dignum eſt ſtateris,

Ut

ΣΧΟΛΙΑ.

πλῆς ἀμοιβαίας ἐν στίχων ἰαμβικῶν τελεμίτρων καταληκτικῶν μθ. ὧν τελευταῖος, ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν τὸ μὴ εὐρύσχοκ-τος εἶναι. τὸ δὲ μέσον Ἱππονάκτειον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἐξ ὧν ἀνδικῆσα.

1014. Ἐγὼ γὰρ ἤπιον. | Ὅτι ποιᾶ αὐτοῦ ἠπιότητι, ἢ ὅτι τὰ ἤπια λέγω ἐπὶ τὸ πάντας ἠπιᾶσθαι.

1037. Καὶ τοῦτο. | Τὸ τινὰ λαβόντα δίκην τῷ ἀδίκῳ λόγῳ νικᾶν, τὸ δὲ σκέψαι, ἐκ τοῦ Φειδιππίδου.

1042. Κα-

Αἰρέμμυον τὰς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾶν.
Σκέψαι δὲ τῷ παιδὶ σὺν ἢ πέπουθεν ὡς ἐλέγξω,
Ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον σὺν ἐάσῃ. 1040
Καί τοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λυχνά;

ΔΙ. Ὅτι κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΔΙ. Ἐπίσχες. εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
Καί μοι φράσον, τῷ τοῦ Διὸς παίδων λίαν ἄνδρ' ἄριστον
Ψυχρὸν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;

ΔΙ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω. 1046

ΑΔΙ. Πῶς ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λυχνά;
Καί τοι τίς ἀνδρειότερον λοῦται; ΔΙ. Ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα,
Ἃ τῷ νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
Πλῆρες τὸ βαλανεῖον πιεῖ, κενὰς δ' τὰς παλαίστρας. 1050

ΑΔΙ. Εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὸν Ἀμφιεβοῦν ψέγεις. ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
Εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
Τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἄν, οὐδὲ τὰς σοφὰς ἀπομοίας.

Ἀνειμι

ΣΧΟΛΙΑ.

1042. Κάκιστόν ἐστι.] Ἐμοὶ γὰρ ἡ χαυνοῖ τὰ σώματα, δειλότατον δ' εἶπεν, ἐκλύει γάρ.

1043. Μέσον ἔχω.] Λαβὼν σε ἄφυκτον ἔχω εὐθὺς μέσον λαβών, ἢ μεταφορὰ δ' ἀπὸ τῶν παλαιστῶν λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον καὶ ὑπαωρίαν, τὸ δὲ εὐθὺς ἀντὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ.

1047. Ἡράκλεια λυχνά.] Ἰσυκὸς φησι τὸν Ἥφαιστον κατὰ ἀμφιεὼν ἀναδῦναι Ἡρακλεῖ λυχνὰ θερμῷ ὑδάτων, ἐξ ὧν τὰ θερμὰ πηγὲς φασιν Ἡράκλεια γίνεσθαι, οἱ δὲ φασιν ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ

Ut quis inferiores ſermones eligat atque ita vincat.
Animadverte autem diſciplinam illam, quâ fretus eſt, ut redarguam,
Qui te calidâ lavari primùm inquit *ſe* non permiſſurum.
Atqui quâ ratione fretus calida vituperas balnea? 1041
Juſt. Quoniam peſſimum id eſt, & timidum reddit virum.
Inj. Manedum; ſtatim enim te medium teneo prehenſum, ut effugere nequeas.
Atqui eloquere *mihi*, filiorum Jovis quémnam virum præſtantiſſimum
Animo credis, dic mihi, & plurimos labores exantlâſſe?
Juſt. Ego quidem neminem Hercule præſtantiorem virum judico. 1046
Inj. Ubi frigida ſane unquam vidiſti Herculana balnea?
Atqui quis eo fortior erat? *Juſt.* Hæc *utique* hæc ſunt illa
Quæ dum juvenes perpetuo interdiu in ore habent,
Plenum faciunt balneum, vacuas autem palæſtras. 1050
Inj. Deinde in foro verſandi conſuetudinem vituperas, ego verò laudo.
Si enim hoc malum eſſet, Homerus profectò nunquam feciſſet
Neſtorem oratorem, neque ſapientes *ſuos* omnes.

Redeo

ΣΧΟΛΙΑ.

ϛακλεῖ μογήσαντι ἢ Ἀθηνᾶ θερμὰ λυ[illegible] ἐπαφῆκεν, ὡς Πείσανδρος. Τῷ δ' ἐν Θερμοπύλαις διὰ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ, Πείσει θερμὰ λοετρὰ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

1049. Ἃ δὴ νεανίσκων. | Ὡς ταῦτα ἀγαμαίων νεανίσκων λαλούντων, ἢ εὐρυμῶν ἀλογόπ.

1059. Ὁ

Ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλωττζαν, ἣν ὁδὶ μοὺ
Οὔφησι χρῆναι τὰς νέας ἀσκεῖν, ἐγὼ δέ φημι. 1055
Καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μείζω.
Ἐπεὶ σὺ δι' τὸ σωφρονεῖν, τῷ πώποτ' εἶδες ἥδη
Ἀγαθόν τι γιγόμενον; φράζον, ϛ μ' ἐξέλεγξον εἰπών.

ΔΙ. Πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε δι' τοῦτο τὴν μάχαιραν.

ΑΔΙ. Μάχαιραν; ἀσεῖόν γε κέρδος. ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων. 1060
Ὑπερβολὴ δ' οὐκ ἐκ λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντζα πολλά
Εἴληφε δι' πονηρίαν; ἀλλ' ἢ μὰ Δί' ἢ μάχαιραν.

ΔΙ. Καὶ τὴν θέτιν δ' ἔγημε δι' τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

ΑΔΙ. Κἄτ' ἀπολιπὼν αὐτόν γ' αὐτὸν, ᾤχετ', ἢ γὰ ἦν ὑβριστής,
Οὐδ'

ΣΧΟΛΙΑ.

10 9. Ὁ γοῦν Πηλεύς. | Ὅτε ἀφῆκεν αὐτὸν Ἀχαιὸς μεταξὺ θείων, οἱ θεοὶ δεδώκασιν αὐτῷ ξίφος ἐκ ἄμωμον ἐκ θείων. πνὲς δ' ἐπὶ τῷ Πελίᾳ ἀγῶνί φασι τὸν Πηλέα λαβεῖν διὰ σωφροσύνην ἠφανισμένον μάχαιραν. ἄλλως. ὁ Πηλεὺς ἠμύνετο σωφρονέστατος, καί ποτε Ἱππολύτης τῆς γυναικὸς Ἀκάστου ἐρασθείσης αὐτοῦ, καὶ μὴ συνηθείσης πεῖσαι, ἀλλὰ διαβολὴν ἐκπαμβήσης ὡς ἄρα ἐπεχείρησε βιάσασθαι αὐτήν, ὁ Ἀκαστος μαθὼν, καὶ λαβὼν αὐτὸν, εἰς ἐρημίαν καὶ ἐκ ὅπλων γυμνώσας, ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ ἀνεχώρησεν εἰπὼν, εἰ δύναιτο ἐκ σωθήσῃ. ὡς δ' ἔμελλεν ὑπὸ θηρίων διαφθείρεσθαι, οἱ θεοὶ μάχαιραν αὐτῷ ἐχαρίσαντο ἠφανισμένον δι' Ἑρμοῦ, καὶ ἔτως ἔφυγε τὸν κίνδυνον. ἄλλως. Πηλεὺς Φῶκον τὸν ἀδελφὸν κατὰ παιδιὰν ζωὴ Τελαμῶνι δολοφονήσας φεύγει εἰς Φθίαν πρὸς Εὐρυτον τὸν Ἀκτορος, ὑφ' ὃ καὶ καθαίρεται. ἐκεῖθεν ὁπὸ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου

Redeo ſane hinc ad linguam, quam hicce quidem
Negat oportere juvenes exercere, ego autem aio. 1055
Et modeſtum eſſe quoque dicit oportere: duo mala maxima;
Quoniam, tu, per modeſtiam cui unquam vidiſti jam
Boni aliquid eveniſſe? dicito, & me dicendo redargue.

Juſt. Permultis. Peleus enim per hanc accepit gladium.

Inj. Gladium? feſtivum ſane lucrum accepit ille miſer!
Hyperbolus autem annon ex lychnis pluſquam talenta multa 1061
Adeptus eſt per nequitiam? At non, per Jovem, gladium.

Juſt. Quinetiam, Thetin duxit propter modeſtiam Peleus.

Inj. Et ita relicto illo *ea* diſceſſit: non enim laſcivus erat,
Nec

ΣΧΟΛΙΑ.

ὥρα ἐλθὼν, Εὐρύτῳ ἐντυγχάνει καὶ κλείνει τοῦτον ἄκων. πάλιν δὲ ὁ Πηλεὺς ἐκ Φθίας φυγὼν εἰς Ἰωλκὸν πρὸς Ἄκαστον ἀφικνεῖται, καὶ καθαίρεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἀσυδάμεια δὲ ἡ Ἀκάστου γυνὴ ἐρασθεῖσα Πηλέως καὶ μὴ πείσασα αὐτὸν διὰ Ϲωφροσύνην Ϲωελθεῖν αὐτῇ, καταψεύδεται αὐτοῦ πρὸς Ἄκαστον ὡς ἀποπειρασθέντος αὐτῆς. ὁ δὲ, κλεῖναι μὲν οὐ καθῆκεν, οὐκ ἐβιάσθη, ἄγει δὲ αὐτὸν εἰς θήραν εἰς τὸ Πήλιον, ἀποκοιμηθέντα δὲ αὐτὸν Ἄκαστος καταλιπὼν, καὶ τὴν μάχαιραν ὑπὸ τὴν κόπρον τῶν βοῶν κρύψας ἐπανέρχεται, ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ μὴ εὑρὼν τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἀπόλλυσθαι καταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν Κενταύρων. σώζεται δὲ ὑπὸ Χείρωνος, ὃς καὶ τὴν μάχαιραν ἐκζητήσας δίδωσιν αὐτῷ.

1061. Ὑπέρβολος.] Οὗτος λυχνοποιὸς ὢν, πάνυ πανοῦργος καὶ δεῖ. ὁ γὰρ χαλκῷ μόνον ἐχρῆτο πρὸς τὴν τῶν λύχνων κατασκευὴν, ἀλλὰ καὶ μόλιβδον ἐνέπλεκεν ἵνα πολὺ βάρος ἔχοντες πλείονος ἄξιοι ὦσι, καὶ ὅτως ἠπάτα τοὺς ὠνουμένους.

1064. Κἄτ' ἀπολιπεῖσά γ' αὐτόν.] Φασὶν ὅτι τοὺ γινομένους παῖδας ἐκ τῆς Πηλέως ἡ Θέτις λαμβάνουσα ἐπεῖχε τὸ πῦρ τοῦ θνητὸν αὐτῆς σῶμα, βουλομένη αὐτοὺς ἀθανάτους ποιεῖν, καὶ πολλοὺς ἔκαυσε, καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἓν τειχέσα, ἐπέθηκεν εἰς τὸ πῦρ, καὶ γνοὺς ὁ Πηλεὺς ἐβόησεν, ἡ δὲ λυπηθεῖσα ἐχωρίσθη. ἄλλως. ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος ἐνέβαλλε τοὺς ἐκ Πηλέως γεννωμένους, γνῶναι βουλομένη εἰ θνητοί εἰσιν, ἑτέρους δὲ εἰς πῦρ, ὡς Ἀπολλώνιός φησι.

καὶ

καὶ δὴ πολλῶν διαφθειρόντων, ἀναγκάσαι τὸν Πηλέα καὶ καλέσαι τὸν Ἀχιλλέα ἐμβληθῆναι εἰς λέβητα. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς φησὶν ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθῆναι τῆν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν. Στάφυλος δ' ἐν τῇ περὶ Θεσσαλίας φησὶ Χείρωνα σοφὸν ὄντα καὶ εὐσεβοῦντα ἔμπειρον βυλόμενον τὸν Πηλέα ἔνδειξον

Οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς δρώμασι, τὴν νύκτα παννυχίζειν.
Γυνὴ δὲ σὺν μορμυρμόνι χαίρει. σὺ δ' εἶ κερόπιτος.
Σκέψαι γὰρ ὦ μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἄπτυστα
Ἄνεσιν, ἡδονῶν δ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι.
Παίδων, γυναικῶν, κοτταβίων, ὄψεων, πότων, κιχλισμῶν.
Καί τοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς; 1070
Εἶεν. παίρειμ' ἐνθεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀναγκας.
Ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσας, τί, κατελήφθης;
Ἀπόλωλας. ἀδυνατῶ γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλεῖν
Χρῶ τῇ φύσει, Σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
Μοιχὸς γὰρ ἂν τύχῃς ἁλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς ἄνδρα. 1075
Ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας. εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπαινενεγκεῖν.
Κἀκεῖνο. ὡς ἥττων ἑαυτοῦ ὢν ἐμοίχευσα γυναικῶν.
Καί τοι σὺ δικαίως ὤν, θεῶν πῶς μεῖζον αἶν δύναιο;

ΔΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1066. Συναμμορμυρίζει. | Ἀνδρὶ συνεπάζασα πρὸς μίξιν, συνάμμορος δ' ἡ μορμυρίζουσα, σὺν δὲ τὸ αἰδοῖον, ὅθεν καὶ σπλωνίς, συνάμμορος ἐν τῷ πορνικόν. Κερόπιτος δ' ὁ μίζας λῆρος κατ' ἐπίτασιν λαμβανομένου τῆς ἵππου.

1069, Κοτ-

δοξον ἡμῖν εἶναι μεταπέμψαι τὴν Ἄκτορος θυγατέρα τὴν Μυρμιδόνος, καὶ λόγους διαπεῖραι ὅπη μέλλει γαμεῖν τῷ Θέτιν Πηλεῖ Διὸς διδόν]ος αὐτῷ, οἱ δ' θεοὶ μετ' ὄμβρου καὶ χειμῶνος ἤξουσιν. ταῦτα φημίσας παρεπήρει τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὕδατα πολλὰ καὶ πνεύματα ἔξαίσια, καὶ δίδωσι Πηλεῖ Φιλομήλαν, καὶ ὅπως ἐπιχειρήσειν ἢ φήμη.

Nec ſuavis in ſtragulis per totam noctem jacere. 1065
Mulier autem viri coitu gaudet. tu vero vetulus es ac delirus.
Animadverte enim, ô adoleſcentule, in modeſtia omnia
Quæ inſunt: & quantis voluptatibus, futurum eſt ut priveris:
Liberis, mulieribus, cottabis, opſoniis, conviviis, cachinnis;
Atqui quid tibi vivere proderit, his ſi priveris? 1070
Hæc miſſa ſint, tranſeo hinc ad naturæ neceſſitates.
Peccâſti, amâſti, adulterâſti; quid? deprehenſus es.
Periiſti: imperitus enim es dicendi. mecum vero ſi verſaberis,
Utere natura, ſalta, ride, nihil turpe exiſtima.
Mœchus enim ſi forte deprehenſus fueris à *quoquam*, hæc
ad ipſum reſpondebis: 1075
Te nihil injuriæ feciſſe: deinde in Jovem culpam referes;
Utpote qui & amore victus eſt ac mulieribus.
Atqui tu, mortalis cùm ſis, quomodo plus deo poteris?

Juſt.

ΣΧΟΛΙΑ.

1069. Κοπ]άδων. | Ἐν συμποσίῳ παίγνιον, ᾧ ἦ τοιοῦτον, ἐπίθεσαν λέβητα καὶ τὸ λείψανον τῆς πόμα]ος ἐνέβαλον, καὶ κότ-τον μέγαν ἀπετέλεσε ἐν τούτοις.

1073. Ἀδωνία]ος γὰρ. | Οὐ γὰρ δυνατὸς εἶ λόγοις νικῆσαι αὐτοῦ ἐναντίον.

ΔΙ. Τίδ' ἰὼ ῥαφανιδωθῇ γε πειδόμενός σοι, τέφρα τε κλιθῇ;
Ἔξει κἀνα γνώμην λέγειν, τὸ μὴ συρυπερωκτᾶν εἶναι;
ΑΔΙ. Ἦν δ' συρυπερωκτᾶν ᾖ, κἀ πείσεταί γε κακόν;
ΔΙ. Τί μὴν οὖν δὴ ἔτι μεῖζον παθοι τούτου ποτέ;
ΑΔΙ. Τί δῆτ' ἐρεῖς, ἰὼ τοῦτο νικηθῆς ἐμοῦ;
ΔΙ. Σιγήσομαι. κἀ δ' ἄλλο; ΑΔΙ. Φέρε δήμοι φράσον.
Σωτῆρσιν ἐκ τίνων;
ΔΙ. Ἐξ συρυπερωκτῶν. ΑΔΙ. Πείσομαι.
Τί δαὶ τραγῳδοῦσ'; ἐκ τίνων;
ΔΙ. Ἐξ συρυπερωκτῶν. ΑΔΙ. Εὖ λέγεις.
Καὶ δημαγωγοῦσ' ἐκ τίνων.
ΔΙ. Ἐξ συρυπερωκτῶν. ΑΔΙ. Ἆρα δῆτ' ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
Καὶ τὴν θεατὴν ὁπόταν πλείους, σκῶπτε.
ΔΙ. Καὶ δὴ σκῶπτω. ΑΔΙ. Τί δῆθ' ὁρᾷς;
ΔΙ. Πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,
Τοὺς συρυπερωκτους.
Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

1079. Ἦν ῥαφανιδωθῇ. | Οὕτω γὰρ τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς ἠκίζοντο, ῥαφανίδας λαμβάνοντες κατέπεσαν εἰς τοὺς περικτοὺς τούτων, καὶ περιπλοντες αὐτοὺς, τέφραν ἐπιμιξαν ἀπέπασσον βασάνους ἱκανὰς ἐργαζόμενοι.

1080. Τίνα γνώμην. | Ἀντὶ τοῦ ποίαν ἔξει γνώμην μὴ συρυπερωκτᾶν εἶναι.

1081. Ἦν δ' συρυπερωκτᾶν. | Ἐκθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας, ἧς περιέχουσι στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι τέσσαρες, τὰ δὲ λοιπὰ χωλὰ εἰσιν ἰαμβικὰ ἰή διμέτρα ἀκατάληκτα. τὸ μὲν τοι ζ καὶ ιά τρίμετρα καὶ τὸ ί πενθημιμερές, τὸ ιὰ καὶ ιζ μονόμετρα, τὸ δὲ τελευταῖον ἑξθημιμερές. ὅπερ τῇ τέλει διπλαῖ

Just. Quid si à raphano pœnas det, dum tibi obtemperat, & cum cinere vulsuram patiatur?

Habebítne aliquam rationem quam proferat quo minus lato podice sit?

Inj. Si vero sit lato podice, quid demum mali de illo fiet?

Just. Quid igitur hoc amplius illi malum potest accidere tandem?

Inj. Quod demum dices, si in hac re à me vincaris?

Just. Tacebo. quid ergo demum? *Inj.* Age jam, dic mihi,

Ex quibúsnam hominibus fiunt advocati?

Just. Ex hominibus lati podicis. *Inj.* Credo.

Quid tum? ex quibus fiunt Tragici?

Just. Ex hominibus lati podicis. *Inj.* Recte dicis.

Et populi duces ex quibus?

Just. Ex hominibus lati podicis. *Inj.* Illud utique

Novisti, quam nihil dicas?

Et spectatorum qualésnam sint plures, vide.

Just. Atqui video. *Inj.* Quid ergo cernis?

Just. Multo plures, ita me dii ament,

Lati podicis homines.

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἢ ὡὼ ἐν τῇ ἀρχῇ, ἢ ᾧ κατὰ τὸ τέλος.

1083. Ἦν τοῦτο.] Λείπει ἡ εἰς, ἵνα ᾖ εἰς τοῦτο, δύο σφηθέσεων ἐλλείψεις, ἀντὶ τοῦ εἰς τοῦτο νικηθῇς ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κακὸν εὐρύπρωκτον εἶναι.

1087. Τραγῳδῶσιν.] Εἰς Φρύνιχον φασὶν αὐτὸν σπουδάσαι τὸν τραγικὸν χορόδιδάσκαλον. ἐπεὶ διεδέξατο αὐτὸν παλαιὸς καὶ ποικίλος ποιητής.

Καὶ τυτονὶ γῦν οἶδ' ἐγώ, κἀκεινονί,
Καὶ τὸν κομήτην τυτονί.
ΑΔΙ. Τί δῆτ' ἐρεῖς;
ΔΙ. Ἠτιώμεθ'. ὦ κινέμβροι,
Πρὸς τῆς θεῶν δέξασθέ μου 1100
Θοιμάτιον, ὡς
Ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1099. Ὦ κινέμβροι. | Τῦτο ἄδηλον πότερον ὁ κρείττων λόγος φησὶν ὁμολογῶν ἡττᾶσθαι, ἢ νεανίσκος ὁ τῆς λόγων κεντρίς, ὅτι καὶ μᾶλλον φαίνεται ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ κρείττων λόγος αὐτῷ ζωπύχθεις

ΔΡΑΜΑΤΟΣ τῦ ΤΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σύστημα κατὰ Περικοπὴν στίχων η.

Τί' δῆτα; πότερον τῦτον ἐπαγόμεθα λαβόντες
Βέλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγων;
ΣΤ. Δίδασκε, καὶ κόλαζε, καὶ μέμνησ' ὅπως
Εὖ

ΣΧΟΛΙΑ.

1103. Τί δῆτα πότερον. | Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τεσσάρων ἀκαταλήκτων ὀκτώ. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἐφθημιμερῆ. ἔχει δὲ τὸ

Et hunc ego novi, & illum,
Et hunc comatum.
Inj. Quid ergo dices?
Just. Victi ſumus. ô cinædi,
Per deos, accipite meum
Pallium, ut *hinc*
Transfugiam ad vos.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

Συνάχθεσθαι παραδιδόντι μανθάνειν τῷ ἑτέρῳ.
1101. Θοιμάτιον. | Ἵνα ἐξ ἑτοίμου καὶ εὐχερῶς χωρίσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ ἐμποδίζοιτο τῷ δεσμῷ.

ACTUS TERTII

SCENA QUARTA.

SOCRATES, STREPSIADES, PHIDIPPIDES, CHORUS.

Congeries per inciſionem verſuum vii.

QUid ergo? utrum huncce abducere prehenſum
Vis filium, an *ego illum* tibi doceam dicere?
Str. Doce atque caſtiga, & memento ut
Bene

ΣΧΟΛΙΑ.

τὸ δεύτερον κῶλον τὸν δεύτερον πόδα τείνεται χωλὸν ἵππου χορείου. ὅτι τῷ τέλει ὡδήγεται.

Εὖ μοι τομώσῃς αὐτόν. ὅτι μὴ θάτερα, 1106
Οἶδ' δικαίοις, πλὴ δ' ἑτέραν αὐτῇ γνάθον
Σίμωδον, οἶδ' ἐς τὰ μείζω πράγματα.
ΣΩ. Ἀμέλει, κομεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.
ΦΕΙ. Ὡρᾶν μὲν οὖν οἴομαι, ὦ κακοδαίμονα.
ΧΟ. Χώρει νυν. οἴομαι δέ 1111
Σοι ταῦτα μεταμελήσειν.

Ἐπίῤῥημα.

ΧΟ. Τὰς κεφαλὰς ἃ κορδακᾶσιν, ἰὼ πόνδε τὸν θεὸν
Ὠφελῶσ' ἐκ πολλῶν δικαίων, βουλόμεθ' ὑμῖν φράσαι.
Πρῶτα μὲν γὰρ ἰὼ νεῶν βλάπτ' ἐν ὥρᾳ τὰς ἀρούρας, 1115
Ὑσμῖν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
Εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν,
Ὥστε μήτ' ἀυχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν γ' ἐπιμελές.
Ἢν δ' ἀλαζόνα τις ἡμᾶς ἀνητὸς ὢν, ἅσας θεάς,

Πε-

ΣΧΟΛΙΑ.

1106. Στομώσεις. | Ὀξυνεῖς ἢ εὐστόμους ποιήσεις, ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς μαχαιρῶν.

Ἐπὶ θάτερα. | Τὸ μὲν ἕτερον μέρος τῆς γνάθου.

1107. Οἶαν δικαίοις. | Τετέτιμηται καὶ ἐμπέπαιγεν δικῶν. ἀντικειμενικῶς ἢ τὸ δικαίοις.

1113. Τὰς κεφαλὰς ἃ κορδακᾶσιν. | Καίνταῦθα φλυάρησίς ἐστιν, ἔχει δὲ οὐ πάντα τὰ μέρη τῆς παραβάσεως, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐπίῤῥημα τῆς παραβάσεως, ἐν ᾧ ἔθος ἦν χρηστὰ συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. πάντα γὰρ οὐ μόνον τέλειαι παραβάσεις, ἀλλὰ καὶ μέρη τινὰ αὐτῆς. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐπίῤῥημα ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ις, ὧν τελευταῖον ἐν Λιμνάτῳ τυχεῖν ὧν μᾶλλον ἢ κεῖναι κακῶς. αἰπαπκὴ δὲ ἀπὸ

Bene mihi ipſum exacuas; ad alteram quidem partem,
Ut leviculis litibus ſufficiat: alteram vero ipſius buccam
Exacuas, ut ad majora ſufficiat negotia.

Soc. *Id* ne cures. hunc auferes ſophiſtam egregium.

Phi. Pallidum quidem, credo, atque infœlicem.

Cho. Abi jam. puto autem fore
Ut te horum pœniteat.

Additamentum.

Cho. Judices quæ lucrifacient, ſiquid huic choro
Profuerint ex his quæ juſta ſunt, volumus vobis dicere.
Primum quidem ſi novare vultis in tempore opportuno agros,
Pluemus vobis primis, cæteris autem poſtea.
Deinde fructum ferentes vites conſervabimus,
Ut neque ſiccitas premat neque nimia pluvia.
Siquis autem, mortalis qui ſit, nos vilipendat deas:
Advertat

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀντὶ εὐδείας, ἀντὶ τοῦ οἱ κεῖται. Ὅμηρος. Μητέρα δ' εἴποι θυμὸς ἐποτρύνει γαμέεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἡ μήτηρ.

1114. Ὠφελῶσ' ἐν τῇ δίκῃ δίκαιον. | Συναγωνίζονται καὶ ζυλλαμβάνονταί τι κατὰ τὸ δίκαιον. ἵνα ᾖ μὴ χάειπ δοκῇ νικᾶν καὶ πλεῖον φέρειν, ἀλλὰ ταῖς ἀληθείαις, φησίν, ἐπὶ τοῦτο.

1117. Τεκύσας. | Χαείντως εἶπε τεκύσας καὶ φυλάξαι ὀπὶ τῆς βλαστήσεως τῆς ἀμπέλου. λίαν γάρ ὄζειν εὐχερὲς τὸ αὐχμὸν πρόζειν ἀντὶ τοῦ ξηρασίαν καταπονεῖν, ἀφανίζειν.

Περισχέτω τ' νῦν φρὸς ἡμᾶς οἷα πείσεσθαι καλῶ,
Λαμβάνων, ἔτ' οἶνον, ἔτ' ἀλλ' ὁδὲν ἐκ τοῦ χωρείου.
Ἡνίκ' ἀν γὰρ αὖτ' ἐλαῖαι βλαστάνωσ', αὖτ' ἄμπελοι
Ἀποκεκῆφονται, τοιαύταις σφενδόναις παιόμεν.
Ἢν δ' πλινθοῦντ' ἴδωμεν, ὕσομεν, ἐκ τοῦ πάγους
Τὸν κέραμον ἀπὸ χαλάζαις ἐργαλείας ζωτρίψομεν.
Κἂν γαμῇ ποτ' ἰδίος ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
Ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν, ὡς ἴσως βουλήσεται
Κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὧν μᾶλλον ἢ κρῆναι κακῶς.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

ν. 1123. Σφενδόναις.] Ὅτι ἡ χάλαζα ὡς λίθος ἔρχεται. ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν λίθων καὶ τῶν σφενδονῶν. θέλει δὲ τὴν χάλαζαν εἰπεῖν. ἐκ ἀκαίρως δὲ τὸ παιόμεν, ἐπειδὴ ἀνθέντων τῶν καρπῶν ἡ χάλαζα γίνεται.

1127. Τὴν νύκτα.] Ὅτε ἀνάγκη ἐστὶ μετελθεῖν τὴν νύμφην.

1128. Ἐν

Advertat animum, à nobis qualia paſſurus ſit mala:
Dum nec vinum accipit nec aliud quicquam è fundo.
Quando enim oleæ germinant, atque vites
Amputabuntur, fundis *eas* hujuſmodi feriemus.
Quod ſi lateribus *ædes* tegentem videamus, pluemus atque tecti
Tegulas ejus grandine rotundâ comminuemus.
Et ſi tandem uxorem duxerit ipſe aut cognatorum *aliquis* aut amicorum,
Pluemus totâ nocte, ita ut forſan cupiet
Vel in Ægypto potius eſſe quam male judicare.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

1128. Ἐν Αἰγύπτῳ. Ἐπεὶ μὴ ὕειν δοκεῖ ἀὐτόθι ὡς Ἡρόδοτος, ἐκεῖ ἂν δηλήσει τυχεῖν ἔνδε μὴ βλαβήσεται ἐν τῇ Νεφελῶν, ὡς πορρωτάτω τῆς πατρίδος, ἢ ὡς ὅπῃ καταράσαι, ἐπὶ καταρᾶται, ἐλέγετο γὰρ λιθοδοθαι ἢ Αἰγυπτος. Αἰχύλος. δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. καὶ Θεόκριτος ἐν Ἀδωνιαζούσαις, ὀδεὶς κακοσχὸς δαλεῖται τὸν ἰόντα παρὲρπων Αἰγυπτίοις. καὶ αἰγυπτιάζειν τὸ ὕπτια πεσεῖν.

1129. πεμ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Πέμπτη, τετρὰς, πέιτη, μετὰ ταύτὴν δευτέρα·
Εἶθ' ἡ ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
Δέδοικα. κ πέφευγα. κ βδελύττομαι,
Εὐθὺς μετὰ ταύτὴν ἕβδ' ἕνη τε κ νέα.
Πᾶς γάρ τις ὄμνυσ', οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
Θεὶς μοι παρυπημεῖ, ἀπολεῖν με φησὶ κἀξολεῖν,
Ἐμῶ

ΣΧΟΛΙΑ.

1129. Πέμπτη.| Κορωνὶς εἰσιόντων τῶν ἐσοχείων, καὶ ἔκθεσις ἀπὸ τοῦ τελευταίου. ἔστι γὰρ τὰ ἐξῆς ἰαμβικὰ τείμετρα κατ. ἄρχεται δὲ ὁ Στρεψιάδης ἀριθμεῖν τὰς ἡμέρας. ὅτω δὲ ἠρίθμουν Ἀθηναῖοι, τὰς μὲν ἀπὸ νουμηνίας ὁμοίως ἡμῖν, λέγοντες πρώτη ἱσταμένου, δευτέρα ἱσταμένου, μέχρι τῆς δεκάτης. μὲθ' ἣν πρώτην ὀπὶ δέκα. εἶτα δευτέραν ἐπὶ δέκα, καὶ ἑξῆς ἄχρι εἰκοστῆς, ἡ αὐτὴ δὲ καὶ εἰκὰς, μὲθ' ἣν ἐνδεκάτην φθίνοντος, ἢ δεκάτην, ἢ ἐνάτην, ἢ ὀγδόην ὡς ἔτυχεν ἔχων ὁ μὴν, καὶ ἑξῆς ἀναλύοντι ἄχρι δευτέρας. ὅτω δὲ Ἀθηναῖοι πείθμενοι ἢ πρεσβύτεροι, ἀλλ' ἀφαιροῦντες καὶ ἀναλύοντες μέχρι τετραδος, Σόλωνος νηφαμμένοι πρὸς τὰς σελήνης φῶτα ὅτω μείμμηται. μετὰ δὲ δευτέραν ἀκτέον ἕνην τετάρτην τὴν τελδαίαν τοῦ μηνὸς ἡμέραν. ἄλλως· πέμπτη, τετρὰς, ἢ πρεσβύτης τὸ φθίνοντος, ὅτω γάρ φασιν Ἀθηναῖοι μετρεῖσιν, ἀπὸ πρώτης ἕως δευτέρας πρεσβύτας τὸ τὸ ἱσταμένου. ἀπὸ τετρακαιδεκάτης ἕως ἐνεακαιδεκάτης, τὸ ὀπὶ δέκα. εἶτα ἡ μεγάλη εἰκάς. ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης ἕως εἰκοστῆς ἐνάτης τὸ φθίνοντος, τὴν δὲ τριακοστὴν ἕνην τε καὶ νέαν, ἅπερ μετέχει τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου φωτός. ταυτὴν καὶ Δημητριάδας πρωτηρόδυσαν. τὴν εἰκοστὴν δευτέραν ἐπάλλην ἐνάτην φθίνοντος. τὴν ἓν εἰκοστὴν τρίτην, ὀγδόην. τὴν εἰκοστὴν τετάρτην, ζ. τὴν εἰκοστὴν πέμπτην ε. τὴν εἰκοστὴν ἕκτην δ. τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην β. τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην γ. τὴν εἰκοστὴν

εἰκοστὴν

ACTUS QUARTI

SCENA PRIMA.

STREPSIADES.

Quinta, quarta, tertia, poſt hanc ſecunda,
Deinde, quam ego maxime omnium dierum
Metuo ac horreo ac abominor,
Statim poſt hanc adeſt vetus ac nova.
Unuſquiſque enim jurat, cui ego aliquid debeo,
Depoſitâ mihi in judicio pecuniâ, *ſe* perditurum me ait ac deperditurum:

Dum

ΣΧΟΛΙΑ.

ςλὼ ἐνάτλω β. εἶτα τλὼ τειαχοςλὼ ἕνλω τε ϗ νέαν, ἐν ᾗ τόκοι ἀπητῶντο, ἐπεὶ ἐν αὐτῇ ζωτελεῖται ὁ μλὼ ϗ ἀρχλὼ ἔχει τὸ ἕτέρω μλωὸς ϗ σελλώνης. ὥςε ἡ μὲν εἰκοςὴ ἔκτη πρ᾽ αὐτοῖς πέμπτη ἀκύει, ἡ δ᾽ εἰκοςὴ ἑβδόμη, τεκρὰς λέγεται.

1132. Ἐνη ϗ νέα.| Ἡ νυμλνία, ἅτω παρ᾽ Ἀθλναίοις ἡ παρ᾽ ἡμῖν τειακὰς. ἐπειδὴ ζυμβαίνει ἐν αὐτῇ καταλήγειν τλὼ σελλώνλω ϗ ἡλιόδαι. τότε δ᾽ τὸν μὴ ταχέως ἀποδιδόντας τὸ τόκος ἢ τὰ δάνεια, ἀπάτην ὡς ὀφόρες. δὸ λυπεῖδαί φησιν ὡς ὀρῶν ἐνιαυτὸν ἕνλω ϗ νέαν. ἢ δέ ὅτιν ἡ καλλιδόη εἰκὰς φθίνον[Θ] ἕνη ϗ νέα ἡ νυμλνία. διὰ μὲν ὃν τὸ παρελθεῖν τὸν μλῶα ἕνη, διὰ τλὼ ἀρχλὼ, νέα. ἄλλως. ἡ καλλιδόη νυμλνία διὰ τὸ τῷ μὲν παρελδόν[Θ] μλωὸς εἶναι τέλ[Θ], ἀρχλὼ δ᾽ τῷ ἐνιςαμέν. τὰς δ᾽ τειάκοντα ἡμέρας τῆς σελλώνης εἰς τρεῖς δεκάδας Ἀθλναῖοι διῃρῶσι, ϗ τλὼ μὲν πρότλω ὡς ἡμεῖς ἀπονεμδμῦσι. τλὼ δ᾽ δευτέρα ἕτως, πρόπη ὅτι δέκα, δευτέρα ἐπὶ δέκα. ἄχρι τῆ ϑ. τλὼ γὰρ εἰκάδα ἅτω καλῶσι. τλὼ δ᾽ εἰκάδα πρότλω, ὑςέραν δεκάδα ϗ τλὼ μετὰ ταύτλω ϑ φθίνον[Θ], ἕως β φθίνον[Θ], ἣ τις ὅτιν κϑ. τλὼ δ᾽ τειακάδα ἕνλω τε ϗ νέαν φασί.

1133. Θεὸς μοι φρυταγεῖα.| Τὰς γὰρ δεκάδας τῇ χρέως καταβάλλοντες τοῖς φρυταγεῦσιν εἰσῆγον τὸν χρεωςέντας. φρυταγεῖα δ᾽ τὰ νῦν καλέμδα φῶρ᾽ Ῥωμαίοις ἀπόγλα. μέμνηται

τῆς

τῆς λέξεως καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον ἐπιγραφῇ. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς τὰ φρυταγεῖα. ἦν δ' ἀργύριόν τι,

Ἐμοῦ μέτεστά τε ⸌ δίκαι⸍ αἰτιωμένῃ 1135
Ὦ δαιμόνιε τὸ μὴ ἐκ νυκὶ μὴ λάβῃς,
Τὸ δ' ἀμαθαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες. ἃ φασί ποτε
Οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδορῆσί με,
Ὡς ἀδικῶ εἰμι, ⸌ δικάσασθαί φασί μοι.
Ναῶν οὖν δικαζέσθων, ὀλίγον γάρ μοι μέλει, 1140
Εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
Τάχα δ' εἴσομαι, κἄψας τὸ φροντιστήριον.
Παῖ ἡμί, παῖ, παῖ.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1140. Ὀλίγον γάρ μοι μέλει. | Ἀντὶ τοῦ ὐ δὲ ὀλίγον φροντίζω

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ΣΤρεψιάδη, ἀναστάζομαι.

ΣΤ. Κἄγωγέ σ', ἀλλὰ τυγχάνει πρῶτον λαβέ.
Χρὴ γὰρ ὅπως θαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον. 1145
Καί μοι τὸν ἵππον, εἰ μεμάθηκε τὸν λίθον
Ἐκεῖνον,

ΣΧΟΛΙΑ

1144. Πρῶτον λαβέ. | Θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. καὶ γὰρ ἄνω εἶπε διαλφιτώσω σε κύκλῳ τὴν κάρδοπον.

1146. Ἐπι-

π, ὅτ᾽ καταπίθεσιν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, ᾗ ὁ φεύγων ᾗ ὁ διώκων. ἄλλως. δίκας, ἐκτισμὰς. αὖται γὰ εἰς τὸ πρυτανεῖον ζημίωσιν. τὸ δὲ ἦν δημόσιόν τι δικαστηρίφυλάκιον.

Dum ego *interim* æqua ac juſta poſtulo: 1135
O mi colende vir, hoc quidem nunc non accipias;
Hoc autem mihi proroges; hoc verò remittas. negant ſe unquam
Iſto modo quicquam à me accepturos. at me contumeliis onerant
Quòd injuſtus ſim: atque me in jus rapturos ſe aiunt.
Nunc ergo in jus rapiant: parum enim mihi curæ eſt:
Si modò didicerit bene dicendi artem Phidippides. 1141
Statim autem ſciam, ubi ludum pulſavere.
Puer inquam, *heus*, puer, puer.----

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

πίζω λοιπὸν ἢ δανειςῶν, διὰ τὸ μεμαθηκέναι δικαδὴ τὸν υἱὸν τὸν ἥττω λόγον, ᾧ ἀδικεῖσθαι ἢ δίκαια λεγόντων.

ACTUS QUARTI

SCENA SECUNDA.

SOCRATES, STREPSIADES.

STrepſiadem ſalvere jubeo.
Str. Atque ego te. at hunc primum accipe *farinæ culeum*: 1145
Oportet enim venerari aliquo modo magiſtrum.
At mihi de filio, an didicit ſermonem
Illum

ΣΧΟΛΙΑ.

1146. Ἐκθαυμάζειν. | Θαυμαςῶ πυῶν καὶ δεξιῶσθαι.
1148. Ἀρ-

Ἐκεῖνον, εἶφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.
ΣΩ. Μεμάθηκεν. ΣΤ. Εὖγ' ὦ παμβασίλει' Ἀπαόλη.
ΣΩ. Ὡς' ἀποφύγοις δῆ' ἴω τιν' ἀῆ βάλῃ δίκιω.
ΣΤ. Καὶ μάρτυρες παρῆσθ' ὅτ' ἐδανειζόμιν;
ΣΩ. Πολλῷ γε μᾶλλον, κἂν παρῶσι χάλκοι.
ΣΤ. Βοάσομ' ἄρα τὴν ὑπερτονον
Βοήν. ἰὼ κλάετ' ὦ βολοσάται,
Αὐτοί τε ⁂ ταρχεῖα, ⁂ τόκοι τόκων.
Οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαιθ' ἕπ,
ΟΙ⊖. ἐμοὶ πρέφεται
Τοῖς δ' ἐνὶ δώμασι πᾶς,
Ἀμφήκει γλώττῃ,
Λάμπων, φερβόλ⊖. ἐμός,
Σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς δ' ἀνιαρός,
Λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
Ὃν κάλεσον τρέχων

Ἔνδο-

ΣΧΟΛΙΑ.

1148. Ἀρτίως. | Διαφέρει τὸ ἄρτι τοῦ ἀρτίως παρὰ Ἀττικοῖς. ἄρτι μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ νυῦ, ἀρτίως δὲ σὺν ὀλίγῳ.

1149. Ἀπαόλη. | Πέπλακεν ὄνομα δαίμονος ζωματοποιήσας αὐτίκα φησὶ τὸ ἀπωλεῖν καὶ κτανεῖν καὶ στρεῖν, ἢ πνὰ τοιαύτην, ὡς ἂν εἴποι τις ὦ ἀδικία. Ἀριστοφάνης δ' ἐξωνεῖσθαί φησι τινὰ ἐφάπαξ ἀπωλῆ, τὸ δὲ ὅσε σὺν τὸ μεμάθηκε. τὸ γὰρ ὦ παμβασίλεια, διὰ μέσου.

1153. Βοάσομ' ἄρα. | Διπλῆν ἔνθεσις εἰς μέλος ἀμοιβαῖον, ἧς ἑπτακριθὲς εἰκοσάκωλος. τὸ μὲν σπονδεῖον, ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως. ἧς ἄρα δύο βραχειῶν ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λογιζομένων. καὶ τροχαϊκὴ πενθημιμερὴς, τὸ δεύτερον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκὴ ἑφθημιμερὴς, τὰ δὲ ἑξῆς δύο ἰαμβικὰ τείμετρα ἀκατάληκτα, μεθ' ἃ δακτυλικὴ πενθημιμερὴς τεία. τὸ ὄγδοον ἐξ ἰωνικῆς ἀπὸ μείζονος καὶ χορείου δίμετρον. τὸ ἔνατον ἐξ ἐπιτρίτων τρίτων δίμετρον καταληκτικόν. τὸ δέκατον ἐκ δύο χοριαμβικῆς ἢ τε ἐπιτρίτη τετάρτη καὶ δίαμβος. τὰ ἑξῆς δύο χοριαμβικὴ

Illum, dic, quem nuper introduxisti?

Soc. Didicit. *Str.* Euge, ô regina omnium versutia!

Soc. Ita ut effugere possis quamcunque vis dicam.

Str. Num si testes quoque adessent, cum mutuò acceperint?

Soc. Multo magis, etiamsi adfuerint mille.

Str. Exclamabo igitur intensissimo
Clamore: Iô, lugete, ô nummularii,
Et vos & tabularia, atque usuræ usurarum.
Nam nullo me malo jam efficere poteritis:
Cum talis mihi alitur
His in ædibus puer,
Ancipite linguâ
Fulgens, præsidium meum,
Custos domus, hostibus gravis,
Tristitiam solvens ingentium paternorum malorum:
Quem accersis *tu*, properans

Intus

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ δίμελες βεκχυκατάληπτα. τὸ τειρκαιδέκατον, ἐκ χρειάμβεως καὶ ἀνομοίου. τὸ ιδ', ἀνομοιόπτωτον παντοδαπόν. τὸ ιε', ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ ἰάμβεως. τὸ ις', ἀκατάσκευον δίμελες ἀκατάληκτον. τὸ ιζ', δακτυλικὸν δίμελες ἀκατάληκτον. τὸ ιη', ὅμοιον τῷ ις'. τὰ ἑξῆς δῆλα, ζητητέον δὲ σοὶ πάντων ἀκριβέστερον. ἄλλως. ἄλλως τὰ ἐκ Πηλέως Εὐριπίδου. ὑπόκειται γὰρ ἐν πύλαισιν ὅπως ἐν δόμοις, καὶ θρυαλίχου Σαπέως. βοάσομαι γὰρ ἄρα τὸν ὑπέρτονον βοάν. χρεικῇ σκεπλοκῇ εἴρηται καὶ διαλέκτῳ Δωρίδι. ὑπέρτονον ἤ, μεγάλῳ ὑπέροχον. φησὶ δὲ εἰ ἔτυχε ὁ παῖς ἐκπεπαιδεῦσθαι, μᾶλλον ἂν μᾶλλον ἐκβοήσομαι.

1159. Ἀρτέμωνι γλαυκῇ.] Ὡς ἀπὸ συνθήκης τῆς ἀμφήκης. ἀκόλουθον ἦ τὸ εὖ μοι σοφώσεις αὐτόν, ἐπὶ μὲν δεύτερα εἶναι δικαίοις.

1162. Λυσανίας.] Λύων τὰς τῶν παλαιῶν ἀνίας. ἐκτεμοῦμαι δὲ σοφωτέρως τὸν σοφόν καὶ τὸν τεῖνον. πρὸς δὲ τὸν ὀνοματοποιῶν τὸν Σοφοκλέα μυκτηρίζει λέγοντα. Ζεῦ ἄνοπλε ἄμαχε Νικομαίχα, καὶ Παυσανίαν, καὶ Ἀτρείδαν.

1173. Χρεί-

Ἔνδοθεν ὡς ἐμέ·
Ὦ τέκνων ὦ παῖ, παῖ, 1165
Ἔξελθ' οἴκων.
Αἰὲ σὺ παίζῃς.
ΣΩ. Οὗ' ἐκεῖνος ἀμήρ.
ΣΤ. Ὦ φίλος, ὦ φίλος.
ΣΩ. Ἄπιθι σὺ λαβών. 1170

ΔΡΑ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ΙΩ, ἰὼ, τέκνον,
Ἰοῦ, ἰοῦ.
Ὡς ἥδομαί σε περῶντα τὴν ἀροῖδην ἰδών;
Νῦν μήν γ' ἰδεῖν εἰ περῶντον ἐξαρνητικὸς
Καὶ λογικὸς, ἢ τοῦτο τὐπιχώριον 1175
Ἀπεχθὴς ἐπῄνηται, τὸ, Οὐ λέγεις σύ, καὶ δοκεῖν
Ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ' οἴδ' ὅτι.
Ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ὄψιν Ἀττικὴν βλέπω.
Νῦν

ΣΧΟΛΙΑ.

1173. Χρείαν.] Ὡς ἐκ τῆς ἀσκήσεως ὠχριάσαντος. οἱ Ἀττικοὶ δὲ παρεξαίνουσι τὴν χρείαν.

1174. Ἰδεῖν εἰ.] Λείπει ἢ εἰς, ἵν' ᾖ εἰς τὸ ἰδεῖν. Ἐξαρνητικὸς δὲ, ἀρνεῖσθαι δυνάμενος.

1176. Ἀπεχθῶς.] Ἄγαν ἀκριβῶς. ἐπαινεῖ δὲ, πλεοναζει, ἀκριβίζει.

Τί λέγεις σύ.] Τῷ περὶ τὴν ζωπύρειαν καὶ ἀνὰ χεῖρα ἐχρήσατο.

Intus ad me.
O fili, puer, puer,
Ædibus exi,
Exaudi patrem tuum.
Soc. Hic iſte vir eſt.
Str. O dilecte, ô dilecte!
Soc. Abi tu & accipe eum.

ACTUS

ACTUS QUARTI

SCENA TERTIA.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

IO, Iô, fili!
Ohe! Ohe!
Quàm delector imprimis cùm colorem tuum video?
Nunc quidem aſpectu primùm paratus es ad negandum;
Atque ad contradicendum inſtructus; atque hoc populare
Re verâ *in te* efflorescit: *nempe* quid ais tu? atque videri
Injuria affici, dum injuriam facis, ac malo *alterum* afficis, ſat ſcio.
In vultu quoque ineſt Aſpectus Atticus.
Nunc

ΣΧΟΛΙΑ.

σατο, εἰώθαμεν γὰρ ἐν τοῖς ἡλικιώταις διαλέξεσι λέγειν, τί λέγεις σύ: ὅτε γὰρ τοὺς ἐναντίους καταπλῆξαι βουλόμεθα, τῇ τοιαύτῃ φωνῇ χρώμεθα, οἵ τε ἀναισχυντοῦντες παρὰ Αἰσχυλίοις ἀνδισσύμμοι ἔλεγον τί λέγεις σύ;

1178. Βλέπω. | Ἀντὶ τοῦ παυσεῖον τὸ βλέμμα, τὸ δ' ὄμμα

πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς λέξεως. τοῦ μὲν γὰρ Ἀττικοῦ ὄντος ἀναδείξαι

Νεῦ ἔν ὅπως σώσῃς μ', ἐπεὶ καὶ πόλεσας.

ΦΕΙ. Φοβεῖ γὰ δὴ λέ; ΣΤ. Τὸν ἔνλιν τε καὶ νέφη.

ΦΕΙ. Ἔνη γὰρ ἔζτι καὶ νέα λές ἡμέρα;

ΣΤ. Εἰς λῶ γε δήσῃν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.

ΦΕΙ. Ἀπολῶντ' ἄρ' αὖθ' οἱ δέντες, ἐ γὰρ ἔθ' ὅπως

Μί' ἡμέρα γένοιτ' ἀν' ἡμέραν δύο.

ΣΤ. Οὐκ ἂν γένοιτο; ΦΕΙ. Πῶς γὰ, εἰ μὴ πρὸ γ' ἅμα

Αὐτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή;

ΣΤ. Καὶ μὲν νενόμικά γ'. ΦΕΙ. Οὐ γὰ, οἶμαι, τὸν νόμον

Ἴσασιν ὀρθῶς, ὅ,τι νοεῖ; ΣΤ. Νοεῖ δή τί;

ΦΕΙ. Ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς, ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.

ΣΤ. Τετὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἔνλιν τε καὶ νέφη.

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1181. Ἔνη γάρ ἔζιν. | Ἀνπλέγει τῷ ὁμολογουμένῳ. ὅτι οὐκ ἔζιν ἡμέρα μία ἔνη καὶ νέα, ἀλλα δύο. ὅτι δ' δυνατὸν τὰς δύο ἡμέρας μίαν γένεζθαι. καὶ δείκνυσιν ὅτι ἐ τῆς μίας ἡμέρας ἔζι τὰ ὀνόματα. ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς λ ἔνη, τὸ δὲ τῆς νεμηνίας, ἡ νέα. ἄλλως. παίζει ἐνταῦθα ἐρωτῶν. ἔνη γάρ ἔζι καὶ νέα τὶς ἡμέρα ὥσπερ καὶ εἰς τὸ ἀλεκτρύαινα καὶ ἀλεκτρυών. ἢ αὐτὴ γάρ ἔζιν ἔνη καὶ νέα. ἢ γὰ τῶ μῆνος πρώτη ἀρχὴ τε ἔζι τῶν ὁπλοίπων καὶ νέα. ἐκ ταύτης γὰ τὰ τῆς σελήνης χωρεῖ πρὸς αὔξησιν. Πλάταρχος δὲ τῶ μὴ δεῖν δανείζεζθαι. τῶν δὲ πράπεζαν ἡ καλὴ Αὐλὶς ἢ Τένεδος ἀντικοσμήσει τοῖς χρεμμοῖς καθαρωτέροις ἔζι τῶν ἀργυρῶν. ἐκ ὄζει τόκε βαρὺ καὶ δυσχερὲς ὥσπερ ἐκ κατ' ἡμέραν ὀπῤῥυπαίνοντος τὸν πολυτέλειαν. ὁ δὲ ἀναμήσει τῶν καλαμῶν καὶ τῆς νεομηνίας, ἵν' ἱερωτάτῳ ἡμερῶν ἦσαν ἀποφέρδα πτιῶσιν οἱ δανεισαὶ καὶ σύκον. 1183. Ἀ-

δεῖξαι δεῦρο ἄλλον, τὸν ἢ Ἀθήναιος ὅτι ἀναιδείᾳ καὶ τῇ ἰσχνῇ εἶναι λέγειν.

Nunc igitur, ut me ſalvum reddas *vide*, quia me perdidiſti.

Phi. Quid autem times? *Str.* Veterem atque novam. 1180

Phi. Vetus enim atque nova quænam eſt dies?

Str. Illa in quam depoſituros ſe pecuniam in foro aiunt mihi.

Phi. Perierunt itaque ſtatim qui depoſuere; non enim fieri poteſt ut

Una dies fiat dies duo.

Str. Non fiat? *Phi.* Quomodo enim? niſi ſimul 1185

Eadem poteſt eſſe vetula atque juvenis mulier.

Str. Atqui legibus id ſtatutum eſt. *Phi.* Non enim, puto, legem

Recte intelligunt, quid ſibi velit. *Str.* Quid autem ſibi vult?

Phi. Solon ille priſcus populi amans erat naturâ.

Str. Hoc quidem nihil prorſus ad veterem atque novam. *Phi.*

ΣΧΟΛΙΑ.

1183. Ἀπολῶντ' ἄρ'. | Ζημιωθήσονται ἄφορ ἀναλώσιμοι. σοφίζεται ἢ ὅτι ἀδύνατα εἶναί τις ἡμέρα ἃ αὐτὴ ἔνα καὶ νέα.

1186. Γεραῖς τε καὶ νέα. | Διὰ τοῦτο τὸ ἀπόφθεγμα τῆς γυναικὸς ἔθηκε, διὰ τὸ τὴν ἔνλυν ἀρχαίαν καὶ παλαιὰν καὶ ὥσπερ τέλος τοῦ ὄπιθεν μιλῶς ἡγεῖσθαι νέαν ἢ τὴν τελευταίαν φράτραν ἀφ' ἧς ὁ μὴν ἄρχεται.

1189. Ὁ Σόλων ὁ παλαιός. | Ἀρχὴ αὐτὴ τῆς τοῦ νόμου δημηγήσεως. ἐκμιμεῖται ἢ τοὺ ῥήτορας, οἳ τὰ μὴ ὀνόματα τῶν νομοθετῶν ἴσασιν, ἃ μὴν τοι τοὺ νόμους.

1190. Γνῶθι μήν. | Οὐκ ἀναχώμιος ὁ Στρεψιάδης ἀκοῦσαι πάντα τὸν λόγον, ἀκ ἀδικοπῶς τοῦτό φησι τὸ ἀδὲν ὅτι τοῦτο σεῦς τὴν ἔνλυν τε καὶ νέαν.

ΦΕΙ. Ἐκεῖνος ἦν, τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
Ἔδηκεν, εἴς τε τὴν ἔνλιν τε καὶ νέαν,
Ἵν' αἱ δίκαι γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
ΣΤ. Ἵνα δητὰ τὴν ἕνλιν προσέθηκεν; ΦΕΙ. Ἵν'
ὦ μέλε,
Παρόντες οἱ φοιτῶντες ἡμέρᾳ μιᾷ
Πρότερον, ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες. εἰ δ' μὴ,
Ἔωθεν ὠμώμοντο τῇ νουμηνίᾳ.
ΣΤ. Πῶς ὃ δέζοντας δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
Ἀρχὰς τὰς πρυτανεῖ, ἀλλ' ἕνη τε καὶ νέᾳ;
ΦΕΙ. Ὅταν οἱ προτένθαι γὰ δοκῶσί μοι παθεῖν,
Ἵν' ὡς τάχιστα τὰν πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
Διὰ

ΣΧΟΛΙΑ.

1191. Τὴν κλῆσιν. | Τὴν ἐν ταῖς δίκαις εἰσαγωγήν. καλοῦνται γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια.

Εἰς δύ' ἡμέρας. | Ἐγχειρεῖ λέγειν ὅτι οὐκ ἔστι μία ἡμέρα ἕνη καὶ νέα, ἀλλ' ὅτι δύο. ἕνη μὲν ἡ λ, νέα δὲ ἡ νουμηνία. τὰς ἓν κλήσεις φησὶ δικῶν τῇ λ φασὶ γεγένθαι ὅπως ὁ κληθεὶς εἰς τὴν δίκην, ἔχῃ τὴν τεσσαρακοστὴν ὅλην εἰς τὸ σκέψασθαι αὐτὸν καὶ μὴ ἀπροπαρασκεύαστος ζημιωθῇ. ὥς τε καλεῖσθαι καὶ τὰ πρυτανεῖα δεῖναι ἐν τῷ δήμῳ, ὃ χρεῖον δὲ καὶ τὰ παρὰ Πλουτάρχῳ περὶ Σόλωνος δεδηλῶσθαι. ζωσιδῶν γάρ φησι τὸν μῆνος τὴν ἀναμαλίαν καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης ὅτε δυομένῳ τῷ ἡλίῳ πάντως ὅτε ἀνίσχοντι συμφερομένου, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καταλαμβάνουσαν καὶ παρεχρωμένην τὸν ἥλιον, αὐτὴν μὲν ἔταξε ταύτην ἕνλιν καὶ νέαν καλεῖσθαι. τὸ μὲν γὰρ ζωσιδὲς μόριον αὐτῆς τῷ παυομένῳ μηνὶ, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη τῷ ἀρχομένῳ προσήκειν ἡγούμενος, πρῶτος ὡς ἔοικεν ὀρθῶς ἀνέσας Ὁμήρου λέγοντος, τὸν μὲν φθίνοντος μηνὸς, τὸν δ' ἰσαμένοιο, τὴν δὲ ἑφεξῆς ἡμέραν νουμηνίαν ἐπάλεσεν. τὰς ἀπ' εἰκάδος δὲ προσιθεὶς ἀλλ' ἀφαιρῶν καὶ ἀναλύων, ὥσπερ τὰ φῶτα τῆς σελήνης ἑώρα, μέχει τεσσαρακάδος ἠείθμησεν.

1192. Ἵν' αἱ δίκαι. | Αἱ δίκαι καὶ αἱ μεταβολαὶ τῶν πρυτανείων. ἄφορ μισθὸς ἦν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δίκης. ἄλλως. δίκαι τὰ δικαστήρια, παρὰ τὸ τοὺς δικαζομένους δρασμὸν τῷ δημοσίῳ διδόναι.

1194. Ἵν' ὦ μέλε. | Ἵνα φησὶ παρόντες οἱ ἐναγόμενοι εἰ συνίδοιεν ἑαυτοῖς ἀδικοῦσι, καὶ ὀφείλουσι τὸ δικάζεσθαι ἀπαλλάττοιντο, δι-

αλυσάμενοι

Phi. Is igitur citationem in duos dies
Posuit, in veterem nempe atque novam:
Ut depositiones pecuniæ fierent calendis.
Str. Quare vero veterem addidit? *Phi.* Ideo, ô fatue, ut
Se sistentes rei unâ die
Citius, abirent ultro: sin minus,
Primo manè vexarentur calendis.
Str. Quomodo *fit ut* non accipiant sane novilunio
Magistratus depositas pecunias, sed vetere atque nova?
Phi. Quia quod prægustatoribus solet, idem mihi videtur ipsis accidisse:
Ut quam celerrimè pecuniæ depositæ auferantur:
Propterea

ΣΧΟΛΙΑ.

μῶνοι πρὸς τὸν δανειστὰς, διὰ τῆς νῦν τόκων ἀποδόσεως. εἰ γὰρ μὴ οἰκοίᾳ ἐποδοῖεν γνώμῃ, ὑπὸ τῆς δικαστικῆς λυποῦντο. εἰς σκέψιν ἦν αὐτοῖς φησιν ἐδίδοτο ἡ τριακοστή. ἄλλως. ἵνα πρὸ μιᾶς ἡμέρας παρασάντες οἱ κατηγορούμενοι διαλυθῶσιν. εἰ γὰρ μὴ, τῇ νουμηνίᾳ δικάζοιντο. εἰς σκέψιν ἦν αὐτοῖς ἡ τριακοστὴ ζωπεχωρεῖτο, ἵνα παρόντες τῇ κλήσει ζωοίδοιεν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς μετὰ νῦν ἐχθρῶν δικάζοιντο.

1197. Ὑπανιῶντο. | Ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας ἀπαιτοῦντο, ἔθος γὰρ ἦν καταβάλλειν τῇ νουμηνίᾳ.

1199. Ἐνὴ τε καὶ νέᾳ. Ἀποδεικτικὸς ὁ τόπος, ὅτι ἔνη καὶ νέα λέγεται ἡ τελευταία. ἀνεπλέξαλτο γὰρ πρὸς νουμηνίαν, ἀρχαὶ δὲ οἱ ἄρχοντες, πρυτανεῖα δὲ τὰ διδόμενα ὑπὸ νῦν δικαζομένων τῷ δημοσίῳ ἀργύρια.

1200. Ὅπως οἱ πρυτένθαι. | Οὐκ ἔτι γὰρ δίδονται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς, ἀλλ' εὐθὺς ὅτε τὸ καταβάλλειν ὁρμῶσιν. εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ὑποσκεπτομένους τῇ ἐνδεκάτῃ τελευτῇ, καταβάλλειν χωρεῖς δίκης τὸ χρέος, καὶ μηκέτι τούτους λαμβάνειν τὰ πρυτανεῖα. διὰ τοῦτο τοίνυν πρόσκλησον τοῖς πρυτάνεσι ἀπὸ τῆς ὀπτυομηνικῶς ἔχειν ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν ἠπειώμενοι. πρυτένθαι δὲ οἱ πρόσλαμβάνοντες καὶ προσθέοντες τὰ ὅλα πρὶν εἰς ἀγορὰν κομισθῆναι, καὶ μεταπροσέχοντες πλείονος, οἱ νῦν μεταίολοι καλούμενοι, ἢ λίχνοι, ἢ ἀκρατεῖς.

1201. Ὑπελοίατο. | Λάβοιεν, ἐκεῖ γὰρ δίδοται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς, ἀλλ' εὐθὺς ἐπὶ τὸ καταλαβεῖν ὁρμῶσι.

Διὰ τοῦτο προὐτένθυσαν ἡμέραν μιᾶν.

Στ. Εὖγ' ὦ κακοδαίμονες, ὡς κἀθέλτεροι,
Ἡμέτερα κέρδη τῆς σοφῆς, ὄντες λίθοι,
Ἀριθμὸς, ποῦβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενασμένοι;
Ὡς εἰς ἐμαυτὸν, ὃν τὸν υἱὸν τυτονί,
Ἐῶ συτυχίαισιν ἀσέον μὲγκώμιον.
Μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
Αὐτός τ' ἔφις ὡς σοφός;
Χ' οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις;
Φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι,
Χ' οἱ δημόται ζηλοῦντες,
Ἡνίκ' αὖ σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
Ἀλλ' εἰσαγαγών σε βέλομαι
Πρῶτον ἑστιᾶσαι.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1202. Προὐτένθυσαν. | Προελιμοδύσαντο, προελιγοδύσαντο, προὐθύσαντο ἡμέραν μίαν, προέλαβον τὴν προθυσίαν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμητικῶς ἔχειν τῆς κέρδους.

1203. Ἀθέλτεροι. | Ἀνόητοι, βέλτερος γὰρ ὁ φρόνιμος. ἢ ἀπαίδευτοι, παρὸς ἢ τοὺς δανειστὰς ποιεῖται τὸν λόγον, διὰ γὰρ τῆς μωρᾶς δοκιμάζεται ὁ φρόνιμος.

1208. Μάκαρ Στρεψίαδες. | Στρεψιάδη μὲν ἡ κλητική. ἀλλ' ἵνα παίξῃ εἰς τὸ ὄνομα διέστρεψε τὴν κλητικὴν ὡς ἀρχοικὸς ἔπαισεν. ἔκθεσις δὲ τῆς διπλῆς προῳδικῆς, εἰς μέλος μονοστροφικὸν τῆς ὑποκειτῆς ὀκτάκωλος, ὧν τὸ πρῶτον, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον καταληκτικὸν, εἰ δὲ βάλοι ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές, τὸ δεύτερον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἑξημιμερὲς ἀντὶ ἰωνικῆς ἔχον ὀπίτριτον, τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. πνὲς δὲ ταῦτα τὰ τρία

ἀπὸ

Propterea una die citiùs præliguriunt.
Ser. Eheu, ô miseri! quid desidetis stolidi,
Præda nostrûm sapientium, lapides qui estis,
Numerus *merus*, oves prorsus, amphoræ repletæ? 1205
Quare de meipso ac filio hocce meo,
Propter res secundas canendum est mihi carmen triumphale.
Beatus es, ô Strepsiades,
Nam & ipse quàm sapiens es naturâ?
Qualémque filium alis? 1210
Inquient mihi amici,
Et populares invidi;
Cùm tu viceris perorando causas.
At introductum te volo
Primum convivio excipere. 1215

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως ἡ δοχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὸ πέμπτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τὸ ς ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ διποδίας ἡ δοχαϊκῆς ἡ ἀντιστρόφου ἡ κρητικῆς. εἰ δ' βούλει δοχαϊκὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἰάμβου κατὰ τὴν τετάρτην χώραν, ὡς ἐπὶ τῆς φθορᾶς τῶν ἑπτὰ ἡμιόλων. ἢ τὸ μὲν πέμπτον ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ' ἕκτον ἐξ ἰαμβικῶν πενθημιμερῶς, ἡ δοχμίου ζυγίας ζωῆς τῇ λέξει ἡ ἑτέραν διαίρεσιν τῶν εἰς ἰαμβικὸν τρίμετρον ἄσπερ καταληκτικὸν ἡ δόχμιον. τὸ ἕβδομον ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικᾶς ἡ διποδίας, ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ η ἰωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ διποδίας ἡ ἀντισπείου, ἢ τροχαϊκὸν ἰδυφαλλικόν. ἐπὶ τοῦ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενεύκασι. ἢ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἢ δ' κατὰ τὸ τέλος. ἔστ δ' ἡ ταῦτα πολυχρονίσια κατὰ τὸν εἰρημένον τόπον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΠΑΣΙΑΣ ὁ Δανειστὴς, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Εἶτ' ἄνδρα τῷ αὐτῷ χρὴ φεύγειν;
Οὐδέποτέ γ'. ἀλλὰ κρεῖττον ὦ φίλτατε
Ἀσφυθερίασαι γὰ μᾶλλον, ἢ χρεῖν φεύγεσθαι.
Ὅτε τῷ ἐμαυτῷ γ' ὕνεκα νυνὶ χρημάτων
Ἕλκω σε κλητεύσοντα, ⟨ὑμῖν⟩ ἐσομαι
Ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
Ἀτὰρ οὐδέπω γε τὴν παρεῖδα καταισχυνῶ
Ζῶν, ἀλλὰ καλῶμαι Στρεψιάδην. ΣΤ. Τίς ὅτου;
ΠΑ. Ἐς τὴν ἔνλιτε ⟨καὶ⟩ νέφη. ΣΤ. Μαρτύρομαι
Οὐκ ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τῶν χρημάτων;
ΠΑ. Τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμην.
Τὸν ψαρὸν ἵππον. ΣΤ. Ἵππον; σὺν ἀκούετε;
Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ.

1216. Εἶτ' ἄνδρα.] Κορωνὶς ὁμοία ταῖς ῥηθείσαις. οἱ δὲ ἰατροὶ ἰαμβικοὶ πείσεσθαι ἀκαταλήκτοι εἰσί. ὧν τελευταῖος ὁ παρὰ Καλλίᾳ συνηθικῶς τε καὶ ἡδέως. ὅτι τῷ τέλει κορωνίς. ἔρχεται δὲ Δανειστὴς τῷ Στρεψιάδῃ Πασίας ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μάρτυρα. πρὸς ὃν διαλέγεται. φεύγειν δὲ ἀντὶ τοῦ φεύδεσθαι καὶ κλέπτειν. ἀχάλλει δὲ ὅτι τῷ μὴ κεκομίσθαι ἃ ἐδανείσατο χρήματα. φησὶν οὖν ὅτι ῥᾴδιος ἄλλοις φεύγεσθαι τὰ ἑαυτοῦ χρήματα. ἐμφαντικὴ δὲ λέξει ἐχρήσατο, εἰπὼν μὴ διδόναι. ὁ γὰρ δοὺς λαβὼν τάχα τοῦ χαίρειν οἴδε τὸν δεδωκότα. ἀλλ' ὅτε δανείσαι. ὁ γὰρ δανείζων, ὅτι μείζονι ὠφελείᾳ δίδωσί τινι. ἀλλὰ φεύγειν ἐμφαντικῶς, ἀντὶ τοῦ ῥιπτεῖν καὶ ἁπλόσαι καὶ σκορπίζειν.

1218. Ἀ-

ACTUS QUARTI

SCENA QUARTA.

PASIAS *Daniſta*, STREPSIADES, TESTIS.

ITáne igitur, opus eſt hominem de ſuo aliquid *ultro* dimittere?

Neutiquam profectò, ſed ſatius eſſet ſtatim tum
Pudorem depoſuiſſe, potius quam moleſtiam ſuſcipere:
Quum meas ipſius jam propter pecunias
Te traho ut teſtimonium denuncies; atque fiam
Inimicus etiam præterea homini populari *meo*.
At nunquam hercle patriam dedecorabo,
Dum vivam; ſed Strepſiadem voco. *Str.* Quis hic *eſt*?
Paſ. Ad veterem atque novam *te voco*. *Sor.* Teſtor *vos*,
Ad duos illum dixiſſe dies. cujus pecuniæ *gratiâ*?
Paſ. Duodecim minarum quas cepiſti cùm emeres
Sturninum equum. *Str.* Equum! non auditis?

Nonne

ΣΧΟΛΙΑ.

1218. Ἀφρυδριάσαι γε μᾶλλον. | Ἀντὶ τοῦ ἀργησαίμην ἂν χρῆσαι, ἢ χρήσαντα πρᾶγματα ἔχειν. ἀναισχωτῆσαι εἰπόντα μὴ ἔχειν.

1224. Ἐς τλὼ ἕνλω τε κἀ νέαν. | Εἰς δικαστήριον δηλονότι, ὑπέρβατόν δε. ἀλλὰ καλῶμαι Στρεψιάδλω, εἰς ἕνλω τε κἀ νέαν. ἀπὸ κοινοῦ ἡ τὸ καλῶμαι.

1225. Τοῦ χρήματος. | Λείπει χάριν ἢ ὀφεί. Ἀπλικῶς ἕνεκα τοῦ χρήματος, οἷον τοῦ πράγματος ἐρωτηματικῶς, εἶτα ἀποκρίνεται ὁ δανειστὴς τὴν δώδεκα μνῶν καὶ τὰ ἑξῆς.

1227. Τὸν ψαρόν. | Τὸν ταχύ, ἀπὸ τοῦ ψαίρειν, ὅθεν καὶ ἀίψηρὸς, ἢ τὸν χρῶμα τοιοῦτον.

1231. Τὸν

Οὐ πάγπες ὑμεῖς ἵ'σε μισῆν' ἱππικὴν ;

ΠΑ. Καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνις τὼς θεὼς
Τὸ χρέΘ. ΣΤ. Μὰ Δί', ἐ γάρ πω τότ' ἐξηπί-
σατο 1230
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκαζάβλητον λόγον.

ΠΑ. Νωῖ ἦ ἀλλ' τοῦτ' ἔξαρνΘ. εἶναι δοκεῖς ;

ΣΤ. Τί γὰρ ἄλλ' ἢ ἀπολούσομαι τῷ μαθήμα-
τΘ. ;

ΠΑ. Καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τὼς θεώς,
Ἵν' αὖ κελεύσω γώ σε ; ΣΤ. Τὼς ποίως θεώς ; 1235

ΠΑ. Τὸν Δία, τὸν Ἑρμοῦν, τὸν Ποσειδῶ. ΣΤ.
Νὴ Δία,
Κἂν βουλόμενος γ', ὡς τ' ὀμόσαι, τριώβολον.

ΠΑ. Ἀπόλοιο τοίνυν, ἕνεκ' ἀμαθείας ἔτι.

ΣΤ. Ἁλοὶ δραμηχθεὶς, ὅταν τ' ἀμὴ ἑτοσί.

ΠΑ. Οἴμ', ὡς καταγελᾷς. ΣΤ. Ἐξ χαὶ χω-
ρήσεται. 1240

ΠΑ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1231. Τὸν ἀκατάβλητον. | Τὸν ἀήττητον. τὸν μηδενὶ κατα-
βαλλόμενον. πρὸ ἦ τῶ μὰ τὸν Δία, τὸ ναὶ λιπεῖον ἔξωθεν
ὄντως. ναὶ ὦμυον, ἃ γὰ ἠπίστατο μὰ τὸν Δία ὁ Φειδιππίδης κὴ
τὰ ἑξῆς. Προσκαταθείλω ἀντὶ τῶ ζημιωθείλω ἂν τρεῖς ὀβολὼς
ἵνα ἐπιβρέψῃς μοι ὀμόσαι τοὺ θεός. ὕτω καταφρονῶ τῶ Ὅρκυ.
θεοὶ γὰ, ὥς φασιν ἐκ εἰσί. τὸ ἦ ἑξῆς κὴ προσκαταθείλω ἂν τρι-
ώβολον ὥς τε ὀμόσαι νὴ Δία.

1239. Διασμηχθείς | Οἱ ζμηχόμενοι ἁλοὶ βελτίονες γίνον-
ται ἅμα. κὴ ὅτι τοὺ ἐλαφρυνθέντας ἁλοὶ κὴ ἐλαίῳ διέβρεχον κὴ
ὠφελῶντο. ὡς παχύδερμον ἦ αὐτὸν χλευάζει. τὰ γὰ παχέα ὑπὸ
τιμελῆς σὴ δερμάτων ἁλοὶ μαλαπόμενα εὐρύτερα γίνονται, ὡς
πλέον χωρεῖν μέθυ. ὅναιτο ἦ διὰ τὸ βάρΘ τῶ δέρματΘ οἷον
ἀποκαθαρθεὶς τὴν παχύτητα. ἢ μεταφορὴ ἀπὸ σὴ βυρσῶν.
ταῦτα ἦ λέγει ἢ ἀσκὸν ἢ ἀγγεῖον χαλκῶν βασάλων ὡς ἐπ' ἀγ-
γεία ἢ ἀσκῶ. πυὲς ἦ ὡς ἐπὶ οἴνυ. οἱ γὰ δερόμενοι ἅλας ἐ τρέ-
πιται. ἄλλως, τὴν μεταφορὰν εἴληφεν ἀπὸ σὴ κερμάτων κὴ τῶ
οἴνυ.

Nonne vos omnes noviſtis me odio habere rem equeſtrem?

Paſ. Et per Jovem, te ſoluturum *eſſe* jurâſti deos

Debitum. *Str.* Non per Jovem. nondum enim tunc callebat

Phidippides mihi inexpugnabilem ſermonem.

Paſ. Nunc autem propterea pernegare in animum inducis?

Str. Quid enim aliud boni capiam ex *iſta* diſciplinâ?

Paſ. Atque hæc voles mihi dejerare per deos,

Sicut ego te juſſero? *Str.* Quos deos? *Paſ.* Jovem, Mercurium, Neptunum. *Str.* Imò, per Jovem:

Etiam præterea me juraturum, triobolum deponam.

Paſ. Pereas igitur propter impudentiam etiam.

Str. Sale maceratus adjuvari poterit hicce homo.

Paſ. Hei mihi! ut derides? *Str.* Sex congios capiet.

Paſ.

ΣΧΟΛΙΑ.

οἶνε, οἷς ἄλες βάλλονται ὑπὲρ τῦ μὴ ὀξίζεσθαι μὴ ἢ ὀξίζειν ευχερῶς. ἢ ἐπεὶ πολὺ ὑπὸ μέθης ἢ ὡς ἀδιαφορεῦντας ὑποδρέχειν εἰώθαμεν ἁλαίῳ ἁλσὶ μεμιγμένῳ. ὡς ἂν τῦ δακνειν μὴ κατεσκότος ἀλλὰ ἢ διαφορεῦντος ὡς ἐπὶ ὁμολογημένοις ἔξαρνός ἐστιν, ὅτω τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. φησὶν ἂν ὁ τὰ τυχόντα ἐστὶ ὠφελημένη διαζευχθεὶς ἁλσίν.

1240. Ἐξ χοάς. | Πάλιν χλευάζει ὡς ὀπὶ ἀμφορέως ἢ οἴνε. ἢ πρὸς τὸ ἀνωτέρω. ἂν ζημιωθῇ τέλεον χωρήσει ἅπερ λήκυθος ἢ ἀσκὸς ἢ ἄλλο τι τοιῦτον. πλέον γὰρ χωρεῖ τὸ ἐμπεφραγμένον ἀποδεδυσμένων. χοῦς δέ ἐστιν οὗτος μέτρε, ᾧ μετροῦσι τὸν οἶνον. ὃ ἢ κλίνεται χόεως ὡς Πηλέως, ὡς ἢ ἐν Ἱππεῦσί φησιν. ἀλλ' ὀξένεγκέ μοι ταχέως οἶνε χοᾶ. ἐνταῦθα ἢ τὸ χοᾶς εἰωθὸς παραλαμβάνεται ἐκ τῦ χοῦς ὄντι κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν, χοῆς γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν, ὡς ἱππῆς. εἰδὲ βαρυνόμενον, ὀξ ἑτέρας ὀξίνη ευθείας ἵππος ὄντος ἡ χοὴ θηλυκῶς ἢ κλίνεται τῆς χοῆς.

1242. Κα-

ΓΑ. Οὔτοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, ἢ τὰς θεάς,
Ἐμοῦ καταφρονήσει. ΣΤ. Θαυμασίως ἥδιω θεοῖς,
Καὶ Ζεὺς γελῶν ὀμνύμενον τοῖς εἰδόσιν.
ΠΑ. Ἡμῖν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
Ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ' εἴτε μή, 1245
Ἀπόπεμψον ἀποκεινάμενον. ΣΤ. Ἔχε νυῦν ἡσυχον.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὸν ἀποκεινοῦμαί σοι σαφῶς.
ΠΑ. Τί σοι δοκεῖ δρᾶσαν; ΜΑΡ. Ἀποδώσειν σοι δοκεῖ.
ΣΤ. Πῇ δ' ἔτον, ὦ παμπόνηρε τ' ἀργύριον; λέγε, 1249
Τυπὶ πίδιον; ΠΑ. Τοῦτ' ὅτ' ἦν; κάρδοπον.
ΣΤ. Ἔπειτ' ἀπαλεῖς ταργύριον τοιοῦτον ὤν;
Οὐκ δῆτ' ἀποδοίμην ἂν ὀβολὸν δῆτ' οὐδενί,
Ὅστις καλέσας κάρδοπον τὴν καρδόπην.
ΠΑ. Οὐκ ἄρ' ἀποδώσεις; ΣΤ. Οὐχί, ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
Οὔκουν ἀπύσας κ' ἀπαλιταργιεῖς 1055
Ἀπὸ τῆς δίκης; ΓΑ. Ἄπειμι. κἀγώ τοι ἴσως, ὅκ
Θήσω

ΣΧΟΛΙΑ.

1242. Καταφρονήσει.] Καταφρονήσεις, ἀντὶ τοῦ φρενῶν, δωρεὰν ἐπαγγανῇ μοι.

Ἥδιω.] Παρεπιγραφή, γελῶν γὰρ τοῦτό φησιν, ἐπικαγχάζει γὰρ τῇ φροντιστικῇ ἀκύσας καὶ τὸν Διὸς, γέλωτα τὸν ἐκείνης πεδέμνιον ὅρκον. ταῦτα δέ φασιν ἐπεὶ δεδίδακται μήτε τὸν Δία μήτε τοὺς ἄλλους ἡγεῖσθαι θεούς, ἀλλ' ἢ τὰς Νεφέλας καὶ τὸν Δῖνον ὡς ἔφησεν ὁ Σωκρατικός.

1243. Τοῖς εἰδόσιν.] Ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τῷ εἰδότι, ἢ τοῖς ὀπισθίμοσι καὶ εἰδόσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ὀμνύει ὅτι. διὸ καὶ γέλωτος ποιητικὸς ὁ Ζεὺς ὁ φίλος σοί.

1253. Ἀποδώσειν σοι.] Τινὲς τοῦτο τοῦ κλητῆρος εἶναι λέγουσιν,

Paſ. Neutiquam, per Jovem magnum atque deos, 1241
Me impune ludibrio habebis. *Str.* Mirificè delector tuis diis.
Etiam Jupiter juratus deridiculo eſt ſapientibus.
Paſ. Certe tu pro his aliquando tandem pœnas dabis.
At utrum mihi reddes pecuniam vel non, 1245
Reſponſo mihi dato dimitte. *Str.* Quieſce jam:
Ego enim ſtatim tibi reſpondebo dilucide.
Paſ. Quid tibi videtur facturus? *Teſt.* Redditurus tibi pecuniam *mihi* videtur.
Str. Ubi hic eſt qui à me argentum repetit? dic,
Hoc quid eſt? *Paſ.* Quid hoc eſt, *inquis*? Cardopus.
Str. Túne igitur argentum repetis, qui talis *homo* es? 1251
Non reddam, ne obolum quidem, cuiquam,
Qui Cardopum vocaverit Cardopam.
Paſ. Non ergo reddes? *Str.* Non, quantum ego novi.
Quin ergo actutùm ocyùs te abripies 1255
A foribus? *Paſ.* Abeo, atqui ſat ſcito, quod
Deponam

ΣΧΟΛΙΑ.

γεσιν, ἢ εἰσελθόν]Θ τῦ Στρεψιάδε ὁ δανειςὴς φασι πρὸς τὸν μάρτυρα.

1250. Τεπί, τί ὄζιν. | Εἰσελθὼν ὁ Στρεψιάδης περῆλθε πάλιν τῆς οἰκίας, ζητῶν ἢ μᾶλλον ἐξαγαγών. ἀνερωτᾷ ἓν αὐτὸν ἢ πωδάνεται ὅ,τί ποτε αὐτὸ πεπονθέναι. ὁ δ' Ζωπύρω φησὶν ἀρσενικῶς, κάρδοπΘ. ὅτΘ δ' ἀπὸ τῦ Σωκράτες καρδόπιον αὐτὸ διδάσκεται λέγειν. ἵνα ἓν ἀμαθῆ ἢ ἀπαίδευτον ἀπὸ πρόσωπε ἀποδείξῃ τὸν δανειςὴν, ὅπω φησίν.

1254. Οὐχ ὅσον γέ μ' εἰδέναι. | Ἀντὶ τῦ ὡς νομίζω ἐν ὅσῳ ἐν ἐμαυτῷ εἰμι, ἢ οἶδά π.

1255. Ἀπολιταργιῶς. | Λιταργισμὸς ἐκάλυν τὰ Σκηπτόμενα. ἀποδραμῆ, ἀποσκηπτήσεις, καταλείψῃ ἀπὸ τῆς ὁδῦ, ἥτις ὄζιν ἡ λίτη ἢ ἀπὸ τῦ ἀργῦ, ὃ δηλοῖ τὸ ταχὺ ἢ τὸ λιπεῖν. ἢ ταχέως ἓν φησιν ἀποδραμῆ.

1257. Θῶ-

Θήσω φρυπανεῖ, ἢ μηκέτι ζῴλω ἐγώ.

Στ. Περσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα,

Καί τοί σε τοῦτό γ' οὐχὶ βέλομαι παθεῖν,

Ὅτι' κάλεσας συηθικῶς τὴν κάρδοπον. 1260

ΣΧΟΛΙΑ.

1257. Θήσω φρυπανεῖα.| Λείπει χαφλὼ κατὰ σύ, ἐν χῷ τῷ φρυπανείῳ ἐπίθεσαν τὰς ἢβὶ ἀσίκων χαφὰς συηθικῶς ὃ ἀπαιδότως.

1258. Περ-

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΑΜΥΝΙΑΣ ὁ Δανειστὴς, ΣΤΡΕΨΙΑΔΕΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

ΙΩ' μοι μοί.

Στ. Ἔα.

Τίς ἔτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; ἦτι πυ

Τῶν Καρκίνυ τὶς δαιμόνων ἐφθέγξατο.

Αμ. Τίδ' ὅστις εἰμὶ, τοῦτο βέλεσθ' εἰδέναι; 1265

Ἀνὴρ καθοδάμων. Στ. Κατὰ σεαυτὸν νυῶν πρέπυ.

Αμ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1261. Ἰὼ μοι μοι. | Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία, οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι μγ. ὧν περίθετα κῶλα δύο. τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον, ὁ ὢ τελευταῖος τούτων. αὐτοῖς τροχαῖς σοῖσι καὶ ξυναιρέσεσιν, ὅλη τῇ τέλει χορωνίς.

1264. Τῶν Καρκίνυ. | Παρ' ὑποψίαν εἶπεν ἀντὶ τῶν παίδων. ἐπεὶ

Deponam in foro pecuniam, aut ne vivam amplius.

Str. Abjicies igitur iſtam ſimul cum minis duodecim:
Quanquam te hoc nollem multari malo,
Quod ſtultè vocaveris hanc Cardopum. 1260

ΣΧΟΛΙΑ.

1258. Περαπτβαλεῖς.] Ἀντὶ τῦ ζημιωθήσῃ καὶ τὰ πρυτανεῖα πρὸς ταῖς δώδεκα μναῖς, ὅ ἐστι τὸ ἱ τῦ τιμήματος τῆς δίκης. ὅπερ καλεῖται ζωνωνύμως παράβολή.

ACTUS QUARTI

SCENA QUINTA.

AMYNIAS *Daniſta*, STREPSIADES, TESTIS.

HEI mihi!

Str. Vah!

Quis hic tandem eſt qui ejulat? nunquid
Carcini Divorum aliquis vocem edidit?

Am. Quid autem, quis ego ſiem, illúdne vultis ſcire?
Homo infœlix *ſum*. *Str.* Vade tuum Iter. 1266

Am.

ΣΧΟΛΙΑ.

περὶ τραγικῶς ἀνεφώνησε τὸ ἰώ μοι μοι. Καρκίνε ὦ παῖδες, Ξενοκλῆς, Ξενόπιμος καὶ Δημόπιμος, καὶ οἱ μὴ χρεῖται. Ξενοκλῆς ὁ τραγῳδίας ποιητής. ὡς βέβαιον ὂν ἔχων τὸ νικᾶν, καταιρωνεύεται αὐτῦ. ἄλλως. φασὶν ὡς ὁ Καρκίνος ὅτος ποιητὴς ὢν τραγικὸς, εἰσήγαγε πνὰς ἡδὺ ἀτῶν ἔν τινι δράματι δεινοπαθῦντας.

1264. Ὦ

ΑΜ. Ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσθήτητε
Ἵππων ἐμῶν, ὦ Παλλάς, ὡς μ' ἀπώλεσας;
ΣΤ. Τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἰργάσατ' κακόν;
ΑΜ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ πρῶ, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
Τὸν υἱὸν ἀποδῶναι κέλευσον, ἃ 'λαβεν
Ἄλλως τε μὴ τοι τἀκακῶς πεπραγέναι.
ΣΤ. Τὰ ποῖα ταῦτα χρήματ'. ΑΜ. Ἃ 'δανείσατο.
ΣΤ. Κακῶς ἄρ' ἦντως εἶχες, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
ΑΜ. Ἵππους γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τὼ θεώ.
ΣΤ. Τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
ΑΜ. Ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βέλομαι;
ΣΤ. Οὐκ ἔσθ', ὅπως σύγ' αὐτὸς ὑγιαίνεις. ΑΜ. Τί δαί;
ΣΤ. Τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
ΑΜ. Σὺ δ' νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλῆσεσθαί γέ μοι,
Εἰ

ΣΧΟΛΙΑ.

1267. Ὦ σκληρὲ δαῖμον. | Τοῦτο Ξενοκλέης φησὶ Τληπολέμῳ, διὸ καὶ ἐπιλέγει, τίδαι σε Τληπόλεμε. ἐπεὶ δὲ Ξενοκλέης τὸν Καφισίαν ἐμνήσθη, καὶ τὰ αὐτῷ πραγωδεῖ εἰρηκώς, ὦ σκληρὲ δαῖμον. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ἄνω εἰρηκέναι ἰωμοιμοι καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. Εὐφορίων δέ φησι τὸ, ὦ Παλλὰς ὡς μ' ἀπώλεσας, Ξενοκλέης εἶναι, ἐκ τῶν Λικυμνίου λεγόμενον φησὶ Ἀλκμαίωνος, τῷ Λικυμνίῳ φησὶ τῷ Τληπολέμῳ ἀνηρημένῳ. διὸ καὶ ἐπιλέγειν αὐτός. τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἰργάσατ' κακόν. καὶ τὸ χρυσάμπυγες παραπεποιῆσθαι. ἄλλοι δὲ, τραγικὸν ὑποκειτίῳ εἶναι τὸν Τληπόλεμον, σωζεχῶς ὑποκεινόμενον Σοφοκλεῖ. εἰκότως δὲ τούτοις ὁ δανειστὴς χρῆται. διὰ γὰρ ἱπποσοφίαν ἐπῴχθυσεν.

1274. Κακῶς ἄρ' ἦντως εἶχες. | Διὰ τὸ ἄνω εἰρηκέναι ἰωμοιμοι καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. 1275.

Am. O dura ſors! ô fata Canthifraga
Equorum meorum! ô Pallas, quo me perdidiſti modo!
Str. Quid igitur tibi Tlepolemus tandem mali fecit?
Am. Ne mihi illudas, bone vir: ſed mihi pecunias
Filium reddere jube, quas accepit:
Præſertim cum jam mecum male agitur.
Str. Quáſnam has pecunias dicis? *Am.* Quas mutuo accepit.
Str. Male igitur reverâ tecum actum eſt, quantum mihi videris.
Am. Equos cum agitarem, decidi, per deos.
Str. Quid hercle deliras, ac ſi ex aſino decidiſſes?
Am. Delirón' pecunias recuperare ſi cupio?
Str. Impoſſibile eſt ut tu jam ſanus ſis. *Am.* Cur autem?
Str. Cerebro quaſi emoto mihi eſſe videris.
Am. Tu autem, per Mercurium, in jus vocandus jam eſſe videris mihi,

Niſi

ΣΧΟΛΙΑ.

1275. Ἵππους γ' ἐλαύνων. | Καὶ τοῦτο ἐκ παροιμίας. ἅμα δὲ καὶ αὐτὸς ἱππο[ερφῶν ἐδυστυχήσειν.

1276. Ὥσπερ ἀπ' ὄνου. | Ἐπὶ τῶν ἀλόγως πεπτόντων ἡ παροιμία, καὶ ὃ δυναμένων ὄνοις χρῆσθαι, μήπω γε δὶ ἵππων. ὁ μὲν τοι Πλάτων ἐν Τείτῳ νόμων τῷ τελευταίᾳ φησὶ ἀπὸ νῦ, εἶπεν ὥπ' ὄνου. ἄλλως. γράφεται καὶ ἀπὸ ὄνου καὶ ὑπὸ νῦ· λέγων ὅτως. καὶ μὴ καθάπερ ἀχάλινον κακὸν μηχανὸν τὸ σῶμα βίᾳ ὑπὸ τῆς λόγου φερόμενον κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπὸ νῦ πεσεῖν. ἢ ἔπαιξε πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς εἰρημένον. καὶ δέον εἰπεῖν ἀπὸ τῆς νῦ, κεῖται ἡ παροιμία ἀπ' ὄνου. φασὶ γὰρ ὅτι δύο τινὲς πρεσβεύοντες ὄνῳ ἐν ἐρημίᾳ, φιλονεικήσαντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς αὐτῆς λήψεται, ἔλαθεν αὐτοὺς ἄμφω ἀπολέσαντας αὐτόν. τούτων γὰρ μαχομένων ἀνεχώρησε τὸ ζῶον.

1280. Περισκεχλήσεσθαι. | Ἀντὶ τοῦ διὰ μαρτύρων ἀπαχθήσεσθαι, εἰς τὸ δικαστήριον κληθήσεσθαι, κατὰ κοινῶν ἢ τὸ δοκεῖς.

Εἰ μὴ ἀποδώσῃς ταὐργύριον. Στ. Κάτειπέ νυν,
Ποτέρα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
Ὑειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν Ἥλιον
Ἕλκειν κάτωθεν ζωμὸν τῆδ' ὕδωρ πάλιν; 1284
Αμ. Οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.
Στ. Πῶς οὖν ἀπολαβεῖν ταὐργύριον δίκαιόν ἐστι,
Εἰ μηδὲν οἶδα τῆς μετεώρων φροντίδων;
Αμ. Ἀλλ' εἰ σανίζεις ταὐργύριόν μοι τὸν τόκον
Ἀπόδος γε. Στ. Τοῦτο δ' ἦν ὁ τόκος τί ἄρ' ἐστίν;
Αμ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, ᾧ καθ' ἡμέραν, 1290
Πλέον πλείον' ταὐργύριον αἰεὶ γίνεται,
Ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου; Στ. Καλῶς λέγῃς.
Τί δῆτα, τίνι θαλάττῃ ἦν' ὀλκὴ πλείονα
Νυνὶ νομίζεις, ἢ πρῴην; Αμ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἴσως.
Οὐ γὰρ δίκαιον πλεῖον εἶναι. Στ. Κᾆτα πῶς 1295
Αὕτη μέν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίνεται,
Ἐπιῤῥεόντων τῆς ποταμοῦ, πλείων; σὺ δ'
Ζητεῖς ποιῆσαι ταὐργύριον πλεῖον τὸ σόν;
Οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἐκ τῆς οἰκίας;
Φέρε μοι τὸ κέντρον. Μαρ. Ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι. 1300
Στ. Ὕπαγε, τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς ὦ Σαμφόρα;

Αμ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1282. Καινὸν αἰεὶ τὸν Δία. | Νέον ὕδωρ ὗειν νομίζεις φησίν, ἢ πάλιν ἀντεπαγόμενον αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

1289. Τί θεῖον. | Τινὲς τὸ θεῖον πρὸς τὸν δανειστὴν λέγουσιν

Niſi reddas argentum. *Str.* Dic mihi jam,
Utrum putas, novam ſemper Jovem
Pluere aquam quotidie, an ſolem
Ex imo attrahere hanc eandem rurſus aquam?
Am. Neſcio equidem utrum *fiat*: neque *id* mihi curæ eſt.
Str. Quomodo igitur argentum accipere te æquum eſt,
Si nihil noviſti de rebus ſublimibus?
Am. At ſi penuria laboras argenti; mihi uſuram
Redde ſaltem. *Str.* Uſura autem quódnam eſt animal?
Am. Quódnam aliud, niſi quòd ſingulis menſibus ſingulíſque diebus
Magis magíſque adauctum argentum perpetuò fit,
Prætereunte tempore? *Str.* Probè dicis.
Quid ergo? éſtne ut mare auctius
Nunc putes quam antehac? *Am.* Non profectò ſed ejuſdem menſuræ:
Non enim convenit auctius eſſe. *Str.* Atqui quomodo
Illud, ô miſer, nihilo fit
Ex influentibus fluviis auctius: tu autem
Argentum conaris auctius facere tuum?
Non temet abiges ex ædibus?
Cedo mihi ſtimulum. *Teſt.* Horum ego tibi teſtis ero.
Str. Apage, quid cunctaris? non agitas, ô Samphora?

Am.

ΣΧΟΛΙΑ.

γεσιν εἰρῆσθαι, ἀντὶ τοῦ ὦ θαυμάσιον τί ὄζιν ὁ τόκος, ἐπεὶ γὰρ γίνηται φαμὲν ὅτι θαυμάσιε κὴ τόκε.

1293. Τὼ θάλαττα. | Τί δῆτα ὄζιν ἃ νομίζεις, κὴ τοῦτο ἓν ἕκαστε κατὰ τὸ σωφρόνημον.

1301. Ὦ Σαμφόρα. | Τινὲς τοῦτο σπερμάσθαι, τινὲς ὅλον τὸ κλήτορος, ἀντὶ τοῦ κλήτορ, ὡς ἵππῳ αὐτῷ διαλέγεται.

Αμ. Τωῦτ' ἐχ ὕβρεως δῆτ' ἐξίν; Στ. Ἄξεις; ὄπαλῶ,
Κεντῶν ὑπὸ τὸν φρουτίον σε τὸν Σκιραφόρον.
Φεύγεις; ἔμελλον ἄρα κινήσειν σ' ἐγώ,
Αὐτοῖς τροχοῖς τοῖς σοῖσι Ϛ ξυνωρίσιν. 1305

Σχολὴ Κώλων ιή.

Χο. Οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾷν φλαύρων;
Ὁ γὰρ γέρων ὅδ' ἐρασθείς,
Ἀποστερῆσαι βέλεται
Τὰ χρήματ', ἃ δανείσατο.
Κὐκ ἔσθ', ὅπως ὑ τήμερον λήψεται 1310
Πεᾶγμ'

ΣΧΟΛΙΑ.

1302. Ἄξεις ὄπαλῶ.] Ἡ γραφὴ διαφή. καὶ ὅτι ἄλλο καὶ ὄπαλῶ, καὶ πρὸς μὲν τὸ ἀπαιτωμένως τὸ ἄξεις ἀπειληπικῶς χρὴ λέγειν· οἷον ἄξεις ὁρμήσεις τεντεῦθεν. ἐπεὶ ἀλῶ σε, ὃ δεῖν ἐξελάσω σε. εἰ διαθεσμοθετεῖται, καὶ διώξω σε κεντῶν ὑπὸ τὸν φρουτὸν ὅσους ἵππον παρήορον. πρὸς ὃ τινὰ ἑτέραν γραφὴν ὡς ἠθικῶς λέγοντα. οἷον ἀπάξεις σὺ τὸν σκιραφόρον εἰς μύλωνα ὅτι τὸ ἀλήσειν. ἀντὶ τοῦ ἄπαγε σὺ σεαυτὸν ἵππον, κἀκεῖθεν γραφήσῃ. ἄλλως. ὄπαλῶ μέλλων ἀπὸ τοῦ ἰάλλω. λέγει ὃ ὀπίσω σοι, ἐν ᾧ δεῖ ἐν τῷ ἄξεις. λέγει. ὐκ ἀπάξῃ ποτὲ ἐντεῦθεν καὶ πορεύσῃ. τὸ δ' ὄπαλῶ ἀντὶ τοῦ ὀπίσω σε. Συμβουλεύει δ' αὐτῷ ἀλοάσαντα μαθὼν πορεύεσθαι ἵνα γρέφειν ἔχῃ τοὺς ἵππους. σκιραφόρος δ' ὁ ἔξω τοῦ ζυγοῦ. ἄλλως. ἐὰν μὲν ὕτος ὁ λόγος ᾖ ἠθικῶς, ἀπέρχῃ ἢ ὑποβαλῶ τινὰ μάστιγα κεντῶν σε ὑπὸ τὸν φρουκτὸν ὡς σκιραφόρον. ἐὰν δ' ὅτι ἄλλο, ὕτως. ἀπέρχῃ ὅτι ἄλογα κεντῶν σε τὸν σκιραφόρον, ὅτι τὸ ἐργαζόμενον ἐκεῖθεν γραφῆναι, ὧδέν γε ἐντεῦθεν λήψῃ. οἱ δ' ὕτως. ὄπιθαλῶν σοι τινὰ μάστιγα καὶ λέγων τὸν φρουκτὸν, ἄξω σε. ὑπὸ μεταφορᾶς τῶν κεντρωμένων ἵππων βεβαίων ὑπὸ τῶν ἡνιόχων.

1303. Ὑπὸ τὸν φρουκτὸν σέ.] Μήποτε ὐκ ἔστι σὲ ἀλλὰ σύ. εἰ μὴ ἄρα λέγει ἄξεις σεαυτὸν ὡς τὸν Σκιραφόρον ὅπως αὐτὸς ἐργάζῃ.

1306. Οἷον

Am. Annon *hæc* ſane contumelia eſt? *Str.* Non te abducis? incitabo
Sub podicem ſtimulando te catenam ferentem.
Fugín'? profecto ego te percitaturus eram
Cum ipſis tuis rotis atque bigis.

Strophe Verſuum xviii.

Cho. O qualis res eſt, rerum turpium amore teneri?
Senex enim hic *iſtoc* amore captus
Intervertere cupit
Pecunias, quas mutuò accepit.
Neque eſt ut hodie non admittat Rem,

ΣΧΟΛΙΑ.

1306. Οἷον τὸ πεπραγμάτων ἐρᾷν. | Κορωνὶς ἡ εἴδεσις μέλος ἐξιόντων ὑποκειτῶ μονοστροφικῶ ἐκ κώλων ιή. ὧν τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον τῶ φλαύρων ποδὸς ἀνθ' ὅλης ἰαμβικῆς κειμένης διποδίας. τὸ δεύτερον ἐκ διϊάμβου καὶ ἰωνικῶ ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἢ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον ἢ ὁπαιώνων δευτέρων. τὸ ε χοριαμβικὸν ἐκ τριτρίτων ἢ ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ ἕκτον τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικὸν ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ ἕβδομον ὅμοιον τρίμετρον μυ τοι. τὸ ἰ χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δ ἀντισπαστικὸν ἐκ τριτρίτου τρίτου καὶ πρώτου ὅμοιον. τὸ δέκατον ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τοιά καὶ ιϛ, ὅμοια τῷ τρίτῳ. τὸ τρισκαιδέκατον χοριαμβικὸν πενθημιμερές. εἰ δ βέλει δακτυλικὸν δίμετρον. τὰ ἑξῆς τρία, ἀντισπαστικὰ ἑφθημιμερῆ Φερεκράτεια. δίτροχαϊκῆς κατὰ τὸν πρώτου τῶ πεντεκαιδεκάτου χορείου κειμένης ταυτοποδίας. τὸ πρωτέλειον ὅμοιον τῷ τρίτῳ, μεθ' ὃ ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. ὅτι τῷ τέλει χορωνίς, αἰνίττεται ὁ εἰς τὸν Στρεψιάδην, λέγων ὅτι δεινόν ὄζει καὶ ἀνδρὶς τὰ ἀτόπων ἐρᾶν. ἰσέον δ ὅτι ἐκεῖνοι διαλεχθέντες ἀπηλλύθησαν. ὁ δὲ χορὸς ἐπὶ τῆς σκιμπῆς ὤν, ταῦτα διέξεισι πρὸς τὸν Στρεψιάδην πραγμάτων διὰ τούτων καὶ αἰνιττόμενος, ἃ μέλει πείσεσθαι ὁ Στρεψιάδης ὑπὸ τῶ υἱοῦ.

Πεᾶγμ', ὃ τῦτον ποιήσῃ
Τὸν σοφιςὴν, ὧν παυσργεῖν
Ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
Οἶμαι γὰρ αὐτὸν εὑρήσειν ὅτῳ
Πάλαι ποτ' ἐζήτει,
Εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ,
Γνώμας τ' ἐναντίας λέγειν
Τοῖσι δικαίοις,
Ὥστε νικᾶν ἅπαντας
Οἵστερ ἀν' ξυγχύσηται,
Κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
Ἴσως ἴσως βελήσεται
Κἄφωνον αὐλὸν εἶναι.

ΣΧΟΛΙΑ.

1312. Τὸν σοφισὴν. | Τὸν φιλόσοφον, τὸν παῖδα ἢ τὸν γέροντα ἀπὸ τῦ σοφίζεσθαι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ΙΟὺ, ἰού.
Ὦ γείτονες ὦ ξυγχυεῖς, ὦ δημόται.

Ἀμυ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1324. Ἰὺ ἰύ. | Κορωνὶς ἑτέρα εἰσίόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ σίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι κγ, ὧν τρισὶ τοῖς πρώτοις κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον. ὁ δὲ τελευταῖος τέτων, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ λέξεις ἀκέσται βούλομαι ὅτι τῷ τέλει κορωνίς. κεῖται δὲ τρανωφωνήσει τὸ ἰὺ ἰύ. πρὸς δὲ ἁπλῶν τὸ ἰὺ, φασίν.

χαριεζόμενον

Rem, quæ hunc faciet
Sophiſtam, ex his quæ doloſe agere
Cœpit, repente aliquid mali percipere.
Credo enim ſtatim inventurum quod
Dudum olim quærebat.
Nempe eſſe ſibi filium callidum.
Sententiaſque qui diceret contrarias
Juſtis :
Ita ut omnes vinceret
Quibuſcum verſaretur,
Etiamſi nequiſſima diceret.
Forſan forſan optabit
Etiam mutum illum *tandem* eſſe.

ΣΧΟΛΙΑ.

1322. Ἴσως. ἴσως. | Εὔξεται παρ' αὐτῆ ἀδικέμενος καὶ δεινὰ πάσχων τέλεον ἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

ACTUS QUINTI

SCENA PRIMA.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

EHeu, eheu !
O Vicini & cognati & populares !
Succurrite

ΣΧΟΛΙΑ.

ἡττλιάζων ἢ ἔξεισιν ὁ φρεσβύτης ὡς ὑπὸ τῆ παιδὸς τετυμμένος. δῆλον ἢ ὅτι πάντα ταῦτα διαπέπλασαι αὐτῷ τῆς πρὸς Σωκράτη διαβολῆς χάριν, δεικνύναι διὰ τούτων φιλοτιμέμενος ὅτι μηδὲν χρηστὸν διδάσκει τοὺς νέους. ἀλλὰ τἐναντίον πονηρεύεσθαι, ὁπότε καὶ τοὺς γεγυμνασμένους τοιοῦτοι γίνονται, καθίστησι.

Ἀμυνάθετέ μοι, τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
Οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
Ὦ μαρὲ τύπτεις τὸν πατέρα; ΦΕΙ. Φήμ' ὦ πάτερ.
ΣΤ. Ὁρᾷς ὁμολογοῦντ', οὐκ με τύπτει; ΦΕΙ. Καὶ μάλα.
ΣΤ. Ὦ μαρὲ, καὶ παραλοία, καὶ τοιχορύχε. 1330
ΦΕΙ. Αὖθίς με ταυτὰ ταῦτα, καὶ πλείω λέγε.
Ἀρ' οἶδ', οὐκ χαίρω πολλ' ἀκέων δὴ κακά.
ΣΤ. Ὦ λακκοθορωκτε. ΦΕΙ. Πάτταλε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.
ΣΤ. Τὸν πατέρα τύπτεις; ΦΕΙ. Καὶ ποφθιῶ γε, νὴ Δία,
Ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον. ΣΤ. Ὦ μαρώτατε, 1335
Καὶ πῶς ἔφριτ' αὖ πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;
ΦΕΙ. Ἐγὼ' ἀποδείξω, καὶ σε νικήσω λέγων.
ΣΤ. Τῳ σὺ νικήσεις; ΦΕΙ. Πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
Ἐλθὲ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
ΣΤ. Ποίοιν λόγοιν; ΦΕΙ. Τὸν κρείττον' ἢ τὸν ἥττονα; 1340
ΣΤ. Ἐδιδαξάμην μὲν τοί σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
Τοῖσι δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
Μέλλεις δυνατεῖσθαι, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν,
Τὸν πατέρα τύπτεσθ' ὑπὸ τῶν υἱέων.
ΦΕΙ. Ἀλλ' οἶμαι μὲν τοί σ' ἀναπείσειν, ὥσ-
τέ γε 1345
Οὐδὲν αὐτὸς ἀνθρασάμενον, οὐδὲν αὐτερεῖς.
ΣΤ. Καὶ μὴν, ὅτι γε λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

ΔΡΑ-

ΣΧΟΛΙΑ.

1326. Πάσῃ τέχνῃ. | Παντὶ τρόπῳ, πάσῃ δυνάμει. τὸ δὲ ἀμυνάθειν λέγεται.

1331. Καὶ

Succurrite mihi vapulanti, quacunque ratione.
Heu me miſerum, ob caput atque buccam!
O impure, patrem verberas? *Phi.* Aio, ô pater.
Str. Videtin' confitentem quòd me verberat? *Phi.* Prorſus quidem.
Str. O impure, ac parricida, & parietum perfoſſor!
Phi. Rurſus de me hæc ipſa & plura dicito.
Nôſti utique me gaudere, dum multa mala audio.
Str. O Cinæde. *Phi.* Conſperge me multis roſis.
Str. Patrémne verberas? *Phi.* Et demonſtrabo, per Jovem,
Quòd jure te verberaverim. *Str.* O impuriſſime!
Et quomodo poteſt fieri, ut patrem quis jure verberet?
Phi. Ego demonſtrabo, & te vincam dicendo.
Str. Hoc tu vinces? *Phi.* Multo quidem facillimé.
Elige autem è ſermonibus utrum dicere *me* vis?
Str. E quibus ſermonibus? *Phi.* Superiorem nempe an inferiorem *vis*?
Str. Edocui ſane te per Jovem, ô fatue,
Juſtis contradicere, ſiquidem hæc
Perſuaſurus mihi ſis, quod juſtum atque honeſtum
Sit patrem verberari à filiis.
Phi. At puto ſane me tibi perſuaſurum, ita ut
Nec ipſe, cùm audias, quicquam contradicas.
Str. Atqui quod dicturus es audire percupio.

ACTUS

ΣΧΟΛΙΑ.

1331. Καὶ πλείω. | Ἀντὶ τοῦ χείονα καὶ πλείω τύπων εἰπέ.
1341. Ἐδίδαξάμην. | Παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. λέγων ὅτι εἶναι μεσότης. Ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ ἐξεπαίδευσα δι' ἑτέρου. τὸ δὲ ἐδίδαξα δι' ἑαυτοῦ.

1348. Σὺν

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΧΟΡΟΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ. ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ΣΟΝ ἔργον ὦ πρεσβῦτα φρονίζειν, ὅπη
Τὸν δῆθρα κρατήσῃς,
Ὡς ἔστιν, εἰ μή τῳ πέπεισθεν, οὐκ ἀνῆλιῶ
Οὕπως ἀπόλαστος.
Ἀλλ' ἴσθ' ὅτῳ πρασσώμεθα. δῆλόν γὰρ
Λῆμ' ὄζει τ' ἀνδρώπου.
Ἀλλ' ἔξοτε τοπρεῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη ἡμέων,
Ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χρέον, πάντως ἢ τοῦτο δρᾶσεις.

Στ. Καὶ μὴν ὅσθεν γε τοπρεῶτον ἠρξάμεθα
λοιδορεῖσθαι,
Ἐγὼ φράζω, πειδὴ χρὴ εἰσιώμεθ', ὥσπερ ἴσε.
Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ κέλευσα

Ἆσαι

ΣΧΟΛΙΑ.

1348. Σὸν ἔργον. | Εἴωθεσπς χορῦ σεφῆς μὲν λόγον ἔχεσα, ἀλὰ τὸ ἔχειν κὴ ἀντίστροφον τὸ οἶμαί γε τῆν νεωτέρων, ἧς ἅδὲν διενυόχε. πεφωδικὴ ἡ ἀλὰ τὸ πεπίσθαι κὴ πεφάδεσθαι τῆς ἀπλῆς. ἡ ἁπλῆ κὴ εἴωθεσπς εἰς ἐπφδικὴν τειάδα ἢ τετρφδα κῶλων ἓξ, ὧν τὰ μὲν πρῶτα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω· τὰ δὲ ἄρπα ἰωνικά, ἡμιόλια ἀλὰ τὸ ἔχειν πρὸς τὸ ὅλον κὴ ἥμισυ τῦ ἰωνικῦ κολώμματος, ἀδιαφορῦντα τὴν πρότην ζυλλαβήν. τὸ μὲν τοι τελευταῖον ὁ κὴ ἐπῳδὸς ὡς ἐπὶ τῳ τέλει τῆς ᾠδῆς πεπέμμενον λέγει, ἀντ' ἰωνικῦ ὀπίτριτον ἔχει. ἐν ἐκκλήσει δὲ σίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετραμέτρεσι καταληκτικαί, ὅμοιοι τοῖς ἔξῆς. ἐνθα γάρ ὅτι πρεσβύται

ACTUS QUINTI

SCENA SECUNDA.

CHORUS, STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

TUum eſt negotium, ô ſenex, curare, ut
Hominem cohibeas;
Quoniam hic, niſi quo fretus eſſet, haud foret
Ita petulans.
Sed eſt *aliquis*, quo fretus, animo efferatur, manifeſta ſcilicet
Eſt hominis confidentia.
Sed ex quo primùm cœpit rixa fieri,
Jam ad chorum *omnia* dicere opus eſt. prorſus autem hoc facies.

Str. Atqui unde primùm cœpimus convitiari,
Ego dicam. Quando enim epulabamur, ſic ut nôſtis,
Primùm ſane ipſum acceptâ lyrâ ego juſſi
Canere

ΣΧΟΛΙΑ.

Ξένα τῆς διπλῆς διςιχίαν μετὰ τὴν ᾠδὴν τῆς κορωνίδος ἢ τῆς ᾠδῆς.

1355. Πρὸς χορόν. | Πρὸς ἐμὲ, ὅτως ἔλεγον πρὸς χορὸν λέγειν, ὅταν τὸ ὑποκειτὸ διαπραγμάτευμα τὴν ῥῆσιν ὁ χορὸς ἀρχῇ. διὸ καὶ ἐπλέγονται ὡς ὀπτοπλεῖσον ἐν τοῖς τοιούτοις τὰ τελεώτερα ἢ τὰ ἀναπαυτικά, ἢ τὰ ἰαμβικά. διὰ τὸ ῥᾳδίως ἐμπίπτειν ἐν τούτοις τὸν τοιοῦτον ῥυθμόν. ὅπερ τῷ τέλει τῆς ᾠδῆς, καὶ διπλῆ ἔξω νενεύκηκα.

1356. Καὶ μὴν ὅδεν γε. Κορωνὶς καὶ στίχοι ὅμοιοι τῷ διςιχίῳ λγ. ὧν τελευταῖος ἐξέφευγεν ἂν καὶ παρεχώρουν σε. σὺ δὲ μετὰ νῶν ἀπάγχων. μὴ ὧν τεία κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκαταλήκτα. καὶ στίχος ὅμοιος τοῖς ἄνω. 1368.

Ἄσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὁδὶ σὺθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν,
Ἄδην τε πίνοντ' ὥσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλῶσθαι.

ΦΕΙ. Οὐ γὰρ ζῆτ' σὺθὺς χρῆν σέ γ' ἄρα τύπτεσθ' ὡς πατεῖσθαι, 1362
Ἄδην κελεύοντ' ὥσπερεὶ τέττιγας ἐσιδόντα;

ΣΤ. Τοιαῦτα μὲν τοι ὡς πάτ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷά σφ' ἐγίνετο.
Καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶν' κακὸν ποιητήν. 1365
Κἀγὼ μὲν οὐκ ἐμοὶ δοκεῖ, ὅμως δ' ἐνεχόμην τοσοῦτον.
Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν, ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα,
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τι μοι. κἀξ' ἔτος σὺθὺς εἶπεν.
Ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω σοφὸν ποιητὴν,
Ψόφου πλέων, ἀσύστατον σόμφακα, κρημνοποιόν. 1370
Κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθῆν;
Ὅμως

ΣΧΟΛΙΑ.

1358. Λύραν λαβόντα. | Ἐν τοῖς συμποσίοις κύκλῳ τοῖς ἐστεφανωμένοις ὁ ἐστάτως διδοὺς λύραν ἐκέλευεν ἆσαι ᾠδήν.

1359. Ἄσαι Σιμωνίδου. | Τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπιγένους, ἐπέξαδε ὁ κριὸς οὐκ ἀεικέως. ἢ παλαιοὺς Αἰγινήτας. ἄλλως. τῇ πρὸς τὸ ζῶον οἰκειώσει τῆς λέξεως συνέπλεξε τὰς κοινωνίας ὁ ποιητὴς λέγων. ἐπέξαδε ὁ κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς λένδρον ἀγλαὸν Διὸς τέμενος. φαίνεται δὲ εὐδοκιμεῖν καὶ διαφανὴς εἶναι. τὸ δὲ ἐπέχθη καὶ διὰ τοῦ ε ψιλοῦ ἀπὸ τοῦ πίκω, καὶ διῤῥόγγως γεγράφεται.

1360. Ἀρχαῖον. | Μωρὸν, παραίσθηται δὲ οἱ φιλόσοφοι κιθαρίζειν ἐν τῷ πίνειν. κάχρυς δὲ ἀντὶ τοῦ κειδὰς πεφρυγμένας. φέρουσι δὲ αἱ ἀλήθουσαι ὑπὲρ τοῦ ῥᾷον παπέμφασθαι τὸν κάματον

1361. Ὥσπερεὶ κάχρυς. | Καθάπερ πνα γυναῖκα κειδὰς ἀλῶσαι. διαβάλλει δὲ λεληθότως τὸ θῆλυ γυναικῶν ἡδονῆς, αἷς ἔργον πίνειν καὶ ἕτερόν τι διαφαπομφάς.

1363. Ὥσπερεὶ τέττιγας. | Παρεπόπτευσε τὸ ᾄδειν καὶ φησιν ὅτι τὸ ᾄδειν φλυαρεῖν ὡς τέττιγας καὶ ᾄδειν ἄλλο ἢ ὡς γυναῖκας ᾄδειν ἀλῃρούσας.

Ἀλλὰ

Canere Simonidis carmen, Aries uti detonſus eſt.
Ipſe vero ſtatim velut obſoletum eſſe dixit citharâ canere,
Et cantare potantem, tanquam mulierem hordea molentem. 1361

Phi. Annon enim tunc ſtatim oportuit te verberari ac peſſundari,
Qui cantare juberes, veluti cicadas, epulantem?

Str. Talia etiam tunc dixit domi, qualia nunc *dicit*;
Atque Simonidem aiebat eſſe poëtam malum. 1365
Et ego vix quidem, utcunque tamen, pertuli primò.
Poſtea autem juſſi ipſum, ſed myrteo *prius* ramo accepto,
Ex Æſchyli *carminibus* mihi recenſere aliquid: deinde hic continuo dixit,
Ego enim Æſchylum puto, *qui* præcipuus inter poëtas habetur,
Strepitus plenum *eſſe*, incompoſitum, acerbum, grandiloquum. 1370
Atque hinc quomodo mihi putatis cor commotum fuiſſe?
Veruntamen

ΣΧΟΛΙΑ.

1367. Ἀλλὰ μυρρίνῳ. | Μυρρίνης δὲ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου, ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης. ὅθεν δὲ τὰ Αἰσχύλου, ἕνεκεν ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια. ἄλλως. Διχῶς ἐν τῷ θεῖ μυσικῆς. ἐπεὶ ἦ κοινόν τι πάθος ἀεὶ φαίνεται συμβαινον τοῖς διερχομένοις, εἴτε μετὰ μέλους εἴτε ἄνευ μέλους ἔχοντά τι τῇ χρείᾳ ποιεῖσθαι πρὸς ἀφήγησιν. οἵτε δὲ ᾄδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαβόντες ᾄδουσιν.

1370. Ἀσύστατον. | Οὐ συνεχῶς τα, ὐδὲ πυκνὸν ἐν τῇ ποιήσει, ἀλλ' ἀραιὸν καὶ κομπώδη. τὰ γὰρ ῥήματα Αἰσχύλου φαντασίαν μὲν ἔχει βασανιζόμενα ἢ ὐδεμίαν ἔχει παραμυθίαν. ἀσύστατα γὰρ. ἀσύστατον ἦ οἷον ἀδιάθετον, ἀπηδάνως συνιστάντα τὸν μύθους.

Στόμφακα. | Σκληρὸν παρὰ τὸ στόμα καὶ τὸν ὄμφακα, οἷον τραχύ. κρημνοπρεπὲς ἦ, μεγάλας λέξεις ποιοῦντα.

1373. Τὰ

Ὅμως γ' τὸν θυμὸν δακὼν, ἔφλω, σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
Λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅτ' ὄζει τὰ σοφὰ ζαῦτά.
Ὅθ' οὐδὺς ἦσ' ἀξ Εὐριπίδου ῥῆσιν μίν', ὡς ἐκίνει
Ἀδελφὸς, ὦ 'λεξίκακε, τὸν ὁμομητρίδην ἀδελφόν.
Ἐγὼ δέ τ' οὐκ ἀνέχομαι. ἀλλ' οὐδὺς ἀξαράττῳ
Πολλοῖς κακοῖς καμοῖσι. κἄτ' ἐντεῦθεν οἷον εἰκὸς,
Ἐω. τρὸς ἔπ. ἀειζόμεθ'. εἶθ' ὅτ. ἐπθαπτδᾷ,
Κἄπειτ' ἔφλᾳ με, κἀσσόδει, κἄπινιγε, κἀπέτειδεν.
ΦΕΙ. Οὐκοῦν δικαίως, ὅς τις οὐκ Εὐριπίδῃ ἐπαινεῖς,
Σοφώταλον ΣΤ. Σοφώζαλόν γ' ἐκεῖνον, ὦ, κἀ σ' εἶπω;
Ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. ΦΕΙ. Νὴ τὸν Δί', ἐνδίκως γάρ.
ΣΤ. Καὶ πῶς δικαίως; ὅς κε ὦ 'ναίχιπτέ σ' ἀξέδρεψα,
Αἰθανόμυδός σε πρώτα πρωιλίζοντ', ὅ, τι νοοίης,
Εἰ μή γε βρωῦ εἴπῃς, ἐγὼ γνὺς δὴ πεῖν ἐπέχον,

Μαμμᾶν

ΣΧΟΛΙΑ.

1373. Τὰ σοφὰ ταῦτα. | Ἢ ἀντὶ τοῦ ἔστι σπινοητέον. ἢ δέον εἰπεῖν, οἵπερ εἰσὶν οἱ σοφοὶ ἔτοι ποιηταὶ, ὁ δὲ τρὸς ἀδέτερον ἔπηχθεν, ὥσπερ κὴ ἐν Βατράχοις ποιεῖ λέγων. ἐκεῖν' ἕτερ' ὄζει μεσεμπύλλια πραγῳδίας ποιοῦντα.

1374, 1375. Ὡς ἐκίνει ἀδελφός. | Τῷ Καναχῷ ὁ Μακαρδὶς τὸ δὲ ἀλεξίκακε διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. σημειοῦται δὲ τὸν Εὐριπίδην Αἰολον. ἐπεὶ γὰρ τὰς ἀδελφὰς γαμοῦσιν ἀδελφοί. ὡς ὅτι Ἡρακλέους δὲ τὸ ἀλεξίκακε. γέγραπται δὲ δρᾶμα Εὐριπίδου Αἰολῶν

Veruntamen animum mordens inquiebam ; tu autem horum

Recita mihi aliquid recentiorum, iſta *nempe* quæ ſcita perhibentur.

Ipſe autem cecinit ex Euripide ſermonem quendam ſtatim, uti ſubagitavit

Frater (proh Averrunce!) uterinam ſororem. 1375

Ego vero amplius non continui me ſed ſtatim convitiis inceſſo

Multis, malis, & indignis. deinde hinc ut fieri ſolet,

Ultro citróque verbis contendebamus, deinde hic mihi inſiluit,

Poſt contundebat me & cædebat & ſuffocabat & conteterebat.

Phi. Quin merito quidem, qui non Euripidem laudas

Sapientiſſimum. *Str.* Illum ſapientiſſimum ais! ô, quid de te dicam? 1381

Sed rurſus mox vapulabo. *Phi.* Imò, per Jovem meritò.

Str. Et quomodo merito? qui te ô impudens educavi,

Perſentiens, dum tu omnia balbutires, quid tibi velles.

Siquidem Bryn diceres, ego animadvertens potum exhiberem. 1385

Mammam

ΣΧΟΛΙΑ.

ἐν ᾧ παρήγαγε Μαγνῆτα τὸν παῖδα Αἰόλε φθείροντα Καναχλῶ τὴν ἀδελφήν. ἐπειδὴ ὁ παρὰ Ἀθηναίοις ἔξεστι γαμεῖν τὰς ἐκ πατέρων ἀδελφὰς, εἰς αὔξησιν τῆς ἀδικήματος ἐπεσπάσατο τὴν ὁμομητρίαν. εἶτα ὑφυῶς ἐρεθίσασιν ἐπάγων τὸν ἀλεξίκακον, τυτθίσιν, ὑποψόφῳ καὶ ᾧ τὰ δεινὰ ἀπείργων, ἴδιον γὰρ Ἡρακλέους τὸ ὑπίθιον.

1376. Ἐξαρπάσω. | Κρέων αὐτόν. λοιδορῶ, πλήσσω πολλοῖς κακοῖς.

1384. Τραυλίζον. | Ψελλίζον καὶ μηδὲν ἔναρθρον λαλοῦντα.

1385. Πιεῖν ἐπίσχον. | Οὐ μόνον ἐπέχω τὸ κωλύω, ἀλλὰ καὶ τὸ δίδωμι.

1386.

Μαμμιδῶ δ' δῦ αἰτήσομ' Ὃ. ἦκόν ϛοι φέρων δῦ ἄρτον.
Καιδῶ δ' αὖ σὴν ἔφθης φεάσας, κἀγὼ λαβὼν δύεαζε
Ἐξέφερον δῦ, Ϛ πρὲχόμην σε. σὺ δέ μα νυῦ ἀπάγχων
Βοῶντα, χ' κεκεαγόθ', ὅϊς
Χεζητιῶν, σὴν ἔπλης
Ἔξω γ' ἐνεγκεῖν, ὦ μαρὲ,
Θύεαζέ μ', ἀλλ' ἀποπινήμην. αὖτὲ ποίησα καικηδῆ.

Ἀνϛροφὴ Κώλων η.

Χο. Οἴμάγε τῆς νεωτέρων τὰς καρδίας
Πηδᾶν, ὅ,τι λέξει.
Εἰ γὸ τοιαῦτά γ' ἔτ' Ὃ. ἐξειργασμήν, Ὃ,
Λαλῶν δῶατείσῃ,
Τὸ δέρμα τῆς γεραιτέρων λάβοιμην δῦ,
Ἀλλ' ἐδὶ ἐρεβίνθυ.
Σὸν ἔργον ὦ καινῶν κινητὰ Ϛ μοχλυτά,
Γειτὼ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξῃς λέγειν δίκαια.
Φει. Ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασι Ϛ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
Καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δυύασθαι.
Ἐγὼ γὸ ὅτε μὴν ἱππικὴ μήνη τὸν νεῦν πρόσειχον,
Οὐδ'

ΣΧΟΛΙΑ.

1386. Μαμμᾶν.] Ἄσημ Ὃ φωνὴ τῆς παιδίων λαλούντων.
1397. Λάβοιμην ἄν.] Οὕτως ἀφανιδήσεται πληγὰς ὡς νομίσει ἡμᾶς κ' τὸ δέρμα Ὃ ἐρεβίνθυ λεπτότερον αὐτοῦ ἔχειν.

1401. Ὡς

Mammam autem petente te, *ſtatim* aderam tibi panem afferens.
Cacan vero non prius dicere poteras quam te acceptum foras
Efferebam atque prætendebam te. tu autem me nunc faucibus tenens,
Vociferantem ac clamitantem quòd
Cacaturirem, non dignatus es
Extrà efferre, ô impure,
Me foràs. ſed ſuffocatus hic *me* cacare feci.

Antiſtrophe Verſuum viii.

Cho. Credo equidem Juvenum corda
Trepidare *expectando* quid hic dicturus ſit.
Si enim talia hic, qui perpetravit
Dicendo perſuaſerit:
Cutim ſeniorum nobis habere poſſumus,
At ne ciceris quidem æſtimandam.
Opus eſt tibi, ô novarum rerum motor ac machinator,
Suadam aliquam invenire, ut videaris juſta dicere.
Phi. Quàm ſuave eſt inter res novas & argutas verſari,
Atque conſtitutas leges contemnere poſſe?
Ego enim, quando rei ſolùm equeſtri animum applicabam,

Ne

ΣΧΟΛΙΑ.

1401. Ὡς ἡδὺ χαυοῖς. | Εἴδησις ἑτέρας ὑπολῆς ἀμοιβαίας ὃν εἶχον ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μέ ὧν τελδεῖος, τὼ μητέρ' ὥσπερ κἀ σὲ τυπτήσω. τί δῆτα φῂς σύ. ὁ μὲν τοι ἐπακουδικὸς Θ, τετράμετρος ἰαμβικός ἐστιν. ἐπὶ τῷ τέλει ὑπολῆ ἔξω ῥιγδυκῆα.

Οὐδ' ἀν περὶ εἰπεῖν ῥήμασ' οἷός τ' ἰὼν, πρὸς ἐξαμβρτεῖν.
Νυνὶ δ' ἐπειδήμ' ἐτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτὸς,
Γνώμας ἃ λέπαις ἐς λόγοις ξυνίειμι ἐς μεμέλιναις,
Οἴομαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.
Στ. Ἵππευε τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἐμοί γε κρεῖττόν ἐστιν
Ἵππων τρέφειν τετράπωλον, ἢ τυπτόμενον ὄπισθεν βλώπα.
Φει. Ἐκεῖσε δ', ὅθεν ἀπέφυσάς με τῷ λόγῳ, μέτειμι,
Καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί γε τουτί, παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
Στ. Ἐγωγέ σ', ὀργῶν τε ἐς κηδόμενος. Φει. Εἶπε δή μοι,
Οὐ καὶμὲ χρὴ δίκαιόν ἐστιν οὕνοεῖν ὁμοίως,
Τύπτειν τ'; ἐπειδήπερ τοῦτ' ἐς' οὐνοεῖν, τό τύπτειν;
Πῶς γὰρ τὸ μὴ σὸν σῶμα χρὴ πλησῶν ἀγῶν' ἐᾷν,
Τὸμὸν δ' ἐᾷ μή: ἐς μιὼ ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
Κλαύσει παῖδες, πατέρα δ' ὐ κλαύειν δοκεῖς; Στ. Τίη δή;
Φει. Φήσεις νομίζειν σὺ παῖδος τοῦτο τὔργον εἶναι;
Ἐγὼ δὲ γ' ἀντέποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες.
Εἰκὸς δ' μᾶλλον τοὺς γέροντας, ἢ τοὺς νέους, κλαύειν,
Ὅσῳπερ

ΣΧΟΛΙΑ.

1417. Κλαύσει παῖδες. | Τοῦτο ἐξ Ἀλκήστιδος Εὐριπίδου. χαίρεις ὁρῶν φῶς, πατέρα δ' ὐ χαίρειν δοκεῖς.

1419. Δὶς παῖδες οἱ γέροντες. | Παῖδές τε γὰρ τοῖς ἀρχὴν ἥκουσιν ἀφρονες. καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ ἡμᾶς ἐκ πλήθους παραλελεαμένους αὐτοῖς τοῖς λογισμοῖς, παῖδές εἰσι τῷ ὄντι πάλιν ληξάντες. καὶ Σοφοκλῆς

Ne tria quidem profari verba potui priusquam laberer.
Nunc vero postquam hic à rebus hujusmodi me ipse prohibuit,
Sententiis autem cum subtilibus ac sermonibus versor atque curis,
Puto me docturum, quod fas sit patrem castigare.

Str. Equita igitur, per Jovem; quoniam mihi satius est
Equum alere quadrijugalem, quam vapulando comminui.

Phi. Illuc autem sermonis, unde me divertilli, redeo:
Et primum te hoc interrogabo: puerum me olim annon verberâsti?

Str. Imo equidem, bene tibi volens & tui curam agens.

Phi. Dic mihi ergo,
Annon æquum est me tibi itidem bene velle,
Et verberare? quoniam bene velle idem est ac verberare.
Quomodo enim corpus quidem tuum oportet immune flagris esse,
Meum vero non item? atqui natus sum liber & ego quoq;
Flent filii; patrem vero non flere æquum censes? *Str.* Quamobrem?

Phi. Tu inquies lege sanciri, hoc pueri negotium esse:
Ego autem è contra, quòd bis pueri senes.
Par est autem maximè, senes potiùs quam juvenes flere,
Quanto

ΣΧΟΛΙΑ.

φοκλῆς Πηλεῖ. Πηλέα τὸν Αἰάκειον οἰκτρὸς μόνη γεγοντα γωῶ κἀναπαυδόμαι. πάλιν γὰρ αὖ δὶς παῖς ὁ γηραίτερων ἀνήρ· καὶ Θεόπομπος, δὶς παῖδες οἱ γέροντες ὀρθῶ τῷ λόγῳ. καὶ Πλάτων, ἀρ' οὐς ἔοικε δὶς γηράσκειν ἂν παῖς γέρων. καὶ Ἀντιφῶν. γηροβοσία γὰρ ἐστὶν ἡ παιδοβοσία.

Ὅσῳ ῥᾳ ἐξαμαρτήμειν ἥττον δίκαιον αὐτές.

Στ. Ἀλλ' ἐδαμῶ νομίζεται τὸν πατέρα τύπτειν πάχειν.

ΦΕΙ. Οὔκουν ἀνήρ, ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον, ἵν' ὑπερῴτων,

Ὥσπερ σὺ κἀγώ, & λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;

Ἧττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοί, καινὸν αὖ τοιοῦτον θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσι, τοὺς πατέρας ἀμύνεσθαι;

Ὅσας γὰρ πληγὰς εἰσέμολον ὑμῖν τὸν νόμον τιθεῖσα, Ἀφίεμαν, & δίδομαν αὐτοῖς ἀντίκα συγκεκρύφθαι.

Σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας, & πάλλα τἄλλα βοᾷ ταυτί, Ὡς τοὺς πατέρας ἀμυνόμενα, καί τοι ἀλλάττουσ' ἐσθῆτα Ἡμῖν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ' ἐγράφησι.

Στ. Τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,

Οὐκ ἐθίεις & τὼ κόρεον, καὶ πὶ ξύλου καθεύδεις;

ΦΕΙ. Οὐ ταὐτὸν ὦ πρὸς ἄνδρα ἐστὶν, ἀλλ' ἀνὴρ Σωκράτει δοκοίη.

Στ. Πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ', εἰ δὲ μὴ, σαυτὸν ποτ' αἰτιάσῃ.

ΦΕΙ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1421. Ὅσῳ περ.] Οἱ παῖδες ἐξαμαρτάνοντες συγγνώμης μᾶλλον ἄξιοι διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας. τὸ δὲ ἧττον ἀντὶ τοῦ μηδ' ὅλως.

1423. Οὔκουν ἀνήρ.] Ἐν ἀπορίᾳ ἐρωτήσει.

1425. Ἧττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοί.] Ἀντὶ τοῦ κἀμοὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἧττον ἔξεστι τοῦ παλαιοῦ νομοθέτου. παρὰ δέ τισι δηλονότι ῥωτέρων κατὰ λέξιν ὄντων. ἀπορήσει πάντες ἐνταῦθα τοῦ ἧττον. τὸ δὲ ὡς ἔμοιγε τοιοῦτόν ἐστιν. εἰπὼν γάρ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς, ἐπάγαγε ἧττον, δεινοὺς ὡς καὶ ἔπειθεν, ἀλλ' ἧττον ἢ ἐγὼ αὐτοὺς νικῶ. ἐπειδὴ δὲ τὰ δίκαια καὶ τὰ μὴ, λέγων, ὁμοίως νικῶ. οἱ δὲ τὸ ἧττον πρὸς τὸ τί δῆτα συναπτοντες, ψυχροί τινές εἰσιν. ἢ τὸ ἧττον μὴ φῂς τι συνάπτε, ἀλλὰ μόνον λέγε κατ' ἐρώτησιν. οὔκουν ἀνὴρ

Quanto peccare ipſos minùs convenit.

Str. At neutiquam legibus ſancitum eſt ut pater hoc patiatur.

Phi. Quin ergo vir erat, qui legem hanc primò tulit,
Sicut tu & ego ſumus, & dicendo perſuaſit priſcis *illis*:
Nunquid minus mihi quoque licet novam rurſus in poſterum
Ferre legem filiis; patres ut ſuos contra verberent?
Quæcunque autem verbera ſuſtinuimus, priuſquam lex ferretur,
Remittimus, & concedimus ipſis gratis nos cecidiſſe.
Intuere autem gallos & cæteras has pecudes,
Ut de patribus *ſuis* pœnas ſumunt. atqui nihilo differunt
A nobis illi, niſi quod decreta non ſcribant.

Str. Cur ergo, quoniam gallos per omnia imitaris,
Non comedis fimum & tigillo inſidens dormis?

Phi. Non idem eſt, ô bone! neque hoc Socrati placeret.

Str. Propterea ne me verberes; ſin aliter, olim teipſum culpabis.

Phi.

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀνὴρ ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον τοῦτον ὡς σὺ κἀγὼ κἀλέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς; ἀνὴ τῷ ὀδαμῶς τοῦτο ἔτως ἔχει. ἢ ὥσπερ ἐν τῷ πρόσθεν τὸ ἵππον πρὸς τὸ ἔπειθε ζωύφαμεν, ἔτω κἀ πρὸς τὸ λέγων ζωαπτέον ἔτω. κἀ λέγων ἵππον κἀ ἔλαφον ἢ ἐγὼ νῦν, ἔπειθε τοὺς παλαιούς.

1428. Συγκεκόφθαι.] Τυφλῶσαι ἡμᾶς, καταπαῦσαι τὰς μάστιξι.

1431. Παλαὶ ὅτ' ἐψηφίσματα.] Ἀνὴ τῷ δικαιότερα ἐκ ἄγαν. εἰς ἢ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων αἰνίτεται.

1434. Σωκράτει δοκοίη.] Ἀπορήσας λύσεως ὅτι ποιῶ τῷ Σωκράτες δόκησιν ἀνάγει πιστότερον ὄσαν. τὰ ἢ πρόσωπα ἔτως, ἀπὸ τῷ ὁ ταυτὸν ἑως τῷ ὁ ταῦτα τῷ νέε ὄζειν. ἵν' ἢ τῷ πρεσβύτε τὸ πρὸς ταῦτα, τυτέστιν ἃ σοι νυῖ φῂ ἀλεκτρυόνων εἶπον, τὸ, κἀ πῶς, τῷ Φειδιππίδε λέγοντ', ἐν δὲ πσιν ὁ νέος τὸν ὁ ταυτὸν, κἀ ἐξῆς σίχον εὕρηται λέγων. τὰ δ' ἐξῆς μέχρι τῷ ἵν' ἢ μὴ γλίπται, Στρεψιάδης. οἷον κἀ πῶς ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι, ἔξεστί γάρ μοι τύπτειν σε, ὡς τῷ κἀ σοι ἐὰν ἔχῃς ψόγον.

ΦΕΙ. Καὶ πῶς; ΣΤ. Ἐπεί σε μὴ δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν,
Σὺ δ', ἰὼ γλύπταί σοι, τὸν υἱόν. ΦΕΙ. Ἦν δ' μὴ γλύπταν,
Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν πεδηθήσει.
ΣΤ. Ἐμοὶ μὴ, ὦ 'νδρες ἥλικες, δοκεῖ λέγειν δίκαια.
Καὶ μοί γε συγχωρεῖν δοκεῖ τὰ τοιαῦτα τὰ πεικῆ. 1440
Κλαίειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐς', ἰὼ μὴ δίκαια δρῶμεν.
ΦΕΙ. Σκέψαι δ' χ' ἁτέραν ἔπι γνώμην. ΣΤ. Ἀπὸ γὰρ ὀλῶμαι.
ΦΕΙ. Καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσῃ παθὼν, ἃ νῦν πέπονθας.
ΣΤ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ, εἰ δή μ' ὠκ τούτων ἐπωφελήσεις;
ΦΕΙ. Τὸν μητέρ', ὥσπερ κἀμέ, τυπτήσω. ΣΤ. Τί δῆτα φὴς σύ; 1445
Τοῦδ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
ΦΕΙ. Τί δ' ἰὼ ἔχων τὸν ἧττω
Λόγον σε νικήσω λέγων,
Τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
ΣΤ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢν ταυτὶ ποιῇς, 1450
Οὐδὲν σὲ κωλύσῃ, σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
Ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους,

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

1439. Ἐμοὶ μὴ. Τὰς τρεῖς τοῦ ἑξῆς ὁ πρεσβύτης πρὸς τοὺς λοιπούς. ὁπεικῆ δ', ὅμοια πρέπον τὰ κατὰ τὸ πρεσβῆικον καὶ ἀκόλουθον. Συγχωρεῖν τοῖς ὑπεικέσι, συγχωρεῖν αὐτοῖς.

1446. Τοῦδ' ἕτερον αὖ. | Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ὠκ κάλων ἰαμβικῶν ὠκτώ. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ β δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερές. τὰ ἑξῆς τρία ὅμοια τῷ πρώτῳ

Phi. At Quomodo? *Str.* Quoniam jus ego habeo te caſtigandi;

Tu autem filium, ſiquis tibi natus fuerit. *Phi.* Si vero natus non ſit,

Fruſtra mihi flebitur, tu vero hiante ore morieris.

Str. Mihi quidem, ô viri coætanei, juſta dicere videtur.

Et mihi videtur etiam æqua his concedere.

Flere enim nos æquum eſt, niſi juſta faciamus.

Phi. Animadverte autem alteram præterea ſententiam. *Str.* Peribo.

Phi. Atqui forſan non moleſtè feres quæ modo perpeſſus es.

Str. Quomodo ſanè? doce me quid ex his mihi commodi dabis,

Phi. Matrem, itidem ac te, verberabo. *Str.* Quid hercle ais tu?

Hoc alterum denuo majus eſt malum.

Phi. Quid autem, ſi inferiorem habens

Sermonem, te dicendo convincam,

Quod matrem verberare fas ſit?

Str. Quid aliud? hoc ſi feceris,

Nihil te impediet quominus temetipſum conjicias

In Barathrum, ſimul cum Socrate,

Et

ΣΧΟΛΙΑ.

τρόπῳ, τὸ ς τείμιλεγον ἀκαταλήκτον. τὸ ἕβδομον δίμιλεγον ἀκαταλήκτον. τὸ τελευταῖον, τῷ τρόπῳ ὅμοιον. ἄλλως. διπλῆ ἡ μέλη ἀμοιβαῖον ἡ ἀρχὴ τῆδ' ἕτερον αὖ μεῖζον, τέλη δ', ἡ τὸν λόγον τὸν ἦπω. ἔστι δὲ ἰαμβικὰ τείμιλεγ. ἀκαταλήκτα τεία, ἡ τὸ τρῶτον ἰαμβεῖον τελεύμιλεγον καταληκτικόν. πρὸς δ διαιρῶσι τῦτο εἰς δύο, ἐπειδὴ ἡ τὰ τρόσωπα κωμικισμένα εἰσὶ, ἡ γίνεται μεσῳδικὴ τεία ἑκατέρωθεν ἔχοντα κῶλα, πρὸς δ τὸ μέσον τελεόκωλον.

Καὶ ζῆν λόγον τὸν ἥτ̣τω.
Ταυτὶ σ᾽ ὑμᾶς, ὦ Νεφέλαι, πέπονθ᾽ ἐγώ,
Ὑμῖν ἀναθεὶς ἄπρηκτα τἀμὰ πράγματα.
Χο. Αὐτὸς μὲν ἐν σαυτῷ σὺ τέτων αἴτιος,
Στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.
Στ. Τί δῆτα ταῦτά γ᾽ ἔμελλε τότ᾽ ἠγορεύετε;
Ἀλλ᾽ ἀὐδρ᾽ ἄχρειον καὶ γέροντ᾽ ἐπήρατε;
Χο. Ἀεὶ ποιοῦμεν ταῦθ᾽ ἑκάστοτ᾽, ὅτ᾽ ἂν ἴκνα
Γνῶμεν πονηρῶν ὄντ᾽ ἐρασὴν πραγμάτων,
Ἕως αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακόν,
Ὅπως ἂν εἰδῇ τὸς θεὸς δεδοικέναι.
Στ. Οἴμοι, πονηρά γ᾽ ὦ νεφέλαι, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ μ᾽ ἐχρῆν τὰ χρήματ᾽, ἃ δανεισάμην,
Ἀποστερεῖν. νῦν ἔν ὅπως, ὦ φίλτατε,
Τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μαθητὴν τὸν Σωκράτη
Ἀπολεῖς μετ᾽ ἐμοῦ, ἔλθ᾽, οἵ σε κἀμὲ ἐξηπάτων.
Φει. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τὸς διδασκάλους.
Στ. Ναὶ, ναὶ, καταβέβηκε πατρῷον Δία.
Φει. Ἰδοὺ Δία πατρῷον, ὡς ἀρχαῖον εἰ;
Ζεὺς γάρ ἐς ὑμᾶς; Στ. Ἔστιν. Φει. Οὐκ ἔνες᾽, ἐπεὶ
Δῖνον βασιλεύει, τὸν Δι᾽ ἐξεληλακώς.

Στ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1454. Ταυτὶ σ᾽ ὑμᾶς. | Ἐν ἐνίοις ἰαμβοι τείμετροι ἀκατάληκτοι μά. ὧν τελευταῖον ἐμοὶ ποιήσω κἀισφόδρ᾽ εἶσ᾽ ἀλαζόνες, εἶτα ἀναπαίνημα τὸ ἰὲ ἰὲ, καὶ πάλιν ἰαμβοι ιέ, καὶ τελευταῖον τὸ δραμα. ἐν ᾧ χορωνὶς ἡ καὶ τὸ δραμα ἀποτερατίζουσα.

1466. Ὦ φίλτατε. | Λείπει τὸ ὦ ἢ παῖ, τῶτο γὰρ ὀπιγεάζει. ἀντὶ τῆς ὦ μετέβη.

1470. Πατρῷον Δία. | Πατρῷος Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων ἐν Ἀθήναις πυθῆται, ὁ Ζεὺς μὲν μετὰ τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἢ ὥς ἕτεροι, μετὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀναβεβηκώς, ὅτε πρῶτον ταῖς Ἀθήναις ἐπέστη καὶ ἐφάνη τοῖς παλαιοῖς αὐτὸς, οἱ πρὸς ταύτῃ τῇ θεοσημείᾳ τελευτήσασιν

Et Sermonem quoque inferiorem.
Hæc propter vos, ô Nubes, ego perpeſſus ſum:
Dum vobis omnia mea committo negotia.
Cho. Ipſe quidem tu tibimet harum rerum cauſa *fuiſti*,
Dum converſiſti temet ad res ſceleſtas.
Str. Cur hercle hæc mihi non tum dixiſtis,
Sed me virum agreſtem & ſenem in fraudem induxiſtis?
Cho. Semper iſthæc facimus perpetuò, ubi quem
Novimus malarum rerum amore teneri,
Uſque dum ipſum conjiciamus in malum:
Ut diſcat deos revereri.
Str. Hei mihi! mala ſunt hæc, ô Nubes, juſta tamen:
Non enim oportebat me pecunias, quas mutuò ceperam,
Defraudare. Nunc igitur, ô chariſſime, ut
Chærephontem illum impurum atque Socratem
Deperdas, mecum huc veni, qui te atq; me ludificârunt.
Phi. At non injuriâ afficiam magiſtros.
Str. Imo, imo, reverere patrium Jovem.
Phi. Ecce autem, Jovem patrium? quàm vetuſta & *obſoleta* ſapis?
Quis enim Jupiter eſt? *Str.* Eſt *aliquis*. *Phi.* Non eſt: quoniam
Turbo regnat exacto Jove.

Str.

ΣΧΟΛΙΑ.

τετιμήκασιν αὐτόν. Ἀπόλλων ἢ ὅτι Ἐρεχθέως δυγατέρα ἔγημε τὴν Κρέουσαν ἐξ ἧς γίνεται ὁ Ἴων. ὡς φησὶν Ἕλλανικος ἐν αὐτὸν ἐτίμων καὶ οἱ ἄρχοντες ὅτε ἐχειροτονοῦντο. ἐκ γὰρ τῆ μὴ εἰδέναι ξένους αὐτοὺς ἐνόμιζον. ἄλλως. ὅτω τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς πατρῶος καὶ Ἀπόλλων, διὰ τὸ φρούτις ὑποδέξασθαι τὸ θεὸ εἰς τὴν χώραν, καὶ δυσίας ζωοτελέσι κατὰ φρήτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας μόνους Ἑλλήνων.

1471. Ἰδοὺ γε Δία. | Ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἐπελάθετο αὐτῆ ἀναπέρω, ἐκ τούτων καὶ αὐτὸς πειρᾶται τῆ παιδὸς λαμβάνεσθαι.

1475. Διὸ

Στ. Οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾠόμην,
Διὰ τυτονὶ τὸν Δῖνον. οἴμοι δείλαιος,
Ὅτε γε σὲ χυτρεῶν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
ΦΕΙ. Ἐνταῦθα σαυτῷ φαφεόνει, γε φλυναφεῖ.

ΣΧΟΛΙΑ.

1475. Διὰ τυτονὶ τὸν Δῖνον. | Ὡς ἀγάλματος Δίνου ὄντος ἐν τῇ διατριβῇ Σωκράτους ὀστρακίνου.

1476. Χυτρεῶν. | Τὸ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ μηχάνημα ὀστρακίνον χυτρεὺς

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, μόνος.

Οἴμοι φαφαναίας ὡς ἐμαγόμην ἄρα,
Ὅτ' ἐξέβαλον γε τὸν θεὸν Δι' Σωκράτη.
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς μνημονεύσῃς μοι,
Μηδέ μ' ἐπιτρέψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
Ἐμοὶ φαφανοήσαντι ἀβουλεσίᾳ.
Καί μοι λοιπὸν ξύμβουλος, εἴτ' αὐτὸν γραφὴν
Διωκάζω γραψάμενος, εἴτ' ὅ,τι σοι δοκεῖ.
Ὀρθῶς φαφαίνεις, σὺ γὰρ δικορραφεῖν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπεσόντα τὴν οἰκίαν
Τῶν ἀβουλεσῶν. δεῦρο, δεῦρ' ὦ Ξανθία,

Κλί-

ΣΧΟΛΙΑ.

1479. Ὅτ' ἐξέβαλον. | Ταῦτα εἰς διασολὴν Σωκράτους, ἐκβαλόντος τὰ δαιμόνια.

1480. Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ. | Τοῦτο οἱ κλέπται πρὸς τὸν Ἑρμῆν ἔλεγον ὅτε ἁλισκόμενοι ἐκολάζοντο, αἰτούμενοι αὐτὸν ἐλ-

δεῖν

Str. non exegit *eum* : ſed ego hoc putâram,
Propter hunc Turbinem. hei mihi miſer, qui fui ! 1475
Quando & te, qui teſtaceus es, deum eſſe arbitratus ſum.
Phi. Hic tu tibi ipſi deſipe ac nugas age.

ΣΧΟΛΙΑ.

περιφερὲς ὡς χύτραν ὠνοματοπόιησεν, καὶ ὄνομα αὐτῷ ἔθετο χυτρεῦν, τετέστι πάτταλον, ἐυτελὲς, χύτρας ἄξιον, ὡς ὀστρακίνου ἀγάλματος ὄντος περὶ τῆς διατριβῆς.

ACTUS QUINTI

SCENA TERTIA.

STREPSIADES ſolus.

HEI mihi, ob dementiam ! ut inſanivi ſane
Quando ejeci etiam deos propter Socratem ?
At, ô chare Mercuri, ne mihi ſuccenſeas : 1480
Nec me deperdas. ſed veniam concede,
Quoniam ego deliravi per futilitatem.
Et mihi conſilium dato, utrum ipſos, litem
Intendens accuſem, an quod tibi videtur.
Recte mones, dum non me ſinis litem nectere ; 1485
Sed quam celerrime incendere ædes
Nugatorum. huc, adſis, ô Xanthia,

Scalam

ΣΧΟΛΙΑ.

δεῖν αὐτοῖς εἰς βοήθειαν. φησὶ γὰρ διὰ τὸ μὴ τετυχέναι αὐτῷ ὡς ἐρόρῳ κλεπτικῆς ὄντι, εἰς ταῦτα περιπεσεῖν τὰ δεινά.

1482. Παραπαίσαντος. | Ἀντὶ τοῦ ἀνοητήσαντος παρὰ τὸ πρέπον καὶ πεπιθανολογία ἢ ἡ ἀπὸ ἀνδρῶν ὁμιλία.

1509. Τῆς

Κλίμακα λαβών, ἔξελθε, ϗ σμινύλιν φέρων,
Κἄπειτ' ἐπβαὰς ὅπ τὸ φροντιστήριον,
Ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν,
Τὸ πῆγ. καταύσκαπ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην.
Ἐμοὶ γ' δᾶδ' ἐνεγκάτω ἰς ἡμιμόλιον,
Κἀγώ τιν' αὐτῶν τῆμερον δῦναι δίκην
Ἐμοὶ ποιήσω, κἂν σφόδρ' εἰσ' ἀλαζόνες.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Ἰὼ, ἰώ.
Στ. Σὸν ἔργον, ὦ δᾶς, ἴσθι πολλὴν φλόγα.
Μα. Ἄνθρωπε τί ποιεῖς; Στ. Ὀΐμ' ποιῶ. Ἰὼ ἄλλο γ' ἢ
Διαλεπτολογῆμαι τῆς δοκῆς τῆς οἰκίας.
Μα. Οἴμοι, ἰς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;
Στ. Ἐκεῖνο, ὅτῳ δοιμάλιον εἰλήφατε.
Μα. Ἀπολεῖς, ἀπολεῖς. Στ. Τοῦτ' αὐτὸν γὰ ϗ βέλομαι.
Ἦν ἡ σμινύη μοι μὴ φερδῶ τὰς ἐλπίδας.
Ἢ γὼ φερέτεόν πως σκηραγωγιαδῶ πεζῶν.
Σω. Οὗτ. τί ποιεῖς ἔτεον οὐπὶ τῷ πήγυς;
Στ. Ἀεροβατῶ, ϗ περιφρονῶ τὸν Ἥλιον.
Σω. Οἴμοι ταλας, δειλαιοθ. ἀποπνιγήσομαι.
Στ. Τί γὰ μαθὼν ὑβρίζετόν γ' εἰς τὰς θεάς;

ΧΑΙ.

Scalam afferens exi, & ligonem apportans.
Deinde conſcendens ſcholam,
Uſquedum in ipſos dejicias domum,
Tectum perfode, ſi herum diligis.
Mihi autem facem afferat aliquis accenſam :
Atque ego eorum aliquem hodie pœnas dare
Mihi faciam, etſi admodum ſint faſtuoſi.

ACTUS QUINTI

SCENA QUARTA.

DISCIPULUS, STREPSIADES, SOCRATES, CHÆREPHON.

EHeu, eheu!
Str. Tuum opus eſt, ô fax, mittere multam flammam.
Diſc. Homo, quid agis? *Str.* Id quod ago. quid aliud, niſi quod
Argutè diſputo cum trabibus domûs?
Diſ Hei mihi! quis noſtras incendit ædes?
Str. Ipſe cujus veſtem cepiſtis.
Diſ. Perdis, perdis nos. *Str.* Hoc ipſum enim etiam volo,
Niſi ligo mihi ſpes meas prodat,
Aut ego priùs aliquo modo collum frangam decidens.
Soc. Heus tu. quid hercle agis tu qui ſupra tectum es?
Str. Per aerem ſcando & ſolem deſpicio.
Soc. Hei mihi infelici! miſer jam ſuffocabor.
Str. Quam ob rationem enim contumelia afficitis deos?

Chæ.

ΧΑΙ. Ἐγὼ γ' ἡ κακοδαίμων γὰ κατακαυθήσομαι.

ΣΤ. Καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὴν ἕδραν;
Δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν ἕνεκα,
Μάλιστα δ' εἰδὼς, τὰς δυὰς ὡς ἡδίκουν.

ΧΟ. Ἡγεῖσθ' ἔξω, κεχόρδυται γὰρ μετεώρως τόγε πήμερον ἡμῖν.

ΣΧΟΛΙΑ.

1509, Τῆς σελωίης τὴν ἕδραν. | Ἀντὶ τῶ τὰς κινήσεις τῆς σελωίης, ἕδραν ἢ εἶπεν εἰς τὸ αἰσχρὸν ἀποσείνων τὸν λόγον, τὴν διαφορὰν, ὁπὶ πίνθ' ὑχεῖται καὶ δια τί καὶ πῶς ωἰκεῖ.

1510. Δί-

ΤΕΛΟΣ Νεφελῶν.

Chæ. Ego autem miſer mox incendis abſumar.

Str. Et Lunæ etiam ſpeculati eſtis ſedem?

Inſequere, jace, feri, propter multas cauſas

Præcipuè autem quia noveris, deos ut Injuria affecerint.

Cho. Præite foras. ſaltatum eſt enim mediocriter nobis hodie.

ΣΧΟΛΙΑ.

1510. Δίωκε. | Ὡς ἅμα φιλοσόφων φλυόντων διὰ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ὡς ἠδίκων, κεάφεται καὶ ὡς ἠδίκων.

1512. Τόγε τήμερον. | Ἀντὶ τοῦ τήμερον ἀρκτικῶς ἔχει ἡ ἡμέρα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ ὁ λόγος. τέλος.

FINIS Nubium.

Notæ quædam in *Plutum*.

VErſ. 17. Καὶ ταῦτ' ἀποκρινομένου. | Friſchlinus τοῦ ἀποκρινομένου ad Chremylum refert, quod & Gerardus facit, Genitivum abſolutum loco Nominativi poſitum eſſe contendens. Ingenioſiſſima autem Daceria in Interpretatione Gallicâ ad Carionem aſcribit, ſéque ſolam verum hujus loci ſenſum vidiſſe credit, ſic Gallicè reddens, *Sans que j'oſe luy dire le moindre mot. i. e.* Dum ne verbum quidem ipſe reſpondere auſim, quam Interpretationem ex ſequenti verſu confirmari putat. Alii autem ad ipſum Plutum referunt, & tres proxime præcedentes verſus παρενθετικῶς legendos cenſent; quam ſententiam nos ſecuti ſumus, quia tam ſyntaxi quam rationi maximè convenire videtur.

V. 113. Μὰ Δί' ἀλλ' ἅπαξάπαντες. | Sic reddi commode poteſt, *Non omnes quidem ſed per Jovem univerſi.* Hujuſmodi enim locutiones apud Comicum noſtrum frequentes ſunt.

V. 178. Ἡ ξυμμαχία δ' ἐγώ. | Palmerius credit Chabriam hîc à Comico notari, qui eo tempore ſine publica authoritate cum Nectanebo Ægyptiorum rege, præmiorum magnitudine inductus ſocietatem inierat, & ſub illo militabat. Vide *Cor. Nep. in Chabria.*

V. 179. Ἑρᾷ ἡ Λαΐς. | Harpocration ex Athenæo legit Ναΐς quæ tunc temporis nobile erat Scortum Athenienſe à Philonide adamatum, quam lectionem probat etiam Palmerius quoniam ſi legatur Λαΐς, non conveniunt tempora ut notant Scholiaſtæ.

V. 252. In Schol. | Quoniam hic & ſæpe alibi in Scholiis antiquis Paragraphi, & aliarum notarum Grammaticarum mentio occurrit: non ineptum videtur Notas ipſas hîc ob oculos ponere. Ad hunc itaque modum apud Hephæſtionem depinguntur.

Παράγραφος — Κορωνίς. ⸗ Ἀστερίσκος. ※

Διπλῆ < vel > —

Notandum autem eſt quòd διπλῆ aliquando dicitur ὀξεῖα, aliquando ἔξω περισπωμένη, cùm ſcilicet ad guli apex ſive in clina-

tio introrſum ſpectat ad initium vel finem verſus dicitur ἔσω νευδικῦα, cum autem apex extrorſum ſpectat, dicitur ἔξω νευδικῦα, ad hunc autem modum pinguntur.

Διπλῆ ἔσω νευδικῦα in initio verſus > in fine <
Διπλῆ ἔξω νευδικῦα in initio < in fine >
Δύο διπλαῖ < > vel < <
Eſt etiam poſt Paragraphum διπλῆ ſic · —— <

Hæ Notæ ab antiquis Grammaticis ad uſus in Scholiis memoratos excogitabantur, & in primis dramaticorum Poetarum editionibus apponuntur: poſt ſcenarum autem diſtinctionem in deſuetudinem abierunt licet mentio eorum in Scholiis maneat. Qui plura cupit, Hephæſtionem adeat pag. 74 & 75. Et Demetrium Triclin. in Soph. p. 436. Διπλῆς etiam mentio eſt apud Ciceronem lib. 8. ep. 2. ad Attic.

V. 326. Ὅπως δέ μοι.] Λείπει τὸ σκόπει, ὄρα, Ἀττικῶς. Schol. in Æſchyli Prometh. v. 68.

V. 580. Ἀλλ' ὦ κρονικῆς γνώμας.] Scholiaſtes ad hæc verba pro γνώμας ſcribi aliquando λήμας dicit, quod quidem non abſimile videtur: apud Heſychium enim Κρονικὰ λῆμα, (ſic enim proculdubio legendum) παρὰ τὴν παρεμπίπτουσαν μέγαν τὴν χύτραν λημᾶν ἢ κολοκυνθίας ὅτι ἦν ἀμελυαπόνοον, quæ verba hunc locum reſpicere mihi videntur. vid. Nub. v. 326. λημᾶς κολοκυνθίας

V. 638. Ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα.] Εὔπαις (ut notat Scholiaſtes) tam pulchræ prolis parentem, quam pulchro patre natum ſignificat. Daceria priorem ſignificationem amplectitur & Medicos Athenienſes hic perſtringi credit, quibus filios Æſculapii jactitabant: nos autem poſteriorem, quæ non minus eoſdem medicos perſtringere poteſt, eò quòd Æſculapius Apollinis filius arte medica patris imaginem redderet, medici autem illi non item. Apollo etiam apud Euripidem (Iphigen. in Taur. v. 234.) dicitur εὔπαις ἀγλαΐᾳ χρόᾳ, i. e. *proles præſtanti indole*: quæ eſt tertia illa εὐπαιδος ſignificatio cujus meminit Scholiaſtes.

V. 686. Ὁ γὰρ ἱερεὺς ἐμὲ καὶ σφαγιάζεται.] i. e. Ex his quæ ſacrificus antea fecerat, ipſum deum quoque rapacem eſſe merito ſuſpicabar.

V. 689. Παρείας ἂν ὄφις.] De hoc ſerpentum genere vide & Harpocrationem in voce παρείας.

V. 724. Ἵν' ἐπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐπιλησίας.] Variæ ſunt tam Interpretum quam Scholiaſtarum de hoc loco ſententiæ. Forſan ἐπομνύμενον nihil aliud hic ſibi vult quam ὀμοσπονδοῦντα, & ſic ſenſus erit, *Ut te cum tuis perjuriis à conſo-*

one

one & foro arceam, ubi calumniando & pejerando cives bonos toties perdidisti. Daceriæ enim ſententia utcunque ſit arguta, tamen nimis elaborata mihi videtur.

V. 764. Εὐαγγέλιά σ'. | Εὐαγγέλια ſunt præmia ob bonum nuncium data, ut in Equitibus. Εἶτ' ἐστεφάνουν μ' Εὐαγγέλια, (qui locus huic apprimè reſpondet) ubi Scholiaſtes, τοὺς γὰρ εὐαγγελιζομένους τι ἐλάμβανον στεφάνοις ἐπίμους. Sic Cicero lib. 2. ep. 8. ad Atticum. *Quibus* Εὐαγγέλια *quæ reddam, neſcio.* Εὐαγγέλια etiam ſunt Sacrificia ob nuncium lætum: Sic Ariſtoph. in Equitibus Εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ. Et apud Xenophontem in libro Heſſenicῶν primo ἔθυε τὰ εὐαγγέλια, i. e. *Sacra fecit ob nuncium rei feliciter geſtæ.*

V. 862. In Schol. Ἐπισημήνατο ὁ τὸ λέξιν ζωπήσας τὸ χ. | Cùm frequens in Scholiis antiquis ſit mentio τοῦ χ, hic obiter notandum eſt, quod veteres olim iſtâ notâ dictiones inuſitatas ſignabant, non tantum laudandi ſed ſæpe etiam reprehendendi animo, ſicque aliquando χαριζομένως, aliquando χλευαστικῶς (ut loquuntur) nota eſt. Qui plura de hac re cupit, doctiſſimas Iſ. Caſauboni & Ægid. Menagii notas conſulat, ad iſta Diog. Laertii verba (in vita Platonis.) χ λαμβάνεται πρὸς τὰ λέξεις καὶ τὰ χλεύματα· ubi alia quæ huc pertinent, lectu non indigna reperiet.

V. 928. Καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἐμὲ ὑμῶν ἐνθαδὶ ὁ βουλόμενος. | Gerardus & Interpres etiam Gallica hæc Sycophantæ verba ita intelligunt ac ſi auxilium ab adſtantibus rogaret. Mihi autem magis veriſimile videtur ipſum ſe jactitare & Carioni juſtoque minari, ipſos, ſi ſe vel digito tetigerint, haud impunè laturos; idem eſt enim ac ſi diceret, *Accedat ad me ſi vult, uter veſtrûm me pallio & calceis ſpoliare audet,* cui reſpondet Carion, *Quin audax ille ego ſum,* ἄγαν ἐπιτήδειός εἰμ' ἐγὼ, ad ipſius Sycophantæ verba paulo ante prolata facetè alludens.

V. 1040. Ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν. | Scholia ad Theocriti Idyll. 3. κωμάζω, ſic ſe habent, τὸ κωμάζειν λέγεται ἐπὶ τῆς κατὰ νύκτα εἰς τὰς ἑταιρίδας ἀφροδισίων, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ, Ἔοικε δ' ὁπὶ κῶμον βαδίζειν. ſunt autem κῶμος apud Heſychium, ἀσελγῆ ἄσματα πορνικὰ συμπόσια, (ſic enim forſan legendum) ᾠδαί. Eſt etiam κῶμος non tantum cantûs & ſaltationis amatoriæ & laſcivæ genus, ſed etiam deus comeſſationis & laſciviæ præſes apud Philoſtratum.

V. 1129. Ἀσκωλιάζ'. | Ἀσκωλιάζειν, antiquioribus Latinis eſt cernuare; huc ſpectat illud Virgilianum, Georg. l. 2. v. 380.

Non aliam ob cauſam Baccho caper omnibus aris

Cæditur, & veteres ineunt proſcenia ludi,
Præmiaque ingentes pagos & compita circum
Theſeidæ poſuere, atque inter pocula læti
Mollibus in pratis unctos ſaliere per utres.

V. 1133. Ταύτλω ὀπτηὼν ἀποπέχων ὐκ ἂν φθάνοις. | Biſetus hæc verba ἐξωπμαπιῶς legit & ταύτλω ad παιδίω Carionis parum honestè refert ac ſi Carion ruſtico & immodeſto modo Mercurium luderet. Contra autem Gerardus hunc in modum ſic explicat, Carion Mercurio calicem vini meracionis porrigens, *hoc poculum ſi ebiberis*, inquit, *ſatius duces hîc hærere quàm illic ubi antea fuiſti diutius languere.* Mercurius itaque epoto vino, Carionem rogat ut in numerum eorum qui cum Pluto erant cooptetur. Forſan autem hæc verba nihil præterea volunt, quàm, haud facile meherculè diſcurrere aliquo poteras cùm tibi venter tot cibis & tanto præterea potus hauſtu prægravatus fuerat.

V. 1146. In Schol. Ἀλλὰ χὴ ὡς φιλόχορος, πέμπτῳ ἔτει ὕστερον, μάχης μετὰ Θερσυβύλε ἡγουμένης ὁ Κεπίας ἐν Πειραιεῖ τελεῖ. | Sic hunc locum emendavimus miſerè in prioribus editionibus corruptum. Nunc autem Sam. Petitum ſic quoque olim emendaſſe videmus; niſi quod pro πέμπτῳ legit ὀγδόῳ, ut ratio temporum melius quadret. in literis enim numeralibus η & ε facile errari potuiſſe credit. Petit Miſcel. lib. 1. cap. 16. ubi probat *Plutum* fabulam, quæ nunc extat, multa habere & è priore & è poſteriore Pluto. Palmerius autem totam hanc fabulam poſt ſublatos 30 tyrannos actam credit: & ſic funditus tollitur iſta, quam Scholiaſtæ reprehendunt, temporis ἀλογία.

V. 1159. ——— Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἤδη βλέπει
Ὡδ' ἡγεμών· οὐδὲν λειψόμεθ' ἔτι.

Argutiam quandam ſub his verbis latere ſuſpicatur Palmerius. Cùm enim Lacedæmonii Athenienſes oppreſſerant, terrâ marique ἡγεμόνες eorum eſſe affectabant; recuperatâ autem libertate, ſe non amplius ſub aliorum ἡγεμονίᾳ fore ſperabant Athenienſes. Hoc igitur boni ominis cauſa dicit Poeta, *Quoniam Deus jam videt, ductore opus nobis ulterius non erit.* quaſi verò cæcam providentiam putaſſet, quum tyrannide oppreſſæ Athenæ jacerent.

Notæ quædam in *Nubes*.

VErſ. 53. Ἀλλ' ἐπαύσω.| Ulpianus ad Demoſthenem, περὶ παραπρεσβείας, p. 206. ἐπαυσάμην, ζωντέθην, ὑφαίνετο, μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς τοῦ ὑφαντοῦ παύσεως. κατεκοιμίζετο ἢ ὑπεδαφιλίζετο, ἐπὶ τῶν ἀπαθῶν καὶ πολλοῦ χρόνου ἐμβαλλόντων τὴν ἐδώδην, ὡς ἔχομεν παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει ἐν ταῖς νεφέλαις. ὦ γύναι λίαν ἀπαθὴς. Hunc itaque locum ita intelligit Daceria, *Non otioſa erat, ſed pluſquam vellem operabatur. Quare occaſione arreptâ dum oſtenderem illi veſtem, ô mea uxor, inquam, nimium operæ ac ſumptus hiſce rebus impendis, veſtimento enim veſtiori contentus eſſe poſſem.*

V. 74. Ἀλλ' ἱππέων με κατέχει τοῦ χρημάτων. | Ad verbum ſic, *ſed morbum equinum meis offuait opibus*, vel, *opes meas equino morbo infeſtavit.*

V. 104. Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.| Friſchlinus reddit, *Quorum genius eſt Socrates & Chærephon*, ac ſi κακοδαίμων eſſet ὁ κακὸς δαίμων, ut ὐπαίτιος eſt ἐὺς παῖς. κακοδαίμων autem hic potius videtur Θεῷ ἐπαχθὴς, (ut Heſychius explicat) deo odioſus & infenſus, vel etiam malo genio actus: & ſic forſan Socratis δαίμονα tacitè perſtringere poteſt.

V. 205. Τὸ γὰρ σόφισμα δημοπρὰς καὶ χρήσιμον. | Non ineptè hîc obſervat Daceria, Strepſiadem ita reſpondere, ac ſi (ex diſcipuli verbis malè intellectis) crederet, totum terrarum orbem ope globi terreſtris ſive Geometriæ inter populum Athenienſem partiri poſſe: non aliter quam terra κληρουχική.

V. 244. Πρῶτον γὰρ θεοὶ ἡμῖν νόμισμα οὐκ ἔστι. i. e. Dii patrii non pluris apud nos habentur quam pecunia ἀδόκιμος.

V. 361. Ὅτι βρενθύεται ἐν τῇ πομπῇ, &c. | Hi verſus à Diog. Laertio citantur in vita Socratis, (ubi tamen paulò aliter leguntur, quod nihil hic moror.) Ibi enim oſtenditur quàm elato animo adulationem contempſerit, quod hîc poeta vitio vertit.

V. 362. Σεμνοπροσωπεῖς. | Idem ſemper vultus, eademque ſemper frons Socrati tuiſſe perhibetur à Ciceron: l. 1. de Offic. & alibi. Hoc autem ridet Poeta.

V. 379. Αἰθέρος δῖνος. | Vide infrà Not. ad V. 1475.

NOTÆ.

V. 400. Σήμιον ἄκρον Ἀθηναίων.| Legendum est Ἀθηνῶν, ut constet versus: ubi notandum est, quod in Scholiis citatur Dionysius Halicarnassæus, ἐν τῷ περὶ ἐρημώσεως, qui tamen liber Demetrio Phalereo vulgo ascribitur. Hinc inter doctos alii Dionysium, alii Demetrium quendam istius libelli authorem esse contendunt: ut videre licet in præfatione ad Rhetores selectos à rev. & doctissimo viro D. Gale Oxonii editos Anno 1676.

V. 438. Ναῦν ἂν χρήδων ἀπτερῶς.| Differentiam inter ἀπτερῶς & ἀπέρως habebis non solum apud Harpocrationem, sed etiam in Schol. ad Plutum v. 409. ἀπτερῶς autem plerumque nihil aliud est quam τὸ ἀθρόως, τῷ ὄντι καὶ καθόλου (ut apud Hesychium explicatur.) Siquis tamen ἀπτερῶς hic scribere, aut *illiberaliter*, *inhumaniter*, ἀνὰ τέχνης, &c. reddere malit, non repugno.

V. 499. Ἀλλ' ἤγε φωρᾶσόν μ' ἔγω γ'.| Φωρᾶν hîc non est aliquid *auferre* (ut Frischlinus reddidit) aut *furari*, sed *res furto sublatas quærere*, τὰ κλεμμαῖα ζητεῖν (Hesych.) quod qui facerent, nudi ædes super furto suspectas ingredi jubebantur: ut notat Scholiastes, quod & confirmat Daceria ex Platone lib. 12. de legib.

V. 591. Δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς.| Δωροδοκία Hesychio est, τὸ λαβεῖν ἢ δῶρα δῶρα. cum κλοπῇ autem hîc conjunctum potius videtur esse τὸ λαβεῖν. hinc δῶρα κλοπὴ (i.e. crimen sordium sive repetundarum) ὁπότε τὴν αἰτίαν ἔχει ἥδη πολλαπλασίων δῶρα λαβεῖν. Harpocr.

V. 615. Ἀλλὰ τ' εὖ δρᾶν φησιν ὑμᾶς.| Daceria hunc in modum explicat, *Alia quoque multa beneficia se in vos conferre ait, at vos contra ingrati haud rectè dies agitis.* Ego autem potiùs εὖ δρᾶν de rectè factis Athenienſium, cum Frischlino, intelligo. aliter enim deest aliud ὑμᾶς.

V. 716. Φρῦδα τὰ χρήματα.| Φρῦδα, Hesychio, ἀφανῆ, ἄφαντα, φρῦδ' ἐκποδών. Harpocr.

V. 774. Ὅπως ἀπορρέψας ἂν ἀντιδικῶν δίκην. Ἀντιδικεῖν est (apud Hesych.) ἐν δίκῃ ἀντιβαίνειν. hinc ὁ ἀντιδικῶν dici potest tam *actor* quam *reus*, κατηγορῶν καὶ ἐναντιούμενος, apud Schol. hoc in loco est reus qui ad causam adversarii occurrit.

V. 802. Ἀεί γ' αἰθάνει πλεῖσα.| Dubitant interpretes an hæc verba Socrati à Choro dicuntur an Strepsiadi. Daceria Strepsiadi dicta credit. Magis autem verisimile videtur quod Chorus hîc Socratem alloquatur; quia Strepsiades se abiturum supra dixerat. id quoq; mihi persuadent ista verba, ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἀεὶ ξυνὼν Πάντα δρᾶν ὅσ' ἂν κελεύῃς, quæ commodius de Strepsiade ad Socratem

Socratem quam de Socrate ad Strepſiadem dicta eſſe videntur. adde quod ἐπηρμένον Strepſiadi magis conveniat quia ipſe infra v. 1459. ad nubes de ſe ita alloquatur, ἄνδρ' ἀχοικον κ) γέροντ' ἐπήρατε.

V. 828. Σωκράτης ὁ Μήλι@ κ) Χαιρεφῶν | Palmerius, incaſſum hic laborare Scholiaſtas, credit, cùm cauſas reddunt cur Melienſem Socratem appellaverit Poeta; namque hoc modo legenda eſſe hæc verba contendit: Σωκράτης, ὁ Μήλι@ κ) Χαιρεφῶν. & per ὁ Μήλι@ intelligi vult ipſum Diagoram; hoc autem mihi non fit veriſimile, quia Strepſiades jam de Schola prodierat ubi Socratem & Chærephontem viderat, Diagoram vero non item. adde quod nomen Gentile inter duo propria non ita commodè locari videretur.

V. 920. Ἐκπεδίᾳ Γνώμας, &c. | In quibuſdam editionibus legitur Εὐεπιδίᾳ. Γνώμας quod potius gloſſema mihi eſſe videtur.

V. 975. Πρὸς τὴν ἔρεσιν ἄν. | Dele ἄν ut conſtet verſus.

V. 1001. Ἀλλ' εἰς Ἀχαδημίαν. | Legebatur olim in hoc loco Ἐχαδημίαν, teſte Suida, ut notat etiam Palmerius. Nos itaq; Ἐχαδήμιε in Scholiis repoſuimus, ſicut eſt in editione Aldina, licet Caldoriana editio hanc lectionem exturbaverat.

V. 1099. Ὦ κινάβρωποι, πρὸς τῆ δικῶν, &c. | Dubium eſt an hæc Juſti verba ſint ad Injuſti partes jam tranſfugientis; an potius Phidippidis qui arbiter inter eos factus, jam Injuſto ſe docendum tradit. Prior ſententia Daceriæ placet.

V. 1250. Τοῦθ' ὅ,τ' ὄζι | Legi poteſt etiam ſine Interrogatione, *Id quod eſt*, nempe, *Cardopus*.

V. 1438. Ἐγχαλὼν πεδήξαι. | i. e. *Irridens*: ſubruſtica autem videtur locutio.

V. 1459. Ἐπήρατε. | *Impuliſtis, in fraudem induxiſtis, vanâ ſpe lactâſtis*, ἐπαίροντ κωφίζοντ ὑφῶν. Heſych.

V. 1475. —— Οἶμοι δείλαι@
Ὅτε κ) σὲ, χρηστὸν ὄντα, δεῦρ' ἠγησάμην.

Hæc ad Turbinem dicuntur. Hic autem Turbo nihil aliud fuiſſe videtur, niſi globus cœleſtis ad exprimendos cœli motus confectus: neque aliud intellexit agreſtis ſenex per illum Αἰθέριον Δῖνον ſupra memoratum. v. 379.

INDEX AUTHORUM

QUI IN His Scholiis citantur.

P. Plutum, N. Nubes denotat.

A.

Ἀθωναῖος. P. 1110.
Αἰσχίνης. N. 445.
Αἰσχύλος. P. 423. N. 534, 1128.
Αἴσωπος. P. 1124.
Ἀλεξανδρίδης. 925.
Ἀλκαῖος. 302
Ἀναφέων. 302, 1002
Ἀνδοκίδων. N. 549, 981
Ἀντικλείδης. 144
Ἀντίμαχος. P. 33, 717
Ἀντιφῶν. N. 1419
Ἀπολλόδωρος. 447
Ἀπολλώνιος. P. 103
Ἀπολλώνιος ὁ Ἀχαρνεύς. N. 407
Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος. P. 63, 210. N. 397.
Ἀρισταίος ὁ Χίος. 397
Ἀριστοφάνης. 967
Ἀριστόξενος ὁ Σελινούντιος. P. 486
Ἀριστοτέλης. P. 585. N. 37, 397, 404, 447
ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. P. 278
ἐν τῇ Κυζικηνῶν πολιτείᾳ. 925
Ἀρισοφάνης, Grammat. N. 1149
Ἀρισοφάνης, Poeta.
ἐν Ἀμφιαρέῳ. N. 663.
Βατραχοις. 1373
Δαιταλεῦσι. P. 1198.
Θεσμοφορ. 159 452
Ἱππεῦσι. N. 14
Λυσιστράτῃ. P. 427.

Ὁλκάσι

INDEX.

Ὀλκάσι. N. 699
Ὄρνισι. 260
Πελαργοῖς. P. 84 664
Σφηξίν. N. 352 691. P. 796
Ταγηνιστῇς. N. 360
Ἀρχίλοχος. P. 475
Ἀσκληπιάδης ὁ Ἀλεξανδρεύς. N. 31

Γ.

Γαλιλαῖος ἐν ἀφορισμοῖς. P. 873
Γλύκων. N. 563

Δ.

Δαίμων. P. 1002.
Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. N. 37
Δημοσθένης. P. 689. N. 208 259
Δίδυμος. P. 549 1011 1129. N. 133
Δικαίαρχος. N. 1367
Διόδωρος. P. 9
Διονύσιος. 322
Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς. N. 400
Δίφιλος ὁ Χαλκηδόνιος. 397
Δίφιλος εἰς Βοῖδιον. 96
Δύκες. 397

Ε.

Ἐπίχαρμος. P. 488
Ἐρασιστράτος. P. 796 1194. N. 447 552
Ἑρμιππος. P. 700
Εὔκλης. 1129.
Εὔδοξος. N. 397.
Εὔπολις. 96 179 350 691.
Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ. 109 252
Βάπται. P. 883. N. 552
Δήμοις. 997 1018
Κόλαξι. 52
Μαρικᾷ. P. 1037. N. 549 591
Παραστατιώταις. 541
Εὐριπίδης. P. 87 203 423 446 520. N. 30 106 138 331 604
Εὐριπίδης ἐν Αἰόλῳ. 1374
Ἀλκήστιδι. 1417
Βελλεροφόντῃ. P. 907.
Ἑκάβῃ. N. 53
Ἠλέκτρᾳ. P. 638
Μηδείᾳ. N. 41
Ὀρέστῃ. P. 638
Πηλεῖ. N. 1153
Τηλέφῳ. P. 600. N. 888 919
Φοινίσσαις. P. 600
Εὐφορίων. P. 385 904 N. 1267
Ἔφορος. N. 857

Ζ.

Ζηνόδοτος. 133

Η.

Ἡρόδοτος. P. 388. N. 151 272 301
Ἡσίοδος. P. 90 726
Ἡφαιστίων. 252 486 597. N. 274 290.

Θ.

Θεόδωρος. 397
Θεόκριτος. P. 210
ἐν Ἀδωνιαζούσαις. N. 1128
Θεόπομπος. P. 1138. N. 663 1419.

ἐν Ἀφεδισίοις. P. 179
Βατύλῃ. 1011
Ἡδυχάρει. 767
Θεόφρας Θ. 719
Θέων, Schol. N. 397
Θεωνίδης. P. 69 444 468

I.

Ἴβυκ Θ. N. 1047
Ἰσοκράτης περὶς Καλλίμαχον. 1132
Ἴσχυς. 967

K.

Καλλίμαχ Θ. P. 388. N. 332 508
Callimachi Scholia. N. 397
Καλλίστρατ Θ. P. 179 385 717 1110
Κράτης ἐν Δερβίοις. N. 691
ἐν Παιονίαις. 96
Κρατῖν Θ. P. 66 486. N. 447
ἐν Ὀδυσσεῦσιν. P. 597
Παιονίαις. N. 981
Πυτίνῃ. N. 354
Κυδίδης. 964

Λ.

Λαμπροκλῆς. 964
Λιβάνι Θ. P. 147 221
Λουκιανός. 326
Λύκυλλ Θ Ταρραῖ Θ. 133 397
Λυκοῦργ Θ κατὰ Δημάδ. P. 689
κατὰ Λεωκράτ. 182
Λυκόφρων. 1194

M.

Μελάνθι Θ. 845
Μένανδρ Θ. 688. N. 132
ἐν Γεωργῷ. P. 651
Μνασίας. N. 397

N.

Νικοχάρης ἐν Γαλατείᾳ. P. 179 303

Ξ.

Ξεναγόρας. 397
Ξενοφῶν. 144 360

O.

Ὅμηρ Θ. P. 27 109 189 301 322 468 589 695 752 1110. N. 41 52 53 81 178 191 195 269 272 296 336 377 400 644 1113

Π.

Παυσανίας. 331
Πείσανδρ Θ. 1047
Πίνδαρ Θ. P. 9 210. N. 106 223 299
Πλάτων. P. 55. N. 360 611
ἐν τείτῳ νόμων. 1276
Φαίδρῳ. P. 179
Φαίδωνι. 362
Πλάτων ὁ Κωμικός. 177 179. N. 1419
ἐν Ἀμφιαράῳ. P. 174
Δαιδάλῳ. N. 663
Μενεξένῳ. P. 823
Πεισάνδρῳ. N. 248
Πεισαλγεῖ. 109
Σοφισταῖς. 330.
Πλούταρχ Θ. N. 447 1181 1191

Σ.

Σαλύστ. P. 724
Σαπφώ 726
Σιμωνίδης ὁ Ἐπίνικ. N. 1359
Σοφόκλεις. N. 397
Σοφοκλῆς. P. 69. N. 256
ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς. 1064
Ἰνάχῳ. P. 726 806
Τηρεῖ. P. 634
Σταδίων. 149. N. 331
Στρατίς. P. 1194
ἐν τῇ Κινησίᾳ. P. 549
Συνιμαχ. 1011. N. 815
Σωσίστ. P. 7 42 620
Σώφρων. 1050. N. 754

Τ.

Τέρπανδρ. 595
Τήλεφ. P. 724

Υ.

Ὑπερίδης. 724

Φ.

Φάλαρις. 142
Φερεκράτης. N. 563
ἐν Κραπατάλοις. P. 388
Φιλοξένου Γαλάτεια. 290
Φιλόχορ. 972 1146. N. 213
Φρυνίχ. 754 964
ἐν Σατύροις. 1153
Φύλλι. P. 179
Φωκίων ὁ στρατηγικός. 149
Φωκυλίδης. N. 239

IN-

INDEX

RERUM & VERBORUM.

P. Plutum, N. Nubes significat.

A.

Α. P. 127.
ἃ ἅ. 1051
ἀβέλτεροι. N. 1203
Ἀγαμήδης. 508
Ἄγειν. P. 285 620
Ἀγριοι. N. 347
Ἀδελφὰς ἐκ πατέρων ἔξεστι γαμεῖν. 1375
Ἀδολεσχία. 1482
ἄδοντες ἐν τοῖς Συμποσίοις. 1358
Ἀέναοι. 274
ἀεροβατῶ. 225
Ἀεροντιχεῖς. 336
Ἀθάμας. 256
Ἀθάρα, ἀθάρης. P. 672
ἀθήρας. 672
Ἀθλῶσαι λιπαραί. N. 299
Ἀθλῶσι πάντας θεὸς πρῶτον. 304
Ἀθηναῖοι. 208 213
Ἀθηναῖοι κιθαρισταί. 961
Ἀθηναίων δυσβουλία. 587
Ἀθηναίων φύλαι καὶ διαίρεσις. P. 277
Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες. N. 98.
Ἄθυρμα. 630
Αἰγοῖ 827
Αἰγυπιος. 1128
Αἰγυπιάζειν. 1128
Αἴδειν, Αἰδής. 264 570
αἰτῶ, αἰτοῦμαι. P. 156
Αἰφνιδίως. N. 1227
Αἰωλόπωλοι. 727
Ἀκαδημία. 1001
Ἀκμαὶ. P. 244
Ἀκμος. N. 1059
Ἀκροτέλευτος. 1231
Ἀκόρητος. 44
Ἀκρατεῖς. 1200
Ἀκροτισμός. P. 295
Ἀλαζόνες. N. 102
Ἀλεξάνδρεια. 23
Ἀλεξίκακος. 1375
Ἄλιπδες καὶ Ἀλιπδές. P. 123. N. 839
Ἀλινδήθρα. 32
Ἀλκμάνειον μέλος. 456
Ἀλιρρόθιος. 1001
Ἄλφιτα. P. 219
Ἀλφιτοπωλιδός. N. 640
Ἄμαξις. 862

INDEX.

Ἄμασις, Αἰγυπτίων βασιλεύς. P. 178
Ἀμέλει. N. 488.
Ἄμπς. P. 999
Ἀμιλλητήεια. N. 28
Ἀμνίας. 31 549 552
Ἀμπελος. P. 426
Ἀμπελιῶται. 929.
Ἀμυνάδειν. N. 1326
Ἀμυνίας. 691
Ἀμφήκης. 1159.
Ἀμφιάναχτες, ἀμφιαναχτίζειν. 595
Ἀναβάδην. 1123.
ἀναδῆν. ἀνάδησις, ἀναδίδυμι. P. 588.
ἀναζυγῆν. N. 742
Ἀναπαπόδοτον. P. 468
Ἀναξαγόρεια. N. 379
Ἀνάπαυσις. 518
Ἀναπαυστικὸν μέτρον. P. 486
Ἀνδράποδον, Ἀνδραποδιστής. 520
Ἀνεῖται. N. 953
Ἀνίερετο. 144
Ἀνδεία. 331
Ἀνθρώνη. 944
Ἀνόητα καὶ ἀνοησίαινειν. 416
Ἀνταποπαρδεῖν. 292
Ἀντεπίρρημα. 518
Ἀντιβολῶ. P. 103. N. 110
Ἀντικρις. P. 134
Ἀντίμαχος. N. 1018
Ἀντίστροφοι. 332.
Ἀντίστροφος. 518
Ἀντωδή. 518 595
Ἀνύειν. P. 606
Ἀνύσις. N. 627
Ἀπαύλη, Ἀπαυλεῖν. 1144
Ἀπαύλημα. N. 727
Ἁπαξάπαντες. P. 111
Ἀπαρτί. 388
Ἀπαρία. N. 621
Ἀπατυρία. 397
Ἀπέλλης ζωγράφος. P. 385
Ἀπέρατον. N. 3
Ἀπερυθριάσαι. 1218
Ἀποδίδοσθαι. P. 520
Ἀπολύσεις. N. 809
Ἀπολιταργιεῖς. 1255
Ἀπόλλων. P. 8 437. N. 595
Ἀπόλλων παρ' Ἀθηναίοις. N. 1470
Ἀπόλλωνος τέχναι τρεῖς. P. 10 11
Ἀπ' ὄγυ. N. 1276
Ἀποφαντίδωσις. P. 168
Ἄπορον. N. 703
Ἀποστερῶ. P. 373
Ἀπόχεσι. 483
Ἀπραγμοσύνη. N. 1003
Ἀρχαῖον. P. 1
Ἀργυρεμοιβοί. N. 640
Ἀργύριος. P. 176
Ἀργυρίον. N. 754
Ἀρεισαγόρας. 828
Ἀρεισίκλειος. 967
Ἀρεισφάνεια μέτρα. P. 486. N. 958
Ἀρεισύλλος. P. 314
Ἀρκὰς. Ἀρκάδες. N. 397
Ἀρκαχίς. 728
Ἀρσενικὰ ὀνόματα ὅσα τῷ Σηλυκῶν. 53
Ἄρτεμις. 598
Ἀρτέμιδος ναὸς ἐν Ἐφέσῳ. 598
ἄρπ. 144
ἅρπ, ἁρπίως. 1148
ἁρπάζειν. P. 816
ἅρπος. 542
Ἀρχαί. N. 1199
Ἀρχαῖοι καὶ ἀρχαικὰ. 819
Ἀρχαῖον. 1360
Ἀρχιλόχεια μέτρα. 274
Ἀσπαλαθίστης. 120.

INDEX.

Ἀσκάρτης. N. 633
Ἀσκληπιὸς σεφανηφορεῖ. P. 684
Ἀσκληπιῦ ναοί. 620
Ἀσκληπιῦ παῖδες. 638
Ἀσκωλία, ἀσκωλιάζειν. 1129
Ἀσματοκόμπαι. N. 332
Ἀσπάζεσθαι. P. 324 742
Ἀσυδαίμεια. N. 1059
Ἀσύσα. 1370
Ἀσύσατον μέτρον. 519
Ἀσωτία. P. 242
Ἄτλας. N. 397.
Ἀτιχῶς, Ἀτίχωσι. P. 109. N. 1176
παρέλληλα πεδύνται. P. 25
Ἀττικὸν ἔλεγε. N. 1178
Ἀτυχεῖν. N. 426
Αὖτε. 595
Αὐτοπάλης. P. 1155
Αὐτὸς ἔφα. N. 195
Αὐτόται. P. 83
Αὐτῦ. 467
Αὐχμὸς. 839
Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν Κορίνθῳ. 179
Ἀχιλλέως. N. 1064
Ἄψις. P. 1037.

Β.

Βακτηρία. P. 272.
Βάλλ' ἐς κόρακας. 781. N. 133
Βαπτὰ ἱμάτια νυμφείων. P. 529
Βάραθρον. 430
Βαρυαχὴς. N. 277
Βασιλῆς αἰγὸς. 170
Βάταλος. P. 1011
Βάπον. 1011
Βάπτος. 925
Βαύλων. N. 981
Βδελυκτὸς, Βδελύττεσθαι. 445
Βεκ. 397
Βεκκασίλιμος. 397
Βελεμνοπολὴς. P. 175
Βέλτερος. N. 1203
Βιοθρέμμ. 570
Βλαξ, Βλακεία. P. 325
Βλεψίδημος. 332
Βλιχᾶδες. P. 293
Βλίτον, Βλιτομάμαι. N. 997
Βοΐδας. 96
Βολβοί. 188
Βομβεῖν. P. 537
Βομβυκία. N. 158.
Βυγαί, Βύγλωσσος. P. 873
Βυθυσία. 819
Βυκέφαλοι, Βυκέφαλος Ἀλεξάνδρου. N. 23
Βύλλυμα καὶ Βύλλημα. P. 492
Βῦ. 873
Βυλιμιᾶν. 873.
Βῦς, Βοιωτικόν.
Βυφόνεια. N. 981
Βρενδύομαι. 361
Βρομία. 310
Βρυντεῖον. 291
Βυζαντίων νόμισμα. 248
Βωμολοχία, Βωμολόχοι. 907

Γ.

Γάδειρα. P. 585
Γαλάτεια. 290
Γαλεώτης. N. 173
Γαμψοί. 336
Γενετυλλίς. 52
Γέννημα. 1289
Γέροντες διαπαῖδες. 1419
Γέτοι. P. 424
Γηγενεῖς. N. 851
Γῆ ὀχυμβόη ἐν τῷ ἄρει. 263
Γλοιὸς. 448
Γλυκώνδου. 563

Γλῶτα τῆ Ἑρμῆ Νέστα. P. 1110.
Γλωσσοτρεφεῖν. N. 790
Γνάψις. P. 166
Γραῦς. 1206
Γρύ. 17
Γρύζειν. 597
Γρυτοπώλης. 17

Δ.

Δαΐ. 156
Δαίδαλος. N. 508
Δαπαλεῖς. 529
Δακτύλιος φαρμακίτης. P. 883
Δάκτυλος. N. 652
Δάπης. 982
Δάφνη Πυθική. P. 213
Δεδίττω. 199
Δέδοικα. 199
Δείλαιος. N. 12
Δεινός. 242
Δελτός. P. 269
Δεξιός. N. 426
Δεῦρο. P. 91
Δήμαρχος. N. 37
Δημήτης. P. 64
Δημητειάδες. N. 1129
Δημοτικός. 205
Διά. P. 93
Διὰ, δι᾽. N. 815
Διαβήτης. 178
Διαγόρας. 828
Διαγραφεύς. 772
Διάδημα. P. 588
Διακεκναισωμένος. N. 120
Διαλακήσας. 409
Διάλεκτος. 317
Διάλεξις. 317
Διάσια. 407 858
Διασμηχθείς. 1239
Διατριβή. P. 923
Διδάξομαι, διδάξω. N. 127
Δίδημι. 644
Διέμφυτος. P. 719
Διεσπυκλωμένος. 1082
Διθυραμβοποιοί. N. 333
Διϊπολεία. 981
Δίκας ὄφλησας. 34
Δικαστήρια. P. 277 972
Δίμετρον Ἀνακρεόντειον
Δῖνος. N. 379 380 1475
Διολισθεῖν. N. 433.
Διονύσια. N. 3 11 266 310
Διονύσιος. P. 549
Διόνυσος. 549
Διοσκύρεοι καλάμω σεφανῶνται. N. 1002
Διὸς μετὰ τῆς Σεμέλης Συνουσία. 604
Διπλή. P. 253
Διπλῆς τόποι. N. 518
Διφθέρα. 72
Διφείσιος. 31
Διφερής. 31
Δεχόντες. P. 732
Δρῦς ἀρσενικῶς. N. 401
Δυσβυλία Ἀθηναίων. 587
Δωρεῖς. P. 385
Δωρὶς ἑξάπολις. 385

E.

Ἐγκέλαδον. N. 158
Ἐγκαθοσιερωμένος. 48
Ἐγκαθορδυλημένος. 10
Ἐγκονεῖν. P. 255
Ἐγώ, Ἔγωγε. 147
Εἰκάδες. N. 17
Εἰκῆ. P. 300
Εἰκὰς. N. 1129
Εἰκῇ. P. 300
Εἴλω. Εἵλω. N. 759
εἰ ἀντὶ τῆς Ἀττικῶς. 490
Εἶμι. 633

INDEX.

Ἐὰν. N. 633.
Εἰρεσιωνη. P. 1054
Εἴρεων. N. 448
Εἴω. 633
Ἑκατόμβη.
Ἑκάτη. P. 593
Ἐκεῖνος. N. 195.
Ἐκθέσεις τῶν δικῶν. Ἕκκαιδεκα. P. 194
Ἐκνομίως. 981
Ἐκτρέχειν ἱμάτιον. N. 88
Ἐλεύθερος τις. P. 589
Ἐλευσίνια. N. 301
Ἐλευσίνιος νόμος. P. 845
Ἑλλη. Ἑλλήσποντος. N. 256
Ἑλλειψις Ἀττική. P. 468
Ἐμμέλεια. N. 540
Ἐμπίδες. 157
Ἐμπολαῖος. 1155
Ἔμπορος. P. 520 903
Ἐνδιδόναι. 487
Ἐνδυμίων. N. 397 1155
Ἐνεχυράζομαι. 240
Ἐνέχυρον. P. 450
Ἐνη καὶ νέα. N. 118 1132
Ἐνόπλιος. 651
Ἐνόπλιος ὄρχησις. 651
Ἐντετυλίχθαι. 983
Ἐντομία. 158
Ἐξ. P. 634
Ἐξαλίσαι. N. 32
Ἐξαμβλῶσαι. 137
Ἐξάπινα, ἐξαπίνης. P. 336
Ἐξαφάπω. N. 1376
Ἐξαρνητικός. 1174
Ἔξει. 633
Ἐξεπίτηδες. P. 916
Ἐξωμμάτωται. 634
Ἐπαναδίπλωσις. N. 266
Ἐπανθεῖν. 1176
Ἐπέχω. 1285
Ἐπέχθη. 1359
Ἐπῆρε. 42
Ἐπιρρώμιος. N. 808
Ἐπαλῶ. 1302
Ἐπὶ δέμα. 1129
Ἐπιθαυμάζειν. 1146
Ἐπιλήσμη, Ἐπιλησμόστατος. 788
Ἐπιμάνδρα. P. 179
Ἐπίρρημα. N. 575 518
Ἐπιχώριος τόπος. P. 47
Ἔπος. N. 638
Ἐπωδαί. 332
Ἐπωμοσία. P. 724
Ἔρα. P. 446
Ἔργον. 1
Ἐρεδοδοκῶ. N. 192
Ἐρεικθῆσα. P. 585
Ἔρημος. 446
Ἐρίννυες. 423. N. 264
Ἑρμῆς κλεπτικῆ, ἔφορος. 148ϖ
Ἑρμιππος. 557
Ἑρμῆ ἐπίθετα. P. 1141
Ἑσμός. N. 296
Ἑστία. P. 395
Ἑταῖραι ἐν Κορίνθῳ. 149
Ἑτεροδοξοφα. 262
Ἔτος. P. 404
Εὖ ἀντίδυς. 656
Εὐάγητος. N. 276
Εὐαγγελία. P. 764
Εὔανδρος. N. 299
Εὔβοια. 211
Εὔδαμος. P. 883
Εὐηθικῶς. N. 1257
Εὐκέλαδοι. 311
Εὐμενίδες. 264
Εὔοπις. P. 638
Εὐπολίδειον μέτρον. N. 518
Εὔπορος. P. 520
Εὔπλοος. N. 798

Εὖ φερέπεια. N. 611
Εὐγυδείς. P. 385
Εὐρὼς, Εὐροπῶ. N. 44
Εὐσωμαλεῖν. 797
Ἔφεσια ναός. 598
Ἐφέσιος Ζεύς. P. 395
Ἐφήμερος. N. 223
Ἐφημίμερες. P. 302
Ἔφοδος, Ἐφόδια. 1024
Ἐχ' ἀτρέμα. N. 741
Ἔχεις τι. 731
Ἐχεκεράς. P. 9
Ἔχων ὦπόδει. N. 509
Ἑωνημός. P. 7

Z.

Ζημιὰ τοῖς μὴ ἐποδίζασι. N. 774
Ζημία. P. 292
Ζύγιοι. N. 122
Ζεὺς βασιλεύς. 2
Ζεὺς Ἐφέσιος. P. 395. Πατρῷος. N. 1470
Ζυγοθείσιον. N. 743

H.

Ἡ ἀντὶ τῦ ἤμιυ. P. 77
Ἡγεμόνιος. 1159
Ἡγοῦμαι. 15
Ἡκιστα πάντων. 439
Ἡλέκλεϊ. N. 534
Ἡλέκτρης. 766
Ἡλίασα. 860
Ἡλιαστικόν. 860
Ἡλιος. 595
Ἡμέρας πῶς ἀριθμοῦνται παρ' Ἀθηναίοις. 1129
Ἡμέραι ἱεραὶ. P. 1126
Ἡμιεκτέον. N. 643
Ἡμίεκτον. 643
Ἡμιξέσιον. P. 732
Ἡμιτύβιον. 728
Ἡφαίστεια λαμπάς. N. 1047
Ἡφαίστου ἐπίγραμμα. 331
Ἥρωναι. 314
Ἧπον. 1421

Θ.

Θάκος. 94
Θαλῆς. 180
Θαλίαι. 308
Θάσιος οἶνος. P. 1021
Θεοὶ πρεσβυτικοί. 1049
Θερμόν. 415
Θέσεις. N. 1193
Θέσπαλοι. P. 520 N. 747
Θέσπις. 1064
Θηρατής. 357
Θησεῖα. P. 626
Θητός. 626. N. 28
Θορλιῶσαι. P. 544
Θυεπομάντεις. 331
Θύειοι, Θυειακοί. 331
Θύειος οἶνος. 331
Θυεπάνιπτρα. P. 544
Θυήνος. 544
Θυσιούχος. 549 1146
Θυπαπελόν. 290
Θυμέλλιδες. N. 59
Θυσία. 676
Θυέλλα. 335
Θύμβρα καὶ Θυμβραῖος. 420
Θύμον, Θυμός. P. 253
Θυμόσοφος. N. 875
Θύειον. P. 1097

INDEX.

I.

Ἰασώ. P. 700
Ἰαύτεχναι. N. 331
Ἱερομνήμονες.
Ἱερόν. P. 937
Ἱερῶν ἀεὶ νόμος. 1180
Ἱερώνυμος ὁ ξενοφάνους. N. 347
Ἴδη. P. 222
Ἰκανός. 482
Ἰκαρος. N. 212
Ἱκετεία. P. 383
Ἴκτερος. N. 74.
Ἵνα. 279
Ἴναρως. P. 178
Ἰό. N. 1 1324
Ἰονός. P. 815
Ἵππερος. N. 74
Ἱπποκένταυροι. 347
Ἱπποκράτους υἱοί. 997
Ἱππολύτη. 1059
Ἱπποτόμας. 571
Ἱπποδοσία. 242
Ἰσάλη. 72
Ἰσάρχος. 549 552
Ἴσως. P. 148
Ἴτης. N. 444
Ἰφικράτης. P. 173
Ἰωμοιμοι. N. 1262
Ἴων 1470

K.

Καθαρισμός. P. 453
Καθάρματα. 453
Καθέζεσθαι 185
Καικίαν. 434
Καλιός. 475
Καλλίας. N. 64
Καλλισφάνης. P. 585
Καλοποδιώκται. N. 347
Κάπηλις ἡ Κάπηλος. P. 428 434
Κάπηλος. 1155
Καπηλικῶς ἔχειν. 1063
Κάπνοι. N. 252
Καπός. 319
Κάρδαμον. 224
Καρπαθάρίτης οἶνος. P. 807
Καρχῖνος. 1264
Καρύων παιδία. 1057
Καταβεβλακευμένως. 325
Κάταγμα, Κατεαγὼς 620
Καταγλώττισμα. N. 51
Καταδαρθεῖν. P. 526. N. 37
Καταλύω, Κατάλυμα. 142
Κατάληψις. N. 317
Καλαλύειν. 836
Καλαπλαγὴν. P. 716
Καλασεσῖξει. N. 1242
Καλαφρύγειν. 395
Καλαπιφέρνικα. 855
Καλαχύσματα. P. 767
Κατεαγὼς. 544
Κατέαξαν. 285
Κατενόησε. N. 651
Καπύματα. P. 662
Κάχρυς. N. 1360
Κεχραμένη κατὰ τὸν Ἑρμῆν. P. 1131
Κεχρησθαι. 772
Κέχρηται. 772
Κέλης. N. 15
Κένδρεον. 447
Κενδρογύπος. 447
Κέπφος. P. 912
Κεραστὴς. 585
Κεφάλαι. N. 338

Κεφάλαιον

INDEX.

Κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδ. N. 977
Κηκείδης. 981.
Κιδαείζειν ἐν τῷ πίνειν. 1358
Κίχωρα. 134
Κινάβρα. P. 293
Κίναδ. N. 447
Κινησίας. 332
Κίρκη. P. 302
Κιχλίζειν. N. 979
Κλεανδρίδης. 857
Κλειώδινης. 37
Κλεῖτ. 347
Κλεομένης. 332
Κλέπτειν νόῳ. P. 27
Κλέπτης. 27
Κλεῶν. N. 186 591
Κλεωνίδης. 531
Κλεώνυμ. 352 673
Κληρῶχοι Κληρουχικός. 203
Κλῆπις. 1191 873
Κλοιός. P. 475
Κλόν. N. 386
Κναφεύειν καὶ Κναφεύς. P. 166
Κναφ καὶ Κνῶ. 166
Κνισμός. P. 974
Κόβαλ. 279
Κόθορν. N. 360
Κοιλία. 404
Κοισύρα. 46 48
Κοισυρεῖσθαι. 46
Κολετρεῖν. 552
Κόλον. 552
Κολοσυρτός. P. 535
Κομᾶν. N. 545
Κόμμα. P. 862 957
Κομμάπον. P. 496 N. 510
Κομψός. 649
Κόνων. P. 173
Κόπα κοπαῖαι. N. 23
Κόπειν. 132
Κόρδαξ. 540
Κορδύλη. 10
Κορεῖν. 44
Κοείζομαι. 68
Κοείνδαι. 709
Κορυνορυγεῖν. 386
Κορυφαῖ. P. 953
Κορυφάσιον. N. 186
Κορωνίς. P. 253
Κόπνοι. 585
Κοπνῶσα. 585
Κόπαβον. N. 1069
Κυρεῖα. P. 338
Κραιπαλῶν. 298
Κρεμάθρα. N. 218
Κρεμαστή. 218
Κρημνοποιός. 1370
Κρηπίς. 651
Κείβαν, Κειβανάτ. P. 764
Κείμν, Κειμνώδης. N. 962
Κειὸς Χρυσομάλλ. 256
Κεύνια. 397
Κευνικός. P. 580
Κεύνιππ. N. 1066.
Κεύν. 926
Κεύταλον. 259 447
Κεύταλα. 257
Κρῶσις. 317
Κρύ. 766
Κυδδὺ ἄσμα. 964
Κυδιδοπᾶν. 616
Κύκλιοι χοροί. 332
Κύκλωψ. P. 290
Κωμῆ. N. 267
Κωμάθ. 596
Κυπαίζειν. 509
Κύρβις. 447
Κύστις. 404

Κύφων. P. 475 605
Κυφώνισμ☉. 475
Κῶλα. 1128
Κωλιάς. N. 52
Κωμασής. 606
Κωμῆται. 962
ἐπὶ Κῶμον βαδίζειν. P. 1040
Κώνωψ. 537

Λ.

Λαῖς. 179 303
Λαχίς. N. 409
Λαμπαδηχλέης. ἅσμα 964
Λάμπων. 331
Λαπίθαι. 347
Λάπτω. 52
Λάρ☉. 591
Λαφυγμός, Λαφύσσω. 52
Λέγειν. P. 57
Λειείον, Λειείδα. 588
Λεκανοπώλις, Λέκυθ☉. 427
Λελάμφθωται. 634
Λεπάς. 1096
Λεπτός, Λεπτολόγ☉. N. 739
Λεπτολογεῖν. 319
Λήκυθ. 1003
Λεωγόρας. 109
Λήκυθ☉. P. 810
Λῆμαι. 580. N. 326
Λημᾶν. 326
Λῆρ☉. P. 855
Λῆσαν, Λησεῖς. 516
Λίσσ☉, Λισσάδ☉. 702
Λιταρές. 615. N. 299
Λιταργισμοί. 1255
Λίτη. 1255
Λίκνοι. 1200
Λοιδορῆμαι. P. 455
Λοξίας. 8
Λοπάς. 812
Λοφεῖον. N. 749
Λυγκεύς. P. 210
Λύκ☉. 626
Λυμαίνομαι. N. 926
Λύρᾳ ᾄδειν ἐν Συμποσίοις. 1358

Μ.

Μὰ τὸν Δία. P. 187
Μαδῶν. 266
Μάζα. 542
Μαθητῶν. N. 183
Μοιῶτις λίμνη. 272
Μαχαιρᾶς. 1375
Μαχαιρίτης. P. 554
Μάκελος. N. 212
Μάκτρα. P. 544
Μάλιστα πάντων
Μαμμᾶν. N. 1386
Μαραθωνομάχοι. 982
Μάθλης. 448
Μάπον καὶ Μαπολοιχός. 450
Μεγαλάζ☉. P. 178
Μεγακλέους κίονες. N. 813
Μεγακλῆς. 46
Μέδιμν☉. 643
Μεθ' ἡμέραν. P. 930
Μεθίημι. 42
Μειλίχ☉ Ζεύς N. 407
Μεῖζον. P. 626
Μέλλ☉. N. 627
Μελιπήπλα. 507
Μεμιξυλλημένοι. P. 626
Μέμνων. N. 622
Μὲν ἔν. P. 287
Μεσημβρεγερσίαι.
Μεταβολαῖς. 1155
Μετάβολοι. N. 1200
Μεταμαθεῖν. P. 924

Μέτειμι. N. 799
Μετέχειν. P. 5
Μετέωρα. N. 228
Μετεωροφέναχες. 332
Μέτειος ἀνήρ. P. 246
Μέζον. N. 638
Μήδεια φάρμακις, 747
Μῆλα. 828
Μήλιοι. 828
Μῆλον, Μηλοβολεῖν. 993
Μηλολόνθης. 761
Μηνὸς ἡμερῶν ἀναρίθμησις. 1129
Μηχαναί. 479
Μίδας. P. 287
Μίλαξ. N. 1003
Μιλήσιοι. P. 1002
Μίμας. N. 272
Μίνθη, Μίνθος, Μίνθον. P. 313
Μισπία. 989
Μισύλη. 626
Μισυλλᾶν. 626
Μισύλλη. 626
Μνήμονες. N. 623
Μόδων. P. 278
Μοιχείας δίκη. 168
Μοιχῶν τιμή. N. 1079
Μονάτης. P. 83 182
Μοῖραι. N. 1001
Μυδῶν. P. 266
Μυρρίνης κλάδος. N. 1367
Μυρρίνης δῆμος. P. 585
Μύσκελλος. N. 370
Μυσία, Μεγάλα. P. 845 1013
Μυσίλη. 626
Μυσοδόκος. N. 302
Μύσσον. P. 626
Μῶλυ. 303

N.

Ναυκλάροι. N. 37
Νεοκλείδης. P. 664
Νδιρέπασα. N. 71
Νεφέλαι. N. 274
Νεφέλαι περῶται. 543
Νεφέλη. 256
Νεωκόρος. N. 44
Νήπιον. 105
Νηπύτος. 866
Νιτάριον. P. 1011
Νόμισμα. N. 248
Νόμος περὶ κωμῳδῶν. 530
Νυμφία. 1132
Νυμφίων βαπτὰ ἱμάτια. P. 529
Νῶν καὶ νῦν. 414
Νῷν. 401
Νώδης. P. 266

Ξ.

Ξάνθιππος. N. 64
Ξενικός. P. 799
Ξενοκλῆς. N. 1264
Ξέρξης. P. 178
Ξηρός. N. 403
Ξύμβολον. P. 278
Ξωναεῖς. N. 15
Ξύστης. P. 601
Ξύσις. N. 70

O.

Ὀβελίσκος. N. 178
Ὄδαξ. P. 689
Ὀδυσσεύς. 303
Ὀγδόη. P. 1126
Οἰκέται. N. 5
Οἶμοι. 771
Οἰνῶνται. P. 1121
Ὀλιγόφορον. 853
Ὄλμος. 9
Ὄμμα Αἰδέρος. N. 284
Ὀνειροπολεῖν. 16
Ὀνειρώττειν. 16
Ὀξίς. P. 812
Ὄπαι. 714
Ὀπισθόδομος. 1193
Ὅπλα ἐνέγκασθαι μὴ πρίναι. 450
Ὀπτέρα. N. 157
Ὅπως. P. 18 326
Ὄρνις. 62
Ὄρφνις, Ὄρφος. N. 173
Ὀρρός, Ὀρρωδεῖν. P. 122
Ὀρχήσεως, εἰδητεία. N. 540
Ὀρχήσμη. 397 508
Ὅσια. P. 681
Ὅσον γε μὴ εἰδέναι. N. 1254
Ὅτι. P. 18
Οὐ γὰρ ἀλλά. N. 232
Οὐδὲ γάρ. P. 17
Ὀφθαλμία. 115
Ὀφρῦς ζωγρεῖν. N. 582
Ὄχος, Ὄχημαι. P. 1013

Π.

Παθητικὸν Ἀττικῶς. N. 1341
Παιάν. P. 635
Παιδεύειν καὶ διδάσκειν. N. 1341
Παίπαλα καὶ Παιπάλη. 260
Παιὼν, Παιήων. P. 635
Πάλαι. 257
Παλιγκάπηλος. 1155
Παλαιὸν. N. 260
Πάμφιλος. P. 124 385
Πάμφιλος ζωγράφος. 385
Παναθηναῖα. 385
Πανδήλεσ[ος]. 919
Παπδοκωτεία. P. 426
Πανήγυρι. 1154
Πάνυ χρόδρα. 744
Παπαῖ. P. 220
Παρά. 2
Παράδασις. N. 518
Παραβάσεων εἴδη ἕπτα. 518
Παραγράφος. P. 253
Παραγεγράφθαι τόποι. 253 518
Παραγκαταβολή. N. 1258
Παρακαπύομαι. P. 662
Παρὰπαν. 351
Παραπλήξ. 242
Παραπολύ. 444
Παρατέλεστον. 597
Παρατίλλεσθαι. 168
Παραπλμός. 168
Παραφρονεῖν. 2
Πάρδος. 698
Παρεῖας, ὄφις. 689
Παρεκβῆναι. N. 640
Παρεπάδη. 213
Πάρνης. 322
Παροιμία. P. 48 190 328 369 520 580. N. 295 1276, &c.
Παρσιμωκὸν μέτρον. P. 597
Πασύν. 716
Πάχνη. N. 238

INDEX.

Παταγεῖν, Πάταγος. N. 377
Παλοχλῆς. P. 84
Παιζῶ Ζεύς. N. 1470
Παύσων. P. 601
Παφλαγόνες. N. 397
Πεισίστρατος. 48 64
Πέλαγος. P. 660
Περιημιμερές μέτρον. N. 274
Πενία, Πένεσθαι. P. 547
Πεπότηται. N. 318
Πέρδεται. P. 176.
Πείσπα. 589
Πεισπᾶν, 589
Πεισίπεδαι. 553
Πειστδόναι. N. 644
Πεικλῆς. 857
Πείλεξις. 317
Πειροσεῖν. P. 121
Πειπέπειν. 159
Πειπίσματα. N. 45
Πείπεσμα. 259
Πεισσία. 50
Πειφλύειν. 395
Πειφεσνῶ. 225
Περπικαί. 151
Πεῦκαι. 604
Πηλεύς. 1059
Πηλός. P. 426
Πηδάκνη. 545
Πίσσα. 427
Πισόν. 716
Πιπῆν. 1093
Πιτύσα. 585
Πιτύεσθαι. 585
Πλασόν. 716
Πλειστάναξ. N. 857
Πλιῶ. P. 534
Πλυτεῖν. 221
Πλῆθος δειλότατον. 203
Πλυνός, Πλυνός. 1061
Πνιγεύς N. 96
Πνῖγος.
Πόδαγρα, Ποδαγρία. P. 558
Ποδαλείριος. 588
Ποῖ καὶ Πῆ. 446
Πολεμιστήρια. N. 28
Πόλεμος Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. 6
Πολύκερως. P. 1002
Πολύκερωτοι. N. 259
Πολυγνάπτου μέτρα. 563
Πολύτειμα. 259
Πολύφημος. P. 290
Πολυφόρος. 853
Πόνηρος. 127 220
Ποντοποσειδῶν. 1050
Πόντος ἀγαθῶν. 1050
Ποππύζω. 731
Πόρος. 520
Ποσειδῶν. N. 567
Πότης. 57
Πράγματα. P. 651
Πράγματα καὶ ἀπράγματος. N. 472
Πρεσβύτης. 357
Πρόχοντες. 271
Πρημαίνω. 335
Πρῆσαι. 335
Προβάλλω. P. 109
Προβατίου βίος.
Πρόβολοι. P. 109
Πρόδικος χῖος. N. 360
Προθύματα. P. 659
Προϊέναι. N. 1216
Προμηστήρια. 41
Προξενήτρια. 41
Πρόξολοι. 435
Πρός. P. 355
Προσίλλωοι. N. 397
Προστήλωσις. 410
Προσκεκλῆσθαι. 12 80
Πρόσοδοι. 306

Προστλ-

INDEX.

Περσωδιακός.
Περσπμᾶν. P. 883
Περτένδαι. N. 1200
Πρυτανεῖα. 1199 1134
Πρώτη ἐπὶ δεκάτη, ἰσαμένη, φθίνοντ. 1129
Πυθαγόρεα παίγνια. 750
Πυθία. P. 9 39
Πύθων. 39
Πυλαγόραι. N. 623
Πυλάδης. 623
Πύλ. 186
Πύλαι τρεῖς ἐπωνομασίαι. 186
Πωλάνομαι. P. 25
Πτερυγίζειν. 574
Πτωχός, 547
Πωλέντων διαφοραί. 1155
Πώμαλα. 66
Πῶρ. 33
Πῶς. 246

P.

Ῥαμνῆς δῆμ. 585
Ῥαφανίδωσις. N. 1079
Ῥάφαν, Ῥαφανίς. P. 543
Ῥέγκειν. N. 5
Ῥέπω. P. 51
Ῥίπτρες διαβάλλονται. 569
Ῥυθμός. N. 638
Ῥυπάω, Ῥυπαίνω, Ῥυπόω. P. 266
Ῥυπαρός. N. 448
Ῥυπόπωλης. P. 17
Ῥυσός. 266

Σ.

Σάκκος. 680
Σάκτας. P. 680
Σάμφορα. N. 23
Σαπφόραι. 122
Σαρπηδών. 622
Σάτες καὶ Σατάνιοι πυροί. 624
Σαλπιγκτάλια. 397
Σειραφόρ. 1303
Σελαγεῖν. 285 604
Σελλώπις ἐκλεῖψις. 400
Σελλωίται. 397
Σεμναὶ Θεαί. 264
Σεσόγχωσις. 397
Σηλία. P. 1037
Σίδα. N. 879
Σίκιννις. 540
Σιληνός. 1066
Σίλφιον. P. 925
Σίραν. N. 347
Σιμωνίδης. 1359
Σινάμωρ. 1066
Σίν. 1066
Σιπύη. P. 806
Σισύρα. N. 10
Σκαιός. 629
Σκαλαθυρμάπα. 630
Σκαλειφήματα. 630
Σκατοφάγ. P. 705
Σκιμπάζειν. N. 253
Σκίμπους. 253
Σκινδαλμοί. 130
Σκόροδον. P. 818
Σμιλῶ. N. 296
Σοβαρός. P. 872
Σόλων. N. 1189 1191
Σορπηγεί. 844
Σορός. P. 269
Σύννιον ἄκρον. N. 400
Σοφία. P. 510
Σοφιστής. N. 330 1312
Σπαθᾶν. 53

Σπικλῆν.

Σπειλῶν. P. 1081
Σπόρτυλα. N. 1134
σάμνος, σάμνιος Ζεύς. P. 544
σάτηρ. 816
σάφυλος. 1021
σέμφυλα. N. 45
σενολεχεῖν. 319
σεφαπφοεία. P. 21
σῆλαι. N. 447
σομβεῖν. 1106
σόμφαξ. 1370
σεφὲγξ, σεφιγγόομαι. 131
σεφτυκλῆς. 584
σρεπαίγλαν. 334
σρεφοδικῆσαι. 433
σρεφεῖν. 702
σρέφαι. P. 1154. N. 332
σρεφαῖος. 1154
σρεφή. N. 518
σρέφιγξ. 450
σρέφις. 450
Συκασαί. P. 873
Σύκινος. 946
Συκόβιοι, Συκολόγοι, Συκοπαῖδες, Συκώδεις, Συκωφοί. 873
Συκοφάνται. 31 873
Συκοφάντεια. 969
Συλλόγισμος. 562
Συμπεραίνω. 562
Συμπέρασμα. 562
Συμφῆσαι. N. 971
Συνεκόφθαι. 1428
Συντεταγμένως. P. 352
Σφακτηρία. N. 186
Σφηκίσκοι. P. 301
Σφηκώδεις. 560 301
Σφηττιοι. 719
Σφιγγίδι νυχαργοκομῆται. N. 331
Σχάζειν. N. 408
Σχάσαι. 106 738
Σχῖνος. P. 719
Σωκράτης, Σοφώτατος. N. 98 144
Σωκράτης ὡς ἀστεῖος διαλέγεται. 246 627 661 828
Σωκράτες γνωρίσαι ὅτι μηδὲν οἶδε. 98
Σωκράτης παιδερασής. 179
Σωκράτες ὄψις. 223
Σωκράτης λιθογλύφος. 771
Σῶ, Σωεῖς. P. 269
Σώσεια. N. 687
Σωτὴρ Διὸς ἱερόν. P. 1175

T.

Ταινία. 585
Ταλαίπωρος. 33
Τάλαροι. N. 226
Ταῤῥός. 226
Τάρταρος. 192
Τελύμβιοι. 257
Τέμαχος. 338
Τερέτεια. 317
Τετράμετρον. 643
Τελεσμέτρον ἱππωνάκτιον. P. 253
Τέλεσμαίνω. N. 293 373
Τέπιγξ. 158
Τέπιγες. 981
Τέχναι. P. 160
Τεχνάζομαι. 160
Τέχνη. 160
Τέχνη πάσῃ. N. 1326
Τηλέγονος. P. 303
Τηλεφανής. N. 280
Τήλεφος. 919

Τηλία. P. 1037
Τηλικοῦτος.
Τήμερα, Τήμερον. 699
Τλῶς. P. 717
Τῆτες. N. 624
Τίη. 753
Τι λέγεις σύ. 1176
Τιμαλφεῖς. 764
Τμωδὲς πῦρ ς. P. 180
Τίς ταυτὸν τῷ ὑδεῖς. 492
Τλιπόλεμος. N. 1267
Τόχων ἀποδίδωσι ὅτε ἐχρῄζετο. 752
Τῷ Ἁπλῶς. 1225
Τεχνήματα. P. 190
Τεσσερά. N. 50
Τραυλίζειν. 860 1384
Τρῆμα. 447
Τειακάς.
Τειβολεχλεφάπελα. 999
Τειβώνιον. P. 713 843
Τείμμα. N. 259
Τείπες Ἀπόλλωνος. P. 9
Τειτογένεια. N. 985
Τείπυς. P. 819
Τειπό. N. 985
Τεόπαιον, Τεοπαῖον. P. 452
Τεοφωνὶς ἱερέν. N. 508
Τεχαϊκὸν μέδον. 518
Τεχός. P. 875
Τεχοδαίμονες. N. 295
Τρύχοιτος. P. 1087
Τρύμα, Τρύμη. N. 447
Τρύξ. P. 1085
Τρύπανον. N. 447
Τρυσίδιον. 420
Τύμπανα. P. 475
Τωὸν. N. 391
Τῦφλωσις. P. 115
Τυφῶν. N. 397

Υ.

Ὑ, Ὑ. P. 895
Ὑαλος. N. 766
Ὑμαίειν. 611
Ὑπανιῶντο. 1197
Ὑπαρακοντίζειν. P. 665
Ὑπερβάλλω. 109
Ὑπέρβολος. N. 551 623 1061
Ὑπέρτονος. 1153
Ὑποβάλλομαι. P. 109
Ὑποβλήδην. 109
Ὑποβολιμαῖος. 109
Ὑποκρύσμαι. 547
Ὑπόδημα. 588
Ὑποπτέω. 1093

Φ.

Φακῆ, Φακός. 191 1004
Φαλλεάται. N. 71
Φάλλοι. 71
Φαρμακίδες θεσσαλαί. 787
Φαρμακίτης. P. 884
Φαρμακοπῶλαι. N. 764
Φαρμάκων διαφοραί. P. 716
Φασία. 585
Φασιανός. N. 109
Φάσις. 109
Φειδωλός. P. 237
Φέλλος. N. 71
Φενάκη. P. 271
Φεναχίζειν. 271
Φέρε. N. 218
Φερεκράτειον ἀπιλές. 456
Φθίνον ὀγδόη. 1129

Φθοῖς. P. 676
Φθόνος. 87
Φιλεῖ. N. 810
Φιλέψιος. P. 177
Φιλομήλα. N. 1064
Φιλόξενος. P. 290. N. 332
Φιλόπατρις. P. 901
Φιλόπολις. 901
Φίλων. N. 25
Φιλωνίδης. P. 303
Φλᾶν. 693
Φορμός. 541
Φρονπίζω. N. 733
Φρονπισαί. 94
Φρονπιστήριον. 94
Φρῆδος. 717
Φρένας ἆδειν. 719
Φρῦγες. 397
Φρυγία. 256
Φρωίς. 967
Φρωίχος. 556 964 1187
Φρύξος. 256
Φυλή. P. 1146
Φύσα. N. 404
Φῶδα. P. 534

X.

Χ σημεῖον. 862. N. 518 766 815 925 962 1178
Χαίρειν. P. 322. N. 611
Χαιρεφών. 104 144
Χάος. 423
Χάειτις, Σωκράτης. 771
Χαύνωσις. 873
Χείρων. 1059
Χιονόβλητα. 269
Χοδὶς, Χοή. 1240
Χαινιχίδες. P. 268
Χοῖνιξ. 268
Χολᾶν. 12
Χρεώσαι. N. 239
Χρεωφειλέται. 239
Χρῆζω. N. 358
Χρῆμα ἐπαγωγικὸν Ἀπικοῖς. N. 2
Χρήματα ἐν ἀκροπόλει θηνᾶς ἐφυλάττοντο. P. 1195
Χρήσαι. N. 239
Χρεία, Χροιά. 1173
Χρωπίζεται. 516
Χυτρεῦν. 1476.

Ψ.

Ψαιστόν. P. 137
Ψαμμήτιχος. 178. N. 397
Ψαρός. 1227
Ψιθυρίζειν. 1004
Ψοφεῖν. 132
Ψύλλα. P. 537. N. 145
Ψυχαὶ τρεῖς. 711
Ψυχείσῃ. 150
Ψυχή. P. 523
Ψυχὴ κατὰ Σωκρατικούς. N. 94
Ψυχρὸς βίος. P. 263

Ω.

INDEX.

Ω.

Ὠδή. N. 518
Ὠδὴ κὴ τροφή. P. 563
Ὦμοι. N. 771
Ὠν. P. 839
Ὦπει. 713
Ὡεικῶς. 963

Ω.

Ὡς. I 369
Ὥσπερ, Ὡσίζομαι. 330
Ὥπαξ ὄνε. 287
Ω τᾶν. 66
Ὠφελε. N. 41

FINIS.

BOOKS for the Uſe of Schools lately Printed for R. Clavel, *at the* Peacock *in St.* Paul's Church-yard.

L. Annæi Flori Rerum Romanarum Epitome. Interpretatione & Notis illuſtravit Anna Tanaquilli Fabri filia, in uſum Delphini.

Q. Horatii Flacci Opera. Interpretatione & Notis illuſtravit Ludovicus Deſprez Cardinalitius Socius ac Rhetor emeritus, in uſum Delphini. Huic Editioni acceſſere Vita Horatii cum Dacerii Notis, ejuſdem Chronologia Horatiana, & Præfatio de Satira Romana.

Aurelii Theodoſii Macrobii V. Cl. & Inluſtris Opera. Accedunt integræ Iſaaci Pontani, Johannis Meurſii, Jacobi Gronovii Notæ & Animadverſiones. Editio noviſſima, cum Indice Rerum & Vocum locupletiſſimo.

Compendium Græcum Novi Teſtamenti, continens, ex 7959, verſiculis totius N. T. tantum verſiculos 1900 (non tamen integros) in quibus omnes univerſi N. T. voces, unà cum verſione Latina, inveniuntur. Auctore J. Leuſden. Editio Quinta, In qua non tantum Themata Græca & Voces derivatæ exprimuntur, uti fit in Ed. 2 & 3, ſed etiam Tempora Verborum adduntur, ut in Edit. 4. Denique, ne aliquid ubicunque deſideretur, in hac noviſſima Editione Londinenſi cuilibet Voci aut Compoſitæ aut Derivatæ Radicem propriam adjicere placuit, in Tyronum gratiam.

The

The *Pantheon*; repreſenting the Fabulous Hiſtories of the *Heathen Gods* and moſt *Illuſtrious Heroes*, in a ſhort, plain and familiar Method, by way of Dialogue. Written by *Fr. Pomey* of the Society of *Jeſus*, Author of the *French* and *Latin* Dictionary, for the Uſe of the *Dauphin*. Tranſlated by *J. A. B. M. A.*

Other Books lately Printed, and ſold at the ſame place.

Diſquiſitio in Hypotheſin Baxterianam de Fœdere Gratiæ, ab initio & deinceps, ſemper & ubiq; omnibus indulto, & adhuc apud Ethnicos & extra-evangelicos vigente ac valente ad ſalutem. Autore C. Robothamo, Eccleſiæ Anglicanæ Presbytero.

The Catechiſm of the Church, with Proofs from the New Teſtament, and ſome additional Queſtions and Anſwers, divided into 12 Sections, By *Zach. Iſham*, D. D. Author of the Book lately publiſhed, entituled, *A daily Office for the Sick, with Directions*, &c.

στοιδε μν στοαγ κυδ: ſanctiſ
plut: 37.

THE END.

ΑΠ ΤΩΝ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ VC Gram. 1. 1.
ΑΡΤΙΚΥΜΙΑ. Steph: p: 316.
Ἀγαθὸν ὄνειρος. — Plut: Gram: 1. 3. 30
ΑΛΛΗΛΟΙ ΤΕ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙ ΠΑΝΤΕΣ ΗΤΟΙ ΟΥΤΙΣ Gram: 1. 3
ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ. — Gram: 1. 3. 87
ΣΠΙΤΟΙΣΙ ΚΑΘΕΙΜΑΙΟΣ — Gram: 1. 6. 70.
ΠΙΝΑΞ, ΟΥΝΕΚΑ ΟΙΣΩΝ ΕΣΤΙΝ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ. Plut: ib: 73.

Electr: v. 366. Plut. 33. 122.
Ione. ib. 39. 57. — Helen. ib: 55.
Hercl. Fur: 571. ib. 34. 197. Iph. 485.
Ione: ib. 226. 453. 353.
Electr: ib: 252.
Helen: 1004. Plut: 456. 515, 485. 531.

The *Pantheon*; repreſenting the Fabulous Hiſtories of the *Heathen Gods* and moſt *Illuſtrious Heroes*, in a ſhort, plain and familiar Method, by way of Dialogue. Written by *Fr. Pomey* of the Society of *Jeſus*, Author of the *French* and *Latin* Dictionary, for the Uſe of the *Dauphin*. Tranſlated by *J. A. B.* M. A.

Other Books lately Printed, and ſold at the ſame place.

Diſquiſitio in Hypotheſin Baxterianam de Fœdere Gratiæ, ab initio & deinceps, ſemper & ubiq; omnibus indulto, & adhuc apud Ethnicos & extra-evangelicos vigente ac valente ad ſalutem. Autore C. Robothamo, Eccleſiæ Anglicanæ Presbytero.

The Catechiſm of the Church, with Proofs from the New Teſtament, and ſome additional Queſtions and Anſwers, divided into 12 Sections, By *Zach. Iſham*, D. D. Author of the Book lately publiſhed, entituled, *A daily Office for the Sick, with Directions*, &c.

THE END.

Nub. κατακηλεῖν ὄμμα obscenum Oscylum. v. 51.
v. 53 ἐσοπτρίθα a σπαθάω lixo, dilanio.
70 ξύσις scabra + πρὸς πνίγεις suffocans a πνίγω suffoco.
107 + ψάλιον vel ψαλίδιον mitto exhibeo.
122. ξυγὸν signum jugo proximum σημεῖον σημαίνει
ει litteram Σ breves. + 130 σκινδαλμὸς angustia a
σχίζω dividio, quoniam datum opus alicujus argumen-
-tum rudera malè ita dividat, ut multa de disputet-
131 σφαλεύομαι dijungor + 153 λεπτόλογος subtiliter.
157 ἐρεσπύλιον pudor + 159 ἔμπις caldo —
166 ἔνδεκον interiorum + 169 κοκαλόβοσκος animal-
-culum, lacerta similimum domuum parietes ingre-
173 -θεφη bestia ab ἕρπω 190 + ἀλεκτρυὼν gallus 169.
178 σταθμὴν circinus + 182 μικρὸν ἀδικεῖν parvum
191 ἐρευνοδιώκω in urbe scrutari.

MVSEVM
BRITAN
NICVM